STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
NO. 06437

GOLD UN BLUT

Leon Gotlieb

THE MAX PALEVSKY
YIDDISH LITERATURE COLLECTION

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified. If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

גאָלד און בלוט
ראָמאַן
פון
לעאָן גאָטליעב
ארויסגעגעבען פון די
מעטראָפאליטען ניוס קאָ.
164 הענרי סט., ניו יאָרק.
L. ISRAEL

גרייזעל ענד קאָ. פּרינטערס
67-65 סאָפאָלק סטריט
ניו יאָרק.

277

„גאָלד איז קאַלט און בלוט איז הייס,
און ס'וועט ניט געבען, ווי איך ווייס,
קיין איינציג טראָפּען בלוט דער וועלט
צו רעטען איהר דער מאַן פון געלד.
דען ער, פּונקט ווי זיין גאָלד, איז קאַלט,
איהם קען ניט ריהרען קיין געוואַלט,
קיין וועה, קיין יאָמער און קיין שמאַרץ —
ער פיהלט דיך ניט, ער האָט קיין האַרץ".

מאָררים ראָזענפעלד.

ערשטער קאַפּיטעל.

— „געד אָפּ! גער אָפּ!" — האָט אַ פּאָליסמאַן געוועקט אין אַ זומער פריה־מאָרגען די מענער, וואָס זיינען געשלאָפען אין איינעם פון די ניו יאָרקער פּאַרקס, שטורכענדיג זיי מיט זיין „קלאָב".

די שלאָפענדע האָבען זיך שנעל אויפגעכאַפּט. קענטיג, דאָס זיי האָבען דיעזען „וועקער" ערוואַרטעט, און זיך שטיל געלאָזען געהן פאַר זיך מיט בעזאַכטע טריט, אויסגלייכענדיג אויפ'ן וועג זייערע מיעדע גליעדער, וועלכע זיינען יעצט געוועזען כמעט ווי צובראָכען פון דעם אונבעקוועמען געלעגער.

מיט די זעלבע ווערטער איז דער שטאָדט־היטער געגאַנגען פון איין באַנק צו דער צווייטער און געוועקט, געשטורכעט די אונגליקליכע היימאַטהס־לאָזע — ניו יאָרק'ס פרייע באָרדערס...

מענשען פון פערשיעדענער עלטער זיינען דאָס געווען: אַלטע לייט מיט גרייז־גראָהע קעפּ, וועמעס געזיכטער האָבען עדות געזאָגט, אַז זיי האָבען שוין אין זייערע יאָהרען פיעלע לעבענס־שטורעמס דורכגעמאַכט; מענשען אין די מיטעלע יאָהרען, אויף וועמעס פּנים'ער עס האָט זיך אויך אָפּגעשפּיעגעלט שרעקליכער עלענד און נויטה, און פער'חושך'טע, ניעדערגעשלאָגענע יונגע לייט, אין וועמעס אויגען עס האָט זיך נאָך געזעהן אַ שוואַכער, האַלב־אויסגעלאָשענער שטראַהל פון האָפנונג אויף אַ גליקליכע צוקונפט..

מאַנכע פון די אונגליקליכע, אָבגעהענדיג עטליכע טריט, האָבען אומגעקעהרט די קעפּ צו זעהען אויב דער פּאָליסמאַן קוקט זיי נאָך און זיך צוריק אַוועקגעזעצט. אָבער דער אָרדנונגס־היטער, אָפּפערטיגענדיג זיך מיט'ן וועקען, האָט ער זיך גענומען טרייבען די עלענדע פון פּארק, ניט זשאַלעוועגדיג זיי דערביי קיין זידעל־ווערטער.

דער פּאָליסמאַן האָט דאָ אויסגעפיהרט דעם בעפעהל פון די שטאָדט־טאַטעס, וועלכע ווילען ניט, אז ניו יאָרק, די ריעזיגע וועלטשטאָדט, די שטאָדט וואָס האָט א שם איבער דער גאנצער וועלט מיט איהרע אונגעהייערע רייכטהימער, זאָל זעהען איהר עלענד, איהר שאַנדע אין דער העלער ליכט פון טאָג... דארום נאָך איידער עס בעווייזען זיך די ערשטע שטראַהלען פון דער אויפגעהענדער זונן, ווען אויפ'ן הימעל הויבט אָן שיינען דער מאָרגען־שטערען, נעהמען זיך די אָרדנונגס־היטער גלייך צוטרייבען די היימאטהס־לאָזע פון די פּארקס.

ווי שאָטענס ציהען זיך דיעזע אונגליקליכע מיט אונזיכערע טריט. אָנפאנגס געהען זיי איינציגווייז; אין פערשיעדענע ריכטונגען געהען זיי, ווארפענדיג טרויעריגע בליקען איינער אויפ'ן אנדערען, אזוי ווי זיי וואָלטען זיך געזעגענען און פערשפּראָכען בייגאכט זיך וויעדער דאָ צו בעגעגענען... ווען זיי קומען ארויס פון פּארק, פעראייניגען זיי זיך אין קלענערע און גרעסערע גרופּען און לאָזען זיך אוועק איבער פערשיעדענע גאַסען.

צווישען דיעזע אונגליקליכע האָט זיך געפונען ארטהור ניימאַן, א יונגער מאַן פון א יאָהר דרייסיג, פון מיטעלען וואוקס, אָבער מיט א פעסט־געבויטען קערפּער, א ברונעט, מיט גרויסע, שווארצע, קלוגע אויגען. אויף זיין סימפּאטישע, גלאַט־ראַזירטע געזיכט האָט דער עלענד אָפּגעשטעמפּעלט שאַרפע סמנים... א קוק טהוענדיג אויף דיעזען יונגען מאַן, האָט מען פון ערשטען בליק גלייך געקענט בעמערקען, אז מען האָט פאַר זיך א ליידענדען, אן עלענדען, אן אונגליקליכען.

ער איז געגאַנגען אָפּגעזונדערט פון זיינע מיט־שלעפער, אזוי

ווי ער וואָלט ניט געהאַט די דרייסטקייט צו זיי צוצוגעהן. און ווירקליך, ער האָט זיי מקנא געווען. יענע איז בעסער געווען ווי איהם. זיי האָבען כּמעט נעכטען געגעסען וועטשערע אין די „ברויט־ליין“ אויף דער באָוערי, ווערענד ער האָט שוין זינד די לעצטע צוויי טעג קיין שטיקעל ברויט אין מויל ניט געהאַט. ער האָט זיך ניט געוואָלט בענוצען מיט דיזען פרייען מאָהל־צייט, כּמעט דער הונגער האָט איהם שרעקליך געפּייניגט. ער איז צו שטאָלץ געווען זיך אַוועקצושטעלען אין דער לאַנגער שורה פון די הונגעריגע און עלענדע און אויסשטרעקען זיין האַנד צו אַ מיסיאָנער, ער זאָל איהם געבען אַ שטיקעל ברויט...

ניימאַן איז געווען אַן ארבייטער. ער האָט אימער פערדיענט און נאָך אַנדערע געהאָלפען, ווען מען האָט זיך צו איהם געווענדעט נאָך הילף. ער איז שוין אָבער אַ היבשע פּאָר מאָנאַטען אָהן אַר־בייט. דאָס ביסעל געלד, וואָס ער האָט געהאַט אָפּגעשפּאָרט, האָט ער שוין אויפגעגעסען און זינט די לעצטע פּאָר טעג געפינט ער זיך אָהן אַ סענט און ער איז געצוואונגען צו נעכטיגען אין גאַס, אונטער דעם פרייען הימעל.

ביים ארויסגאַנג פון פּאַרק, האָט זיך ארטהור אָבגעשטעלט לע־בען אַ שטיינערנעם טאַפּעל, וואָס איז ענליך געווען צו אַ מצבה, אויף וועלכען ס'איז געווען אויסגעקריצט אַן אויפשריפט און אין וועלכען עס איז געווען אַן אייזערנער קראַן, פון וואַנעט עס האָט אונאויפהערליך גערונען וואַסער. ער האָט אונטערגעשטעלט אונ־טער דעם קראַן דאָס אויסגעווייסטע קופּערנע טעפּעל, וועלכעס האָט דאָרט געהאַנגען אויף אַן אייזערנע קייטעל און ווען עס איז פול גע־וואָרען, האָט ער עס צוגעטראָגען צו זיינע פערשמאַכטע ליפּען, וועל־כע זיינען געווען צוברענט פון הונגער און עס מיט איין זשעדנעם שלונג האַסטיג אויסגעטרונקען. דאָס זעלבע האָט ער געטהאָן אַ צווייטען און אַ דריטען מאָל, אזוי ווי ער וואָלט וועלען מיט דעם וואַסער לעשען ניט בלויז זיין דורשט, נאָר אויך דעם הונגער...

דאַן האָט ער זיך געלאָזען געהן איבער דער גאַס. צוקומענדיג צו אַ צייטונגס־סטענד האָט ער זיך אָבגעשטעלט און געבעטען דעם

אידען, וואָס האָט פערקויפט די צייטונגען, ער זאָל איהם ערלויבען דורכצוקוקען די אדווערטייזמענטס פון א געוויסער צייטונג, ערקלעהרענדיג איהם, אז ער האָט קיין סענט ניט צו קויפען א פייפער. דער מאן האָט איהם געגעבען די פערלאנגטע צייטונג. ניימאן האָט שנעל אויפגעמישט די „פיידזש", וואו די אנאָנסען האָבען זיך געפונען און מיט זשעדנע בליקען גענומען לייענען די געדיכטע שורות מיט די דראָבנע בוכשטאבען. ער האָט איבערגעלעזען איין קאָלומן, א צווייטען און אויף זיין געזיכט האָט זיך בעוויזען אן אויסדרוק פון פערצווייפלונג. צווישען די אלע אנאָנסען האָט ער ניט געפונען קיין איינע, וואו ער זאָל קענען געהען פרעגען וועגען ארבייט. אין זיין פאך — סטאָלעריי — האָט מען קיין „הענד" ניט געדארפט. ניימאַן האָט אויך געקענט ארבייטען אלס פיינטער. אָבער אויך אין דיעזען „טרייד" איז יעצט קיין ארבייט ניט געווען, און ער איז אלזאָ געוואָרען זעהר פערצווייפעלט. דאָס האָט געהייסען פאר איהם — ווייטער הונגערען, ווייטער זיך ארומבלאָנקען נע ונד און ניט האָבען וואו דעם מיעדען קאָפּ אוועקצולייגען...

ער האָט ווייטער גענומען לעזען. דאָ האָבען זיך זיינע בליקען אָפּגעשטעלט אויף א געוויסען אדווערטייזמענט, וועלכען ער האָט עטליכע מאָל איבערגעלייענט. די פערצווייפלונג האָט ביסלעכווייז גענומען פאַרשווינדען פון זיין געזיכט און עס האָט זיך דאָרט בעוויזען א שטראהל פון האָפנונג.

אויף דעם פאָלגענדען אדווערטייזמענט האָט ער זיך אָפּגעשטעלט:

„פערלאנגט א מאן פון א יאָהר 30, א געזונטער, קרעפטיגער, וועלכער איז קיינמאָל ניט קראנק געווען אויף אן אנשטעקענדע קראנקהייט, וואָס איז ווילּיג אוועקצוגעבען א קוואָרט בלוט צו א קראנקען. ער מוז וועגען ניט וועניגער פון 150 פונט. „אלס בעלאָהנונג וועט ער בעקומען 50 דאָלאַר. בלויז דער ריכטיגער מאן זאָל זיך מעלדען היינט אום 8 אוהר אין דער פריה צו דאָקטאָר ס.... „אין — — — האָספּיטאָל".

ניימאן האָט א לייכטען ציטער געטהאָן און א געפיהל פון פרייד האָט דורכגענומען זיין הארץ — א געפיהל, וועלכער איז איהם שוין א היבשע צייט פרעמד געווען... דיעזער געפיהל איז אָבער באלד פערשוואונדען און אן אנדער געפיהל, א טרויעריגער, האָט זיין פּלאַץ פערנומען.

— וועל איך דען זיין דער איינציגער אויף דיעזען „דזשאב“?

— האָט ער זיך זעלבסט אין הארצען געפרעגט — עס וועלען דאָך געווים קומען נאָך פיעלע, פונקט ווי עס פּאסירט אויף אלע אנדערע דזשאבס.

און ער האָט בעשלאָסען, דאָס מאָל צו זיין דער ערשטער. ער טאָר דיעזען „דזשאב“ ניט פערלירען; ער מוז איהם אָננעהמען. די 50 דאָלאר וועלען איהם אויף די פיס שטעלען. ער וועט קענען ארויסנעהמען די „טולס“ וואָס ער האָט פארזעצט אין א פּאָאָן־שאפּ און אוועקפאָהרען אין אן אנדער שטאָדט, פיללייכט צוריק קיין שי־קאגאָ, פון וואנען ער איז מיט עטליכע מאָנאטען צוריק געקומען אהער — ער מוז דיעזען „דזשאב“ אָננעהמען.

ער האָט אוועקגעגעבען דעם סטענד־קיפּער די צייטונג, איהם העפליך בעדאנקט און מיט שנעלע טריט זיך געלאָזען געהן. אָפּ־געהענדיג א שטיקעל וועג, האָט ער זיך אָפּגעשטעלט און זיך וועגען עטוואָס פערטראכט מיט אן אויסדרוק פון טיעפע זאָרג און קומער.

— וועֿר ווייס צו איך האלט אוים די וואָג וואָס מען פאָדערט אין דעם אדווערטייזמענט? — האָט ער זיך ווידער זעלבסט גע־פרעגט.

ער דערמאָנט זיך, אז מיט א יאָהר צוריק האָט ער געוואויגען קנאַפּע 170 פונט. אז ער האלט היינט ניט די זעלבע וואָג — דאָס איז ער זיכער געווען. א קליינינגקייט ווי פיעל צרות, וויפיעל יסורים ער האָט שוין דורך דיעזע צייט איבערגעלעבט! ער האָט צייטענ־ווייז ממש געפיהלט ווי דאָס פלייש פאלט פון איהם אראָפּ פונטען־ווייז.. און ער האָט אויך גענומען צווייפלען, צו ער איז געזונד גע־נוג, צו וועט זיין בלוט גאָר טויגען, צו וועט עס דער דאָקטאָר גאָר וועלען קויפען... ער איז זאָגאר בערייט געווען ארונטערצולאָזען פון

פרייז, אוועקצוגעבען א קוואָרט בלוט פאַר ביליגער ווי 50 דאָלאַר און זאָגאַר מעהר ווי א קוואָרט, אבי ער זאָל זיך קענען ארויסראטעווען פון זיין יעצטיגער שרעקליכער לאַגע.

ער איז צוריק געגאַנגען מיט נערוועזע טריט צו דעם סטענד־קיפּער און געזאָגט צו איהם אין א שטילען, בעטענדען טאָן:

— ענטשולדיגט מיר, מיסטער, וואָס איך באדער אייך. וויפיעל דיינקט איהר דאַרף איך וועגען?

דער צייטונגס פערקויפער, א מאַן פון א יאָהר פופציג, פון וועמעס געזיכט מען האָט גלייך געקענט לעזען, ווי אין אַן אָפענעם בוך, אז דער דלות איז מיט איהם „פאַן־בראַט“, האָט אויף ניימאַן׳ען אויסגעשטעלט א פּאָר פערוואונדערטע אויגען און איהם א היבשע ווײַלע בעטראַכט.

— מיין פראַגע קומט אייך פּאַר זאָנדערבאַר, הא? — האָט דער אַרבייטס־לאָזער יונגער מאַן זיך ווידער אָפּגערופען, — איהר בעטראַכט מיך פיעלייכט פאַר א משוגענעם. איך בין עס אָבער נאָך ניט. איך וועל פיעלייכט שפּעטער דעם זינן פערליערען. דערווייל בין איך נאָך ביי דעם קלאָהרען פערשטאַנד. איך בעט אייך, זאָגט מיר, וויפיל א שטייגער, דיינקט איהר, קען איך וועגען. איך דאַרף דאָס זעהר נייטיג וויסען.

— וואָס ווייס איך צו זאָגען וויפיעל איהר וועגט? — האָט דער איד געצויגען מיט די פּלייצעס, ניט אַרונטערנעהמענדיג אַלץ פון ניימאַן׳ען זיינע ערשטוינטע בליקען — ווער קען דאָס אויפ׳ן אויג וויסען?

— דאָך, טרעפט — האָט ניימאַן זיך געבעטען ביי איהם — וועט איהר טרעפען מיט עטליכע פונט מעהר אָדער ווייניגער.

ביי דעם וואָרט „ווייניגער“ האָט ער זיך א קרום געטהאָן און איז געוואָרען אין כעס אויף זיך זעלבסט, ווארום ער האָט דאָס וואָרט פון זיין מויל אַרויסגעלאָזען... ער וואָלט וועלען, אז דער איד זאָל טרעפען וואָס מעהרער...

— איך וועל אייך זאָגען דעם אמת — האָט דער אייגענטהימער פון דעם צייטונגס־סטענד געזאָגט שוין מיט א געוויסען אינטע־

רעם — אז איך גיב אַ קוק אויף אַ באַנדעל פּייפּערס, קען איך גלייך טרעפען ווי־פיעל עס וועגט. איך קען אַמאָל מאַכען אַ טעות אין אַ צוויי, דריי פונט דאָס העכסטע. אָבער אויפ'ן קוק צו זאָגען וויפיעל אַ מענש וועגט, איבערהויפּט אַ דערוואַקסענער מענש — דאָס איז שווער צו זאָגען. אָבער זאָגט מיר — האָט ער צוגעגעבען, ווערענדיג שוין טשיקאַווע, — נאָך וואָס דאַרפט איהר דאָס וויסען און גראַדע יעצט?

— אָה, איך מוז דאָס נויטיג וויסען — האָט ניימאַן געערדט אין אַ נערוועזען טאָן, און דאָס טאַקע שוין, אויפ'ן שטעל.

— עס וועט אייך קאָסטען איין פּעני, וועט איהר דאָס גלייך וויסען — האָט דער איד איהם געענטפערט — אָט זיינען דאָרטען פאַראַן אַ פּאָר וואָגען — האָט ער איהם אָנגעוויזען אויף איינינגע אױ־טאָמאַטישע וואָג־מאַשינען, בעפּאַרבט מיט אַש־קאָליער, וואָס זיינען געשטאַנען אין דיא פראָנט פון קענדי־סטאָרקעס — וואַרפט אַריין אַ סענט אין איינע פון דיזע מאַשינען און איהר וועט באַלד וויסען וויפיעל איהר וועגט.

— ווען איך וואָלט געהאַט אַ סענט! — האָט דער אונגליק־ליכער ארבייטסלאָזער געזאָגט מיט אַ זיפץ.

דער ציטונגס־הענדלער האָט ווידער גענומען בעטראַכטען דעם יונגען־מאַן. זיינע אויגען האָבען שוין יעצט ניט אויסגעדריקט ערשטוינונג, נאָר טיעפען מיטלייד. ער האָט אַריינגעשטעקט דיא האַנד אין דער הויזען־טאַש, אַרויסגענומען עטליכע סענט און דאָס איהם דערלאַנגט, זאָגענדיג:

— נעהמט דאָס... עס טהוט מיר זעהר לייד וואָס איך קען אייך מעהר ניט געבען.

ניימאַן האָט נערוועז אַ כאַפּ געטהאָן מיט זיינעביידע הענד דעם אידען'ס האַנד און, דריקענדיג זי הייס, האָט ער געזאָגט אין אַ ריהרענדע, ציטערענדע שטימע, אין וועלכע עס האָט געקלונגען טיעפע דאַנקבאַרקייט:

— איך דאַנק אייך זעהר, מיסטער, פאַר אייער גוטהערציגקייט! איך וועל ביי אייך בלויז נעהמען איין סענט, ניט מעהר; איך דאַרף

מעהר ניט; און דעם סענט וועל איך אייך נאָך מאָרגען מיט דאנק־באַרקייט אָבגעבען. איך וועל מאָרגען האָבען געלד, אַ סך געלד. איהר מעגט מיר גלויבען, אַז איך רייד דעם אמת. איך בין ניט קיין בעטלער.

דאָס זאָגענדיג, האָט ניימאַן אַ כאַפּ געטהאָן אַ פּעני און איז צוגעלאָפען צו אַ וואָג־מאַשין, וואָס איז געשטאַנען ניט ווייט פון דעם צייטונגס־סטענד אין דער פראָנט פון אַ קענדי סטאָר.

מיט אַ קלאַפּענדע האַרץ האָט ער זיך אַרויפגעשטעלט אויף דער וואָג און מיט אונרוהיגע בליקען האָט ער געקוקט אויף דעם לאַנגען, שווארצען ווייזער וואָס איז געשטאַנען אויף דער „נול“ אין דעם רונדען, ווייסען ציפער־בלאַט. דער ווייזער האָט גענומען ציטע־רען פון ניימאַן׳ס אונרוהיגע בעוועגונגען. דעם יונגען־מאַן האָט זיך פון דעם געדוכט, אַז די מאַשין איז עפּעס ניט אין אָרדנונג. ער איז אַרונטערגעגאַנגען, האָט אַשטאַרקען טרייסעל געטהאָן די וואָג, אַזוי ווי ער וואָלט דערמיט וועלען איהר ברייננען אין אָרדנונג; און זיך צוריק אויף איהר אַרויפגעשטעלט. דאַן האָט ער מיט אַ ציטערענ־דער האַנד אַריינגעוואָרפען דעם סענט אין דעם קליינעם שפּעלטעל, וואָס האָט זיך געפונען אין דער רעכטער זייט אויבען אויף דער מאַ־שין איבער דעם ציפער־בלאַט. די מטבע האָט זיך גענומען קייק־לען אינעווייניג און איז ענדליך דאָרט ערגעץ אַריינגעפאַלען מיט אַ הייזעריגען קלונג, און באַלד האָט זיך דער לאַנגער ווייזער גענומען דרעהען און האָט ענדליך מיט אַ שנעלען שפּרונג זיך אָפּגעשטעלט אויף דעם ציפער 158.

ניימאַן האָט לייכט אָפּגעזיפצט און זיין געזיכט האָט גענומען שטראַהלען פון אינערליכען גליק. ער האָט מיט אַלע זיינע קרעפטען זיך אָנגעשטרענגט צו מאַכען זיך שווערער, האָט אונטערגעטאַנצט, צודריקענדיג פעסט דיא פיס צו דעם פלאַטשיגען אייזערנעם טאַפּעל, אויף וועלכען ער איז געשטאַנען, אַזוי וויא ער וואָלט וועלען דערמיט געווינען נאָך אַ פּאָר פונט. דער ווייזער האָט זיך אַ רוק געגעבען אַ ביסעל ווייטער, אָבער ווען ניימאַן איז געבליבען שטעהן רוהיג, האָט זיך דער ווייזער צוריק אָבגעשטעלט אויף די פריהערדיגע ציפער 158.

עטליכע מאָל האָט אַרטהור דאָס זעלבע ווידערהאָלט. ענדליך איז ער אַרונטערגעשפּרונגען פון דער מאַשין, צוגעלאָפען צוריק צום ציימונגס-הענדלער און אין אַ פרייליכער שטימע געזאָגט:

— עס איז אַלל רייט, מיסטער, איך וועג 158 פונט!

דער איד, וועלכער האָט דיא גאַנצע צייט וואָס ניימאַן האָט געמייסטערוועט מיט דער וואָג־מאַשין, פון איהם זיינע אויגען ניט אַרונטערגענומען, האָט איהם ווידער בעטראַכט מיט ערשטוי־נענדע בליקען און געפרעגט:

— נאָך וואָס דאַרפט איהר דאָס אַזוי נויטיג וויסען וויפיעל איהר וועגט, און דאָס יעצט, פאַר טאָג?

ניימאַן האָט אַ כאַפּ געטהאָן פון דעם סטענד איינע פון דיא ציימונגען, אין וועלכער ער האָט פריהער דורכגעקוקט דיא אַדווער־טייזמענטס און, אָנווייזענדיג אויף דער אויבען־דערמאָנטער אַנאָנ־סע, האָט ער געזאָגט אין דעם זעלבען פריילכען טאָן וואָס פריהער:

— איהר זעהט, איך בין אַלל רייט. איך וועג נאָך מעהר וויפיעל מען פערלאַנגט.

דער איד האָט איהם ערקלעהרט, אַז ער קען ניט לעזען קיין ענג־ליש און ווען ניימאַן האָט איהם איבערגעגעבען דעם אינהאַלט פון דעם אַדוועטייזמענט, האָט ער מיט אַ ביטערען זיפץ בעמערקט:

— געהט איהר, הייסט עס, פערקויפען אַ קוואַרט בלוט פאַר 50 דאָלאַר?

— איך האָב קיין אַנדער ברירה ניט, מיין ליעבער פריינד — האָט ניימאַן שוין ניט אין קיין פריילכען טאָן געזאָגט — איך בין זעהר געבראָכען. איך אַרבייט שוין ניט אַ לאַנגע צייט. איך שלאָף אין דיא פּאַרקס, איך האָב זיך ניט וואו אהין צו טהאָן. דיא פופציג דאָלאַר וועלען מיך יעצט ראַטעווען, הלואי איך זאָל נאָר קענען קריע־גען דעם „דזשאַב“! — האָט ער אין אַ טרויעריגען טאָן געענדיגט.

— יעס, מען קען ניט לייקענען — האָט דער ציימונגס-הענד־לער ווייטער גערעדט מיט אַ ביטערען זיפץ, שאָקלענדיג טרויעריג מיט'ן קאָפּ — אַמעריקאַ איז אַ גאָלדענע מדינה, אַ גאָלדען לאַנד... האָט מען קיין געלד ניט, פערקויפט מען אביסעל בלוט...

ניימאן האָט זיך א ווײַלע ערנסט פערטראַכט און נאכהער זיך געווענדעט צו דעם אידען מיט א פראַגע.

— וויא דענקט איהר, מיסטער, אז מען שרייבט, דאָס דער מאַן זאָל וועגען ניט וועניגער פון הונדערט און פופציג פונט, וויא מיינען זיי אין דיא קליידער צו אָהן דיא קליידער?

— ס'איז אָלרייט, ס'איז אָלרייט — האָט דער צייטונגס־פער־קויפער מיט מיטלייד איהם בערוהיגט, בעטראַכטענדיג איהם פון קאָפּ ביז דיא פיס — איהר האַלט אויס דיא וואָג. וויפיעל וועגען דען אין גאַנצען אייערע קליידער? איך ווייס ניט צו פינף פונט אפילו.

— איך דאנק אייך זעהר דערפאר וואָס איך האָב אייך אזוי פיעל געבאַדערט — האָט ניימאַן, מיט א מינע פון אמת'ע דאנק־באַרקייט, אויסגעשטרעקט דיא האַנד צו דעם צייטונגס־הענדלער און זיך שוין געקליבען אװעקצוגעהן.

— וואַרט נאָך א ווײַלע — האָט דער איד איהם פערהאַלטען— איהר מוזט דאָך פריהער עפּעס עסען, אום איהר זאָלט גוט אויסזעהן. אז דער דאָקטאָר וועט אייך בעטראַכטען און דערקענען אז איהר זייט הונגעריג, וועט ער אפשר אייך ניט וועלען אָננעהמען. איהר דאַרפט יעצט עסען א גוטען „ברעקפעסט“.

דאָס זאָגענדיג, האָט ער ארויסגענומען פון טאַש א האַלבען דאָלאַר שטיק און איהם אריינגעשטופּט ניימאַן'ען אין דער האַנד אריין, זאָגענדיג:

— געהט אריין אין א רעסטאָראַן, הייסט זיך געבען א גוטען ברעקפעסט און לאָז אייך וואויל בעקומען.

— איך דאַרף ניט אזוי פיעל — האָט ניימאַן שטאַרק פער־שעהמט געזאָגט אין א טאָן פון טיעפע דאנקבאַרקייט — עס וועט זיין גענוג א קוואָדער.

— נעווער מיינד, נעווער מיינד — האָט דער איד איהם לייכט אָבגעשטויסען פון זיך — געהט און עסט געזונטערהייד. איהר וועט דאָך מיר צוריק אװעקגעבען. איהר וועט דאָך יעצט האָבען געלד...

— אז ניט וואָלט איך ביי אייך ניט גענומען זאָגאָר א סענט — האָט ניימאַן מיט טרעהרען אין דיא אויגען געזאָגט — איך האָב גע־

הונגערט און ביי קיינעם ניט געבעטען. פון דיא מיסט־בארעלם האב איך שטיקלאך ברויט געקליבען. נעכטען פארטאג האב איך זיך גע־פייט מיט א הונט, וואס האט ניט געוואלט אפטרעטען פון א מיסט־בארעל. ער איז אויך געווען הונגעריג און האט אויך געזוכט עפּעס צו עסען... אבער איך בין שטארקער געווען און האב איהם פער־טריבען. איך מוז שוין לויפען, עם ווערט שפּעט — האט ער צוגעגע־בען, ווערענדיג זעהר נערוועז — איך טאר זיך ניט פערשפּעטיגען. איך וועל געוויס ניט זיין דער איינציגער אויף דיעזען דזשאב; פיעלע וועלען קומען אין האספּיטאל. גוד באי. מארגען אדער איבערמארגען וועל איך דא זיין ביי אייך און מיט דאנק אייך אבגעבען וואס איך האב ביי אייך גענומען.

ער איז שנעל אוועק און איז אריין אין דעם ערשטען רעסטא־ראן, וואס ער האט אויפ'ן וועג געטראפען.

— א גאלדען לאנד איז אמעריקא, א גאלדענע מדינה!... — האט דער איד טרויעריג געשאקעלט מיט'ן קאפּ, נאכקוקענדיג מיט מיטליידענדע בליקען דעם אונגליקליכען יונגען־מאן.

ניימאן האט שנעל אפּגעגעסען און פערטרונקען מיט עטליכע גלעזער קאלטע וואסער, אזוי וויא ער וואלט זיך וועלען בעזארגען, אז ער זאל זיין וואס שווערער...

צום האספּיטאל איז ניט געווען ווייט. אבער ניימאן האט גענו־מען דיא קאר. ער האט מורא געהאט צו געהן צו־פוס, כדי דאס עסען זאל ניט שנעלער אין איהם פערדייהעט ווערען... וועז ער איז צו־געקומען צום האספּיטאל, איז ער אריין אין א קענדי סטאר, וואו ער האט ווידער אויסגעטרונקען עטליכע גלעזער וואסער. זיין מאגען איז יעצט געווען אזוי פולל, אז ער האט זיך קוים געקענט ריהרען.

צווייטער קאפּיטעל.

מיט א קלאפּענדע הארץ איז ניימאן געבליבען שטעהן ביי דער טיהר פון האספּיטאל און געווארפען ארום זיך אונרוהיגע, דערשרא־קענע בליקען. אין דעם גרויסען עמפּפאנג־זאאל איז געווען שטיל — א בית־הקברות־שטילקייט האט דארט יעצט געהערשט. אין ארטהור'ן

האָט דיא הארץ גענומען נאָך האסטיגער קלאַפּען און ער האָט מורא געהאט צו מאכען א טריט ווייטער, אום דיעזע שטילקייט ניט צו שטערען. ענדליך האָט זיך פון א זייטיגען צימער בעוויעזען א בעדי־נער פון האָספּיטאל, געקליידעט אין ווייסען. קענטיג, אז ער האָט פערשטאַנען וואָס דער אריינגעקומענער פערלאַנגט, דען ער איז גלייך צו איהם צוגעגאַנגען און געזאָגט:

איהר זייט אודאי געקומען וועגען דעם אדווערטייזמענט וואָס מיר האָבען געשטעלט אין די פּייפּערס. געהט אריין דאָרט — האָט ער איהם אָנגעוויעזען אויף אַ צימער — און זעצט זיך. ווען דער דאָקטאָר וועט קומען, וועל איך אייך רופען.

ניימאַן האָט זיך עטוואָס בערוהיגט און מיט שטילע, בעזאָכטע טריט האָט ער זיך געלאָזען געהן צו דעם אָנגעוויעזענעם צימער. אריינקומענדיג אינוועניג, איז א ציטער דורכגעלאָפען איבער אַלע זיינע גליעדער. ער האָט שוין דאָרטען געפונען פינף יונגע לייט וואר־טענדיג. ער האָט אַלזאָ קיין טעות ניט געהאט — איז איהם דורכ׳ן מוח דורכגעלאָפען א געדאנק — ער איז ניט דער איינציגער אויף דיעזען „דזשאָב“.

ער איז געבליבען שטעהן מיט ארונטערגעלאָזענע אויגען און זיין געזיכט האָט אויסגעדריקט א מין פערשעהמטקייט, אזוי וויא מען וואָלט איהם כאַפּען ביי דער האנד בשעת ער האָט געוואָלט בע־געהן עפּעס א מיאוס׳ען פערברעכען... ער האָט בדעה געהאט אוועקצוגעהן. אָבער באַלד איז זיין שרעקליכע לאַגע אין העלע פאַר־בען ארויסגעשוואומען פאַר זיינע אויגען — ער האָט זיין עלענד דערזעהן... ער האָט געמאַכט א האסטיגע בעוועגונג מיט זיין קער־פּער, אזוי וויא ער וואָלט זיך מיט אימיצען ראַנגלען און זיך ענדליך פון יענעם׳ס הענד ארויסגעריסען... איז מיט פעסטע טריט צוגע־גאַנגען צו א ווייסע, גלאַנציגע, האלב־אויסגעבויגענע באַנק און זיך אוועקגעזעצט. איבער זיין געזיכט זיינען נערוועזע צוקען דורכגעלאָ־פען. אָבער באַלד האָט ער זיך בערוהיגט און אויף זיין פּנים האָט מען געקענט לעזען פעסטע ענטשלאָסענהייט.

אין צימער האָט געהערשט דיא זעלבע שטילקייט, וויא אין דעם

גרויסען עמפּפאנגס־זאאל, אזוי ווי עס וואָלט זיך דאָ קיין לעבעדיגער נפש ניט געפונען. מיט איינגעהאַלטענע אטהעמס זיינען אַלע זעקס מענער געזעסען. עס איז אזוי שטיל געווען, אַז מען האָט געקענט הערען דאָס האסטיגע קלאַפּען פון זייערע הערצער.

ניימאַן האָט אויפגעהויבען די אויגען, וועלענדיג בעטראַכ־טען זיינע קאָנקורענטען. ער האָט אבער דיא אויגען שנעל צוריק ארונטערגעלאָזען. זיין געזיכט האָט זיך קראַמפּפהאַפט אויסגעקרימט. ער האָט דערזעהן פינף פּאָר אויגען, געריכטעט אויף איהם. אָך, וואָס פאַר אַ שרעקליכע אויגען דאָס זיינען געווען! ער האָט נאָך אַזעלכע בליקען אין זיין לעבען ניט געזעהן. ניין, ער האָט יא אַמאָל אַזא פּאָר אויגען דערזעהן — דאָס איז געווען אין אַ מענעדזשערי. ביי אַן אויפ־געררייצטען טיגער האָט ער אַזעלכע אויגען געזעהען... ער איז וויע־דער געוואָרען זעהר נערוועז, פיהלענדיג אויף זיך דיא שרעקליכע בליקען פון זיינע קאָנקורענטען.

עס האָט זיך געהערט פון דעם גרויסען זאאַל טריט פון עטליכע מענשען. אַללע זעקס מענער אין דעם צימער האָבען זיך גענומען נערוועז בעוועגען אויף זייערע פּלעצער און אַלעמענס אויגען זיינען געווען געריכטעט צו דער טהיר. דיא טהיר האָט זיך געעפענט און עס האָבען זיך בעוויזען 3 מענער, איינער פון וועלכע איז געווען אין דער עלטער פון אַ יאָהר עטליכע און פערציג. דיא אריינגעקומע־נע האָבען קענטיג, שוין געוואוסט פון דעם בעדיענער, אַז זיי זיינען ניט דיא איינציגע וואָס האָבען זיך אָפּגערופען אויף דעם אדווער־טייזמענט, דען זיי זיינען גאָר ניט איבערראַשט געוואָרען און האָבען זיך גלייך אוועקגעזעצט לעבען ניימאַן'ען, וועלכער איז געזעסען איי־נער אַליין אויף אַ באַנק.

און וויעדער איז אין צימער שטיל געוואָרען. ניימאַן איז געווען אָנפאַנגס צופריעדען וואָס עס זיינען נאָך אַ פּאָר מענשען צוגעקו־מען; ער האָט שוין יעצט אויף זיך ניט געפיהלט דיא פינף פּאָר שטרענגע אויגען... אָבער דיעזע צופריעדענהייט האָט לאַנג אין איהם ניט אָנגעהאַלטען. אַ געפיהל פון שרעק האָט וויעדער דורכגענו־מען זיין גאַנצעס וועזען — ער וועט זיכער דעם „דזשאָב" ניט אָננעה־

מען. עס זיינען דאָך פאַראַן אַזוי פיעל...

דאָס מאָל איז די שטילקייט איבערגעריסען געוואָרען פון איי־נעם פון די ערשטע פינף מענער, וועלכע ניימאַן האָט שוין דאָ גע־פונען. יענער האָט זיך געווענדעט צו דעם עלטערען מאַן, זאָגענ־דיג מיט ביטערקייט אין זיין טאָן:

— נאָך וואָס זייט איהר אַהערגעקומען? אין דעם אדווער־טייזמענט שטעהט דאָך אויסדריקליך, אז מען פערלאַנגט א מאַן פון דרייסיג יאָהר!

— איך האָב געמיינט — האָט זיך ווי פערענטפערט דער, צו וועמען די פראגע איז געווען געריכטעט — אז איך וועל זיין דער איינציגער און דער דאָקטאָר וועט קיין ברירה ניט האָבען און וועט ניט קוקען אויף מיינע יאָהרען.

אויף אַלעמענס געזיכטער האָט זיך א ביטערער, טרויעריגער שמייכעל אָפּגעשפּיעגעלט.

— איהר מוזט נאָך זיין א גרינהאָרן — האָט א צווייטער בע־מערקט איראָניש — ווען איהר האָט אַזוי געדענקט. איהר וועט זעהן וויפיעל עס וועלען נאָך קומען. אין אַמעריקא איז מענשלי־כע בלוט ניט קיין טהייער אַרטיקעל... עס איז כמעט אַזוי ביליג ווי וואַסער...

דאָ האָט זיך צווישען די וואַרטענדע ענטוויקעלט אַן אַלגעמיי־נער געשפּרעך. יעדער האָט דערצעהלט וועגען זיין טרויעריגע לאַגע — „הארד לאַק סטאָריעס" זיינען דאָס געווען. אַלעמענס הער־צער האָבען זיך פּלוצלונג אין קוואַלען פערוואַנדעלט, פון וועלכע עס האָבען גענומען פליסען הערצרייסענדע געשיכטען פון עלענד און נויטה...

מיט יעדער פּאָר מינוט זיינען צוגעקומען אַלץ מעהר בעלנים צו פערקויפען זייער בלוט. אַן עולם פון צוואַנציג און דרייסיג מע־נער האָבען זיך שוין אין דעם צימער פערזאַמעלט. עס איז שוין ניט געווען קיין פּלאַץ וואו צו זיצען, האָבען פיעלע געמוזט שטעהן. מענשען פון פערשיעדענע נאַציאָנען זיינען דאָס געווען — א מין אינטערנאַציאָנאַלער צוזאַמענקונפט.. עס האָבען זיך דאָ געפונען

אמעריקאנער, אירלענדער, דייטשען, אונגארען, איטאַליענער, א פּאָליאַק, צוויי נעגערס און איין איד — ניימאַן. און אזוי ווי ער איז געווען דער איינציגער איד, האָט ער זיך די גאַנצע צייט געהאַל־טען אָפּגעזונדערט און ניט גענומען קיין אנטהייל אין די געשפּרע־כען. ער איז געזעסען טיעף פערטראַכט און אַלץ א טיעפערער טרויער האָט זיך איבער זיין האַרץ פערשפּרייט. ער האָט זיך שוין יעצט כמעט ניט געריכט, אז ער זאָל זיין דער איינציגער גליקליכער צו בעקומען דיעזען „דזשאָב“.

אין דעם גרויסען עמפּפאַנגס־זאַאַל איז געוואָרען לעבעדיג. נוירסעס אין לאַנגע, ווייסע, שטייף־אויסגעפּרעסטע קליידער, מיט קליינע ווייסע טשעפּיקעס אויף די קעפּ זיינען ווי יונגע הירשען מיט לייכטע טריט אומגעלאָפען איבער דער אויסגעפּלאַסטעטער שטיי־נערנער פּאָדלאָגע. מאַנכע פון זיי האָבען שטיפעריש זיך א גליטש געטהאָן פון איין עק זאַל ביז דעם אַנדערען.

באַלד איז אין דעם צימער אריינגעקומען דער זעלבער בע־דיענער, וועלכער האָט די יונגע לייט אהער אריינגעפיהרט און מיט אַן ערנסטע מינע אויף זיין געזיכט געזאָגט:

—זייט שטיל, דער דאָקטאָר איז שוין דאָ. ער וועט באַלד אריינקומען.

אַלע זיינען פּלוצלונג אנשוויעגען געוואָרען און דורך אַלעמענס קערפּערס איז א ציטער דורכגעלאָפען, אזוי ווי אַן עלעקטרישער שטראָם וואָלט אין זיי אריינגעלאָזען געוואָרען... די וואָס זיינען געשטאַנען, האָבען זיך אינסטינקטיוו גענומען צורוקען נעהענטער צו דער טהיר, אום דער דאָקטאָר זאָל זיי פריהער בעמערקען.

מיט איינגעהאַלטענע אָטהעמס, מיט קלאַפּענדע הערצער און מיט דערשראָקענע בליקען, געריכטעט צו דער אָפענער טהיר, האָ־בען די פערזאַמעלטע ערוואַרטעט דאָס אָנקומען פון דעם דאָקטאָר.

אין עטליכע מינוטען אַרום איז אָנגעקומען דער ארצט, אין דער בעגלייטונג פון צוויי נוירסעס.

דאָס איז געווען א מאַן פון א יאָהר עטליכע און פערציג, א דיקליכער, הויכער מיט א שטרענגען אויסזעהן. ער האָט א מאַך

געטהאָן מיט׳ן קאָפּ און שטיל געזאָגט צו די נוירסעס:

— איהר זעהט וויפיעל עס האָבען זיך אָפּגערופען!

דאַן האָט ער די פּערזאָמעלטע בעגריסט מיט א העפליכען נייג מיט׳ן קאָפּ און זיי געהייסען זיך אויסשטעלען אין איין שורה, וואָס דער עולם האָט גלייך געפאָלגט. דער דאָקטאָר איז דאַן צוגעגאַנגען צו יעדען פון זיי, געקוקט אין די אויגען אריין און אונטערזוכט דעם פּולס. פון אַלעמען האָט ער אויסגעקליבען דריי, צווישען וועלכע עס האָט זיך אויך געפונען ניימאַן. די איבעריגע האָט ער געגעבען יעדען איינעם צו קוואָדער און זיי געהייסען געהן.

ניימאַן איז יעצט געווען אויף דעם זיעבענטען הימעל פון גליק. מען האָט איהם אלזאָ ניט אויסבראַקירט! ער וועט בעקומען דעם „דזשאָב"! זיין לאַגע וועט פערבעסערט ווערען! ער האָט געפיהלט, ווי צו פאַלען דעם דאָקטאָר צו די פיס, קושען זיינע הענד און איהם דאַנקען פאַר די גרויסע טובה וואָס ער האָט איהם דאָ געטהאָן. דאָס וואָס ער האָט צו זיך נאָך צוויי קאָנקורענטען האָט איהם יעצט ניט געקימערט. ער איז זיכער געווען ביי זיך, אַז ער וועט אויסגעקליבען ווערען.

— קומט מיט מיר! — האָט דער דאָקטאָר געזאָגט צו די דריי יונגע לייט, נאָכדעם ווי די איבעריגע וואָס האָבען זיך אָפּגערופען אויף דעם אדווערטייזמענט, זיינען שוין געווען אוועקגעגאַנגען, זייענדיג צופריעדען וואָס זיי האָבען כאָטש בעקומען צו פינף און צוואַנציג סענט.

זיי זיינען אַלע אריין אין דעם עלעווייטער, וועלכער האָט זיי ארויפגעפיהרט אויף דעם פערטען שטאָק. דאָרט האָט מען זיי אריינגעפיהרט אין א גרויסען, ליכטיגען צימער, אין וועלכען עס האָבען זיך געפונען פערשיעדענע בלישצענדע כירורגישע אינסטרומענטען. דאָס איז געווען דאָס אָפּעראַציאָנס-צימער.

— נעהמט ארונטער אייערע קליידער! — האָט דער דאָקטאָר צו די דריי יונגע לייט געזאָגט — איך וועל באַלד אריינקומען.

ער איז מיט די נוירסעס ארויס פון צימער.

די יונגע לייט האָבען שנעל, מיט נערוועזע בעוועגונגען, געגנ־

מען אויסטאָהן זייערע קליידער, ניט רײדענדיג דערביי קיין **וואָרט.** א מין „רייס" איז דאָ צווישען זיי פאָרגעקומען, א יאָגעניש. **יעדער** פון זיי האָט זיך געאײלט וואָס פריהער צו זיין אויסגעטאָהן. נייר מאַן איז פריהער פערטיג געוואָרען. ער האָט זיך עפּעס געפיהלט אזוי גוט, די האָפנונג, אז ער וועט זיין דער גליקליכער צו פערקויפען א קוואָרט פון זיין בלוט איז אין איהם מיט יעדע סעקונדע אלץ שטארקער געוואָרען.

— איהר וועט זעהן, אז איך וועל אָננעהמען דעם „דזשאָב"

— האָט ניימאַן א זאָג געטהאָן אין א פרעהליכען טאָן, — ניט קענענדיג לענגער פערבאָרגען אין זיך די פריידענס־געפיהלען — ווען איך וועל בעקומען דאָס געלד, וועל איך אייך אויך עפּעס געבען. זאָגט מיר וואו איך וועל אייך קענען געפינען.

די צוויי יונגע לייט האָבען איהם אָנגעקוקט מיט בייזע בליקען און אויף זייערע געזיכטער האָט זיך בעוויעזען אן איראָנישער שמייכעל.

— וואָס ביזטו עס אזוי זיכער, אז דו וועסט אויסגעקליעבען ווערען? — האָט איינער פון די צוויי מיט איינגעהאלטענעם כעס געזאָגט — מיר האָבען די זעלבע „טשענסעס" וואָס דו!

דאָ איז דער דאָקטאָר אריינגעקומען מיט די זעלבע נוירסעס. ער האָט פערשריעבען יעדען'ס נאָמען און די יאָהרען, האָט יעדען איינעם פון די מענער גוט אונטערזוכט, צו געהאָרכט זיך צו זייערע לונגען, צו די הערצער, זיי געוואויגען און צום לעצט מיט אן אויסגעבויגענע אָנגעגליהטע שפּילקע א שטאָך געטהאָן יעדען פון זיי אין א פינגער, פון וועלכען די נוירסעס האָבען דורך גומענע און גלעזערנע רעהרליך גענומען צו עטליכע טראָפּען בלוט.

— איהר קענט זיך שוין אָנטהאָן — האָט דער דאָקטאָר זיי ערקלעהרט, קלייבענדיג זיך אוועקצוגעהן — אין א שטונדע ארום וועל איך אייך זאָגען, וועמען פון אייך איך וועל דארפען.

דער דאָקטאָר איז מיט די טראָפּענס בלוט אוועק אין דעם לאַבאָראַטאָריום פון האָספּיטאל, וואו ער האָט עס אונטערזוכט אונטער דעם מיקראָסקאָפּ צו זעהן, אויב דער, פון וועמען דאָס בלוט

איז גענומען געוואָרען, ליידעט ניט פון שווינדזוכט אָדער פון אַן אַנדער אַנשטעקענדער קראַנקהייט.

ביי ניימאַן׳עס איז דיעזע שטונדע געווען אַן אייביגקייט. אָב־וואָהל ער איז כמעט אין הארצען זיכער געווען, אַז ער וועט זיין דער אויסגעקליעבענער, דאָך האָבען עפּעס די פריהערדיגע ווערטער פון זיין „קאָנקורענט" איהם שווער געמאַכט דאָס הארץ. אָך, ווען ער וואָלט דאָ געווען איינער אליין! — האָט ער געטראַכט.

ער איז געזעסען אָבגעזונדערט אַן אַ זייט און זיך איינגעקוקט אין די פערשיעדענע כירורגישע אינסטרומענטען, וועלכע זיינען גע־לעגען אין די ווייס־לאַקירטע שראַנקען אויף גלעזערנע טאַפלען און וועלכע האָבען געבלישצעט אנטקעגען די סנאָפּעס זונען־שטראַהלען, וואָס האָבען זיך אין צימער אריינגעריסען דורך די ברייטע, גרויסע, האַלב אָפענע פענסטער.

ענדליך איז דער דאָקטאָר אריינגעקומען און געפרעגט אין עט־וואָס א שטריינגען טאָן:

— ארטהור ניימאַן, ביזטו וויליג צו געבען א קוואָרט בלוט?

— יעס, סער! — האָט דער ארבייטסלאָזער יונגערמאַן א גליקליכער געענטפערט, קוקענדיג אויף דעם ארצט מיט דאַנקבאַרע בליקען.

דער דאָקטאָר האָט דאַן געגעבען די איבעריגע צוויי יונגע לייט צו דאָלאַר יעדען איינעם און זיי געהייסען געהן.

— וואו וועל איך אייך קענען זעהן? — האָט ניימאַן ביי זיי געפרעגט אין דער שטיל, ווען זיי זיינען שוין געשטאַנען ביי דער טהיר.

די יונגע לייט האָבען איהם אָנגעקוקט מיט אויגען, פול מיט קנאה און האס און איינער פון זיי האָט איהם אָנגערופען א געוויי־סען בילינגען האָטעל אויף דער באוערי, ערקלעהרענדיג איהם, אַז דאָרטען וועט ער זיי קענען געפינען.

— דו דאַרפסט זיך גאָר ניט שרעקען, ניימאַן — האָט דער דאָקטאָר ווייטער געזאָגט, ווען די צוויי יונגע לייט זיינען שוין געווען אַוועקגעגאַנגען — עס וועט דיין געזונד קיין האָר ניט שאַדען.

ניימאן האט געשוויגען. זיינע גרויסע, שעהנע, קלוגע אויגען האבען בלויז גערעדט — אונבעשרייבליכע דאנקבארקייט האבען זיי אויסגעדריקט...

— מיט די קוואָרט בלוט וואס דו וועסט געבען — האט דער דאָקטאָר פאָרטגעזעצט, ניט ארונטערגעהמענדיג זיינע פאָרשענדע בליקען פון ניימאן'ען, וועסטו ראטעווען דאס לעבען פון א מענשען. דאס איז א גרויסע, א הייליגע זאך. יענע פערזאָן וועט דיר דעם גאנצען לעבען דאנקבאר זיין, דען נאָר דיר וועט זי האבען צו פער־דאנקען וואס זי וועט לעבען בלייבען. דו האסט איין זיך געזונטע, ריינע בלוט און מיין פאציענטין וועט דאדורך שנעל אויסקורירט ווערען.

ניימאן האט א לייכטען ציטער געטהאן, דערהערענדיג דאס וואָרט „פאציענטין". ער האט ביז איצט נאָר ניט א טראכט גע־טהאן זאָגאר פאר וועמען מען דארף דאס האבען דאס בלוט. און דאס האט איהם טאקע קנאפ אינטערעסירט. איהם האט בלויז אינטערעסירט איין זאך — אז ער זאָל זיין דער יעניגער, ביי וועמען מען זאָל דאס בלוט נעהמען. אבער יעצט, ווען ער האט שוין גע־האט דאס גליק אויסגעקליבען צו ווערען און הערענדיג, אז מען דארף זיין בלוט אום צו ראטעווען דאס לעבען פון א פרויענצימער, איז ער עפעס בעהערשט געוואָרען פון א מאָדנעם געפיהל. אין זיין הארצען איז ענטשטאנען א שטארקער באגעהר דיעזע קראנקע צו זעהען.

דער דאָקטאָר האט א קוק געטהאן אויף זיין זייגער'ל און זיך אפגערופען:

— מיר וועלען זיך באלד נעהמען צו דער ארבייט. איך ווארט נאָר אויף מיין פאציענטין'ס פאמיליע.

ניימאן האט געדיינקט, אז מען וועט דא, אין דעם אפעראצ־יאָנס־צימער, אפצאפען פון איהם די קוואָרט בלוט און דאס שפע־טער אריינלאָזען אין דער קראנקער'ס קערפער אריין. ער וועט אלזא ניט האבען קיין געלעגענהייט די קראנקע צו זעהען. דאס האט איהם עפעס געבראכט אין א פערלעגענהייט. ער האט געוואָלט בעטען דעם דאָקטאָר, ער זאָל איהם ערלויבען א קוק צו טהאָן כאָטש

אויף דער קראנקער, אָבער ער האָט זיך געשעהמט דאָס פאָרצושלאָ־גען. דער דאָקטאָר האָט בעמערקט אָן ניימאן׳ס געזיכט, אז ער איז עפּעס צוטראָגען און ער האָט איהם געפרעגט:

— וואָס ביזטו עפּעס אזוי פערטראכט און פאר וואָס שווייגסטו די גאנצע צייט?

אויף ניימאן׳ס געזיכט, וועלכע איז פּלוצלונג רויט געוואָרען, האָט זיך בעוויזען א פערשעהמטער שמייכעל.

— דו קלעהרסט פיעלייכט ווען דו וועסט בעקומען די פופציג דאָלאר? — האָט דער ארצט ווייטער געזאָגט — וועגען דעם דארפסטו זיך גאָר ניט זאָרגען. איך וועל דיר געבען דאָס געלד.

— דאָקטאָר, איך האָב גאָר וועגען דעם ניט געקלעהרט — האָט ניימאן ענדליך זיך אָפּגערופען אין א שטילען טאָן — איך האָב גאָר געטראכט וועגען עפּעס אנדערש.

— מעג איך וויסען וועגען וואָס? — איז דער דאָקטאָר גע־וואָרען פעראינטערעסירט.

— איך האָב געקלעהרט, צי וועל איך באלד נאָכדעם ווי איהר וועט ביי מיר נעהמען די בלוט, קענען אוועקפאָהרען — האָט ניימאן איהם ניט געזאָגט דעם אמת.

— איך וועל דיר זאָגען — האָט דער דאָקטאָר איהם ער־קלעהרט — אין מאנכע פעלע קען דער, ביי וועמען מען נעהמט די בלוט, גלייך נאָכדעם געהן זאָגאר ארבייטען; עס פּאסירט אָבער אויך, דאָס ער מוז בלייבען א פּאָר טעג אין בעט. עס ווענדט זיך אָן דעם ווי ער פיהלט; עס איז אָבער ראטהזאמער צו בלייבען א פּאָר טעג אין בעט. דו דארפסט דען ערגעץ נויטיג פאָהרען? — האָט ער געענדיגט מיט א פראגע.

ניימאן האָט ניט געוואוסט ווי זיך דאָ ארויסצודרעהען. ער איז פון דער נאטור געוועזן אן עהרליכער, אָפענהערציגער מענש. ער האָט געהאסט ליגען. עס האָט איהם שוין פערדראָסען ווארום ער האָט ארויסגערעדט די פּאָר ווערטער. אין דער זעלבער צייט איז אָבער אין איהם אלץ שטארקער געוואָרען דער חשק צו זעהען די קראנקע, וועמעס לעבען ער געהט יעצט ראטעווען מיט זיין בלוט.

ער האָט איינפאַך געברענט פון נייגיעריגקייט כאָטש א בליק צו טהאָן אויף איהר.

דער דאָקטאָר, זעהענדיג, אז ניימאַן ענטפערט גיט אויף זיין פראַגע, האָט געזאָגט אין א טאָן פון ענטשולדיגונג:

— פערצייהע מיר פאר מיין פריהערדיגע פראַגע. אויב דאָס איז א פערזענליכע אנגעלעגענהייט, דאַרפסטו עס מיר ניט זאָגען.

ניימאַן האָט דאָ דעם דאָקטאָר דערצעהלט זיין גאַנצע לאַגע און אויך וואָס עס האָט מיט איהם פּאַסירט דעם היינטיגען פריה־מאָרגען. דער דאָקטאָר האָט זיך אויפמערקזאַם צוגעהאָרכט צו יע־דען וואָרט, און ווען דער יונגער מאַן האָט געענדיגט ריידען, האָט ער זיך אָפּגערופען אין א טאָן פון אויפריכטיגע מיטלייד:

— פיעלייכט ווערסטו זיך יעצט קענען ארויסראַטעווען פון דיין לאַגע. איך וועל זעהן, אז מיסטער זינגער (דאָס איז דער פאַטער פון דער קראַנקער פריילין, מיין פּאַציענטין) זאָל דיר געבען נאָך עטליכע דאָלאַר. ער איז זעהר א רייכער מאַן.

— ניין, דאָקטאָר, איך פערלאַנג ניט מעהר — האָט ניימאַן, ווערענדיג צוטומעלט, געזאָגט — עס איז גענוג פופציג דאָלאַר, עס איז גענוג...

ניימאַן האָט ניט געוואוסט אויף וואָס פאר א וועלט ער איז. ער איז אזוי צוטומעלט געוואָרען, דערהערענדיג, אז די קראַנקע איז א פריילין. ער האָט זיך מיט אלע קרעפטען געסטאַרעט זיך צו בע־הערשען, אָבער דאָס האָט זיך איהם ניט איינגעגעבען. דער בע־געהר צו זעהן די קראַנקע מיידעל האָט זיך יעצט אין איהם אזוי צופלאַקערט, אז ער האָט בעשלאָסען צו בעטען דעם דאָקטאָר ער־לויבנים זי צו זעהן.

— איך וועל בעטען ביי מיסטער זינגער'ען, אז ער זאָל דיר געבען בעשעפטיגונג — האָט דער דאָקטאָר ווייטער גערעדט — ער האָט זעהר פיעל הייזער און דו, אלס קאַרפּענטער, וואָלסט ביי איהם געקענט קריגען ארבייט.

— איך דאַנק אייך זעהר! — האָט ניימאַן זיך טיעף פער־נייגט פאר דעם דאָקטאָר — איך וואָלט געווען אמת גליקליך, ווען

איך זאָל קריגען ארבייט. דאָס וואָס איך האָב אייך פריהער דער־צעהלט, איז נאָר א זעהר קליינע טהייל פון מיינע ליידען וואָס איך האָב בלויז אין די לעצטע עטליכע מאָנאטען דורכגעמאכט. איך האָב אָבער אין מיין לעבען פיעל מעהר געליטען. ניט איינמאָל בין איך שוין געווען אין די הענד פון טויט. א פּאָר יאָהר האָב איך געלעבט אלס טרעמפּ. איך האָב שוין כמעט די גאנצע פעראייניגטע שטאאטען דורכגעוואנדערט.

— א טרעמפּ? א איד א טרעמפּ? — האָט דער דאָקטאָר, וועלכער איז געווען א קריסט, א פערוואונדערטער איבערגעפרעגט, שאָקלענדיג מיט'ן קאָפּ — דאָס ערשטע מאָל וואָס איך הער, אז צווישען טרעמפּס געפינען זיך אויך אידען.

— עס זיינען פאראַן, אָבער זעהר ווייניג — האָט ניימאן איהם ערקלעהרט.

— דאָס איז זעהר אינטערעסאנט — האָט דער דאָקטאָר וויי־טער געזאָגט — עס איז איבערהויפּט זעהר אינטערעסאנט צו ווי־סען דעם לעבען פון דיעזע אונגליקליכע. מיר וויסען וועגען דעם בלויז פון די בעשרייבונגען, וועלכע זיינען מעהרסטענטהייל אין גאנצען ניט ריכטיג אָדער שטארק איבערטריבען. איך וואָלט זעהר וועלען, אז דו זאָלסט מיר אמאָל דערצעהלען דיינע ערפאהרונגען מיט אַלע איינצעלהייטען, דיין גאנצע לעבענס־געשיכטע, וועלכע, ווי איך זעה, מוז זיין זעהר אינטערעסאנט.

— מיט פערגעניגען וועל איך דאָס טהאָן — האָט ארטהור געענטפערט.

— דאָ האָסטו מיין פּריוואט־אדרעס — האָט דער דאָקטאָר ניימאן'ען דערלאנגט זיין וויזיט־קארטע — באמיה זיך צו מיר צו קומען אין עטליכע טעג ארום. שרייב מיר פריהער אָדער לאָז מיר וויסען דורך דעם טעלעפאָן ווען דו ועסט קומען. איך וועל דאן איינלאַדען א פּאָר פון מיינע פריינד, צווישען וועלכע עס וועט זיך געפינען א שרייבער. ער וועט זיך מיט דיר נאָך מעהר אינטערע־סירען, ער וועט מיר דיר האָבען געשפּרעכען, און ער וועט דאָס שפּע־טער בעשרייבען. און וואָס אנבעלאַנגט וועגען ארבייט — האָט ער

צוגעגעבען — וועל איך זעהן, אז מיסטער זינגער זאָל דיר בעשטימט געבען בעשעפטיגונג.

— זאָל נאָר פריהער די טאָכטער זיינע געזונד ווערען — האָט ניימאן געזאָגט מיט אָפענהערציגקייט.

— אָה, זי וועט זיין אָלל רייט — האָט דער דאָקטאָר איהם ערקלעהרט — דיין בלוט וועט איהר ראַטעווען. זי איז זעהר א וואוילע מיידעל — האָט ער צוגעגעבען — איך קען זי נאָך אלס קינד. איך בין שוין באלד צוואנציג יאָהר דער הויז־ארצט ביי דיע־זער פאמיליע.

— איך וואָלט איהר וועלען כאָטש זעהען — האָט ניימאן פערשעהמט געזאָגט, ארונטערלאָזענדג צו דער ערד די אויגען.

— געוויס וועסטו זי זעהן — האָט דער דאָקטאָר איהם ער־קלעהרט, ניט פערשטעהענדיג ניימאן׳ס כונה דערביי — דו מוזט איהר זעהן. דו וועסט דאָך ליגען אין א בעטעל לעבען איהר.

דאָ האָט זיך די טהיר געעפענט און עס האָט זיך בעוויזען א נוירס, וועלכע האָט געמעלדעט דעם דאָקטאָר, אז מיסטער זינגער און זיין פאמיליע געפינען זיך אין דער קראנקער׳ס צימער.

דער אַרצט האָט ארויסגעגעבען דער נוירס א בעפעהל, אז זי זאָל אלעס צוגרייטען. נאכהער האָט ער זיך אויפגעשטעלט פון דער שטוהל און א מאַך טהוענדיג מיט׳ן קאָפּ צו ניימאן׳ען, האָט ער געזאָגט:

— קום, וועסטו זעהען די קראַנקע, וועמעס לעבען דו געהסט ראַטעווען.

ניימאן איז יעצט געווען בעהערשט פון מאָדנע געפיהלען — געפיהלען, וועלכע ער האָט נאָך ביז יעצט ניט דורכגעלעבט.

דריטער קאַפּיטעל.

אין א פּריוואט־צימער פון דעם האָספּיטאל אויף דעם צוויי־טען שטאָק איז געלעגען אין א ווייס־לאַקירטע, גלאַנציגע בעט א מיידעל פון א יאָהר דריי און צוואנציג. איהר לענגליכע געזיכט איז געווען ווייס, פּונקט ווי די קאָלדרע, מיט וועלכע זי איז געווען אי־

בערגעדעקט און וועלכע איז געווען אזוי אויסגעפרעסט, דאָס עס האָט זיך אויף איהר קיין פעלבעלע ניט געפונען. איהר קאָפּ מיט א ים פעך־שווארצע האָאר, פערפלאָכטען אין א פאנטאסטישע אונ־אָרדנונג, האָט גערוהט אויף א שנעע־ווייסע קישעלע. איהרע גרויסע, קלוגע אויגען, וועלכע האָבען געהאט די זעלבע קאָליער וואָס איהרע האָאר, האָבען מיט א בעטענדען בליק געקוקט ערגעץ ווייט, ווייט, אזוי ווי זיי וואָלטען פון דאָרט הילף געבעטען... איהר ברוסט האָט זיך לאנגזאם און שווער געהויבען און ארונטערגעלאָזען, וועה־רענד איהרע בלייכע, דארע הענד, אויף וועלכע עס האָבען זיך גע־זעהן די בלאָהע אָדערן, זיינען געלעגען בעוועגלאָז אויסגעצויגען אויף דער קאָלדרע פוןביידע זייטען פון קערפער.

ארום דעם בעט זיינען געשטאנען פיער פערזאָן — צוויי מענער און צוויי פרויען. איינער פון די מאנסבילען איז געווען א מאן פון א יאָהר פופציג, פון מיטעלען וואוקס, א דיקליכער מיט ברייטע גע־זונטע שולטערן. זיין געזיכט, וועלכע איז געווען ארומגענומען מיט א רונד־פערשאָרענע שווארצע בערדעל, אין וועלכע עס האָבען זיך שוין געזעהן ביי ביידע זייטען גרויע האָאר, האָט אויסגעדריקט טיע־פע אינערליכע ליידען. אָבער ארייננקוקענדיג זיך גוט אין דעם גע־זיכט, האָט מען געקענט בעמערקען נאָך א זאך: אז דער מאן בע־זיצט אן אייזערנעם כאראקטער, א פעלזען־שטארקע ווילענס־קראפט... זיינע שטאָלצע, שטריינגע בליקען זיינען געווען גריכ־טעט אויף דער קראנקער און פון זיין ברוסט האָט זיך פון צייט צו צייט א פערשטיקטער זיפץ ארויסגעריסען.

דער צווייטער איז געווען א יונגער מאן פון א יאָהר דרייסיג. א הויכער ברונעט, געזונד געבויט. זיין געזיכט איז געווען גלאט רא־זירט און עס האָט אויך אויסגעדריקט ענערגיע און א שטארקען כא־ראקטער. זיינע בליקען זיינען אויך געווען געריכטעט אויף דער קראנקער. צוקאָפּענס פון חולה איז געשטאנען א פרוי פון אונ־געפעהר די זעלבע יאָהרען, וואָס דער עלטערער מאנספערזאָן. א קוק טהאָנעדיג אויף איהר, האָט מען גלייך געקענט בעמערקען, אז דאָס איז דער קראנקער׳ס מוטער, דען זיי זיינען זעהר ענהליך גע־

וועז צו זיך. זי איז געשטאַנען מיט פערבראָכענע הענד. איהר געזיכט איז געווען בלייך און עס האָט זיך אויף איהר אָפּגעשפּיעגעלט פערצווייפלונג און טיעפע אינערליכע שמערצען. איהרע אויגען זיינען געווען פערלאָפען מיט טרעהרען. עס איז קענטיג געווען, אז זי האָט זיך מיט אלע קרעפטען געסטארעט די טרעהרען דאָרט צו פערהאַלטען און אז אָט, אָט וועלען זיי נעהמען פליסען, ווי פון א קוואַל...

די צווייטע איז געווען דער קראנקער'ס נוירס. איהר געזיכט האָט קיין בעזאָנדערס ניט אויסגעדריקט. זי איז געווען רוהיג, קאַלטבלוטיג, אזוי ווי עס וואָלט דאָ קיין אויסערגעוויינליכעס ניט פּאַסירט. זי האָט פון צייט צו צייט צערטליך א גלעט געטהאָן דער קראנקער איבער'ן געזיכט אָדער אויפגעהויבען אביסעל האָאָר, וואָס האָבען זיך געהאַט ארונטערגעלאָזען איבער איהר פּאַציענטין'ס פּנים.

אין צימער האָט געהערשט אן ערנסטע שטילקייט. די פערזאַמעלטע זיינען געשטאַנען מיט איינגעהאַלטענע אָטהעמס. עס האָט זיך בלויז געהערט דאָס שווערע אָטהעמען פון דער קראַנקער.

די טהיר האָט זיך געעפענט און עס זיינען אריינגעקומען דער דאָקטאָר מיט ניימאַן'ען.

די פערזאמעלטע האָבען אומגעקעהרט זייערע קעפּ צו די אריינגעקומענע און זייערע בליקען האָבען זיך אָפּגעשטעלט אויף ניימאַן'ען, וועלכער איז געבליעבען שטעהן א צוטומעלטער און דערשראָקענער ביי דער שוועל. דער דאָקטאָר איז צוגעגאנגען צו דער נוירס, וועלכע האָט איהם דערלאַנגט א געדרוקטען פּאַפּיער — דער „טשאַרט", אויף וועלכען עס איז מיט רויטע טינט געווען אָנגעשריעבען דעם גראד טעמפּעראטור פון די קראנקע און אנדערע איינצעלהייטען, וואָס זיינען געווען וויכטיג פאַר דעם ארצט צו וויסען. דער דאָקטאָר האָט דאָס אויפמערקזאם דורכגעקוקט, נאַכהער איז ער צוגעגאנגען צו דער קראנקער, וועלכע האָט איהם בעגעגענט מיט בעטענדע בליקען און מיט א שוואַכען, אָנגעשטריינגטען שמייכעל אויף איהרע ליפּען. ער האָט אָנ־

געגומען איהר לינקע האנד, אונטערזוכט איהר פולס און געזאָגט אין א ליעבליכען טאָן:

— נאָר ניט געזאָרגט, פלאָרא! דו וועסט באלד געזונד ווע־רען. העכסטענס אין צוויי וואָכען ארום, וועסט דו זיך שוין דאָ ניט געפינען.

דער קראנקער'ס ליפען האָבען זיך לייכט בעוועגט, אָבער זיי האָבען קיין וואָרט ניט ארויסגעבראַכט. זי איז געווען אזוי אָפּ־געשוואכט, אז זי האָט ריידען ניט געקענט. אויף איהר טויט־בלייכע געזיכט האָבען זיך צוויי קליינע קיילעכיגע רויטע פלעקען בע־וויזען, דאָס גאנצע בלוט וואָס זי האָט געהאט אין זיך איז איהר יעצט אין פנים אריינגעקומען.

— מיסטער ניימאן! — האָט דער דאָקטאָר צוגערופען דעם ארבייטסלאָזען יונגען מאן, וועלכער האָט זיך געלאָזען געהן מיט באַזאַכטע טריט און וועמעס געזיכט עס איז פּלוצלונג בלייך געוואָ־רען ווי קאלך — אָט דאָס איז מיין פּאציענטין — האָט ער אָנגע־וויזען אויף דער קראנקער — מיסס זינגער איז אפילו א „בעד גוירל", אָבער געזונד מאכען דארף מען איהר — האָט ער געענדיגט מיט א גוטהערציגען שמייכעל.

ניימאן איז געבליעבען שטעהן מיט זיינע אויגען איינגעגראָ־בען אין דער קראנקער'ס געזיכט. אין זיין פנים האָבען זיך גע־נומען בייטען אלערליי קאָליערען און זיין הארץ איז פערקלעמט גע־וואָרען פון אן אונבעשרייבליכען געפיהל פון מיטלייד. ער האָט זיך בעגעגענט מיט דער קראנקער'ס בליקען, וועלכע האָבען זיך ווי געבעטען ביי איהם: האָט מיטלייד מיט מיר און ראטעוועט מיך. איך וועל אייך מיין גאנצען לעבען דאנקבאר זיין. ראטעוועט מיך!..

אין ניימאן'ען האָט זיך אין דיעזען מאָמענט דער געפיהל פון רחמנות צו דער קראנקער שטארק צופלאקערט. ניט איין קוואָרט בלוט וואָלט ער מיט פערגעניגען אוועקגעגעבען, אום איהר געזונד צו מאכען, נאָר פיעלע, פיעלע קוואָרט בלוט — זיין גאנצע בלוט וואָלט ער יעצט אָפּגעגעבען פאר דער ליידענדער. און עס האָט איהם יעצט בעהערשט א שטארקע אונגעדולד. ער האָט געוואָלט, אז מען זאָל

שוין נעהמען ביי איהם צאַפּען די בלוט, שוין, אויפ'ן שטעל, עס זאָל ניט זיין צו שפּעט; די קראנקע זאָל וואָס שנעלער געזונד ווערען. און גליקליך האָט ער זיך יעצט געפיהלט, זעהר גליקליך, וואָס ער וועט זיין דיעזער מיידעל'ס רעטער. ער האָט נאָך ביז יעצט קיינמאָל אזוי גוט זיך ניט געפיהלט, קיינמאָל...

זיינע בליקען האָבען זיך וויעדער בעגעגענט מיט דער קראנ־קער'ס אויגען. איהם האָט זיך געדוכט, אז זי האָט פון זיינע אויגען ארויסגעלעזען זיינע געדאנקען; ער האָט דאָס דערקענט אָן איהר ליעבליכען שמייכעל, וואָס האָט זיך פּלוצלונג בעוויעזען אויף איהר קרענקליכע געזיכט און אָן איהרע אויגען, וועלכע האָבען שוין יעצט ניט געקוקט אזוי בעטענד ווי פריהער, נאָר וועלכע האָבען אויסגע־דריקט טיעפע, הערצליכע דאנקבארקייט.

א שטארק פערשעהמטער האָט ניימאן ארונטערגעלאָזען די אויגען צו דער ערד, ווערהענד אין הארצען האָט איהם זעהר הנאה געטהאָן וואָס זי האָט פערשטאנען זיינע געדאנקען...

— מיסטער זינגער — האָט דער דאָקטאָר זיך געווענדעט צו דעם עלטערען מאַן — איך וועל זיך באלד נעהמען צו דער ארבייט. איהר וועט אזוי גוט זיין ווארטען אויף מיר אין מיין פּריוואט־צי־מער. איך וויל אייך זעהן, איך האָב מיט אייך וועגען עטוואָס צו ריידען.

— אָלל־רייט, דאָקטאָר — האָט דער קראנקער'ס פאָטער, פערנייגענדיג זיך, געענטפערט.

דאן האָט דער דאָקטאָר צוגערופען די נוירס, איהר געגעבען עפּעס א בעפעהל און זי איז ארויסגעגאנגען. אין א ווייל'ע ארום האָט זי זיך צוריק אומגעקעהרט, טראָגענדיג אין האנד א געוויסען פּאַפּיר, וואָס זי האָט איבערגעגעבען דעם דאָקטאָר.

— מיסטער ניימאן — האָט דער ארצט זיך געווענדעט צו ארטהור'ען — דו מוזט אונטערשרייבען דיעזען פּאַפּיער, דורך וועל־כען דו בעשטעטיגסט, אז דו גיבסט דאָס בלוט מיט דיין אייגענעם ווילען, קיינער צווינגט דיך ניט דערצו און טאָמער האָסטו חרטה, קענסטו דאָס נאָך יעצט טהאָן.

ניימאַן האָט א קוק געטהאָן אויף דעם דאָקטאָר מיט א מינע פון פאָרוואורף. ווי אזוי איהם האָט גאָר געקענט איינפאלען, אז ער זאָל חרטה האָבען... ער פיהלט זיך יעצט אזוי גליקליך, קומט ער גאָר צוגעהן מיט חרטה האָבען. ער האָט שנעל א כאַפּ געטהאָן די פעדער, וואָס דער דאָקטאָר האָט געהאלטען אין דער האַנד און מיט א ציטערנדע האנד, אונטערגעשריעבען זיין נאמען.

דער דאָקטאָר האָט צוגענומען דעם פּאַפּיער און געהייסען ניימאַן'ען אריינגעהן אין אָפּעראַציאָנס־צימער.

ארויסגעהענדיג, האָט ניימאַן זיך אָנגעשטויסען אָן דעם יונגען מאן, וועלכער איז נאָך אליץ געשטאנען לעבען בעטעל. זייערע ביידען'ס בליקען האָבען זיך א ווײלע דורכגעקרייצט און ניימאן איז עפּעס פון א מאָדנעם געפיהל בעהערשט געוואָרען. עפּעס איז איהם דיעזער מענש ניט געפעלען געוועזן. ער איז אינסטינקטיוו אויף איהם אין כעס געוואָרען. דאָס איז געוועזן יענער סאָרט געפיהל וואָס מען שפּירט אמאָל צו א מענשען ביי דעם ערשטען מאָל וואָס מען בעגעגענט זיך מיט איהם, פון דעם ערשטען בליק וואָס מען טהוט אויף איהם — אן אנטיפּאטישער געפיהל...

ער האָט זיך נערוועז אָפּגעקעהרט פון איהם און איז שנעל צוגעגאַנגען צו דער טהיר און זי געעפענט. פון דער שוועל האָט ער געוואָרפען א בליק אויף דער קראַנקער און א וואַרימער, מחיה'דיגער געפיהל האָט זיך צוגאָסען איבער אלע זיינע גליעדער — ער האָט בעמערקט די זעלבע דאנקבארע בליקען איהרע געריכטעט אויף איהם, און ווען ער איז געוועזן אין דעם אָפּעראַציאָנס־צימער, האָט ער נאָך געפיהלט אויף זיך דיעזע בליקען, און דער גליקליכער געפיהל האָט נאָך טיעפער זיך פארנאַנדערגעגאָסען איבער זיין גאַנצען קערפּער...

אין דעם אָפּעראַציאָנס־זאאל האָט א נוירס געהאלטען אין צוגרייטען די נויטיגע אינסטרומענטען צו דער אָפּעראַציאָן. ניימאַן האָט זיך נייגעריג צוגעקוקט צו איהר יעדע בעוועגונג, בעטראכט די אינסטרומענטען, דעם אָפּעראַציאָנס־טיש; און יעדעס מאָל וואָס זי האָט אַוועקגעלעגט אויף דעם גלעזערנעם טישעל עפּעס א

זאך, איז אין איהם די צופריעדענהייט אלץ מעהר געוואקסען. ער האט זיך יעצט געפיהלט ווי א הונגעריגער, וועלכער זעהט ווי מען גרייט צום טיש פערשיעדענע געשמאקע פאטראוועס פון זיינעט וועגען...

פלוצלונג האט פאר זיינע אויגען א שוועב געטהאן דער אנ־בליק פון דעם יונגען מאן, מיט וועלכען ער האט זיך פריהער אנ־געשטויסען אין דער קראנקער׳ס צימער. און נאך א פיעל טיע־פערען כעס האט ער יעצט געפיהלט צו דיעזען אונבעקאנטען. עס האט זיך איהם געדוכט, אז יענער האט איהם מיט זיינע בליקען געשטאכען, בעליידיגט; אז ער האט געקוקט אויף איהם מיט פעראכטונג דערפאר וואס ער, ניימאן, איז אזוי נידעריג געפא־לען, דאס ער מוז פערקויפען זיין בלוט... „ווער איז דאס דיעזער יונגער מאן?“ — האט ער זיך אליין געפרעגט — „וואס טהוט ער דארט?“ אז דאס איז ניט דער קראנקער׳ס א ברודער — דאס איז ער זיכער געווען. דען דער מיידעל׳ס עלטערען האבען איהם בעגריסט מיט פריינדליכע בליקען, אין וועלכע ער האט געלעזען אן אויסדרוק פון דאנקבארקייט דערפאר וואס ער געהט ראטע־ווען זייער קינד. ווער זשע דען איז ער? — האט איהם וויעדער גענומען עגבערען אין מח די פריהערדיגע פראגע.

ניימאן האט בעשלאסען צו פרעגען די נוירס ווער ער איז. ער איז אבער ניט דרייסט געווען זיך אריינצולאזען מיט דער נוירס אין א געשפרעך.

דא האט זיך די טהיר געעפענט און א בעדיענער האט אריינגעפיהרט אן אייזערנע בעטעל אויף רעדלעך און עס אוועק־געשטעלט לעבען דעם אפעראציאנס־טיש.

א שוידער איז דורכגעלאפען איבער ניימאן׳ס אלע גליעדער. „אט דא וועל איך ליעגען“ — האט ער צו זיך זעלבסט געזאגט, וועהרענד די הארץ האט אין איהם גענומען האסטיג קלאפען.

די נוירס איז ארויס און אין א ווייל ארום איז זי צוריק אריינגעקומען, טראגענדיג אין האנד קליידער וואס עס טראגען

מענער־חולאים און, דערלאנגענדיג זיי ניימאן'ען, האט זי גע־זאגט:

— איהר וועט אזוי גוט זיין זיך איבערטהאן.

די נוירס האט איהם געלאזען אליין. ניימאן האט נערוועז גענומען זיך אויסטהאן. אין א פאאר מינוטען האט ער שוין געטראגען אויף זיך די האספיטאל־קליידער, וועלכע זיינען בע־שטאנען פון א פאר גראהע לייווענטענע הויזען מיט דינע בלאהע שטרייפען און א לאנגען כאלאט אויך פון דעם זעלבען שטאף. ער האט זיך דערזעהן אפשפיעגלענדיג זיך אין די שויב פון דער שראנק מיט די כירורגישע אינסטרומענטען און אויף זיין געזיכט האט זיך א שמייכעל בעוויזען.

— אט דאס הייסט ווי דאס ווערטעל געהט: „געהן מיט א געזונטען קאפ אין א קראנקע בעט אריין" — האט ער צו זיך זעלבסט געזאגט.

פלוצלונג האט פאר זיינע אויגען א שוועב געטהאן דער קראנקער'ס געזיכט און ער איז אויף זיך זעלבסט שטארק אין כעס געווארען, פאר וואס ער האט זיך ערלויבט צו מאכען לוס־טיג אין אזא ערנסטען מאמענט. ער געהט דאך יעצט טהאן אזא הייליגע, אזא ערהאבענע זאך — האט ניימאן ווי איבערגעבעטען זיין געוויסען... ער געהט מיט זיין בלוט ראטעווען א מענשען'ס לעבען — דאס לעבען פון א יונגע, אונגליקליכע מיידעל, וועלכע דארף ערשט אנפאנגען צו לעבען.

דיעזע געדאנקען האבען איהם יעצט אריינגעבראכט אין אן ערנסטע שטימונג. ער האט ניט געטראכט וועגען זיין אייגענע טרויעריגע לאגע, וועגען די צרות וואס ער האט ביז יעצט איבער־געלעבט און וועגען די ניט בעסערע צוקונפט וואס איהם ערווארר־טעט; ער האט אויך ניט געדיינקט וועגען די פופציג דאלאר וואס ער האט גערארפט בעקומען פאר זיין בלוט — די סומע וואס האט איהם גערארפט ארויספיהרען פון זיין יעצטיגען עלענד — ער האט בלויז געטראכט וועגען דער קראנקער, וועלכע איז איהם עפעס אזוי איינגעבאקען געווארען אין הארצען, וועלכע איז

איהם עפּעס אזוי ליעב און טהייער געוואָרען... פון זיינע אויגען האָט יעצט אויף קיין איין סעקונדע ניט אָפּגעטראָטען דער מיידעל׳ס טויט־בלייבע געזיכט און איהרע בעטענדע בליקען.

ווידער האָט זיך די טיהר געעפענט און עס איז אריינגעקומען דער דאָקטאָר, אָנגעטהאָן אין א שנעע־ווייסען ראָק און אין א לאַנגען ווייסען פארטוך. נאָך איהם זיינען נאָכגעגאנגען צוויי נוירסעס און דער מיידעל׳ס עלטערען.

— ביזט שוין איבערגעטהאָן! — האָט דער ארצט פריינדליך א קלאַפּ געטהאָן נייטאַן׳ען איבער די פּלייצע — דו ביזט א „גוד באָי". אָט באלד נעהמען מיר זיך צו דער ארבייט.

דער קראנקער׳ס פאָטער איז צוגעגאנגען צו ניימאַן׳ען און דערלאנגט איהם א טשעק אויף פופציג דאָלאַר, זאָגענדיג דערביי:

— דאָ האָט איהר א טשעק אויף פופציג דאָלאַר און אז גאָט וועט העלפען מיין טאָכטער וועט געזונד ווערען, וועל איך אָן אייך ניט פערגעסען... דער דאָקטאָר האָט מיט מיר שוין גערעדט וועגען אייך.

ניימאַן האָט צוגענומען דעם טשעק. ער האָט א קוק געטהאָן אויף דעם ציפער 50 און א גליקליכער ציטער איז דורכגעלאָפען איבער זיין גאנצען קערפּער. אָה, ווי לאַנג ער האָט שוין אזא סומע פאר די אויגען ניט געזעהען! אָבער דיעזער געפיהל איז באלד פערשוואונדען און אן אנדער געפיהל האָט איהם בעהערשט. ער האָט געזעהן אין דיעזע פופציג דאָלאַר א פערשוועכונג פון זיינע עדעלע, הייליגע געפיהלען. ער וואָלט פיעלייכט צופריעדען געווען, ווען מען גיט איהם קיין איין סענט ניט יעצט... ניימאַן האָט צוגענומען דעם טשעק, דאנקענדיג דערביי דער קראנקער׳ס פאָטער. דאן האָט ער דעם טשעק אוועקגעגעבען דעם דאָקטאָר, זאָגענדיג מיט א האלבען שמייכעל:

— איך האָב דאָך אין דיעזע קליידער קיין פּאָקעטס ניט. האַלט איהר דאָס פאר מיר. ווען איך וועל אהיים געהן, וועט איהר עס מיר געבען.

דער דאָקטאָר האָט צוגענומען דעם טשעק און געהייסען די נוירסעס, זיי זאָלען אריינפיהרען די קראנקע. מיסעס זינגער איז צוגעלאָפען מיט נערוועזע טריט צו ניימאַן'ען און, אויס־שטרעקענדיג צו איהם איהר האנד, וועלכע ארטהור האָט פער־שעהמט אָנגענומען, האָט זי געזאָגט אין א שטימע, פול מיט טרעהרען:

— יונגער מאן, איך בין אייך ווירקליך מקנא פאר די גרויסע מצוה וואָס איהר געהט זיך יעצט קויפען. ווען מען זאָל געבען מיליאָנען צדקה קען מען זיך אזא מצוה ניט קויפען. איך האָב גערן געוואָלט געבען מיין אייגען בלוט, אום צו ראַטעווען מיין קינד. איך בין אָבער א שוואכע, און דער דאָקטאָר האָט מיין בלוט ניט געוואָלט אָננעהמען. ביי דעם געזונד פון מיין איינצי־גע קינד שווער איך אייך, אז איך וועל אייך מיין גאנצען לעבען ניט פערגעסען דאָס, וואָס איהר טהוט יעצט פאַר מיר, און אויב איהר וועט זיך אמאָל נויטיגען אין הילף, קומט צו מיר, און איך וועל זיין גליקליך אייך אָבצודאנקען מיט וואָס איך וועל נאָר קענען.

דיעזע אויפריכטיגע ווארימע ווערטער האָבען ניימאַן'ען ביז צו טרעהרען געריהרט. אָבער פּלוצלונג האָט אין איהם וויעדער ערוואכט זיין פריהעריגער כעס צו דעם אונבעקאנטען יונגען מאַן. ער איז אלזאָ ניט זייער זוהן, ווער זשע דען איז ער? ער געפינט זיך יעצט דאָרט מיט דער קראנקער אין צימער. זאָל דאָס זיין איהר חתן? ...

ביי דעם לעצטען געדאנק האָט ניימאַן דערפיהלט א שמערצ־ליכען שטאָך אין הארצען.

די נוירסעס האָבען אריינגעבראכט די קראנקע און זיי האָ־בען איהר אוועקגעלייגט אויף דעם אָפּעראַציאָנס־טיש. דער מיי־דעל'ס בליקען האָבען נערוועז ארומגעבלאָנדזשעט איבער'ן צי־מער, אזוי ווי זיי וואָלטען עפּעס געזוכט. ענדליך האָבען זיי זיך אָפּגעשטעלט אויף ניימאַן'ען, וועלכער איז וויעדער געוואָרען פרעהליך. דער קראנקער'ס מוטער האָט אויסגעבראָכען אין א

הארצרייסענדען געוויין. דער דאָקטאָר האָט א וואונק געטהאָן צו די נוירסעס, וועלכע האָבען אָנגענומען די פרוי און זי ארויסגע־פיהרט פון צימער.. ווען די נוירסעס זיינען צוריק אריינגעקומען, האָט דער דאָקטאָר געהייסען ניימאַן'ען, ער זאָל זיך אוועקלייגען אויף דעם בעטעל. ער האָט שנעל ערפילט דעם ארצט'ס בעפעהל. און ווידער האָבען זיך ניימאַן'ס בליקען בעגעגענט מיט דער קראנקער'ס בליקען. זייערע שטומע אויגען האָבען יעצט זעהר פיעל גערעדט... איבערהויפט ארטהור'ס אויגען האָ־בען גערעדט אויף יענער שפּראך, אין וועלכע עס ריידען די מענ־שען־קינדער בלויז אין געוויסע מאָמענטען — אין די וויכטיגסטע, גליקליכסטע מאָמענטען פון לעבען...

האָט די קראנקע ריכטיג פערשטאנען ניימאַן'ס שטומען גע־שפּרעך? האָט זי געפיהלט דאָס האַסטיגע קלאַפּען פון זיין הארץ? האָט זי געפיהלט זיין הייסע ליעבע צו איהר?

אך, ווי גליקליך דער אָרימער, ארבייטס־לאָזער אונגליקלי־כער קאָרפּענטער איז יעצט געווען! די גאנצע וועלט איז יעצט זיינע געווען. און אין דיעזען צושטאנד איז ער געבליבען ביז דער דאָקטאָר האָט איהם, מיט דער הילף פון א נוירס, איינגעשלעפערט מיט כלאָראָפאָרם. דאָס זעלבע איז אויך געטהאָן געוואָרען מיט דער קראנקער.

דאן איז די אָפּעראַציאָן געמאַכט געוואָרען: פון ניימאַן'ס געזונטען קערפּער האָט געגומען פּליסען רויטע, קאָכיגע בלוט אין דעם בלייכען, אויסגעצערטען בלוט־אָרימען קערפּער פון דער קראנ־קער מיידעל.

פערטער קאַפּיטעל.

ווען ניימאַן האָט זיינע אויגען געעפענט, האָט ער דערזעהן, אז ער געפינט זיך אין א גרויסען זאַל מיט פיעלע בעטלעך, אין וועלכע עס זיינען געלעגען חולאים פון פערשיעדענער עלטער. ער האָט שנעל צוריק צוגעמאַכט די אויגען מיט א מינע פון אונצו־פריעדענהייט, אזוי ווי עס וואָלט איהם פערדראָסען, ווארום ער

האָט ערוואַכט. און דיעזער פּערדרוס איז ניט געווען אָהן אַן אור־זאַכע. פון אַ הערליכען חלום האָט ער יעצט ערוואַכט. ווען ער האָט די אויגען געעפענט, איז דיעזער גליקליכער טרוים פער־שוואונדען ווי רויך... ער האָט דאַרום שנעל צוגעמאַכט צוריק די אויגען, אַזוי ווי ער וואָלט דערמיט וועלען צוריקכאַפּען דעם טרוים... זיין אַנשטרענגונג איז אָבער געווען אומזיסט. פאַר זיי־נע אויגען איז יעצט געשטאַנען די ווירקליכקייט — די נאַקעטע, שטרענגע, האַרצלאָזע ווירקליכקייט...

מיט אַ האַסטיגע בעוועגונג האָט ער זיך אויפגעזעצט אויף דעם בעט. אין קאָפּ האָט זיך איהם געגומען מישען און ער האָט דערפיהלט אַן אונאַנגענעהמען טעם אין מויל, עפּעס אַזוי ווי ער וואָלט געהאַט איינגעשלונגען אַ וואָלקען רויך...

אַ נוירס איז צוגעקומען, איהם איינגעגעבען אַ געוויסע מע־דיצין און איהם צוריק אַוועקגעלייגט, אָנזאָגענדיג איהם, אַז ער דאַרף ליגען רוהיג, זיך ניט בעוועגען.

— איך בין אָלל־רייט — האָט ניימאַן געזאָגט מיט אַ שמיי־כעל — איך פיהל זיך ניט קראַנק און איך וואָלט שוין וועלען אַהיים געהן.

— איהר קענט נאָך אַהיים ניט געהן — האָט איהם די נוירס ערקלעהרט אין אַ העפליכען טאָן.

— וואָרום דען? — האָט אויף ניימאַן'ס געזיכט נאָך אַלץ געשוועבט דער זעלבער שמייכעל.

— אָהן די ערלויבניס פון דעם דאָקטאָר טאָר קיינער דעם האָספּיטאַל ניט פערלאָזען.

— וואו איז ער דען, דער דאָקטאָר?

— ער איז יעצט ניטאָ, אָבענדס וועט ער קומען.

ניימאַן האָט געברענט פון אונגעדולד צו וויסען וואָס די קראַנקע מאַכט. ער האָט זיך אָבער געשעהמט דאָס צו פרעגען ביי דער נוירס. ער האָט דאַרום געצעהלט די סעקונדען ווען דער דאָקטאָר וועט שוין קומען. איהם וועט ער דאָס גלייך פרעגען. ער האָט זיך עפּעס געפיהלט היימיש צו דעם דאָקטאָר און ער האָט

איהם ליעב בעקומען מיט א מין דאנקבארע ליעבע. אינסטינקטיוו האָט ער געפיהלט, אז ער וועט דעם דאָקטאָר האָבען פאר עטוואָס דאנקבאר צו זיין, אז ער, דער דאָקטאָר, וועט שפּיעלען א וויכ־טיגע ראָלע אין זיין לעבען — אין דעם נייעם לעבען, אין וועלכען ער טרעט אריין. יא, ניימאן האָט געפיהלט, אז פון יעצט אָן פאנגט זיך פאר איהם אָן א נייער לעבען; עס איז אין איהם עפּעס א וויכטיגע ענדערונג פאָרגעקומען.

יעדע ווייליע האָט ניימאן געקוקט אויף דעם גרויסען זייגער וואָס האָט דאָרט געהאנגען. מיט אונגעדולד האָט ער געקוקט אויף די וויזערס, אזוי ווי ער וואָלט זיי מיט זיינע בליקען וועלען אונטערשטופּען, זיי זאָלען זיך שנעלער ריהרען און ברייננגען די שטונדע, ווען דער דאָקטאָר וועט קומען... א נערוועזער האָט ער זיך געוואָרפען אויף זיין בעטעל. דאָס שמערצליכע אָכצען און קרעכצען פון די קראנקע האָט איהם, דעם געזונטען, וועלכער איז נאָך אין זיין לעבען קיינמאָל ניט קראנק געווען, שטארק נערוועז געמאכט.

מיטאָג צייט האָט מען איהם דערלאנגט א געשמאקען מיטאָג, וועלכען ער האָט מיט אַפּעטיט אויפגעגעסען. דאָ האָט ער זיך שוין ניט געקענט לענגער איינהאלטען און ער האָט בעשלאָסען ביי דער נוירס צו פרעגען עטוואָס וועגען דער קראנקער מיידעל, אין וועמעס אָדערען עס האָט יעצט געפליסט זיין בלוט, און ער האָט זיך אָפּגערופען מיט א שמייכעל אויף זיינע ליפּען:

— בעקומען אַלע קראנקע אזעלכע גוטע מאָל־צייטען ווי איך?

— עס ווענדעט זיך ווי דער פּאציענט פיהלט. די עסען ווערט געגעבען לויט דעם געזונדם־צושטאנד פון יעדען חולה — האָט די נוירס איהם ערקלעהרט.

ניימאן איז מיט דיעזען אנטוואָרט ניט געווען צופריעדען. ניט דאָס האָט איהם אינטערעסירט... ער האָט אָבער ניט געהאט קיין מוטה צו פרעגען דירעקט אויף מיסס זינגער.

— עס לוינט זיך שוין טאקע ניט ארויסצוגעהן פון דאנען,

אז מען גיט דאָ אזוי גוט צו עסען — האָט ער געשפּאָסט.

די נוירס האָט שווייגענד געשמייכעלט.

די פריינדליכע בענעהמונג פון דער נוירס האָט איהם צוגעגע־בען קוראַזש און ער האָט זיך ווידער אָפּגערופען:

— האָט די פריילין, ווען מען האָט אריינגעלאָזען מיין בלוט, אויך געהאט אזא געשמאַקען „דינער“?

דיעזע ווערטער האָט ער ארויסגערעדט שטאַמלענדיג און זיך דערביי שטאַרק פערשעהמט. די נוירס, ניט פערדעכטענדיג קיין זאך, האָט געמיינט, אז ער פרעגט דאָס אוים איינפאַכע נייגיעריגקייט און האָט געענטפערט:

— אָה, ווען זי וועט אזא דינער עסען אין א וואָך ארום, וועט אויך זיין גוט. זי ווערט געשפּייזט מיט מילך, זופּ און שי־טערע אייער.

— אזוי קראַנק איז זי געבאך! — האָט ניימאַן ווייטער גע־רעדט שוין אין ערנסטען טאָן.

— יעצט איז זי שוין אָבער אויסער געפאהר. זי וועט זיכער געזונד ווערען און פאר דעם וועט זי האָבען אייך צו פערדאנקען — האָט די נוירס אויף איהם געקוקט מיט ליעבליכע בליקען.

ווי א הערליכע מוזיק האָבען אין זיינע אויערען יעצט גע־קלונגען דער נוירס' ווערטער. א י ה ם וועט זי האָבען צו פער־דאנקען פאר איהר לעבען...

ווען די נוירס איז אוועק, האָט ניימאַן זיך דערמאָנט אָן זיין גליקליכען טרוים וואָס ער האָט געזעהען בשעת ער איז איינגע־שלאָפען געוואָרען פון כלאָראָפאָרם. ער האָט פעסט פערמאַכט די אויגען. אין דער פינסטער איז איהם לייכטער געווען זיך צו דערמאָנען אָן אלע איינצעלהייטען פון דיעזען גליקליכען חלום. זיין געזיכט האָט דערביי געשטראַהלט פון אינערליכען גליק. א פּאָר שטונדען איז ער אזוי אָפּגעלעגען מיט צוגעשלאָסענע אויגען קוויקענדיג זיך מיט די ערינערונגען פון זיין זיסען טרוים.

אבענדס איז דער דאָקטאָר געקומען. ניימאַן איז א פריילי־כער ארונטערגעשפּרונגען פון בעט און איז אנטקעגען געלאָפען

דעם ארצט. דער דאָקטאָר האָט איהם בעגריסט מיט א פריינדלי־כען שמייכעל און געפרעגט ווי ער פיהלט.

— איך בין אָלל־רייט, דאָקטאָר! — האָט ניימאַן א פרייליכער געענטפערט.

דער דאָקטאָר האָט איהם געהייסען זיך אוועקלייגען אויפ'ן בעטעל און ער האָט זיך צוגעהאָרכט צו זיין פולס.

— איהר אונטערזוכט מיך אַזוי ווי איך וואָלט געווען קראַנק — האָט ניימאַן ווייטער געזאָגט מיט שפאַס. — הלואי די אלע פאַציענטען וואָס געפינען זיך דאָ — האָט ער אָנגעוויזען מיט די האנד אויף די חולאים אין די בעטלעך — זאָלען אזוי קראנק זיין ווי איך.

— דו האָסט אביסעל היץ, ניימאַן — האָט דער ארצט געזאָגט, בעטראַכטענדיג איהם מיט ערנסטע בליקען — דו האָסט זיך געמוזט אויפרעגען.

— איך האָב היץ? — האָט ניימאַן ערשטוינט איבערגע־פרעגט אַליץ ניט אין קיין ערנסטען טאָן — און איך האָב געמיינט, אז איך קען שוין פערלאָזען דעם האָספּיטאַל.

— איך האָב אויך געדיינקט דיך היינט צו בעפרייען — האָט דער דאָקטאָר איהם גוטמוטהיג ערקלעהרט — אָבער ווי איך זעה, וועסטו מוזען דאָ פערבלייבען א פּאָר טעג און איך בעט דיך האָט ער צוגעגעבען, אז דו זאָלסט זיין רוהיג, זיך ניט אויפרעגען.

ניימאַן וואָלט צופריעדען געווען דאָ צו פערבלייבען לענגער, נאָר ווען ער זאָל קענען זיין לעבען דער קראַנקער מיידעל. אַך, ווי איהם האָט געצויגען צו איהר! ער איז זאָגאר גליקליך געווען, וואָס ער געפינט זיך מיט איהר אין איין הויז, אונטער איין דאַך... עס האָט איהם אָבער אינערליך שטארק פערדראָסען, פאר וואָס דער דאָקטאָר האָט דערקענט אָן איהם, אז ער איז אונרוהיג, אז ער האָט זיך אויפגערעגט... ער האָט דורכאויס געוואָלט, אז מען זאָל ניט דערקענען אָן איהם די ענדערונג וואָס איז יעצט אין איהם פאָרגעקומען, מען זאָל ניט בעמערקען די געפיהלען, מיט וועלכע זיין הארץ איז יעצט געווען איבערפילט און וועלכע האָבען זיך פון

דאָרט ארויסגעריסען און אָפּגעשפּיעגעלט זיך אויף זיין געזיכט... זיין וואונש איז געווען, אז דאָס אַלעס זאָל בלייבען א סוד. א היי־ליגער סוד אין איהם, טיעף, טיעף אין זיין הארצען, אין זיין נשמה...

— איך וויים ניט פון וואָס איך האָב זיך דאָס אזוי אויפגע־רעגט — האָט ניימאַן, ווי צו זיך ריידענדיג, געזאָגט תמ'עוואטע, וועלענדיג דערמיט צונעהמען ביי דעם דאָקטאָר דעם מינדעסטען פערדאכט וועגען זיינע יעצטיגע געפיהלען — איך האָב דאכט זיך געגעסען מיט אן אויסגעצייכענטען אַפּעטיט דינער און סאַ־פּער... אפשר איז דאָס פון די כלאָראָפאָרם — האָט ער צוגעגע־בען מיט אן אונשולדיגע מינע.

— עס קען זיין טאַקע פון די כלאָראָפאָרם — האָט דער דאָק־טאָר צוגעשאָקעלט מיט'ן קאָפּ — יעדענפאלס וועסטו שוין היינט דאָ איבערנעכטיגען און מאָרגען וועל איך זעהען ווי דו וועסט פיה־לען. איך וועל דיר הייסען יעצט געבען מעדיצין, אז דאָס פיבער זאָל אָפּטרעטען.

דאָס זאָגענדיג, האָט דער דאָקטאָר געהייסען דער נוירס, זי זאָל ברייגגען א געוויסע מעדיצין.

ווען דער ארצט האָט שוין געוואָלט אוועקגעהן, האָט איהם ניימאַן אָנגעכאפּט פאר די האנד און געזאָגט אין א שטילען, פער־שעהמטען טאָן:

— ענטשולדיגט מיר, דאָקטאָר, וואָס איך באדער אייך אזוי פיעל, איך האָב צו אייך א קליינע ביטע!

דער דאָקטאָר האָט זיך גלייך צוריק אוועקגעזעצט און אין א זעהר פריינדליכען טאָן געזאָגט:

— דו באַדערסט מיך גאָר ניט. זאָג וואָס דו פערלאנגסט. איך וועל מיט פערגעניגען טהאָן פאר דיר אַלעס וואָס איך וועל נאָר קענען.

דיעזע אמת פריינדליכע ווערטער האָבען ניימאַן'ען צוגע־געבען קוראזש און ער האָט שוין אין א מעהר דרייסטען טאָן גע־זאָגט:

— איך וואָלט וועלען וויסען וואָס מיסס זינגער מאַכט, ווי פיהלט זי זיך?

דער ארצט האָט איהם א ווייליע בעטראַכט מיט פאַרשענדע בליקען און נאכהער געענטפערט:

— זי איז אָלל־רייט. איך בין נאָר וואָס ביי איהר געוועז.

זי פיהלט זיך שוין יעצט בעדייטענד בעסער ווי אין דער פריה.

ניימאַן איז יעצט געוועזן איבערגליקליך. דיעזע נאכריכט האָט אין איהם א נייע נשמה אריינגעבלאָזען. ער האָט געפיהלט ווי ארומצוגעהמען דעם דאָקטאָר און איהם קושען, דאנקען פאר די פרעהליכע בשורה וואָס ער האָט איהם געבראַכט. ער האָט געמאַכט א בעוועגונג, אזוי ווי ער וואָלט עפּעס וועלען זאָגען, אָבער ער האָט זיך צוריקגעהאַלטען און איז אנשווייגען געוואָרען. דער דאָקטאָר האָט דאָס בעמערקט און ער האָט זיך אָפּגערופען:

— האָסט דאָך עפּעס געוואָלט זאָגען, ווארום שווייגסטו?

ניימאַן האָט זיך געפונען אין א פערלעגענהייט. ער האָט ניט געוואוסט וואָס דעם דאָקטאָר צו ענטפערען. דאָס וואָס ער האָט פריהער געוואָלט זאָגען האָט ער יעצט ניט געהאַט דעם מוטה ארויסצוריידען. האָט ער זיך געפּרובירט ארויסצודרעהען, זאָגענדיג:

— ענטשולדיגט מיר פאר מיין דרייסטקייט, דאָקטאָר. איך האָב אייך געוואָלט בעמערקען, אז די היץ וואָס איך האָב שטאַמט פּיעלייכט דערפון וואָס איך, א געזונטער, געפין זיך צווישען קראַנקע, ליידענדע. זייערע קרעכצען, זייערע שמערצענס־געשרייען מאַכען מיר נערוועז.

— דו האָסט רעכט — האָט דער דאָקטאָר געזאָגט אין א טאָן אזוי ווי ער וואָלט זיך ענטשולדיגען פאר איהם — איך האָב אָבער געדיינקט, אז דו וועסט דאָ פערבלייבען אין גאנצען עטליכע שטונדען, דערפאר האָב איך געהייסען, אז מען זאָל דיר אהער ברייננען.

דאַן האָט ער זיך געווענדעט צו דער נוירס, זאָגענדיג איהר, אז זי זאָל פרעגען ביים סופּעראינטענדענט, אויב עס איז דאָ א לעערעס צימער אין דעם פּריוואט־וואָרד. ווען די נוירס איז אוועק

ערפילען איהר שליחות, האָט דער דאָקטאָר ווייטער געזאָגט צו נײמאַן'ען:

— אויב עס וועט זיין א לײדיגער פריוואַט־צימער, וועסטו אהין אריינגעהן.

ניימאַן איז געווען זעהר צופריעדען פון זיין גוטען איינפאַל און ער האָט בעדאַנקט דעם דאָקטאָר.

די נוירס איז צוריקגעקומען מיט דער תשובה, אַז עס איז דאָ א צימער און ניימאַן איז, אין דער בעגלייטונג פון דער נוירס און דעם דאָקטאָר, אַוועק אהין. דיעזער צימער האָט זיך געפונען אויף דעם זעלבען פלאָאָר, וואו עס איז געלעגען פריילין זינגער און עס איז אויסגעקומען פאַרבייצוגעהן פערביי איהר צימער. אָן דעם נומער אויף דער טהיר האָט ניימאַן דערקענט, אַז דאָרטען געפינט זיך דיא יענינע, וועלכע האָט יעצט אויסגעפיהלט זיין גאַנצע האַרץ, זיין גאַנצע נשמה — די מיידעל, וועמעס געשטאַלט עס איז אויף קיין איין סעקונדע ניט אָפּגעטראָטען פון זיינע אויגען און וועגען וועל־כער זיין מח האָט ניט אויפגעהערט צו דיינקען. צוקומענדיג נע־הענטער צו דיעזען צימער, זיינען ניימאַן'ס פיס געבליבען שטעהן, אַזוי ווי זיי וואָלטען פלוצלונג צוגעשמיעדט געוואָרען צו דיעזען פלאַץ, און איבער זיין קערפּער איז א מין אַנגענעהמער ציטער דורכגעלאָפען. אום דער דאָקטאָר און די נוירס זאָלען דאָס ניט בע־מערקען, האָט ער זיך בלומרשט גענומען אומקוקען.

— דו זעהסט, ניימאַן, דאָ ליגט מיסס זינגער — האָט דער דאָקטאָר אָנגעוויזען אויף די ווייסע, גלאַנציגע טהיר פון דעם צימער, וואו די קראַנקע האָט זיך געפונען.

— אָט דאָ ליגט זי? האָט ניימאַן נאַאיוו בעמערקט — איך האָב גאָר ניט דערקענט. אַלע צימערען האָבען דאָ איין פּנים. לאָמיר אהין אריינגעהן — האָט ער מיט דער זעלבער נאַאיוויטעט צוגע־געבען, קוקענדיג אויף דעם דאָקטאָר מיט בעטענדע בליקען — איך וואָלט איהר גערן וועלען זעהן.

— אָלל־רייט! האָט דער דאָקטאָר געזאָגט און ער האָט גע־עפענט די טהיר.

מיט אן איינגעהאלטענעם אָטהעם און מיט אַ האַסטיג קלאַ־פּענדע האַרץ האָט ניימאַן אַריבערגעטראָטען די שוועל פון דער קראַנקער'ס צימער. די פּריוואַט נוירס, וועלכע איז אויף קיין מי־נוט ניט אָפּגעטראָטען פון דער קראַנקער'ס בעט, איז זיי אַנטקעגען געגאַנגען אויף די שפּיץ נעגעל און מיט'ן וואונק און אין אַ שטילער, קוים הערבאַרער שטימע ערקלעהרט, אַז איהר פּאַציענטין איז נאָר וואָס איינגעשלאָפען. דער דאָקטאָר האָט אַ וואונק געטהאָן צו ניי־מאַן'ען, וואָס עס האָט בעדייטעט, אַז מען מוז פערלאָזען דעם צי־מער. ניימאַן האָט זיך אָבער ניט געריהרט פון אָרט. ער האָט זיך מיט זיינע אויגען איינגעגראָבען אין דער קראַנקער'ס געזיכט, וועל־כעס האָט אין דער העלער שיין פון דער עלעקטרישער ליכט אויס־געזעהען ניט אַזוי בלייך. זיין געזיכט האָט גענומען שטראַהלען פון גליקזעליגקייט, פון אונבעשרייבליכען תענוג. אַזוי ווי אַ דורשטיגער אין אַ וויסטע, וועלכער געפינט ענדליך אַ פליסיגען קוואל פרישע וואַסער, אַזוי האָט ניימאַן אַלץ טיעפער, שטאַרקער זיך איינגעגראַ־בען מיט זיינע בליקען אין דער מיידעל'ס צאַרטע געזיכט און איהם האָט זיך געדוכט, אַז זי טרוימט יעצט, זי איז פערזונקען אין אַ גליקליכען חלום... עס טרוימט זיך איהר פיעלייכט דאָס זעלבע וואָס עס האָט זיך איהם היינט גע'חלום'ט... זי זעהט איהם יעצט, פּונקט ווי ער האָט זי געזעהען... איז זי אויך אַזוי גליקליך ווי ער איז גע־ווען?.. אה ווען ער זאָל דאָס קענען וויסען!..

פון דיעזע געדאַנקען האָט איהם אָפּגעריסען דער דאָקטאָר, וועלכער האָט איהם אָנגענומען פאַר די האַנד און אַ ציה געטהאָן מיט זיך. ער האָט נאָך אוספּייעט צו וואַרפען אויף דער קראַנקער איין בליק, דורך וועלכען ער האָט איהר געזאָגט אַ גוטע נאַכט און געוואונשען, אַז זי זאָל וואָס גיכער געזונד ווערען...

— איך קען אייך ניט אַרויסזאָגען וואָס איך פיהל צו דיעזער פריילין — האָט ניימאַן זיך אָפּגערופען, ווען זיי זיינען געווען אין קאָרידאָר, וועלענדיג וויעדער פערמיידען, אַז דער דאָקטאָר זאָל איהם גאָר ניט חושד זיין — עפּעס אַזוי ווי זי וואָלט געווען מיינע אַ

שוועסטער, אזוי ליעב האָב איך זי און איך ווינש פון טיעפען האַר־צען, אַז זי זאָל פאָלשטענדיג געזונד ווערען.

דער דאָקטאָר האָט ווירקליך גאָר ניט פערדעכטיגט. ער האָט ניימאַן'ס רייד אָנגענומען אין זייער געוועהנליכען זינען; ער האָט זיי בעטראַכט אַלס אַן אויסדרוק פון דאַנקבאַרקייט פון ניימאַן'ס זייט, וואָס ער וועט זיך קענען דורך דיעזען צופאַל בעפרייען פון זיין קריטישער לאַגע.

— דו ביזט אַ בראַוועד, עהרליכער מאַן — האָט דער דאָקטאָר גוטמוטהיג געקלאַפּט ניימאַן'ען איבער די פּלייצע — איך הויב דיך אָן אַליץ מעהר ליעב צו קריגען.

דער אָרימער קאַרפּענטער האָט יעצט געשוועבט אויף דעם זיעבענטען הימעל פון גליק...

בלייבענדיג אַליין אין זיין צימער, איז ניימאַן געוואָרען זעהר נערוועז. אַ היבשע ווייל איז ער אַרומגעגאַנגען פערזונקען אין אַ ים פון געדאַנקען הין און צוריק איבער זיין צימער. פון צייט צו צייט פּלעגט ער זיך אָפּשטעלען אויף עטליכע סעקונדען, זיך איינ־געהאָרכט אין דער שטילקייט וואָס האָט יעצט אַרום איהם גע־הערשט. דיעזע שטילקייט פּלעגט בלויז אויף אַ קורצע ווייל־ע אי־בערגעריסען ווערען פון די שטילע, פלינקע טריט פון אַ נוירס, וועל־כע איז דורכגעלאָפען איבער דעם קאָרידאָר און פון דעם געדויש וואָס איהר שטייף־געפּרעסטע קלייד האָט דערביי געמאַכט. אָט דיעזע שטילקייט האָט איהם נאָך מעהר אויפגערעגט. עס האָט אויף איהם געמאַכט דעם איינדרוק, אַזוי ווי ער וואָלט זיך געפונען אויף אַ בית עלמן, וואו אַלעס אַרום איז טויט, שטיל, וואו עס הערט זיך ניט קיין שאָרך פון לעבען... ניט צו טויטער שטילקייט, נאָר צו קאָ־כיגעם, רוישיגעם לעבען האָט זיך זיין האַרץ יעצט געריסען, — זיין האַרץ און זיין נשמה. אַ געוויטער האָט יעצט אין איהם געבושע־שעוועט, אַ ווילדער שטורם, וועלכער האָט אויפגעטרייסעלט אַלע זיינע גליעדער, זיין יעדען נערוו — אַ לעבענס־שטורם... זיינע גע־דאַנקען זיינען געווען רוישיגע, שטורמיגע און די הערשענדע שטיל־קייט אַרום איהם האָט איהם געשטערט אין זיין טראַכטען.

ער האָט זיך ענדליך א מיעדער און אויפגערעגטער אוועקגע־זעצט אויפ'ן בעטעל. ווען ער וואָלט נעכטען געהאט אזא בעט, וואָלט ער זיך דאָך מחיה געווען. ער וואָלט אויסגערוהט זיינע צובראָכענע גליעדער, אָבער יעצט האָט איהם גאָר קיין חשק ניט אָנגענומען זיך צו לייגען. וואָך זיין האָט ער געוואָלט ; און ער איז טאקע די גאנצע נאַכט ניט געשלאָפען.

אַך, וואָס ער האָט דורך דיעזע נאַכט איבערגעלעבט !

אין דער פריה איז דער דאָקטאָר צו איהם געקומען און איהם אונטערזוכט.

— דו האָסט נאָך היץ — האָט דער ארצט מיט אַן ערנסטע מינע געזאָגט — דאָס איז ניט ווי איך האָב ערוואַרטעט. איך האָב געדרייקנט, אז אויף אַזאַ געזונטען מענשען ווי דו ביזט, וועט די אָפּעראַציאָן ניט איבערלאָזען קיין שום פאָלגען, אָבער, ווי איך זעה, האָב איך געהאָט א טעות.

— איך פיהל זיך, דאַכט זיך, געזונט — האָט ניימאַן תמ'עוואָ־טע געזאָגט, — אום ניט ארויסצורופען ביים דאָקטאָר קיין פער־דאַכט — איך האָב א גוטען אַפּעטיט צום עסען און אין אַלגעמיין טהוט מיר גאָר ניט וועה.

— אָבער די טעמפּעראַטור וואָס דו האָסט צייגט, אַז דו ביזט ניט געזונד — האָט דער דאָקטאָר איהם גענויער גענומען אונטער־זוכען — איך בין זיכער געווען, אַז דו וועסט שוין היינט קענען אַהיים געהן. אָבער ווי איך זעה, וועסטו נאָך מוזען דאָ פערבלייבען, אַם וויינינגסטענס כאָטש נאָך דעם היינטיגען טאָג.

ניימאַן האָט זיך זעהר געפרעהט, הערענדיג אַז ער וועט נאָך פערבלייבען אין האָספּיטאַל. ער האָט געהאָפּט, אַז ער וועט די קראַנקע זעהען און ער האָט בעשלאָסען צו בעטען דעם דאָקטאָר, ער זאָל מיט איהם צו איהר אריינגעהן.

— איך געפין גאָר ניט אין דיר — האָט דער דאָקטאָר ווייטער געערעדט, נאָכדעם ווי ער האָט ניימאַן'ען גרינדליך אונטערזוכט — דו ביזט פאָלקאָם געזונד און די היץ וואָס דו האָסט שטאַמט פון צופיעל אויפרעגונג, ווי איך האָב עס דיר שוין נעכטען בעמערקט.

— הלואי זאָל מיסס זינגער זיין אזוי געזונד ווי איך ! — האָט נײמאַן געזאָגט מיט אַ צופריעדענעם שמייכעל.

ער איז געווען גליקליך וואָס ער קען אַרויסברײנגען אויף זײנע ליפּען דעם נאָמען פון דער, וועלכע איז איהם אַזוי ליעב און טהייער...

— אָה, זי וועט אויך געזונד זיין — האָט דער דאָקטאָר געזאָגט — איך בין נאָר וואָס ביי איהר געווען. זי בעסערט זיך מיט יעדע מינוט. זי האָט מיר אויף דיר געפרעגט.

— וואָס רעדט איהר ! — האָט אַרטהור אַ גליקליכער אויסגעשריען.

אָבער באַלד איז ער שטאַרק פערשעהמט געוואָרען און אין הארצען האָט ער זיך זעלבסט פאָרווירפע געמאַכט, ווארום ער האָט דיעזע ווערטער אַרויסגערעדט מיט אַזאַ פרייד. ער איז זיכער געווען, אַז ער האָט דערמיט פערראַטהען זײנע געפיהלען, אַז דער דאָקטאָר האָט שוין יעצט אָן איהם אַלעס דערקענט...

— זי האָט מיר געפרעגט וואָס דו מאַכסט און צו דו ביזט שוין אהיים געגאַנגען — האָט דער דאָקטאָר ווייטער גערעדט אין אַ געלאַסענעם טאָן, אָננעהמענדיג נײמאַן׳ס בעגייסטערונג אַלס אַ געוועהנליכען אויסדרוק פון פרייד, וואָס די מיידעל פיהלט זיך בעסער.

— און וואָס האָט איהר איהר געענטפערט — האָט דאָס מאָל נײמאַן זיך שוין געסטאַרעט צו קאָנטראָלירען זײנע געפיהלען.

— איך האָב איהר געזאָגט דעם אמת, אַז דו פיהלסט זיך אַלל־רייט און איך האָב איהר אויך דערצעהלט, אַז מיר זײנען נעכטען אָבענד ביי איהר געווען, ווען זי איז געשלאָפען.

— איך וואָלט איהר געוואָלט זעהן ! — האָט אַרטהור געזאָגט אין אַ בעטענדען טאָן.

— איך האָב איהר טאַקע געזאָגט, אַז מיר וועלען שפּעטער איהר אָפּשטאַטען אַ וויזיט — האָט דער דאָקטאָר איהם ערקלעהרט — איך מוז יעצט בעזוכען מײנע פּאַציענטען. ווען איך וועל זיך אָפּפערטיגען, וועל איך מיט דיר צו איהר אַריינגעהן.

ווען נײמאַן איז געבליבען אַליין אין צימער, האָט ער אויס־

געבראָכען אין א געוויין. א פריידענס־געוויין איז דאָס געוועזן. זיין האַרץ איז יעצט געוועזן איבערפולל מיט דעם העכסטען גליק. די גרויזאַמע, שרעקליכע צרות וואָס ער האָט דורכגעמאַכט אין לע־בען, דער עלענד, די ביטערע נויט, אין וועלכע ער האָט יאָהרען לאַנג געלעבט — דיעזע אַלע פּלאַגענישען האָבען אין איהם קיינ־מאָל קיין איין טרעהר ניט אַרויסגערופען; פאַר קעהרט, דיעזע אַלע צרות האָבען אין איהם נאָך פערהאַרטעוועט, פערטעמפּט זיינע געפיהלען, פערשטיינערט זיין האַרץ. ער האָט געמעגט צוזעהן די שוידערליכסטע אונגליקען, האָט עס זיין האַרץ ניט געריהרט. יעצט האָט ער דאָס ערשטע מאָל זינט פיעלע יאָהרען זיך צו־וויינט — צו־וויינט פון גליק...

— זי האָט זיך נאָכגעפרעגט אויף מיר! — האָט נייסאַן צו זיך זעלבסט גערעדט, וועהרענד די טרעהרען האָבען ניט אויפגע־הערט צו פליסען פון זיינע אויגען — זי וויל וויסען ווי איך פיהל, זי אינטערעסירט זיך מיט מיר!...

ביי די לעצטע ווערטער האָט א פרישער קוואַל טרעהרען א שטראָם געטהאָן פון זיינע אויגען. ער האָט זיך פּלוצלונג דערפיהלט, אַז ער איז מעהר ניט עלענד, אַז ער איז מעהר ניט ווי א שטיין אויף דער גרויסער, ברייטער וועלט. ביז יעצט האָט זיך קיינער מיט איהם ניט אינטערעסירט. אַן איינזאַמער האָט ער זיך יאָהרען לאַנג אַרומגעוואַלגערט, געוואַנדערט פון איין שטאָדט אין דער אַנדערער. ער איז ניט געוועזן קיינעמס און קיינער איז ניט געוועזן זיינס. אויף זיין לאַנגען וואַנדער־וועג, פערברייגגענדיג יאָהרען לאַנג צווישען אונגליקליכע, עלענדע, היימאַטהס־לאָזע, צווישען טרעמפּס און אויך צווישען פערשיעדענע אויסוואורפען פון דער געזעלשאַפט, פלעגט ער אָפט בעגעגענען עלענדע הינד. אָבער די לאַגע פון די פיער־פי־סיגע בעשעפענישען איז געוועזן פיעל בעסער ווי זיינע. יענע האָבען באָטש אַמאָל בעגעגענט א גוט־הערציגען מענשען, וועהרענד אויף איהם האָט זיך קיינער ניט אומגעקוקט. און יעצט — ווער קען זיך צו זיין גליק פערגלייכען? ער איז מעהר ניט עלענד. מען אינטע־רעסירט זיך מיט איהם — און ווער? די פּערזאָן, וועלכע איז איהם

געוואָרען אזוי טהייער, וועמעס געשטאַלט עס טרעט ניט אָפּ אויף קיין איין סעקונדע פון זיינע אויגען פון דער ערשטער מינוט וואָס ער האָט איהר דערזעהען! — זי אינטערעסירט זיך יעצט מיט איהם!.. אַלזאָ, זיין טרוים הויבט אָן פערווירקליכט צו ווערען!..

ער האָט דערהערט אין קאָרידאָר טריט. מיינענדיג אַז דאָס קומט דער דאָקטאָר, האָט ער שנעל אויסגעווישט די אויגען און זיך פערטיפעפט אין א צייטונג, וואָס די נוירס האָט איהם געהאַט גע־בראַכט.

די טהיר האָט זיך געעפענט, אָבער אנשטאַט דעם דאָקטאָר איז אריינגעקומען דער קראַנקער׳ס מוטער. זי האָט ניימאַן׳ען פריינד־ליך בעגריסט און איהם געפרעגט ווי ער פיהלט זיך.

— איך בין אָלל־רייט — האָט ארטהור געענטפערט א פרעה־ליכער — הלואי אייער טאָכטער זאָל זיך שוין אזוי פיהלען ווי איך!

די פרוי האָט איהם הערצליך בעדאַנקט פאַר זיין פריינדליכען וואונש.

ניימאַן׳ס געזיכט האָט געשטראַהלט מיט צופריעדענהייט. ער האָט זיך איינגעקוקט אין דער פרוי׳ס פנים, וועלכעס איז אזוי עהנ־ליך געווען צו דער טאָכטערס געזיכט, ווי צוויי טראָפּען וואַסער. מיט ליעבליכע בליקען האָט ער אויף איהר געקוקט און אין זיין הארצען האָט ער אויך געפיהלט ליעבע צו דיעזער פרוי. זי האָט אין זיינע אויגען געשיינט צו זיין אַן ערדעלע, גוטהערציגע פרוי. „יא, זי מוז זיין אזעלכע“, האָט ער געטראַכט, „ווייל איהר טאָכ־טער איז אזוי עהנליך צו איהר“... און אַז די טאָכטער איז די גוטס־קייט און עדעלקייט אַליין, אַז זי איז א מלאך — אין דעם האָט ער ניט געצווייפעלט. ער האָט דאָס געפיהלט פון דעם ערשטען אויגענ־בליק וואָס ער האָט זי דערזעהן. דען ווען זי וואָלט דאָס ניט געווען, וואָלט זי דאָך אין איהם אזא אינטערעס ניט ערוועקט, וואָלט ער דאָך צו איהר ניט געפיהלט דאָס, וואָס ער פיהלט. אויך אין טרוים האָט ער דאָך געזעהן איהר גוטע, ערדעלע נשמה... מיסעס זינגער׳ס וויזיט האָט דארום ניימאַן׳ען גרויס פערגניגען פערשאַפט.

— דער דאָקטאָר האָט מיר געזאָגט, אַז איהר פיהלט זיך עפּעס ניט גוט — האָט מאַדאַם זינגער ווייטער געזאָגט.

— עס איז מיר גאָר ניט — האָט ניימאַן זי בערוהיגט — איהר ווייסט דאָך, אַ דאָקטאָר קען אין יעדען מענשען אויסגעפינען, אַז ער איז ניט מיט אַלעמען...

— מיין טאָכטער האָט מיר געבעטען, איך זאָל אַריינגעהען צו אייך געוואָהר ווערען וואָס איהר מאַכט — האָט די פרוי ווייטער גערעדט — זי האַלט זיך אין איין נאָכפרעגען אויף אייך.

ניימאַן האָט דערפיהלט ווי אַ שטראָם טרעהרען נעהמען זיך האַסטיג שפּאַרען איהם אין האַלז אַריין. מיט אַלע כוחות האָט ער זיך אָנגעשטרענגט צו בעהערשען זיך און געזאָגט עטוואָס פער־שעהמט:

— איך טהו אויך דאָס זעלבע. איך ווינש, אַז זי זאָל וואָס שנעלער געזונד ווערען.

דאָ האָט איהם דער קראַנקער'ס מוטער גענומען דערצעהלען וואָס פאַר אַ טהייער קינד איהר טאָכטער איז, וואָס פאַר אַ גוטע נשמה זי בעזיצט. וועהרענד זי האָט גערעדט האָבען הייסע טרעה־רען געפלאָסען פון איהרע אויגען.

ניימאַן האָט געשלונגען איהר יעדעס וואָרט און אין דער זעל־בער צייט האָט ער אויך געשלונגען די טרעהרען, וועלכע האָבען ניט אויפגעהערט אַלץ צו שפּאַרען זיך אין זיין קעהל אַריין... ווי אַ הערליכע מעלאָדיע האָבען דיעזע רייד אין זיינע אויערן אָפּגע־קלונגען. אַלעס איז פונקט ווי ער האָט געדיינקט; אַלס אַזעלכע האָט ער זיך אין זיינע געדאַנקען די קראַנקע מיידעל פאָרגעשטעלט; אַזוי האָט ער זי געזעהען נעכטען אין טרוים...

לאַנג וואָלט נאָך די פרוי דערצעהלט וועגען איהר טאָכטער'ס מעלות, ווען עס וואָלט ניט געווען אַריינגעקומען דער דאָקטאָר.

— איך קום דאָס דאָך נאָך מיסטער ניימאַן'ען — האָט דער אַריינגעקומענער געזאָגט, ווענדענדיג זיך צו מיסעס זינגער — איך וויל מיט איהם אַריינגעהען צו פלאָראַ'ן.

— פלאָראַ! — האָט ניימאַן אין האַרצען אַרויסגערעדט דער

קראַנקער׳ס נאָמען — אָך, וואָס פאַר אַ שעהנער נאָמען דאָס איז! און ער פאַסט איהר טאַקע! פלאָרא — אַ בלום. זי איז טאַקע אַזוי צערטליך און עדעל ווי אַ בלום... פלאָרא! פלאָרא! האָט ער אַ פּאָר מאָל איבערגע׳חזר׳ט דיעזען נאָמען ביי זיך אין הארצען און אַ מחיה׳דיגער, זיסער געפיהל האָט זיך דערביי צוגאָסען איבער אַלע זיינע גליעדער.

ווען ניימאַן איז אַריינגעקומען צו דער קראַנקער איז דיעזער געפיהל פון איהם פערשוואונדען און אַ׳ן אויפרעגענדער בייסענדער געפיהל האָט ארומגענומען זיין גאַנצען וועזען. ער האָט דאָרט געטראָפען דעם יונגען מאַן, וועלכען ער האָט אינסטינקטיוו אַזוי פיינט געהאַט. ער איז געזעסען לעבען דער קראַנקער, געהאַלטען איהר האַנד אין זיינע און האָט מיט איהר עפּעס גערעדט. אין ארטהור׳ען האָט די בלוט גענומען זידען און ער האָט געפיהלט, ווי אַ כאַפּ צו טהאָן דעם יונגען מאַן און איהם פון צימער ארויסצוּוואַרפען.

די קראַנקע האָט ניימאַן׳ען בעגעגענט מיט אַ ליעבליכען שמייכעל אויף איהר געזיכט, וואָס האָט שוין יעצט אויף זיך ניט געהאַט די טויט-בלייכע קאָליער פון נעכטען און, אויסשטרעקענדיג צו איהם איהר ביינערדיגע האַנד, האָט זי אין אַ שוואַכע שטימע איהם געפרעגט:

— ווי פיהלט איהר זיך, מיסטער ניימאַן?

ניימאַן האָט יעצט פערגעסען אָן זיין שנאה צו דעם יונגען מאַן. ער איז יעצט געווען אַזוי גליקליך, דאָס ער וואָלט פון גרויס פרייד די גאַנצע וועלט ארומגענומען און זי געקושט... אין זיינע אויערען האָבען געקלונגען, ווי אַ מלאכים-געזאַנג דער קראַנקער׳ס ווערטער — זי האָט איהם ביי זיין נאָמען אָנגערופען!..

ער איז שנעל צוגעלאָפען צו דער קראַנקער, מיט אַ הייליגען געפיהל אָנגעכאַפּט איהר האַנד און, דריקענדיג זי אין זיינע, אַזוי ווי ער וואָלט דערמיט וועלען ארויסגעבען אַלע זיינע געפיהלען... האָט ער געענטפערט אין אַ זאַנפטען טאָן:

— איך פיהל זיך אויסגעצייכענט! איך בין פאָלקאָם געזונד.

זאָל גאָט געבען, אַז איהר זאָלט אין גיכען אַזוי זיך פיהלען ווי איך.

די לעצטע ווערטער האָבען געקלונגען אַזוי ווי אַ הארציגע תפילה...

— איך האָב ניט גענוג קיין ווערטער און איך בין יעצט צו שוואך, אום אייך אויסצודריקען מיין דאנקבארקייט, מיסטער נייר־מאַן — האָט די מיידעל ווידער אָנגעפאַנגען, וועהרענד טרעהרען האָבען גענומען בלישצען אין איהרע שעהנע, מילדע, טרוימערישע אויגען — איך וויל אייך בלויז זאָגען, אַז אייביג, אייביג, אין מיין גאַנצען לעבען וועל איך אייך...

זי האָט ווייטער ניט געקענט ריידען. אַ שטראָם טרעהרען האָט זיך האסטיג גענומען גיסען פון איהרע אויגען און זי האָט זיך האר־ציג צו־וויינט.

דער דאָקטאָר איז צוגעלאָפען צו איהר און איהר געמאַכט פאָרווירפע, ווארום זי רעגט זיך אויף.

— אויב דו וועסט מיך ניט פאָלגען, וועלען מיר מוזען ווערען אוים גוטע פריינד — האָט ער האלב שפאַסיג, האלב ערנסט גע־זאָגט — וואָס איז דאָס עפּעס פאַר אַ וויינען ווידער?

די קראַנקע האָט זיך אָבער ניט געקענט בערוהיגען. די טרעה־רען האָבען ניט אויפגעהערט צו פליסען, זיי האָבען ווייטער האס־טיג געשטראָמט, אַזוי ווי זיי וואָלטען פון אַ קוואל געקומען...

דאָ איז די מוטער צו איהר צוגעגאַנגען און, קושענדיג זי, האָט זי מיט טרעהרען אין די אויגען געבעטען די טאָכטער זי זאָל זיך בערוהיגען:

— פלאָראַ, קינד מיינס, פאַר וואָס פאָלגסטו ניט דעם דאָק־טאָר? — האָט זי גערעדט מיט אַן אַנגסטפאָלע שטימע — דאָס וועט דאך נאָך דיר חלילה פערשאַטען.

אָבער אויך די מוטער האָט די קראַנקע ניט געקענט איינשטי־לען. דאַן האָט דער יונגער מאַן, וועלכער איז די גאַנצע צייט געזע־סען אַ קאַלטבלוטיגער אויף דער שטוהל לעבען דעם בעטעל, געזאָגט אין אַ געלאַסענעם, קאַלטען טאָן, אַזוי ווי ער וואָלט יעצט ריידען

וועגען א ביזנעס־אנגעלעגנהייט, אננעהמענדיג איהר פאר די האנד:

— פלארא, געגוג שוין. ווארום הערסטו ניט וואס מען זאגט דיר?

די מיידעל האט לייכט אפגעשטויסען פון זיך זיין האנד און אויף איהם געווארפען א ניט־פריינדליכען בליק.

ניימאן איז געווען זעהר פערביטערט פון דיעזער סצענע. אין איהם האט אויך די הארץ געוויינט און ער האט זיך מיט אלע זיינע קרעפטען בעהערשט, ניט אויסצוברעכען אין א געוויין. דאס האבען דאך איהרע דאנקבארקייטס־געפיהלען צו איהם אין איהר דיעזע טרעהרען ארויסגערופען. אה, ווען זי זאל וויסען ווי גרויס עס איז ז י י ן דאנקבארקייט צו איהר! ווען זי זאל וויסען אלע זיינע געפיהלען!.. און אפשר וויים זי טאקע דאס אלעס? פיעלייכט האט זי אויך געהאט דעם זעלבען טרוים וואס ער?.. און צוליעב דעם וויינט זי דאס יעצט...

אט דיעזע געדאנקען זיינען יעצט שנעל, ווי בליצען, דורכגעלאפען דורך ניימאן'ס מוח. דערזעהענדיג ווי זי שטויסט אפ פון זיך דעם יונגען מאן'ס האנד און בעמערקענדיג איהר ניט־פריינדליכען בליק וואס זי האט אויף איהם געווארפען, איז א גליקליכער ציטער דורכגעלאפען איבער אלע זיינע גליעדער און א געפיהל פון נקמה האט געגלעט, געלאשצעט זיין הארץ...

— ער איז איהר אויך ניט סימפאטיש, פונקט ווי איהם — האט ער געטראכט — זי קען איהם ניט פערטראגען. און דיעזער נקמה־געפיהל איז אלץ שטארקער געווארען אין איהם. אה, ווי היים ער האט געוואונשען, אז עס זאל ווירקליך אזוי זיין, אז זי, די קראנקע, זאל צו דעזען יונגען מאן האבען די זעלבע פיינדליכע געפיהלען וואס ער!..

די קראנקע האט נאך אלץ ניט אויפגעהערט צו וויינען. יעצט האט ניימאן צו איהר זיך נעהענטער צוגעבויגען און, קוקענדיג איהר גלייך אין די אויגען מיט בעטענדע בליקען, האט ער געזאגט אין דעם זעלבען זאנפטען טאן וואס פריהער:

— מיסס זינגער, ווען איהר ווילט אויף זיך זעלבסט קיין מיט־

לייד ניט האָבען, האָט זשע איינזעהען אויף אונז אַלעמען. איהר פערשאַפט דאָך אונז אַלעמען שמערצען. וואָרום בערוהיגט איהר זיך ניט, הא?

די ווערטער „אונז אַלעמען“ האָט ער אַזוי בעטאָנט, אַז מען האָט געקענט בעמערקען, אַז ער מיינט דערמיט מעהר זיך זעלבסט, ווי די איבעריגע אַנוועזענדע.

און מערקווירדיג! זיינע רייד האָבען געווירקט ווי אַ צויבער־מיטעל. די קראַנקע האָט זיך גלייך בערוהיגט און אויפגעהערט צו וויינען. זי האָט ניימאַנען אָנגעקוקט מיט איהרע געוועהנליכע ליעבליכע בליקען און אויף איהרע ליפען האָט געשוועבט אַ גליקליכער שמייכעל. דער דאָקטאָר און מיסעס זינגער האָבען זיך איבערגעוואָרפען מיט פערוואונדערטע, ערשטוינטע בליקען, ווע־רענד דער יונגער מאַן האָט אויף ניימאַן'ען פון דער זייט אַ בייזען קוק געגעבען. ניימאַן האָט איהם אָפּגעענטפערט מיט אַ פערעכטלי־כען, שטאָלצען בליק, אַזוי ווי ער וואָלט איהם זאָגען: „איך שרעק זיך פאַר דיר ניט!“...

אין צימער האָט אַ ווײלע געהערשט אַ שטילקייט.

— אַז מען וויינט זיך אָביסעל אוים, ווערט לייכטער אויף דעם הארצען — האָט די קראַנקע איבערגעריסען די שטילקייט, ווענדענ־דיג זיך צום אַרצט — ניט וואָהר, דאָקטאָר?

— עס ווענדעט זיך וואו און ווען — האָט דער דאָקטאָר כלומרשט אין כעס געזאָגט — ביי דיר איז ניט די הארץ שווער, דו האָסט דארום ניט וואָס צו וויינען, און דו טאָרסט ניט וויינען.

זי האָט אַ ווײלע געשוויגען. איהר געזיכט איז מיט אַ לייכטע ראָזעווע פארב בעצויגען געוואָרען און איהרע בליקען האָבען זיך ווידער אָפּגעשטעלט אויף ניימאַן'ען, וועמעס פּנים עס האָט יעצט געשטראַהלט פון אונבעשרייבליכען גליק. נאָכהער האָט זי זיך ווידער אָפּגערופען אין אַ טאָן, אַזוי ווי זי וואָלט ריידען מעהר צו זיך זעלבסט, ווי צו די אַנוועזענדע:

— מען קען גאָר ניט וויסען אויב אימיצען'ס הארץ איז בע־שווערט אָדער ניט. און, ווענדענדיג זיך צום דאָקטאָר, האָט זי גלייך

צוגעגעבען מיט א פיעל־בעדייטענדען שמייכעל אויף איהר געזיכט, וואס איז מיט יעדער מינוט אלץ רויטער געוואָרען, אזוי ווי עס וואָלט זיך אין דער קראנקער פלוצלונג די בלוט צואווארעמט — איך גלויב, אז דאס קען דער גרעסטער דאָקטאָר ניט וויסען. האָב איך רעכט, דאָקטאָר?

— איך וויל מיט דיר יעצט ניט דעבאטירען — האָט דער ארצט זיך אָפּגערופען מיט דער זעלבער געמאכטער שטרענגקייט וואס פריהער — אונזערע פילאָזאָפישע געשפּרעכען וועלען מיר אָפּ־לייגען אויף אן אנדערס מאָל, ווען איך וועל קומען צו דיר מיט א וויזיט ניט אלס פּראָפעסיאָנעלער מענש, נאָר אלס פריינד. דערווייל ביזטו מיין פאציענטין און דו מוזט מיר זיין געהאָרכזאם. איך וויע־דערהאָל נאָך אמאָל: געדענק, דו ביזט נאָך ניט אויסער געפאהר! די מינדעסטע אויפרעגונג קען דיר פערשאטען. דו זאָלסט עס דיר גוט נעהמען אין אכט!

— הער זיך גוט איין, מיין קינד, וואס דער דאָקטאָר זאָגט דיר — האָט די מוטער געזאָגט צו דער קראנקער אין א ציטערענדע שטימע, אין וועלכע עס האָט געקלונגען א טיעפער געבעט — דאס איז ניט קיין שפּיעלכעל, פלאָרא!

— זי וועט זיך שוין מעהר ניט אויפרעגען, איהר וועט זעהן — האָט ניימאן געזאָגט אין א דרייסטען טאָן.

די קראנקע האָט איהם ווידער אָנגעקוקט מיט א ליעבליכען בליק און פון איהרע אויגען האָט מען געקענט ארויסזעהען, אז אויף זיין פערלאנג פערשפּרעכט זי דאס — א י ה ם פערשפּרעכט זי דאס...

— און דו, העלד מיינער — האָט דער דאָקטאָר מיט א פער־בארגענעם שמייכעל געזאָגט צו ניימאן'ען — דו דארפסט זיך אויך ניט אויפרעגען. ווען דו וואָלסט דעם נעכטיגען טאָג געוועזען רוהיג פערבראכט, וואָלסטו היינט הא זיך שוין ניט געפונען. איך דארף דיך דא ניט האָבען...

ניימאן האָט פערשעהמט ארונטערגעלאָזען די אויגען, וועה־רענד זיין געזיכט איז פלוצלונג רויט געוואָרען ווי צונטער. דא האָ־

בען זיך ווידער בעגעגענט ניימאַן'ס בליקען מיט דער קראַנקער'ס.
ער האָט פון איהרע אויגען יעצט ארויסגעלעזען, אַזוי ווי זי וואָלט
איהם אויפגעפאָדערט, ארויסצוגעבען זיך זעלבסט דעם זעלבען בע־
פעהל וואָס ער האָט איהר ארויסגעגעבען — צו זיין רוהיג.

ער האָט דאָס איהר פערשפּראָכען מיט זיינע אויגען — היילי
האָט ער עס פערשפּראָכען.

דאָ האָט דער יונגער מאַן זיך געלאָסען אויפגעהויבען פון דער
שטוהל, אָפּגערופען מיסעס זינגער אָן אַ זייט און צו איהר געזאָגט:

— איך האָב שוין קיין צייט ניט. איך האָב זעהר פיעל ביזנעס
צו אַטענדען. איהר בלייבט נאָך דאָ?

— איך וועל דאָ זיין דעם גאַנצען טאָג — האָט די פרוי גע־
ענטפערט.

— האָט איהר איהם געזאָגט, אַז איך גיב איהם אויף פינף
און צוואַנציג דאָלאַר? — האָט ער ווייטער געזאָגט.

— ניין, איך האָב גאַר פארגעסען — האָט די פרוי ווי זיך
פערענטפערט — איך וועל עס איהם באַלד זאָגען.

— נעווער מיינד, איך וועל איהם אַליין זאָגען.

ער האָט ארויסגענומען פון בוזעם־טאַש אַ טשעק־ביכעל, אויס־
געמאַכט אַ טשעק אויף דער אויבענדערמאָנטער סומע, איז צוגע־
גאַנגען צו ניימאַן'ען און געזאָגט, דערלאַנגענדיג איהם דעם טשעק:

— דאָ האָט איהר אַ טשעק אויף פינף און צוואַנציג דאָלאַר.
דאָס גיב איך אייך עקסטרא.

די לעצטע ווערטער האָט ער ארויסגערעדט אין אַ שטאָלצען
טאָן.

ניימאַן האָט אויף איהם אַ שטרענגען קוק געטהאָן און, ניט צו־
נעהמענדיג דעם טשעק, האָט ער געזאָגט אין אַ טאָן פון זעלבסט־
ווירדע:

— איך דאַנק אייך. איך האָב דאָך קיין עקסטרא געלד ביי
קיינעם ניט געבעטען.

דער דאָקטאָר, מאַדאַם זינגער, דער יונגערמאַן און די נוירס
זיינען געבליבען שטעהן ערשטוינטע, ווענדענד דער קראַנקער'ס גע־

זיכט האָט אויסגעדריקט צופריעדענהייט און איהרע אויגען האָבען ווי אפלאַדירט ניימאַן'ען פאר זיין יעצטיגע האנדלונג. ניימאַן האָט דיעזען אויסדרוק אין איהרע אויגען בעמערקט און ער איז געווען העכסט גליקליך וואָס ער האָט איהר צושטימונג.

— איהר דארפט זיך ניט בעליידיגען, מר. ניימאַן — האָט מיסעס זינגער זיך אָפּגערופען — דיעזער דזשענטעלמאַן, מיסטער פרענק, איז מיין טאָכטער'ס חתן, ער וויל אייך איינפאך בעדאַנקען...

ניימאַן האָט דערפיהלט א שמערצליכען שטאָך אין הארצען, אזוי ווי א גיפטיגע שלאַנג וואָלט איהם א ביס געטהאָן. „אלזאָ, דאָס איז טאַקע איהר חתן!" — האָט ער צו זיך געזאָגט — „איך האָב טאַקע קיין טעות ניט געהאַט!" ער איז געוואָרען זעהר אויפגערעגט, אָבער ער האָט זיך מיט אלע זיינע קרעפטען בעהערשט צו זיין רוהיג און געזאָגט, ווענדענדיג זיך צו דער פרוי:

— א דאנק דארף דוקא ניט אויסגעדריקט ווערען אין געלד...

— איך וויים דאָך אָבער, אז איהר נויטיגט זיך יעצט אין געלד — האָט דער קראַנקער'ס חתן געזאָגט אין א געלאַסענעם טאָן.

— ווער האָט עס אייך געזאָגט, אז איך נויטיג זיך אין געלד?

— האָט ניימאַן געפרעגט אין א שטימע, אין וועלכער עס האָט זיך געהערט א טיעפע בעליידיגונג — איך בין ניט קיין שנאָרער...

ער האָט נאָך עפּעס געוואָלט זאָגען, אָבער ער האָט ווייטער ניט געקענט ריידען. ער איז איבערגעוועלטיגט געוואָרען פון א טיעפען איננערליכען כעס און זיינע אויגען האָבען גענומען שליידערען שטעכיגע בליקען אויף דעם יונגען מאַן, וועלכען ער האָט שוין יעצט בעטראַכט אלס אן אָפענעם קאָנקורענט — א שונא...

אויף דעם דאָקטאָר האָט דיעזע סצענע געמאַכט ניט קיין אַנגענעהמען איינדרוק. פון זיינע געשפרעכען מיט ניימאַן'ען האָט ער געזעהן, אז ער האָט אין זיך שטאָלץ, מענשען־ווירדע, זעלבסט־רעספּעקט און ער האָט פערשטאַנען, אז ער האָט זיך טיעף בעליידיגט. פון דער אנדערער זייט האָט ער אָבער געדיינקט, אז דער קראַנקער'ס חתן איז דאָ גאָר ניט אויסען געווען; ער האָט ניט

געמיינט ניימאַן'ען צו בעליידיגען; ער האָט בלויז געהאַנדעלט ניט טאַקטיש. ער האָט דארום געוואָלט די געשיכטע פארגלעטען און ער האָט זיך אָפּגערופען מיט א שמייכעל, ווענדענדיג זיך צו ניימאַן'ען:

— איך פערזיכער דיר, אז מיסטער פרענק האָט דיך ניט געוואָלט בעליידיגען, פערקעהרט, ער האָט צו דיר די בעסטע געפיהלען.

ניימאַן איז געוואָרען נאָך מעהר אויפגערעגט, זעהענדיג דאָס אי דער דאָקטאָר, אי די פרוי זוכען צו פערטהיידיגען זיין געגנער. ער איז געוועזען ביי זיך זיכער, אז פרענק האָט איהם געגעבען די פינף און צוואנציג דאָלאַר, אום זיך דערמיט ארויסצושטעלען פאר זיין כלה, אום איהר צו צייגען וואָס פאר א גוטער מענש ער איז; און דאָס האָט איהם טיעף געקרענקט.

ער האָט אויפגעהויבען זיינע אויגען אויף דער קראנקער, אזוי ווי ער וואָלט וועלען וויסען וואָס זי האָט וועגען דעם צו זאָגען און א גליקליכער געפיהל האָט זיך צוגאָסען איבער זיין הארצען, א נייע נשמה איז אין איהם יעצט אריינגעקומען — זי האָט איהם ווידער אפּלאָדירט. ער האָט אין איהרע אויגען געלעזען די ווערטער: בראַוואָ! איהר האָט ריכטיג געהאַנדעלט. בראַוואָ!...

— איך בעטראַכט דאָס יאָ אַלס א בעליידיגונג! — האָט ניימאַן שאַרף א זאָג געטהאָן, קוקענדיג אַלץ אויף דער קראנקער, אזוי ווי ער וואָלט דאָס צו איהר דירעקט ריידען — האָב איך דען געבעטען מעהר געלד, וויפיעל עס איז געוועזען אדווערטייזט, דאָקטאָר? — האָט ער זיך געווענדעט צום ארצט.

— ענטשולדיג מיר — האָט דער דאָקטאָר זיך אָפּגערופען — דו רעדסט קינדיש. מיסטער פרענק, ווי איך האָב דיר שוין געזאָגט, איז דאָ גאָר ניט אויסען געוועזען. ער האָט מיר פריהער געזאָגט, אז ער וועט דיר געבען פינף און צוואנציג דאָלאַר און איך האָב עס בעטראַכט אלס א גאַנץ שעהנע טהאַט פון זיין זייט.

— און איך וועל קיין סענט ניט נעהמען — האָט ניימאַן

עקשנות׳דיג א זאָג געטהאָן, פיהלענדיג א כעס צום דאָקטאָר, פאַר וואָס ער זוכט זיין געגנער צו פערענטפערען...

— איך וועל אייך ניט צווינגען — האָט דער קראנקער׳ס חתן מיט א שמייכעל געזאָגט — אז איהר ווילט ניט, דארף מען ניט.

— געוויס וויל איך ניט קיין נדבות! — האָט ניימאן איהם געזוכט צו שטעכען מיט די רייד.

דער דאָקטאָר, זעהענדיג דאָס ניימאן רעגט זיך אויף, האָט ער איהם וועגען דעם בעמערקט און האָט פערצויגען אן אנדער גע־שפרעך. פרענק איז נאָך א ווײַלע געבליבען, דאן האָט ער זיך גע־זעגענט מיט דער קראנקער, א קוש טהוענדיג איהר אין האנד און נאָכהער געזאָגט צו ניימאן׳ען:

— איך האָף, אז איהר זייט ניט בייז אויף מיר. איך זאָג אייך אויף מיין עהרען וואָרט, אז איך האָב חלילה ניט געמיינט אייך צו בעליידיגען. איך בין אייך פון טיעפען הארצען דאנקבאר וואָס איהר האָט געראַטעוועט דאָס לעבען פון מיין כלה.

ניימאן האָט א ווײַלע געשוויגען מיט פערביסענע ליפּען. אויף זיין צונג זיינען געלעגען עטליכע שארפע ווערטער, אָבער ער האָט זיך מיט אלע קרעפטען בעהערשט זיי ניט ארויסצורײַדען. ער האָט געוואונשען, אז ער זאָל שוין אוועקגעהן. ער האָט דארום מיט א געמאכטע רוהיגקייט געזאָגט:

— איך בין ניט אין כעס אויף אייך. אָבער עס וועט ניט אויס־מאַכען, אז איהר זאָלט ווייטער וויסען, דאָס מיט א מענשען׳ס גע־פיהלען דארף מען זיך ניט שפּיעלען, אזוי ווי מיט א באָלל...

דער יונגער מאן האָט א ציה געטהאָן מיט די פּלייצעס, אזוי ווי ער וואָלט ניט פערשטאנען ניימאן׳ס ווערטער און איז ארויס פון צימער. אָבער באלד האָט ער זיך צוריק אומגעקעהרט און געבע־טען דעם דאָקטאָר, ער זאָל מיט איהם ארויסגעהן אויף א ווײַלע.

— דאָס איז עפּעס א שטיק משוגענער! — האָט פרענק גע־זאָגט צום דאָקטאָר, ווען זיי האָבען זיך געפונען אין קאָרידאָר.

— ער איז ניט קיין משוגענער — האָט דער דאָקטאָר געענט־פערט.

— איז ער גלאט א „קרענק״, א שטאַלצער טרעמפּ — האָט דער יונגערמאַן זיך שפּאָטיש צולאַכט.

— גיט מיר דעם טשעק און איך וועל איהם דאָס שוין אוועק־געבען — האָט דער דאָקטאָר ווייטער געזאָגט — ער נויטיגט זיך זעהר אין געלד. פון מיר וועט ער איהם שוין נעהמען. איך האָב דאָך נאָך ביי זיך מיסטער זינגער׳ס טשעק.

פרענק האָט דעם דאָקטאָר דערלאַנגט דעם טשעק.

אין דער זעלבער צייט האָט זיך אין דער קראַנקער׳ס צימער אָפּגעשפּיעלט א דראמאטישע סצענע.

ניימאַן, אין וועמען עס האָט געזאָדען א שרעקליכער כעס, האָט זיך אָפּגערופען, ווען דער דאָקטאָר און פרענק זיינען געוועזן ארויס־געגאַנגען:

— ניט אַלעס קען מען קויפען מיט געלד. עס זיינען פאַראַן זאַכען, וועלכע מען קען מיט קיין מיליאָנען ניט אָפּקויפען...

ער האָט מיט דיעזע ווערטער זיך געווענדעט צו מיסעס זינ־גער, אָבער געמיינט האָט ער די קראַנקע...

— איהר קענט ניט מיין טאָכטער׳ס חתן — האָט די פרוי גע־זאָגט אין א ליעבליכען טאָן — ער איז זעהר א גוטער מענש און ער...

— אַזוי, ער איז א גוטער מענש! — האָט ניימאַן זיך נאָך מעהר געקאָכט — מען זעהט עס טאַקע... און איך זאָג אייך, אז ער איז גאָר קיין מענש ניט. פאַר וואָס האָט ער ניט אוועקגעגעבען ז י י ן בלוט פאַר זיין כלה, פאַר זיין געליעבטע, הא? א גוטער, אַן עדעלער מענש וואָלט אַזוי ניט געטהאָן. ער איז אָבער אַן עגאָ־איסט. ער האָט זיך זעלבסט ליעבער ווי אַלעמען. יעצט איז ער געגאַנגען ארויסווייזען זיין גוטסקייט דערמיט וואָס ער האָט מיר געוואָלט געבען פינף און צוואַנציג דאָלאַרעס!.. איך שפּיי אויף אַזאַ גוטסקייט!

דאָ האָט די קראַנקע אויסגעבראָכען אין א היסטערישען גע־וויין.

ניימאַן איז א פערציטערטער געוואָרען, זעהענדיג ווי די קראַנ־

קע האָט זיך צו־וויינט און ער האָט זיך שטאַרק געערגערט וואָרום ער האָט דיזע ווערטער אַרויסגערעדט. איהר יעדער טרעהר האָט איהם געקאָסט געזונד. און דאָ איז איהם אַרויפגעקומען אַ גע־דאַנק אויפ'ן זינען, פיעלייכט האָט זי איהם שלעכט פערשטאַנען, אפשר דיינקט זי גאָר, אַז ער האָט חרטה פאַר וואָס ער האָט איהר געגעבען בלוט. און ער האָט ווייטער גענומען ריידען אין אַ נערוועזען טאָן, וועלענדיג געניער ערקלעהרען זיינע פריהעריגע רייד:

— איך בעדויער חלילה ניט וואָס איך האָב געגעבען מיין בלוט, פערקעהרט, איך בין גליקליך, זעהר גליקליך. און ניט נאָר איין קוואָרט, נאָר מיין גאַנצע בלוט וואָלט איך מיט פערגניגען אַוועקגע־געבען, אום אייך צו ראַטעווען. איך האָב בלויז געוואָלט זאָגען, אַז מיסטער פרענק...

— גענוג שוין, גענוג שוין! — האָט מיסעס זינגער איהם אי־בערגעשלאָגען די רייד, ווערענד די נוירס האָט איינגעשטילט די קראַנקע — איך האָב ניט ליעב אַז מען רעדט דאָס, וואָס מען דאַרף ניט — האָט זי געענדיגט, אָפּקעהרענדיג זיך פון ניימאַן'ען בייז־ליך און צוגעהענדיג צו דער קראַנקער, וועלכע האָט זיך נאָך אַלץ ניט געהאַט בערוהיגט.

דער דאָקטאָר איז צוריק אַריינגעקומען. ער האָט אַן ער־שטוינטער געפרעגט וואָס עס האָט פּאַסירט. דער קראַנקער'ס מו־טער האָט איהם אַלעס איבערגעגעבען. ער האָט געוואָרפען אַ קרו־מען בליק אויף ניימאַן'ען, וועלכער האָט זיך יעצט געטרייסעלט ווי אין אַ פיבער און איז צוגעגאַנגען צו דער קראַנקער און זי גענומען בערוהיגען.

עס האָט גענומען אַ היבשע ווייל ביז זי האָט זיך עטוואָס איינגעשטילט. דער דאָקטאָר האָט ווידער אַ קוק געטהאָן אויף ניימאַן'ען און געדרעהט מיט'ן קאָפּ, וואָס עס האָט געהייסען, אַז ער האָט פאַראיבעל אויף איהם פאַר וואָס ער האָט די קראַנקע אויפגע־רעגט. ניימאַן איז יעצט געשטאַנען מיט אַראָפּגעלאָזענע אויגען, אַזוי ווי אַ אינגעל, וועמען מען האָט געכאַפּט ביי אַ פערברעכען... נאָכהער האָט דער דאָקטאָר געהייסען די נוירס, זי זאָל דער קראַנ־

קער איינגעבען א לעפעלע פון א געוויסע מעדיצין און ער איז ארויס, צוזאמען מיט ניימאן׳ען.

— ניימאן, דו האסט געהאנדעלט זעהר ניט טאקטיש אי פריי־הער, ווען מר. פרענק האט דיר געגעבען דעם טשעק, אי יעצט, ווען דו האסט גערעדט וואס מען דארף ניט — האט דער דאקטאר גע־זאגט, ווען זיי האבען זיך געפונען אין ניימאן׳ס צימער.

ארטהור האט זיך פערענטפערט, אז ווען ער וואלט וויסען, אז זיינע רייד וועלען די קראנקע ברענגען צו טרעהרען, וואלט ער קיין ווארט ניט גערעדט. דער ארצט האט זיך מיט איהם געזעגענט און איהם אנגעזאגט, אז ער זאל זיך מעהר ניט אויפרעגען, וועט ער אין א טאג, צוויי ארום ארויסגעהן פון האספיטאל.

ניימאן האט זיך יעצט קיין ארט ניט געקענט געפינען. ווי א ווילדער טיגער איז ער ארומגעלאפען איבער זיין צימער. זיין מח האט געעגבערט איין געדאנק: וואס דיינקט יעצט די קראנקע ווע־גען איהם? האט זי איהם פערשטאנען? אך, ווען זי זאל דאס קענען וויסען! א העלפט פון זיין לעבען וואלט ער אוועקגעגעבען, ער זאל דאס קענען דערגעהן. אבער ווי אזוי? זיינע פריהעריגע געפיהלען צו דער מיידעל האבען זיך יעצט אין איהם נאך שטאר־קער צופלאקערט. ער האט געפיהלט, אז זי איז יעצט זיין נשמה, אז אהן איהר וועט ער ניט קענען לעבען. דער געדאנק אז זי האט א חתן האט אין איהם דיעזע געפיהלען נאך מעהר פערשטארקט. ווי קומט אזא פראסטער, גראבער מענש צו אזא ערדעלע, צארטע זעע־לע? — האט ער געטראכט — און ער האט גאר ניט געוואלט גלויי־בען, אז די מיידעל זאל יענעם ליעב האבען. מען האט איהר צו דעם שידוך געמוזט צווינגען — האט די פאנטאזיע אין איהם ווייי־טער געארבייט — אנדערש קען דאס ניט זיין. און וואס מעהר ער האט געטראכט וועגען דעם, אלץ מעהר איז ער זיכער געווען ביי זיך, אז אזוי איז עס אין דער ווירקליכקייט. און יעצט האט ער שוין פערשטאנען ווארום זי האט געוויינט: ער האט ארויסגע־זאגט דאס, וואס זי האט געדיינקט און געפיהלט... און ער דער־מאנט זיך ווי זי האט איהם ליעבליך אנגעקוקט, ווען ער האט צור־

ריקגעוויזען דעם טשעק. ער האָט דאָך דייטליך געזעהן, אז זי אפּלאָדירט איהם פאר זיין האנדלונג...

ביי דיעזע געדאנקען איז ער אריינגעפאלען אין א גוטען מוטה, אָבער באלד האָט זיך די שטימונג אין איהם געביטען און ער איז ווידער געוואָרען אומעטיג, אויפגערעגט. פאר זיינע אויגען האָט זיך פּלוצלונג מיט שארפע פארבען אָפּגעשפּיעגעלט זיין שרעקליכע לאגע, זיין שוידערליכער עלענד... ווי וואָגט ער גאָר צו טראַכטען וועגען דער מיידעל? — האָט אן איננערליכע שטימע גענומען רייי־דען צו איהם — ווי קומט ער, אן עלענדער, הייםאטהם־לאָזער צו דיינקען וועגען איהר?... אָבער זיין פלאמענדע ליעבע צו פלאָרא'ן האָט פארטויבט אין איהם דיעזע שטימע. ער האָט א רעכט צו דיינקען וועגען איהר, ווייל ער ליעבט זי, ווייל אין איהרע אָדערען פליסט יעצט ז י י ן בלוט...

— האָט מען דיר דען ניט בעצאָהלט דערפאר פופציג דאָלאר?

— האָט די זעלבע געהיימע שטימע ווידער גענומעןריידען צו איהם — ווען דו וואָלסט זיך ניט געוועזן אָפּגערופען, וואָלט זיך אן אנדערער געפונען. עס זיינען דאָך געקומען אזוי פיעל...

ביימאן איז יעצט נאָך ווילדער געוואָרען. זיין געזיכט איז גע־ווען בלייך און שטארק אויסגעקרימט, אזוי ווי ער וואָלט געביסען געוואָרען פון א ווילדע שלאנג. א היבשע וויילע איז ער געשטאַ־נען בעוועגלאָז און די פריהעריגע שטימע אין איהם איז נאָך אלץ ניט אנשוויגען געוואָרען. זי האָט ווידערהאָלט די זעלבע ווערטער, אזוי ווי זי וואָלט זיך גערייצט מיט איהם...

מיטאָג־צייט האָט די נוירס איהם אריינגעבראַכט עסען. ביי־מאן האָט זיך אָבער ניט צוגעריהרט צו די מאכלים. די פערשיע־דענע אומעטיגע געדאנקען האָבען איהם אזוי געמאטערט, אז ער האָט אָפּט פארגעסען וואו ער געפינט זיך.

ווען די נוירס איז שפּעטער אריינגעקומען נאָך די געשיער און זעהענדיג אז דאָס עסען וואָס זי האָט געבראַכט שטעהט אונבע־ריהרט, האָט זי ביי איהם געפרעגט, וואָרום ער האָט ניט געגעסען.

— איך האָב קיין אפעטיט ניט — האָט ער פאַרשעהמט געזאָגט אַ תירוץ.

די נוירס האָט איהם געמאָסטען די טעמפעראַטור און, געפינענדיג, אז ער האָט פיבער, האָט זי איהם געהייסען, ער זאָל זיך אוועקלייגען און האָט וועגען דעם גלייך טעלעפאָנירט צום דאָקטאָר.

ניימאַן, בלייבענדיג אליין אין צימער, האָט ווידער גענומען טראַכטען וועגען דער קראַנקער. די געהיימע שטימע האָט איהם ווידער גענומען מאַטערען, רייסען זיין נשמה.

— דו בויסט לופט־שלעסער — האָט זי פון דעם אָרימען יונגען מאַן חוזק געמאַכט — הער בעסער אויף וועגען איהר צו טראַכטען, דען דיינע פאַנטאַזיעס וועלען זיך קיינמאָל ניט פאַרווירקליכען...

ער האָט זיך געסטאַרעט צו דיינקען וועגען עפּעס אנדערש. ער האָט געהאָפט, אז דורך דעם וועט ער דיעזע געהיימע שטימע פערטרייבען פון זיך. אומזיסט איז אָבער געוועזען זיין אנשטרענגונג. ער האָט וועגען קיין אנדער זאַך אויסער וועגען דער קראַנקער ניט געקענט דיינקען, און דיעזער געהיימער קול האָט איהם אַלץ ניט אויפגעהערט צו מאַטערען.

ער האָט זיך אַוועקגעלייגט אויפ'ן בעטעל, האָפענדיג, אז ווען ער וועט איינשלאָפען, וועלען פיעלייכט דיעזע טרויעריגע געדאַנקען אָפּטרעטען פון איהם, און אפשר וועט זיך איהם ווידער חלום'ען עטוואָס פרעהליכעס... ער האָט אָבער ניט געקענט שלאָפען.

אבענדס איז דער דאָקטאָר צו איהם ווידער אריינגעקומען. ער האָט איהם אונטערזוכט און געזאָגט אין אַן ערנסטען טאָן:

— ניימאַן, דו ביזט פאַר מיר אַ רעטעניש. איך פערשטעה דיך ניט. דו געפינסט זיך די גאַנצע צייט וואָס דו ביזט דאָ אין אַ זעהר אויפגערעגטען צושטאַנד. וואָס איז מיט דיר? ווארום האָסטו היינט קיין מיטאָג ניט געגעסען?

ניימאַן האָט זיך געפּרובירט ארויסצודרעהען דורך פערשיעדענע תירוצים. דער דאָקטאָר איז אָבער דערמיט ניט צופריעדען געווען און ער האָט ווייטער געזאָגט:

— ניימאַן, איך זעה, אז עס קומט עפּעס פאָר אין דיין נשמה

ווען דו וואָלסט געליטען קערפּערליך, וואָלט איך דאָס אויסגעפונען. אָלס דאָקטאָר זעה איך, אַז דו ביזט פיזיש געזונד. די היץ וואָס דו האָסט קומט דערפון, וואָס דיין מח איז אויפגערעגט. דו ליידעסט אַלזאָ גייסטיג. פון א נשמה־שטורם ליידעסטו, זאָ צו זאָגען. איך פערלאַנג אַלזאָ פון דיר, אַלס דיין פריינד — און איך בין דאָס דיר פון גאַנצען הארצען — אַז דו זאָלסט פאר מיר אַלעס ענטפּלעקען. פיעלייכט וועל איך דיר קענען עפּעס העלפען.

ניימאַן האָט זיך מיט אַלע כחות איינגעהאַלטען, ער זאָל זיך ניט פאַרנאַנדערוויינען. דעם דאָקטאָר'ס אויפריכטיגע רייד האָבען אריינגעדרונגען טיעף, טיעף אין זיין הארצען, אין זיין נשמה, און האָבען איהם געריהרט ביז טרעהרען. מיט זיינע לעצטע קרעפטען האָט ער זיך בעהערשט און מיט א געמאַכטען שמייכעל געזאָגט:

— איך האָב אייך גאָר ניט וואָס צו דערצעהלען, דאָקטאָר, איך האָב קיינע סודות ניט. איך האָב אָבער צו אייך א ביטע — האָט ער צוגעגעבען, קוקענדיג אויף דעם ארצט מיט בעטענדע בליקען.

— וואָס פערלאַנגסטו?

— איך וויל ארויסגעהן פון דאנען, טאקע היינט נאָך.

— דאָס איז אונמעגליך — האָט דער דאָקטאָר מיט אַן ערנסטע, עטוואָס שטרייננגע מינע געשאָקעלט מיט'ן קאָפּ — אין דיעזען צושטאַנד, אין וועלכען דו געפינסט זיך יעצט, טאָר איך דיך ניט ארויסלאָזען. איך האָב דיר נעכטען נאָך געזאָגט, אַז ווען דו וואָלסט זיך ניט געווען אויפרעגען, וואָלסטו נאָך נעכטען געווען אהיים געגאַנגען.

— אַז איך פיהל זיך אָבער פאָלקאָם געזונד! — האָט ניימאַן געזאָגט שמייכלענדיג.

— „ו ביזט עס אָבער ניט — האָט דער דאָקטאָר איהם ערקלעהרט. איבריגענס — האָט ער צוגעגעבען — וואָס איילסטו זיך אַזוי פון דאנען אוועקצוגעהן. דיר איז דען דאָ שלעכט? וואָס איז, אַזאַ גוטע היים וואַרט דאָס אויף דיר?

דיעזע רייד האָבען אויפגעטרייסעלט אין ניימאַן'ען זיין נשמה.

ער האָט זעלבסט זיך פריהער ניט איינמאָל דיעזע פראגע געשטעלט: וואו וועט ער געהן? ווידער ארומוואנדערען א הונגעריגער איבער די גאסען פון ניו יאָרק? ווידער נעכטיגען אין די פּארקס? די פופציג דאָלאַר האָט ער בעשלאָסען ניט צו נעהמען, ווען ער זאָל אפילו דארפען אויסצוגעהן פון הונגער. ער זאָל נעהמען בעצאָהלט דערפאר וואָס ער האָט גראַטעוועט דאָס לעבען פון דער מיידעל, וועלכע ער ליעבט יעצט אזוי היים, וועלכע איז יעצט זיין נשמה? — ניין! דאָס וועט ער ניט טהאָן. לענגער דאָ זיין, האָט ער אָבער געפיהלט, איז איהם אונמעגליך. ער וועט דאָס ניט אריבערטראָגען. ער וועט זיך ווידער בעגעגענען מיט דער קראנקער׳ס חתן. ער וועט זיך ווידער אויפרעגען און דאָס וועט איהם געוויס שעדיגען זיין געזונד; און ער וויל יעצט געזונד זיין; ער מוז געזונד זיין. זיין גליקליכער טרוים מוז פארווירקליכט ווערען... ער וועט ארויסגעהן פון האָספּיטאל, ער וועט וועלטען איינלייגען אום צו בעקומען ארבייט; ער וועט זיך ארויפארבייטען און דאן...

פון זיין טראכטען האָט איהם איבערגעריסען דער דאָקטאָר, וועלכער האָט זיך ווידער אָפּגערופען:

— איך האָב היינט נאָך אמאָל גערעדט מיט מר. זינגער׳ן דורך׳ן טעלעפאָן וועגען דיר. ער האָט מיר פערשפּראָכען דיר צו געבען בעשעפטיגונג. אלזאָ, דו זיי נאָר רוהיג און אלעס וועט זיין אָלל־רייט.

ניימאַן האָט דעם דאָקטאָר הערצליך בעדאנקט אָבער אין הארצען האָט ער בעשלאָסען זיין פּלאַן אויסצופיהרען — אוועקצוגעהן פון האָספּיטאל. אָה, ווי ער וואָלט געגאַרט אָנצונעהמען ביי דער קראנקער׳ס פאָטער א בעשעפטיגונג! ער וואָלט געהאט די מעגליכקייט איהר אָפט צו זעהען. ער האָט אָבער פעסט בעשלאָסען ביי פלאָרא׳ס פאָטער ניט צו ארבייטען — ער וויל ניט קיין שום טובות דערפאר וואָס ער האָט אוועקגעגעבען א קוואָרט פון זיין בלוט. קיין שום בעלאָהנונג וויל ער ניט. מיט זיינע אייגענע קרעפטען וועט ער זיך ארויפארבייטען. פריהער האָט ער ניט געהאט קיין ציעל אין לעבען, ער האָט ניט געהאט צו וואָס צו שטרעבען. ער

האַט געאַרבייט, ווייל עס האָט איהם געהונגערט, האָט ער געהאט אביסעל געלד, פלעגט ער גאָר ניט ארבייטען. יעצט אָבער איז עפּעס אנדערש. ער וועט יעצט וועלטען איבערקעהרען, וועט ניט רוהען ביז ער וועט זיך צו עטוואָס דערשלאָגען. און דאן וועט ער קומען צו איהר און זיין הארץ פאר איהר אויפדעקען און — זיין טרוים וועט פארווירקליכט ווערען...

— זי וועט שוין דאן פיעלייכט זיין א מוטער פון א פּאָאָר קינדער — האָט ער פלוצלונג ווידער דערהערט די בעקאנטע געהיימע שטימע, וועלכע האָט איהם געשטאָכען די אויערען און דאָס הארץ ווי מיט פייערדיגע שפּיזען — זי האָט דאָך א חתן...

ניימאן האָט א שטארקען ציטער געטהאָן און זיין געזיכט האָט זיך אזוי אויסגעקרימט, אזוי ווי שלאנגען און עקדעשען וואָלטען זיך אין זיין הארצען בעזעצט...

— וואָס ציטערסטו עפּעס? — האָט דער דאָקטאָר אן ערשטוינטער איהם געפרעגט.

— איך ווייס ניט, עס איז מיר עפּעס פלוצלונג קאלט געוואָרען — האָט ניימאן ארויסגעשטאַמעלט.

דער ארצט האָט אָנגענומען זיין פּולס, א דריק געטהאָן דאָס עלעקטרישע קנעפּעל וואָס איז געווען אין דער וואנט לעבען בעטעל. באלד איז אריינגעקומען א נוירס. דער דאָקטאָר האָט איהר געהייסען אריינברייננען א געוויסע מעדיצין, וועלכע ניימאן האָט איינגענומען. ביים אוועקגעהן האָט דער דאָקטאָר איהם ווידער אָנגעזאָגט, אז ער זאָל זיין רוהיג. ניימאן האָט איהם געוואָלט פרעגען וואָס די קראנקע מאכט. ער האָט זיך אָבער צוריקגעהאלטען, מורא האָבענדיג, אז דער דאָקטאָר וועט איהם שוין יעצט געווים פערדעכטיגען...

ארום צעהן אוהר אבענדס האָט ניימאן אריינגערופען די נוירס און איהר געבעטען, זי זאָל איהם געבען זיינע קליידער. די נוירס האָט איהם אָנגעקוקט א פערוואונדערטע און געפרעגט נאָך וואָס ער דארף יעצט די קליידער. אָבער ניימאן האָט שוין געהאט אָנגעגרייט א תירוץ:

— אין דעם פּאַקעט פון מיין ראָק האָב איך מיין נאָטיץ־בי־כעל, וואו עס זיינען פערצייכענט עטליכע אדרעסען — האָט ער איהר ערקלעהרט — איך קען זיך יעצט נאָך ניט געהן לעגען, ווייל איך בין געשלאָפען א גאנצען טאָג, וועל איך שרייבען איינינע בריעף.

די נוירס האָט איהם ערקלעהרט, אז לויט די געזעצע פון דעם האָספּיטאל דארפען שוין אין דיעזער שטונדע אלע פּאציענטען רוהען און זי קען דארום זיין פערלאנג לוידער ניט ערפילען. אָבער ניימאן איז צו איהר צוגעשטאנען און וויעדער געבעטען, זי זאָל איהם געבען די קליידער.

— איך בין דאָך ניט קיין געפעהרליכער חולה — האָט ער איהר ערקלעהרט — אויב איהר ווילט, פרעגט אָן ביי דעם דאָקטאָר דורך'ן טעלעפאָן, וועט איהר זעהען, ער וועט אייך דאָס ערלויבען.

דיעזער ארגומענט האָט געווירקט. די נוירס האָט איהם גע־בראכט די קליידער.

* * *

נאָך האלבע נאכט.

אין דעם האָספּיטאל הערשט א טויטע שטילקייט. ניימאן, אָנגעטהאָן אין זיינע קליידער, וועלכע די נוירס האָט איהם פריהער אריינגעבראכט, שטעהט ביי דער טיהר, האלטענדיג זיינע שיך אין די הענד. ער שטעהט איינגעקאָרטשעט און זיין גאנצער קערפּער טרייסעלט זיך פיבערהאפט. פון א דערבייאיגע קירכע שלאָגט דער זייגער די צווייטע שטונדע.

שטיל, מיט לייכטע הענד, ווי א נאכט־גנב, עפענט ער אויף עטוואָס די טיהר און מיט אָן איינגעהאלטענעם אָטהעם לייגט ער צו דאָס אויער צו דער שפּאַרע, צוהערענדיג זיך צי עס געהט ניט אימיצער אין קאָרידאָר. עס איז שטיל. עס הערט זיך בלויז דער רעגעלער טיקטאַק פון דעם זייגער וואָס הענגט דאָרט. ער עפענט אביסעל מעהר די טיהר און שטעקט ארויס דעם קאָפּ. ער שטעהט אזוי א ווילע, קוקענדיג מיט נערוועזע בליקען פוןביידע זייטען. ענדליך גיט ער זיך א רוק ארויס און, ארונטערלאָזענדיג זיך אויף

אַלע פיער, נעהמט ער, ווי א קאץ, לאנגזאם קריכען הארט ביי דער וואַנד מיט אן איינגעהאלטענעם אָטהעם, צודריקענדיג פעסט די שיך צו זיין ברוסט, אום זיי זאָלען זיך ניט בעוועגען און ניט ארויסברייננגען קיין שאָרך. צוקומענדיג צו דער טיהר פון צימער, וואו פלאָרא איז געלעגען, האָט ער זיך אָפּגעשטעלט. ער האָט צוגעלעגט דאָס אויער צו דער טיהר, אזוי ווי ער וואָלט וועלען הערען וואָס אינעווייניג טהוט זיך יעצט. א ליעבליכער שמייכעל האָט זיך בעוויזען אויף זיין בלייכע, נערוועזע געזיכט. עס האָט זיך איהם געדוכט, אז ער הערט ווי די קראנקע אָטהעמט. ניין, עס דוכט זיך איהם ניט. ער הערט טאקע דייטליך... דאן האָט ער אויפגעהויבען דעם קאָפּ און איז געבליבען שטעהן א ווײַלע אויף די קניע בעוועגלאָז. נאַכהער האָט ער איינגעגראָבען זיינע בליקען אין דער ווייסער גלאנציגער טיהר, אזוי ווי ער וואָלט וועלען דורך איהר דורכדרינגען מיט זיינע אויגען, ווי רענטגען'ס־שטראהלען, און זעהן דער קראנקער'ס געזיכט. און ווידער האָט זיך אויף זיין געזיכט אַ שמייכעל בעוויזען, נאָך אַ ליעבליכערער, א גליקליכערער ווי פריהער — ער האָט איהר געזיכט געזעהן... איהר מאַיעסטעטיש הערליכער קאָפּ רוהט גראציעז אויף דעם שנעע־ווייסען קישען. איהר זאנפטע, חן'עודיגע געזיכט שטראהלט מיט צופריעדענהייט. זי איז שוין יעצט ניט אזוי בלייך, ווי דעם ערשטען טאָג, ווען ער האָט זי צום ערשטען מאָל געזעהן. ז י י ן בלוט האָט איהר דאָס די געזונטע פארב געגעבען. טרוימט זי פילייכט ווידען א גליקליכען טרוים?... א מחיה'דיגער, זיסער, גליקליכער געפיהל צוגיסט זיך איבער אלע זיינע גליעדער און אין זיינע אויגען נעהמען בלישצען טרעהרען — פריידענס־טרעהרען.

עטליכע סעקונדען איז ער אזוי געשטאַנען, ניט ארונטערנעהמענדיג זיינע אויגען פון דער טיהר. ענדליך האָט ער שטיל, אָהן דעם מינדעסטען שאָרך, צוגעטראָגען זיינע ליפּען צו דער טיהר און אויף איהר אָפּגעפּרעסט עטליכע הייסע קוש — דאָס האָט ער זי, די קראנקע, געקושט... און זאָגענדיג איהר אין א הארצען „אַ גוטע נאַכט", האָט ער ווייטער גענומען פּויזען אויף אלע פיער, אומקעה־

רענדיג אללע ווײלע דעם קאָפּ צו דער קראַנקער׳ס צימער.

ווען ניימאַן איז צוגעקומען צו די שטיגען, איז ביי איהם די האַרץ איינגעפאַלען פון שרעק. ער האָט דערזעהן אונטען ביי דער טיהר זיצען דעם נאַכט־וועכטער, דער זעלבער, וועלכער האָט איהם עהער־נעכטען בעגעגענט, ווען ער איז דאָ אהער געקומען. דער בע־דיענער האָט געלעזען אַ צייטונג.

אין ניימאַן׳ס אָדערן האָט די בלוט גענומען גליווערען. ער האָט דערפיהלט איבערן גאַנצען לייב אַ בייסעניש און אַ שטעכונג, אַזוי ווי שלאַנגען וואָלטען אונטער זיין הויט ארומגעקראָכען...

— וואָס־זשע טהוט מען? — האָט ניימאַן זיך זעלבסט גע־פרעגט, ווערהענד די האַרץ האָט אין איהם שטאַרק געקלעמט פון וועהטאָג.

נאָך אַ היבשע ווײלע פון טראַכטען, האָט ער בעשלאָסען, צו־ריקצוגעהן אין זיין צימער אַריין. ער וועט צורייסען דאָס אונטער־לײלעך און עס צוזאַמענבינדען ווי אַ שטריק און דורך דעם פענס־טער זיך ארונטערצולאָזען אויפ׳ן גאַס. ער מוז היינט פון דאַנען ארויסגעהן..

פלוצלונג האָט זיך דערהערט דאָס קלינגען פון דעם עלעקטרי־שען גלעקעל אונטען אין קאָרדיאָר. אַ טויט שרעק האָט ניימאַן׳ען ארומגענומען. מען האָט זיך אודאי געכאַפּט, אז ער איז ניטאָ און דאָס איז אַ סיגנאַל, מען זאָל איהם זוכען — איז אַ געדאַנק איהם דורכגעלאָפען דורכ׳ן מוח. אָבער ער האָט בעשלאָסען זיך פון אָרט ניט צו ריהרען.

דער נאַכט־וועכטער איז לאַנגזאַם אויפגעשטאַנען פון זיין פּלאַץ, אַוועקגעלעגט די צייטונג, איז צוגעגאַנגען צום עלעוויי־טאָר און איז ארויפגעפאָהרען אויף די אויבערשטע שטאָקען. ניי־מאַן׳ס געזיכט האָט גענומען שטראַהלען פון גליק. דער שיקזאַל האָט איהם דאָס דיעזע גוטע געלעגענהייט געגעבען, האָט ער ביי זיך געטראַכט. מיט אָנגעשטרענגטקייט האָט ער זיך צוגעהאָרכט צו דעם גאַנג פון עלעוויטאָר. אָט האָט ער זיך אָפּגעשטעלט. ער הערט די טריט פון דעם נאַכט־וועכטער איבער דעם שטיינערנעם

פלאָר. שנעל, מיט נערוועזע בעוועגונגען, האָט ער אָנגעטאָן די שיך און — מיט איין שפרונג, אָנהאַלטענדיג זיך אָן דעם פּאָרענץ פון די שטיגען, האָט ער זיך אונטערגעגליטשט און איז פלינק, ווי א פייל פון בויגען, ארויסגעלאָפען פון האָספּיטאל און פערשוואונדען אין דער טונקעלהייט פון דער נאכט.

פינפטער קאַפּיטעל.

אין דער פריה האָט אין האָספּיטאל געהערשט א סומאטאָכע. די נוירסעס זיינען ארומגעלאָפען ווי פערסם'טע, מיט דערשראָקענע געזיכטער און איינע האָט די אנדערע געפרעגט:

— וואו איז ער? וואו האָט ער געקענט אהינקומען?

אונרוהיגער פון אלע איז געבעך געווען די נוירס, וועלכע האָט ניימאַן'ען בעדיענט. זי האָט שוין יעצט פערשטאנען נאָך וואָס ער האָט פערלאנגט זיינע קליידער, אָבער זי האָט זיך געמאכט ניט וויסענדיג, מורא האָבענדיג, אז זי זאָל איהר שטעלע ניט פערליע־רען.

מען האָט דעם גאנצען האָספּיטאל דורכגעזוכט — מען האָט פון דעם פערשוואונדענעם קיין שפור ניט געקענט דערזעהן.

ווען דער סופּעראינטענדענט פון האָספּיטאל איז געקומען, האָט ער גענומען אלע נאכט־נוירסעס און דעם וועכטער אויף א שטרענ־גען קרייץ־פערהער. אָבער קיינער פון זיי האָט וועגען ניימאַן'ען קיין שום שפור ניט געקענט געבען. דער סופּעראינטענדענט האָט דאָן טעלעפאָנירט נאָך דעם דאָקטאָר, וועלכער איז באלד געקומען צופליהען מיט זיין אָטאָמאָביל. עס האָט זיך ווידער אָנגעפאנגען א קרייץ־פערהער. הויפּטזעכליך האָט ער אויסגעפרעגט די נוירס, אונטער וועמעס אויפזיכט ניימאַן איז געווען.

— ווען האָט איהר איהם צום לעצטען מאָל געזעהן? — האָט ער זי געפרעגט אין א שטרענגען טאָן.

— נעכטען, ווען איך האָב איהם דערלאנגט סאַפּער, נאָך אייער אוועקגעהן — האָט די נוירס געענטפערט מיט א קלאַפּענדע הארץ.

— האָט ער געגעסען?

— ניין. ער האָט קיין זאַך ניט פערזוכט, פונקט ווי דעם דינער.

די נוירס איז איינגעפאלען אזוי צו ענטפערען, אום דערמיט אָפּצוציהען פון זיך די פעראנטוואָרטליכקייט.

— האָט איהר איהם געפרעגט וואָרום ער עסט ניט? — האָט דער דאָקטאָר איהר ווידער געשטעלט א פראגע.

— יא — האָט די מיידעל געענטפערט, אָנשטרענגענדיג זיך צו האלטען מוטהיג — ער האָט זיך בעקלאָגט, אז ער האָט קיין אפּעטיט ניט און ערקלעהרט, אז ער געהט שוין שלאָפען.

— און מעהר האָט איהר איהם ניט געזעהען?

— ניין.

דער דאָקטאָר און דער סופּעראינטענדענט זיינען אריין אין דעם צימער, אין וועלכען ניימאן האָט זיך געפונען. זיי האָבען גע־זוכט, געגושטערעוועט, האָפענדיג צו געפינען פון איהם עטליכע גע־שריעבענע ווערטער, וועלכע זאָלען ערקלעהרען ווארום ער איז אויף דיעזען זאָנדערבארען ארט פערשוואונדען, אָבער זייער מיה איז געוועזען אומזיסט. דער דאָקטאָר האָט דאן ווידער גענומען ניי־מאן'ס נוירס אויפ'ן פערהער:

— פון וואנען האָט ער גענומען זיינע קליידער? — האָט ער שוין מיט כעס געפרעגט — עס האָט דאָך אימיצער זיי איהם געמוזט דערלאנגען.

די נוירס האָט געענטפערט, אז זי וויים פון קיין זאַך ניט און אז דאָס וואונדערט איהר אויך זעהר שטארק.

דער אָרצט האָט זיך דאן גענומען צום נאכט־ועכטער. מיט געוואלד האָט ער איהם געוואָלט איינריידען, אז ער האָט ניימאן'ען ארויסגעלאָזען. אָבער דער בעדיענער האָט מיט טרעהרען אין די אויגען געשוואָרען, אז ער האָט ניימאן'ען אין זיינע אויגען ניט אָנ־געזעהן זינט פאָרגעסטערן אין דער פריה, ווען ער איז אָנגעקומען אין האָספּיטאל אריין.

— ביזטו די גאנצע צייט געזעסען אויף דיין פלאַטץ? — האָט דער סופּעראינטענדענט גענומען אויספרעגען דעם וועכטער —

ער איז דאָך דורך קיין אנדער אָרט ווי דורך דער טיהר ניט ארויס. ער איז דאָך ניט ארונטערגעשפרונגען דורך'ן פענסטער, ער וואָלט דאָך דער'הרג'עט געוואָרען.

דער בעדיענער האָט געזאָגט דעם אמת; ער איז די גאנצע צייט געזעסען אויף זיין פּלאַטץ, סיידען ווען מען פלעגט איהם רו־פען צו אטענדען געוויסע זאכען.

דער סופּעראינטענדענט האָט ענדליך בעשלאָסען, מיט דער צושטימונג פון דעם דאָקטאָר, וועגען דעם צו לאָזען וויסען דער פּאָליציי. ער האָט גלייך טעלעפאָנירט אין די העדקוואָדערס פון דער פּאָליציי, און אין א פערטעל שטונדע ארום זיינען געקומען דריי דעטעקטיווס.

און א נייע אויספאָרשונג האָט זיך ווידער אָנגעפאנגען. די דעטעקטיווס האָבען געאקערט און געזוכט, אָבער זיי האָבען אויך גאָר ניט געקענט אויסגעפינען. ניימאן איז פערשוואונדען, ווי אין וואסער אריין.

דער דאָקטאָר איז געווען זעהר צוטראָגען פון דער געשיכטע. ער האָט שוין פערשטאנען, אז ניימאן'ס האנדלונג איז פערבונדען מיט אַ זעהר וויכטיגע אורזאכע. עס איז איהם יעצט אויך קלאָהר געוואָרען דאָס מאָדנע האלטען זיך פון דעם יונגען מאן, זיין אויפ־רעגונג. אָבער וואָס דיעזע אורזאכע איז — דאָס האָט ער ניט גע־קענט בעגרייפען. איבערהויפט האָט ער ניט געקענט פערשטעהן, ווארום ער האָט ניט צוגענומען דעם טשעק אויף די 50 דאָלאָר, וואָס איהם איז געקומען פאר די בלוט, וואָס ער האָט פערקויפט. ער איז אנטלאָפען, ניט האָבענדיג ביי זיך קיין סענט — האָט ער געטראכט — ער האָט פערקויפט זיין בלוט, אום זיך ארויסצוראטע־ווען פון זיין שרעקליכער לאגע און צום סוף האָט ער דאָס געלד גאָר ניט גענומען. ער געפינט זיך אלזאָ יעצט ווידער אין דער זעלבער עלענדקייט וואָס פריהער.

דער דאָקטאָר האָט געלאָזט אָפּדרוקען אין דער זעלבער ציי־טונג, וואו עס איז ערשיענען זיין אדווערטייזמענט, אז ער פער־

לאנגט א יונגען מאן וואָס וויל פערקויפען א קוואָרט בלוט, די פאָל־גענדע אנאָנסע:

„ארטהור ניימאן, וועלכער איז געווען אין... האָספּיטאל, איז געבעטען צו קומען פערזענליך צו דאָקטאָר ס... אָדער צו שרייבען וואו ער געפינט זיך, וועט ער בעקומען זיין טשעק אויף 50 דאָלאר“.

דער ארצט האָט געהאָפּט, אז ניימאן וועט דיעזע אדווער־טייזמענט זיכער לעזען און ער וועט זיך אָפּרופען.

דער סופּעראינטענדענט האָט געבעטען די דעטעקטיווס, אז זיי זאָלען דיעזע פּאסירונג ניט ארויסגעבען צו די רעפּאָרטערס פון די צייטונגען, אום די רעפּוטאציע פון דעם האָספּיטאל זאָל דערפון ניט ליידען. די דעטעקטיווס האָבען דאָס פערשפּראָכען, אָבער די רעפּאָרטערס האָבען זיך דאָך דערפון דערוואוסט און דעם זעלבען טאָג נאָך האָבען אלע אבענד־צייטונגען געדרוקט דיעזע געשיכטע.

ווען דער דאָקטאָר איז אריינגעקומען צו זיין פּאציענטין, האָט ער זיך געסטארעט צו פערבאָרגען זיין אויפרעגונג, אום זי זאָל אין איהם גאָר ניט דערקענען. ער האָט געפונען די קראנקע אין א פיעל בעסערען צושטאנד ווי נעכטען. זי האָט זיך דורך די נאכט אזוי געבעסערט, אז ער איז איינפאך איבערראשט געוואָרען.

ווען ער האָט שוין געוואָלט אוועקגעהן, האָט די קראנקע איהם פערהאלטען און געפרעגט וואָס ניימאן מאכט, ווערענדיג דערביי פערשעהמט.

— מיסטער ניימאן איז שוין דאָ ניטאָ — האָט דער ארצט גע־זאָגט מיט א שמייכעל, וועהרענד אין הארצען האָט ער זיך געשראָ־קען, אז דיעזע נייעס זאָל אויף די קראנקע ניט האָבען קיין שלעכטע ווירקונג.

— ער איז שוין ניטאָ? — האָט די מיידעל געפרעגט אין א טרויעריגען טאָן.

— וואָס וואונדערסטו זיך אזוי? — האָט דער דאָקטאָר זיך געסטארעט ווייטער צו זיין אין א פרעהליכען מוטה — וואָס האָט ער

דאָ צו טהאָן? ער איז נישט קיין קראנקער. ער ארבייט שוין יעצט געוויס.

ביי דער קראנקער האָט זיך די ברוסט גענומען האסטיג בעוועגען, אזוי ווי עס וואָלט דאָרטען עפּעס קאָכען און זידען... א ווײַלע האָט זי געשוויעגען. ענדליך האָט זי מיט א פערשטיקטען זיפץ געזאָגט אין א שטילען, שוואכען טאָן:

— ער איז אוועק און זיך מיט מיר ניט געזעגענט.

א פאָרוואורף, געמישט מיט טיעפע ליידען האָט אין דיעזע ווערטער געקלונגען.

דער דאָקטאָר האָט זי א ווײַלע בעטראכט מיט פערוואונדערטע בליקען. אויף זיין געזיכט האָט זיך בעוויעזען אן אויסדרוק, אזוי ווי עס וואָלט איהם מיט אמאָל קלאָהר געוואָרען די גאנצע געהיימניס פון נייטאַן'ס אנטלויפען. אָבער זעהענדיג ווי זי ליידעט, האָט ער איהר גענומען בערוהיגען, זאָגענדיג:

— דאָס איז גיכער מיין שולד ווי זיינע. ער איז אוועק נעכטען ביי נאכט. דו ביזט געשלאָפען. ער האָט זיך געוואָלט מיט דיר געזעגענען, דיר זאָגען: „גוד־באַי", אָבער איך האָב ניט געלאָזען דיר אויפוועקען.

— איהר האָט מיך יא געדארפט אויפוועקען — האָט די קראנקע געזאָגט אין א טאָן פון פאָרוואורף און בעדויערען.

— דו וועסט איהם נאָך זעהען — האָט דער דאָקטאָר איהר ווייטער בערוהיגט, ניט ארונטערנעהמענדיג פון איהר זיינע פאָרשענדע בליקען — ער האָט מיר פערשפּראָכען, אז ער וועט דאָ זיין, ער וועט קומען דיך בעזוכען, געוואָהר ווערען וואָס דו מאכסט — האָט ער געזאָגט איין ליגען נאָך דעם אנדערען, אום די קראנקע צו בערוהיגען.

פלאָרא'ס געזיכט, וועלכע איז ביז יעצט געווען אין טיעפען אומעט איינגעהילט, האָט זיך פּלוצלונג אויסגעלייטערט און געגומען שטראַהלען פון אינערליכען גליק. א מין רויטע פערשעהמטקייט האָט אויף איהרע באקען ארויסגעטרעטען, ווען זי האָט וויעדער געפרעגט:

—איהר האָט דאָס איהם געבעטען, ער זאָל קומען, אָדער ער האָט אליין געזאָגט?

זי האָט א פּאָר מאָל טיעף אָפּגעאָטהעמט, אזוי ווי צוזאמען מיט דער פראגע וואָלט א שווערער שטיין זיך פון איהר הארצען ארונטערגעקייקעלט.

דער דאָקטאָר, אנשטאט צו ענטפערען, האָט זיך געווענדעט צו דער נוירס. ער האָט איהר געבעטען זי זאָל געהן אין אפּטייק און בעשטעלען א געוויסע מעדיצין. ער האָט דאָס געטהאָן אומישנע אום צו בלייבען מיט דער קראנקער אונטער פיער אויגען. ווען די נוירס איז שוין געווען אוועקגעגאנגען, האָט ער געזאָגט אין א נאָ־איוועו טאָן:

— ער האָט אליין געזאָגט, אז ער וועט קומען, אָבער איך האָב איהם אויך געבעטען.

א גליקליכער שמייכעל האָט זיך בעוויעזען אויף פלאָרא׳ס גע־זיכט, וועלכע האָט יעצט נאָך מעהר געשטראהלט ווי פריהער.

דער דאָקטאָר האָט עפּעס געוואָלט זאָגען. זיינע ליפּען האָבען זיך שוין גענומען בעוועגען ווי צום ריידען. ער האָט זיך אָבער צו־ריק געהאלטען און זיך געשלאָגען מיט דער דעה, צו ער זאָל ריידען, ציֵ ניט. ער האָט מורא געהאט, אז זיינע ווערטער זאָלען די קראנקע ניט ערגערען. ענדליך האָט ער זיך ניט געקענט איינהאלטען און געזאָגט:

— פלאָרא, איך פערלאנג פון דיר עטוואס, אָבער דו טאָרסט דאָס מיר ניט ענטזאגען.

זי האָט אויף איהם אויסגעשטעלט א פּאָר ערשטוינטע אויגען און געזאָגט מיט א שמייכעל:

— איהר ווייסט דאָך, דאָקטאָר, אז איך וועל אייך קיין זאך ניט ענטזאגען.

— אלזאָ גוט — האָט דער ארצט אויך גוטמוטהיג געשמיי־כעלט — איך נעהם דיין וואָרט. איך פערלאנג, אז דו זאָלסט מיר ענטפערען אויף איין פראגע. דו זאָלסט זאָגען דעם ריינעם אמת.

— איהר קענט דאָך מיך. איך בין אימער אויפריכטיג, איך געה שטענדיג נאָר מיט דעם אמת.

— דאָס איז וואהר. איך וויים עס טאקע. אָבער עס קומט ניט איינמאָל פאָר אין לעבען, ווען מען מוז דעם אמת פערבייגען און געהן מיט ליגען... עס האָט מיט מיר שוין ניט איינמאָל אזוי פּאַסירט. איבערהויפּט מיר, דאָקטוירים, זיינען געצוואונגען צו פערבאָרגען דעם אמת... מיין פראגע איז אלזאָ: בעטראכסטו מיך פאַר דיינעם א פריינד?

— אַ מאָדנע פראגע כ'לעבען! — האָט די קראנקע ליעבליך געשמייכעלט — איהר דארפט דאָס נאָך פרעגען? איך האָב ביז יעצט געדענקט, אז דאָס איז ביי אייך קיין שום צווייפעל נישט. און ניט נאָר איך — האָט זי צוגעגעבען — נאָר מיין פּאָטער און די מוטער בעטראכטען אייך אלס אונזערען א גוטען פריינד.

— דאָס וויים איך — האָט דער דאָקטאָר צוגעשאָקעלט מיט'ן קאָפּ — איך האָב פריהער בעמערקט, אז מענשען זיינען געצוואונגען אמאָל צו פערבויגען דעם אמת. דערפאר האָב איך דיר דיזע פראגע געשטעלט, ווייל איך וויל, אז דו זאָלסט מיר ענטפערען אויף נאָך א פראגע און דו זאָלסט דעם אמת ניט פערבויגען. אלס דיין פריינד פאָדער איך עס פון דיר.

זי האָט פערשטאנען צו וואָס דער דאָקטאָר ציעלט דאָ און זי האָט זיך יעצט געפונען אין א פערלעגענהייט. דער ארצט האָט דאָס בעמערקט און ער האָט בעשלאָסען, צו שמיעדען דאָס אייזען כל זמן עס איז הייס — גלייך צו געהן צום ענין.

— מיין פראגע איז אלזאָ — האָט ער ווידער אָנגעפאנגען — וואָס אינטערעסירט דיר אזוי דיזער מיסטער ניימאן?

די קראנקע האָט א שטארקען ציטער געטהאָן מיט איהר גאנצען קערפּער. איהר געזיכט איז מיט אמאָל בלייך געוואָרען און נער־ווען צוקען זיינען אומגעלאָפען איבער איהרע ליפּען, איבערביידע נאָז־לעכער און איבער דעם שטערען. דער דאָקטאָר האָט שוין חרטה געהאט, פאר וואָס ער האָט איהר דיזע פראגע געשטעלט, אָבער צוריקכאפּען האָט ער שוין נישט געקענט און ער איז געבליעבען

שטיל, ווארטענדיג אויף אן אנטוואָרט. די קראַנקע האָט אויך גע־שוויגען. זי האָט שווער געסאָפּעט, פון איהר שטאַרק־פּערדונצעל־טען שטערען איז קענטיג געווען, אז איהר מוח איז יעצט זעהר אָנ־געשטרענגט.

ענדליך האָט זי זיך אָפּגערופען אין דרייסטען טאָן:

— ער אינטערעסירט מיך ווייל.. ווייל ער אינטערעסירט מיך...

אין איהרע אויגען האָט זיך א קלוגער שמייכעל בעוויעזען.

— אָט אזוי האָב איך ליעב — האָט דער דאָקטאָר איהר צערט־ליך געגלעט איבער'ן קאָפּ — דו זאָגסט דעם אמת. און יעצט זעה איך, אז דו בעטראַכסט מיך פאר א וואהרען פריינד דיינעם.

— איהר האָט דען ביז יעצט אין דעם געצווייפעלט?

— ניין. אָבער...

— וואָס „אָבער"?

— איך האָב געמיינט, אז דאָס וועסטו ניט האָבען דעם מוטה מיר צו זאָגען.

— וואָס מיינט איהר „דאָס"?

— דו ווייסט שוין וואָס איך מיין, דו גנב'טע!...

— איך ווייסווירקליך ניט, דאָקטאָר.

— אָט אזוי זייט איהר, פרויען! — האָט דער דאָקטאָר גע־שפּאַסט — אפילו אויף דעם קראַנקען בעט האָט איהר ליעב צו שפּיעלען אייער ראָלע, צו קאָקעטעווען...

— אז איהר האָט פיינט פרויען, דאָס איז דאָך פאר מיר קיין סוד ניט — האָט די קראַנקע אויך געשפּאַסט — דערפאר זייט איהר דאָך געבליעבען אן אלטער קאַוואַליער.. אָבער איך ווייס ווירק־ליך נישט וואָס איהר מיינט מיט דעם „דאָס" — האָט זי געענדיגט שוין אין אן ערנסטען טאָן.

— אז דו ווייסט טאקע נישט וועל איך דיר ערקלעהרען — איז דער דאָקטאָר אויך שוין געוואָרען ערנסט — איך האָב געמיינט, אז דו וועסט ניט האָבען דעם מוטה, מיר צו זאָגען דעם אמת, אז דו אינטערעסירסט זיך מיט דיעזען יונגען מאַן, מיט ניימאַן'ען.

— וואָרום האָט איהר עס אזוי געדענקט? — האָט זי נאאיוו געפרעגט — איז עס דען ניט נאטירליך, אז איך זאָל זיך מיט איהם פעראינטערעסירען? און ניט בלויז אינטערעסיר איך זיך מיט איהם — איך וועל איהם דעם גאנצען לעבען ניט פערגעסען און איהם אי־מער דאנקבאר זיין. ער האָט דאָך מיר מיין לעבען געראַטעוועט.

— ניט דאָס מיין איך — איז דער דאָקטאָר שוין געוואָרען אונגעדולדיג — איך אינטערעסיר זיך אויך מיט איהם. אָבער צווישען מיין אינטערעסע און דיינע איז דאָ א גרויסער אונטער־שיעד... — האָט ער געענדיגט מיט א פיעל בעדייטענדען שמיי־כעל אויף זיינע ליפען.

די קראנקע האָט געזעהען, אז דער דאָקטאָר פערשטעהט וואָס ביי איהר אין הארצען קומט יעצט פאָר, אז ער בעגרייפט איהרע געפיהלען און אז עס איז זינלאָז ווייטער צו שפּיעלען דיעזע נאאיווע ראָלע. זי האָט איהם שוין געוואָלט אויסזאָגען דעם גאנצען אמת. איהר הארץ פאר איהם עפענען. אָבער זי האָט דערצו קיין מוטה ניט געהאט. און זי האָט דאָס אויך ניט געוואָלט טהאָן צוליעב צוויי אנדערע אורזאכען: ערשטענס, האָט זי זיך יעצט געפיהלט אָפּגעשוואכט. דיעזער געשפּרעך האָט איהר אויפגערעגט, און זי האָט געוואָלט וואָס שנעלער געזונד ווערען. צווייטענס, האָט זי געהאט בעשלאָסען פריהער צו האָבען א געשפּרעך מיט ניימאַן'ען. זי וועט איהם אליין ערקלעהרען איהרע געפיהלען צו איהם. דארום האָט זי געוואָלט, אז איהר ליעבע זאָל נאָך דערווייל בלייבען א סעקרעט.

דער דאָקטאָר, זעהענדיג, אז זיין פּאציענטין ענטפערט איהם ניט, האָט וויעדער אָנגעפאנגען:

— עס איז נאטירליך, אז דו זאָלסט פיהלען צו דעם יונגען מאַן דאנקבארקייט. אָבער דארפסטו דאָך מיר אויך ד'אנקבאר זיין. האָב איך דען וויייניג געטהאָן, אום דיך צוריק אויף די פיס צו שטעלען?

— ווער זאָגט אייך דען, אז איך בין אייך ניט דאנקבאר? — האָט די קראנקע געפרעגט אין אן ערנסטען טאָן.

— איך זעה דאָך, דו ביזט צו מיר ניט אָפענהערציג. דאָס

צייגט, אז ניט נאָר ביזטו מיר ניט דאנקבאר, זאָנדערן דו בעטראכסט מיך גאָר ניט אלס א וואהרען פריינד דיינעם.

— איהר פערשאַפט מיר מיט אייערע רייד שמערצען.

— נו, גענוג, איך וועל שוין מעהר קיין וואָרט ניט ריידען, אבי זיי נאָר רוהיג.

עס איז אריינגעקומען די נוירס. דער דאָקטאָר האָט איהר אָנגעזאָגט ווען זי זאָל געבען דער קראנקער די מעדיצין און זיך פריינדליך געזעגענט מיט זיין פאציענטין.

— זיי א „גוד גוירל״, פלאָרא, האַלט זיך רוהיג, ועסטו אין א פּאָאָר טעג ארום זיין אין דער היים — האָט ער צו איהר געזאָגט פון שוועל.

געפינענדיג זיך פון יענער זייט טהיר, האָט דער ארצט זיך אָב־געשטעלט און געזאָגט צו זיך זעלבסט:

— יא, עס איז קיין צווייפעל ניט, אז זיי האָבען זיך איינ־געליעבט. עס איז א מערקווירדיגע פּאסירונג! אוי, וועט זיך דאָ אביסעל אָפּטהאָן! מיסטער זינגער וועט אויף דיעזען שידוך זי־כער ניט בעשטעהן. סענטימענטאלע געפיהלען זיינען איהם פרעמד. און וואָס וועט מר. פרענק זאָגען? נו, נו, פאר די צייטונ־גען וועט דאָס זיין א קלאָנדייק. זיי האָבען שוין לאנג אזא סענ־סיישאָן ניט געהאט. א ראָמאן אין א האָספּיטאל... די העלדין האָט א חתן... א רייכער יונג. זי פערשטויסט איהם און ליעבט זיך איין אין... אן אָרימען קערל, א טרעמפּ...

* * *

ווען דער דאָקטאָר איז אבענדס געקומען אין האָספּיטאל אריין, האָט איהם דער סופּעראינטענדענט בעריכטעט, אז אימיצער האָט זיך עטליכע מאָל אָנגעפרעגט דורך דעם טעלעפאָן וואָס די קראנקע מאַכט — א זאַך וואָס האָט ביז יעצט ניט פּאסירט, און אז אימער איז דאָס געוועזן די זעלבע שטימע.

— דאָס מוז זיכער זיין ניימאן — האָט דער דאָקטאָר געזאָגט — איך וואָלט געגעבען הונדערט דאָלאר, איך זאָל איהם קענען זעהן.

— פיעלייכט וועט ער זיך אָפּרופען אויף דעם אדוועׂרטייז־מענט ?

— איך גלויב קוים.

— איך ערגער זיך אזוי פיעל ! עס איז א שאנדע פאר אונזער האָספּיטאל.

— די געשיכטע האָט מיך אויך גענוג געזונד געקאָסט, אָבער וואָס קען מען טהאָן ?

דער דאָקטאָר איז דאן אוועק צו דער מיידעל וואָס זיצט ביים טעלעפאָן.

— וואָס האָט מען געפרעגט וועגען מיסס זינגער ? — האָט ער די מיידעל געפרעגט.

— וואָס זי מאכט, ווי זי פיהלט זיך.

— האָט מען זיך פריהער אויך אָנגעפרעגט אויף איהר ?

— ניין.

— איז דאָס געוועזן א מענער־שטימע ?

— יא.

— יעדעס מאָל די זעלבע שטימע ?

— יא. און דאָס איז מיר טאקע געוועזן אויפפאלענד און איך האָב עס בעריכטעט צום סופּעראינטענדענט.

— איך געה יעצט ארייך צו מיסס זינגער — האָט דער דאָקטאָר געזאָגט צו דער מיידעל אין א בעפעהלענדען טאָן — טאָמער וועט מען זיך ווידער פרעגען אויף איהר, זאָלט איהר גלייך ניט ענט־פערען. הייסט ווארטען, זאָגט, אז איהר געהט פרעגען ביי די נוירס וואָס די קראנקע מאכט און שיקט זאָפאָרט נאָך מיר.

ווען דער דאָקטאָר איז אריין צו זיין פּאציענטין, האָט ער דאָר־טען געפונען איהרע עלטערען און דעם חתן. ער האָט א קוק געטהאָן אויף זיי מיט דערשראָקענע בליקען, מורא האָבענדיג אז מען האָט פלאָראַ'ן דערצעהלט אז ניימאן איז ניט אליין אוועק, נאָר פער־שוואונדען. די נוירס האָט פערשטאנען דעם דאָקטאָר'ס בליקען און האָט איהם אויפ'ן וואונק ערקלעהרט, אז די קראנקע ווייס ניט פון דער געשיכטע. דער דאָקטאָר האָט זיך בערוהיגט, אָבער ניט אויף

לאנג. צוקומענדיג צום בעטעל און א קוק טהועענדיג אויף דער מיי־דעל איז ער ווידער אונרוהיג געווארען. זי איז געווען אפגע־שוואכט, אומעדיג און אין איהרע אויגען האט זיך א טיעפע בענק־שאפט אפגעשפיעגעלט. ער האט פערשטאנען די אורזאכע פון איהר יעצטיגען צושטאנד — זי בענקט נאך ניימאן׳ען. און באלד טאקע האט זי דאס איהם אליין געזאגט — מיט איהרע טרויעריגע בליקען האט זי דאס איהם געזאגט... ער האט געלעזען אין איהרע אויגען די ווערטער: „ער איז ניט געקומען! פאר וואס איז ער ניט גע־קומען?“

ער האט איהר אונטערזוכט און זיך געווענדעט נאכהער צו די פערזאמעלטע, זאגענדיג:

— איך וועל אייך בעטען, אז איהר זאלט די קומענדע פאר טעג אהער ניט קומען. פלארא דארף האבען אבסאלוטע רוהע. זי האט היינט אין דער פריה שוין אזוי גוט געפיהלט. זי שטרענגט זיך אן ווען זי רעדט און דאס שאדט איהר. לאזט איהר צורוה א פאר טעג און איהר וועט זי אין גאנצען האבען אין דער היים. איך וועל אייך נאך יעדען וויזיט טעלעפאנירען ווי זי פיהלט.

דער קראנקער׳ס עלטערען און דער חתן האבען זיך באלד גע־זעגענט מיט איהר און זיינען אוועק. דער דאקטאר האט בעמערקט אין פלארא׳ס בליקען, אז זי וויל עפעס זאגען, נאר זי האלט זיך צוריק, ווייל די נוירס איז דא אנוועזענד. ער האט די נוירס גלייך ערגעץ אוועקגעשיקט. ווען זיי זיינען געבליבען אליין, האט זי אין א שוואכע שטימע געזאגט:

— זעהט איהר, ער איז ניט געקומען!

אין דיעזע ווערטער האט זיך געהערט אן אפקלאנג פון ענטוי־שונג, געמישט מיט טיעפע ליידען.

— וואהרשיינליך האט ער ניט געקענט קומען — האט דער דאקטאר געסטארעט זיך זי צו בערוהיגען — ער וועט דא געוויס מארגען זיין.

פון דער קראנקער׳ס ברוסט האט זיך א טויבער קרעכץ ארויסגעריסען.

דער דאָקטאָר האָט זי בעטראַכט מיט ערנסטע בליקען, אָבער באלד האָט ער מיט א פרעהליכע מינע געזאָגט:

— אזוי שטארק בענקסטו דאָס נאָך איהם? ווען פרענק זאָל דאָס וויסען, וואָלט ער געוואָרען אייפערזיכטיג. מען דארף איהם דאָס דערצעהלען...

פלאָרא האָט א שטארקען ציטער געטהאָן און אין איהרע אויגען האָבען זיך בעוויזען טרעהרען.

— זעה נאָר, זעה נאָר — האָט דער דאָקטאָר ווייטער גערעדט אין א שפּאסיגען טאָן, אָבוואָהל אין הארצען איז ער געווען אונרוהיג וואָס זי ערגערט זיך ווידער — איך מאך שפּאס און זי נעהמט עס ערנסט! איך וועל ניט דערצעהלען פאר פרענק'ען, האָב ניט קיין מורא, איך וועל האלטען דאָס מויל...

די קראנקע האָט שוין יעצט איהרע געפיהלען ניט געקענט האלטען אין געהיים. זי האָט געפיהלט, אז אויב זי וועט יעצט איהר הארץ ניט אָפּריידען, וועט זי עס ניט אריבערטראָגען, און זי האָט זיך אָפּגערופען אין א שוואכער, ציטערענדער, געפיהלפאָלער שטימע:

— איהר מעגט עס פרענק'ען דערצעהלען. מיך אַרט ניט. איך וועל עס איהם סאַי־ווי־סאַי אליין זאָגען מיט דער צייט.

— וואָס זאָל איך איהם דערצעהלען? — האָט דער ארצט א פערוואונדערטער געפרעגט.

— אז איך בין פעראינטערעסירט אין מר. ניימאן'ען — האָט זי שוין עטוואָס דרייסטער געזאָגט — אז... אז איך בענק נאָך איהם. דאָקטאָר! — האָט זי אויסגעשריען, אָנכאפּענדיג דעם ארצט פאר ביידע הענד — זינט די לעצטע פאָאָר טעג בין איך אַן אנדער מענש געוואָרען! עס איז אין מיר א געוואלדיגע ענדערונג פאָרגעקומען. דאָס פרעמדע בלוט וואָס פליסט יעצט אין מיינע אָדערען האָט מיין נשמה איבערגעענדערט. עס איז מיר יעצט אי גוט, אי שלעכט. איך בין גליקליך און אונגליקליך צוזאמען. איך בין גליקליך וואָס איך בין לעבען געבליבען; און איך וויל יעצט לעבען. דאָס לעבען איז מיר עפּעס יעצט אזוי טהייער! און אין דער זעל-

בער צייט פיהל איך זיך אונגליקליך, ווייל איך ווייס, אז עס וועט זיך איצט אָנפאנגען פאר מיר א לעבען, פול מיט צרות און ליידען. דאָקטאר, איהר האָט מיר מיין לעבען געראטעוועט און איך בעט אייך, העלפט מיר אויך ווייטער! קען איך אויף אייער הילף רע־כענען?

דער דאָקטאָר האָט זיך א ווייל׳ע פערטראכט און נאכהער גע־זאָגט אין א געלאסענעם טאָן:

— דאָס, וואָס דו האָס טמיר יעצט דערצעהלט האָט מיך ניט איבערראשט. איך האָב דאָס אליין געזעהן. איך האָב דאָס דער־קענט אָן דיר און אָן איהם, אָן נייטאן׳ען.

— וואָס האָט איהר אין איהם דערקענט? — האָט פלאָרא נערוועז א פרעג געטהאָן.

— שלאָג מיר ניט איבער די רייד — האָט דער דאָקטאָר ווייטער גערעדט — איך האָב אָן אייךביידע דערקענט, אז איהר געהט זיך נאריש מאכען... דו ווייסט דאָך מיינע אנשויאונגען וועגען ליע־בע. מיר האָבען דאָך וועגען דער פראגע ניט איין מאָל דעבאטירט. לויט מיין מיינונג איז די ליעבע די גרעסטע נארישקייט וואָס עס עקזיסטירט אין לעבען... אָבער וועגען דעם וויל איך יעצט מיט דיר ניט דעבאטירען.

ער האָט א ווייל׳ע געשוויגען, פערטראכטענדיג זיך. נאכהער האָט ער פאָרטגעזעצט אין א גוטמוטהיגען טאָן:

— וואָס אנבעלאנגט די הילף וואָס דו בעטעסט ביי מיר, איז אָט וואָס איך וועל דיר זאָגען:

אלס ארצט איז מיין פפליכט דיר ניט צו העלפען. שטעל דיר פאָר, אז אימיצער זאָל קומען צו מיר און בעטען, איך זאָל איהם פערשרייבען גיפט. וועל איך איהם דאָס צוליעב טהאָן? די ליעבע בעטראכט איך אלס א גיפט. ניט איין מענשליכעס לעבען האָט זי שוין רואינירט, די ליעבע. אלזאָ, אלס ארצט דארף איך דיר ניט העלפען. אָבער אלס מענש, אלס דיין פריינד, וועל איך דיר מיין הילף ניט ענטזאגען, אָבער דו מוזט מיר פריהער פערשפרעכען איין זאך.

— איך וועל אייך אלעם פערשפרעכען — האָט פלאָרא גע־קוקט אויף דעם דאָקטאָר מיט פרעהליכע, ליעבליכע בליקען.

— אז די פאָר טעג וואָס דו וועסט נאָך זיין אין האָספיטאל, זאָלסטו זיך בעהערשען און ארויסשלאָגען זיך די נארישקייטען פון קאָפּ. אויב דו וועסט ווייטער בענקען נאָך ניימאן׳ען, וועסטו ניט קענען געזונד ווערען.

— איהר האָט א טעות, דאָקטאָר, איך פיהל זיך שוין כמעט אין גאנצען געזונד. איך האָב געזעהן ווי איהר האָט זיך היינט אין דער פריה געוואונדערט וואָס איך זעה אזוי גוט אויס. ווייסט איהר ווארום איך האָב זיך גענומען אזוי שנעל בעסערען? דאָס האָבען מיינע נייע געפיהלען געטהאָן — די געפיהלען, וועלכע ניימאן׳ס בלוט האָט אין מיר ארויסגערופען. איהר וועט זעהן, דאָקטאָר, ווי שנעל איך וועל געזונד ווערען. נו, פערשפרעכט איהר מיר אייער הילף, ווען איך וועל זיך אין דעם נויטיגען?

— און ווארום האָסטו יעצט שוין ניט אזוי גוט אויסגעזעהן, ווי אין דער פריה? — האָט דער דאָקטאָר איהר ניט געענטפערט אויף איהר פראגע.

— ווייל... ווייל פרענק איז דאָ געוועזען — האָט זי געענטפערט מיט אנגסט אין איהר שטימע — איך וויל איהם מעהר ניט זעהן. אז איך דערזעה איהם, פיהל איך זיך זעהר שלעכט.

— איך האָב דאָס פערשטאנען און דערפאר האָב איך איהם גלייך אוועקגעשיקט פון דאנען. עס האָט דאָך ניט געפאסט, איך זאָל איהם אליין הייסען געהן, האָב איך דיינע עלטערען אויך גע־מוזט זאָגען, זיי זאָלען אהער ניט קומען.

— און איך בין אייך אזוי דאנקבאר געוועזען דערפאַר!

— האָסט ניט פערשטאנען, אז איך טהו דאָס אומישנע?

— ניין.

דאָ האָט זיך די מהיר האסטיג געעפענט און א בעדיענער איז אריינגעלאָפען, ערקלעהרענדיג דעם דאָקטאָר אין א נערוועזען טאָן, אז מען רופט איהם צום טעלעפאָן.

דער דאָקטאָר איז אויפגעשפרונגען פון זיין שטוהל און שנעל

ארויסגעלאָפען. אריינקומענדיג אין דעם צימער, וואו דער טעלע־פאָן האָט זיך געפונען, האָט די טעלעפאָן מיידעל צו איהם געזאָגט אין דער שטיל:

— דאָס איז די זעלבע שטימע וואָס פריהער.

דער דאָקטאָר איז צוגעגאנגען צום טעלעפאָן און געפרעגט:

— ווער איז דאָס?

— איך וויל וויסען וואָס מיסס פלאָרא זינגער מאכט — האָט א נערוועזע שטימע אָפּגעענטפערט.

— ווער זייט איהר?

— דאָס איז פאר אייך ניט וויכטיג צו וויסען.

— ווען מיר אייך ניט ענטפערען.

— איך בעט אייך, זאָגט מיר וואָס זי מאכט! — האָט די שטימע אלץ נערוועזער געקלונגען.

דער דאָקטאָר האָט יעצט דערקענט ניימאַן'ס קול און ער האָט געזאָגט:

— דאָס ביזטו ניימאַן? איך בין דאָקטאָר סטענטאָן. הער מיך אויס...

דער דאָקטאָר האָט בייז א שליידער געטהאָן די טרובקע פון טעלעפאָן, זאָגענדיג מיט כעס:

— ער האָט אָפּגעהאקט אין מיטען ריידען! ער האָט מיר ניט געוואָלט ענטפערען.

— עס איז טאקע דער זעלבער וואָס איז פערשוואונדען? — האָט די מיידעל געפרעגט ביים דאָקטאָר.

— געוויס. איך האָב דערקענט זיין שטימע.

דער דאָקטאָר האָט דאַן אָפּגערופען „סענטראל" און געפרעגט, פון וואנען מען האָט יעצט גערעדט צום האָספּיטאל. מען האָט איהם פון דאָרטען געענטפערט, אז דאָס האָט מען גערעדט פון א געוויסען אפטייק.

דער ארצט איז דאַן צוריק אריינגעגאנגען צו זיין פאציענטין, איהר ערקלעהרט, אז מען רופט איהם צו א קראנקען און איז גלייך

אוועק אין דעם אפטייק, פון וואנען ניימאן האָט נאָר וואָס געהאט טעלעפאָנירט.

די אפטייק האָט זיך געפונען אין סאמע מיטען פון דעם אידישען קווארטאל. ארײנקומענדיג אהין, האָט דער דאָקטאָר זיך פאָרגעשטעלט פאר דעם אפטייקער און גלייך איהם גענומען ערקלעהרען דעם צוועק פון זיין קומען:

האָט פון דאנען היינט עטליכע מאָל א יונגערמאן טעלעפאָנירט אין א האָספיטאל אריין? — האָט דער דאָקטאָר געפרעגט.

דער אפטייקער האָט זיך אָנפאנגס ניט געקענט עראינערען, ערקלעהרענדיג אז עס האָבען פיעלע מענשען היינט פון זיין פלאץ טעלעפאָנירט. אָבער ווען דער דאָקטאָר האָט איהם געשילדערט ווי ניימאן זעהט אויס, האָט ער געזאָגט:

— יא, איך דערמאָן זיך שוין. ער איז דאָך ערשט מיט א האלבע שטונדע צוריק דאָ געוועז. ער האָט געצויגען מיין אויפמערקזאמקייט דערמיט וואָס ער איז געוועזן זעהר צוטראָגען און בלאס יעדעס מאָל וואָס ער האָט טעלעפאָנירט. ריכטיג, ער האָט טאקע טעלעפאָנירט אין א האָספיטאל אריין — האָט דער אפטהייקער צוגעגעבען מיט א נאָכדיינקענדע מינע — איך האָב געהערט ווי ער האָט זיך נאָכגעפרעגט אויף א קראנקע. איך האָב געדיינקט, אז אימיצער פון זיין פאמיליע איז דאָס קראנק, דערפאר איז ער דאָס אזוי צוטראָגען.

— האָט איהר עפעס מיט איהם גערעדט? — האָט דער דאָקטאָר ווייטער געפרעגט.

— ניין. וואָס האָב איך געהאט מיט איהם צו ריידען? מאלע ווער עס קומט אלץ אריין טעלעפאָנירען!

— האָט איהר עפעס בעמערקט ביי דעם לעצטען מאָל, ווען ער איז דאָ געוועזן מיט א האלבע שטונדע צוריק? — האָט דער דאָקטאָר ווייטער אויסגעפאָרשט.

דער אפטייקער האָט זיך א ווײלע פערטראכט, אזוי ווי ער וואָלט זיך וועלען עפעס עראינערען, און נאכהער געענטפערט:

— יא, ער האָט עפעס אין מיטען ריידען נערוועז אויפגעהאָנ־

גען דעם „רעסיווער" און איז שנעל ארויסגעלאָפען, אזוי ווי ער וואָלט פון אימיצען געיאָגט געוואָרען. איך האָב עס ניט בעמערקט, נאָר א קאָסטימער, וואָס איז דאן גראָד דאָ געווען, האָט מיך אויפמערקזאם געמאכט דערויף — האָט ער צוגעגעבען.

דער דאָקטאָר האָט זיך ארומגעקוקט און ווידער אָנגעפאנגען:

— איך וואָלט אייך געבעטען א געפעליגקייט, איהר זאָלט מיר ערלויבען מאָרגען צוווארטען א געוויסע צייט דאָרטען — האָט ער אָנגעוויזען אויף אָפּגעצאמטען חדר'ל — וואו איהר מאכט די „פרעסקריפּשאָנס". ער וועט מאָרגען געוויס ווידער אהער קומען, און איך דארף איהם זעהר נויטיג זעהען.

— מיט פערגעניגען — האָט דער אפּטייקער פריינדליך געגעבען זיין ערלויבנים.

דער דאָקטאָר האָט איהם זעהר בעדאנקט, זיך געזעגענט און איז אוועק.

אויף מאָרגען אין דער פריה איז דאָקטאָר סטענטאָן געקומען אין דער אפּטייק. מיט אונגעדולד האָט ער געווארט אויף ניימאן'ס אָנקומען. ער האָט געווארט א שטונדע, צוויי, דריי — ניימאן האָט זיך אָבער ניט געוויזען. לענגער האָט ער שוין ניט געקענט ווארטען.

קומענדיג אין האָספּיטאל אריין, האָט דער דאָקטאָר זיך דערוואוסט, אז ניימאן האָט ווידער טעלעפאָנירט.

— וואָס האָט ער היינט געפרעגט? — האָט ער געפרעגט ביי דער טעלעפאָן־מיידעל.

— דאָס זעלבע וואָס נעכטען: וואָס מיסס זינגער מאכט.

— אז ער וועט נאָך אמאָל אָנרופען, ענטפערט איהם, מיסס זינגער איז געפעהרליך קראנק — האָט דער ארצט געזאָגט, נאָכדיינקענדיג.

ער האָט געדיינקט, אז דאָס וועט פיעלייכט ווירקען אויף איהם, אז ער זאָל פערזענליך קומען איהר געוואָהר ווערען. אָבער באלד האָט ער זיין בעפעהל צוריק גערופען, זאָגענדיג:

— איהר זאָלט איהם דאָס ניט זאָגען, פערקעהרט, זאָגט איהם, אז זי פיהלט זיך זעהר גוט און אז מאָרגען געהט זי שוין אהיים.

ער האָט זיך בעדענקט, אז דאָס לעצטע וועט בעסער ווירקען. ניימאַן וועט דאָך וועלען וויסען וואָס זי מאכט. טעלעפאָנירען צו איהר אהיים וועט ער דאָך געוויס ניט. וועט ער דאַן זיכער זיך ווענ־דען צו איהם.

מיט דיעזע געדאַנקען איז ער אַריינגעגאַנגען צו פלאָרא'ן.

עפענענדיג די טהיר איז דר. סטענטאָן געבליבען שטעהן ווי א פּאַראַליזירטער. פלאָרא איז געזעסען אויפ'ן בעט, אָנגעטהאָן אין א ראַפּער. די נוירס איז אין צימער דאַן ניט געוועזן. זי האָט איהם בעגריסט מיט א ליעבליכען שמייכעל, אָבער דער דאָקטאָר איז נאָך אלץ געשטאַנען אין דער זעלבער פּאָזע. זיין געזיכט האָט אויסגע־דריקט די העכסטע ערשטוינונג, אזוי ווי ער וואָלט ניט גלויבען זיי־נע אייגענע אויגען וואָס ער זעהט דאָ.

ער האָט ענדליך געמאַכט א פּאָר טריט פאָראויס און געזאָגט מיט כעס:

— ווי האָסטו געוואגט ארונטערצוגעהן פון בעט? ! ווער האָט דיר דאָס ערלויבט?

פלאָרא האָט זיך אויפגעהויבען פון בעט און, צוגעהענדיג צום ארצט, האָט זי געזאָגט מיט דעם זעלבען ליעבליכען שמייכעל:

— איאָ איך האָב אייך איבערראַשט? איהר דאַרפט אָבער ניט בייז זיין אויף מיר, דאָקטאָר און אויך זיך ניט שרעקען. איך פיהל זיך זעהר גוט, האָב איך געבעטען די נוירס, זי זאָל מיר ער־לויבען ארונטערצוגעהן פון בעט. איך בין שוין געזונד — האָט זי צוגעגעבען אין א קאָקעטישען טאָן, ארומנעהמענדיג דעם דאָקטאָר — איהר ווילט, וועלען מיר כאַפּען א טענצעל.

דאָס זאָגענדיג האָט זי איהם צוגעצויגען צו זיך און גענומען טאַנצען.

— אין בעט אריין! האָט דער דאָקטאָר האַלב בייזערענדיג זיך און האַלב שמייכלענדיג געזאָגט, אָפּשטויסענדיג זיין פּאַציענטין פון זיך — איך וועל דיר דאָ באַלד ווייזען א טאַנצען! אין בעט אריין! וואו איז ערגעץ די נוירס? איך וועל איהר געבען אזא גאָב, אז זי

וועט עס האָבען צו געדענקען! ווער האָט איהר ערלויבט, זי זאָל דיך לאָזען ארונטערגעהן?

— שרייט ניט אויף איהר, דאָקטאָר! — האָט פלאָרא, צוטר־ליענדיג זיך צו איהם זיך געבעטען אין א פעשטשענדען טאָן — זי האָט ניט געוואָלט מיר דאָס ערלויבען, אָבער איך בין צוגעשטאנען צו איהר.

— נו, וואָס שטעהסטו נאָך? — האָט דער ארצט זיך כלומרשט ווייטער געבייזערט — זאָלסט זיך שוין אוועקלייגען!

— איהר זייט עפּעס היינט אזוי שלעכט, דאָקטאָר! — האָט פלאָרא איהם געלאכט אין די אויגען אריין — אונטערזוכט מיר פריהער, וועט איהר זעהען צו איך ב׳ן שוין ניט אין גאנצען געזונד. איהר וועט מיר זיכער נאָך היינט אהיים שיקען.

דער דאָקטאָר האָט זי בעטראכט מיט פאַרשענדע בליקען, זיין ערשטוינונג איז געוואקסען מיט יעדער מינוט, אָן דער מיידעל׳ס רייד, אָן איהר אויסזעהן און אָן איהרע לעבעדיגע בעוועגונגען האָט ער ווירקליך געזעהען, אז איהר געזונדס־צושטאנד האָט זיך ראשענד פערבעסערט, א געוואלדיגען שפרונג האָט זי געמאכט פון נעכטען ביז היינט צו פערבעסערונג, „זאָל דאָס ווירקליך זיין די ווירקונג פון איהרע נייע געפיהלען?“ — האָט ער זיך זעלבסט געפרעגט — „האָט די ליעבע ווירקליך אזא צויבער אין זיך?“...

די מיידעל, אזוי ווי זי וואָלט לעזען דעם דאָקטאָר׳ס געדאנקען, האָט א זאָג געטהאָן אין אן ערנסטען טאָן:

— איאָ, איהר וואונדערט זיך, דאָקטאָר? ניט בלויז אייער מעדיצין טהוט אויף וואונדער. פיעלייכט וועט דיעזער פאל מיט מיר, אייך איבערצייגען אין די וואונדערליכע ווירקונג פון ליעבע, איהר וועט שוין אויפהערען צו שפאָטען פון איהר און אפשר זיך נאָך אליין איינליעבען אין אימיצען.

— אין דיר וועל איך זיך שוין זיכער ניט פערליעבען — האָט דער ארצט געזאָגט מיט א געמאכטע בייזע מינע — וועגען דעם מעגסטו גאנץ רוהיג זיין. א שעהן פנים וואָלסטו געהאט ווען ניט

די וויסענשאפט... דו וואָלסט יעצט ניט אזוי ארומגעשפרונגען... דו...

— דאָס איז אמת — האָט פלאָרא איהם איבערגעשלאָגען די רייד — ניימאַן'ס בלוט...

— וואָס האקסטו מיר איבער אין מיטען ריידען? — האָט דער ארצט פאַרטגעזעצט — דו, פילאָזאָפקע מיינע, ווילסט דאָך געוויס בעהויפטען, אז די ליעבע טהוט אויף וואונדער. און איך זאָג דיר, אז עס הויבט זיך גאָר ניט אָן! א גיפט איז די ליעבע, א גע־פעהרליכער גיפט...

— אָבער אויך א גליק, א גרויסעס גליק, א באַלזאם, וואָס היילט די געפעהרליכסטע וואונדען — האָט פלאָרא אין א צערטליכען טאָן געזאָגט, וועהרענד איהרע אויגען האָבען גענומען שטראַהלען פון אייננערליכען גליק — איהר האָט דאָך דעם בעסטען ביישפיעל אָן מיר...

די נוירס איז אריינגעקומען.

דער ארצט האָט איהר קיין פאָרוואורפע ניט געמאכט און גענומען אונטערזוכען די קראנקע. פלאָרא האָט געלאכט, זיך געוויצעלט, וועהרענד דער דאָקטאָר איז אלץ מעהר און מעהר איבערראשט געוואָרען, איבערצייגענדיג זיך, אז זיין פאציענטין איז שוין ווירק־ליך געזונד.

— נו, זעהט איהר שוין יעצט, אז איך האָב געזאָגט דעם אמת, ווען איך האָב אייך ערקלעהרט, אז איך בין שוין געזונד? — האָט פלאָרא קאָקעטיש זיך גערייצט מיט איהם, ארויסשטעקענדיג דעם שפּיץ צונג פון צווישען איהרע אלבאסטער־ווייסע, אויסגעטאָקטע צייהן — איהר מעגט שוין טעלעפאָנירען צו אונז אהיים, אז מען זאָל קומען און מיך אהיים נעהמען.

— אייל זיך ניט אזוי — האָט דער דאָקטאָר זיך אויך גערייצט מיט איהר — דו וועסט נאָך דאָ פערבלייבען א וואָך דאָס ווייניגסטע.

— איך וועל אייך אזוי מאכען, אז איהר וועט גאָט דאנקען וואָס

איהר זייט פון מיר פטור געוואָרען — האָט פלאָרא ווידער גע־שטיפט.

דער דאָקטאָר און די נוירס האָבען זיך צולאַכט.

פלוצלונג האָט זיך פלאָרא ערנסט פערטראַכט. דער דאָקטאָר האָט פערשטאַנען, אז זי דיינקט דאָס יעצט וועגען ניימאַן'ען. ער איז געוואָרען עטוואָס אונרוהיג. זי האָפט זיכער, אז ער וועט היינט קומען איהר בעזוכען — האָט ער געטראַכט — דאָס גופא האָט פיעל געווירקט אויף איהר געזונד. דער געדאַנק, אז זי וועט איהם זעהען, האָט איהר א שטיק געזונד צוגעגעבען. ווען זי וועט זעהען, אז ער קומט ניט, וועט זי ערשטוינט ווערען און דאָס קען זיך נאָך אויף איהר שלעכט אָפּרופען. אָט דאָס האָט איהם בעאונרוהיגט און ער האָט בעשלאָסען איהר באַלד צו זאָגען, אז עס קען זיין, אז ניימאַן זאָל היינט אויך ניט קומען. דורך אן אויסרייד האָט ער ארויסגעשיקט די נוירס, און ווען זיי זיינען געבליבען אליין, האָט ער זיך אָפּגערופען:

— וועגען וואָס האָסטו זיך אזוי פערטראַכט, פלאָרא?

— אָט, עס טראַכט זיך — האָט די מיידעל זיפצענדיג גע־ענטפערט.

— דו ביזט ווידער ניט אָפּענהערציג צו מיר — האָט ער געזאָגט אין א טאָן פון לייכטען פאָרוואורף.

— וואָס מיינט איהר?

—איך וויים דאָך וועגען וואָס דו קלעהרסט יעצט.

— טאָ וואָס־זשע פרעגט איהר ווידער? — האָט זי שעל־מיש געשמייכעלט איהם אין די אויגען אריין.

— וועגען ניימאַן'ען טראַכסטו, ניט וואהר?

— איאָ, ער וועט דאָ היינט זיין? — האָט זי אנשטאַט צו ענטפערען געפרעגט, ווערענדיג דערביי זעהר נערוועז.

— ער וועט פיעלייכט זיין.

— ווארום עפּעס פיעלייכט? — איז שוין פלאָרא געוואָרען אומעדיג.

עס קען מעגליך זיין, אז ער זאָל ניט קענען קומען — האָט דער דאָקטאָר געענטפערט און ערנסטען טאָן.

— ער האָט דאָס אייך געזאָגט?

— יא.

א ביטערער זיפץ האָט זיך ארויסגעריסען פון איהר ברוסט און איבער איהר געזיכט האָט זיך פערשפרייט נאָך א טיעפערער טרויער און ענטוישונג.

— ווען האָט איהר איהם געזעהן? — האָט פלאָרא ווידער געפרעגט.

— נעכטען אבענד — האָט דער ארצט געענטפערט.

— פאר וואָס איז ער נעכטען ניט געקומען?

— ער האָט קיין צייט ניט געהאט. ער זוכט ארבייט.

— דער פאפא האָט דאָך איהם פערשפראָכען צו געבען א דזשאב.

— ער וויל ניט, האָט ער מיר ערקלעהרט, אננעהמען ביי דיין פאָטער קיין ארבייט.

פלאָרא'ס געזיכט האָט יעצט אויסגעדריקט שרעקליכע אינערליכע ליידען. עס לאָזט זיך אלזא אויס ניט ווי זי האָט געהאָפט און ערוואַרטעט. זי איז געווען זיכער, אז ניימאַן וועט מיט פערגעניגען אננעהמען דעם דזשאב ביי איהר פאָטער און זי וועט האָבען די געלעגענהייט איהם אָפט צו זעהען און צום סוף וויל ער גאָר ניט ארבייטען ביי איהר פאָטער. ווארום ענטזאָגט ער זיך? וואָס איז די אורזאכע?

דער דאָקטאָר האָט געלעזען איהרע געדאנקען. איהם האָט וועה געטהאָן די האַרץ ווארום ער האָט איהר מיט זיינע רייד פערשאפט שמערצען. ער האָט זיך אָבער ניט געקענט אנדערש העלפען. וויסענדיג, אז ניימאַן וועט זיך אזוי שנעל ניט בעוויזען, האָט ער געמוזט, אום אויסצומיידען אז די פאציענטין זיינע זאָל ניט מעהר ליידען, אויסטראכטען פערשיעדענע ליגענס, כדי איהר ווי ניט איז צו בערוהיגען.

— ער האָט מיר ערקלעהרט ווארום ער וויל ניט ארבייטען

ביי דיין פאָטער — האָט דער דאָקטאָר ווידער אָנגעפאַנגען, ווע־לענדיג דערמיט פערטרייבען די אומעדיגע געדאַנקען פון דער מיי־דעל — און פון זיין שטאַנדפּונקט האָט ער רעכט. ער זאָגט, אז ער וויל ניט קיינע טובות פאַר דעם וואָס ער האָט פאַר דיר גע־טהאָן.

א גליקליכער שמייכעל האָט געגומען שוועבען אויף פלאָרא׳ס געזיכט און אין איהרע אויגען האָט זיך א ים מיט ליעבע אָבגע־שפּיגעלט; און אָבוואָהל איהר הארץ האָט געצויגען ניימאַן׳ען צו זעהען, דאָך איז זי געווען זעהר צופריעדען פון זיין האַנדלונג. „ער וויל קיין טובות ניט" — האָט אַן איננערליכע שטימע גענו־מען ריידען אין איהר, ווערהרענד א זיסער, מחיה׳דיגער געפיהל איז דורכגעלאָפען איבער אַלע איהרע גליעדער — „ער וויל ניט קיין בעלויהנונג פאַר דעם בלוט וואָס ער האָט איהר אוועקגעגעבען"...

דאָ האָט זי זיך פּלוצלונג פערטראַכט. „ער האָט דאָך אָבער גענומען פופציג דאָלאַר!" — איז איהר א געדאַנק דורכגעלאָפען דורכ׳ן מח. א ביטערער געפיהל האָט יעצט פערטריבען איהרע פריהערדיגע אַנגענעהמע געפיהלען. אַך, ווי זי וואָלט זיך ווינשען, ער זאָל די פופציג דאָלאַר אויך ניט געווען נעהמען!..

דער דאָקטאָר האָט די גאַנצע צייט זיינע פאָרשענדע בליקען פון איהר ניט אַרונטערגענומען.

— דו ווייסט — האָט דער אַרצט אין א ווײַלע אַרום ווידער געזאָגט — ניימאַן האָט דאָך ניט געוואָלט צונעהמען די טשעקס, ניט דיין פאָטער׳ס און ניט פרענק׳ס.

— טאַקע! — האָט פלאָרא א גליקליכע אויסגעשריען, אָנ־כאַפּענדיג דעם דאָקטאָר׳ס הענד און דריקענדיג זיי היים, אַזוי ווי זי וואָלט דערמיט ווען אויסדריקען איהר צופריעדענהייט, איהר גליק.

דער דאָקטאָר האָט אַרויסגענומען פון זיין בוזים־טאַש די צוויי טשעקס און זיי איהר געוויזען, זאָגענדיג:

— מילא, אז ער האָט ניט געוואָלט נעהמען פרענק׳ס טשעק, דאָס קען איך נאָך בעגרייפען, אָבער דעם פּאַפּאַ׳ס — דאָס הויב

איך שוין ניט אָן צו פערשטעהן. ער איז ארויס פון דאנען אָהן א סענט ביי דער נשמה.

— אז איך וועל איהם זעהן וועל איך איהם בעטען, ער זאָל נעהמען די פופציג דאָלאר.

— דאָס וועסטו ביי איהם ניט פועל'ן.

— אָבער ער וועט היינט קומען?

— איך האָב דאָך דיר געזאָגט, אז איך וויים ניט זיכער צו ער וועט דאָ היינט זיין.

— וואָס האָט ער מיט אייך גערעדט ווען איהר האָט איהם נעכטען געזעהען?

— וועגען פערשיעדענעס האָבען מיר גערעדט.

— האָט ער אייך געפרעגט אויף מיר? — האָט פלאָרא פער־שעהמט ארונטערגעלאָזען די אויגען, וועהרענד איהר געזיכט האָט זיך מיט א בלוט־רויטע פארב בעצויגען.

— ניין — האָט דער דאָקטאָר מיט א שמייכעל געענטפערט.

— זאָגט מיר, איך בעט אייך, וואָס האָט ער מיט אייך גע־רעדט וועגען מיר? — האָט זיא וויטער געפרעגט אין א טאָן, אזוי ווי זי וואָלט זיכער געוועזן, אז ניימאן האָט יא געפרעגט אויף איהר.

— איך זאָג דאָך דיר, אז ער האָט דיין נאָמען זאָגאר ניט דער־מאָנט — האָט דער ארצט שמייכלענדיג וויטער געזאָגט.

פלאָרא האָט איהם אָנגעקוקט מיט בעטענדע בליקען, זאָגענ־דיג:

— איהר ציהט מיר ארויס מיין נשמה, דאָקטאָר!

— אז דו ווילסט דוקא איך זאָל דיר זאָגען ליגען, קען איך דיר דאָס צוליעב טהאָן — האָט דער דאָקטאָר וויטער געשפיעלט זיין ראָלע — ער האָט געזאָגט, אז דו ביזט די שעהנסטע מיידעל אויף דער וועלט, אז ער... עה, וואָס האָסטו זיך צו מיר צוגעטשעפעט? — האָט ער פּלוצלונג איבערגעהאקט אין מיטען ריידען.

— איהר זייט א שלעכטער מענש!

— דערפאַר וואָס איך וויל קיין ליגען ניט זאָגען?

— א מאָדנער מענש! — האָט דער דאָקטאָר געזאָגט צו זיך

— נו, זאָל שוין זיין געגוג װעגען דעם — האָט פלאָרא געמען ריידען אין אן ערנסטען טאָן — יעצט װעלען מיר ריידען װעגען ביזנעס: װי לאַנג דיינקט איהר מיך נאָך דאָ צו האַלטען?

— דאָס װייניגסטע א װאָך נאָך — האָט דער דאָקטאָר אויך ערנסט געענטפערט.

— איהר מאַכט שפּאַס.

— איך מיין עס גאַנץ ערנסט.

— איך פיהל זיך דאָך שוין אבסאָלוט געזונד.

— עס דוכט זיך דיר בלויז. דו ביזט נאָך זעהר שװאַך.

— װער קען דען בעסער װיסען װי איך פיהל װי איך?

— דאָס מאַכען דיינע נארישע געדאַנקען דיך אזוי פיהלען.

— דאָקטאָר, איך װיל, אז מיר זאָלען יעצט ריידען ערנסט — האָט זי מיט א לייכטען פאָרװאורף אין איהר שטימע געזאָגט.

— איך בין אימער ערנסט.

— איך װיל היינט אהיים געהן, דאָקטאָר! — האָט זי, צוטוליענדיג זיך צו איהם זיך געבעטען אין א קינדערשען טאָן.

— אונמעגליך — האָט דער ארצט געשאָקעלט מיט'ן קאָפּ אויף ניין.

— איהר װעט זעהען, אז איך װעל זיך אין דער היים שנעלער ערהאָלען, איהר װעט זעהען.

דער דאָקטאָר האָט זיך פערטראַכט. לויט איהר יעצטיגען צושטאַנד האָט ער איהר שוין געקענט אהיים שיקען. ער האָט אָבער מורא געהאַט, אז זייענדיג אין דער היים, װעט זי זיך ערגערען. זי װעט זיך בעגעגנען מיט פרענק'ען, װעט בייגקען נאָך ניימאַן'ען, װעלכען זי װעט פיעלייכט קיינמאָל ניט זעהען. און ער האָט בעשלאָסען יעדענפאַלס איהר נאָך צו האַלטען א פּאָאר טעג אין האָספּיטאָל, האָפענדיג, פיעלייכט װעט זיך איהם דאָך איינגעבען צו געפינען ניימאַן'ען. ענדליך האָט ער זיך אָפּגערופען אין אן ענטשלאָסענעם טאָן:

— דו ווייסט דאָך, פלאָרא, אז איך האַלט דיך דאָ ניט צוליעב א קאפריז. דו מוזט נאָך דאָ בלייבען וויינינגסטענס עטליכע טעג.

* * *

דער דאָקטאָר האָט ווידער געלאָזט אָפּדרוקען אין דער זעלבער צייטונג, וואו ער האָט די פריהערדיגע אדווערטייזמענטס געדרוקט, עטליכע פערזענליכע ווערטער צו ניימאַן׳ען. ער האָט איהם געבעטען, ער זאָל קומען צו איהם, ער האָט איהם וויכטיגע נייעס מיטצוטהיילען.

עס זיינען אוועק א פּאָר טעג און ניימאַן האָט זיך צום דאָקטאָר ניט געמעלדעט. ער האָט ווייטער עטליכע מאָל דורכ׳ן טאָג אָנגעפרעגט דורכ׳ן טעלעפאָן אין האָספּיטאַל אויף מיסס זינגער. די נוירסעס און די איבעריגע פון האָספּיטאַל האָבען זיך לוסטיג געמאכט איבער דיעזער געשיכטע. אַלע זיינען זיי געווען איינשטימיג, אז דער פערשוואונדענער האָט זיך פערליעבט אין דער מיידעל און זיי האָבען ניט אויפגעהערט צו ריידען וועגען דיעזען זאָנדערבאַרען ראָמאַן.

פלאָרא איז שוין ווירקליך געווען פאָלקאָמען געזונד. דער דאָקטאָר האָט געזעהן, אז עס איז נוצלאָז איהר לייגנער צו האַלטען אין האָספּיטאַל, אז עס איז פאר איהר פיעל בעסער, זי זאָל זיין אין דער היים, אָדער זי זאָל פאָהרען ערגעץ־וואו אין דער קאַנטרי. איהם האָט אָבער אָפּגעהאַלטען דער איינער געדאַנק — זי וועט בייגקען נאָך ניימאַן׳ען. יעדעס מאָל וואָס ער בעזוכט איהר, הערט זי איהם ניט אויף צו פרעגען אויף איהם. ער זאָגט איהר פערשיעדענע ליגענס; זי בערוהיגט זיך אביסעל, אָבוואָהל איהר בענקשאפט ווערט דערפון ניט שוואכער. אָבער וואָס וועט ווייטער זיין?

א געוויסען אבענד, ווען דר. סטענטאָן איז געזעסען ביי זיך אין הויז, האָט איהם זיין בעדיענער געלאָזען וויסען, אז מען רופט איהם צום טעלעפאָן.

— איז דאָס דאָקטאָר סטענטאָן? — האָט א שטימע געפרעגט.

דער ארצט האָט זיך דערפרעהט — ער האָט דערקענט ניימאַן׳ס קויל.

— דאָס ביזטו, ניימאַן?

— יא.

— קום גלייך אריבער צו מיר אין הויז אריין. איך וועל וואַרטען אויף דיר.

— איך קען צו אייך ניט קומען.

— וואָרום?

— וואָס פאַר א וויכטיגע נייעס האָט איהר מיר מיטצוטהיילען?

— דורכ'ן טעלעפאָן קען איך דיר דאָס ניט איבערגעבען. דו מוזט פערזענליך קומען.

— איך וועל צו אייך ניט קומען.

— ניימאַן, דו מוזט קומען!

— אונמעגליך. גלויבט מיר, איך קען ניט.

— מאַך זיך ניט נאַריש. וואָס איז מיט דיר פּלוצלונג געוואָרען? וואו ביזטו יעצט?

קיין אַנטוואָרט.

— ניימאַן!

— העללאָ.

— וואָרום ענטפערסטו מיר ניט?

— פאַרלויפיג קען איך אייך מעהר ניט זאָגען. איך בעט אייך, דאָקטאָר, זאָגט מיר וואָס איהר האָט מיר צו זאָגען — האָט דער טעלעפאָן איבערגעגעבען ניימאַן'ס בעטענדע שטימע.

— האָסט דאָך פערשפּראָכען צו קומען צו מיר!

— איך וועל קומען, אָבער ניט יעצט, שפּעטער, ווען עס וועט קומען די ריכטיגע צייט...

עס האָט ניט געהאָלפען דעם דאָקטאָר'ס ווייטערדיגע בעטען זיך ביי איהם, ער זאָל קומען צו איהם — ניימאַן האָט זיך געהאַלטען פעסט ביי זיין בעשלוס. דער ארצט האָט דאַן געפּרובירט אַן אַנדער מיטעל.

— וואָרום האָסטו דעם טשעק ניט גענומען? — האָט ער גע־

פרעגט — דו נויטינגסט זיך דאָך געוויס אין געלד. גיב מיר דיין אַדרעס, וועל איך איהם דיר צושיקען.

— איך דאַרף ניט קיין געלד. איך אַרבייט שוין. איך האָב זיך בעקענט מיט אַן עדעלען מענשען, וועלכער האָט מיר ארויסגעהאָל־פען אין מיין לאַגע.

דער דאָקטאָר, דענקענדיג, אַז ניימאַן האָט מורא אָנצוגעבען זיין אַדרעס, האָט ער איהם פאָרגעשלאָגען, צו שיקען דעם טשעק אויף „דזשענעראַל דעליווערי", אין דעם ניו יאָרקער פּאָסט־אָפיס.

— ווען איך וואָלט אפילו געשטאָרבען פון הונגער, וואָלט איך קיין סענט ניט צוגענומען פון מיסטער זינגער'ן און פון קיינעם ניט — האָט ניימאַן אין א שטאָלצען טאָן געענטפערט — איך בין גליקליך וואָס מיין בלוט האָט געראַטעוועט מיסס זינגער'ס לעבען, אָבער קיין בעלוינונג וויל איך ניט דערפאַר. ווען מען זאָל מיר אפילו געבען ראָקאַפעללערס פערמעגען, ניין, זאָגאר דיא גאַנצע געלד פון דער וועלט, וואָלט איך עס ניט צוגענומען.

אַלזאָ ווילסטו ניט קומען צו מיר?

— ניט איך וויל ניט, איך קען ניט, דאָקטאָר, גלויבט עס מיר!

— ניימאַן, צווייפעלסטו דען אין מיין פריינדשאַפט צו דיר?

— ניין, דאָקטאָר, און איך דאַנק אייך זעהר.

— טאָ קום זשע גלייך צו מיר און איך וועל דיר זאָגען וואָס מיסס זינגער האָט מיר געבעטען דיר איבערצוגעבען.

דער דאָקטאָר האָט געוואַרט עטליכע מינוטען אויף אַן אַנט־וואָרט.

— איך קען ניט קומען — האָט ניימאַן'ס שטימע נערוועז גע־ציטערט דורך דעם טעלעפאָן — גריסט מיסס זינגער אין מיין נאָמען און זאָגט איהר, אַז...

ניימאַן האָט ניט געענדיגט וואָס ער האָט געוואָלט זאָגען. דער דאָקטאָר האָט נאָך עטליכע מאָל איהם גערופען, אָבער דיא טעלע־פאָן־פערבינדונג איז שוין געווען איבערגעריסען.

זעלבסט, ציהענדיג מיט דיא פלייצעס — איך הויב איהם ניט אן צו בעגרייפען.

זעקסטער קאפיטעל.

פלארא געפינט זיך שוין א פאר טעג אין איהר היים. דער טאג, ווען זיא איז ארויסגעגאנגען פון האספיטאל איז ביי דיא זינגערס אין הויז געווען א גרויסער יום טוב. עס זיינען זיך צוזאמענגעקומען זייערע פריינד און קרובים. יעדער האט מיטגעבראכט בלומען און ווען זיא האט דיא שוועל איבערגעטראטען, האט מען זיא געקושט, געהאלזט און מיט בלומען פערווארפען.

מיסעס זינגער האט דיעזען טאג א סך צדקה פונאנדערגעטיילט. זיא איז אוועק אין א תלמוד תורה און האט פאר דיא קינדער אייז־קרים און קענדי געקויפט, ביז שפעט אין דער נאכט האבען געהאלטען אין איין אנקומען געסט, וועלכע האבען געוואונשען דיא געזונד־געווארענע פריילין גליק און לאנגע יאהרען.

פלארא איז געווען פרעהליך. זיא האט דיא געסט פריינדליך בעגריסט און פאר יעדען געפונען א פריינדליכען ווארט. דיעזע פרעהליכקייט איז אבער געווען א געמאכטע. אין איהר הארצען האט איהר א טיעפער אומעט גענאגט. זיא האט זיך בעטראכט אלס זינדיג. פארוואס זיא פיהלט זיך גליקליך, ווערהרענד ניימאן איז ניט מיט איהר. „אך, פארוואס איז ער, ניימאן, דא ניטא“! — איז איהר יעדע ווייל דורכגעלאפען דורכ׳ן מח איינער און דער־זעלבער געדאנק. און דיעזער אומעט האט זיך אלץ מעהר פער־שפרייט אין איהר, זעהענדיג וויא קיינער דערמאנט זאגאר ניט ניימאן׳ס נאמען. אך, וויא דאס האט איהר געקרענקט!

זיצענדיג ביים טיש צוזאמען מיט דיא געסט, וועלכע האבען זיך געלאזען וואוילגעהן מיט דיא פערשיעדענע גוטע זאכען, וואס זיינען דארטען געווען אנגעשטעלט, האט פלארא בעשלאסען צו דערמאנען ניימאן׳ס נאמען — דער נאמען וועלכער איז איהר אזוי ליעב און טהייער און זיא האט געזוכט א פאסענדע געלעגענהייט. זיא האט געהאט א שטארקען בעגעהר דאס צו טהאן. ערשטענס,

זאָלען טאַקע אַלע אויסדריקען גוטע מיינונגען וועגען איהם, וועגען זיין עדעלע טהאַט. עס וועט איהר זיין אַזוי אָנגענעהם דאָס צו הערען... צווייטענס, וועט זיא סתם האָבען גרויס פערגניגען, ווען זיא וועט ריידען וועגען איהם.

מענשען האָבען אָפט ליעב צו ריידען מיט זייערע בעקאַנטע וועגען דיא, וועלכע זיי טראָגען טיעף אין זייערע הערצער, — וועגען זייערע געליעבטע. אונטער פערשטעלטע פאָרמען ריידען זיי וועגען דעם. און כאָטש דיא צוהערער שענקען זיי ניט דיא געווינשטע אויפמערקזאַמקייט, האָבען זיי אָבער דערביי אונבעשרייבליכען פערגניגען...

און עס האָט זיך געמאַכט אַ גינסטיגע געלעגענהייט, ווען פלאָרא'ס וואונש האָט געקענט פערווירקליכט ווערען. דיא געסט האָבען געטרונקען פאַר איהר געזונד. אייניגע האָבען געטרונקען פאַר דעם געזונד פון דיא זינגערס און פון חתן־כלה — פלאָרא און פרענק'ען. מאַנכע האָבען אויך געמאַכט טאָסטען פאַר דעם דאָקטאָר, וועלכער האָט זיך אויך געפונען צווישען דיא אַנוועזענדע.

ענדליך האָבען אַלע גענומען פאָדערען, אז פלאָרא זאָל עפּעס זאָגען.

פלאָרא האָט מיט אַ נערוועזע בעוועגונג אויפגעהויבען דאָס גלעזעל וויין, וועלכעס מען האָט פאַר איהר געהאַט אָנגעגאָסען און אין אַ ציטערענדע, אָבער שטאַרקע שטימע האָט זיא געזאָגט:

— איך טרינק פאַר דעם געזונד פון דעם יעניגען, וועלכער האָט מיך ווירקליך געזונד געמאַכט; איך טרינק פאַר דעם געזונד פון מיסטער ניימאַן, וועמעס בלוט עס פליסט יעצט אין מיינע אָדערען!

— הורריי פאַר מר. ניימאַן! — האָבען אַלע געסט אויסגעשריען און דערביי הילכיג אַפּלאָדירט.

פלאָרא איז יעצט געווען אַיף דעם זיבענטען הימעל פון גליק. מען האָט דאָס לייכט געקענט זעהען פון איהר שטראַהלענדען געזיכט.

נאָך איהר האָט פאָרגעבראַכט אַ טאָאַסט איהר חתן, וועלכער

איז געזעסען קאַלטבלוטיג, ווען פלאָרא האָט דערמאָנט ניימאַן׳ס נאָמען און האָט ניט אַפּלאָדירט. ער האָט געטרונקען פאַר דעם געזונד פון זיין כלה, איהרע עלטערען און אַלע אַנוועזענדע און נאָכהער האָט ער געמאַכט דיא פאָלגענדע בעמערקונג:

פלאָרא האָט געפונען פאַר נויטיג צו טרינקען פאַר דעם געזונד פון מיסטער ניימאַן. ער איז ניט געווען דער איינציגער וואָס האָט געוואָלט פערקויפען זיין בלוט. עטליכע און צוואַנציג מענשען האָבען זיך אָפּגערופען אויף דעם אַדווערטייזמענט. ניט וואהר, דאָקטאָר? — האָט ער זיך געווענדעט צום אַרצט — דאָקטאָר סטענטאָן האָט איהם גראַד אויסגעקליבען, ווייל ער איז אַ געזונטער. נו, האָט מען דאָך איהם בעצאָהלט פופציג דאָלאַר דערפאַר, און א י ך האָב איהם אויך געגעבען פינף און צוואַנציג דאָלאַר, טאָ וואָס פאַר אַ גוטס האָט ער דאָ געטהאָן? פינף און זיבעציג דאָלאַר איז אַ היבשע סומע געלד. איהם איז דערפון גאָר ניט אָבגעקומען, ניט וואהר, דאָקטאָר? — האָט ער זיך ווידער גע׳עדות׳ט מיט דעם אַרצט — מען לעזט אָפט אין דיא צייטונגען וויא מענשען פערקויפען זייער בלוט, און דאָס נאָך פאַר קלענערע סומען.

ווען ער האָט געענדיגט האָט קיינער ניט אַפּלאָדירט. פערקעהרט, זיין רעדע האָט אַרויסגערופען אַ מין ביטערקייט ביי אַלע אַנוועזענדע. זיא האָט אויף אַלעמען געמאַכט פונקט דעם פערקעהרטען איינדרוק וואָס פלאָרא׳ס טאָאסט. מיסס זינגער׳ס עטליכע ווערטער, אויסגעשפּראָכען פון דער טיעפענים פון איהר האַרצען און מיט אַזוי פיעל געפיהל, האָט אין דיא געסט אַרויסגערופען ליעבע און סימפּאַטהיע צו דעם אונבעקאַנטען יונגען מאַן, צו ניימאַן׳ען און זיי האָבען דיזען געפיהל אויסגעדריקט מיט דעם דונערנדען הורראה און דיא הילכיגע אַפּלאָדיסמענטען וועלכע האָבען אָנגעהאַלטען עטליכע מינוטען. אַ שלעכטען איינדרוק האָט אויך אויף דיא אַנוועזענדע געמאַכט דער טאָן, אין וועלכען פרענק האָט גערעדט. דאָס איז געווען אַ קאַלטער, ביזנעס-מעסיגער טאָן. עס האָט געשיינט, אַז ער רעדט דאָ וועגען אַ „דיעל" וואָס ער האָט געמאַכט אין ריעל עסטייט (זיין ווירקליכע בעשעפטיגונג), וועגען אַ

„דיד“, אַ „מאַרטגיידזש“. ער איז געשטאַנען בעוועגלאַז און גע־צויגען דיא ווערטער, אַזוי וויא ער וואָלט זיי צעהלען, אַזוי וויא יע־דעם וואָרט וואָלט געווען אַ דאָלאַר... איין וואָרט האָט ער בלויז בעטאָנט מיט שטאָלץ — דאָס וואָרט „איך“, ווען ער האָט גע־זאָגט: „און איך האָב איהם געגעבען פינף און צוואַנציג דאָלאַר“.

פלאָרא, זעהענדיג פון דער שטימונג וואָס האָט יעצט געהערשט, אַז אַלעמענס סימפּאַטהיע איז מיט איהר און ניט מיט פרענק׳ען, האָט זיך האַסטיג אויפגעשטעלט און געזאָגט אין אַ טאָן פון איינ־געהאַלטענע אויפרעגונג:

— לײדיעס און דזשענטעלמען! איהר וועט אַזוי פריינדליך זיין און מיר נאָך אויף אַ ווײלע שענקען אייער אויפמערקזאַמקייט. איך וויל ענטפערען מיסטער פרענק׳ען אויף זיינע ווערטער.

דאָ האָט זיא זיך פּלוצלונג אָפּגעשטעלט און אַ פּאָר מאָל טיעף אָבגעאָטהעמט. איהר ברוסט האָט זיך דערביי האַסטיג אויפגעהויבען און אַרונטערגעלאָזען, אַזוי וויא כוואַליעס וואָלטען דאָרטען יעצט ווילד געבושעוועט... דער דאָקטאָר האָט געזוכט זיך צו בעגע־גענען מיט איהרע אויגען און ווען זייערע ביידענס בליקען האָבען זיך דורכגעקרייצט, האָט זיא זיך גלייך בערוהיגט. דאַן האָט זיא פאָרטגעזעצט שוין אין אַ רוהיגען טאָן:

— מיסטער פרענק האָט געמאַכט צו נישט מיסטער ניימאַן׳ס טהאַט. לויט זיין מיינונג קומט אויס, אַז דיעזער מיסטער ניימאַן איז פּונקט וויא אַ שוכטער אָדער אַ שניידער, ביי וועמען מען קויפט אַ שוך אָדער אַ קלייד. געקויפט, בעצאָהלט און — דאַט׳ס אָל!... איך דענק גאַנץ אַנדערש וועגען דעם און איך האָף, אַז איהר, מיינע פריינדע, זייט אויך ניט מיט מיסטער פרענק׳ען איינ־פערשטאַנען. בלוט, — האָט זיך יעצט איהר גאַנצער קערפּער געגנו־מען פיבעריש טרייסלען — בלוט איז ניט קיין שיך, קיין קלייד, קיינע „לאָטס“ אָדער אַ הויז!...

— אָבער געלד האָט מען איהם בעצאָהלט? — איז פרענק אויפגעשפּרונגען שוין עטוואָס אַ צוקאָכטער, זעהענדיג, אַז אַלע געסט האַלטען מיט פלאָרא׳ן און ניט מיט איהם.

— פרענק האָט רעכט — האָט זיך יעצט מיסטער זינגער אריינגעמישט — ער האָט געגעבען בלוט און מיר האָבען איהם דערפאַר געגעבען געלד. ביזנעס איז ביזנעס!

פרענק האָט געוואָרפען אַ טריאומפפירענדען בליק אויף דיא אנוועזענדע. ער איז זיכער געוועז ביי זיך, אַז זיין מחותן'ס אַר־גומענט איז געוועזן זעהר אַ שטאַרקער און אַז יעצט וועט ער האָ־בען אַלעמען אויף זיין זייט.

אויף פלאָרא'ס געזיכט איז אַ ביטערער שמייכעל ארויסגעט־רעטען. זיא האָט אַ קוק געטהאָן צום דאָקטאָר מיט אַ פיעל־בעדיי־טענדען בליק, אַזוי וויא זיא וואָלט זאָגען: „נו, וואָס זאָגט איהר דערצו?" נאכהער האָט זיא ווידער אָנגעפאַנגען, אָנשטרענגענדיג זיך מיט אַלע איהרע קרעפטען צו בעהערשען אין זיך דיא אויפ־רעגונג:

— אזוי, ער האָט געגעבען בלוט און מיר האָבען איהם דער־פאַר געגעבען געלד. ביזנעס איז ביזנעס! — האָט זיא איראָניש ווידערהאָלט דעם פאָטער'ס ווערטער — ווען עס וואָלט דאָ וויר־קליך אַזוי געוועזן דער פאַל, וואָלט אויך מיסטער ניימאַן'ען געקו־מען, אַ חוץ זיין בעלאָהנונג, נאָך אַ טיעפען דאַנק. עס איז אַ גרוי־סער מיטלייד מיט אַזאַ מענשען, וועלכער געפינט זיך אין אַזאַ שרעקליכער לאַגע, אַז ער איז געצוואונגען צו פערקויפען זיין בלוט פאַר געלד... און ווען ער טהוט שוין דאָס, איז ער נאָך בערעכטיגט צו דעם, וואָס מען קען מיט קיין סומע געלד ניט קויפען — צו טיעפע, אייביגע דאַנקבאַרקייט. אָבער נאָך טרויעריגער איז — האָט זיא יעצט אויפגעהויבען איהר שטימע, אין וועלכער עס האָט געקלונגען פערשטיקטער כעס און טיעפער פאָרוואורף — נאָך טרויעריגער איז, ווען מען קויפט פרעמדע בלוט, ווען עס געפינען זיך ניט צווישען דיא נאָהענטסטע, צווישען דיא אייגענע אַזעלכע, וועלכע זאָלען זייער אייגען בלוט אָפפערען, אום צו ראַטעווען זייער קראַנקען!... מאַמעניו, איך מיין ניט דיר — האָט זיא שנעל צו־געגעבען, ווענדענדיג זיך צו דער מוטער, אין וועמעס אויגען עס האָבען יעצט טרעהרען געבלישצעט — דו האָסט זיך געבעטען, מען

זאָל ביי דיר נעהמען בלוט פאַר מיר, — דיין גאַנצע בלוט, דיין לעבען וואָלסטו געווען פאַר מיר געאָפּפערט. דו ביזט אָבער נעבעך אליין אַ שוואַכע!

— נאָך וואָס האָבען מיר געדאַרפט געבען אונזער בלוט, אַז מען האָט דאָס געקענט קויפען פאַר געלד! — האָט דער פּאָטער זיך ווידער אָפּגערופען, ווענדענדיג זיך מיט אַ שמייכלענדע מינע צו דיא געסט.

— און יעצט וועל איך אייך ענטדעקען אַ סוד — האָט פלאָרא וויטער גערעדט, איגנאָרירענדיג דעם פּאָטער'ס בעמערקונג — מיסטער ניימאַן האָט קיין איין סענט ניט גענומען פאַר זיין בלוט!

— איז דאָס וואהר, דאָקטאָר? — האָט זיא זיך געווענדעט צום אַרצט, ציטערענדיג פיבערהאַפט.

דער דאָקטאָר האָט אַרויסגענומען דיא צוויי טשעקס פון פּאַ־קעט און שווייגענדיג זיי אַוועקגעלייגט אויפ'ן טיש.

דיא געסט האָבען זיך אָנגעקוקט איינע דיא אַנדערע מיט ער־שטוינטע בליקען. אַ ווייַלע האָט אין דעם גרויסען זאַאל געהערשט אַ שטילקייט, אַ פייערליכע שטילקייט. נאָכהער האָט זיך דער דאָק־טאָר אָפּגערופען:

— ווען דער יונגער מאַן האָט זיך אָפּגערופען אויף מיין אַד־ווערטייזמענט, האָט ער זיך געפונען אין דער שרעקליכסטער נויטה. ער האָט שוין עטליכע טעג געהונגערט און ניט געהאַט וואו דעם קאָפּ אהין צו טהאָן. ער איז געקומען פערקויפען זיין בלוט, אום פאַר דיא פופציג דאָלאַר זיך צו ראַטעווען פון זיין שרעקליכער לאַגע. אָבער ווען איך האָב איהם דערלאַנגט דעם טשעק, האָט ער זיך ענטזאַגט איהם צו נעהמען, ערקלעהרענדיג, אַז ער וואָלט בע־גאַנגען אַ פערברעכען ווען ער זאָל נעהמען בעצאָהלט דערפאַר וואָס ער האָט געראַטעוועט אַ מענשען'ס לעבען.

— ער מוז זיין משוגע, ניט אַנדערש — האָט פרענק אַ זאָג געטהאָן מיט אַ קאַלטען שמייכעל אויף דיא ליפּען.

פלאָרא האָט דערויף געוואָלט עפּעס ענטפערען. זיא האָט זיך

אַבער צוריקגעהאַלטען און האָט אויף איהם בלויז אַ קוק געטהאָן מיט שטעכיגע בליקען.

פלאָרא האָט יעצט געהאַט אַ זיעג איבער איהר פאָטער און פרענק'ען. אַלע אַנוועזענדע האָבען אויסגעדריקט זייער סימפּאַטהיע צו ניימאַן'ען, איהם געלויבט פאַר זיין עדעלע, נאָבעלע טהאַט, און זיא האָט זיך צוגעהערט צו דיעזע רייד וויא צו דיא הערליכסטע מוזיק.

אין אַ פּאָאר טעג שפּעטער האָט זיך פלאָרא דערוואוסט פון איהרע אַ פריינדין וועגען ניימאַן'ס פערשוואונדען ווערען פון האָס־פּיטאַל. און דעם זעלבען אבענד איז זיא אוועק צו דאָקטאָר סטענטאָן און איהם פאַרגעהאַלטען, ווארום ער האָט איהר וועגען דעם גאָר ניט געזאָגט. דער אַרצט האָט זיך פערענטפערט, אַז ער האָט דאָס איהר ניט געקענט זאָגען, ווייל זיא איז נאָך דאַן געוועזען שוואַך און דיעזע נאַכריכט וואָלט זעהר שלעכט געווען געווירקט אויף איהר געזונד.

— האָט איהר איהם גאָר ניט געזעהן זינט דאַן ? — האָט זיא געפרעגט.

— ניין — האָט דער דאָקטאָר זיך מודה געווען.

— און אַלעס וואָס איהר האָט מיר איבערגעגעבען אין זיין נאָמען האָט איהר זעלבסט פערפאַסט ?

— יאָ. געדיינקסט דאָך, אַז איך האָב אין מיינע געשפּרעכען מיט דיר ניט איינמאָל בעמערקט, אַז מען איז אָפט געצוואונגען צו זאָגען אַ ליגען, איבערהויפּט מיר, דאָקטוירים...

און ווען דער דאָקטאָר האָט איהר איבערגעגעבען, אַז ניימאַן פלעגט עטליכע מאָל אין טאָג זיך אָנפרעגען אויף איהר דורכ'ן טעלעפאָן, האָט זי זיך זעהר דערפרעהט. דער דאָקטאָר האָט איהר אויך דערצעהלט ווי ער האָט ניימאַן'ען געזוכט אין דעם דראָג־סטאָר און וועגען זיין לעצטען געשפּרעך מיט איהם איבער דעם טעלעפאָן.

— פאַר וואָס וויל ער צו אייך ניט קומען ? — האָט זי מיט אַנגסט געפרעגט.

— דאָס איז דאָך מיר אויך אונפערשטענדליך — האָט דער

דאָקטאָר איהר ערקלעהרט — איך האָב זיך אַזוי געבעטען ביי איהם און ער האָט זיך אַלץ געהאַלטען ביי דאָס זייניגע — ער וועט קומען שפּעטער, ווען די צייט וועט זיין גינסטיג.

— דאָקטאָר! — האָט פלאָרא זיך אַרויפגעוואָרפען אויף דעם אַרצט'ס ברוסט און אויסגעבראָכען אין אַ הערצליכען געוויין! — העלפט מיר אויסגעפינען מיסטער ניימאַן'ען! איהר האָט מיר שוין איינמאָל מיין לעבען געראַטעוועט, אָבער דאָס לעבען האָט ביי מיר קיין שום ווערטה ניט אָהן איהם. איך מוז איהם זעהן, מיט איהם ריידען. אָה, ווען איהר זאָלט וויסען ווי שרעקליך איך לייד! איך קען וועגען קיין אַנדער זאַך ניט דיינקען נאָר וועגען איהם. מיין הארץ ווערט צוריסען פון בענקשאַפט.

— דאָס וועט איבערגעהן — האָט דער דאָקטאָר גענומען איהר בערוהיגען — מיט דער צייט וועסטו אָן איהם פערגעסען!

— איהר האָט אַ טעות, דאָקטאָר — האָט פלאָרא ניט אויפגעהערט צו וויינען — איך וועל אָן איהם קיינמאָל ניט פערגעסען. און אויב איך וועל איהם ניט זעהען, וועט זיין אומזיסט אייער מיה וואָס איהר האָט מיר געזונד געמאַכט. אויב איך האַלט זיך נאָך יעצט אויף די פיס, האָב איך דאָס צו פערדאַנקען די שטאַרקע האָפנונג מיינע ניימאַן'ען צו זעהען. איך בין זיכער, אַז ער וועט זיך אָברופען און דאָס דערהאַלט מיר ביים לעבען.

— פאַר וואָס ביזטו דאָס אַזוי זיכער?

— מיט קיין ווערטער קען איך אייך דאָס ניט ערקלעהרען. אָבער איך פיהל דאָס, איך פיהל דאָס אַזוי שטאַרק!..

— אַז דו ביזט אַזוי זיכער, דאָס ער וועט זיך אָפּרופען, טאָ וואָס ווילסטו פון מיר אַז איך זאָל איהם אויפזוכען — האָט דער דאָקטאָר געשמייבעלט.

— לייגט אַוועק אייער שפּאַס, דאָקטאָר — האָט פלאָרא גערעדט זעהר ערנסט, קוקענדיג אויף איהם מיט איהרע פייכטע אויגען — זייט ערנסט. איהר זייט מיין איינציגער פריינד, פאַר וועמען איך האָב מיין הארץ געעפענט. קיינער קען מיך ניט בעגרייפען.

— איך בעגרייף דיך אויך ניט — האָט דער דאָקטאָר זיך געסטארעט אָנצונעהמען אן ערנסטע מינע.

— וואָס מיינט איהר? — האָט פלאָרא איהם ערשטוינט אנגעקוקט.

— גאנץ איינפאך: איך פערשטעה ניט וואָס דו פארדרעהסט דיר א קאָפּ. וואָס האָסטו זיך צו דיעזען יונגען מאן צוגעטשעפעט? דו האָסט דאָך א חתן. איידער דו ביזט קראנק געוואָרען, ביזטו דאָך געוועזען גליקליך מיט מיסטער פרענק'ן, דו האָסט דאָך איהם געליעבט.

— איך בין אָבער יעצט אן אנדער מענש געוואָרען. עס פליסט יעצט אין מיר אנדערע בלוט. ניט נאָר ליעב איך יעצט ניט מיסטער פרענק'ען, נאָר איך האָס איהם. זיין אנוועזענהייט רופט א.ויס אין מיר די ביטערסטע געפיהלען. און ווי קען מען אזא מענשען ליעבען? איהר האָט דאָך געהערט וואָס ער האָט געזאָגט וועגען מיסטער ניי־מאן'ען דעם אבענד ווען איך בין אהיים געקומען פון האָספיטאל...

— דיין פאָטער האָט דאָך אויך געהאלטען מיט איהם.

— אין די כאראקטערע זיינען זיי טאקעביידע עהנליך. בייד'ע זיינען זיי בארמלאָזע, געפיהל־לאָזע מענשען. די עדעלע געפיהלען: רחמנות, דאנקבארקייט, זיינען זיי פרעמד.

דער דאָקטאָר האָט זיך א ווײלע פערטראכט, קוקענדיג אויף פלאָרא'ן מיט מיטליידענדע בליקען און נאָכהער געזאָגט:

— פלאָרא, דו נעהמסט זעלבסט אויף זיך צרות. האָסט זיך אריינגענומען נארישקייטען אין קאָפּ. פיעלייכט האָט ניימאן דיר שוין ניט אין זינען. עס קען זיין, אז ער האָט שוין פערגעסען אן דער גאנצער געשיכטע.

דער דאָקטאָר האָט געוואוסט, אז עס איז ניט אזוי. ער איז געוועזען איבערצייגט, אז ניימאן ליעבט זי און אז ער בייגקט נאָך איהר פיללייכט נאָך שטארקער ווי זי נאָך איהם. ער האָט דאָס אור־מישנע געזאָגט, אום צו הערען וואָס זי וועט דארויף ענטפערען.

— דאָס קען ניט זיין! — האָט פלאָרא גענומען ריידען שנעל אין א נערוועזען טאָן, וועהרענד אין איהרע פייכטע אויגען האָבען

זיך צווי פייערלעך אָנגעצונדען — איך בין איבערצייגט, אז ער ליעבט מיר אויך. איך האָב דאָס געזעהן אָן זיינע בליקען, ער האָט דאָס מיר דייטליך געזאָגט מיט זיינע אויגען, ווען ער איז דאָס לעצטע מאָל ביי מיר געוועןֿ. דאָס איז אזוי אמת, ווי יעצט איז נאַכט. אָבער ווען עס וואָלט אפילו געוועזן ווי איהר זאָגט — איך גלויב ניט, אז איהר מיינט דאָס ערנסט — האָט זי איהם א שטויס געטהאָן מיט'ן עלענבויגען און א שמייכעל האָט זיך בעוויזען אויף איהרע ליפען — ווען עס וואָלט אפילו אזוי געוועזן, וואָלט דאָס אויך אויף מיינע געפיהלען ניט געווירקט. איך וואָלט איהם סיי ווי סיי געליעבט. פיעלייכט נאָך שטארקער. ניין — האָט זי זיך צוריקגעכאפט — שטארקער קען שוין ניט זיין. און ווענען די צרות וואָס איך געהאָב אויף זיך, ווייס איך דאָס זעהר גוט. איך ווייס, אז איך וועל האָבען א שווערען קאמפף דורכצומאכען מיט מיין פאָטער. איך וועל אָבער מוזען מיין וואונש ערדייכען, און נאָך די צרות וועט זיך פאר מיר אנהויבען א גליקליכער לעבען.

— א שעהנער גליק!.. אוי, נארישע, נארישע מענשען! — האָט דער דאָקטאָר בעדויערענדיג געשאָקעלט מיט'ן קאָפּ.

— דאָקטאָר, פערגעסט א ווײַלע אָן אייערע פעסימיסטישע אנשויאונגען וועגען די ליעבע און דעם פאמיליען־לעבען — האָט פלאָרא שמייכלענדיג זיך ביי איהם געבעטען — איהר שרייבט דאָך א בוך וועגען דיזען געגענשטאנד, וועלען מיר דאָס לעזען. איהר זייט מיין איינציגער פריינד און איך וויל פון אייך פריינדליכע הילף.

— וואָס קען איך פאר דיר טהאָן?

— געפינט מיר אויס נייקאָן'ען!

— איך האָב דאָך דיר ערקלעהרט, אז ער וויל זיך ניט ווייזען. ער האָט מיר זיין אדרעס ניט געוואָלט געבען.

— ווען ער זאָל וויסען, אז איך וויל איהם זעהן, וואָלט ער געקומען צו פליהען.

— אָזוי זיכער ביזטו דאָס ביי דיר?

— יא.

— האָסטו אַ טראַכט געטהאָן וועגען דעם, אז דו בעגעהסט אַ פּערראַטה געגען פרענק׳ען. ער האָט דיך ליעב, ער בעטראַכט דיך אלס זיין כלה, אלס זיין צוקונפטיגע פרוי און דו...

— דאָס הייסט אַ פּערראַטה? — האָט פלאָרא איהם ניט געלאָזט ענדיגען די רייד — עס וואָלטווירקליך אזוי געוועןץ. ווען איך וואָלט מיסטער פרענק׳ען ליעב געהאט. עס איז אָבער ניט אזוי דער פאַל. זינט ניימאַן׳ס בלוט האָט גענומען פליסען אין מיינע אָדערען, זינט איך האָב מיינע אויגען געעפענט, נאָכדעם ווי איך האָב ערוואכט פון דעם כלאָראָפאָרם, האָב איך גלייך דערפיהלט אַ הייסע ליעבע צו ניימאַן׳ען און אַ טיעפען האס און עקעל צו פרענק׳ען. דאָס איז פּיעלייכט אונבעגרייפליך פאַר אייך אלס דאָקטאָר — האָט זי צוגעגעבען — די מעדיצינישע וויסענשאַפט רעדט ניט וועגען אזעלכע געפיהלען; אלס מ ע נ ש אָבער וועט איהר מיר זיכער בעגרייפען. איך האָב זיך פּלוצלונג ארומגעזעהען, אז פרענק האָט מיר ניט ליעב. וואָרום האָט ער זיין בלוט ניט געגע־בען, אום מיין לעבען צו ראַטעווען? — האָט זי געענדיגט, טריים־לענדיג זיך מיט איהר גאַנצען קערפּער.

— איז דיין פליכט דאָס פרענק׳ען אָפען צו ערקלעהרען.

— ריכטיג. איך וואָלט דאָס שוין געווען געטהאָן. ער איז אָבער יעצט אוועקגעפאָהרען צוליעב ביזנעס. ער וועט ערשט קומען אין אַ פאָר טעג ארום, און דאַן וועל איך איהם נאַטירליך אלעס ער־קלעהרען.

— איך שטעל מיר פאָר וואָס ער און דיין פאָטער וועלען דאַן זאָגען.

— דאָס קימערט מיך גאַנץ ווייניג. איך וועל האנדלען ווי מיינע געפיהלען דיקטירען מיר. איך פיהל זיך יעצט אזוי מוטהיג, אזוי שטאַרק, אז איך וועל אלעס קענען בעקעמפּפען. ניימאַן׳ס בלוט וואָס פליסט יעצט אין מיינע אָדערען האָט מיר פאַר אַ ריעז גע־מאַכט.

דער דאָקטאָר האָט גוטמוטהיג געשמייכעלט.

— לאַכט ניט דאָקטאָר — האָט פלאָרא ווייטער גערעדט

זעהר ערנסט — איהר וועט זיך מיט דער צייט איבערציינגען אין דעם אמת פון מיינע רייד.

— דו קענסט אימער רעבענען אויף מיין סימפּאטהיע און פריינדליכע הילף — האָט דער דאָקטאָר געזאָגט שוין אין אַן ערנ־סטען טאָן.

— איך דאַנק אייך ! — האָט פלאָרא אויסגעשטרעקט צו איהם איהר האַנד.

— ווייסטו וואָס ? — האָט דער דאָקטאָר געזאָגט נאָך אַ ווייַ־לע פון נאָכדיינקען — איך האָב אַ פּלאַן ווי אזוי ניימאַן זאָל זיך אָפּרופען. איך גלויב, אַז דאָס איז אַ גוטער פּלאַן. שטעל אריין אַ פּערזענליכען אדווערטייזמענט אין דיין נאָמען אין דער זעלבער צייַ־טונג, וואו איך האָב אַ פּאָר מאָל אַנאָנסירט, אַז דו ווילסט איהם זעהען. ניימאַן וועט דאָס זיכער לעזען און ער וועט זיך פּיעלייכט אָפּרופען.

— מערקווירדיג ! — האָט פלאָרא אויסגעשריען אַ בעגייס־טערטע — אַט פּונקט דער זעלבער פּלאַן איז מיר אויך יעצט גע־קומען אויפ'ן געדאַנקען.

— אויב דו ווילסט, וועל איך דאָס דיר בעזאָרגען.

פלאָרא האָט איהם העפליך געדאַנקט, ערקלעהרענדיג, אַז זיא וויל איהם ניט אַזוי פיעל בעמיהען ; זי וועט שוין דאָס אליין בע־זאָרגען.

זיי האָבען נאָך אַ היבשע ווײַלע פערבראַכט צוזאַמען און ווען זי איז אַוועק אַהיים, האָט זי זיך געפיהלט בעסער, ווי ווען זי איז צום דאָקטאָר געקומען. איהר הארץ איז געווען פול מיט האָפנונג, אַז ניימאַן וועט זיך זיכער אָפּרופען אויף איהר אַנאָנסע.

אויף מאָרגען איז אין דער דערמאָנטער צייטונג ערשיענען דער פאָלגענדער אדווערטייזמענט צווישען די „פּערזענליכע אנאָנ־סען" :

„ארטהור ניימאַן, וועלכער האָט געגעבען זיין בלוט צו
„מיסס פ. ז. איז געבעטען צו קומען פּערזענליך אָדער צו שרײַ־

„קען זיין אדרעסע. ער איז אָבער דרינגענד געבעטען צו קומען „פערזענליך.

פ. ז.“

דעם גאַנצען טאָג האָט זיך פלאָרא געפונען אין א פיבערהאַפטען צושטאַנד. יעדעס מאָל וואָס זי האָט געהערט אימיצען קומען איז זייער הויז אריין, איז זי נערוועז געוואָרען, דיינקענדיג, אַז דאָס איז פיעליכט ניימאַן. שטונדען לאַנג איז זי געשטאַנען ביים פענסטער, ערוואַרטענדיג זיין אָנקומען. זי האָט אָבער אומזיסט געוואַרט — ער האָט זיך ניט בעוויזען. ווען עס איז נאַכט געוואָרען, האָט א טיעפע פערצווייפלונג אַרומגענומען איהר האַרץ. „ער וויל ניט קומען און ער וויל זיך ניט אָפּרופען“ — האָבען טרויעריג געמורמעלט איהרע ליפּען און זודיגע טרעהרען האָבען גענומען שטיקען איהר האַלז. עס זיינען געקומען צו איהר געסט. זי האָט זיך געשטאַרעט צו זיין מונטער, פרעהליך, אָבער איהר האַרץ איז אַלץ טרויעריגער, אומעדיגער געוואָרען. די געסט זיינען איהר יעצט געווען אונערטרעגליך. זי האָט געוואָלט בלייבען אַליין — אַליין מיט איהרע געדאַנקען...

אַ שרעקליכע נאַכט האָט זי פערבראַכט. זי האָט קיין אויג ניט צוגעמאַכט און נאָר געטראַכט וועגען ניימאַן'ען. זי איז אַזוי זיכער געווען אַז ער וועט קומען! וואַרום רופט ער זיך ניט אָפּ? אָה, ווען ער זאָל וויסען ווי היים זי ליעבט איהם!.. יאָ, ער ווייס דאָס זיכער, ער פיהלט דאָס... זי האָט עס דאָך איהם אַזוי דייטליך געזאָגט מיט איהרע אויגען... וואַרום פיהלט זי, אַז ער ליעבט זי?.. אַך, ווי שטאַרק זי פיהלט דאָס!.. זי פיהלט זאָגאַר די מאָמענטען ווען ער דיינקט וועגען איהר... אָט יעצט שלאָפט ער אויך ניט. ער טראַכט וועגען איהר... זיין געשטאַלט שוועבט פאַר איהרע אויגען. זי שטרעקט אויס איהרע הענד, אַזוי ווי זי וואָלט איהם ווּעלען אומאַרמען... אָבער א טרויעריגער געפיהל נעהמט דורך איהר גאַנצען וועזען, און א געדאַנק נעהמט בייסען איהר מח ווי א שלאַנג: פאַר וואָס איז ער ניט געקומען? פאַר וואָס רופט ער זיך ניט אָפּ?..

פאַרטאָג איז זי איינגעשלאָפען. ווען זי האָט ערוואַכט, האָט

זי אויף דעם טישעל וואָס איז געשטאַנען לעבען איהר בעט געפונען צוויי בריעף. מיט אַ נערוועזע בעוועגונג האָט זי זיי אַ כאַפּ געטהאָן און גענומען בעטראַכטען די אַדרעסען אויף די קאָנווערטען. איין האַנד־שריפט האָט זי גלייך דערקענט — דאָס איז געווען אַ בריעף פון פרענק'ען. זי האָט דעם בריעף בייז אַ שליידער געטהאָן אויפ'ן טישעל און מיט אונרוהיגע בליקען זיך גענומען איינקוקען אין דעם אַדרעס פון דעם צווייטען בריעף, וועלכער האָט געציטערט אין איהרע הענד, אַזוי ווי אַ בלאַט אין צייט פון אַ שטורם. איהרע גרויסע, שעהנע אויגען זיינען געווען ברייט אויפגעריסען און עס האָט זיך אין זיי אָפּגעשפּיעגעלט אַ שרעק, אַ גליק. איהר געזיכט איז געווען בלייך, ווי די בעד־צייג פון איהר געלעגער און איהר הארץ האָט האַסטיג געקלאַפּט. די האַנד־שריפט, אין וועלכער די אַדרעסע איז געווען אויפגעשריבען, איז איהר געווען אונבעקאַנט.

— דאָס איז פון ניימאַן'ען! — האָט זי שטיל אַרויסגעשעפּטשעט, צודריקענדיג פעסט דעם בריעף צו איהר ברוסט. אָבער באַלד האָט אַ טרויעריגער געפיהל איהר בעהערשט: אפשר איז דאָס גאָר ניט פון איהם? און זי האָט זיך ווידער גענומען איינקוקען אין די אַדרעסע. זי האָט זיך אין געדאַנקען פאַרגעשטעלט די האַנד־שריפטען פון אַלע איהרע בעקאַנטע — דיעזע האַנד־שריפט איז ניט געווען עהנליך צו קיינע פון יענע. זי דערקענט, אַז דער שרייבער איז געווען נערוועז, זעהר נערוועז בשעת ער האָט דאָס געשריבען. די בוכשטאַבען זיינען קרום און איבערגעהאַקט. „יאַ, דאָס איז זיכער פון ניימאַן'ען" — איז זי ווידער געווען גליקליך. זי וויל עפענען דעם בריעף, אָבער די הענד נעהמען זיך ביי איהר נאָך שטאַרקער טרייסלען און די האַרץ לאָזט איהר עפּעס ניט דעם בריעף עפענען. „פיעלייכט איז עס טאַקע ניט פון איהם?" — לויפט איהר ווידער דורך אַ געדאַנק דורכ'ן מח. און זי בעשליסט איהם ניט אויפצועפענען. זי ציטערט, טאָמער איז עס ווירקליך ניט פון ניימאַן'ען, וויל זי בעסער איהם ניט לעזען. אַז זי וועט איהם ניט עפענען, וועט זי נאָך אַלץ דיינקען, אַז דיעזער בריעף קומט פון איהר לעבענס־רעטער...

עס זיינען פאַראַן מאָמענטען אין לעבען, ווען מען שרעקט זיך פאַר די ווירקליכקייט, וועלכע מאַכט אָפּט אַ תּל פון אַלע האָפ־נונגען, פאַנטאַזיעס און ערוואַרטונגען און מען וויל בעסער לעבען אין טעות...

פון אַנדערען צימער האָבען זיך געהערט שטילע, לייכטע טריט. פלאָראַ האָט דערקענט, אַז דאָס געהט איהר מוטער. זי געהט דאָס אַזוי פאָרזיכטיג, אום איהר ניט אויפצו־וועקען. הערענדיג ווי דיא טריט דערנעהענטערען זיך אַלץ צו דער טהיר, האָט זי בעהאַלטען דעם בריעף אונטער'ן קישען און זיך געמאַכט שלאָפענדיג.

די טהיר האָט זיך שטיל געעפענט און די מוטער האָט פאַר־זיכטיג אַריינגערוקט דעם קאָפּ. מיינענדיג, אַז די טאָכטער שלאָפט, איז זי מיט נאָך לייכטערע טריט אויף די שפּיץ־נעגעל צוגעגאַנגען צום בעט, זיך איינגעקוקט אין פלאָראַ'ן, וועלכע איז געלעגען בע־וועגלאָז. אַ ווייל איז די מוטער אַזוי געשטאַנען און מיט צערטליכע בליקען זיך איינגעקוקט אין דער טאָכטער און נאָכהער איז זי מיט די זעלבע לייכטע טריט אַרוים און פערמאַכט די טהיר.

פלאָראַ האָט זיך צוריק אויפגעזעצט אויפ'ן געלעגער. די גאַנצע צייט וואָס די מוטער איז לעבען איהר געשטאַנען, האָט זי געפיהלט אויף זיך איהרע בליקען.

— דו ביזט גליקליך, מאַמעניו! — האָט זי שטיל געשעפּטשעט צו זיך זעלבסט — אָבער דו ווייסט ניט ווי אונגליקליך דיין טאָכ־טער איז... ווען דו זאָלסט וויסען מיינע שרעקליכע ליידען!

זי האָט זיך דערמאָנט אָן דעם בריעף און איהם שנעל אַרוים־גענומען פון אונטער דעם קישען. זי האָט זיך ווידער איינגעקוקט אין די אַדרעסע און איהר געזיכט האָט גענומען שטראַהלען פון אונבעשרייבליכען אינערליכען גליק. עס איז יעצט ביי איהר קיין שום צווייפעל ניט געווען, אַז דער בריעף איז פון ניימאַן'ען. פאַר איהרע אויגען האָט אַ שוועב געטהאָן ניימאַן'ס געשטאַלט. ער קוקט אויף איהר מיט זיינע אויגען, אין וועלכע עס שפּיגעלט זיך אָפּ אַ ים מיט גוטסקייט. אויף זיין סימפּאַטישעם געזיכט שוועבט אַ גוט־מוטהיגער שמייכעל. עס דוכט זיך איהר, אַז ער לאַכט דאָס פון

איהר, ווארום זי האָט נאָך ביז יעצט זיין בריעף ניט געעפענט; ער מאכט איהר לייכטע פאָרווירפע, פאר וואָס זי האָט גלייך ניט פערשטאַנען, געפיהלט, אז דאָס שרייבט ער צו איהר...

פּאָלרא האָט זיך ווירקליך געפיהלט פערשעהמט פאר זיך זעלבסט און זי האָט מיט א נערוועזע בעוועגונג געעפענט דעם קאָנווערט. ארויסנעהמענדיג דעם בריעף, האָט זי מיט אונרוהיגע בליקען גענומען זוכען דעם אונטערשריפט. זי האָט איהם ענדליך געפונען. ווי די הערליכסטע בריליאַנטען האָבען געבלישצעט אין איהרע אויגען די צוויי ווערטער — ארטהור ניימאַן. זי האָט האַס־טיג צוגעטראָגען די בעשריבענע בויגעלע פּאַפּיער צו איהרע ליפּען און זיי בעדעקט מיט לאַנגע, ברענענדע, ליידענשאַפטליכע קושען און הויפּטזעכליך האָט זי געקושט דעם אונטערשריפט.

און באַלד האָט זי גענומען לעזען דעם בריעף:

„טהייערע מיסס זינגער!

איך האָב היינט געלעזען אייער אדווערטייזמענט, אין וועלכען איהר פאָדערט מיך אויף, אז איך זאָל צו אייך קומען. ליידער קען איך דיעזען וואונש אייערען ניט ערפילען. מיט פערגניגען קום איך אָבער נאָך אייער צווייטען וואונש — צו לאָזען הערען פון זיך.

מיין פעדער איז צו שוואך, צו אָרים, אום איך זאָל דורך איהר קענען אויסדריקען מיינע יעצטיגע געפיהלען... אַלעס וואָס איך קען יאָ זאָגען איז, איז איך בין יעצט דער גליקליכסטער מענש אונטער דער זונן. און ווייסט איהר אין וואָס דיעזעס גרויסעס גליק מיינס בעשטעהט? איך גלויב, אז איך דאַרף עס אייך ניט ערקלעהרען; איהר ווייסט עס, איהר פיהלט עס גראַדע אזוי ווי איך. דער פאַקט, אז איהר אינטערעסירט זיך מיט מיר מאַכט מיר זיך פיהלען דער גליקליכסטער מענש אויף דער וועלט.

עס איז דאָס ערשטע מאָל אין מיין לעבען וואָס איך פיהל זיך גליקליך. ביז יעצט האָט מיר דאָס לעבען געגעבען בלויז גיפט — דאָס ערגסטע גיפט. זינט איך בין צו מיין שכל געקומען לייד איך. אה, וויפיעל צרות איך האָב שוין אַלץ אריבערגעטראָגען. אָבער ווי זאָגט א לאַטיינישער שפּריכוואָרט: „פּער אספּערא אד אסטערא“.

דאָס הייסט, דורך וואָלקענס צו די שטערען. אין אַנדערע ווערטער: דורך לייד קומט מען ענדליך צו פרייד. אָה, ווי גרויס מיין פרייד איז יעצט! ווער קען זיך יעצט צו מיין גליק גלייכען?

איך ווייס, אז מיין האנדלונג קומט אייך פאַר אונבעגרייפליך. ווארום קום איך ניט, ווען איהר פערלאַנגט עס פון מיר? איך קען לײדער יעצט דערויף אייך ניט ענטפערען. די צייט וועט אייך אַן אַנטוואָרט געבען... פאָרלויפיג וויל איך אייך בלויז זאָגען, אז... ניין, איך וועל עס ניט זאָגען. איהר פיהלט עס זעלבסט... די הויפט אור־זאכע פון גליק איז דאָס, וואָס איך בין געווען דער יעניגער, וועל־כער האָט אייך דאָס לעבען געראַטעוועט. דאָס מאַכט מיר זיך פיה־לען גליקליך און אויך שטאָלץ...

עס מוז וואהרשיינליך אייך פאַרקומען זאָנדערבאר דאָס, וואָס איך בין פערשוואונדען פון האָספּיטאַל. איך קען אייך יעצט ער־קלעהרען, ווארום איך האָב דאָס געטהאָן: איך האָב דאָרט לענגער ניט געקענט זיין. איך בין געווען נערוועז, אונרוהיג. ווארום? וויל זייענדיג מיט אייך אונטער איין דאך, האָב איך אייך דאָך ניט גע־קענט זעהען ווען מיר האָט זיך דאָס געוועלט. און געוועלט האָט זיך מיר דאָס זעהר אָפט און זעהר שטאַרק. עס זיינען אויך געווען נאָך אַנדערע אורזאכען, פון וועלכע איך וועל דאָ בלויז דערמאָנען צוויי, נעמליך: איך האָב בעמערקט, אַז מיין בעגעגענען זיך מיט אייך מאַכט אויף אייך אַ ווירקונג. ניט נאָר האָב איך עס בעמערקט, זאָנ־דערען איך האָב עס געפיהלט... האָב איך מורא געהאַט, אז דאָס זאָל ניט שטערען דעם פּראָגרעס פון אייער פערבעסערען זיך. די צווייטע אורזאכע איז — אייער חתן. איך האָב זיך מיט איהם מעהר ניט גע־וואָלט בעגעגענען. נאָך איידער איך האָב געוואוסט וואָס ער איז צו אייך, ווען איך האָב דאָס ערשטע מאָל איהם דערזעהן, ווען ער איז געשטאַנען לעבען אייער בעט, האָט ער שוין אויף מיר געמאַכט ניט קיין אנגענעהמען איינדרוק. שפּעטער האָט ער מיך טיעף בעליי־דיגט. ער האָט מיר געוואָלט עקסטרא בעלאָהנען פאַר מיין בלוט וואָס איך האָב אייך געגעבען! ווען ער וואָלט מיר געשדעלט, געפּאַטשט, אין די אויגען געשפּיענען וואָלט ער מיר אזוי שטאַרק ניט געווען

בעליידיגט ווי מיט דיעזע „גוטהערציגקייט"... ס'איז מיר זעהר שווער צו שרייבען די פאָלגענדע ווערטער, איך מוז דאָס אָבער טהאָן. זיי דריקען מיר ווי פעלזען און איך מוז מיין האַרץ בעפרייען. וואַרום האָט ער, אייער חתן, אייער צוקינפטיגער לעבענס־בעגלייטער ניט געגעבען ז י י ן בלוט, אום אייער לעבען צו ראַטעווען ?...

עס איז פיעלייכט ניט טאַקטיש פון מיין זייט וואָרום איך שרייב דאָס. אָבער גלויבט מיר, אַז איך בין דאָ קיין זאַך ניט אויסען. איך פאָדער דאָ גאָר ניט... איך בין אָפענהערציג און אויפריכטיג — דאָס איז מיין נאַטור.

עס איז וואָהר, איך בין געקומען אין האָספּיטאַל אַריין מיט דעם געדאַנק, צו בעקומען פאַר מיין קוואָרט בלוט בעצאָהלט. די פופציג דאָלאַר, וואָס זיינען אין דעם אַדווערטייזמענט פערשפּראָכען געוואָרען אַלס בעלאָהנונג, האָבען דאַן פאַר מיר געהייסען אַ רעטונג פון מיין שרעקליכער לאַגע, אין וועלכער איך האָב זיך דאַן געפונען (דאָקטאָר סטענטאָן האָט אייך פיעלייכט דערצעהלט וועגען דעם). אָבער ווען איך האָב אייך דערזעהן, ווען איך האָב זיך איינגעקוקט אין אייער בלייכע, שוואַכע געזיכט, ווען איך האָב בעמערקט אייערע האַלב אויסגעלאָשענע אויגען — דאַן האָב איך פערגעסען אָן מיין שרעקליכען עלענד און נויט. איך בין עפּעס אין דיעזען מאָמענט בעהערשט געוואָרען פון אַ צויבער־קראַפט. איין געדאַנק בלויז האָט דאַן מיין מח בעלעבט — איהר זאָלט געזונד ווערען; איהר מוזט געזונד ווערען, ווען איך זאָל אפילו דאַרפען אָפּגעבען ביז מיין לעצטען טראָפּען בלוט.

נון, מיין האָפנונג איז, דאַנקען גאָט, פערווירקליכט געוואָרען און — איך בין יעצט דער גליקליכסטער מענש אויף דער ערד.

איך האָב פריהער בעמערקט, אַז זייענדיג אין האָספּיטאַל, האָב איך זעהר אָפט און זעהר שטאַרק בעגעהרט אייך צו זעהן. דאָס מיינט ניט, אַז יעצט האָב איך שוין דיעזען וואונש מעהר ניט. פערקעהרט, ער איז נאָך יעצט מעהר פערשטאַרקט געוואָרען אין מיר, דיעזער וואונש. ליידער מוז איך איהם נאָך פאָרלויפיג אונטערדריקען ;

איך מוז. איך האָף אָבער אַז... יאָ, איך לעב יעצט מיט אַ גליקליכע האָפֿנונג...

ווען איך בין געווען אונטער דער ווירקונג פֿון כלאָראָפֿאָרם, האָב איך אַ שעהנעם, הערליכען, גליקליכען טרוים געזעהען, און דיעזער טרוים מוז פֿערווירקליכט ווערען; איך גלויב אין דעם הייליג. ביז יעצט האָב איך קיין שום גלויבען ניט געהאַט — ניט אין גאָט, ניט אין מענשען. דאָס לעבען מיט זיינע גרויזאַמע קלעפּ וואָס ער האָט מיר דערלאַנגט, האָט פֿון מיר אַרויסגעשלאָגען, פֿערניכטעט אין מיר יעדען גלויבענס־געפֿיהל. יעצט אָבער גלויב איך ווידער; איך גלויב הייליג, ווי אַ פֿרומער. ניט נאָר גלויב איך אין אַ גאָט, נאָר בעסער — איך טראָג אַ גאָט אין מיין האַרצען...

מיין בריעף איז פֿיעל צו גרויס און ער האָט וואַהרשיינליך אייך שוין אַ היבש ביסעל געלאַנגווייליגט, ניט וואַהר? אָבער ווי געזאָגט, איך קום דאָ נאָך אייער וואונש. איהר האָט דאָך מיר אויפֿגעפֿאָדערט, איך זאָל לאָזען הערען פֿון זיך.

ווי איך האָב שוין אויך געזאָגט, איז מיין וואונש אייך צו זעהען, יעצט פֿיעל שטאַרקער ווי אַמאָל. און אויב איך קען אייך פֿערזענליך ניט זעהען, זעה איך אייך אָבער אין מיין פֿאַנטאַזיע, און איך זעה אייך אַזוי גוט!.. קיין איין מינוט טרעט אייער געשטאַלט ניט אָפּ פֿון מיינע אויגען, סיי ווען איך בין וואַך, סיי ווען איך שלאָף (דעם אמת געזאָגט, שלאָף איך ניט)... און איין מאָל האָב איך אייך ווירקליך געזעהען. דאָס איז געווען דאַן, ווען איהר זייט אַרויס פֿון האָספּיטאַל. איהר זייט געפֿאָהרען אין דער בעגלייטונג פֿון דעם דאָקטאָר און אייער חתן. מר. פֿרענק האָט אייך בלומען געבראַכט (דאָס קען מען דאָך בעקומען פֿאַר געלד...). איך בין געווען גליקליך צו זעהען אייך אַ געזונטע און אין מיין האַרצען האָב איך אייך דעם הערליכסטען בלומען־קראַנץ געפֿלאָכטען...

עס איז פֿיעלייכט ניט פֿיין פֿון מיר וואָס איך רייד מיט אַזאַ ביטערקייט וועגען מיסטער פֿרענק'ען. איך פֿערזיכער אייך, אַז איך מיין ניט דערמיט איהם אין אייערע אויגען צו פֿער'מיאוס'ען. איך האָב שוין אַזאַ נאַטור: איך פֿערדאַם אַלעס וואָס איז גראָב, געמיין,

קלײנליך און, פערקעהרט, שעץ איך, רעספעקטיר און ליעב אלעס וואס איז עדעל, שעהן, נאבעל. מיסטער פרענק'ס האנדלונג געגען איך פערדינט פערדאמונג. און אבוואהל אלס עגאאיסט (און וועלכער מענש איז דאס ניט ?..) וואלט איך מיסטער פרענק'ען געדארפט דאנקבאר זײן פאר דיעזע האנדלונג זײנע, דען א דאנק דעם בין איך יעצט אזוי גליקליך. אין דער ווירקליכקײט אבער האב איך ניט צו איהם קײן אנדערע געפיהלען, ווי פעראכטונג, און דאס איז דערפאר וואס ער האט מיר אזוי טיעף בעלײדיגט, אזוי גראב פערלעצט מײנע געפיהלען. איך גלויב, אז די אומשטענדען וועלען אונז נאך צוזאמענברײנגען און דאן וועל איך איהם פערזענליך זאגען וואס איך דײנק וועגען איהם.

אז איך בין יעצט דער גליקליכסטער מענש אין דער וועלט. דאס ווײסט איהר שוין, און דערפאר האב איך נאר אײך צו פערדאנקען. איהר ווילט דאך געוויס וויסען וואס איך טהו יעצט, ווי איך לעב. הערט־זשע : דעם זעלבען פריה־מארגען, ווען איך האב געלעזען דעם אדווערטײזמענט, אז מען פערלאנגט פאר אײך בלוט, האב איך זיך בעקענט מיט אן ארימען אידען, א צײטונגס־פערקויפער. איך האב דאן קײן פעני ניט געהאט צו קויפען א צײטונג, אום צו זוכען א דזשאב. ער האט מיר ערלויבט דורכצוקוקען עטליכע צײטונגען און ווען איך האב בעשלאסען צו פערקויפען מײן בלוט, האט ער מיר געגעבען אבּיסעל געלד, אום מײן הונגער צו שטילען. דיעזער עדעלער מענש איז צו מיר יעצט ווי א פאטער. איך געפין זיך אין זײן הויז, ער האט מיר געשאפט ארבײט און — איך שטרעב מײן האפנונג צו פערווירקליכען.

אויסער אײך, בין איך אויך דאנקבאר דעם עדעלען דאקטאר סטענטאן. איך האב אפילו ניט ארטיג געהאנדעלט געגען איהם. ער האט מיר אויפגעפאדערט דורך די צײטונג איך זאל צו איהם קומען און אויך דורך דעם טעלעפאן, ווען איך האב איהם אפגערופען. איך האב לײדער זײן וואונש ניט געקענט ערפילען. איך וועל קומען צו איהם און צו אײך אין אײן צײט — אין דער גינסטיגער צײט...

איך האב דא פאר אײך מײן גאנצע הארץ, מײן נשמה גע־

עפענט. איך פיהל, אז איהר האָט דאָס פון מיר פערלאַנגט. איך וועל אייך זעהר דאַנקבאַר זיין, ווען איהר וועט מיר כאָטש עטליכע ווערטער שרייבען. דאָס וועט נאָך פערגרעסערען מיין יעצטיגען גליק. מיין אדרעסע קען איך אייך לײדער ניט געבען. שרייבט דעם פאָלגענדען אדרעס: „דזשענעראַל דעליוועריִ, פאַר ארטהור דעם גליקליכען“. מיט דעם גרעסטען אונגעדולד וואַרט איך פון אייך עטוואָס צו הערען.

זייט געזונד און לעבט גליקליך. דאָס ווינשט אייך פון טיעפען הארצען,

דער גליקליכער

ארטהור ניימאַן“.

פלאָרא האָט געשלונגען יעדעס וואָרט פון דעם בריעף ווי א געטליכען געטראַנק. עטליכע מאָל האָט זי דעם בריעף איבערגעלעזען און איהר געזיכט האָט דערביי געשטראַהלט פון גליק. זי האָט בעשלאָסען איהם גלייך צו ענטפערען און זי האָט זיך גענומען אָנטהאָן.

די מוטער, דערהערענדיג אין דעם אַנדערען צימער, אז פלאָרא איז שוין אויפגעשטאַנען, איז זי אריינגעקומען, געזאָגט „גוט מאָרגען“ און איהר געקושט. פלאָרא איז איהר ארויפגעפאַלען אויפ׳ן האַלז און זי הייס געקושט. זי האָט דורך דיעזע קושען דערצעהלט וועגען איהר אונבעשרייבליכען גליק, מיט וועלכען איהר הארץ איז יעצט געווען איבערפול. די מוטער האָט אָבער דאָס ניט פערשטאַנען. זי האָט דאָס אָנגענומען אלס א געוועהנליכען אויסדרוק פון איהר בת יחידה׳ס הייסע ליעבע צו איהר.

— פון וועמען זיינען די צוויי בריעף געווען? — האָט די מוטער געפרעגט, ווען פלאָרא האָט גענומען פאָרטזעצען איהר טואַלעטע.

— איינער איז פון פרענק׳ען — האָט פלאָרא מיט פערבאָרגענע אונצופריעדענהייט געענטפערט — און דער אַנדערע איז... פון מיינע א פריינדין.

— וואָס שרייבט פרענק?

— איך האָב נאָך דעם בריעף ניט געלעזען.

— ביזט גאָר ניט נייגיעריג? — האָט די מוטער אויף איהר א קוק געטהאָן מיט א ליעבליכען שמייכעל. — דו ווייסט — האָט זי צוגעגעבען — ער האָט געמאכט גוטע ביזנעס. דער פאפא האָט אויך ערהאַלטען פון איהם היינט א בריעף. דו ביזט איהם זעהר מזל'דיג, שרייבט ער. זינט די פערלאָבונג איז צו וואָס ער ריהרט זיך צו, מאכט ער געלד.

פלאָרא האָט געשוויגען. דער געשפרעך וועגען פרענק'ען האָט אין איהר אַרויסגערופען א ביטערען געפיהל. עס האָט איהר פער־דראָסען אויף די מוטער פאר וואָס זי איז יעצט אריינגעקומען און פערטריבען פון איהר די פרעהליכע שטימונג, אין וועלכער ניימאַן'ס בריעף האָט איהר אויינגעבראַכט. זי האָט זיך מיט אַלע קרעפטען איינגעהאַלטען ניט צו ריידען קיין וואָרט, מורא האָבענדיג, טאָמער פאַנגט זי יאָ אָן צו ריידען, וועט זי אַרויסזאָגען אַלעס, וואָס דריקט אזוי שטאַרק איהר הארץ, איהר נשמה... און דאָס האָט זי געוואָלט אָפלייגען אויף שפעטער...

די מוטער, ניט וויסענדיג וואָס אין איהר טאָכטער'ס הארץ קומט פאָר, האָט אָנגענומען פלאָרא'ס שווייגען אַלס אַן אויסדרוק פון בעשיידענהייט און זי האָט ווייטער גערעדט:

— דו ווייסט וואָס ער האָט נאָך געשריבען, פלאָרא? — האָט זי מיט א פיעל בעדייטענדען שמייכעל איהר געקוקט גלייך אין די אויגען אריין — נו, טרעף וואָס ער שרייבט.

— ווי אזוי קען איך טרעפען? — איז פלאָרא שוין געוואָרען אונגעדולדיג.

— נו, וועל איך דיר זאָגען — האָט מיסעס זינגער פאַרטגע־זעצט — ער שרייבט, אז ער וויל, דאָס די חתונה זאָל שטאַטפינדען אין א מאָנאַט ארום.

איבער פלאָרא'ס גאַנצען קערפער איז א שוידער דורכגעלאָ־פען און געמאכט גליווערען דאָס בלוט אין איהרע אָדערען. זי האָט זיך אָבער אויפ'ן שטעל קאָנטראָלירט און געזאָגט אין א שאַרפען טאָן:

— ער וויל... און מיך דאַרף מען גאָר ניט פרעגען ? איך האָב גאָר קיין דעה ניט ?

די מוטער, ניט פערשטעהענדיג וואָס פלאָרא איז דאָ אויסען, האָט ווידער אָנגעפאַנגען, מיט דעם זעלבען פריהערדיגען שמייכעל אויף איהרע ליפען:

— וואָס דאַרף מען דיך פרעגען ? דו וועסט דען זיין דאַגעגען ?

— פיעלייכט יא — האָט פלאָראַ אין אַ פעסטען טאָן געענטפערט.

— וואָס הייסט ? — האָט מיסעס זינגער שוין ערשטוינט אָנגעקוקט די טאָכטער.

— אָט וואָס דו הערסט.

— געה שוין, געה, דו שטיפערקע — האָט די מוטער זיך גוטמוטהיג צולאַכט — דו מאַכסט שוין ווידער עפּעס אַ „דזשאָוק“.

— עס איז קיין „דזשאָוק“ ניט, מאַמאַ — עס איז דער ריינסטער ערנסט — האָט פלאָרא גערעדט מיט אַנגסט.

— איך קען דאָך שוין דיין ערנסטקייט — האָט מיסעס זינגער נאָך אַלץ געמיינט, אַז די טאָכטער שפּאַסט — מיר וועלען שוין שפּעטער זעהען. דערווייל קום עסען ברעקפעסט.

פלאָראַ'ן איז יעצט אין זינען ניט געלעגען קיין עסען. דיעזע אונערוואַרטעטע נייעס האָט נאָך מעהר פערגיפטעט איהר הארץ. זי האָט פערשטאַנען ווארום פרענק איילט זיך אזוי צו הייראַטהען. פון איהר בענעהמונג געגען איהם זינט זי איז אהיים געקומען פון האָספּיטאַל, זעהט ער דייטליך, אַז זי איז ניט די זעלבע ווי אמאָל. ער וויל זיך דארום פערזיכערען מיט איהר. אז זי וועט האָבען דורכצומאַכען אַ שטאַרקען קאַמפף, דאָס האָט זי גאַנץ גוט געוואוסט און זי איז יעדע ווייַלע בערייט און ענטשלאָסען דיעזען קאַמפף אויפצונעהמען. אָבער אז זי וועט שוין דארפען אָנפאַנגען צו שטרייטען — דאָס איז פאַר איהר געווען אונערוואַרטעט. זי האָט געדענקט, אַז פרענק וועט זי כאָטש לאָזען עטליכע מאָנאַטען זיך אָפּרוהען, זי זאָל צו זיך קומען נאָך איהר קראַנקהייט, זי זאָל פאָלשטענדיג געזונד ווערען. דיעזע האנדלונג זיינע האָט אין איהר ארויסגערופען נאָך

מעהר האָס און עקעל צו איהם. זי האָט אין דעם וויעדער געזעהען זיין גראָבען, אבשטויסענדען עגאָאיזמוס.

דאָ איז איהר אויפ'ן זינען ארויפגעקומען נײמאַן'ס ווערטער אין זיין בריעף צו איהר. ער פערדאמט אלעס וואָס איז גראָב און געמיין... דיעזע ווערטער האָבען יעצט געהילכט אין איהרע אויערען און איהר הארץ איז אָנגעפילט געוואָרען מיט מוטה.

די מוטער, אומגעהעענדיג איבער'ן צימער, האָט בעמערקט פרענק'ס בריעף. זי האָט איהם גענומען און, דערלאַנגענדיג איהם דער טאָכטער, האָט זי געזאָגט:

— זעה נאָר, פלאָרא, וואָס ער שרייבט. לעז איבער דעם בריעף.

— לאָז מיר יעצט צו־רוה, מאמעניו! — האָט פלאָרא זיך ביי איהר געבעטען, ניט צונעהמענדיג דעם בריעף.

מיסעס זינגער איז יעצט געוואָרען זעהר אונרוהיג. זי האָט נאָך די טאָכטער קיינמאָהל אין אזא שלעכטען געמיטה ניט געזעהן. זי האָט גענומען טראכטען וואָס עס קען זיין די אורזאכע דערפון. פלוצ־לונג האָט זי זיך דערמאָנט אָן דעם צווייטען בריעף וואָס פלאָרא האָט אויך היינט ערהאַלטען און זי איז געוועזען זיכער, אז דאָס איז די אורזאכע ווארום פלאָרא איז עפּעס היינט „ניט מיט אַלעמען", און זי האָט זיך געווענדעט צו דער טאָכטער:

— פלאָרא, פון וועמען האסטו געזאָגט איז געוועזען דער צוויי־טער בריעף?

פלאָרא האָט א לייכטען ציטער געטהאָן. זי האָט זיך אָבער ניט פערלאָרען און געלאַסען געענטפערט:

— איך האָב דאָך דיר געזאָגט: פון מיינע א פריינדין.

— ווער איז דאָס? איך קען זי ניט?

— ניין. זי איז געגאַנגען מיט מיר צוזאַמען אין היי־סקוהל.

— וואָס שרייבט זי דיר?

— גאָר ניט. זי האָט געהערט, אז איך בין קראַנק געוועזען, פרעגט זי מיך וואָס איך מאַך.

פלאָרא האָט געפיהלט ווי די באַקען פלאַמען איהר. זי האָט

געהאסט ליגען און דאָס איז געווען דאָס ערשטע מאָל וואָס זי האָט פאַר דער מוטער ניט געזאָגט דעם אמת. מיסעס זינגער, וויעדער, וויסענדיג, אז איהר טאָכטער זאָגט קיינמאָל קיין ליגען ניט, האָט ניט געצווייפעלט אין פלאָרא׳ס רייד און זי איז וויעדער געווען אונ־רוהיג, ניט פערשטעהענדיג וואָרום פלאָרא איז היינט אַזוי שלעכט גע־שטימט. זי האָט אָבער בעשלאָסען דאָס אויסצוגעפינען און זי האָט וויטער געזאָגט:

— עס איז מיר א וואונדער פאר וואָס דו האָסט יענעם בריעף יאָ געלעזען און פרענק׳ס ניט.

— וואָס פרעגסטו מיך עפּעס אזוי אויס, מאַמעניו — האָט פלאָרא ווי זיך געבעטען ביי דער מוטער, זי זאָל איהר צורוה לאָזען — פון יעדע קלייניגקייט מאַכסטו גלייך א ווענזען. וואָס האָב איך דאָ פערשפּעטיגט? וועל איך איהם שפּעטער לעזען.

די מוטער האָט מעהר קיין וואָרט ניט גערעדט, אָבוואָהל די אונרוהיגקייט האָט זיך אַלץ פערשטאַרקט אין איהר הארצען.

שפּעטער, ווען פלאָרא האָט שוין געהאַט אָפּגעגעסען פריה־שטיק, איז דיא מוטער וויעדער צוגעשטאַנען צו איהר:

— נו, עפּען שוין דעם בריעף און זעה וואָס פרענק שרייבט!

פלאָרא, ניט וועלענדיג דער מוטער פערשאַפען קיין עגמת נפש, האָט געעפענט דעם בריעף, שנעל דורכגעלאָפען איהם מיט די אויגען און נאָכהער שווייגענדיג, איהם אוועקגעלייגט אויפ׳ן טיש, וועהרענד איהר געזיכט האָט זיך מיט טיעפען אומעט בעצויגען.

— נו וואָס שרייבט ער? — האָט דיא מוטער געפרעגט א נייגיעריגע.

— כמעט דאָס זעלבע וואָס צום טאַטען — האָט פלאָרא גע־ענטפערט אויפגערעגט — ער מאַכט גוטע ביזנעס און... דו ווייסט דאָך שוין דאָס איבעריגע...

— ער וויל דאָך אודאי, דו זאָלסט איהם ענטפערען, ער וויל דאָך הערען וואָס דו האָסט צו זאָגען וועגען דעם — איז דיא מו־טער געווען טשיקאַווע צו וויסען דער טאָכטער׳ס מיינונג.

— געווים וועל איך איהם ענטפערען און טאקע שוין — איז פלארא האסטיג אויפגעשטאנען פון טיש.

— מעג איך וויסען וואס דו געהסט איהם שרייבען ? — האט דיא מוטער ווייטער געפרעגט.

— געווים, מאמעניו — האט פלארא זיך געסטארעט צו פער־שטיקען איהר אויפרעגונג — דו ווייסט דאך, אז איך האב פאר דיר קיינע סודות.

דיא באקען האבען ביי איהר יעצט ווידער געפלאמט. זיא האט ווידער געזאגט א ליגען... זיא איז געשטאנען מיט דיא אויגען ארונטערגעלאזט צו דער ערד, אזוי וויא זיא וואלט מורא געהאט, אז דיא מוטער זאל אין זיי ניט דערקענען, דאס זיא זאגט ניט דעם אמת, דאס זיא האט יא א געהיימניס פון איהר.... א ווייל̈ע איז זיא אזוי געשטאנען אין דיעזער פאזע, נאכהער האט זיא זיך געווענדעט צו דער מוטער, זאגענדיג :

— וואס האט דער פאפא געזאגט צו פרענק'ס פארשלאג ?

— ער האט געהייסען, אז מען זאל זיך צוגרייטען צו דער חתונה.

— אזוי ? ! — האט פלארא אויסגעשריען אין א פערשטיקטער שטימע — ער האט געהייסען זיך צוגרייטען צו דער חתונה ?...

— וואס איז דיר, פלארא־לעבען ? — איז די מוטער א פערציטערטע צוגעלאפען צו דער טאכטער — וואס ביזטו עפעס אזוי צוטראגען ?

זיא האט ניט געענטפערט. א טיעפער, שמערצליכער קרעכץ האט זיך ארויסגעריסען פון איהר ברוסט, וועלכע האט זיך האסטיג אויפגעהויבען און ארונטערגעלאזען. אבער באלד האט זיא אנגענומען א מוטהיגע פאזע און געזאגט אין א דרייסטער שטימע :

— מען וועט זיך צו דער חתונה ניט צוגרייטען, און איך געה דאס טאקע גלייך שרייבען צו פרענק'ען !

— קינד מיינס ! — האט דיא מוטער א דערשראקענע פערבראכען דיא הענד און אין איהר שטימע האבען זיך געהערט טרעהרען — וואס געהסטו טהאן ? וואס...

פלארא'ן האט שטארק פערקלעמט דאס הארץ פאר וואס זיא

פערשאפט דער מוטער שמערצען. זיא האט זיך אבער ניט געקענט העלפען. זיא מוז שוין, אויפ'ן שטעל אנפאנגען איהר קאמפף. פאר איהרע אויגען איז יעצט געשטאנען ניימאן'ס געשטאלט. ער האט אויף איהר געקוקט מיט זיינע קלוגע, עטוואס שטרענגע אויגען, און דאס האט איהר צוגעגעבען נייעם מוטה, קוראזש. זיא איז יעצט מעהר ניט געוועזן דיא אמאליגע שטילע, געהארכזאמע קינד. אין איהרע אדערען האט יעצט געפלאסען ניימאן'ס הייסע, ענערגישע בלוט...

— עס וועט אין א מאנאט ארום ביי מיר קיין חתונה ניט זיין! — האט פלארא אין א פעסטען טאן ווייטער געזאגט, איבער־שלאגענדיג דיא מוטער אין מיטען ריידען.

אז זיא וועט קיינמאל מיט פרענק'ען ניט הייראטען — דאס האט איהר דיא הארץ ניט געלאזט זאגען דער מוטער. וויסענדיג אז זיא איז א שוואכע פרוי, האט זיא מורא געהאט, אז דאס זאל זיך ניט שלעכט אפרופען אויף איהר געזונד.

— פלארא, וואס טהוט זיך דא עפעס? וואס פאר א רייד הער איך? — איז דיא מוטער נאך מעהר פערצווייפעלט געווארען.

— ערגער זיך ניט, מאמעניו — האט פלארא גערעדט זעהר העפליך, אנשטרענגענדיג זיך מיט אלע קרעפטען צו קאנטראלי־רען זיך — עס איז דא גאר ניט. איינפאך, איך וויל ניט, אז דיא חתונה זאל שטאטפינדען אין א מאנאט ארום.

דיעזע ווערטער, ארויסגערעדט אין א העפליכען טאן, האבען מיסעס זינגער עטוואס בערוהיגט. זיא האט אנגענומען פלארא'ן און זי צוריק אוועקגעזעצט אויף א שטוהל, אליין האט זי זיך אויך געזעצט לעבען איהר און אנגעפאנגען אין א געלאסענעם טאן:

— האסטו זיך געדארפט אזוי אויפרעגען צוליעב דעם? האסט דאך דאס געקענט ערקלערען געלאסען. ווייסטו דען ניט וויפיעל געזונד עס קאסט מיך, וויפעל לעבען איך פערליער, ווען איך זעה אז דו ביזט אויפגערעגט? אבער לאמיך הערען, ווארום דו ווילסט ניט, אז די חתונה זאל שטאטפינדען אין פיער וואכען ארום?

— ווייל איך וויל ניט — האָט פלאָרא אַלץ, קיין הארץ ניט געהאַט דער מוטער צו ערקלעהרען די ריכטיגע אורזאַכע.

— גלאַט דו ווילסט ניט — האָט די מוטער מיט א גוטמוטיגען שמייכעל בעמערקט — דו מוזט דאָך אָנגעבען אַן אורזאַכע.

פלאָרא האָט זיך טיעף פערטראַכט. זיא האָט ניט געוואוסט וויא אזוי זיך דאָ ארויסצודרעהען. ענדליך איז איהר א גליקליכער געדאַנק געקומען אויפ'ן זינען און זי האָט זיך אָפּגערופען:

— איך בין בייז אויף פרענק'ען. דאָס הייסט א ביסעל א חוצפּה! ער בעשליסט אַז אין א מאָנאַט ארום זאָל זיין דיא חתונה און מיך פרעגט ער גאָר ניט וועגען דעם. וואָס איז, איך האָב גאָר קיין דעה ניט?

דאָס איז געווען אַן אויסגעצייכענטער איינפאַל. מיסעס זינגער האָט ניט געצווייפעלט, אַז דאָס איז טאַקע דיא אורזאַכע.

— נאַרעלע, — האָט זי מיט ליעבע געקוקט דער טאָכטער אין די אויגען אריין, — דו דאַרפסט זיך דערפון ניט בעליידיגען. ער איז דאָ קיין בייזעס חלילה ניט אויסען געווען.

— ער האָט דאָך אָבער מיר געקענט פריהער פרעגען! — האָט פלאָרא כלומרשט זיך וויימער געבייזערט.

— פיעלייכט האָט ער זיך געשעהמט דאָס דיר צו פרעגען — האָט מיסעס זינגער אַלץ געזוכט צו פערטהיידיגען איהר צוקינפטיגען איידעם.

— נו, נו, דו ווייסט גאַנץ גוט, אַז פרענק איז ניט אזא שעמעוודיגער.

— קינד, וואָס־זשע דען איז ער דאָ אויסען געווען?

— ער האָט געוואָלט ווייזען, אַז ער איז דער באָס. ער בעפעהלט, און אזוי מוז געשעהן — איז פלאָרא וויעדער אויפגערעגט געוואָרען.

— נו, טאָ וואָס איז דאָ די עולה? — האָט די מוטער וויימער גענומען פערטיידיגען איהר טאָכטער'ס חתן — עס איז טאַקע אזוי: די מענער זיינען טאַקע אונזערע באָסעס; אזוי פיהרט זיך שוין די וועלט.

— איבער מיר וועט א מאן ניט באַסעוועון; פרענק אודאי ניט. איך געה איהם גלייך שרייבען א בריעף.

— אז וואָס?

— איך האָב דאָך דיר שוין געזאָגט וואָס איך וועל שרייבען: אז די חתונה וועט אין א מאָנאַט ארום ניט שטאַטפינדען.

— מוזטו דאָך איהם ערקלערען ווארום דו ווילסט ניט.

— לאָז דאָס איבער צו מיר, מאַמעניו — איז פלאָרא אויפ־געשטאַנען און זיך געלאָזען געהן אין איהר צימער.

— פלאָרא! — האָט די מוטער זי פערהאַלטען — וואַרט נאָר אָפּ ביז דער פּאַפּא וועט קומען. ער וועט זיין אין כעס ווארום דו האָסט געשריבען און איהם ניט געפרעגט.

— איך ווייס פריהער וואָס ער וועט מיר ענטפערען און דערפאַר וויל איך איהם ניט פרעגען.

אין די ווייטערע צימערען האָבען זיך געהערט פעסטע טריט.

— אָט איז טאַקע דער פּאַפּא געקומען — האָט מיסעס זינגער א צופרידענע געזאָגט, ניט בעמערקענדיג ווי פלאָרא'ס געזיכט איז פלוצלונג געוואָרען ווייס ווי שנעע און ווי איהר גאַנצער קערפער האָט גענומען פיבעריש זיך טרייסלען — גוט וואָס ער איז דאָ, סעם! סעם! קום נאָר אריין! — האָט זי גערופען דעם מאַן.

מיסטער זינגער איז באַלד אריינגעקומען. אָז זיין געזיכט איז געוועזען קענטיג, אז ער איז זעהר בייז. זיינע אויגען האָבען געשלייי־דערט צאָרנדיגע בליקען דאָס אויף דער פרוי, דאָס אויף דער טאָכטער.

מיסעס זינגער, זעהענדיג אז דער מאַן איז בייז, האָט שוין חרטה געהאַט ווארום זי האָט איהם אריינגערופען און זי האָט גע־נומען טראַכטען ווי אַזוי זי זאָל זיך דאָ ארויסדרעהען, מורא האַ־בענדיג, אז זי און פלאָרא זאָלען פון איהם ניט אריינכאַפּען א גאָב, ווען ער וועט זיך דערוויסען וועגען וואָס דאָ האַנדעלט זיך.

— וואָס ווילסטו? — האָט מיסטער זינגער בייז א בורטשע געטהאָן, ווענדענדיג זיך צו די פרוי.

— גאָר ניט — האָט די פרוי א פערציטערטע געשטאַמעלט —

איך... איך האָב געהערט, אַז דו ביזט אין הויז, האָב איך דיך אַריינגערופען.

ער האָט זיך אַוועקגעזעצט, אָבגעמאָסטען מיט אַ בייזען בליק די טאָכטער, וועלכע, אום צו פערבאָרגען איהר אויפרעגונג, איז געשטאַנען אויסגעדרעהט מיט'ן געזיכט צום פענסטער און כלומרשט אַרויסגעקוקט אויפ'ן גאַס, און געזאָגט מיט כעס:

— פלאָרא, זעץ זיך אַוועק, איך האָב מיט דיר עפּעס צו ריידען.

פלאָרא איז מיט באַזאַכטע טריט צוגעגאַנגען צום טיש און זיך אַוועקגעזעצט. דער פאָטער האָט האַסטיג אַרויסגעשלעפּט פון טאַש אַן ענגלישע צייטונג און, אַ שליידער טהאָנדיג זי פאַר די טאָכטער, האָט ער, קריצענדיג מיט די צייהן, אַ בורטשע געטהאָן:

— וואָס איז דאָס, האַ? וואָס פאַר אַ שטוקעס פּראָוועסט דו, האַ? האָסט געמיינט, אַז איך וועל פון קיין זאַך ניט וויסען?

— סעם, וואָס איז געשעהען? — האָט די פרוי אַ פערציטער־טע זיך געווענדעט צום מאַן — וואָס...

— שאַראַפּ, אַלטע בהמה! — האָט דער מאַן מיט רציחה אַ טופּע געטהאָן מיט'ן פוס און אַ שטאַרקען זעץ געטהאָן מיט'ן פויסט אָן טיש — וואָס מישטו זיך אַריין?

— וואָרום בעליידיגסטו די מאַמען! — האָט פלאָרא ענערגיש פּראָטעסטירט, קוקענדיג דעם פאָטער דרייסט אין די אויגען אַריין.

אי דער פאָטער, אי די מוטער זיינען ערשטוינט געוואָרען פון זייער טאָכטער'ס אַרויסטרעטען. דאָס איז פאַר זיי געווען אַ נייעס. עס איז קיין נאָווינע ניט געווען, אַז זינגער זאָל זיין פרוי בעליי־דיגען. קיין אַנדער נאָמען ווי „אַלטע בהמה" האָט ער קיינמאָל ניט געהאַט פאַר איהר. עס איז כמעט ניט אַוועק אַ טאָג, אַז ער זאָל זי ניט זידלען, אָפט זאָגאַר אין דער אַנוועזענהייט פון פרעמ־דע מענשען. ניט זעלטען פלעגט ער איהר אויך אויפוואַרפען איהר גאַנצען יחוס: אַז איהר פאָטער איז געווען אַן אָרימער שוסטער, אַ לאָטוטניק, אַז זי איז געווען אַ דיענסטמויד און איהר גאַנצע

משפחה זיינען לויטער קבצנים. די אָרעמע פרוי פלעגט אַלע בע־לײדיגונגען שטיל אַרונטערשלינגען.

פלאָרא איז צוגעוואָהנט געוואָרען צו הערען דיעזע זלזולים און זי פלעגט זיך קיין מאָל ניט אַריינמישען. איהר יעצטיגעס אַרויסטרעטען איז אַלזאָ פאַר די עלטערן געווען אַ גרויסע איבער־ראשונג. אויך פלאָרא זעלבסט האָט זיך ניט ווייניגער געוואונדערט פון וואַנען עס נעהמט זיך ביי איהר פלוצלונג דיעזער מוטה. זי האָט שוין צוגעזעהען פיעל שרעקליכערע סצענעס צווישען איהר פאָ־טער און מוטער; ניט איין מאָל פלעגט ער זיך זאָגאַר כאַפּען שלאָ־גען צו דער מוטער — זי פלעגט אָבער אימער שווייגען, אָבוואָהל אין הארצען האָט זי זעהר געליטען דערפון. זי האָט אָבער גלייך געפונען אַן אַנטוואָרט אויף איהר פראַגע: ניימאַן'ס בלוט, וואָס פליסט יעצט אין איהרע אָדערן, האָט איהר פאַר אַן אַנדער מענש גע־מאַכט.. און ביי דיעזען געדאַנק האָט זי געפיהלט, ווי עס שטראָמט אַריין אין איהר מעהר מוטה, קוראַזש און עס צוגיסט זיך איבער אַלע איהרע גליעדער...

אין דעם פאָטער האָט זיך יעצט אַזוי צופלאַקערט דער כעס, אַז עס האָט גענומען אַ פּאָאַר מינוטען ביז ער האָט געקענט אָנפאַנ־גען צו ריידען. זיין קאָפּ האָט שטאַרק געציטערט אויף זיין קורצען, דיקען האַלז און זיינע אויגען האָבען געקוקט ווילד ווי ביי אַן אויפ־גערייצטען טיגער. די פרוי איז יעצט געווען מעהר טויט ווי לעבע־דיג. זי האָט מורא געהאַט, אַז ער זאָל זיך ניט אַרויפוואַרפען אויף פלאָרא'ן. זי וואָלט מיט פערגניגען יעצט פאַר ליעב גענומען די גרעסטע בעליידיגונג, אַפילו קלעפּ, אַבי ער זאָל איהר קינד צורוהע לאָזען. אָבער פלאָרא איז געזעסען רוהיג.

— וואָס איז דאָס דיינע ביזנעס ? ! — האָט מיסטער זינגער אַזאַ זעץ געטהאָן אין טיש, אַז עס האָט זיך געדוכט, דאָס ער איז אויף שפּענדליך צושמעטערט געוואָרען — וואָס רופסטו זיך אָן ?

— עס איז מיינע ביזנעס און איך וועל פון היינט אָן ניט לאָזען די מאַמען בעליידיגען — האָט פלאָרא געלאַסען, אָבער ענער־גיש געענטפערט.

אין דעם פאָטער האָט זיך יעצט נאָך שטאַרקער צופלאַקערט דער כעס. ער האָט געקריצט מיט די ציינער און דורכגעשפּיזט מיט זיינע בליקען די פרוי, דיינקענדיג, אַז זי האָט דאָס געבעטען די טאָכטער, אַז זי זאָל זיך פאַר איהר אָננעהמען. מיסעס זינגער וויעדער האָט זיך געבעטען מיט איהרע בליקען ביי דער טאָכטער, אַז זי זאָל שווייגען, ניט ענטפערען דעם פאָטער.

— דאָס האָסטו זי גענומען פאַר דיין מליץ יושר! — האָט ער גענומען אויסלאָזען זיין כעס צו דער פרוי — דאָס וועט דיר אָבער קנאַפּ העלפען, דו אַלטע בהמה! — האָט ער איהר געגראָד־זשעט מיט'ן פויסט פאַר איהר פנים — איך וועל זיך מיט דיר שוין אָפּרעכענען, וואַרט!

— האָסט אַ טעות, פּאַפּאַ — האָט פלאָראַ זיך אָפּגערופען — די מאַמע האָט מיט מיר קיין וואָרט ניט גערעדט וועגען דעם. איך...

— שאַראַפּ! — האָט ער וויעדער אַ זעץ געטהאָן אָן טיש — מען פרעגט ביי דיר ניט!

פלאָראַ איז געלאַסען אויפגעשטאַנען און זיך געלאָזען געהן אין איהר צימער.

— וואו געהסטו? — האָט דער פאָטער אויף איהר אַ דונער געטהאָן.

— צו זיך אין צימער.

— זעץ זיך אַוועק, זאָג איך!

— נאָך וואָס — אום דו זאָלסט מיך בעליידיגען?

— דו פערדרייד מיר נאָר ניט די ציינער, חכמה מיינע! — האָט ער געפיהרט מיט'ן פינגער הין און צוריק אין דער לופטען און אירא̈ניש איהר געשמייכעלט אין די אויגען אריין — דו ווילסט זיך שוין ארויסדרעהען!

— איך פערדרייד דיר ניט די ציינער און איך וויל זיך ניט ארויסדרעהען. אויב דו וועסט ניט בעליידיגען ניט מיך און ניט די מאַמען, בין איך בערייט דיך אויסצוהערען.

— אזוי, דו שטעלסט מיר גאָר בעדינגונגען! — האָט ער ווײ־

טער געקריצט מיט די צייהן — אפשר ווילסטו גאָר, איך זאָל עס דיר אונטערשרייבען?

אַ טיעפער זיפץ האָט זיך אַרויסגעריסען פון פלאָרא'ס ברוסט און זי האָט זיך ווייטער געלאָזען געהן.

— אַהער געה, זאָג איך דיר! — איז דער פאָטער צו איהר אַ ווילדער צוגעשפּרונגען און איהר פערלאָפען דעם וועג — זעץ זיך אַוועק!

פלאָרא האָט זיך מוטהיג אַוועקגעשטעלט און געזאָגט דרייסט:

— פּאַפּאַ, איך וועל זיך ניט אַוועקזעצען, אויב דו וועסט מיר ניט פערשפּרעכען, אַז דו וועסט מיך ניט בעליידיגען.

ער האָט אַ מרוקע געטהאָן ווי אַ ווילדער, צובושעוועטער אָקס, איז שווייגענד צוריקגעגאַנגען צו זיין פריהעריגען פּלאַץ, זיך אַוועקגעזעצט און גענומען נערוועז פּויקען מיט די פינגער איבער'ן טיש. די מוטער האָט געוואונקען צו פלאָרא'ן, זי זאָל זיך אַוועקזעצען, וואָס זי האָט גלייך געפאָלגט.

אַ היבשע ווײַלע האָט אין צימער געהערשט אַ דריקענדע שטילקייט. דאָס איז געווען אַ שטילקייט בעפאָר אַ שטורם. און באַלד טאַקע האָט דער שטורם אויסגעבראָכען:

— וואָס איז דאָס? — האָט מיסטער זינגער גענומען אָן אויפגערעגטער קלאַפּען מיט די פויסט איבער דער צייטונג, וואָס איז געלעגען אויפ'ן טיש — וואָס האָסטו דאָ אַריינגעשטעלט?

פלאָרא האָט ניט געענטפערט.

— וואָרום ענטפערסטו ניט? — איז ער אַלץ מעהר אין כעס געוואָרען.

— פלאָרא! — האָט די מוטער אין אַ וויינענדיגע שטימע זיך געבעטען ביי דער טאָכטער — אַז דער פּאַפּאַ פרעגט דיך, דאַרפסטו ענטפערען!

דער מוטער'ס ווערטער האָבען געווירקט. זי האָט דער מוטער ערקלעהרט וועגען וואָס דאָ האַנדעלט זיך און געענדיגט אין אַ געלאַסענעם טאָן:

— איך ווייס ניט וואָס פאַר אַ פערברעכען איך בין דאָ בע־

גאנגען, ווען איך האָב אדווערטייזט, אז איך וויל זעהן מיסטער ניי־מאַן׳ען.

— דו ווייסט נעבעך ניט וואָס פאר א פערברעכען דו ביזט בע־גאַנגען! — האָט דער פאָטער איהר איבערגעקרימט — וואָס פאר א מחותן ביזטו מיט דעם יונג, הא? וואָס פאר א ביזנעס האָסטו מיט איהם?

— איך האָב מיט איהם קיין ביזנעס ניט, אָבער איך וויל איהם זעהן.

— דו הערסט עפּעס רייד! — האָט ער זיך געווענדעט צו דער פרוי, ציהענדיג מיט די אקסלען — זי האָט מיט איהם קיין ביזנעס ניט און דאָך וויל זי איהם זעהן. דו פערשטעהסט דאָס? — איך ניט!

— דו קענסט דאָס טאַקע ניט פערשטעהן — האָט פלאָרא ווייטער גערעדט, סטאַרענדיג זיך צו זיין העפליך — דו האָסט צו איהם קיינע פפליכטען ניט, אָבער איך...

— פפליכטען! — האָט ער אויסגעזעצט אין א שפּאָטישען געלעכטער, וועלכער האָט געמאַכט זידען די בלוט אין פלאָרא׳ס אָדערן — זי האָט צו איהם פפליכטען! כא, כא, כא!

פלאָרא האָט טרויעריג אָפּגעזיפצט.

— זי מיינט — האָט די מוטער זיך אָפּגערופען — אז...

— זי געהט שוין טרעפען וואָס זי מיינט! — האָט ער די פרוי ניט געלאָזען רייזען — זאָל זי זאָגען!

— איך האָב דאָך דיר שוין ערקלעהרט — האָט פלאָרא ווייטער אָנגעפאַנגען — אָבער דו ווילסט מיר ניט בעגרייפען. איך האָב צו מיסטער ניימאַן׳ען פפליכטען, הייליגע פפליכטען. איהם האָב איך צו פערדאַנקען פאר מיין לעבען!

— שוין ווידער די זעלבע געשיכטע! — איז דער פאָטער שוין געוואָרען א ביסעל וויכער — פפליכטען, דאַנקען — וויפיעל איז דער שיעור? עס מוז דאָך אמאָל נעהמען אן ענדע!

— דאָס וועט קיין מאָל קיין ענדע ניט נעהמען. ווי לאַנג איך וועל לעבען וועל איך איהם דאַנקבאַר זיין.

— קיינער שטערט דיר ניט ,אז דו זאָלסט איהם דאַנקען. אָבער נאָך וואָס דאַרפסטו שרייבען וועגען דעם אין די פּייפּערס? עס איז דאָך מיר א ביטערע שאַנדע... מיינע בעקאַנטע האָבען מיר היינט וועגען דעם דערצעהלט און איך האָב זיך שיעור ניט בעגראָבען פאר חרפּה.

— אַזא יאָהר אויף מיר, ווי דער פּאַפּאַ איז גערעכט — האָט די מוטער זיך אָפּגערופען.

— זי האָט געמיינט, אז מיר קענען ניט לייענען קיין ענגליש, וועלען מיר דערפון ניט וויסען — האָט דער פאָטער שוין ווידער גערעדט מיט כעס — עס האָבען זיך אָבער געפונען מענשען וואָס האָבען מיר דערצעהלט.

— וואָס האָט זי אזוינס אריינגעשטעלט אין פּייפּער? — האָט די פרוי ווייטער געפרעגט ביים מאַן.

— איך האָב מיך געשעהמט איבערצופרעגען — האָט ער גע־ענטפערט. — ווען מען האָט מיר דערלאַנגט דאָס פּייפּער, האָב איך געמאַכט א מינע, אַזוי ווי איך וויים וועגען דעם און האָב געזאָגט א תירוץ, אז מיר זוכען איהם, מיר ווילען איהם געבען נאָך געלד.

— האָסט גאַנץ גוט געטהאָן — האָט די פרוי געזוכט צו בע־רוהיגען דעם מאַן.

— פאר אונזער טאָכטער נאָר בין איך ניט קלוג גענוג — האָט מיסטער זינגער געמאַכט א שטאָלצע מינע — איך פערשטעה קיין זאַך ניט, איך בעגרייף ניט איהרע פּפּליכטען... אָבער ניש־קשה, איך דאַרף ביי קיינעם קיין שכל ניט לייהען. זאָג נאָר, טאָכטער מיינע — האָט ער זיך געווענדעט צו פלאָרא'ן וועלכע איז געזעסען טיעף פערטראַכט — וואָס וועט זיין אז פרענק וועט זיך דערפון דער־וויסען, הא? ער קען דאָך שוין יא לייענען. ער לעזט דאָך אַלע פּיי־פּערס. וואָס פאר א תירוץ וועלען מיר איהם געבען, הא? האָסטו וועגען דעם א טראַכט געטהאָן?

— דאָס קימערט מיך גאָר ניט — האָט פלאָרא אין א פעסטען טאָן געענטפערט.

— וואָס קימערט דיך ניט? — האָט דער פאָטער זיך אויף דאָס ניי גענומען קאָכען.

— אַז פרענק וועט זיך דערוויסען — האָט פלאָרא געלאָסען געענטפערט.

— דו הערסט, עטעל? — האָט ער מיט׳ן עלענבויגען אַ שטויס געטהאָן די פרוי — עס קימערט דאָך איהר ניט, אַז פרענק זאָל זיך דערפון דערוויסען!.. האָסט איהר געזאָגט וואָס ער האָט צו מיר געשריבען?

— יאָ. זי האָט אויך פון איהם אַ בריעף בעקומען. צו איהר שרייבט ער אויך דאָס זעלבע. וועגען דעם האָב איך דאָס טאַקע דיך פריהער גערופען.

— וואָס מיינסטו? — האָט ער ניט פערשטאַנען דער פרוי׳ס רייד.

מיסעס זינגער האָט זיך יעצט געפונען אין אַ פערלעגענהייט. זי האָט מורא געהאַט איהם צו זאָגען וועגען פלאָרא׳ס בעשלוס, אום ער זאָל זיך וויעדער ניט קאָכען. אָבער די טאָכטער האָט איהר פון דיעזער פערלעגענהייט אַרויסגענומען, זאָגענדיג אין אַ רוהיגען טאָן:

— איך געה איהם שרייבען, אַז די חתונה וועט אין אַ מאָנאַט אַרום ניט שטאַטפינדען.

— וואָס?! איז דער פאָטער אויפגעשפרונגען ווי פון אַ דונער געטראָפען — וואָס האָסטו געזאָגט?

פלאָרא האָט געשוויגען.

ביי מיסעס זינגער איז יעצט די האַרץ איינגעפאַלען פון שרעק. זי האָט מורא געהאַט, אַז עס וועט דאָ אויסברעכען אַ שרעקליכער סקאַנדאַל. דען זינגער איז פון דער נאַטור געווען אַ דעספּאָט. קיינער האָט איהם אין קיין זאַך קיין דעה ניט געטאָרט זאָגען. האָט ער עפּעס געוואָלט אויספיהרען, האָט עס געמוזט געשעהן, ווען אפילו וועלטען האָבען זיך געזאָלט איבערקעהרען. דאַן האָט ביי איהם קיין שום בעדייטונג ניט געהאַט אַ פריינד, זיין פאַמיליע און אפילו גאָט אליין... אָבוואָהל ער האָט פלאָרא׳ן זעהר ליעב געהאַט, דאָך איז די פרוי זיכער געווען, אַז ער וועט איהר יעצט ניט שאָנעווען, אויב

זי וועט וואגען צו האנדלען נעגען זיין ווילען. זי האָט דארום גע־וואָלט אויסמיידען אַ סקאַנדאַל, מורא האָבענדיג, אַז דאָס זאָל ניט ווירקען שלעכט אויף דער טאָכטער און זי האָט זיך אָפּגערופען אין אַ שטימע, פול מיט שרעק און אַנגסט:

— סעם, זי מיינט חלילה ניט... הער איהר פריהער אויס!...

— אַז זי איז דאָך גאָר פּלוצלונג שטום געוואָרען! — האָט ער ווידער געדונערט און די אויגען האָבען ביי איהם גענומען קור־קען ווילד, ווי ביי אַ גזלן — ווארום ענטפערסטו ניט?! — האָט ער זיך געווענדעט צו פלאָראַ'ן מיט אַ געשריי.

— איך האָב דאָך דיר שוין געזאָגט — האָט פלאָראַ זיך אָפּ־גערופען אין דעם זעלבען רוהיגען טאָן וואָס פריהער.

—דו ווייסט ווארום זי וויל ניט אַז די חתונה זאָל שטאַטפינ־דען? — האָט מיסעס זינגער געזאָגט מיט אַ געמאַכטען שמייכעל, ווערלענדיג אַלץ פערמיידען אַ סקאַנדאַל — זי האָט זיך בעליידיגט, ווייל פרענק האָט ביי איהר פריהער ניט געפרעגט.

— וואָס מישסטו זיך נאָכאַנאַנד אריין, אַלטע בהמה! — האָט ער זיך צושריען אויף די פרוי — זי פערענטפערט איהר אַלץ! זאָל זי ריידען, איך פרעג דאָך ביי איהר, ניט ביי דיר.

— פּאַפּאַ, איך וועל דיר קיין וואָרט ניט ענטפערען, אויב דו וועסט ניט אויפהערען צו בעליידיגען די מאַמען! — האָט פלאָראַ צו איהם געזאָגט אין אַ שאַרפען טאָן.

דיעזע ווערטער האָבען געווירקט אויף דעם אויפגערעגטען, ווי אויל אויף פייער. די רציחה האָט זיך יעצט אין איהם נאָך מעהר צופלאַקערט.

— איך וויל זעהען צו דו וועסט שרייבען צו פרענק'ען אַזאַ בריעף! — האָט ער געליאַמרעמט און געטופּעט מיט די פיס, אַז די גאַנצע הויז האָט זיך געטרייסעלט — איך וויל דאָס זעהען!

פלאָראַ האָט געשוויגען. די מוטער האָט זיך אויפ'ן וואונק ביי איהר געבעטען רחמים, זי זאָל זיין שטיל.

זינגער האָט האַסטיג גענומען אומשפּאַנען איבער'ן צימער, בורטשענדיג עפּעס אונטער דער נאָז און וואַרפענדיג גיפטיגע, שטע־

כיגע בליקען דאָס אויף דער פרוי, דאָס אויף די טאָכטער. ענדליך האָט ער זיך אָפּגעשטעלט לעבען פלאָרא'ן און געפרעגט מיט כעס:

— נו. וואָס האָסטו בעשלאָסען?

— צו שרייבען איהם, אז די חתונה וועט ניט שטאָטפינדען אין א מאָנאַט ארום.

— זי שרייבט נאָך ניט, לאָז איהר יעצט צורוה — האָט מיסעס זינגער אליץ געזוכט איינצושטילען דעם מאן — מאַלע וואָס זי זאָגט!...

— און איך זאָג, אז די חתונה וועט יאָ זיין! — האָט ער וויע־דער געשריען — אָט טאָקע דערפאר ווייל דו ווילסט ניט! איך שיק גלייך א טעלעגראמע צו פרענק'ען, ער זאָל קומען. און דו גרייט גלייך אלעם צו — האָט ער זיך געווענדעט צו דער פרוי אין א באַ־פעהלענדען טאָן — איך וועל נאָך היינט דינגען א האָלל און בע־שטעלען „אינוויטיישאָנס". איך וועל דיר ווייזען ווער עס וועט אויספיהרען! — האָט ער געענדיגט, ווענדענדיג זיך צו פלאָרא'ן און קריצענדיג מיט די צייהן.

פלאָרא האָט אויסגעבראָכען אין א היסטערישען געוויין.

— גזלן! מערדער! — האָט מיסעס זינגער אין פערצווייפ־לונג געשריען צום מאן, צולויפענדיג צו דער טאָכטער — האָסט פערגעסען וואָס זי האָט ערשט דורכגעמאכט? דו מיינסט, זי האָט דיין בייזע גבורה?

דעם פאָטער האָבען פלאָרא'ס טרעהרען ניט געריהרט. ער איז געווען גלייכגילטיג, קאַלט ווי א שטיין. ווען די מוטער האָט די טאָכטער עטוואָס איינגעשטילט און זי אונטער'ן אָרעם אריינגע־פיהרט אין איהר צימער, האָט זינגער ארויסגעבורטשעט:

— דאָס וויינען וועט גאָר ניט העלפען. די חתונה וועט שטאָט־פינדען.

זיבענטער קאפיטעל.

דער ערשטער צוזאמענשטויס וואס פלארא האט געהאט מיט'ן פאטער האט שטארק געווירקט אויף איהר געזונדס־צושטאנד. זי האט זיך דעם גאנצען טאג געפיהלט שוואך און פון צייט צו צייט פלעגט זי אויסברעכען אין א ביטערען, יאמערליכען געוויין. די מוטער איז פון איהר ניט אפגעטראטען, געזוכט איהר צו בערוהי־גען, אבער איהר מיה איז געווען אומזיסט. פארנאכט האט זי ביי דער טאכטער געפרעגט, צו זי זאל רופען דעם דאקטאר. פלארא האט איהם געהייסען רופען. ניט זיין מעדיצינישע הילף האט זי פערלאנגט, — אין זיין פריינדשאפט האט זי זיך יעצט גענויטיגט, אין א פערנינפטיגען ראטה ווי אזוי זי זאל ווייטער אנפיהרען איהר קאמפף געגען איהר דעספאטישען פאטער. זי האט אליין געוואלט געהען צו דאקטאר סטענטאן, זי איז אבער געווען זעהר שוואך.

דער ארצט, דערוויסענדיג זיך וואס עס איז פארגעקומען, איז געווארען זעהר אויפגעבראכט אויף זינגער'ען, וועלכער איז דאן אין הויז ניט געווען, און ער האט בעשלאסען צו ווארטען אויף איהם און איהם גוט אויס'מוסר'ען.

— איהר ווייסט, איך האב בעקומען א בריעף פון נייטאן'ען — האט פלארא א גליקליכע געזאגט צום דאקטאר, ווען די מוטער האט זיי געלאזען אליין — א גרויסען בריעף.

— איך ווייס — האט דער ארצט גלייכגילטיג געענטפערט.

— פון וואנען ווייסט איהר? — האט די מיידעל איהם ער־שטוינט אנגעקוקט.

— איך ווייס — האט דער דאקטאר געשמייכעלט.

— פון וואנען? איהר זייט דאך ניט קיין נביא.

— מען דארף נאר קיין נביא ניט זיין. איהר זייט ביידע צוויי משוגעים. איך בין זיכער געווען, אז ער וועט זיך אפרופען אויף דיין אדווערטייזמענט.

— אהא! אבער פאר וואס האט ער זיך ניט אפגערופען אויף אייערע אדווערטייזמענטס? — האט זי גוטמוטהיג זיך גערייצט מיט'ן דאקטאר.

— ער איז דאָך אין מיר ניט פערליעבט.

א מחיה'דיגער, זיסער געפיהל האָט יעצט אָנגעפילט פלאָרא'ס הארץ און זיך צוגאָסען איבער אַלע איהרע גליעדער. ניימאַן איז אין איהר פערליעבט! ווי הערליך דיעזע ווערטער האָבען געקלונגען אין איהרע אויערען! ווער קען זיך צו איהר גליק גלייכען?

— מעג איך וויסען וואָס ער שרייבט דיר? — האָט דער דאָקטאָר געפרעגט נאָך א ווײַלע שוויינען.

פלאָרא האָט זיך ענטשולדיגט, אומגעקעהרט זיך, אויפגעשפיליעט דאָס וויסטעל, ארויסגענומען דעם בריעף, וועלכער איז געלעגען אויף איהר ברוסט און איהם דערלאַנגט דעם ארצט מיט א גליקליכע מינע אויף איהר געזיכט.

דער דאָקטאָר האָט איבערגעלעזען דעם בריעף פון אָנפאַנג ביז'ן ענדע און ווען ער האָט געענדיגט, האָט ער בעמערקט:

— ער שרייבט ציעמליך גוט ענגליש.

— דאָס איז אַלעס וואָס איהר האָט צו זאָגען וועגען דעם בריעף? — האָט פלאָרא געפרעגט אין א טאָן פון ענטוישונג.

— וואָס נאָך איז דען פאַראַן צו זאָגען וועגען דעם? דער בריעף איז דאָך פול מיט נארישקייטען. מיר אינטערעסירט אין איהם בלויז די שפראַך. איך זעה, אז ניימאַן איז א געבילדעטער קערל. אָבער אַפילו געבילדעטע מענשען קענען אין דער שעהנסטער שפראַך שרייבען די גרעסטע דומהייטען...

— דאָקטאָר, גענוג שוין מיט אייערע סארקאסטישע בעמערקונגען — האָט פלאָרא זיך געבעטען, קוקענדיג איהם ליעבליך אין די אויגען אריין — זייט א ווײַלע ערנסט!

— איך בין אימער ערנסט.

— אויב איהר זייט עס ווירקליך, טאָ זאָגט מיר, וואָס דיינקט איהר וועגען דעם בריעף.

— איך האָב דאָך דיר שוין געזאָגט.

— געהט, איהר זייט א שלעכטער מענש.

— דאָס איז אמת, דערפאַר האָבען דאָך פרויען מיך ניט ליעב; דערפאַר אַנטלויפען זיי דאָך אַזוי פון מיר.

— און זיי האָבען טאקע רעכט. א שלעכטען מענשען קען מען ניט ליעב האָבען — האָט פלאָרא, שמייכלענדיג, זיך מיט איהם גע־רייצט.

אין די ווייטערע צימערען האָבען זיך געהערט פעסטע טריט. פלאָרא איז זעהר נערוועז געוואָרען, האָט שנעל בעהאַלטען דעם בריעף, זאָגענדיג:

— דער פּאַפּאַ איז שוין דאָ. ראטעוועט מיר, דאָקטאָר, זאָגט דעם פּאַפּאַ, אז די חתונה טאָר אזוי שנעל ניט שטאטפינדען, זאָגט איהם, אז איך בין נאָך שוואך, איך דארף רוהען, זאָגט איהם...

אויף דער שוועל האָט זיך בעוויזען דערווירטה פון הויז. אויף זיין געזיכט האָט מען געקענט לעזען אן אינערליכע אונרוהיגקייט. דערהערענדיג פון דער פרוי, אז פלאָרא האָט זיך געפיהלט שלעכט און אז זי האָט גערופען דעם דאָקטאָר, האָט זיך אין איהם ערוועקט דער פאָטערליכער געפיהל און ער איז דאָס גלייך אריינגעקומען גע־וואָהר ווערען וואָס זי מאכט. טראָץ דעם וואָס ער איז געווען אזא הארטער, פערביסענער מענש, האָבען דאָך טיעף, טיעף אין זיין הארצען זיך געפונען עטליכע ערדלע סטרונעס, מענשליכע געפיהלען; און פלאָרא׳ן האָט ער ליעב געהאט כמעט אזוי הייס, אזוי שטארק ווי זיין געלד... זי איז געווען זיין שטאָלץ; די בת יחידה האָט פערפאָלקאָמט זיין גליק...

— וואָס מאכסטו זיך שוין ווידער נאריש, פלאָרא? — איז דער פאָטער מיט א ליעבליכע מינע צוגעגאנגען צו דער טאָכטער, בעגריסענדיג אין דער זעלבער צייט דעם דאָקטאָר.

פלאָרא האָט טיעף אָפּגעזיפצט און געענטפערט אין א צוויי־דייטיגען טאָן:

— פּאַפּאַ, דו ווייסט דאָך, אז איך האָב ניט ליעב זיך נאריש צו מאכען...

— איך ווארט דאָס טאקע אויף אייך, מיסטער זינגער — האָט דער דאָקטאָר זיך אָפּגערופען מיט א שמייכעל — איהר וועט פון מיר ארייננכאפּען א גוטע פּאַרציע.

— פאַר וואָס? — האָט זינגער אויך געשמייכעלט.

— איהר וועט שוין הערען פאר וואס — האט דער ארצט גע־ענטפערט, ווערענדיג שוין ערנסט און, ווענדענדיג זיך צו פלארא'ן, האט ער צוגעגעבען: ווילסטו אזוי גוט זיין אונז דא לאזען אליין?

פלארא האט שנעל פערלאזען דעם צימער.

— איך וואונדער זיך זעהר אויף אייך, מיסטער זינגער, פאר אייער היינטיגע האנדלונג געגען אייער טאכטער — האט דער דאק־טאר איהם גענומען מוסר'ען — איהר האט פערגעסען, אז פלארא איז נאך ניט ביים פאלשטענדיגען געזונד, זי דארף האבען אבסא־לוטע רוהע, מאכט איהר גאר, אז זי זאל זיך אויפרעגען, ערגערען.

— איך האב געוואלט — האט ער זיך גענומען פארענטפערען — אז...

— ענטשולדיגט, איך האב נאך ניט געענדיגט — האט דער דאקטאר איהם איבערגעשלאגען די רייד — אונטער אנדערע אומ־שטענדען וואלט איך פיעלייכט קיין רעכט ניט געהאט זיך אריינצו־מישען אין אייערע פאמיליען־אנגעלעגענהייטען, אבער דא איז א גאנץ אנדערע זאך. פלארא איז מיין פאציענטין און עס איז מיין הייליגע פפליכט צו זארגען פאר איהר געזונד. איהר זאלט גוט גע־דענקען, אז נאך א פאאר אזעלכע סצענעס ווי די וואס האט זיך דא היינט אפגעשפיעלט, קענען מאכען א תל פון איהר. איך האב זיך זעהר דערשראקען, ווען איך האב זי פריהער דערזעהן. זי איז שוין יעצט אביסעל אויפגעהייטערט, מונטער. איהר האט זי אבער גע־דארפט זעהען פריהער.

דעם דאקטאר'ס רייד האבען אויף זינגער'ן געמאכט זעהר א שטארקען איינדרוק. ער האט זיך אויפמערקזאם צוגעהארכט צו יע־דעןווארט. ווען דער דאקטאר האט געענדיגט, האט ער א ווייל־ע געשוויגען, דיינקענדיג, אז דער ארצט וויל פיעלייכט נאך עפעס זא־גען און זעהענדיג אז ער שווייגט, האט ער זיך ענדליך אפגערופען:

— ווען איך וואלט געוואוסט, אז דאס וועט אויף איהר אזוי שלעכט ווירקען, וואלט איך דעם פאיט אויסגעמיעדען, איך וואלט איהר קיין ווארט ניט גערעדט, אבוואהל עס האט מיר שטארק פער־דראסען אויף איהר...

זינגער איז יעצט געווען אויפריכטיג, ערנסט. אין יעדען וואָרט זיינעם האָט זיך געהערט אַ טיעפע חרטה; זיין געזיכט האָט אויך אויסגעדריקט דאָס זעלבע. דער דאָקטאָר האָט געזעהן, אַז יעצט איז אַ פּאַסענדע געלעגענהייט צו ערפילען פלאָרא׳ס ביטע, צו פּועל׳ן ביים פּאָטער, ער זאָל איהר ניט צווינגען צו הייראַטען אין אַ מאָנאַט ארום און ער האָט ווידער אָנגעפאַנגען:

— ענטשולדיגט מיר פאַר מיין דרייסטקייט, אָבער מעג איך ווי־סען צוליעב וואָס עס איז ביי אייך פאָרגעקומען דיעזער פאַיט, ווי איהר האָט זיך זעלבסט אויסגעדריקט?

זינגער האָט דערצעהלט וואָס עס האָט פּאַסירט און געענדיגט:

— איך בין דאָ בלויז אויסען געווען איהר טובה.

— עס איז מיר אַ גרויסער וואונדער אויף אייך, מיסטער זינ־גער — האָט דער אַרצט איהם בעמערקט — איהר זייט דאָך אַ פערנינפטיגער מאַן און דאָך האָט איהר דאָ געהאַנדעלט זעהר ניט פערנינפטיג. ווארום האָט איהר זיך ניט בעראַטהען מיט מיר, צו זי מעג יעצט הייראַטהען? טאָמער איז פאַר איהר יעצט הייראַטהען געפעהרליך?

— דאָס איז מיר גאָר אויפ׳ן זינען ניט ארויפגעקומען. איך האָב געדיינקט, אַז פלאָרא איז שוין פאָלשטענדיג געזונד — האָט ער זיך פערענטפערט.

— איהר האָט אַ גרויסען טעות. פאָלשטענדיג געזונד וועט זי ערשט זיין — ווען זי וועט זיך ניט ערגערען און האָבען אבסאָלוטע רוהע — אין עטליכע מאָנאַטען ארום.

— אויב אזוי שרייב איך גלייך אַוועק אַ בריעף צו פרענק׳ען, אַז ער זאָל גאָר יעצט ניט דיינקען וועגען הייראַטהען.

— אָט דאָס דאַרפט איהר טאַקע טהאָן.

— קען איך איהם דאָס שרייבען אין אייער נאָמען, דאָקטאָר?

— יאָ. און אויב איהר ווילט וועל איך איהם זעלבסט שרייבען.

— דאָס וועט טאַקע בעסער זיין.

— אָט שרייב איך איהם אויפ׳ן שטעל — האָט דער דאָקטאָר ארויסגענומען פון טאַש זיין פעדער און פּאַפּיער און גענומען שריי־

בען. ווען ער האָט געענדיגט, האָט ער דעם בריוועל אוועקגעגע־
בען זינגער׳ן, זאָגענדיג:

— איהר וועט אזוי גוט זיין איהם דאָס איבערשיקען, צוזאמען
מיט אייער בריעף.

— אויב איהר האָט נאָך צייט, וואָלט איך וועלען מיט אייך
ריידען וועגען אן אנדער זאך — האָט זינגער אין א בעטענדען טאָן
געזאָגט.

— איך האָב צייט און וועל אייך מיט פערגעניגען אויסהערען
— האָט דער דאָקטאָר געענטפערט.

— איך בעטראַכט אייך אימער אלס אונזער פריינד און דע־
ריבער וויל איך הערען אייער מיינונג וועגען דעם — האָט זינגער
פאָרטגעזעצט — זאָגט מיר, איך בעט אייך, וואָס פאר א פנים האָט
עס וואָס פלאָרא שטעלט אריין אין דער צייטונג, אז זי זוכט דעם
מיסטער ניימאן׳ען. א שטיק צוליעב דעם איז דאָך טאקע דער היינ־
טיגער פאַיט ביי אונז ארויסגעקומען. מיינע פריינד האָבען מיר
דאָס געוויזען און איך האָב זיך שיער ניט בעגראָבען פון שאנדע.
איהר ווייסט דאָך אודאי פון דער געשיכטע. נו, פרעג איך אייך,
פאַסט דאָס פאר פלאָרא׳ן?

דער ארצט האָט זיך געמאכט ניט וויסענדיג פון קיין זאך און
איהם ערקלעהרט, אז ער זעהט ניט איין ווארום דאָס איז ניט פּאַ־
סענד. זי ווייס דאָך ניט ניימאן׳ס אדרעס, איז זי געצוואונגען גע־
ווען איהם צו זוכען דורך א צייטונג.

— אָבער וואָס פאר א מחותן איז זי מיט איהם איבערהויפּט?
— האָט זינגער זיך שוין ניט געקענט קאָנטראָלירען און זיך גענומען
קאָכען — וואָס פאר אַ ביזנעס האָט זי מיט איהם?!

— עס איז גאנץ נאטירליך וואָס זי וויל איהם זעהען, זי וויל
איהם דאנקען.

— איך בעגרייף דאָס ניט און עס וואונדערט מיך, אז איהר
זאָלט איהר נאָך געבען רעכט. וואָס הייסט דאנקען? האָב איך
איהם דען ניט געוואָלט בעצאָהלען? אז ער האָט ניט געוואָלט נעה־
מען קיין געלד, איז ער טאקע א גרויסער נאר.

דער ארצט איז געוואָרען זעהר אויפגעבראכט פון דיעזע ווער־טער. ער האָט גוט געקאָנט זינגער'ן שוין פון היבשע עטליכע יאָה־רען. ער האָט געוואוסט, אז ער האָט א גראָבען כאראקטער, אז זיין איינציגער אידעאל איז נאָר געלד; און ניט איינמאָל פלעגט ער זיך וואונדערען, ווי עס קומט צו דיעזען מענשען א קינד מיט אזא עדעלען, גוטהערציגען כאראַקטער, ווי פלאָרא. אזא געוואלדיגער קאָנטראסט! אָבער דיעזע האנדלונג זיינע אין בעצוג צו ניימאן'ען האָט אין איהם ארויסגערופען אן אבשטויסענדען, אן עקעלהאפטען געפיהל. און ער האָט דיעזען געפיהל ניט געקענט פערבאָרגען און זיך אָפּגערופען אין א בייזען טאָן;

— וועלל, עס איז נאָך א פראגע אויב מיסטער ניימאן איז א נאַר...

— וואָס דען, א חכם איז ער? — האָט זינגער געשמייכעלט — מען גיט איהם געלד און ער וויל ניט נעהמען! ער פערשווינדעט אָהן א „גוד באַי", ווי א גנב. ער איז טאקע א גרויסער חכם! — האָט ער געדרעהט מיט'ן קאָפּ און פערקרימט די ליפּען.

— עס זיינען פאראן מענשען, ביי וועלכע געלד איז ניט אלעס אין לעבען און צו דיעזען סאָרט מענשען בעלאנגט אויך מיסטער ניימאן — האָט דער דאָקטאָר געזאָגט אין א שארפען טאָן.

זינגער האָט זיך יעצט געפונען אין א פערלעגענהייט. ער האָט געהאָפּט צו האָבען דעם דאָקטאָר אויף זיין זייט, צום סוף האָט זיך גאָר אויסגעלאָזען פערקעהרט; און עס האָט איהם שוין באנג גע־טהאָן פאר וואָס ער האָט גאָר אָנגעהויבען דיעזען געשפרעך.

— וואָס פאר א מיינונג קענט איהר וועגען דיעזען יונגען מאַן האָבען? — האָט זינגער נאָך א ווײלע שווייגען ווידער אָנגע־פאנגען — איהר קענט איהם דען, איהר ווייסט ווער ער איז?

— מענשען לאָזען זיך אם בעסטען דערקענען לויט זייערע האנדלונגען...

— זאָג איך דאָך דאָס טאקע, אז ער האָט געהאנדעלט זעהר נאַריש.

— לאָמיר בעסער וועגען דעם מעהר ניט ריידען, מיסטער זינ־

גער — איז דער ארצט שוין געווען אונגעדולדיג — איהר ווילט מיך ניט פערשטעהן און עס איז דארום נוצלאָז ווייטער דעריבער צו ריידען.

— איך וויל אייך אָבער בעטען, אז איהר זאָלט אזוי גוט זיין און ריידען מיט פלאָרא׳ן, אז זי זאָל דאָס מעהר ניט טהאָן, איך מיין, אז זי זאָל מעהר ניט ארייגשטעלען אין די צייטונגען, אז זי זוכט דיעזען מיסטער ניימאן׳ען, עס איז זעהר ניט שעהן — האָט זינגער זיך געבעטען ביי דעם דאָקטאָר.

דער דאָקטאָר, וועלענדיג פטור ווערען פון דיעזען אונאנגענעהמען געשפרעך, האָט איהם פערשפּראָכען, אז ער וועט מיט פלאָרא׳ן וועגען דעם ריידען.

— זאָגט עס איהר טאקע באלד. איך וועל ארויסגעהן פון דאנען — האָט זינגער זיך אויפגעהויבען און זיך געלאָזען געהן צו דער טהיר — איך שיק זי גלייך אריין אהער.

אין א פּאָאָר מינוטען ארום איז פלאָרא אריינגעקומען.

— נו, וואָס האָט איהר געמאכט? — האָט זי מיט אונגעדולד געפרעגט דעם ארצט.

— דו האָסט מיר געגעבען א שעהנעם דזשאב! — האָט דער דאָקטאָר כלומרשט זיך געבייזערט — דער טאטע איז איינגעשפּארט און ער זאָגט, אז די חתונה מוז שטאטפינדען, און איך מוז זיך שוין צוגרייטען צו א פּרעזענט.

פלאָרא איז געבליבען שטעהן ווי א פּאראַליזירטע.

— זעה נאָר ווי זי נעהמט זיך דאָס אזוי צום הארצען! — האָט דער דאָקטאָר ווייטער גערעדט, אָבער שוין ניט מיט דער פריהערדיגער ערנסטקייט — דו וועסט דאָך סיי ווי סיי הייראטהען, נו, וועט די חתונה פריהער שטאטפינדען.

פלאָרא האָט שוין יעצט דערקענט, אז ער שפּאסט. זי האָט ארויפגעלייגט איהר האנד אויף זיין שולטער און, א שטוים טהוענדיג איהם לייכט פון זיך, האָט זי געזאָגט:

— דיעזער שפּאס האָט מיר א היבש ביסעל ערגערניש פערשאפט. אָבער לאָמיך שוין הערען וואָס איהר האָט געמאכט.

— וואָס האָט דיר דער טאַטע געזאָגט, ווען ער האָט דיך אַהער אַריינגעשיקט? — האָט דער אַרצט געפרעגט, מאַכענדיג אַן ערנסטע מינע.

— ער האָט מיר געזאָגט, אַז איהר ווילט מיך זעהן.

— מעהר גאָר ניט?

— ניין.

— וועגען ניימאַן'ס בריעף האָט ער מיט דיר גאָר ניט גערעדט?

— וועגען וואָס? ! — האָט פלאָרא אַ פּערציטערטע געפרעגט.

— איך האָב איהם דערצעהלט, אַז ניימאַן האָט צו דיר אַ בריעף געשריבען — האָט דער אַרצט זיך געמאַכט ניט בעמערקענדיג איהר אויפרעגונג.

— וואָרום האָט איהר דאָס געטהון? ! — האָט פלאָרא פערצווייפעלט פערבראָכען די הענד.

— איך האָב דאָך איהם געמוזט ערקלעהרען, וואָרום דו ווילסט ניט, אַז די חתונה זאָל שטאַטפינדען. דו ווייסט דאָך, אַז איך בין דיין פאָטער'ס אַ פריינד און איך קען איהם קיין ליגען ניט זאָגען.

— הערט דאָך שוין אויף אמאָל צו שפּאַסען! — האָט פלאָרא ענדליך פערשטאַנען, אַז דער דאָקטאָר טרייבט ווידער קאַטאָוועס מיט איהר — שעהמען מעגט איהר זיך, כ'לעבען! אַן אַלטער מאַן, דאַכט זיך, און האָט נאָך אַזוי ליעב צו שטיפען.

— בעליידיגען דאַרפסטו דאָך מיך ניט — איז דער אַרצט כלומרשט געוואָרען ערנסט.

— וואָס דען זייט איהר, ניט קיין אַלטער מאַן און דערצו נאָך אַ בחור, אַן אַלטער בחור!... — האָט זי זיך מיט איהם געררייצט.

— און דאָך, ווען איך וואָלט געוואָלט וואָלסטו זיך אין מיר איינגעליעבט.

— אַנדערש ניט! אָט ליעב איך זיך שוין אין אייך איין...

— אייל זיך נאָר ניט. איך בין ניט ניימאַן.

פלאָרא איז יעצט שוין געווען אין אַ פרעהליכער שטימונג. זי האָט אַרומגענומען דעם אַרצט מיט ביידע הענד אַרום זיין האַלז און

צוטוליענדיג זיך צערטליך צו איהם, האָט זי געזאָגט, קוקענדיג מיט ליעבליכע בליקען איהם גלייך אין די אויגען אריין:

— נו, לאָמיך שוין אמאָל הערען וואָס איהר האָט געמאכט מיט'ן טאטען? ווארום ציהט איהר מיר ארויס די נשמה?

ער האָט איהר איבערגעגעבען דעם געשפּרעך וואָס ער האָט געהאט מיט'ן פאָטער. ווען ער האָט געענדיגט, האָט זי איהם א קוש געטהאָן, זאָגענדיג מיט פרייד:

— איך בין יעצט די גליקליכסטע פערזאָן אויף דער וועלט.

— און אויך די דומסטע — האָט דער דאָקטאָר שמייכלענדיג צוגעגעבען.

— איהר מעגט שוין יעצט ריידען וואָס איהר ווילט, איך וועל אייך שוין ניט ענטפערען. איך בין גליקליך, גליקליך! — האָט זי גענומען ארומטאנצען ארום דעם דאָקטאָר און איהר געזיכט האָט גע-שטראַהלט פון אונבעשרייבליכען גליק.

— א שאָד וואָס מיין קאָלעגע דאָקטאָר פרעד איז דאָ ניטאָ — האָט דער ארצט זיך אָפּגערופען.

— וואָס מיינט איהר דערמיט? — האָט פלאָרא ניט פערשטאַ-נען וואָס דער ארצט איז אויסען.

— ער איז א ספּעציאַליסט צו וואהנזינן — איך וואָלט איהם געהייסען, ער זאָל אונטערזוכען דיין מח.

— אויב גליק איז וואהנזין, וויל איך דאָס זיין דעם גאנצען לעבען — האָט פלאָרא ווייטער געטאנצט פון פרייד.

— איך בין דיר אַזאַ גליק מוחל.

— איהר וועט זעהן דאָקטאָר, אז איך וועל אייך נאָך חתונה מאכען. אי, וועל איך דאן לאכען!

— דו נעהמסט זיך אונטער א צו שווערען דזשאָב...

— וואָס אארט עס אייך! לאָזט עס איבער צו מיר. איהר'ט שוין זעהען...

— לאָמיך פריהער זעהען וואָס דו קענסט אויפטהאָן פאר זיך זעלבסט, דו גרויסע העלדין מיינע! טאָמער זאָגט דיר דער טאטע א וואָרט, צו־וויינסטו דאך זיך באַלד און ווערסט קראנק.

— אָהן טרעהרען קען מען אויף דער וועלט קיין זאך ניט ער־רייכען — איז פלאָרא פּלוצלונג געוואָרען ערנסט — דער מענש קומט אויף דער וועלט מיט געוויין און דעם גאנצען לעבען זיינעם האלט ער אין איין פערגיסען טרעהרען.. יעדעם פּיצעלע גליק איז דורכגעווייקט מיט הייסע מענשליכע טרעהרען... גאנצע טייכען זודיגע, בלוטיגע טרעהרען ווערען יעדער סעקונדע פערגאָסען און ווען דיעזע אַללע טרעהרען וואָלטען געקענט צוזאמענשטראָמען, וואָלטען זיי די גאנצע וועלט פערפלייצט...

— דו פאנגסט שוין אָן מיט דיין פילאָזאָפיע!

— איז עס דען ניט ריכטיג?

—אוי, וואָלט איך יעצט געוואָלט זעהען ניימאן'ען! — איז דער דאָקטאָר פּלוצלונג איבערגעגאנגען צו אן אנדער געשפּרעך. דערהערענדיג דעם נאָמען פון איהר געליעבטען — דער נאָמען וועלכער איז געווען טיעף איינגעקריצט אין איהר הארצען, דער נאָ־מען וואָס האָט אין איהר אזוי פיעל איניגסטע פרייד ארויסגערופען — איז פלאָרא ווייעדער פרייליך געוואָרען און געזאָגט מיט א שמיי־כעל:

— וואָס דארפט איהר איהם פּלוצלונג יעצט אזוי נויטיג האָבען?

— איך האָב איהם עטוואָס זעהר וויכטיגעס מיטצוטהיילען.

— מעג איך עס אויך וויסען?

— דו קענסט עס וויסען. איך וואָלט איהם דערצעהלט, אז... אז דו האָסט מיר א קוש געגעבען.

פלאָרא האָט זיך הערצליך צולאכט און געזאָגט:

— איך וועל דאָס איהם אליין שרייבען, און דאָס טאקע באלד.

— הער איך האָב א פּלאן ווי אזוי איך זאָל איהם קענען זעהן.

— דאָס איז גוט! אויסגעצייכענט — האָט פלאָרא גענומען פּאטשען מיט די הענד פון שמחה.

— טאָ שלאָג זשע מיר ניט איבער און הער מיך אויס — האָט דער ארצט געזאָגט, נאָכדענקענדיג — איך האָב א פריינד אין היע־גען דזשענעראל פּאָסט אָפּפיס. ער פערנעהמט דאָרט א וויכטיגע

שטעלע. איך וועל איהם בעטען, אז ער זאָל אָנזאָגען דעם קלוירק וואָס האָט אונטער זיין אויפזיכט די „דזשענעראַל דעליווערי“ בריעף, אז ווען ניימאַן וועט קומען נאָך א בריעף, זאָל מען איהם פערהאַל־טען און מיר לאָזען וויסען.

— זעהר א גוטער פּלאַן און נאט אייך נאָך א קוש! — האָט פלאָרא ווידער א הייסען קוש געגעבען איהר פריינד — אין פער־געסט ניט צו זאָגען ניימאַן'ען, אז איך האָב אייך צ ו ו י י קוש געגעבען.

— לאָז דאָס איבער צו מיר, איך וועל שוין וויסען וואָס איך האָב צו טהאָן...

— און ער וועט אייך אויך קושען, דען נאָר אייך וועלען מיר האָבען צו פערדאַנקען פאַר אונזער גליק! איהר ווייסט, דאָקטאָר, איך בין אייך מקנא. איך דיינק אימער, אז א מענש וואָס מאַכט א צווייטען גליקליך, מוז זיך פיהלען נאָך בעסער, נאָך גליקליכער, ווי דער גליקליכער זעלבסט — איז עס ניט אזוי?

דער דאָקטאָר האָט גאָר ניט געענטפערט. ער איז געזעסען פערזונקען אין טיעפע געדאַנקען. זיין געזיכט איז יעצט געווען זעהר ערנסט. פלאָרא'ס לעצטע בעמערקונג האָט אָנגעריהרט א שמערצליכע וואונד, וואָס איז געווען פערבאָרגען טיעף, טיעף אין זיין הארצען... א היבשע ווײַלע איז ער אזוי געזעסען, נאכהער האָט ער שווער אָפּגעזיפצט און געזאָגט, א מאַך טהאָנדיג פערצווייפעלט מיט'ן האנד:

— עס איז אַלעס דומהייטען, אונזינן!...

* * *

נאָך האַלבע נאַכט.

פלאָרא, אָנגעטהאָן אין נאַכט־קליידער, זיצט ביי דעם טיש אין איהר צימער. זי איז טיעף פערטראַכט. זי קלעהרט ווי אזוי אָנ־צופאַנגען דעם בריעף צו ניימאַן'ען. פון צייט צו צייט ווארפט זי דערשראָקענע בליקען צו דער טהיר. זי האָט מורא, אז די מוטער זאָל ניט אריינקומען, דען זעהר אָפט קומט זי אריין צו איהר אין מיטען דער נאַכט און פעררינכט אונטער איהר די קישענס, אויב זיי

זיינען ניט אין אָרדנונג. פריהער האָט זיך איהר געדוכט, אז אזוי ווי זי וועט נאָר נעהמען די פעדער אין דער האנד אריין, וועט זי גלייך אָנפאנגען צו שרייבען. זי האָט שוין כמעט דעם גאנצען בריעף געהאט פערטיג אין איהר מח. און יעצט ווייס זי ניט ווי אזוי אָנ־צופאנגען די ערשטע ווערטער. דאָס מאכט איהר נערוועז. ענדליך נעהמט זי ניימאן׳ס בריעף, לעזט איהם דורך פון אָנפאנג ביז׳ן ענדע, נאכהער גיט זי שנעל א כאפ די פעדער און נעהמט שרייבען:

„מיין טהייערער, מיין ליעבער ארטהור!

פריהער פאַר אַלעם וויל איך אייך דאנקען, הערצליך דאנקען, פאַר דעם גרויסען גליק וואָס איהר האָט מיר פערשאפט מיט אייער בריעף. איך האָב ניט גענוג ווערטער — קיין שום שפראך פערמאָגט זיי ניט — אום אייך דיעזע דאנקבארקייט מיינע אויסצודריקען.

שוין מעהר ווי א שטונדע ווי איך זיץ אין מיין צימער (עס איז שוין יעצט נאָך האַלבע נאכט) און טראכט וואָס איך זאָל אייך שרייבען. דאָס הייסט ניט, אז איך האָב אייך ניט וואָס צו זאָגען, פערקעהרט, איך האָב אזוי פיעל, אזוי פיעל אייך מיטצוטהיילען, נאָר דער אָנפאנג איז מיר עפּעס אזוי שווער אָנגעקומען. אָבער ווי איך האָב יעצט וויעדער איבערגעלעזען אייער בריעף (איך קען איהם שוין כמעט אויף אויסוועניג), האָב איך גלייך א כאפּ געטהאָן די פעדער, און אָט שרייב איך.

איך וואָלט פיעל גליקליכער געוועזן, ווען איהר וואָלט ערפילט מיין ערשטען וואונש, וועלכען איך האָב אויסגעדריקט אין מיין אד־ווערטייזמענט, נעמליך, ווען איהר וואָלט פערזענליך געקומען. אָה, ווי גערן איך וויל אייך זעהן! מיין הארץ ביינקט אזוי שטארק נאָך אייך! ווארום בעהאלט איהר זיך? ווארום קומט איהר ניט צו מיר?

טהייערער, געליעבטער מיינער!

אויף מיין פעדער איז צו שוואך, צו אָרים, אום דורך איהר אויסצודריקען מיינע יעצטיגע געפיהלען... איהר שרייבט, אז איהר זייט יעצט דער גליקליכסטער מענש אונטער דער זונן. דאָס איז ניט ריכטיג, ערלויבט מיר אייך דאָס צו בעמערקען. דער גליקליכסטער

מענש אויף דער וועלט איז — די שרייבערין פון דיזע צייל׳ען, יא, איך בין די גליקליכסטע פערזאָן אונטער דער זונן. איהר שרייבט, אז דער פאקט, דאָס איך אינטערסיר זיך מיט אייך מאכט אייך גליקליך. אויף דערויף ערלויבט מיר אייך צו בעמערקען דאָס פאָלגענדע: ניט בלויז אינטערעסיר איך זיך מיט אייך, זאָנדערן איהר זייט יעצט דער אינטערעס פון מיין גאנצען לעבען, פון מיין דאזיין — איהר זייט דער אָנפאנג און ענדע פון מיין „איך“...

אייגענטליך דארף דאָס פאר אייך קיין נייעס ניט זיין. איך האָב דאָס אייך אזוי דייטליך ערקלערט מיט מיינע שטומע בליקען, ליגענדיג אויפ׳ן קראַנקען בעט אין האָספּיטאַל; און אז איהר האָט מיך פערשטאנען — דאָס האָב איך גלייך געזעהן; אין דעם האָב איך ניט אָנגעהויבען צו צווייפלען. איהר געדענקט יענעם מאָמענט, ווען איהר האָט זיך ענטזאגט צו נעהמען דעם טשעק פון מיסטער פרענק׳ען? דאן האָב איך אייך געגצליך מיין הארץ געשאָנקען — גענצליך און אויף אייביג. ווען איך האָב אייך צום ערשטען מאָל ערבליקט, האָב איך געשוועבט צווישען לעבען און טויט. אָבער שוין דאן האָט מיין הארץ אָנגעהויבען פיהלען עטוואָס אויסערגעוועהנליכעס. יא, פון דעם ערשטען אויגענבליק האָב איך געפיהלט, אַז איהר וועט שפּיעלען אַ וויכטיגע ראָלע אין מיין לעבען; אָבער דער אויבענדערמאָנטער מאָמענט — אייער ענערגישעם צוריקווייזען די בעלאָהנונג פון מיסטער פרענק׳ען — האָט פערזיעגלט אונזער שיקזאל... איך בין זיכער געווען, אז איהר וועט זיין מתנה ניט צונעהמען.

יעצט אַ פּאָר ווערטער וועגען מיסטער פרענק׳ען:

ווי איהר ווייסט, איז ער אַ פּ י צ י ע ל נאָך מיין חתן, אָבער אין מיין הארצען עקזיסטירט ער שוין לאנג ניט. עס איז פיעלייכט ניט לאנג לויט דעם צייט־רעכענונג, אָבער לויט מיינע געפיהלען איז דאָס שוין אַ לאנגע, לאנגע פערגאנגענהייט... מיין הייסע, פלאַמענדע ליעבע צו אייך האָט אין גאנצען אָפּגעמעקט יעדע עראינערונג וועגען איהם. ער ווייס דאָס נאָך ניט, אָבוואָהל איך האָב דאָס איהם שוין געגעבען צו בעמערקען ביי פערשיעדענע געלעגענ־

הייטען. איך וועל דאָס איהם אָבער אין קורצען פערזענליך דייט־ליך ערקלעהרען. דאָס וועט נאָך פיעלייכט פאסירען דיעזע טעג. און עס קען זיין, אז ער בעמערקט יא עטוואָס. דען ער האָט היינט געשריבען צו מיין פאָטער און צו מיר, אז ער וויל, דאָס אונזער האָכצייט זאָל שטאטפינדען אין א מאָנאט ארום (איך האָב שוין בע־זאָרגט, אז עס זאָל ניט קומען דערצו.)

איך בין זיכער, אז איהר האָט זיך ניט איינמאָל געשטעלט די פאָלגענדע פראגע — (און דאָס איז גאנץ נאטירליך): צי האָב איך מיסטער פרענק'ען געליעבט? און דאָ האָט איהר מיין אָפענהער־ציגען אנטוואָרט: יא און ניין. מיסטער פרענק איז עלטער פון מיר. ווען ער איז אָנגעקומען צו מיין פאטער אין די ביזנעס, בין איך נאָך געוועזען זעהר יונג. ער איז צו מיר אימער געוועזען גוט און פלעגט מיר בעהאנדלען מיט צערטליכקייט. אָבער מיט דער צייט האָט זיך זיין כאראקטער געענדערט צום שלעכטען. ער האָט זיך אָבגעלערענט פון מיין פאָטער, וועלכער, ווי איהר האָט פיל־ייכט בע־מערקט, האָט א הארטען כאראקטער. אין דער הינזיכט בין איך גע־ראָטען אין מיין מוטער, וועלכע איז א מענש אָהן א גאל און מיט א דימענטענע הארץ (איהר זעהט, איך מאך זיך זעלבסט א קאָמפּ־לימענט...)

ווען ער האָט זיך מיר מיט א יאָהר צוריק ערקלעהרט אין ליע־בע, איז דאָס פאר מיר קיין איבערראשונג ניט געוועזען. איך האָב עס ערוואַרטעט. איך האָב לאנג ניט נאָכגעדיינקט און האָב איהם מיין יאָ־וואָרט געגעבען. דעריין האָבען מיר פיעל צוגעהאָלפען מיינע עלטערען. זיי האָבען איהם ליעב און זיי האָבען דאָס בעטראכט אלס גליק פאר מיר. ביז א געוויסען גראד האָב איך זעלבסט אזוי גע־דיינקט. אין זיין ליעבע צו מיר האָב איך ניט געצווייפעלט, און איך האָב אויף איהם געקוקט מיט די אויגען פון אמאָל, ווען איך בין נאָך געוועזען יונג. נאָך אונזער פערלאָבונג זיינען געוועזען מאָמענטען, ווען איך האָב איהם ניט געקענט פערטראָגען — אלץ צוליעב זיין שטיין־הארטען כאראקטער. און אזעלכע מאָמענטען זיינען געוועזען ניט קיין זעלטענהייט. עס זיינען זאָגאר צווישען אונז פאָרגעקומען

קאָנפליקטען, איבעררײדונגען און װען ניט דער צופאל פון מײן קראנקהײט, װאָלט איך זיכער פאר איהם געהײראטה. אָבער דיע־זער אונגליק האָט זיך פאר מיר אין גליק פערװאנדעלט. יעצט ערשט האָב איך איהם דערקענט אין זײנע ריכטיגע פארבען.. װען מען האָט געדארפט האָבען בלוט אום מײן לעבען צו ראטעװען, איז ער דאָס געגאנגען קױפען בײ א פרעמדען! װי א גוט אױסגערעכענ־טער ביזנעס מאן האָט ער געהאנדעלט... און דאן האָב איך איהם אָנגעהױבען צו האסען, — פון טיעפען הארצען האָב איך איהם גע־האסט, מיט דער גאנצער קראפט פון מײן זעעלע האָב איך איהם גע־האסט. ער איז מיר געװאָרען אבשטױסענד, עקעלהאפט. זײן אנ־װעזענהײט האָט געמאכט זידען אין מיר דאָס ביסעל בלוט, װאָס איך האָב דאן געהאט אין מײנע אָדערען.

דאן זײט איהר געקומען, װי א גוטער מלאך. די בלוט, װאָס איהר האָט מיט אזא אָפּפערװיליגקײט געגעבען, אום מײן לעבען צו ראטעװען, האָט אין מיר א נײע נשמה ארײנגעגעבען, — א שעהנע־רע, אן ערעלערע, װי די, װאָס איך האָב אין זיך פריהער געהאט... און ניט בלױז האָט איהר מיר צום לעבען אומגעקעהרט, נאָר איהר האָט מיר געמאכט אזױ גליקליך, אזױ גליקליך! אָה, װאו נעהמט מען די קראפט צו שילדערען מײן גליק! די גאנצע װעלט איז דאָך יעצט מײנע! ערשט יעצט פיהל איך װאָס עס הײסט ליעבע! איהר הימעלשער געטוס איז מיר ניט געװען בעקאנט ביז יעצט. אין בי־כער האָב איך בלױז װעגען דעם געלעזען. איך געפין זיך יעצט ניט אױף דער ערד. אין הערליכע הימלען שװעב איך; פּראכטפאָלע װעלטען זעה איך פאר זיך; ענגלען־כאָרען קלינגען אין מײנע אױע־רען; װעגען מײן גליק, װעגען א ו נ ז ע ר גליק זינגען זײ...

און װײסט איהר װאָס עס איז די הױפּט אורזאכע פון מײן גליק? דאָס איז אײער ליעבע צו מיר, טהײערער! דער געדאנק, אז איהר ליעבט מיר, ערהױבט מיר אױף זײנע פליגלען און טראָגט מיר אװעק אין דיעזע הערליכע װעלטען.

אָבער װארום בעװײזט איהר זיך ניט? אמת, אײער גע־שטאָלט טרעט אױף קײן אײן סעקונדע ניט אָפּ פון מײנע אױגען,

אָבער מיין הארץ בעגעהרט אזוי שטארק אייך צו זעהען! וועט איהר זיך ווייטער אויסבעהאלטען פון מיר?

איך וואָלט אייך גערן געוואָלט איבערגעבען וואָס איך האָב געפיהלט, ווען איך האָב אייער בריעף בעקומען. ליידער בעזיץ איך ניט קיין שרייבער־טאלאנט אום דאָס ריכטיג צו שילדערן. אָבער איך בין זיכער, אז איהר פיהלט דאָס.

דר. סטענטאָן איז היינט ביי מיר געווען (איך זעה איהם אָפט). מיר ריידען אימער וועגען אייך. ער וויים פון אלעס. ער איז מיין איינציגער פריינד, פאר ווע מען איך האָב מיין הארץ געעפענט און ער וועט מיר העלפען צו מיין גליק צו צוקומען. ער איז אויך אייער א וואהרער פריינד. איהר זייט איהם זעהר געפעלען געווען, האָט ער מיר ערקלעהרט, און ער איז בייז אויף אייך, ווארום איהר בעהאלט זיך פון איהם אויך. איך האָב איהם אייער בריעף געצייגט, און ער וויים, אז איך ענטפער אייך.

טהייערער ארטהור! איהר ווייסט, מיר שיינט, אז מיר קענען זיך שוין פון לאנג. די געדאנקען וואָס איהר האָט אויסגעדריקט אין אייער בריעף, זיינען דאָך די זעלבע וואָס מיינע. און דאָס איז נאָך א בעווייז ווי שטארק אונזער ליעבע איז... נאָכאמאָל בעט איך אייך: קוממט! דאָס איז יעצט מיין איינציגער וואונש. איהר קענט קומען צו מיר אין הויז, און אויב דאָס איז אייך ניט אנגענעהם, קוממט זשע צו דאָקטאָר סטענטאָן. און אויב איהר וועט ניט קומען, וועל איך ליידען, זעהר ליידען, און דאָס וועט איהר דאָך ניט וועלען. איך ערוואַרטע אייך, אלזאָ, דיעזע טעג.

מיט די וואַרימסטע גרוסען,

אייערע אויף אייביג,

די גליקליכע פלאָרא זינגער".

ווען זי האָט געענדיגט דעם בריעף, האָט זי איהם איבערגעלעזען און נאכהער איהם בעדעקט מיט הייסע קושען. דאָס בעשריעבענע פאַפיער איז ביי איהר יעצט געווען הייליג — גיימאן וועט דאָך דאָס אין זיינע הענד האלטען... ער וועט דאָך יעדעס וואָרט שלינגען און זיין דערביי גליקליך פונקט ווי זי, בשעת זי האָט געלעזען

זיין בריעף... פלוצלונג זיינען איהרע בליקען געפאלען אויף א בור־קעט בלומען, וואס איז געשטאנען אין א גלאז וואסער אויף דעם פענסטער. זי איז צוגעשפרונגען צום פענסטער, גענומען די בלומען, אויסגעקליבען די שעהנסטע פון זיי — אן „אמעריקאן ביוטי“ — אפגעריסען עטליכע בלעטלעך פון דער רויז און גענומען זיי בערד־קען מיט הייסע קושען. דאן האט זי אויף א בעזונדער שטיקעל פאפיער אויפגעשריבען די פאלגענדע צייל‎ען:

„דיעזע בלעטלעך האב איך אפגעריסען פון בלומען, וואס מיי־נע א פריינדין האט מיר געבראכט. קוקט זיך גוט איין אין זיי און זיי וועלען אייך דערצעהלען ווי היים איך האב זיי געקושט. איך פיהל זיך יעצט אזוי גליקליך, אז איך וואלט די גאנצע וועלט ארומ־געכאפט און געקושט“.

אין דיעזען בעשריעבענעם שטיקעל פאפיר האט זי די עטליכע רויזען־בלעמיעלעך איינגעוויקעלט און עס פערמאכט אין דעם קאנ־ווערט, צוזאמען מיט'ן בריעף.

ווען פלארא האט זיך שלאפען געלעגט, האט שוין אנגעהויבען צו טאגען. זי איז נאך א היבשע ווייל געלעגען און פאנטאזירט וועגען איהר גליק, ביז זי איז ענדליך איינגעשלאפען און פערזונקען געווארען אין א גליקליכען טרוים.

אכטער קאפיטעל.

אויף מארגען האט דר. סטענטאן זיך גענומען אויספיהרען זיין פלאן צו „פאנגען“ ניימאן'ען. ער האט זיך געזעהען מיט זיין פריינד, דעם בעאמטען פון דזשענעראל פאסט אפפיס פון ניו־יארק און איהם ערקלעהרט זיין פערלאנג. יענער האט איהם אבער ער־קלעהרט, אז ער האט קיין רעכט ניט צו פערהאלטען קיינעם סיידען ווען דער יעניגער איז א פארברעכער און ווערט געזוכט פון דער רע־גיערונג. אין אזא פאל ווארטען אין פאסט אפפיס דעטעקטיוום און ווען דער בעטרעפענדער קומט נאך זיינע בריעף, ווערט ער פון זיי ארעסטירט. ער האט איהם אבער געגעבען אזא עצה: ער וועט איהם ערלויבען צו ווארטען אינעווייניג, וואו דער קלוירק וואס גיט

ארוים די בריעף געפינט זיך, און ווען דער יונגער מאן וועט קומען פרעגען אויף א בריעף, וועט איהם דער קלוירק אויפ'ן וואונק דאס לאזען וויסען. ער וועט דאן ארויסגעהן און עס וועט הייסען, אז ער האט איהם צופעליג דא בעגעגנט.

— אבער ווער וויים ווען ער וועט קומען נאך דעם בריעף — האט דער ארצט איינגעווענדעט — און איך האב דאך ניט קיין צייט לאנג צו ווארטען.

— עס איז דאך אבער קיין אנדער עצה ניטא — האט דער פאסט־בעאמטער איהם ווייטער ערקלעהרט.

— וועל איך אייך בעטען את וואס — האט דער דאקטאר נאך א ווײלע פון נאכדיינקען געזאגט — זאגט איהר אן דעם קלוירק, אז אין פאל „ארטהור דער גליקליכער" וועט היינט קומען נאך א בריעף, זאל ער איהם זאגען, אז עס איז פיר איהם קיין בריעף ניטא און דערביי איהם פרעגען, פון וואנען ער ערווארט א בריעף. געזעצ־ליך דארף דאך דאס דער קלוירק פרעגען, ניט וואהר?

— ריכטיג — האט דער בעאמטער צוגעשאקעלט מיט'ן קאפ.

— דער יונגער מאן וועט ענטפערען, אז דער בריעף דארף אנ־קומען פון ניו יארק — האט דער דאקטאר פארטגעזעצט — דאן זאל דער קלוירק איהם ערקלעהרען, אז עס קען זיין אז ערשט פארנאכט זאל פאר איהם אנקומען דער בריעף, און איך בין זיכער, אז ער וועט פארנאכט קומען. דאן וועל איך שוין דא ווארטען אויף איהם.

— עס טהוט מיר לייד וואס איך קען אייער ביטע ניט ערפיי־לען — האט דער בעאמטער ווייטער געזאגט — ווען עס וועט ווירק־ליך אנקומען פאר דעם בעטרעפענדען א בריעף, טאר דער קלוירק איהם ניט פערהאלטען, אויב ער וועט פרעגען צו עס איז דא פאר איהם א בריעף. אבער איך האב אן אנדער פלאן — האט ער צוגעג־געבען — אויב איהר דארפט דיעזען יונגען מאן ווירקליך אזוי נוי־טיג, דאן שיקט אהער אימיצען. זאל יענער דא ווארטען און איך וועל אנזאגען דעם קלוירק, אז ווען דער יונגער מאן וועט קומען, זאל ער אייער מענשען אויפמערקזאם מאכען אויף איהם.

— דיעזער פלאן טויג ניט — האט דער דאקטאר ערקלעהרט

זיין פריינד — איך מוז איהם זעלבסט זעהען.

— דאן מוזט איהר זעלבסט ווארטען.

און ער האָט געוואָרט. היבשע עטליכע שטונדען האָט דאָקטאָר סטענטאָן פערבראַכט אין פּאָסט אָפּפיס, אָבער זיין מיה איז געווען אומזיסט — ניימאַן איז ניט געקומען, און ער איז אוועק אהיים אַן אונצופריעדענער.

פלאָרא איז דעם גאַנצען טאָג געווען זעהר צוטראָגען. זי איז אויפגעשטאַנען מיטאָג־צייט און האָט גלייך אריינגעוואָרפען דעם בריעף אין א פּאָסט־קעסטעל. זי האָט אויסגערעכענט, אז אין א פּאָאר שטונדען ארום וועט דער בריעף זיין אין פּאָסט אָפּפיס און פארנאַכט וועט ניימאַן נאָך איהם קומען. זי איז געווען זעהר אונגעדולדיג. זי האָט געצעהלט די מינוטען ווען עס וועט שוין ווערען נאַכט און זי זאָל קענען געהען צו איהר פריינד דעם דאָקטאָר. אַך, ווי זי האָט איהם יעצט מקנא געווען! ער וועט זעהען ניימאַן׳ען, וועט מיט איהם ריידען...

ארום זעקס א זייגער האָט זי זיך פערמאַכט אין איהר צימער. זי האָט יעצט געוואָלט זיין איינע אליין. די אנוועזענהייט פון מענשען האָט איהר נערוועז געמאַכט. זי האָט זיך אין דער פאַנטאַזיע פאָרגעשטעלט דעם פּאָסט־אָפּיס. מאַסען מענשען געהען אריין און ארויס. די וואָס געהען ארויס טראָגען אין די הענד געעפענטע בריעף און, געהענדיג, לעזען זיי די בריעף מיט זשעדנע בליקען. זיי האָבען קיין געדולד ניט צו ווארטען, זיי זיינען נייגיעריג צו וויסען וואָס עס שרייבען צו זיי זייערע טהייערסטע, זייערע נאָהענטסטע.

א ציטער לויפט דורך דורך איהר גאַנצען קערפּער. זי דערזעהט צווישען די אריינגעהענדע ניימאַן׳ען. מיט שנעלע, האַסטיגע טריט געהט ער. ער יאָגט איבער די וואָס געהען פאַראויס. ער קומט דער ערשטער צו צו דעם פענסטעריל, איבער וועלכען עס איז אויסגעמאָהלען דער בוכשטאַב „איי“ און אַט הערט זי ווי ער פרעגט ביי דעם קלוירק מיט זיין קלינגענדע שטימע, וועלכע צי־

טערט יעצט פון איננערליכער אונגעדולד:

— איז דאַ א בריעף פאַר ארטהור דעם גליקליכען?

דער קלוירק נעהמט ארויס פון די פיעלע קעסטעלעך וואָס גע־פינען זיך דאָרט א פּעקעל מיט בריעף, ער זוכט א ווײלע און, געפינ־ענדיג איהר בריעף, גיט ער איהם נײמאַן׳ען גלײך ניט אוועק, נאָר ער לאָזט וויסען דעם דאָקטאָר. דאן ערשט גיט ער איהם דעם בריף. נײ־מאן כאַפּט איהם שנעל צו, געהט אוועק אין א ווינקעל און מיט נער־ווזע בעוועגונגען נעהמט ער איהם עפענען. ער פאנגט איהם אָן לע־זען. פּלוצלונג דערפיהלט ער אויף זײנע שולטערען א האנד. ער קוקט זיך אום מיט דערשראָקענע בליקען — דאָקטאָר סטענטאָן שטעהט פאר איהם.

אן אונאנגענעהמער געפיהל דריקט איהר הארץ. זי האָט חרטה וואָרום זי האָט ערלויבט דעם דאָקטאָר אהין צו געהן. נײמאַן האָט זיך נעבעך אזוי דערשראָקען! אָבער דיעזער געפיהל פארשווינ־דעט באַלד. אָט זעהט זי נײמאַן׳ס שטראַהלענדע געזיכט. ער איז גליקליך וואָס זי האָט איהם אזוי שנעל געענטפערט און ער איז אויך צופריעדען וואָס ער זעהט דעם דאָקטאָר. דער דאָקטאָר לאַדעט איהם איין צו געהן מיט איהם אין זײן אָטאָמאָביל. ער קוויינ־קעלט זיך. אָבער ענדליך שטימט ער איין. דער דאָקטאָר רעדט יעצט ניט צו איהם, ער לעזט א צייטונג, וועלענדיג געבען נײמאַן׳ען א געלעגענהייט צו לעזען דעם בריעף. דער אוטאָמאָביל טראָגט זיך שנעל, ווי א ווינד. אָט זײנען זײ שוין אין דאָקטאָר׳ס הויז.

פלאָרא כאַפּט זיך האסטיג אויף און נעהמט זיך אָנטהאָן. זי וועט געהן צום דאָקטאָר. זי וועט זײ בײדען איבערראשען מיט איהר קומען. זי איז שנעל פערטיג געוואָרען מיט איהר טואַלעטע, איז אריין צו דער מוטער און איהר געזאָגט, אז זי געהט צו איהרע א פריינדין. די מוטער האָט איהר געגעבען, זי זאָל פריהער עפּעס עסען, אָבער פלאָרא האָט דערפון ניט געוואָלט הערען, ארויסדרע־הענדיג זיך מיט א תירוץ, אז זי איז ניט הונגעריג.

די פאַנטאַזיע האָט זיך ווידער צושפּיעלט אין איהר. זי האָט פאר זיך געזעהען דעם דאָקטאָר׳ס צימער, אין וועלכען ער נעהמט

אויף זיינע געסט. זיי זיצען יעצט דאָרטביידע און ריידען וועגען איהר. ניימאַן ווייזט דעם דאָקטאָר איהר בריעף. דער ארצט, ווי זיין שטייגער איז, מאַכט שפּאַס. ניימאַן, ניט קענענדיג איהם, האָט דערפון שמערצען, און אויך זי ליידעט דערפון. זי נעהמט געהן שנעל. זי וועט זיך שוין מיט דעם דאָקטאָר אָפּרעכענען...

אָט קלינגט זי שוין אָן ביי דעם דאָקטאָר׳ס טהיר. דער בעדיענער קומט ארויס און ערקלעהרט איהר, אז זיין הערר איז אין דער היים ניטאָ. פלאָרא פיהלט אזוי ווי זי וואָלט פּלוצלונג ארונטערגעשליידערט געוואָרען פון אן אונגעהייערע הויכקייט אין א טיעפען אָבגרונד אריין... איהר געזיכט איז בלייך און איהר גאנצער קערפּער ציטערט פיבערהאפט. א היבשע ווייל איז זי געשטאנען, ניט קענענדיג קומען צום וואָרט. ענדליך האָט זי זיך מיט אלע קרעפטען בעהערשט און ערקלעהרט דעם בעדיענער, אז זי וועט אריינגעהן און ווארטען אויף דעם דאָקטאָר. דער לאָקאַי, קענענדיג זי, האָט זיך פאר איהר העפליך פערנייגט און געעפענט ברייט די טהיר.

פלאָרא האָט זיך יעצט קיין אָרט ניט געקענט געפינען. זי האָט געברענט פון אונגעדולד צו וויסען, צי דער ארצט האָט געזעהן ניימאַן׳ען, צי ניט.

דיינקענדיג, אז דער ארצט איז יעצט אין האָספּיטאל, איז זי צוגעגאנגען צום טעלעפאָן און האָט אָפּגערופען דעם האָספּיטאל, מען האָט איהר געענטפערט, אז ער איז דאָרט דאָ, און זי האָט געבעטען מען זאָל איהם רופען צום טעלעפאָן:

— דאָס בין איך, דאָקטאָר, איך, פלאָרא — האָט זי נערוועז גערעדט; דערקענענדיג איהר פריינד׳ס שטימע — וואָס? איהר קומט באלד צו מיר? איהר ווייסט דאָך אָבער ניט וואו איך געפין זיך יעצט... — איז זי פּלוצלונג געוואָרען פרעהליך, דיינקענדיג, אז ער האָט פאר איהר א פרעהליכע בשורה — אַנו, טרעפט וואו איך בין? ... ניין, ניט געטראָפען!... איך בין ניט ביי זיך אין דער היים!... ווייטער ניט געטראָפען!... ביי אייך אין הויז בין איך גאָר!. איהר קומט באלד?... גוט, קומט שנעל... גוד באַי!

פלאָרא האָט אויף קיין אָרט ניט געקענט איינזיצען. די אונ־געדולד האָט זיך אַלץ שטאַרקער צופלאַקערט אין איהר, און איהר פאַנטאַזיע האָט ווידער גענומען ארבייטען. אז דער דאָקטאָר האָט ניימאַן'ען געזעהן, — אין דעם האָט זי ניט געצווייפעלט. און זי האָט זיך פאָרגעשטעלט ווי דער ארצט האָט זיך ביי ניימאַן'ען געבעטען, ער זאָל מיט איהם מיטגעהן און ער האָט זיך ענטזאגט. ווארום האָט ער ניט געוואָלט געהן?...

ענדליך איז דער דאָקטאָר געקומען. דערהערענדיג אין דרויסען זיין שטימע, איז פלאָרא איהם אַנטקעגען געלאָפען מיט א שטראַהלענדע, גליקליכע געזיכט.

— איך האָב זיך קוים אויף אייך דערוואַרט! — האָט זי אין א פעסטשענדען טאָן אויסגעשריען, אָנכאַפענדיג איהם פאַר ביידע הענד און דריקענדיג זיי הייס. זי האָט געוואָלט פאַראוים איהם אויסדריקען איהר דאנק פאַר די פרעהליכע בשורה וואָס ער וועט איהר דאָ איבערגעבען.

דער דאָקטאָר האָט פערשטאַנען ווארום זי איז אזוי פרעהליך און א געפיהל פון מיטלייד האָט בעריהרט זיין הארץ, טראַכטענדיג ווי זי וועט נעבעך באלד ענטוישט ווערען, ווען זי וועט הערען, אז ער האָט ניימאַן'ען ניט געזעהן.

ער האָט איהר אָנגענומען אונטער'ן ארעם און איז מיט איהר אריין אין הויז.

— דו וואַרטעסט שוין לאַנג? — האָט דער ארצט געפרעגט, אָנווייזענדיג איהר אויף א שטוהל, זי זאָל זיך זעצען.

— ניט לאַנג — האָט זי געענטפערט אין א טאָן פון אונגעדולד — אָבער פאַר מיר איז דאָס שוין גענוג לאַנג... — האָט זי צוגעגעבען מיט א פערשעהמטען שמייכעל.

— האָסט געשריבען צו ניימאַן'ען א בריעף?

ביי דער מיידעל איז יעצט די הארץ איינגעפאַלען פון שרעק. זי האָט שוין פערשטאַנען פון דיעזער פראַגע, אז דער ארצט האָט ניימאַן'ען ניט געזעהן. זיא האָט זיך אָבער אָנגעשטרענגט צו פערטרייבען פון זיך דיעזען געדאַנק און זיך זעלבסט איינגערעדט, אז

ער האָט איהם יא געזעהן. און דאָ איז אַן אנדער געדאַנק איהר גע־קומען אויפ'ן זינען: דער דאָקטאָר וויל דאָ ווידער מאכען שפּאַס, וויא זיין געוואָהנהייט איז, און זיא האָט זיך אָפּגערופען:

— געוויס האָב איך געשריבען. איהר ווייסט דען ניט? — האָט זיא שמייכלענדיג איהם געקוקט אין דיא אויגען אריין.

— פון וואנען זאָל איך עס וויסען? — האָט דער דאָקטאָר געערדט אין אַן ערנסטען טאָן — האָסט געזאָגט, אַז דו וועסט שרייבען, אָבער עס האָט דאָך געקענט פּאַסירען, אַז דו זאָלסט ניט האָבען קיין געלעגענהייט.

פלאָרא האָט דערפיהלט א שמערצליכען שטאָך אין הארצען. זיא האָט שוין דייטליך געזעהן, אַז איהר האָפנונג יעצט צו בעקומען אַ פּערזענליכען גרוס פון איהר געליעבטען איז ניט פערווירקליכט געוואָרען, און זיא האָט אַ פרעג געטהאָן אין אַ טאָן, אין וועלכען עס האָט זיך געהערט ביטערע פערצווייפלונג:

— איהר האָט ניימאַן'ען ניט געזעהען?

און ווידער האָט זי געשפּירט אַ שמערצליכען ריס אין איהר הארצען און עס האָט איהר שטארק פערדראָסען, פאַרוואָס זיא האָט דיעזע פראַגע געשטעלט; זיא האָט שוין אויך חרטה געהאט וואָרום זיא איז גאָר אַהער געקומען. פריהער איז זיא אין איהר פאַנטאַזיע געווען אַזוי גליקליך און יעצט האָט זיא זיך געשראָקען, זעהר געשראָקען פאַר דעם אַנטוואָרט וואָס זיא וועט בעקומען...

— ניין — האָט דער ארצט קורץ געענטפערט.

— איהר זייט דען געווען אין פּאָסט־אָפּיס? — האָט פלאָרא געפרעגט און אין הארצען האָט זיא זיך געוואונשען, הלואי ער זאָל ווירקליך דאָרטען ניט געווען זיין.

— צו איך בין געווען פרעגסטו? איך האָב דאָרטען אַ שעהנע פּאָאר שטונדען געוואַרט.

— און ער איז ניט געקומען?

— ווען ער וואָלט געקומען, וואָלט איך דאָך איהם געזעהן.

— אָבער מיין בריעף איז שוין דאָרטען דאָ?

— וואהרשיינליך.

פלאָרא האָט זיך א ווײַלע פערטראַכט און נאָכהער זיך אָפּ־גערופען:

— איך ווייס וואָרום ער איז ניט געקומען.

— פאַר וואָס?

— ווייל ער האָט געדיינקט, אַז איך וועל אַזוי שנעל ניט ענט־פערען.

— האָסט רעכט — האָט דער דאָקטאָר איהר צוגעגעבען — די פּאַטיענטען האָבען אַ פּנים רעכט ווען זיי בעהויפּטען, דאָס פער־ליעבטע פערשטעהען זיך איינע דיא אַנדערע אויפ'ן וואונק — האָט ער געענדיגט מיט אַן איראָנישען שמייכעל.

פלאָרא האָט איהם אָבער דערויף גאָר ניט געענטפערט. איהר האָט פערדראָסען אויף ניימאַן'ען, וואָרום ער האָט אַזוי געדיינקט. ער האָט געדאַרפט וויסען, אַז זיא וועט איהם אויפ'ן שטעל ענט־פערען... ער האָט געדאַרפט פיהלען ווען זיא האָט געשריבען דעם בריעף...

דער דאָקטאָר, זעהענדיג, אַז פלאָרא איז זעהר בעזאָרגט, האָט ער גענומען איהר טרייסטען.

— מאָרגען וועט ער זיכער קומען נאָך דעם בריעף — האָט ער געזאָגט אין אַ טאָן, אַזוי וויא ער וואָלט דעריין ניט צווייפלען.

— איהר דיינקט אַזוי? — האָט פלאָרא געקוקט אויף איהר פריינד מיט בעטענדע בליקען, אַזוי וויא זיא וואָלט וועלען, אַז ער זאָל איהר ענטפערען, אַז יא...

— ניט איך דיינק, נאָר איך בין זיכער.

— און איך בין אויך זיכער — איז זיא שוין געוואָרען מונ־טער — איהר ווייסט וואָס, — האָט זיא צוגעגעבען אין אַ נער־ווען טאָן — איך וועל מיט אייך מאָרגען מיטגעהן אין פּאָסט־אָפּיס אַריין, יא?

— פון מיינעט וועגען קענסטו מיטגעהן — איז דער דאָקטאָר ניט געווען דאַגעגען — אָבער — האָט ער גלייך צוגעגעבען — וועסטו דען קענען אַזוי פריה אויפשטעהן?

פלאָרא האָט זיך פערטראַכט. זיא האָט געזוכט וואָס פאַר אַ

תירוץ זי זאָל זאָגען איהרע עלטערען, אז זיי זאָלען איהר ערלויבען אזוי פריה אוועקצוגעהן פון הויז. און ענדליך האָט זיא געפונען אַן אויסרייד.

— אויב איהר וועט מיר וועלען בעהילפיג זיין, וועל איך קענען אוועקגעהן — האָט פלאָרא געזאָגט — איך האָב א גוטען פּלאַן.

— איך וועל שוין ווידער אודאי מוזען זאָגען א ליגען, האַ?

— האָט דער דאָקטאָר גערעדט מיט א געמאַכטער שטרענגקייט.

פלאָרא האָט איהם ליעבליך געשמייכעלט אין דיא אויגען אריין.

— נו, האָב איך ניט רעכט, ווען איך זאָג, אז דיא ליעבע איז געבויט אויף ליגען און בעטרוג? — האָט דער דאָקטאָר זיך ווייטער כלומרשט געקאָכט.

— ניט עס איז וואהר, ניט איהר זאָגט עס — האָט פלאָרא אלץ ניט אויפגעהערט צו שמייכלען — איהר ווייסט פיעלייכט בעסער פון מיר, אז אמת'ע ליעבע איז געבויט אויף דיא הייליגסטע, נאָבעלסטע געפיהלען — זיא איז דארום הייליג.

— געוויס! — האָט דער אַרצט סאַרקאַסטיש בעמערקט — איך הויב עס טאַקע ניט אָן צו ווייסען.

— עס איז וואהר, אז מען מוז זיך א מאָל בענוצען מיט א ליגען — האָט זיא פאַרטגעזעצט — דיא אומשטענדען צווינגען דערצו... אָבער דיא ליעבע גופא — זיא איז הייליג.

— נו, גענוג שוין מיט דיין הייליגקייט! — איז דער דאָקטאָר כלומרשט געוואָרען אונגעדולדיג — לאָמיר שוין הערען מיט וועלכען ליגען איך קען דיר בעהילפיג זיין.

— מיט דעם זעלבען ליגען, מיט וועלכען איהר בענוצט זיך, ווען איהר ווילט ניט זאָגען דיא עלטערען אָדער פריינד פון אייערען א פּאַציענט דעם אמת'ן צושטאַנד פון זיין קראַנקהייט — האָט פלאָרא איהם אָפּגעענטפערט מיט איראָניע.

— א שעהנער פערגלייך! — האָט דער דאָקטאָר א מאַך געטהאָן מיט דעם קאָפּ — איבעריגענס, א ביסעל האָסטו רעכט מיט דיעזען ביישפּיעל. פּערליעבטע, וויא איך האָב דיר שוין ניט איין

מאָל ערקלעהרט, זיינען אויך קראַנקע. אָבער איך נעהם אַזעלכע פּאַציענטען ניט אָן. זיי בעלאַנגען צו ספּעציאַליסטען פון וואַהנזינן, צו פּסיכיאַטרען.

— געדענקט, דאָקטאָר, דער לאַכט אַם בעסטען, ווער עס לאַכט אַם לעצטען — האָט פלאָרא, שמייכלענדיג איהם געגראָד־זשעט מיט'ן פינגער — אַי וועל איך נאָך אַמאָל פון אייך לאַכען, ווען איהר וועט זיך פערליעבען אין אַ יונגע מיידעל!...

— איך האָב דאָך דיר שוין אַמאָל געזאָגט אַז דוא וועסט דאַר־פען צו לאַנג וואַרטען... דוא וועסט פריהער זיין אַ באָבע... אָבער לאָמיך שוין אַמאָל הערען דיין פּלאַן! — האָט זיך דער אַרצט כלומרשט גע'כעס'ט.

— איך וועל אין דער היים דערצעהלען, אַז איך האָב אייך צופעליג בעגעגענט און איהר האָט מיר איינגעלאַדען אויף מאָרגען אין דער פריה אויף אַ שפּאַציער אין סענטראַל פּאַרק. מאָרגען וועט איהר אַרום אַכט אוהר צוקומען צו אונז מיט אייער אָטאָמאָביל, מיר וועלען טאַקע נעהמען פריהער אַ שפּאַציער און קומען אין פּאָסט־אָפיס אין צייט — געפעלט אייך מיין פּלאַן? — האָט זיא איהם ליעבליך אַ גלעט געטהאָן איבער'ן געזיכט.

— טשעפּע זיך נאָר ניט מיט מיר! — האָט דער אַרצט גע־זאָגט שמייכלענדיג, אַרונטערנעהמענדיג איהר האַנד פון זיין פּנים — לאָז דאָס איבער פאַר איהם, פאַר ניימאַן'ען. איך קען זיך בע־געהן אָהן דעם... מערקווירדיג — האָט ער געשאָקעלט מיט'ן קאָפּ — איהר זייט וואַהרע קינסטלער אויף אויסטראַכטען ליגענס. דאָס אַליין ציינט שוין, אַז איהר, פערליעבטע, זייט געריהרט פון זינען...

— הייסט עס, אַז מיין פּלאַן געפעלט אייך? — האָט פלאָ־רא איהם שעלמיש געקוקט אין דיא אויגען אריין.

דער דאָקטאָר האָט געשוויגען.

— וועט איהר קומען? — האָט פלאָרא געפרעגט, גלעטענ־דיג איהם וויעדער צערטליך איבער'ן געזיכט.

— אַ ברירה האָב איך? אַז איך וועל ניט קומען, וועסטו דאָך אודאי ליידען. נו, מוז איך דיר נאָכגעבען אַלע דיינע קאַפּריזען —

האָט דער אַרצט געענטפערט — און עס איז טאַקע גלייך וואָס דו וועסט מיטפאַהרען, ווייל איך וועל מאָרגען קיין סך צייט ניט האָבען. וועסטו דאָרטען וואַרטען און אויב ניימאַן וועט קומען, וועסטו מיט איהם צו מיר קומען.

— ער וועט זיכער קומען! — האָט פלאָרא אויסגעשריען אין א טאָן, אין וועלכען עס האָט זיך געהערט א טיעפער גלויבען.

— מעגליך אַז ער וועט קומען — איז דער דאָקטאָר געווען צופריעדען, וואָס זיין פריינדין איז מעהר ניט בעטריעבט.

פלאָרא איז באַלד אהיים געגאַנגען. די עלטערען, הערענדיג אַז זיא וויל מאָרגען פאַהרען מיט דאָקטאָר סטענטאָן'ען שפאַציערען, זיינען ניט געווען דאַגעגען, פערקעהרט, זיי זיינען נאָך געווען דאַנקבאַר דעם דאָקטאָר דערפאַר וואָס ער אינטערעסירט זיך אַזוי מיט זייער קינד. דיא מוטער האָט איהר בלויז געבעטען אַז זיא זאָל עפּעס עסען.

פלאָרא האָט איהר ערקלעהרט, אַז זיא האָט שוין געגעסען ביי איהר פריינדין...

זיא איז יעצט געווען איבערזעטיגט מיט איהרע גליקליכע ערוואַרטונגען, האָפנונגען — מיט איהר ליעבע...

זיא האָט אָבער געמוזט צוליעב טהאָן דער מוטער און געטרונקען א ביסעלע קאָניאַק. נאָכהער איז זיא אַוועק שלאָפען. לאַנג איז זיא געלעגען אויף איהר געלעגער, ביז דיא אויגען האָבען זיך ביי איהר פערשלאָסען. זיא האָט אַלץ געטראַכט וועגען דיא מאָרגענדיגע בעגעגעניס איהרע מיט ניימאַן'ען. אַך, וועט דאָס זיין א בעגעגעניס! וועט ער דאָס איבערראַשט ווערען! אויך אין טרוים האָט זיא וועגען דעם זעלבען געטראַכט...

* * *

צו דער בעשטימטער שטונדע איז דר. סטענטאָן מיט זיין אויטאָמאָביל צוגעפאָהרען צו זינגער'ס הויז. פלאָרא איז שוין געווען אָנגעטהאָן און ערוואַרטעט זיין אָנקומען מיט אונגעדולד. זינגער און זיין פרוי האָבען דעם גאַסט זעהר וואַרעם בעגריסט און

ביידע האָבען זיי איהם געדאנקט פאר דעם אינטערעס וואָס ער נעהמט אין זייער טאָכטער.

זיי זיינען צוערשט געפאָהרען אין סענטראל פארק און פון דאָרט האָט זיי דער אָוטאָמאָביל אוועקגעטראָגען צום דזשענעראל פאָסט־אָפיס. אויפ'ן וועג האָט דער דאָקטאָר זיך גערייצט מיט זיין בעגלייטערין, ווערענדיג זיך מיט איהר וועטען, אז ניימאַן וועט ניט קומען. פלאָרא האָט זיך אָבער פון זיינע רייד ניט געערגערט, פער־קעהרט, זיא איז געוועזן זעהר אויפגעלעגט און האָט אויך געשפאַסט.

ווען זיי זיינען צוגעקומען נעהענטער צום פאָסט־אָפיס, איז פלאָ־רא פלוצלונג נערוועז געוואָרען. זיא האָט זיך ארומגעקוקט פון אלע זייטען מיט פערווירטע בליקען. יעדעס מאָל וואָס זיא האָט גע־זעהן פון ווייטען א מאַן, האָט דיא הארץ גענומען אין איהר האַס־טיג קלאַפען, מיינענדיג, אז דאָס איז ניימאַן...

ענדליך האָט זיך דער אָוטאָמאָביל אָפּגעשטעלט פאר דער גרויסער פאָסט־אָפיס געביידע. דער דאָקטאָר איז שנעל ארויסגע־שפרונגען און געהאָלפען פלאָרא'ן ארויסשטייגען. דאַן האָט ער זיא גענומען אונטער'ן אָרעם און איז מיט איהר אריין צו זיין פריינד, פאר וועלכען ער האָט פלאָרא'ן פאָרגעשטעלט.

— איך האָב יעצט קיין סך צייט ניט צו וואַרטען אויף דיע־זען יונגען מאַן — האָט דער ארצט ערקלעהרט דעם בעאַמטען — וועט מיין פריינדין פארנעהמען מיין פלאַץ. זיא קען איהם אויך, דיעזען יונגען מאַן — האָט ער געענדיגט אין א פיעל בעדייטענדען טאָן, וועלכער האָט ארויסגערופען א שמייכעל אויף זיין פריינד'ס ליפען. פלאָרא איז געשטאַנען מיט א פערשעהמטע מינע אויף איהר געזיכט.

דער בעאַמטער איז מיט זיינע געסט אוועק צו דעם קלוירק, צו וועמען ניימאַן האָט געזאָלט קומען נאָך דעם בריעף און ער האָט איהם אָנגעזאָגט, אז ער זאָל ערלויבען דעם דזשענטעלמאַן און דיא ליידי צו פערבלייבען מיט איהם וויא לאַנג זיי וועלען נאָר וועלען און אז אין פאַל ווען עס וועט קומען אימיצער און פרעגען אויף

א בריעף, אדרעסירט צו „ארטהור דעם גליקליכען“, זאָל ער זיי וועגען דעם אויפמערקזאם מאַכען.

דער דאָקטאָר האָט געוואַרט ביי א האַלבע שטונדע. דאַן האָט ער פלאָרא׳ן ערקלעהרט, אז ער מוז שוין פאָהרען אין האָס־פיטאַל אריין, פערשפּרעכענדיג, אז אין א פּאָר שטונדען ארום וועט ער צוריק קומען, אום זיא זאָל קענען אהיים פאָהרען.

— איך וועל ניט אהיים פאָהרען — האָט פלאָרא נערוועז געענטפערט — איך וועל דאָ ווארטען א גאַנצען טאָג.

— מען וועט דאָך אין דער היים איבערקלעהרען.

— לאָזט דאָס איבער צו מיר.

— האָסט שוין ווידער פערטיג עפּעס א ליגען?

פלאָרא האָט זיך ביי דעם דאָקטאָר געבעטען מיט איהרע בלי־קען, ער זאָל יעצט ניט שפּאַסען.

— אָלל־רייט — האָט דער ארצט ניט ענטזאגט איהר בקשה — איך וועל אהער קומען און מיר וועלען צוזאַמען עסען מיטאָג.

בלייבענדיג אליין מיט דעם קלוירק, איז פלאָרא געוואָרען נערוועזער מיט יעדע מינוט. דער קלוירק איז געוועזען א שעהנער יונגער מאַן. ער האָט זיינע בליקען ניט ארונטערגענומען פון איהר, און דאָס האָט איהר נאָך מעהר אויפגערעגט. יעדעס מאָל וואָס זיא האָט געהערט פון דרויסען טריט, פלעגט זיא אויפציטערען, מיינענדיג, אז דאָס קומט ניימאַן. דאָס זעלבע האָט אויך מיט איהר פּאַסירט, ווען אימיצער האָט זיך אָפּגעשטעלט ביים פענסטער׳ל און געפרעגט אויף א בריעף.

* * *

ווען דר. סטענטאָן איז מיט זיין אָוטאָמאָביל דורכגעפאָהרען דורך טשעטהעם סקווער, האָט ער בעמערקט א גרויסען עולם מענ־שען, שטופּענדיג זיך און שטויסענדיג זיך צו א געוויסען פּונקט. ער האָט געגעבען א בעפעהל זיין שאָפער, ער זאָל אָפּשטעלען דעם אוטאָמאָביל, איז שנעל ארויסגעשפּרונגען און צוגעלאָפען צו דעם אויפגערעגטען רעדעל מענשען.

— וואָס האָט פּאַסירט? — האָט ער געפרעגט ביי דעם ער־שטען וואָס ער האָט בעגעגענט.

— איך וויים ניט — האָט יענער געענטפערט, ציהענדיג מיט דיא פּלייצעס.

— טאָ וואָס־זשע שטופּט איהר זיך?

— איך זעה אַז אַלע שטופּען זיך, וויל איך אויך וויסען וואָס דאָ איז.

דער דאָקטאָר האָט זיך געווענדעט צו אַ צווייטען, אַ דריטען — אַלץ דער זעלבער ענטפער.

ענדליך האָט ער זיך דערוואוסט, אַז באַנדיטען זיינען בעפאַ־לען אַ יונגען מאַן און מען האָט איהם שרעקליך צו׳הרג׳עט און אַז עס דאַרף באַלד אָנקומען אַן אַמבולאַנס פון אַ האָספּיטאַל.

— לאָזט מיר! — האָט ער אויסגעשריען, מאַכענדיג זיך אַ וועג צווישען דעם געפּאַקטען עולם מיט זיינע עלענבויגענס — איך בין אַ דאָקטאָר!

דיא נייגיעריגע האָבען אָבער איהם ניט געהערט און זיך אַלץ מעהר געשטויסען און ניט געלאָזען איהם דורכגעהן.

— אָפיסער! — האָט דר. סטענטאָן אין אַ הילכענדע שטימע אַ געשריי געטהאָן צו אַ פּאָליסמאַן, וועלכער איז געשטאַנען אין מיטען פון דעם רעדעל — איך בין אַ דאָקטאָר, לאָזט מיר צו, פיעל־לייכט וועל איך קענען עפּעס העלפען!

דער פּאָליסמאַן האָט מיט זיין קלאָב גענומען קלאַפּען איבער דיא קעפּ פון דיא פערזאַמעלטע און אויף אַזאַ אופן האָט ער גע־מאַכט אַ פרייען וועג פאַר דעם דאָקטאָר.

— ניימאַן!! — האָט דער אַרצט אויסגעשריען ניט מיט זיין שטימע, אַ קוק טהוענדיג אויף דעם צו׳הרג׳עטען — דאָס איז דאָך מיינער אַ בעקאַנטער — האָט ער צוגעגעבען, ווענדענדיג זיך צו דעם אָרדנונגס־היטער.

ער האָט זיך האַסטיג אַרונטערגעלאָזען אויף די קניע און, אָנ־נעהמענדיג דעם צושלאָגענעם׳ס פּולס, האָט ער גענומען ריידען צו איהם:

— ניימאַן, ניימאַן, דאָס בין איך, דר. סטענטאָן. דו דער־קענסט מיך ניט?

ערשט יעצט האָט ער בעמערקט, אז ניימאַן ליגט מיט פער־מאַכטע אויגען אין אַ בעוואוסטלאָזען צושטאנד. אונטער זיין קאָפּ איז געווען אַ לוזשע בלוט, וועלכע האָט נאָך געהאַלטען אין איין שטראָמען וויא אַ לעבעדיגער קוואַל.

— וואַסער! ברייגנט וואַסער! — האָט דער אַרצט זיך גע־בעטען ביי דיא ביישטעהענדע.

מען האָט באַלד געבראַכט וואַסער און אייז פון אַ דערבייאי־גען שענק. אַן אַנדערער האָט געבראַכט וואַטע. דער דאָקטאָר האָט גענומען אַרומוואַשען דיא וואונדען, און, דערזעהענדיג, אז זיי זיי־נען געפעהרליכע, האָט ער זיך געווענדעט צום פּאָליסמאַן אין אַ בעפעהלענדען טאָן:

— אָט דאָרט שטעהט מיין אָוטאָמאָביל. העלפט מיר איהם צוטראָגען אהין און איך וועל איהם אוועקפיהרען אין מיין האָס־פּיטאַל אריין.

— איך האָב טעלעפאָנירט נאָך אַן אמבולאַנס — האָט דער פּאָליסמאַן געענטפערט, ניט ריהרענדיג זיך פון אָרט.

— טראָגט איהם צו צו מיין אָוטאָמאָביל, זאָג איך אייך! — האָט דר. סטענטאָן אַ דונער געטהאָן אויף דעם אָרדנונגס־היטער — יעדע סעקונדע איז וויכטיג. מען טאָר ניט וואַרטען. איהר קענט מיט מיר צופאָהרען צו מיין האָספּיטאַל.

דער פּאָליסמאַן האָט שוין יעצט ניט געוואָגט צו ריידען אַ וואָרט. ער האָט אָנגענומען דעם צו'הרג'עטען ביי די פיס, וועה־רענד דער אַרצט האָט איהם געהאַלטען אַרומגענומען ביי דעם אויי־בערשטען טהייל פון קערפּער און זיי האָבען איהם פאָרזיכטיג אוועקגעלייגט אין דעם אָוטאָמאָביל. ניימאַן איז נאָך אַלץ געווען בעוואוסטלאָז.

— פאָהר אזוי שנעל ייי מעגליך! — האָט דער דאָקטאָר אַ זאָג געטהאָן צו דעם שאָופער, וועלכער האָט אַ דערשראָקענער גע־קוקט אויף ־עם צובלוטיגטען, האַלב טויטען יונגען מאַן. באַלד האָט

דיא מאשין גענומען סאפּען, קלאפּען און וויא א רוח זיך אוועקגע־טראָגען צום האָספּיטאל.

— ווער האָט דאָס איהם געשלאָגען? — האָט דער ארצט געפרעגט ביי דעם פּאָליסמאן, וועלכער איז געזעסען לעבען איהם.

— עפּעס א באָם — האָט דער אָרדנונגס־היטער געענטפערט — ער איז ארעסטירט און מען וועט איהם ברייננגען אין האָספּי־טאל אריין, אום דער געשלאָגענער זאָל איהם דערקענען, צו דאָס איז דער זעלבער, וועלכער איז איהם בעפאלען.

— ווייסט איהר ניט ווארום ער האָט איהם געשלאָגען?

— ניין. ווען איך און נאָך צוויי פון מיינע קאמעראדען זיינען צוגעקומען, איז שוין געווען נאָך אלעמען. דער יונגער מאַן איז שוין געלעגען אין א בעוואוסטלאָזען צושטאנד. מיר האָבען קוים אוס־פּייעט צו כאפּען דעם באנדיט.

— און וואו איז ער יעצט, דער מערדער?

— אין פּאָלים־סטיישאָן.

דער אָטאָמאָביל האָט זיך אָפּגעשטעלט ביי דעם האָספּיטאל מיט א שטארקען „וויזזז״, אזוי וויא ער וואָלט שווער אָפּגעאָטהעמט נאָך דער שנעלער יאזדע וואָס ער האָט יעצט געמאכט. דער דאָק־טאָר איז שנעל ארויסגעשפּרונגען און אריינגעלאָפען איגעוועניג און באלד זיינען פון דאָרט ארויסגעלאָפען צוויי בעדיענער, טראָ־גענדיג צוויי דרעגגלעך, וועלכע זיינען געווען ארומגענומען מיט לייוועגט, אין וועלכען זיי האָבען דעם צו׳הרג׳עטען אריינגעטראָ־גען אין האָספּיטאל.

— טראָגט איהם אוועק אין דעם אָפּעראציאָנס־צימער! — האָט קאָמאנדעוועט דער דאָקטאָר.

דער האָספּיטאל איז יעצט געגאנגען אויף רעדלעך. מיט דער שנעלקייט פון א בליץ האָט זיך פערשפּרייט דיא נייעס, אז ניימאן, דער יונגער מאן, וועלכער איז מיט א קורצע צייט צוריק פון דאָרט פערשוואונדען, איז יעצט געבראכט געוואָרען אין א שטערבענדען צושטאנד. נוירסעס זיינען אויפגערעגטע ארומגעלאָפען, אויספּיה־רענדיג דיא בעפעהלע פון דר. סטענטאָן.

דיא בעדיענער האָבען ניימאַן'ען אַוועקגעלייגט אויפ'ן אָפּע־ראַציאָנס־טיש, אַרום וועלכען עס זיינען שוין געשטאַנען דער גאַנ־צער שטאַב דאָקטוירים און נוירסעס פון האָספּיטאַל, גרייט צו ערפילען דיא בעפעהלע פון זייער עלטסטען כירורג, דר. סטענטאָן.

דער הויפּט אַרצט איז שוין יעצט געווען רוהיג. אויף זיין גע־זיכט איז שוין ניט געווען קיין שפּור פון זיין פריהערדיגער אויפ־רעגונג. אין אַ קאַלטען, געלאַסענעם טאָן האָט ער געהייסען איינע פון דיא נוירסעס, זיא זאָל דעם צו'הרג'עטען אָפּראַזירען דיא האָאר פון קאָפּ, וואָס איז גלייך געטהאָן געוואָרען. ווען דיא נוירס איז פאַרטיג געוואָרען מיט איהר אַרבייט, האָט ער גענומען אונטערזו־כען דיא וואונדען. פון דעם ערנסטען אויסדרוק אויף זיין געזיכט האָט מען געקענט לעזען, אַז דיא וואונדען זיינען געפעהרליכע.

ער האָט עפּעס ערקלעהרט זיינע אַסיסטענטען, וועלכע האָ־בען יעדער בעזונדער עקזאַמינירט דיא וואונדען, נאַכהער האָט מען דעם צושלאָגענעם כלאָראָפאָרמירט און דיא אָפּעראַציאָן איז גע־מאַכט געוואָרען. דער הינטערשטער שאַרבען איז אַרונטערגענומען געוואָרען און דער הינטערשטער מאַרך איז אָפּגערייניגט געוואָרען הון דיא ברעקלעך שאַרבען און פון דיא פערגליווערטע בלוט. דיא אַרבייט איז געטהאָן געוואָרען מיט אַזאַ געשיקטקייט און פלינקייט, אַז דיא דאָקטוירים האָבען זיך גאָר ניט געקענט אָפּוואונדערען. קיין איין איבעריגע בעוועגונג האָט דאָקטאָר סטענטאָן ניט גע־מאַכט; קיין איין סעקונדע האָט ער ניט פערלאָרען; יעדער קעהר, יעדער ריהר זיינער איז געווען וויא פון פריהער אויסגערעכענט. דיא גאַנצע אָפּעראַציאָן האָט געדויערט אַ גענויע פערטעל שטונדע.

דאַן האָט מען ניימאַן'ען אַוועקגעטראָגען נאָך אַ שלאָפּען־דען אין אַ פּריוואַט־צימער, וואו מען האָט איהם אַוועקגעלייגט אויף אַ שנעע־ווייסע בעטעל, לעבען וועלכען עס האָט זיך אַוועקגע־זעצט אַ נוירס, אום איהם צו היטען ביז ער וועט ערוואַכען פון דער ווירקונג פון כלאָראָפאָרם.

צופעליגער־ווייזע איז דיעזער צימער געווען דער זעלבער, אין וועלכען פלאָרא איז געלעגען און אין וועלכען ער האָט צום ערשטען

מאָל זיא דערזעהן און זיך איהר אין ליעבע ערקלעהרט — מיט זיי־נע בליקען.

דיא ערצטע האָבען גראַטולירט זייער קאָלעגע און לעהרער מיט דיעזער געלונגענער אָפּעראַציאָן.

— איך בין זיכער, אַז דער פּאַציענט וועט געזונד ווערען — האָט דר. סטענטאָן געזאָגט — אַן אנדערער וואָלט אזאַ אָפּעראַציאָן ניט אויסגעהאַלטען. ער איז אָבער אַ געזונטער, נאָרמאַלער מענש און איך בין גליקליך וואָס דער צופאַל האָט גראָד געמאַכט, אַז איך זאָל זיין ביי דעם אונגליק. ווען איך קום אָן מיט עטליכע מינוט שפּעטער, וואָלט איהם אַן אמבולאַנס צוגענומען אין אַ האָספּיטאָל אריין, וואו מען וואָלט איהם פּיעלייכט אזוי פּיעל אויפמערקזאַמ־קייט ניט געשאָנקען, וויא דאָ.

דער ארצט האָט דאָ ניט געמיינט זיך צו בעריהמען. ער איז געוועזען צו בעשיידען. ער האָט עס געמיינט גאַנץ אויפריכטיג. דער־ביי האָט ער אין זינען געהאַט נאָך אַן אנדער זאַך — דיא וויכ־טיגסטע — וועגען וועלכע דיא דאָקטוירים האָבען קיין אהנונג ניט געהאַט — פלאָראַ׳ן...

זיין מח איז יעצט געווען פערנומען מיט זיין פריינדין. מערק־ווירדיג! ביז נאָך דער אָפּעראַציאָן האָט ער וועגען איהר גאָר ניט געדיינקט, אַזוי וויא זיא וואָלט גאָר אויף דער וועלט ניט געווען. אפילו אין דער מינוט ווען ער האָט דערקענט איז דעם צושלאָגע־נעם ניימאַן׳ען — זאָגאַר דאַן האָט ער וועגען פלאָראַ׳ן ניט גע־טראַכט.

ער האָט אַלזאָ יעצט געטראַכט וואָס ער זאָל דאָ טהאָן מיט פלאָראַ׳ן, וועלכע וואַרט אויף איהם אין פּאָסט־אָפיס. זויא אַזוי לאָזט מען איהר וויסען דיעזע שרעקליכע בשורה? זיא וועט דאָך זיכער דיעזען קלאַפּ ניט אריבערטראָגען.

יעצט איז ער ניט אויפגעלעגט געווען צו שפּאַסען, וויא זיין שטייגער איז, פון ליעבע. ווען ער פלעגט אימער חוזק מאַכען פון ליעבע, האָט ער עס ווירקליך געמיינט ניט מעהר וויא אויף שפּאַס. דיא צויבער־קראַפט פון ליעבע איז איהם ניט פרעמד געווען. ער

האַט זעלבסט געליטען פון דיעזען געפיהל, און נאָך וויא געליטען!
— ער איז אַליין אַן אָפּפער פון ליעבע. און אין דער צייט ווען ער פלעגט אָפּלאַכען פון ליעבע, פלעגט אין איהם דאַן דיא האַרץ בלו־טען.

ער האָט זיך אַלזאָ יעצט שטאַרק געשראָקען וועגען פלאָרא'ן. וועגען ניימאַן'ען האָט ער שוין יעצט ניט געטראַכט — ער איז זיכער געווען, אַז ער וועט געזונד ווערען.

— וואָס טהוט מען אָבער מיט איהר, מיט פלאָרא'ן? — האָט ער צו זיך זעלבסט געזעדט, ארומשפּאַנענדיג א פּערטראַכ־טער הין און צוריק איבער זיין פּריוואַט־צימער אין האָספּיטאַל.

נאָך פיעל טראַכטען האָט ער ענדליך בעשלאָסען, צו פאָהרען צו איהר און אויף א דעליקאַטען אַרט איהר לאָזען וויסען וועגען דעם אונגליק. ער האָט אָבער גלייך ניט געקענט פאָהרען, דען ער האָט געמוזט בעזוכען זיינע פּאַציענטען.

* * *

פלאָרא האָט נאָך אַלץ געוואַרט אין פּאָסט־אָפּיס. דער קלוירק, זעהענדיג, אַז זיא לאַנגווייילט זיך און איז זעהר אונגעדולדיג, האָט איהר געפרעגט, אויב זיא וויל פיעלייכט עפּעס לעזען, וועט ער איהר געבען א בוך, וואָס ער האָט מיט זיך. פלאָרא האָט איהם העפליך געדאַנקט, ערקלעהרענדיג, אַז זיא האָט קיין געדולד ניט צו לעזען יעצט א בוך.

— ווילט איהר פיעלייכט א פּייפּער? — האָט דער קלוירק איהר ווייטער פאָרגעשלאָגען.

— אויב איהר ווילט אַזוי פריינדליך זיין — האָט פלאָרא העפליך געבעטען.

דער יונגער מאַן האָט אַרויסגעשיקט נאָך א צייטונג און זיא דערלאַנגט פלאָרא'ן.

דער מיידעל'ס בליקען זיינען גלייך געפאַלען אויף א קעפּעל מיט גרויסע בוכשטאַבען איבער א שטיקעל נייעס אויף דער ער־שטער פּיידזש. א שרעקליכער ציטער האָט אויפגעפלאַטערט איהר גאַנצען קערפּער. זיא האָט בלויז איבערגעלעזען דיא ערשטע עט־

ליבע שורות און א ווילדער געשריי האָט זיך ארויסגעריסען פון איהר ברוסט. אויף דיעזען געשריי זיינען זיך צוזאמענגעלאָפען אלע בעאַמטע פון פּאָסט־אָפּיס. עס איז געוואָרען א מהומה. מען האָט ביי פלאָרא׳ן געפרעגט וואָס עס האָט פּאַסירט, אָבער זיא האָט ניט געקענט ענטפערן. זיא האָט געשריען וויא א ווילדע און זיך גע־ריסען דיא האָאר פון קאָפּ. באַלד איז אָנגעקומען דער הויפּט־בע־אַמטער, דר. סטענטאָן׳ס פריינד. ער האָט זיא גענומען אונטער׳ן אָרעם און אריינגעפיהרט צו זיך אין אָפּיס, וואו ער האָט זי אוועק־געזעצט אויף א שטוהל און געפרעגט, וואָס עס האָט פּאַסירט. פלאָ־רא האָט שוין יעצט ניט געשריען. זיא איז געזעסען שטום און גע־קוקט מיט שטאַרע בליקען, וועהרענד איהר גאַנצער קערפּער האָט געציטערט, ווי אין א פיבער.

זעהענדיג, אז ער קען פון איהר קיין אנטוואָרט ניט בעקומען, האָט דער בעאַמטער געפּרובירט אן אנדער מיטעל.

— זאָל איך פּיעלייכט רופען דר. סטענטאָן? — האָט ער ביי איהר געפרעגט.

דערהערענדיג איהר פריינד׳ס נאָמען, האָט זיך פלאָרא עט־וואָס בערוהיגט און זיא האָט געענטפערט מיט א קוים הערבאַרע שטימע:

— יאָ, איך בעט אייך, רופט איהם!

— וואו איז ער יעצט —אין האָספּיטאַל?

— יאָ! האָט זי שוין אויסגעבראָכען אין א געוויין.

— ווילט איהר פּיעלייכט זעלבסט מיט איהם ריידען? — האָט דער בעאַמטער איהר ווייטער געפרעגט, נעהמענדיג דעם טעלע־פאָן.

— איך קען ניט, איך קען ניט ריידען — האָט זי ביטער גע־כליפּעט.

דער בעאַמטער האָט אָפּגערופען דאָקטאָר סטענטאָן׳ען. פלאָ־רא איז אויפגעשטאַנען און צוגעגאַנגען נאָהענט צום טעלעפאָן, אזוי ווי זי וואָלט זיך וועלען צוהערען, דיינקענדיג פּיעלייכט וועט דער

מאַן איהר ניט זאָגען דעם אמת... פון האָספּיטאַל האָט מען גע־ענטפערט, אז דר. סטענטאָן איז נאָר וואָס אוועקגעפאָהרען.

ווען דער בעאמטער האָט דאָס פלאָרא'ן איבערגעגעבען, איז זי ווידער ווילד געוואָרען, שרייענדיג מיט א ניט־מענשליכע שטימע:

— פיהרט מיר אהין צו איהם! האָט מיטלייד מיט מיר, גוטע מענשען!

— צו וועמען זאָל מען אייך פיהרען? — האָט דער בעאמטער מיט מיטלייד זיך ביי איהר געבעטען, זי זאָל איהם דייטליכער ער־קלעהרען איהר פערלאַנג.

— צו ניימאַן'ען פיהרט מיך, צו ניימאַן'ען! — האָט זי פער־צווייפעלט פערבראָכען די הענד.

דאָ האָט זיך די טהיר האַסטיג אויפגעריסען און דר. סטענטאָן איז אריינגעפאַלען זעהר א צוטראָגענער. פון א קלוירק האָט ער זיך שוין דערוואוסט וועגען דער גאַנצער געשיכטע.

פלאָרא איז צוגעלאָפען צו דעם ארצט און, ארויפוואַרפענדיג זיך אויף זיין ברוסט, האָט זי ווידער אויסגעבראָכען אין א יאָמער־ליכען געוויין, וועלכער האָט אָנגעהאַלטען היבשע עטליכע מינוטען.

— וויין ניט! — האָט דער דאָקטאָר זיך ביי איהר געבעטען — דו האָסט ניט וואָס צו וויינען. ניימאַן איז אָלל־רייט. אין א פּאָאָר טעג ארום וועט ער געזונד ווערען.

— איהר האָט איהם שוין געזעהן? — האָט פלאָרא, כלי־פענדיג געפרעגט.

— וואָס הייסט צו איך האָב איהם געזעהען? איך האָב דאָך איהם אוועקגעפיהרט אין מיין האָספּיטאַל אריין — האָט דער ארצט איהר ערקלעהרט.

— קומט! — האָט זי דעם דאָקטאָר האַסטיג א ציה געטהאָן מיט זיך — איך מוז איהם שוין זעהן!

— בערוהיג זיך, פלאָרא, און מיר וועלען באַלד אהין געהן — האָט דער ארצט זיך געבעטען ביי איהר אין א טאָן פון פּאָטערליכע ליעבע — איך בין דאָך צוליעב דעם אהער געקומען.

— איך בין שוין רוהיג — האָט זי זיך געסטאַרעט מיט אַלע קרעפטען צו בעהערשען, וועהרענד זי האָט געפּלאַטערט ווי אַ בלאַט אין צייט פון אַ שטורעם — לאָמיר שוין געהן.

— יעצט וועסטו איהם סיי־ווי־סיי ניט קענען זעהען. ער האָט זיך נאָך ניט אויפגעכאַפּט פון כלאָראָפאָרם.

— פון כלאָראָפאָרם? !

— יאָ, איך האָב איהם געמאַכט אַן אָפּעראַציאָן, וועלכע איז זעהר געלונגען און ער וועט שנעל געזונד ווערען.

דאָ האָט דער ארצט מיט אַלע איינצעלהייטען דערצעהלט ווי אַזוי ער האָט ניימאַן׳ען געפונען אַ צו׳הרג׳עטען אויף טשעטהעם סקווער און וואָס פאַר אַן אָפּעראַציאָן ער האָט איהם געמאַכט. ווען ער האָט געענדיגט, איז פלאָרא צוגעלאָפען צו איהם און געזאָגט:

— דאָקטאָר, מיט וואָס קען איך אייך אָפּדאַנקען פאַר דעם אַלעם וואָס איהר האָט שוין געטהאָן פאַר מיר.

— מיט איין זאַך קענסטו מיר דאַנקען — האָט דער ארצט געענטפערט — און איך פערלאַנג עס טאַקע פון דיר. פערשפּרעכסטו עס מיר?

— וואָס איהר וועט נאָר פערלאַנגען — האָט פלאָרא גערעדט פון טיעפען הארצען.

איך נעהם מיין פריינד אַלס עדות — האָט דער ארצט אָנגעוויזען אויף דעם בעאַמטען, וועלכע איז געוועזען זעהר געריהרט פון דער סצענע — אַלזאָ, איך פערלאַנג פון דיר אַלס דאַנק, אַז דו זאָלסט זיך האַלטען רוהיג, אבסאָלוט רוהיג. דאָס איז וויכטיג, נויטווענדיג אי פאַר דיר, אי פאַר ניימאַן׳ען.

דיעזע רייד האָבען אויף פלאָרא׳ן געווירקט ווי אַ צויבער־מיטעל. זי האָט זיך ווירקליך גלייך בערוהיגט. אין איהר מח האָט יעצט געאַרבייט איין געדאַנק: איהר רוהיגקייט איז וויכטיג, איז נויטווענדיג פאַר ניימאַן׳ען און — זי איז יעצט געווען רוהיג. מען האָט שוין אָן איהר יעצט ניט געקענט דערקענען, אַז מיט עטליכע מינוטען צוריק איז זי געווען אין אַ ווילד־אויפגערעגטען צושטאַנד. דער פּאָסט־אָפיס בעאַמטער האָט אויסגעדריקט זיין ערשטוינונג ווע־

גען דיעזער פּלעצליכער ענדערונג אין דער פריילין דורך זיינע בליקען, וועלכע ער האָט געהאַלטען אין איין וואַרפען אויף דעם דאָקטאָר.

אָבער ווי רוהיג פלאָרא איז געוועזען, האָט זיך אין איהר הארצען דאָך אַלץ שטאַרקער צופלאַמט דער בענעהר צו זעהען איהר געליעבטען.

ווען דער דאָקטאָר האָט זיין בעגלייטערין געהאָלפען אריינשטייגען אין אָטאָמאָביל, וואָס האָט געוואַרט אין דרויסען, האָט פּאַסירט עטוואָס, וואָס ניט דער ארצט און ניט פלאָרא האָבען בעמערקט. א רעפּאָרטער פון אן ענגלישע צייטונג איז געשטאַנען בעהאַלטען אָן א זייט לעבען דער פּאָסט אָפּיס געביידע און מיט א קליינער קאַמערא האָט ער ארונטערגענומען פלאָרא׳ס בילד.

דער אָטאָמאָביל האָט גענומען פאָהרען. פלאָרא האָט דערשפּירט דעם גערוך פון קאַרבאָל און זי האָט זיך א דערשראָקענע גענומען אומקוקען. אז דיעזער גערוך קומט ניט פון דעם דאָקטאָר דאָס איז זי געווען זיכער, דען זי האָט דאָס פריהער גאָר ניט געשפּירט. איהרע בליקען זיינען געפאַלען אויף גרויסע פּייכטע פלעקען אויף דעם טונקעל-גרינעם לעדער, מיט וועלכען דער אָטאָמאָביל איז געוועזען אויסגעבעט.

— דאָס זיינען אָפּגעוואַשען געוואָרען די פלעקען פון ניימאַן׳ס בלוט! — האָט זי זיך אין הארצען ביטער צוואויינט.

דער דאָקטאָר, בעמערקענדיג ווי פלאָרא איז ווידער פערזאָרגט, אונרוהיג און האַלט עפּעס אין איין זוכען אין דעם אָטאָמאָביל, האָט גלייך פערשטאַנען די אורזאַכע. ער האָט אָבער קיין וואָרט ניט גערעדט, מורא האָבענדיג, אז זי וועט אויסברעכען אין א געוויין. פלאָרא האָט אָבער ניט געקענט שווייגען און זי האָט זיך אָפּגערופען אין א וויינענדיגע שטימע, אָנווייזענדיג אויף די פלעקען:

— אָט דיעזע ערטער זיינען פריהער געוועזען בעפלעקט מיט ניימאַן׳ס בלוט!

זי האָט זיך הערצליך צו־וויינט און גענומען היים קושען די פּייכטע פלעקען אויף דער לעדער. דער ארצט האָט איהר פעסט א

ציה געטהאָן צו זיך און אוועקזעצענדיג זי גלייך, האָט ער געזאָגט מיט לייכטען פאָרוואורף:

— אזוי האלסטו דיין פערשפּרעכען, פלאָרא ? !

— ענטשולדיגט מיר, דאָקטאָר ! — האָט זי ביטער געכליפּעט — איך האָב זיך ניט געקענט קאָנטראָלירען ווען איך האָב עס דער־זעהן...

— אויב דו וועסט זיך ווייטער אזוי ניט קענען קאָנטראָלירען, הייס איך שוין דעם שאָופער, ער זאָל צו פאָהרען צו דיר אהיים און איך וועל אָנזאָגען אין האָספּיטאל, אז מען זאָל דיך אפילו ניט ארייג־לאָזען — האָט דער ארצט איהר ניט געלאָזען ווייטער ריידען.

פלאָרא האָט אויף איהם א קוק געטהאָן מיט איהרע אויגען, אין וועלכע עס האָבען נאָך געבלישצעט טרעהרען, מורא האָבענדיג שוין א וואָרט צו ריידען.

— איך מיין עס זעהר ערנסט — האָט דער דאָקטאָר ווייטער גערעדט — דאָס איז ניט קיין קינדער־שפּיעל אָדער א ליעבע־שפּיעל...

— נאָט אייך מיין האנד און איך פערשפּרעך אייך, אז פון יעצט אָן וועל איך שוין זיין אזוי רוהיג ווי איהר — האָט פלאָרא געזאָגט אין א פעסטען טאָן, אויסשטרעקענדיג צו איהם די האנד.

— געדיינק ! — האָט דער ארצט איהר געוואָרענט — איך גיב דיר נאָך איין געלעגענהייט.

דער אָטאָמאָביל האָט זיך אָפּגעשטעלט פאר דעם האָספּיטאל. אין פלאָרא'ן האָט די הארץ גענומען האסטיג קלאַפּען, ווען דער דאָקטאָר האָט איהר אָנגענומען פאר די האנד און זי ארייינגעפיהרט.

אינעווייניג, האָבען זיי בעגעגענט א פּאָליסמאַן, צוויי דעטעקטיוום און דעם ארעסטירטען, וועלכער האָט ניימאַן'ען צושלאָגען.

דאָס איז געווען א קריסט פון א יאָהר דרייסיג. אן אָפּגעריי־סענער, אן אָפּגעשליסענער. פון זיין אויסזעהן האָט מען גלייך גע־קענט דערקענען, אז דאָס איז א הפקר־יונג, אז א מענשליך לעבען האָט ביי איהם קיין ווערטה ניט. ער איז געווען צוגעבונדען מיט אַן אייזערנע קייטעל צו א האנד פון איינעם פון די דעטעקטיווס.

— דו האָסט דאָס מיין פריינד אַזוי צושלאָגען ? — איז דער דאָקטאָר צוגעשפּרונגען צו דעם באַנדיט, וועלכען ער האָט גלייך דערקענט אַלס איינעם פון די צוויי, וועלכע ער האָט געהאַט אויסגע־קליעבען צו נעהמען בלוט פאַר פלאָרא׳ן א חוץ ניימאַן׳ען.

אין פלאָרא׳ן האָט פּלוצלונג די בלוט גענומען זיעדען און איהר געזיכט איז געוואָרען בלייך ווי קאַלך. מיט אויפגעהויבענע פויסטען און ציטערנדיג מיט איהר גאַנצען קערפּער איז זי צוגעלאָפען צו דעם אַרעסטירטען און געשריען מיט׳ן גאַנצען האַרצען:

— מערדער דו! לינטשען דאַרף מען דיך! אויפ׳ן עלעקט־ריק טשער דאַרפסטו געהן! פאַר וואָס האָסטו דעם מענשען געשלאָ־גען ?!

דער באַנדיט איז געשטאַנען קאַלטבלוטיג, אַזוי ווי ניט איהם מיינט מען עס.

— איהר קענט איהם ? — האָט איינער פון די דעטעקטיווס געפרעגט ביי דעם דאָקטאָר.

דער אַרצט האָט פאַר די דעטעקטיווס דערצעהלט די גאַנצע געשיכטע מיט דעם אַדווערטייזמענט וועגען די קוואָרט בלוט און אַז דער אַרעסטירטער איז געוועזען איינער פון די פיעלע, וואָס האָבען זיך אויף דיעזען אַדווערטייזמענט אָפּגערופען.

פלאָרא האָט אויפגעשוידערט ביי דעם געדאַנק, אַז אין איהרע אָדערען האָט יעצט געקענט פליסען די בלוט פון דיעזען מערדער.

— פאַר וואָס האָסטו געשלאָגען דעם מאַן ? — האָט איינער פון די דעטעקטיווס שטרענג א פרעג געטהאָן דעם אַרעסטירטען.

— איך האָב מיט איהם געהאַט אַן אַלטען רעכענונג — האָט דער באַנדיט גלאַסען געענטפערט.

— וואָס פאַר א רעכענונג ? — האָט דער דעטעקטיוו איהם געשטאָכען מיט זיינע בליקען.

— ווען ער איז אויסגעקליעבען געוואָרען צו דעם דזשאָב, איך מיין צו געבען די בלוט — האָט דער באַנדיט קאַלטבלוטיג געענט־פערט — האָט ער מיר און נאָך איינעם, וואָס איז מיט מיר געוועזען, פערשפּראָכען, אַז ווען ער וועט אַרויסקומען פון האָספּיטאַל, וועט

ער אונז געבען אויף א טרונק. היינט אין דער פריה האָב איך איהם בעגעגענט אין סטריט. איך האָב איהם געפרעגט, וואָס עס הערט זיך וועגען דעם וואָס ער האָט פערשפּראָכען. האָט ער געזאָגט, אז ער האָט קיין געלד ניט. פרעג איך איהם: וואָס הערט זיך מיט די פופציג דאָלאר וואָס דו האָסט געקראָגען? זאָגט ער, אז ער האָט קיין סענט ניט גענומען. דאָ האָב איך איהם דערלאנגט וואָס איהם איז געקומען. איך האָב פיינט, אז מען בלאָפט מיר! — האָט ער געענדיגט מיט א צינישען שמייכעל.

— לומפּ, אונמענש וואָס דו ביזט! — האָט דער דאָקטאָר ווילד געקריצט מיט די צייהן — דיין פערדאָרבענע נשמה האָט גאָר ניט געקענט בעגרייפען, אז ער האָט ווירקליך קיין סענט ניט גענומען.

פלאָרא האָט זיך ווידער א וואָרף געטהאָן צו דעם ארעסטירען. זי איז יעצט געווען ווילד ווי א טיגער און ווען דער דאָקטאָר וואָלט איהר ניט געווען אָנגעכאַפּט, וואָלט זי דעם באנדיט צוריסען אויף שטיקער, אָבוואָהל אין פערגלייך מיט איהר איז ער געווען א ריעז.

— לאָזט מיר צו איהם און איך וועל זיך מיט איהם אָפּרעכענען! — האָט זי פערצווייפעלט געשריען, רייסענדיג זיך פון דעם דאָקטאָר'ס הענד — אזא מערדער טאָר אויף דער וועלט ניט לעבען!

— מיר וועלען זיך שוין מיט איהם אָפּרעכענען — האָט דער־זעלבער דעטעקטיוו זי בערוהיגט — דאָס גזעץ וועט איהם שוין געבען זיין פערדיענטע שטראָף. און, ווענדענדיג זיך צו דעם דאָקטאָר, האָט ער צוגעגעבען: קען מען יעצט זעהען דעם קראנקען? מיר מוזען דעם ארעסטירטען שטעלען אויג אויף אויג מיט איהם אום ער זאָל איהם דערקענען, צי ער האָט איהם געשלאָגען.

— ער לייקענט דאָך ניט און איך דערקען איהם אויך — האָט דער ארצט בעמערקט.

— דער געשלאָגענער אליין מוז דאָס אָבער בעשטעטיגען אין אונזער אנוועזענהייט — האָט דער דעטעקטיוו ערקלעהרט — דאָס געזעץ פאָדערט אזוי.

— וואַרט א וויילע און איך וועל אייך לאָזען וויסען, צי

איהר וועט דעם קראַנקען יעצט קענען זעהן — האָט דער ארצט געזאָגט, אוועקגעהענדיג מיט פלאָרא'ן צום עלעווייטאָר, מיט וועל־כען זיי זיינען ארויפגעפאָהרען אויף דעם שטאָק, וואו עס האָט זיך געפונען דער צימער, וואו ניימאַן איז געלעגען.

פלאָרא האָט זיך יעצט געפונען אין אַ פיעבערהאַפטען צו־שטאַנד. זי האָט זיך אָבער מיט אַלע קרעפטען געסטאַרעט צו בעהערשען. אין איהרע אויערען האָט געקלונגען דעם דאָקטאָר'ס ווארנונג, אַז עס איז וויכטיג פאַר ניימאַן'ס געזונד, זי זאָל זיין רוהיג.

צוקומענדיג צו דעם צימער, וואו ניימאַן איז געלעגען, האָט פלאָרא אויסגשריען אין אַ פערשטיקטען קול, אין וועלכען עס האָט זיך געהערט אַ קינדישע פרייד:

— דאָקטאָר, אין דיעזען צימער בין איך דאָך געלעגען!

— האָסט רעכט — האָט דער דאָקטאָר געזאָגט, איינקוקענדיג זיך אין דער טיהר — איך האָב עס גאָר ניט בעמערקט.

— איהר האָט אומישנע איהם געהייסען דאָ אריינלעגען — האָט זי געקוקט אויף איהר פריינד מיט גליקליכע בליקען.

— וואָס דיר קען אַלץ איינפאַלען!

דער ארצט האָט איהר דאַן געהייסען וואַרטען אין קאָרידאָר און אַליין איז ער אריין אינוועניג.

ניימאַן האָט זיך גאָר וואָס געהאַט אויפגעכאַפּט פון שלאָף. די נוירס איז געשטאַנען לעבען דעם בעט און האָט איהם געוואַ־שען דאָס געזיכט און די הענד מיט אַ געוויסען שטאָף. זיין קאָפּ איז אין גאַנצען געווען פערבאַנדאַזשירט מיט ברייטע שנעע־ווייסע באַנדאַזשען, עס האָט זיך בלויז ארויסגעזעהען די אויגען, די נאָז און די ליפּען.

דער ארצט איז צוגעגאַנגען אויף די שפּיץ פינגער צום קראַנ־קען. ניימאַן האָט אָנגעכאַפּט זיין האַנד און זי היים געדריקט, זאָ־גענדיג אין אַ שוואַכער, קוים הערבאַרער שטימע:

— ענדליך זעהען מיר זיך, דאָקטאָר!

אויף זיינע ליפּען האָט געשוועבט אַ שוואַכער שמייכעל.

— ליג רוהיג, ניימאַן — האָט דער דאָקטאָר מיט פּאַטערלי־
כער צערטליכקייט איהם געגלעט איבער זיין פערבאַנדאַזשירטען
געזיכט — דו דאַרפסט יעצט ניט ריידען.

— איך בין שוין אַלל־רייט, דאָקטאָר — האָט דער קראַנקער
ווייעדער אַרויסגעשעפּטשעט מיט דעם זעלבען שוואַכען שמייכעל
וואָס פריהער.

— געוויס ביסטו אַלל־רייט און דו דיינקסט שוין אודאי וויע־
דער צו פערשווינדען, ווי דאמאלס — האָט דער אַרצט אויך גוט־
מוטהיג געשמייכעלט.

ניימאַן האָט אַרונטערגעלאָזען די אויגען פערשעהמט.

— יעצט ווען מיר דיך שוין היטען. איך האָב בעשטעלט
דריי דעטעקטיווס וואָס וועלען פון דיר קיין אויג ניט אַרונטער־
נעהמען — האָט דער דאָקטאָר זיך געוויצעלט — ווערסט זיי באַלד
זעהען, זיי וועלען דאָ באַלד אַריינקומען.

ניימאַן האָט זיך פּלוצלונג גענומען אונרוהיג בעוועגען אויפ'ן
געלעגער, אומקוקענדיג זיך פון אַלע זייטען. ער האָט געוואָלט אויפ־
הויבען דעם קאָפּ, אָבער דערצו איז ער צו שוואַך געווען. דער אַרצט
האָט איהם אָנגענומען פאַר ביידע הענד און געזאָגט אין עטוואָס
אַ שטריינגען טאָן:

— וואָס בעוועגסטו זיך אַזוי? ליעג רוהיג, דו דאַרפסט זיך
יעצט ניט בעוועגען, און אויב דו ווערסט ניט פאָלגען, וועלען מיר
דיר מוזען צובינדען צום בעט, איך מיין עם זעהר ערנסט.

— דאָקטאָר! — האָט ניימאַן געזאָגט אין אַ געפּיהלפאָלען
טאָן, ווערהענד זיינע אויגען האָבען גענומען גלאַנצען פון אינער־
ליכען גליק — דאָקטאָר, וואָס זעה איך? אין דיעזען צימער איז
דאָך מיסס זינגער געלעגען!

— און וואָס דערקענסטו דאָס? — האָט דער אַרצט איהם גע־
פרעגט, זייענדיג גערירט פון דיעזען אויסדרוק פון האַרציגע גע־
פיהלען.

— איך האָב דאָס ערשט בעמערקט. איך האָב דערקענט
דאָס בעט, די ווענט, אַללעס, אַללעס — האָט דער קראַנקער זיך

אלץ גליקליכער געפיהלט — איך דאנק אייך, דאָקטאָר, איך דאַנק אייך זעהר. ווי קום איך דאָ אַהער?

— וואָס מיינסטו — אין דיעזען צימער אָדער אין האָספּיטאָל?

— איך מיין ביידע. יא, וואו האָט איהר מיך געפונען? איך געדיינק גאָר ניט וואָס עס האָט מיט מיר פּאַסירט.

— מאָרגען, איבערמאָרגען וועל איך דיר אַלעס דערצעהלען יעצט טאָרסט דו זיך ניט אָנשטרענגען, דו מוזט ליגען רוהיג.

— דערצעהלט מיר שוין. ווירקליך, איך בין שוין אַלל־רייט — האָט ער זיך געבעטען ביי דעם דאָקטאָר, קוקענדיג אויף איהם מיט ליעבליכע בליקען.

— ניין — האָט דער ארצט ענטשיעדען געשאָקעלט מיט'ן קאָפּ — ניט יעצט.

ניימאַן האָט א ווײלע געשוויגען. נאָכהער האָט ער אויף דעם דאָקטאָר אַ קוק געטהאָן מיט אַ פיעל בעדייטענדען בליק, און וועלכען עס האָט זיך אויך אָפּגעשפּיעלט אַ טיעפער געבעט. דער דאָקטאָר האָט פערשטאַנען די בעדייטונג פון דיעזען בליק: ער האָט זאָגאָר געוואוסט וואָס ניימאַן וויל איהם פרעגען. ער האָט דאָרום כלומרשט געהייסען די נוירס, אַז זי זאָל איהם דערלאַנגען דעם טערמאָמעטער צו מעסטען דעם קראַנקען'ס טעמפּעראַטור און ווען די נוירס האָט אָפּגעטראָטען פון בעט, האָט ער צוגעלעגט דעם אויער צום קראַנקען'ס ברוסט, אַזוי ווי ער וואָלט איהם וועל־לען אונטערזוכען.

— דאָקטאָר, ענטפערט מיר בלויז אויף איין פראַגע — האָט ניימאַן ווידער געזאָגט אין אַ זעהר שטילען טאָן, ווערענדיג דער־ביי שטאַרק פערשעהמט — וואָס מאַכט פלאָרא? ווייס זי פון דעם עקסידענט?

— יא, זי ווייס פון אַלעס און זי איז יעצט דאָ — האָט דער ארצט געענטפערט.

— זי איז דאָ? — האָט דער קראַנקער אַזאַ ציטער געטהאָן, אַז דאָס בעט האָט זיך אַזש געטרייסעלט.

— אז דו וועסט מיר צוזאָגען, אַז דו וועסט זיך האַלטען רוהיג, וועל איך זי אַריינרופען.

— רופט זי אַריין, איך בעט אייך, דאָקטאָר! איהר וועט זעהן ווי רוהיג איך וועל זיין, און איך וועל באַלד געזונד ווערען, ווען איך וועל זי נאָר דערזעהען.

דער אַרצט האָט איהם אונטערזוכט דעם פּולס און ער האָט זיך ניט געקענט אָפּוואונדערען פון דעם גוטען צושטאַנד, אין וועלכען זיין פּאַציענט האָט זיך געפונען. אין זיין פיעל יעהריגער פּראַקטיק האָט ער נאָך אַזאַ פאַל ניט בייגעוואָהנט. געוועהנליך נאָך אַזאַ אָפּעראַציאָן איז דער פּאַציענט — אויב ער בלייבט לע־בען, דען פיעלע שטאַרבען אונטערן מעסער — ניט אימשטאַנדע אַ פּאָר טעג קיין וואָרט צו ריידען, וועהרענד ניימאַן איז כמעט אין אַ נאָרמאַלען צושטאַנד און ווען ניט די וואונדען זיינע, וואָלט ער שוין געקענט פערלאָזען דעם האָספּיטאַל.

— רופט זי אַריין, דאָקטאָר — האָט ניימאַן וויעדערהאָלט זיין ביטע.

דער דאָקטאָר האָט זיך אַ ווײַלע פערטראַכט און נאָכהער גע־זאָגט:

— פריהער וועל איך אַריינרופען די דעטעקטיווס. זיי וואַר־טען אונטען מיט דעם מאַן, וועלכער האָט דיך געשלאָגען. דו מוזט זאָגען אויב ער איז דער זעלבער, וואָס איז דיר בעפאַלען.

— נאָך וואָס דאַרף מען דאָס? — איז ניימאַן עפּעס ניט גע־ווען צופרידען.

— דאָס געזעץ פאָדערט אַזוי — האָט דער דאָקטאָר איהם ערקלערט.

— פון מיינעט וועגען וואָלט איך מוחל געווען, אַז מען זאָל איהם בעשטראָפען.

— וואָס רעדסטו, אַזאַ מערדער?

— איך קען דיזע מענשען בעסער, ווי איהר, דאָקטאָר. איך האָב אַ היבשע צייט געלעבט צווישען זיי. זיי זיינען ניט קיין

מערדער, נאָר אונגליקליכע מענשען. פיעלע פון זיי וועלען קיין פליעג ניט טשעפּען.

— טאָ ווארום האָט ער דיך אזוי געשלאָגען? עס האָט דאָך ווענינ געפעהלט, אז ער זאָל דיך טוידטען? — איז דער דאָקטאָר פערוואונדערט געוואָרען פון ניימאַן'ס רייד.

— ווייל ער איז אַן אונגליקליכער — האָט ניימאַן געענט־פערט — ער וויל פּיעלייכט אומישנע געהן אין פּריזאָן, אום ער זאָל זיין פערזאָרגט אויף עטליכע יאָהר מיט עסען און מיט דירה. איך האָב שוין פיעלע מאָל אזעלכע ביישפּיעלע געזעהן.

— דו מוזט אָבער פאר די דעטעקטיווס זאָגען דעם אמת.

— אויב איך מוז, האָב איך דאָך קיין ברירה ניט.

אין דער צייט וואָס דער דאָקטאָר האָט פערבראַכט מיט ניי־מאַן'ען, איז פלאָרא געשטאַנען הינטער דער טהיר, ווי אויף גלי־הענדע קויהלען.

ווען דער דאָקטאָר איז אַרויסגעקומען, איז זי צו איהם צוגע־לאָפען און געפרעגט אין אַ זעהר נערוועזען טאָן:

— נו, וואָס מאַכט ער?

— ער איז אָלרייט. איך האָב מורא, אז ער וועט נאָך היינט ביי נאַכט ווידער פערשוואונדען ווערען.

פלאָרא'ס שמייכלענדיגע געזיכט האָט דערצעהלט ווי גליקליך זי איז יעצט.

— קען איך שוין אריינגעהן צו איהם? — האָט זי געפרעגט, אָננעהמענדיג דאָס הענטעל פון דער טיהר.

דער דאָקטאָר האָט בלומרשט מיט כעס אוועקגעריסען איהר האַנד און געזאָגט בייז:

— זעה נאָר, זי לויפט שוין! אייל זיך נאָר ניט. דו וועסט היינט איהם ניט קענען זעהען.

— דאָקטאָר! — האָט פלאָרא זיך ביי איהם געבעטען מיט איהרע בליקען.

— קיין וואָרט ניט מעהר! דו וועסט איהם היינט ניט זעהן — איז ער בלומרשט געוואָרען נאָך שטרענגער.

פלאָרא איז יעצט געווען אזוי ערביטערט, אז זי האָט ניט פערשטאַנען, אז איהר פריינד מאַכט דאָ שפּאַס.

— זאָגט איהם כאָטש, אז איך בין דאָ — האָט זי ווייטער גערעדט. זאָל ער כאָטש וויסען, אז איך וויים...

טרעהרען האָבען איהר יעצט גענומען שטיקען אין האלז און זי האָט ניט געקענט ווייטער ריידען.

— איך האָב איהם געזאָגט, אז דו וואַרטסט דאָ — האָט דעם דאָקטאָר שוין באַנג געטהאָן ווארום ער האָט איהר געמאַכט צום ליידען.

— און וואָס האָט ער געזאָגט? — האָט זיך א גליקליכער שמייכעל פּלוצלונג בעוויעזען אויף פלאָרא'ס געזיכט און אין איהרע אויגען האָט זיך א פרעהליך פייער'ל אָנגעצונדען.

— וואָס האָט ער געזאָגט? — האָט דער דאָקטאָר זי איבערגעקרימט — ער האָט געזאָגט, אז דער קאָפּ טהוט איהם וועה. און דאָס איז גאַנץ נאַטירליך — האָט ער צוגעגעבען מיט א שמייכעל — פון אזעלכע נאַרישקייטען קען זאָגאר א געזונטער מענש קריעגען קאָפּ־שמערצען...

— איהר זייט דער ערגסטער מענש וואָס איך האָב אמאָל אין מיין לעבען געזעהען — האָט פלאָרא דעם דאָקטאָר א לייכטען שטויס געטהאָן — אפילו דאָ, אין האָספּיטאַל, וואו איהר דאַרפט זיין ערנסט, שפּאַסט איהר אויך.

— איך האָב זיך מיט דיר פעררעדט, און אונטען וואַרטען דערווייל די דעטעקטיווס — האָט דער ארצט זיך געלאָזען געהן.

— דאָקטאָר, איך געה אריין אינעוועניג — האָט פלאָרא שעלמיש געשמייכעלט, זייענדיג זיכער, אז ער וועט איהר דאָס ניט שטערען.

דעם דאָקטאָר'ס פּלאַן איז אייגענטליך געווען, אז פלאָרא זאָל פריהער זעהען דעם קראַנקען איידער די דעטעקטיווס. ער האָט אָבער געוואָלט ניימאַן'ען צוגרייטען דערצו, מורא האָבענדיג, אז ווען זי זאָל אריינקומען אונגעריכטערהייד, וועט דאָס אויף דעם חולה האָבען א שלעכטע ווירקונג. און ער איז טאַקע יעצט ארויס־

געקומען מיט דעם געדאנק, זי אריינצופיהרען אינעווענינ; ער האט אבער, ווי זיין טבע איז אימער געווען, געוואלט מיט איהר זיך אבי־סעל רייצען. זעהענדיג, אז זיין פאציענט פיהלט זיך אזוי גוט, האט ער איהם אויך געוואלט אביסעל איבערראשען דערמיט, וואס אנשטאט ער האט ערווארטעט צו זעהן יעצט זיין אנפאלער און די דעטעקטיווס, וועט ער גאר זעהען זיין געליעבטע.

— איך וועל דיר זאגען די ריינע ווארהייט — האט דער ארצט געזאגט צו פלארא'ן — ניימאן וויל דיך ניט זעהן. ער האט מיר געבעטען, איך זאל ניט דערוועגען דיך אריינצולאזען צו איהם.

— דאס איז א ריינער ליגען, ניט קיין ווארהייט — האט פלארא שטיפעריש ווידער אנגעכאפט די הענטעל פון דער טהיר און געמאכט א בעוועגונג, אזוי ווי אט, אט עפענט זי זי אויף.

דער ארצט איז מיט איין שפרונג שוין געשטאנען לעבען פלא־רא'ן, האט זי פעסט אנגענומען מיטביידע הענט און אוועקגע־שטעלט אן א זייט.

זי איז ווידער פערצווייפעלט געווארען. יעצט איז זי שוין געווען זיכער, אז דער ארצט שפאסט ניט.

— דאקטאר האט זי אויסגעשטרעקט צו איהם מיט געבעט די הענד — לאזט מיר כאטש אויף איהם א קוק טהאן פון וויטען. עפענט אויף די טהיר און איך וועל בלויז איין בליק טהאן אויף איהם.

דער דאקטאר האט שוין יעצט קיין הארץ ניט געהאט איהר לייננער צו מוטשען און ער האט זיך אפגערופען מיט א גוטמוטהי־גען שמייכעל:

—וועסטו זיך האלטען רוהיג, אז איך וועל דיר אריינלאזען צו איהם?

— איהר וועט זעהען, ווי רוהיג איך וועל זיין! — האט זי מיט קינדערשע בעגייסטערונג געגומען היים דריקען דעם ארצט'ס האנד — אז ניט, זאלט איהר מיר מעהר צו איהם ניט צולאזען! איהר וועט זעהען, איהר וועט זעהען! — האט זי אונטערגעטאנצט פונקט

ווי א קינד, וואָס בעט עפּעס ביי דער מוטער און פערשפּרעכט דערביי שוין צו זיין גוט און פרום...

— גערדיינק־זשע — האָט דער דאָקטאָר ווי געוואָרענט זי און איז מיט איהר צוריק צוגעגאַנגען צו דער טהיר.

פלאָרא איז איהם נאָכגעגאַנגען אויף די שפּיץ־פינגער און די הארץ האָט אין איהר געגומען יעצט אַזוי האַסטיג קלאַפּען, אַז זי האָט דעם אָטהעם ניט געקאָנט כאַפּען.

— געה דו הינטער מיר! — האָט דער ארצט געזאָגט צו פלאָ־רא'ן אַזוי שטיל, ווי ער וואָלט איהר א סוד איינגעראַמט, און גע־עפענט די טהיר.

פלאָרא האָט אָבער דעם דאָקטאָר ניט געפאָלגט. דער־זעהענדיג איהר געליעבטען, איז זי מיט א פערשטיקטען אויסגע־שריי צוגעלאָפען צום בעט, זיך ארונטערגעלאָזען אויף די קניע און איינגעגראָבען איהר געזיכט אין דעם קישען, אויף וועלכען ניי־מאַן'ס פערבאַנדאַזשירטער קאָפּ האָט גערוהט. דער דאָקטאָר איז געבליבען שטעהן ווי א פּאַראַליזירטער, אויך די נוירס איז גע־שטאַנען אין א בעוועגלאָזער פּאָזע, קוקענדיג מיט ערשטוינטע בליקען אויף דעם ארצט, אַזוי ווי זי וואָלט וואַרטען אויף זיין בע־פעהל, צו זי זאָל די אריינגעקומענע פון בעט אוועקנעהמען. און ניימאַן איז אויך געווען זעהר איבערראַשט. עטליכע סעקונדען איז ער געלעגען בעוועגלאָז, אָבער פון זיינע אויגען איז געווען קענטיג, אַז זיין הארץ איז יעצט איבערפול מיט די העכסטע פרייד און גליק.

— ארטהור, וואָס האָט מיט דיר פּאַסירט? — האָט פלאָרא ענדליך ארויסגעשעפּטשעט שטיל, זאַנפט און מילד ווי א טייבע־לע, ריידענדיג צו איהם אין אידיש.

ניימאַן האָט זיך אין דיזען מאָמענט געפיהלט שטאַרק ווי א ריעזע. ער האָט גאָר ניט געשפּירט די שמערצליכע וואונדען אין זיין קאָפּ; ער האָט גאָר פערגעסען, אַז מיט עטליכע שטונדען צו־ריק האָט ער געשוועבט צווישען לעבען און טוידט. זי, זיין געליעב־

טע, האָט צו איהם גערעדט פּער דו — ווער האָט זיך יעצט צו זיין גליק געקענט גלייבען?

ער האָט געמאַכט אַ בעוועגונג, אַזוי ווי ער וואָלט זיך וועלען אויפזעצען, אָבער דאָ איז צוגעלאָפען די נוירס און האָט איהם צוגעהאַלטען, ארויפלייגענדיג איהר האַנד אויף זיין ברוסט און איהם געבעטען, ער זאָל ליגען רוהיג.

— ליעג רוהיג, אַרטהור! — האָט פלאָרא זיך אויך ביי איהם געבעטען — דו טאָרסט זיך ניט בעוועגען, ניט וואהר דאָקטאָר?

— האָט זי זיך געווענדעט צום אַרצט, וועלכער האָט מיט ערנסטע, פאַרשענדע בליקען זיך צוגעקוקט צו דיעזער סצענע.

— ניימאַן, דו פאָלגסט ניט וואָס מען זאָגט דיר! — האָט דער אַרצט געזאָגט צום קראַנקען אין אַ שטריינגען טאָן, צוגע־העגדיג מיט באַזאָכטע טריט צום בעט.

— נו, בייזערט זיך נאָר ניט, ער וועט שוין פאָלגען, ער וועט שוין פון יעצט אָן זיין אַ „גוד באָי" — האָט פלאָרא געזאָגט מיט פרייד.

ניימאַן'ס מילדע אויגען, אין וועלכע עס האָט זיך אָפגעשפּיע־געלט אַ ים מיט גוטסקייט, האָבען ליעבליך אַרויסגעשמייכעלט פון דעם פערבאַנדאַזשירטען געזיכט.

— און דו זאָלסט איהם ניט פערטהיידיגען! — האָט דער אַרצט זיך געווענדעט צו פלאָרא'ן מיט אַ געמאַכטען שטריינגען טאָן — איהר זייט ביידע ווערטה איין שטעקען.

— ששששא! — דער דאָקטאָר איז אין כעס — האָט פלאָרא שעלמיש געלאַכט דעם אַרצט אין פּנים אַריין.

דער דאָקטאָר האָט שוין לייגגער ניט געקענט זיין ערנסט און ער האָט זיך אויך צולאַכט מיט אַ געלעכטער פון אַ גליקליכען פאָ־טער, וועלכער קוקט זיך צו ווי זיינע ליעבע קינדערלעך שטיפען אַרום און ער שעפּט דערפון גרויס נחת. די נוירס, וועלכע האָט פלאָ־רא'ן געקענט, איז יעצט נאָך מעהר ערשטוינט געווען, ניט פער־שטעהענדיג וואָס דאָ קומט אַזעלכעס פאָר.

— זאָג נאָר, דו — האָט דער דאָקטאָר זיך געווענדעט צו

פלאָרא׳ן, — וואָס האָסטו עפּעס פריהער מיט איהם גערעדט אין פראַנצויזיש?

— דו הערסט, אַרטהור, אין פראַנצויזיש — האָט זי וויע־דער גערעדט אין אידיש, שמייכלענדיג ליעבליך צו דעם קראַנקען. און ווענדענדיג זיך צום דאָקטאָר, האָט זי פאָרטגעזעצט — עס איז ניט געווען קיין פראַנצויזיש, נאָר טערקיש.

— זי זאָגט ניט דעם אמת — האָט ניימאַן זיך אָפּגערופען — זי האָט גערעדט אין אידיש.

—אַז ניט האָב איך דען ניט געוואוסט? ווי קומט צו איהר פראַנצויזיש, וואָס, א גנב איז זי? — האָט דער דאָקטאָר זיך גע־רייצט מיט פלאָרא׳ן.

— אַזוי? איך וועט זיך מיט אייך, אַז איך וועל אייך קענען פערקויפען אויף פראַנצויזיש, כאָטש איהר זייט א דאָקטאָר — האָט זי איהם אָפּגעענטפערט מיט א שטאָך און גענומען ריידען פראַנצויזיש.

אָבער ווי איבערראַשט איז זי געוואָרען, הערענדיג ווי ניימאַן רעדט אויך די זעלבע שפּראַך, און דאָס נאָך פליסיגער ווי זי! זי האָט אויף איהם אויסגעשטעלט א פּאָר אויגען, אין וועלכע עס האָט זיך געזעהען אי פריידע, אי איבערראַשונג. אויך דער דאָקטאָר, וועלכער האָט אביסעל פערשטאַנען פראַנצויזיש האָט זיך ניט ווייניג געוואונדערט, הערענדיג ווי גוט ניימאַן רעדט אין דיעזער שפּראַך.

— נו, וואָרום שווייגט איהר עפּעס, דאָקטאָר? — האָט פלאָ־רא, א גליקליכע פון דיעזער פרעהליכער איבערראַשונג, זיך ווייטער געגרייצט מיט דעם דאָקטאָר — געהט אַרויס מיט לשון!

דער אַרצט האָט איהר אָפּגעענטפערט מיט שטעכווערטלעך. ווען אימיצער וואָלט יעצט אַהין אַריינגעקומען, וואָלט ער גאָר פער־געסען, אַז ער געפינט זיך אין א האָספּיטאַל, ער וואָלט געמיינט אַז ער געפינט זיך צווישען א לוסטיגע קאָמפּאַני...

— אלזא, ווילסטו מיר ניט זאגען, פלארא, וואס דו האסט צו איהם פריהער געזאגט אין אידיש?

— ניט יעצט, אן אנדערס מאל — האט די מיידעל איהם גע־וואלט מאכען טשיקאווע.

— איך קען דאך דיינקען, אז דו האסט גערעדט עפעס שלעכ־טעס וועגען מיר? — איז דער דאקטאר ווירקליך שוין געווען נייי־גיעריג צו וויסען דעם אינהאלט פון זייער פריהערדיגען געשפרעך.

— וועמען אארט עס וואס איהר דיינקט — האט פלארא ניט אויפגעהערט איהם צו לאכען אין די אויגען אריין — איבער־ריגענס, וואהרשיינליך פיהלט איהר דאך ביי זיך, אז עס איז דא וועגען אייך צו ריידען שלעכטעס.

— איך וועל אייך זאגען, דאקטאר — האט ניימאן זיך אפ־גערופען.

— דו געהסט מיך פערראטהען? — האט פלארא צוגעלעגט דעם פינגער צו, ער נאז און געמאכט דערביי א ברוגז׳דיגע מינע.

— זאג, הער זי ניט, ניימאן. דו וועסט איבערהויפט זיין א שעהנער לייט, ווען דו וועסט זי פאלגען — האט דער דאקטאר געזאגט מיט געמאכטער ערנסטקייט.

— און איך זאג, אז ער וועט מיך יא פאלגען! — האט פלא־רא שעלמיש א פאטש געטהאן איין האנד אן דער אנדערער.

דער דאקטאר האט פערוואונדערט געצויגען מיט די אקסלען, ניט קענענדיג בעגרייפען די אינטימקייט פון דיעזע פאאר׳ל. ווען א פרעמדער וואלט זיך דא געפינען — האט ער געטראכט — וואלט ער זיכער געמיינט, אז זיי קענען זיך שוין פיעלע יאהרען.

— איך האב גאר פערגעסען אן די דעטעקטיוום אונטען! — האט דער ארצט פלוצלונג זיך א כאפ געטהאן און געהייסען די נוירס, זי זאל זיי ארויפרופען.

ווען די נוירס איז געווען ארויסגעגאנגען, האט ער זיך ענט־שולדיגט, ערקלעהרענדיג אז ער מוז געהן אריינרופען דעם סופער־אינטענדענט. אבער דאס איז בלויז געווען אן אויסרייד. ער איז אר־

מישנע ארויסגעגאנגען. ער האָט געוואָלט די פערליעבטע לאָזען א ווײלע אליין, וויסענדיג, אז זיי וועלען בײדע דאַן זיין גליקליך.

ווען זיי זיינען געבליבען אונטער פיער אויגען, האָבען זיי א ווײלע בײדע געשוויגען. ענדליך האָט פלאָרא איבערגעריסען די שטילקייט, זאָגענדיג אין א געפיהלפאָלען טאָן:

— ווי פיהלסטו זיך יעצט, ארטהור!

ווי א געטליכעס געזאַנג, געזונגען פון א מלאכים כאָר האָבען דיעזע רייד געקלונגען אין ניימאַן'ס אויערען.

— איך בין געזונד און איך בין גליקליך — האָט ער אין א שוואכער אָבער זאַנפטער שטימע געענטפערט, איינגראָבענדיג זיך מיט זיינע בליקען אין איהר געזיכט, אזוי ווי ער וואָלט זי געוואָלט איינשלינגען.

— און דו וועסט שוין באַלד ווידער קענען פערשווינדען, האַ? — האָט אין פלאָרא'ס שטימע געקלונגען אלץ מעהר פרייד און גליק — ווארום האָסטו זיך פון מיר בעהאַלטען? האָסטו דען ניט געוואוסט ווי שטאַרק איך בײנק נאָך דיר?

ניימאַן האָט אָנגעכאַפּט איהר האַנד און מיט א רעליגיעזער בעגייסטערונג האָט ער זי צוגעטראָגען צו זיינע ליפּען און אויף איהר אָפּגעפּרעסט אונצעהליגע הייסע קושען.

פלאָרא האָט זיך צערטליך צוגעבויגען צו זיין געזיכט און לייכט איהם געקושט אין די אויגען, וועלכע זיינען יעצט געוועזען פייכט פון טרעהרען.

— דו וויינסט, ארטהור? — האָט זי אין א פעשטשענדען טאָן מיט איהר שנעע־ווייסע זיידענע טאַשען־טיכעל איהם אויסגעווישט די טרעהרען פון די אויגען — וואָס וויינסטו, קינד!

— דאָס זיינען טרעהרען פון גליק. אָה, ווי גליקליך איך בין יעצט! — האָט דער קראַנקער שטיל, אָבער האַרציג געשעפּטשעט.

ער האָט ווידער צוגעטראָגען איהר האַנד צו זיינע ליפּען און זי הייס און לאַנג געקושט.

צום צווייטען מאָל האָבען זיך יעצט די פערליעבטע אין ליעבע ערקלעהרט אין דעם זעלבען צימער, ביי דעם זעלבען בעטעל. דאָס

ערשטע מאָל האָבען זייערע בליקען בלויז גערעדט וואָס זייערע הער־צער האָבען געפיהלט; יעצט האָבען זיי די זעלבע געפיהלען אויס־גערריקט אין הייסע, אין פלאַמענדע ווערטער און דורך ליידענשאַפט־ליכע קושען.

— דיין בריעף האָט מיר אזוי פיעל גליק פערשאַפט! — האָט פלאָרא איהם ליעבליך געקוקט אין די אויגען אריין — דו ווייסט, איך קען דעם גאַנצען בריעף פון אויסווייניג.

פון קאָרידאָר האָבען זיך געהערט שווערע טריט.

פלאָרא איז שנעל אָפּגעשפּרונגען פון בעט, זאָגענדיג:

— אָט געהען זיי, די דעטעקטיווס מיט דעם באנדיט!

די טיהר האָט זיך געעפענט און עס זיינען אריין דער דאָקטאָר, וועלכער האָט אויף פלאָרא'ן געוואָרפען א בליק, וועלכער האָט גע־זאָגט: אַי, דו גנב'טע! איך וויים אלעס וואָס עס איז דאָ צווי־שען אייך פאָרגעקומען, נאָך איהם זיינען נאָכגעגאַנגען דער סופּער־אינטענדענט פון האָספּיטאל, די נוירס און די דעטעקטיווס מיט דעם אַרעסטירטען.

דער קראַנקער איז אונרוהיג געוואָרען, דערזעהענדיג דעם קערל, וועלכער האָט איהם שיער פון דער וועלט אומגעבראַכט. אָבער אין דער זעלבער צייט איז אין איהם ענטשטאַנען א געפיהל פון טיעפען מיטלייד צו איהם. איינער פון די דעטעקטיווס איז מיט דעם אַרעסטירטען צוגעגאַנגען צום בעט און געפרעגט ביי ניימאַן'ען, אָנווייזענדיג אויף דעם באַנדיט:

— האָט דיעזער מאַן אייך געשלאָגען?

ניימאַן האָט ניט געענטפערט. ער האָט זיך געשלאָגען מיט דער דעה וואָס ער זאָל זאָגען. דער פריהערדיגער מיטליידס־געפיהל צו דעם אַרעסטירטען איז איצט אין איהם פערוואַנדעלט געוואָרען אין א געפיהל פון דאַנקבאַרקייט. ווען ניט דיעזער צופאַל, וואָלט ער נאָך פלאָרא'ן ניט געזעהען און ער וואָלט ניט געווען אזוי גליק־ליך ווי יעצט... ער האָט געהאַט אויסגעאַרבייט א פּלאַן צו קומען צו זיין געליעבטער שפּעטער, אין א צייט אַרום, ווען ער וועט זיך האָבען דערשלאָגען צו עטוואָס און נאָר א דאַנק דיעזען צופאַל האָט

זיך זיין גליק צו איהם פריהער בעוויעזען, ווי ער האט ערוואַרטעט. היינט ווי קען ער דיעזען מענשען אזוי שלעכט אָפּדיענען?

דער דעטעקטיוו, דיינקענדיג אז דער קראַנקער פיהלט זיך זעהר שוואך דערפאר ענטפערט ער ניט, האט ער זיך געווענדעט צום דאָק־טאָר, זאָגענדיג:

— מיר ווילען דאס, ווי איך זעה, מוזען אָפּלייגען אויף אַן אַנדערם מאל. אייער פּאַציענט איז צו שוואך צו ריידען.

— ניימאַן, ווארום ענטפערסטו ניט? — האט דער דאָקטאָר געזאגט צום קראַנקען, צוגעהענדיג צו איהם נעהענטער — דער אַרעסטירטער לייקענט ניט, אז ער האט דיך געשלאַגען. אָבער דאס געזעץ פאָדערט, אז דו זעלבסט זאָלסט עס בעשטעטיגען.

דער דעטעקטיוו האט יעצט ווידערהאָלט זיין פריהעריגע פראַגע.

— יא, ער האט מיר געשלאַגען — האט ניימאַן ענדליך גע־ענטפערט אין א נערוועזען טאָן.

— זייט איהר זיכער אז דאס איז דער זעלבער מאַן? — האט דער דעטעקטיוו ווייטער געפרעגט.

ניימאַן האט א קוק געטהאַן אויף דעם אַרעסטירטען און גע־שאָקעלט מיט'ן קאָפּ אויף יא.

— ווארום האט ער אייך געשלאַגען?

— ער האט געוואָלט איך זאל איהם געבען געלד.

— איהר זייט איהם דען עפּעס שולדיג?

— יא.

די אַנוועזענדע האבען זיך ערשטוינט אָנגעקוקט איינע די אַנדערע.

— איך האב דאך אייך געזאָגט — האט דער אַרעסטירטער זיך געווענדעט צו דעם דעטעקטיוו.

— שאַראַפּ! — האט דער פּערטרעטער פון געזעץ אויף איהם א געשריי געטהאַן — מען פרעגט ביי דיר ניט און, ווענדענדיג זיך צו ניימאַן'ען, האט ער צוגעגעבען — איהר מיינט דאך ניט צו זאָ־גען, אז איהר האט ביי דעם אַרעסטירטען געלד געליהען. איהר רעדט

דאָ וועגן דעם וואָס איהר האָט איהם פערשפּראָכען צו געבען אַ „טריעט", ווען איהר וועט אַרויסקומען פון האָספּיטאַל, ניט וואהר" ?

— אַ פערשפּרעכען איז פּונקט דאָס זעלבע וואָס אַ חוב. ביי מיר איז אַ פערשפּרעכען הייליג — האָט ניימאַן יעצט געזוכט מיט זיינע בליקען פלאָרא'ן...

— וואָס האָט איהר איהם געענטפערט, ווען ער האָט ביי אייך געפאָדערט געלד ? — האָט דער דעטעקטיוו ווייטער געפרעגט, וועהרענד זיין חבר, דער צווייטער דעטעקטיוו האָט פערשריעבען אין אַ נאָטיץ־ביכעל די אַלע פראַגען און אַנטוואָרטען.

— איך האָב איהם געזאָגט, אַז איך האָב ביי זיך יעצט קיין געלד ניט, איך האָב איהם אָבער פערשפּראָכען אַן אַנדערס מאָל עפּעס צו געבען.

— האָט ער אייך גלייך גענומען שלאָגען ?

— ניין, ער האָט מיר שטאַרק געזידעלט. איך האָב איהם ניט געענטפערט און ווען איך האָב געוואָלט אַוועקגעהען, האָט ער מיר אָנגעהויבען שלאָגען.

— איז נאָך אימיצער מיט איהם געווען ?

— ניין.

— ער האָט אייך בעגעגענט אין גאַס ?

— ניין, ער איז געשטאַנען לעבען אַ סאַלון און ווען איך בין פערבייגעגאַנגען, האָט ער מיר אָפּגעשטעלט.

— דאָט'ס אַלל ! — האָט דער דעטעקטיוו אַ מאַך געטהאָן מיט'ן קאָפּ צו זיין חבר, וועלכער האָט אָנגענומען דעם אַרעסטיר־טען און איז מיט איהם אַרויסגעגאַנגען.

ווען דער סופּעראינטענדענט איז געווען אַוועקגעגאַנגען, האָט דר. סטענטאָן זיך געווענדעט צו מיסס זינגער, זאָגענדיג, אַז ער וועט איהר אַהיים פיהרען מיט זיין אוטאָמאָביל.

— איך וועל ניט געהן אַהיים — האָט פלאָרא געזאָגט אין אַן ענטשלאָסענעם טאָן — און איך האָב טאַקע וועגען דעם יעצט געוואָלט מיט אייך ריידען. איך וויל אייך בעטען, איהר זאָל מיר

ערלויבען דאָ צו פערבלייבען די גאַנצע צייט וואָס מיסטער ניימאַן וועט זיך דאָ געפינען.

ניימאַן האָט אויף זיין געליעבטע א קוק געטהאָן מיט בליקען, פולל מיט אונבעשרייבליכער פרייד און גליק.

— דו ביזט פעררוקט? — האָט דער ארצט כלומרשט מיט כעס געזאָגט — וואָס הייסט, דו וועסט דאָ פערבלייבען?

— ערלויבט מיר צו זיין מיסטער ניימאַן'ס נוירס — האָט פלאָרא זיך ביי איהם געבעטען — איך מיין, איך וויל העלפען דער נוירס איהם בעדיענען.

— מען וועט זיך דאָ באַגיין אָהן דיר — איז דער ארצט גע־וואָרען ערנסט — איך וועל דאָס קיינמאָל ניט ערלויבען. און אויב דו וועסט נאָך א סך ריידען, וועל איך דיר ניט ערלויבען איהם זאָ־גאר צו בעזוכען. האָסט געהערט אָן איינפאל עפּעס!

ער האָט יעצט א קוק געטהאָן אויף דעם קראַנקען און ער האָט בעמערקט זיינע בעטענדע בליקען, געריכטעט צו איהם.

— איך געה פון דאנען ניט אוועק סיידען איהר וועט מיר מיט געוואלד ארויסווארפען — האָט פלאָרא געזאָגט מיט פער־שטיקטע טרעהרען.

— אויב דו ווילסט דוקא דעם כבוד, קענסטו דאָס האָבען — האָט דער דאָקטאָר געענטפערט שטרענג — איך זאָג, אז דו זאָלסט שוין אהיים געהן, דו הערסט? מען קלעהרט שוין ביי אייך געווים איבער פאר וואָס דו ביזט נאָך ניטאָ, און דו ביזט דאָך הונגעריג אויך.

— מען קלעהרט ניט איבער, איך בין ניט הונגעריג און איך געה פון דאנען ניט אוועק — האָט פלאָרא אויך שטרענג גערעדט.

— דאָקטאָר — האָט ניימאַן זיך אָפּגערופען אין א שוואכער שטימע, אין וועלכער עס האָט זיך געהערט א טיעפער געבעט — וואָס שאדט עס אייך? זאָל זי דאָ פערבלייבען.

דער דאָקטאָר האָט נאָך פריהער געוואוסט, אז פלאָרא וועט איהם אזא פאָרשלאַג מאַכען און אין דער ווירקליכקייט האָט ער גאָר ניט געהאט געגען דעם. פערקעהרט, ער איז זיכער געווען, אז איהר אנוועזענהייט וועט זעהר גוט ווירקען אויף דעם קראַנקען'ס

צושטאַנד. ער האָט דאָ אָבער געוואָלט אויסמיידען אַן עפענטליכען סקאַנדאַל. יעצט וועט דאָך שוין דער ראָמאַן צווישען פלאָרא'ן און ניימאַן'ען מעהר קיין געהיימניס ניט זיין. טאָ וואָס וועלען איהרע עלטערן זאָגען? פון דער אַנדערער זייט האָט ער אָבער ניט געוואָלט קיין קריינקונג פערשאַפען ניט פלאָרא'ן, ניט איהר געליעבטען, הויפטזעכליך ניימאַן'ען, אויף וועמען דאָס קען זעהר שלעכט ווירקען. ער האָט דאַרום ניט געוואוסט ווי דאָ צו האַנדלען. נאָך אַ לאַנגע ווייל פון נאָכדיינקען האָט ער זיך ענדליך אָפּגערופען:

— דערווייל געה אהיים און וואָס שפּעטער וועט זיין וועלען מיר זעהען.

— איך ריהר זיך ניט פון דאַנען פריהער, ביז מיסטער ניימאַן וועט גענצליך געזונד ווערען און וועט פערלאָזען דעם האָספּיטאַל — האָט פלאָרא געזאָגט מיט עקשנות.

— מיסס זינגער! — האָט ניימאַן צו איהר געזאָגט, ציהענדיג די ווערטער, אַזוי ווי די צונג וואָלט זיך איהם געפלאָנטערט (אויף זיינע ליפּען איז געלעגען איהר ערשטער נאָמען...) — פאָלגט דעם דאָקטאָר, געהט יעצט אהיים!

— זי וועט שוין געהן, זי וועט שוין געהן! — האָט דער דאָקטאָר ווייטער זיך כלומרשט געבייזערט — אָט רוף איך שוין אריין דעם סופּעראינטענדענט.

דאָס זאָגענדיג, האָט ער געבעטען די נוירס, אַז זי זאָל אריינגעהן צום אויפזעהער פון האָספּיטאַל און איהם בעטען, ער זאָל אהער אריינקומען. אין דער זעלבער צייט האָט ער אָבער צו איהר אַ וואונק געטהאָן, אַז זי זאָל ניט געהן. די נוירס האָט דיעזען וואונק פערשטאַנען און איז געבליבען וואַרטען אין קאָררידאָר.

— יעצט וועסטו שוין געהן — האָט דער אַרצט געזאָגט, ווען די נוירס איז געוועזען אַרויסגעגאַנגען — דו מיינסט, אַז איך בין מחויב אויסצושטעהען אַלע דיינע קאַפּריזען?

— מיסס זינגער! — האָט ניימאַן מיט אַנגסט זיך ביי איהר געבעטען, מיינענדיג ווירקליך, אַז מען וועט איהר הייסען אַרויסגעהן פון דאַנען — וואַרום פאָלגט איהר ניט דעם דאָקטאָר?

עס איז איהם אזוי שווער אָנגעקומען זי צו איהרצען...

— וואָס בעטסטו זיך ביי איהר? — האָט דער דאָקטאָר ווייטער געזאָגט — אַז זי וויל ניט פאָלגען מיט גוטען, וועט זי פאָלגען מיט בייזען. אָט וועט באַלד אריינקומען דער סופּעראינטענדענט.

פלאָרא האָט ניט בעמערקט ווי דער דאָקטאָר האָט געוואונקען צו דער נוירס, אַז זי זאָל דעם סופּעראינטענדענט ניט אריינרופען. דאָך איז זי זיכער געווען, אַז דאָס איז בלויז אַ סטראַשונאָק. זי האָט צו גוט געקענט איהר פריינד און געוואוסט, אַז ער וועט איהר אַזאַ שאַנדע ניט אָנטהאָן. זי האָט אויך געפיהלט, אַז אין דער אמת'ן איז ער גאָר ניט דאַגעגען, זי זאָל דאָ פערבלייבען, נאָר ער שפּיעלט דאָ זיין געוועהנליכע ראָלע — ער רייצט זיך מיט איהר. האָט זי דארום בעשלאָסען אויך פאַרטצוזעצען איהר ראָלע און געזאָגט:

— און איך וועט זיך מיט אייך, דאָקטאָר, אַז דער סופּעראינטענדענט וועט מיר ערלויבען דאָ צו פערבלייבען! איהר מיינט, אַז אַלע זיינען אַזעלכע שלעכטע מענשען ווי איהר?

— וועסט דאָך באַלד זעהן ווי שעהן ער וועט דיך בעטען, דו זאָלסט זיך אָפּטראָגען פון דאַנען — האָט דער דאָקטאָר זיך גערייצט מיט פלאָרא'ן.

— איך וויל גאָר ניט וואַרטען ביז ער וועט אהער אריינקומען, איך געה צו איהם — האָט פלאָרא זיך געלאָזען געהן מיט שנעלע טריט צו דער טיהר.

דער דאָקטאָר איז איהר פערלאָפען דעם וועג און זיך צושריען:

— משוגענע, וואו לויפסטו, ער וועט דאָך באַלד אַליין אהער קומען.

פלאָרא האָט איהם אָבער ניט געהערט און איז ווייטער געגאַנגען.

דער אַרצט איז צוגעשפּרונגען צו דער טיהר און פערשטעלענדיג זי מיט זיינע ברייטע פּלייצעס, האָט ער ווידער געשריען צו איהר:

— בלייב דאָ, זאָג איך דיר, דו הערסט?

— איהר זעהט, מיסטער ניימאַן — האָט פלאָרא זיך געוועג־

דעם צום קראַנקען — יעצט בעט ער מיך שוין, איך זאָל דאָ בלייַ־בען...

דער דאָקטאָר און ניימאַן האָבען זיך צולאַכט.

— אַט אזוי איז ער איממער — האָט פלאָרא ווייטער געזו׳עד׳ט מיט א טריאומפירענדען שמייכעל, אָנווייזענדיג אויף דעם דאָק־טאָר — זיין בעסטער פערגניגען איז, זיך צו רייצען מיט יעגעם.

— הער מיך אויס פלאָרא — האָט דער דאָקטאָר געזאָגט אין אַן ערנסטען טאָן — איך מיין יעצט זעהר ערנסט. דו געה אהיים. די מאַמע דיינע איז יעצט געווים זעהר בעזאָרגט וואָס מען זעהט דיך ניט. שפּעטער וועסטו ווידער אהער קומען.

— און איך מיין אויך זעהר ערנסט, איך בין דאָס איממער — האָט פלאָרא א פיעל בעדייטענדען בליק געוואָרפען צו ניימאַן׳ען, וועלכער האָט די גאַנצע צייט זיינע אויגען פון איהר ניט ארונטער־גענומען — איך וועל דאָ פערבלייבען די גאַנצע צייט וואָס מיסטער ניימאַן וועט דאָ זיין און איך בעט אייך, דאָקטאָר, איהר זאָלט בע־זאָרגען פאַר מיר א צימער וואו צו שלאָפען, עס מעג זיין צוזאַמען מיט א נוירס.

— און וואָס וועלען דיינע עלטערן זאָגען ? — האָט דער דאָק־טאָר ביי איהר געפרעגט.

— לאָזט דאָס איבער צו מיר — האָט זי געענטפערט מיט ענטשלאָסענהייט — עס וועט אַלעס זיין אָלל־רייט.

— פון מיינעט וועגען קענסטו דאָ בלייבען איז דער דאָקטאָר אוועק פון דער טיהר און איז צוגעגאַנגען צו ניימאַן׳ען — אָבער דו דאַרפסט דאָך אַלץ אהיים געהן זאָגען דיינע עלטערן וואו דו ביזט.

— איך וועל טעלעפאָנירען, און איך געה דאָס טאַקע שוין טהאָן.

ווען פלאָרא איז ארויס, האָט דער דאָקטאָר אונטערזוכט דעם קראַנקען. ער איז ווידער איבעררראַשט געווען, זעהענדיג אַז די אויפ־רעגונג וואָס דער קראַנקער האָט דאָ יעצט מיטגעמאַכט האָט אויף איהם קיין שלעכטע ווירקונג ניט געהאַט.

— דו ועסט געזונד ווערען פיעל פריהער ווי איך האָב עס ער־ווארטעט — האָט דער ארצט געזאָגט צו זיין פּאציענט.

— מיר שיינט, אַז איך בין שוין פאָלקאָמען געזונד — האָט ניימאַן מיט אַ שטראַהלענדען געזיכט געזאָגט — איין זאַך באַדערט מיר בלויז, וואָס איך קען דעם קאָפּ ניט אויפהויבען, זאָנסט וואָלט איך שוין געקענט אַהיים געהן.

— האָסט שוין אַהיים ?

— יאַ, און זעהר אַ גוטע.

— ביי וועמען ?

— ביי אַ אידישען ניוס־דיעלער, זעהר אַן ערדעלער מענש. איהם האָב איך צום ערשטען צו פערדאַנקען פאַר מיין גליק.

— איך האָב גאָר פערגעסען ! דו האָסט דאָך געשריעבען וועגען דעם אין דיין בריעף צו פלאָרא׳ן.

ניימאַן האָט פערשעהמט אַרונטערגעלאָזען די אויגען.

— דו שרייבסט גוט ענגליש. וואו האָסטו די שפּראַך ער־לערנט און פון וואַנען קענסטו פראַנצויזיש ?

ניימאַן האָט געוואָלט ענטפערען. דער דאָקטאָר האָט איהם אָבער ניט געלאָזען ריידען, ניט וועלענדיג, אַז ער זאָל זיך צו שטאַרק אָנשטריינגען.

— מיר וועלען דאָס אָפּליגען אויף אַן אַנדערס מאָל — האָט דער ארצט צו איהם געזאָגט — דאַן וועסטו מיר שוין דערצעהלען דיין גאַנצע לעבענס־געשיכטע, ווי דו האָסט דאָס מיר שוין פער־שפּראָכען. אָבער וועסטו יעצט שוין האַלטען וואָרט ? וועסטו וויע־דער זיך אויסבעהאַלטען ?

— ניין — האָט ניימאַן געענטפערט מיט אַ גליקליכען שמייכעל.

— ביזטו צופריעדען וואָס פלאָרא וועט דאָ מיט דיר פער־בלייבען ? — איז דער ארצט געוועזען נייגיעריג צו הערען וואָס ער וועט דערויף ענטפערען.

— אויב איך בין צופריעדען, פרעגט איהר ? איך בין גליק־

ליך, העכסט גליקליך! זינט איך האָב זי דערזעהען פיהל איך מעהר קיין שמערצען אין קאָפּ ניט.

דאָ האָט זיך די טהיר געעפענט און פלאָרא איז אריינגעקו־מען. פון איהר געזיכט איז געווען קענטיג, אַז זי אין זעהר אויפ־געגט, און אַז זי סטאַרעט זיך דיעזע אויפרעגונג אין זיך צו פער־שטיקען.

— האָסט טעלעפאָנירט אהיים? — האָט דער דאָקטאָר זי גע־פרעגט.

— יא — האָט פלאָרא געענטפערט אין אַ נערוועזען טאָן.

— די מאַמע האָט דיר ערלויבט דאָ צו פערבלייבען?

— און אַז זי האָט ניט ערלויבט, וועל איך זי דען פאָלגען?

— דיינע עלטערען וועלען צו מיר האָבען טענות, ווארום איך לאָז דיר דאָ זיין.

— וועלען זיי האָבען. וואָס אַרט אייך?

— דו רעדסט ווי אַ קינד. איך וויל ניט, זיי זאָלען מיר ווע־רען שונאים.

— זיי וועלען אייך קיין שונאים ניט ווערען. אַלעס וועט זיין אָלל־רייט, לאָזט דאָס איבער צו מיר.

— מיט וועמען האָסטו גערעדט?

— מיט דער מאַמען.

דער אַרצט האָט דערקענט אָן איהר, אַז זי האָט איהם נאָך עפּעס צו זאָגען, נאָר אין ניימאַן'ס געגענוואַרט קען זי דאָס ניט זאָגען. ער האָט אַ דריק געטהאָן אָן עלעקטרישע קנעפּעל אין דער וואַנד לעבען בעטעל און באַלד איז אריינגעקומען די נוירס.

— קום, פלאָרא, וועל איך דיר בעזאָרגען אַ צימער וואו צו שלאָפען — האָט דער דאָקטאָר איהר אָנגענומען פאַר'ן האַנד און איז מיט איהר אַרויסגעגאַנגען. ער איז מיט איהר אַריין צו זיך אין פּריוואַט צימער, וואו זיי האָבען זיך ביידע אַוועקגעזעצט.

— איך דערקען אָן דיר אַז עס האָט עפּעס ביי אייך אין הויז פּאַסירט — האָט דער אַרצט זיך אָפּגערופען.

— איהר האָט געטראָפּען. אָבער וועמען אַארט עס? — האָט פלאָרא געזאָגט מיט אַ פערטראַכטער מינע — זאָל ער קומען.

— ווער זאָל קומען? — האָט דער דאָקטאָר אויף איהר גע־קוקט מיט ערשטוינונג — וואָס מיינסטו?

— מיסטער פרענק האָט געשריעבען, אַז ער קומט היינט צו־פאָהרען.

— דארפסטו אודאי אַהיים געהן — איז דער דאָקטאָר גע־וואָרען עטוואָס אונרוהיג.

— וועגען דעם פערגעסט. איהר קענט דאָך מיר, דאָקטאָר, אַז איך בעשטים עפּעס, מוז עס אַזוי בלייבען. וועגען אַהיים געהן פון דאַנען זאָלט איהר מעהר ניט ריידען.

— טאָ וואָס־זשע דען ביזטו אַזוי אונרוהיג?

— עס בעאונרוהיגט מיר וואָס ער קומט גראָד יעצט, ווען... אָבער — האָט זי געמאַכט אַ בעוועגונג, אַזוי ווי זי וואָלט אין דיעזער מינוט עטוואָס בעשלאָסען — דאָס וואָס עס האָט געזאָלט שפּעטער פּאַסירען, זאָל עס איצט זיין! איך האָב נאָר מורא פאַר איין זאַך...

— וואָס אַזעלכעס?

— אַז ער זאָל אַהער ניט קומען און דאָ מאַכען סקאַנדאַלען.

— דאָס לאָז איבער צו מיר — האָט דער דאָקטאָר זי בערוּ־היגט, איך וועל אָנזאָגען, אַז מען זאָל קיינעם ניט צולאָזען צו ניי־מאַן'ען אָהן מיין ערלויבניס.

— איך דאַנק אייך זעהר! — האָט פלאָרא צו איהם אויס־געשטרעקט איהר האַנד.

— וואָס האָט די מאַמע געזאָגט ווען זי האָט געהערט פון דעם אונגליק? — האָט דער דאָקטאָר ווייטער געפרעגט.

— זי האָט דאָס זעהר בעדויערט און זי ווינשט אַז ער זאָל וואָס שנעלער געזונד ווערען — האָט פלאָרא געענטפערט.

— האָט זי דיך געפרעגט, פון וואַנען דו האָסט זיך וועגען דעם דערוואוסט.

— געוויס איך האָב איהר געענטפערט, אז איך האָב דאָס ערפאהרען פון די צייטונגען.

— וואָס וועט זיין, אז די מאמע אָדער דער פאפא וועט אהער קומען און דורכאויס פערלאנגען, אז דו זאָלסט אהיים געהן?

— וועל איך ניט געהן — האָט זי איין אָן ענטשלאָסענעם טאָן געזאָגט, ווערענדיג אַלץ נערוועזער — אָבער אז איהר זאָלט וועלען — האָט זי צוגעגעבען — קענט איהר אויף זיי ווירקען, אז זיי זאָלען ניט זיין דאגעגען.

— אויב עס ווענדעט זיך נאָר אָן מיר, וועל איך עס מיט פערגעניגען טהאָן — אָבער זאָג מיר אויף וואָס פאר אָן ארט?

— איך דארף איך ניט לערנען. איהר וועט שוין אליין וויסען וואָס מיט זיי צו ריידען.

— עס וואָלט אלעס געוועזען מעגליך ווען מיסטער פרענק וואָלט ניט געקומען — האָט דער דאָקטאָר נאָכדיינקענדיג ווייטער געזאָגט — ער וועט דאָך וועלען, אז דו זאָלסט זיין אין דער היים! דו פערשטעהסט דאָך דאָס זעלבסט; ער וועט דאָך וועלען מיט דיר פערברייננגען.

— איהר האָט רעכט — האָט זיך פלאָרא'ס געזיכט מיט א טיעפע זאָרג בעצויגען.

זי האָט זיך אויפגעהויבען און גענומען ארומשפאנען איבער'ן צימער הין און צוריק. עטליכע מינוטען איז זי אזוי ארומגעגאנגען. ענדליך האָט זי זיך אָפּגעשטעלט לעבען דאָקטאָר און געזאָגט אין א פעסטען טאָן:

— יא, עס מוז געשעהען! איך האָב געוואָלט אויסמיידען א סקאנדאל יעצט, ווען ניימאַן איז קראנק, אָבער, ווי איך זעה, איז דאָס אונמעגליך. אָט האָט דאָס שיקזאל גראדע יעצט אונטערגערוקט מיסטער פרענק'ען... אלזא אלל־רייט! איך וועל שוין אלעס אליין בעזאָרגען. אָהן קאמפּף קען מען אין אונזער וועלט היינט קיין זאך ניט ערדייכען, היינט נאָך וועלען זיי אלעס וויסען! אלעס! אלעס!...

ניינטער קאפיטעל.

— איהר מוזט אונז צו איהם צולאזען. מיר וועלען ניט אוועק־געהן פון דאנען, ביז מיר וועלען איהם ניט זעהען!

דיעזע ווערטער האט אין א בעטענדען טאן ארויסגערעדט א מאן פון א יאהר עטליכע און פערציג, פון מיטעלען וואוקס, מיט א קורצע, שווארצע, פערשווירענע בערדעל, געקליידעט זעהר ארים. אויף זיין געזיכט איז א מילדע גוטסקייט געווען אויסגעגאסען. דאס זעלבע האט מען אויך געקענט לעזען פון זיינע שווארצע אויגען. לעבען איהם איז געשטאנען א מיידעל פון א יאהר ניינצעהן. פון איהר אנבליק האט מען גלייך געקענט זעהן, אז דאס איז זיינע א טאכטער. שוין היבשע עטליכע מינוטען שטעהען זיי ביים האס־פיטאל, וואו נייטאן ליעגט, און בעטען זיך מען זאל זיי צו דעם קראנקען צולאזען, אבער דער בעדיענער פון האספיטאל וויל זיי ניט ארייגלאזען

— וויפיעל מאל נאך דארף מען אייך זאגען, אז איהר קענט דעם קראנקען ניט זעהן? — האט דער בעדיענער שוין מיט כעס געזאגט — דער דאקטאר האט ארויסגעגעבען א שטרייגגען בעפעהל, מען זאל צו איהם קיינעם ניט צולאזען.

— אונז וועט מען מוזען צולאזען. מיר וועלען פון דאנען ניט אפטרעטען ביז מיר וועלען איהם ניט זעהען — האט דער מאן מיט אנגסט ווייטער געזאגט.

— וועל איך געצוואונגען זיין צו רופען א פאליסמאן און ער וועט אייך „בעטען“, איהר זאלט זיך פון דאנען אפטראגען — האט דער משרת שוין געזאגט מיט כעס.

— וואו קען מען זעהן דעם דאקטאר? — האט די מיידעל געפרעגט אין א ציטערנדע שטימע, פון וועלכער עס איז געווען קענטיג, אז זי קומט פון א הארץ וואס איז אנגעזאפט מיט ביי־טערע געפיהלען.

— דאס קען איך אייך ניט זאגען.

— וועט דער דאקטאר דא היינט נאך זיין?

— יא, צווישען 7 און 8 אוהר אבענד.

— ווי שפעט איז יעצט, פאפא? — האט די מיידעל גע־פרעגט ביים פאטער.

— שוין באלד זעקס אוהר — האט דער מאן געענטפערט, איינקוקענדיג זיך אין א ביליגען זייגעריל וואס ער האט ארויסגע־נומען פון וועסט־טאש.

— געה־זשע דו אהיים און איך וועל דא ווארטען — האט די מיידעל ווייטער געזאגט — שפעטער וועסטו צוקומען.

— איך וועל דא בלייבען — האט דער פאטער איהר ער־קלערט. און ווענדענדיג זיך צום בעדיענער, האט ער צוגעגעבען: וועט איהר אונז ערלויבען צו ווארטען אינעווייניג?

— ניין — האט דער משרת געענטפערט — אין דער צייט איז ניט ערלויבט פרעמדע צו זיין אין האספיטאל.

דא זיינען צוגעקומען א פרוי פון די מיטעלע יאהרען מיט א יונגען מאן, וועלכער איז געווען זעהר צוטראגען. זיי זיינען דרייסט צוגעגאנגען צו דער טהיר און געוואלט אריינגעהן. דער דיענער איז אבער צוגעלאפען צו זיי און געפרעגט אין א ניט העפליכען טאן:

— ווענען דארפט איהר דא?

— מיר דארפען אריינגעהן אין האספיטאל — האט דער יונ־גער מאן געענטפערט שטאלץ, ניט אומקוקענדיג זיך אויף דעם בעדיענער.

— איהר מוזט מיר זאגען וואס איהר פערלאנגט, זאנסט וועל איך אייך ניט ארייינלאזען — איז דער בעדיענער שוין געווארען שטרייננג.

— מיר ווילען זעהן דאקטאר סטענטאן — האט זיך די פרוי אפגערופען.

— דאקטאר סטענטאן איז יעצט ניטא. ער וועט ערשט קו־מען אין א שטונדע ארום.

— טא וועלען מיר אויף איהם ווארטען — האט דער יונגער מאן געזאגט.

— אין האָספּיטאַל קענט איהר אויף איהם ניט ווארטען — האָט דער בעדיענער איהם ערקלערט.

— געה זאָג דעם סופּעראינטענדענט אַז מיסעס זינגער איז געקומען — האָט דער יונגער מאַן, ווערענדיג אַלץ מעהר אויפגע־רעגט געזאָגט צום דיענער.

— דער סופּעראינטענדענט איז יעצט אויך ניטאָ — איז דער משרת שוין געוואָרען העפליכער — זאָגט מיר נאָר, וואָס איהר דאַרפט, פיעלייכט וועל איך עפּעס קענען טהאָן פאַר אייך.

— דאָ דאַרף ליעגען אַ געוויסער יונגער מאַן מיט'ן נאָמען ניי־מאַן. מען האָט איהם היינט אהער געבראַכט אַ צו'הרג'עטען פון סטרים — האָט די פרוי איהם ערקלערט — ווילען מיר איהם זעהן.

— עס טהוט מיר לייד, איך קען אייך צו איהם ניט צולאָ־זען — איז דער בעדיענער אַלץ העפליכער געוואָרען — דאָקטאָר סטענטאָן האָט אָנגעזאָגט, אַז מען זאָל קיינעם צו איהם ניט צו־לאָזען.

— אָבער ניט אונז — האָט די פרוי ווייטער געזאָגט — אונז וועט ער זיכער ערלויבען.

— וואָס בעט איהר זיך אזוי ביי איהם? — האָט איהר בע־גלייטער געזאָגט מיט כעס. און, ווענדענדיג זיך צו דעם בעדיענער, האָט ער צוגעגעבען — אין דעם צימער, וואו דיעזער ניימאַן ליעגט, איז דאָ אַ ליידי מיט דעם נאָמען זינגער. געה אריין צו איהר און זאָג איהר, אַז... אַז מען וויל איהר זעהן... זאָג איהר, אַז די מו־טער איהרע און נאָך אימיצער ווארטען דאָ אויף איהר.

— דאָס קען איך מיט פערגעניגען פאַר אייך טהאָן — איז דער משרת אריינגעגאַנגען איבעוויניג.

דער פאָטער און די טאָכטער, דערהערענדיג, אַז די אָנגעקו־מענע ווילען אויך זעהן ניימאַנ'ען, זיינען צו זיי צוגעגאַנגען.

— ענטשולדיגט מיר, איהר ווילט אויך זעהן מיסטער ניי־מאַנ'ען? — האָט דער מאַן זיך געווענדעט צו מיסעס זינגער.

די פרוי האָט איהם אָבגעמאָסטען מיט איהרע בליקען פון קאָפּ ביז די פיס, נאָכהער האָט זי אַ קוק געטהאָן אויף דער מיידעל און געענטפערט:

— יא, וואָס איז דען?

— גאָר נים. מיר ווילען איהם אויף זעהן, אָבער מען לאָזט אונז נים צו צו איהם. אַ שעהנע אָרדנונג דאָ! — האָט דער מאַן ווייטער גערעדט.

— מיך וועט מען שוין צולאָזען, ווען דער דאָקטאָר וועט נאָר קומען — האָט די פרוי געזאָגט אין אַ שטאָלצען טאָן.

— אפשר וועט איהר קענען פועל'ן, מען זאָל אונז אויך אריינלאָזען? — האָט ער זיך געבעטען ביי איהר.

— פּליעז, טהוט אונז די געפעליגקייט — האָט זיך די מיידעל אויך געבעטען ביי איהר.

— איהר זייט פערוואַנדטע צו איהם? — איז מאַדאַם זינגער שוין געוואָרען נייגיעריג.

— מיר זיינען בלויז פריינד — האָט דער מאַן איהר ערקלערט — ער וואָהנט ביי אונז. מיר האָבען זיך ערשט פון דעם אונגליק דערוואוסט פון די צייטונגען. מיין טאָכטער האָט עס געלעזען — האָט ער אָנגעוויעזען אויף דער מיידעל. — און ווער זייט איהר? — האָט ער געענדיגט מיט אַ פראַגע.

דאָ איז אַרויסגעקומען דער בעדיענער און ערקלערט, אַז די לײדי האָט געזאָגט, אַז זי קען יעצט נים אַרויסקומען.

— איהר הערט? — האָט מיסעס זינגער'ס בעגלייטער מיט ווילדען כעס געזאָגט — זי קען יעצט נים אַרויסקומען!...

דער פרוי'ס געזיכט האָט זיך פּלוצלונג מיט אַ טיעפען טרויער בעצויגען. זי האָט עפּעס געוואָלט זאָגען, אָבער זי האָט זיך צוריקגעהאַלטען. קענטיג, אַז די אַנוועזענהייט פון דעם מאַן און זיין טאָכטער האָבען איהר געשטערט יעצט צו ריידען.

— קומט! — האָט דער יונגער מאַן אָנגענומען מיסעס זינגער פאַר'ן האַנד — מיר וועלען שפּעטער צוקומען, ווען דאָקטאָר סטענטאָן וועט זיין.

— איך ווייס שוין ווער זיי זיינען — האָט די מיידעל מיט אנגסט געזאָגט צו איהר פאָטער, ווען מיסעס זינגער און דער יונ־גער מאַן זיינען געווען אוועקגעגאַנגען — איך ווייס...

נו, ווער זיינען זיי?

— די פרוי איז איהר מוטער און דער יונגער מאַן מוז אודאי זיין איהר חתן.

דער מאַן, וועלכער איז געווען דער ניוס־דיעלער, ניימאַן'ס נייער פריינד, האָט געצויגען מיט די פּלייצעס און געזאָגט:

— איך פערשטעה ניט קיין איין וואָרט וואָס דו האָסט דאָ געזאָגט, ראָזי. וועמעס מוטער, וועמעס חתן?

— דער מיידעל'ס, מיסס זינגער'ס, וועמעס פּיקטשור עס איז היינט אָפּגעדרוקט אין אַן אבענד צייטונג — האָט די טאָכטער ערקלערט איהר פאָטער, ווערענד איהר געזיכט איז געוואָרען בלייך און מיט טיעפע זאָרג בעצויגען.

— איך ווייס נאָך אַלץ ניט וועגען וואָס דו רעדסט דאָ — האָט דער פאָטער פערוואונדערט געקוקט אויף די טאָכטער.

— איך בין געווען אזוי אויפגערעגט פון די טרויעריגע נייעס, אז איך האָב דיר פערגעסען צו דערצעהלען די גאַנצע געשיכטע.

— וואָס פאַר אַ געשיכטע?

— הער וועל איך דיר דערצעהלען. צוזאַמען מיט די נייעס וועגען דעם עקסידענט וואָס האָט געטראָפען מיט ניימאַן'ען, דרוקט אַן אבענד־צייטונג אויף אַן אַנדער געשיכטע, נעמליך, אז ניימאַן איז פערליעבט אין אַ רייכע מיידעל מיט דעם נאָמען זינגער. דאָס איז טאַקע די מיידעל, וועמעס לעבען ער האָט גערעטעט דערמיט וואָס ער האָט געגעבען אַ קוואָרט פון זיין בלוט, ווען זי איז געלעגען אויף דעם טוידטען בעט. די פריילין האָט אַ חתן, מיט וועלכען זי האָט געזאָלט אין קורצען הייראַטהען. היינט אין דער פריה איז זי געווען אין דזשענעראַל פּאָסט־אָפיס. דאָרט האָט זי זיך פון אַ צייטונג דערוואוסט, וועגען ניימאַן'ס אונגליק און זי האָט פון דער טרויעריגער בשורה גע'חלש'ט. די זעלבע צייטונג דרוקט אויף די

פרייליגס בילד, ווי זי האָט אויסגעזעהען, ווען זי איז ארויס פון פּאָסט־אָפּיס.

— עס איז מסתמא ווידער עפּעס א בלאָף — האָט דער פּאָ־טער זיך אָפּגערופען — א רעפּאָרטערשער בלאָף, ווי געוועהנליך.

— איך האָב אויך אזוי געדיינקט, אָבער יעצט זעה איך, אז דאָס איז אמת.

— ווי אזוי האָסטו זיך עפּעס אזוי שנעל איבערצייגט?

— האָסט ניט געהערט ווי דער יונגער מאַן האָט געזאָגט צום בעדיענער, ער זאָל ארויסרופען מיסס זינגער.

— יא, איך האָב געהערט. טאָ איז וואָס?

— דו פערשטעהסט ווירקליך ניט, פּאַפּאַ, צו דו מאַכסט זיך ניט פערשטעהענדיג? — איז די מיידעל שוין געוואָרען אונגעדול־דיג — דאָס איז זי דאָך טאַקע, די מיסס זינגער, וועגען וועלכע עס איז געשריבען אין דער צייטונג, אז זי איז פערליעבט אין ניי־מאַן'ען. זי איז דאָס יעצט ביי איהם.

אין איהר שטימע האָט זיך שוין יעצט געהערט פערשטיקטע טרעהרען.

דער ניוס־דיעלער האָט זיך ערנסט פערטראַכט, און אויף זיין געזיכט האָט זיך בעוויזען אן אויסדרוק פון שרעק, א סוד איז אין דיעזער מינוט פּלוצלונג פאַר איהם ענטפּלעקט געוואָרען — א וויכטיגער סוד. ער האָט געוואָרפען פון דער זייט א לאַנגען פאַרשענדען בליק אויף זיין טאָכטער, אזוי ווי ער וואָלט וועלען פון איהר געזיכט ארויסלעזען, אויב ער האָט קיין טעות ניט. זיין גע־זיכט איז יעצט נאָך מיט א געדיכטערען וואָלקען פון פחד בעצ־צויגען געוואָרען. ניין, ער האָט קיין טעות ניט. ער האָט דערפיהלט אין זיין הארצען א שמערצליכען שטאָך, אזוי ווי מען וואָלט אהין א גיפטיגע פייל אריינגעשאָסען און האָט זיך גענומען ארומקי־קען מיט אונרוהיגע בליקען. ענדליך האָט ער נערוועז א זאָג געטהאָן:

— קום אהיים, ראָזי־לעבען. וואָס וועלען מיר דאָ וואַרטען?

מיר וועלען מארגען אהער קומען אין דער שטונדע, ווען עס איז ער־לויבט צו בעזוכען די קראנקע.

— איך וועל ניט געהן! — האט די מיידעל מיט ענטשלאָ־סענהייט געזאגט — איך מוז איהם היינט זעהען.

און ווידער האט דער אָרימער פאטער דערפיהלט א שמערצ־ליכען שטאָך אין הארצען. דער שרעקליכער סוד, וועלכען ער האט פריהער פלוצלונג ענטדעקט, איז יעצט נאָך בולט'ער, העלער ארויס־געשוואומען פאר זיינע אויגען. זיין ראָזי'לע, זיין איינציגע טאָכ־טער, איז פערליעבט אין ניימאַן'ען! ער דערמאָנט זיך יעצט, ווי בלייך זי איז געווען, ווי זי האט געפלאטערט, ווען זי האט זיך ביי איהם געבעטען, אַז ער זאָל מיט איהר געהן אין האָספיטאַל. דורך אַזאַ קורצע צייט וואָס זי קען איהם, האט זי זיך שוין אין איהם איינגעליעבט! דאָס וואונדערט איהם אפילו ניט אַזוי שטארק. ער האט ניימאַן'ען אויך זעהר גינציג. זיין פרוי און דער זוהן גליי־כען איהם אויך. דורך דער קורצער צייט וואָס ער איז אין זיין הויז, האט ער זיך ביי אַלעמען אַזוי בעליעבט געמאַכט, אַז ער ווערט בעטראַכט ווי אַן אייגענער אין דער פאַמיליע. און ווען ניט די געשיכטע מיט דער רייכער פריילין, וואָלט ער גאָר ניט געהאַט דאַגעגען, אַז עס זאָל ווערען א שידוך צווישען ניימאַן'ען און זיין בת יחידה. אָבער יעצט איז זיין הארץ זעהר אונרוהיג. ער פיהלט, אַז א גרויסער אונגליק האט איהם דאָ געטראָפען, אַז אַ געדיכטע, פינסטערע כמארע האט זיך פערשפרייט איבער דעם לויטערען הי־מעל פון זיין רוהיגען פאַמיליען־לעבען — זיין איינציגע טאָכ־טער איז יעצט אין אַ גרויס געפאַהר. און ער האט בעשלאָסען זי צו ראַטעווען פון דיעזער געפאַהר, שוין, אין דיעזער מינוט, כל זמן עס איז נאָך ניט צו שפּעט.

ער האט געוואָרפען אַ בליק אויף דעם האָספיטאַל און אַ ציי־טער איז אריבערגעלאָפען איבער אַלע זיינע גליעדער. איהם האט זיך געדוכט, אַז די גאַנצע געביידע שטעהט אין פלאַמען און אַז פייערדיגע צינגער וואַרפען זיך צו זיין קינד און ווילען זי פער־צעהרען... זיין פאָטערליכע הארץ האט גענומען יאָמערען אין איהם

און ער האָט אַ כאַפּ געטהאָן די טאָכטער, זאָגענדיג אין אַ וויי־
נענדיגע שטימע:

— קום אַוועק פון דאַנען, ראָזי־לעבען, האָב רחמנות אויף
מיר, קום אַהיים!

די טאָכטער האָט אויף איהם אויסגעשטעלט אַ פּאָר פער־
וואונדערטע אויגען און געזאָגט מיט געמאַכטע נאַאיוויטעט:

— וואָס איז דיר מעהר מיט דיר, פּאַפּאַ? וואָס האָסטו זיך
אַזוי דערשראָקען?

— עס איז גאָר ניט, ראָזי־לעבען, קום אַהיים. דו זעהסט דאָך,
אַז מען וועט אונז צו איהם היינט ניט צולאָזען.

— מען וועט אונז מוזען צולאָזען, מיר מוזען איהם היינט
זעהען. דער דאָקטאָר וועט דאָך באַלד קומען.

זי האָט גערעדט אין אַ טאָן, אַזוי ווי עס וואָלט איהר געהן
אין לעבען, ווען זי זאָל דעם קראַנקען היינט ניט זעהן...

— מיט וואָס ביזטו דאָס אַזוי זיכער? — האָט דער פאָטער
געפרעגט, קוקענדיג אויף דער טאָכטער מיט בליקען, אין וועלכע
עס האָט זיך אָפּגעשפּיגעלט אי שרעק, אי ליעבע צוזאַמען.

— אז ז י איז דאָרט מיט איהם, וועט מען אונז אויך מוזען
צולאָזען!

דאָס וואָרט „זי" האָט זי אַרויסגערעדט אין אַ טאָן, אַזוי ווי
זי וואָלט דאָ ריידען וועגען דעם ערגסטען, בלוטיגסטען פיינד איה־
רען...

— דו רעדסט ווי אַ קינד — האָט זיך דער פאָטער ווי גע־
בעטען ביי איהר זי זאָל אַהיים געהן — דו זעהסט דאָך, אַז מען
האָט די ליידי מיט'ן דזשענטעלמען ניט געוואָלט אַריינלאָזען, וועט
מען דאָך אונז געוויס ניט ערלויבען איהם צו זעהען.

דער אָרימער פאָטער האָט אַלץ דייטליכער געזעהען זיין אונ־
גליק. ער האָט שוין יעצט דעם מינדעסטען צווייפעל ניט געהאַט
וועגען זיין פערדאַכט.

— וואָס אַרט עס מיך וואָס מען האָט זיי ניט צוגעלאָזען?
— האָט די מיידעל געענטפערט — מיך, איך מיין אונז — האָט זי

שנעל צוגעגעבען, ארונטערלאָזענדיג די אויגען אויף דער ערד, אַזוי ווי זי וואָלט מורא האָבען יעצט זיך צו בעגעגענען מיט דעם פּאַטער'ס בליקען — אונז וועט מען צולאָזען.

צו דער האָספּיטאַל געביידע איז צוגעפאָהרען אַן אָוטאָמאָביל, וועלכער האָט זיך אָפּגעשטעלט, און פון איהם איז ארויסגעשפּרונגען א הויכער, געזונטער מאַן מיט ברייטע שולטערן.

— דאָס מוז אודאי זיין דער דאָקטאָר, פּאַפּאַ — האָט ראָזי, טרייסלענדיג זיך מיט אַלע איהרע גליעדער, אַזוי ווי אין א פיבער, שטיל געזאָגט צום פּאָטער.

זי האָט ווירקליך געטראָפען. דאָס איז געווען דר. סטענטאָן. ווען דער ארצט איז צוגעקומען צו דער טהיר, האָט דער בעדיענער זי פאר איהם ברייט געעפענט, פערנייגענדיג זיך, און איהם עפּעס געזאָגט, אָנווייזענדיג אויף דעם פּאָטער מיט דער טאָכטער. דער ארצט האָט זיך אומגעקעהרט, געוואָרפען א דורכדרינגענדען בליק אויף דעם צייטונגס־פערקויפער און די פריילין און איז צו זיי צוגעגאנגען מיט לאַנגזאמע טריט.

— פּאַפּאַ, זאָלסט מיר לאָזען ריידען — האָט ראָזי שטיל געזאָגט צום פּאָטער.

דער ניוס־דיעלער האָט זיך געוואונשען, אז דער דאָקטאָר זאָל זיי ניט ארייגלאָזען, דיינקענדיג, אז דערמיט וועט ער ראַטעווען זיין קינד פון דעם געפאהר...

— מען האָט מיר געזאָגט, אז איהר ווילט זעהן מיין פּאַציענט, מיסטער ניימאַן'ען — האָט דער דאָקטאָר געזאָגט אין א העפליכען טאָן.

— דאָס הייסט, אויב מען קען איהם זעהן — האָט דער צייטונגס־פערקויפער גענומען שטאַמלען —איך מיין...

— יעס, דאָקטאָר — האָט ראָזי מיט פערשטיקטען כעס געזאָגט, פערנייגענדיג זיך פאר דעם דאָקטאָר און ניט לאָזענדיג ווייטער דעם פּאָטער ריידען — מיר ווילען איהם זעהר זעהן.

זי האָט געוואָרפען בייזע, שטעכיגע בליקען צום פּאָטער, דורך

וועלכע זי האָט איהם אָנגעזאָגט, אז ער זאָל ניט וואגען מעהר קיין וואָרט צו ריידען.

— מעג איך וויסען ווער איהר זייט? — האָט דער דאָקטאָר געפרעגט, בעטראַכטענדיג אַלץ דאָס דעם פּאָטער, דאָס דער מיידעל.

ראָזי האָט געשוויגען. אויף דיעזער פראַגע האָט זי געוואָלט, אַז דער פּאָטער זאָל ענטפערען.

וואָס זי איז צו ניימאַן'ען — דאָס האָט זי ניט געקענט ארויסזאָגען. דאָס איז ביי איהר געווען אַ גרויסע געהיימניס, אַ הייליגע געהיימניס. אויסער איהר הארץ האָט קיינער, קיינער דערפון ניט געוואוסט...

דער פּאָטער האָט אַ ווײַלע געשוויגען. ער האָט שוין מורא געהאַט יעצט דאָס מויל צו עפענען. בעמערקענדיג פריהער ראָזי'ס שטעכיגע בליקען, האָט ער בעשלאָסען צו שווייגען. אָבער זעהענדיג, אַז זי שווייגט אויך, האָט ער זיך ענדליך אָפּגערופען:

— מיר זיינען מיסטער ניימאַן'ס פריינד. ער וואָהנט ביי אונז זינט די לעצטע פּאָר וואָכען.

— אָה, דאָס זייט איהר! — האָט דער ארצט געזאָגט אין אַ פריינדליכען טאָן — ניימאַן האָט מיר טאַקע דערצעהלט וועגען אייך. ער רעדט וועגען אייך מיט אזוי פיעל ליעבע און רעספּעקט.

אַ ווארימער, זיסער געפיהל האָט יעצט געגלעט די הערצער פון דעם ניוס־דיעלער און זיין טאָכטער.

— מיר האָבען געלעזען וועגען זיין אונגליק — האָט ראָזי זיך אָפּגערופען אין אַ ציטערענדע שטימע — און מיר זיינען אַהער געקומען געוואָהר ווערען וואָס ער מאַכט.

— ער איז אָלל־רייט. איך האָף, אַז ער וועט אין אַ וואָך ארום זיין געזונד — האָט דער דאָקטאָר ווייטער געזאָגט — איך האָב איהם געמאַכט אַן אָפּעראַציאָן, וועלכע איז זעהר געלונגען.

— קענען מיר איהם זעהען? — האָט זיך די מיידעל געבעטען?

— יא. אָבער איהר זאָלט מיט איהם לאַנג ניט פערברייגגען. ער טאָר יעצט א סך ניט ריידען. קומט מיט מיר — האָט דער דאָקטאָר צו זיי א מאַך געטהאָן מיט'ן קאָפּ.

ביי דעם פאָטער און דער טאָכטער האָבען די הערצער גענומען האַסטיג קלאַפּען און זיי זיינען געוואָרען זעהר אויפגערעגט. די אורזאַכע פון זייער אויפרעגונג איז ביי ביידען געווען פערשידען. דער ציימונגס־פערקויפער האָט אין הארצען פעראיבעל געהאַט אויף דעם דאָקטאָר, פאַר וואָס ער ערלויבט איהם און די טאָכטער צו בעזוכען דעם קראַנקען. ער האָט זיך עפּעס אינסטינקטיוו געשראָקען פאַר די יעצטיגע בעגעגענים צווישען ניימאַן'ען און זיין טאָכטער. ראָזי, ווידער איז געווען אונרוהיג פון דעם געדאַנק, אז זי וועט ביי דעם קראַנקען געפינען יענע מיידעל, די רייכע מיסס זינגער, און זי האָט זיך שוין אין איהר פאַנטאַזיע פאָרגעשטעלט וואָס פאַר אַן איינדרוק איהר וויזיט וועט אויף יענער מאַכען.

אויפ'ן וועג, האָט ראָזי א זאָג געטהאָן צום דאָקטאָר מיט א געמאַכטען שמייכעל:

—איהר האָט געלעזען וואָס די ציימונג האָט געשריבען וועגען ניימאַן'ען?

— איך האָב געלעזען — האָט דער אַרצט געענטפערט אויך מיט א שמייכעל.

— איז דאָס אַלעס אמת? — האָט די מיידעל ווייטער געפרעגט, וועהרענד דאָס הארץ האָט זיך אין איהר גענומען אזוי צאַפּלען, דאָס זי האָט אָפּאָטהעמען ניט געקענט. און באַלד האָט זי חרטה געהאַט פאַר וואָס זי האָט דיעזע פראַגע געפרעגט; זי האָט געציטערט, אז דער אַנטוואָרט זאָל ניט זיין, אז עס איז אַלעס אמת...

— עס הויבט זיך ניט אָן. מאַלע וואָס די ציימונגען בלאָפען דאָרט! — האָט דער דאָקטאָר געענטפערט אַלץ מיט דעם זעלבען שמייכעל — דיעזע פריילין, וועגען וועלכע יענע ציימונג שרייבט,

איז יעצט מאקע ביי ניימאן׳ען.

דאזי איז יעצט געווען אזוי גליקליך, אז זי האט געפיהלט ווי זיך ארויפצואווארפען אויף דעם דאקטאר און איהם קושען פאר דיעזע פרעהליכע, גליקליכע נאכריכט. א שווערען, א זעהר שיוע־רען שטיין האט ער יעצט פון איהר הארצען ארונטערגענומען. א טיעפע דאנקבארקייט צום דאקטאר האט אויך געפיהלט דער ניוט־דיעלער. ער האט שוין יעצט ניט מורא געהאט וואס זיין מאכטער ועט זיך בעגעגענען מיט ניימאן׳ען. פערקעהרט, ער איז געווען צופריעדען. זאל ער זעהען, ניימאן, ווי געטריי און ווי ליעב זי האט איהם. דער דאקטאר האט דיעזען אנטווארט געגעבען, ווייל ער האט דא קיין זאך ניט פערדעכטיגט. וואלט ער אבער געוואוסט, אז פלארא האט אין דיעזער מיידעל א שטארקע קאנקורענטקע, וואלט ער איהר אויפ׳ן שטעל דערצעהלט דעם אמת, און ער וואלט זי פיעלייכט גאר צו ניימאן׳ען יעצט ניט צוגעלאזען.

דאזי האט ניט געצווייפעלט, אז דער דאקטאר זאגט איהר דעם אמת. דאך, טיעף אין הארצען, האט עפעס אן אונרוהיגער געפיהל איהר געמוטשעט און עס איז ענטשטאנען אין איהר א פערדאכט, פיעלייכט וויים דער דאקטאר גאר ניט פון דער גע־שיכטע.

אז דאקטאר סטענטאן איז פלארא׳ס א פערזענליכער פריינד, — דאס האט זי דאך ניט געוואוסט און זי האט זיך ווידער גע־ווענדעט צו איהם מיט א פראגע, מאכענדיג דערביי א נאאיווע מינע, אום ער זאל זי ניט פערדעכטיגען, אז זי איז פעראינטע־רעסירט אין זיין פאציענט:

— טא וואס זשע טהוט זי דארט ביי איהם, דיעזע פריילין?

— זי איז איהם געקומען בעזוכען, פונקט ווי איהר — האט דער ארצט געענטפערט — ווען עס זאל זיך יעצט דא געפינען א צייטונגס־רעפארטער וואלט שוין מארגען געווען אין אן אנדער צייטונג, אז איהר זייט אויך מיסטער ניימאן׳ס א געליעבטע — האט ער געענדיגט מיט א שמייכעל.

— און ד אָ ס וואָלט קיין בלאָף ניט געווען! — האָט ראָזי געוואָלט אויסשרייען. זי האָט זיך אָבער מיט אַלע איהרע קרעפטען קאָנטראָלירט און געשוויגען. זי האָט יעצט מורא געהאַט אַ וואָרט אויסצורייידען, אום זי זאָל ניט פערראַטהען איהרע געפיהלען.

דער ניוסדיעלער האָט אַ לאַנגען בליק געוואָרפען אויף דער טאָכטער. ער האָט גוט געוואוסט וואָס אין איהר הארצען קומט פאָר.

ווען זיי זיינען צוגעקומען צו דעם צימער, וואו ניימאַן איז געלעגען, האָט דער דאָקטאָר זיי געבעטען, זיי זאָלען וואַרטען אַ ווײַלע אין קאָרידאָר און אַליין איז ער אריין אינעווייניג.

— ער וויל זיך דאָך שוין אויפהויבען — איז פלאָרא צו דעם ארצט צוגעלאָפען מיט אַ גליקליכען שמייכעל — ער זאָגט, אַז ער איז שוין פאָלשטענדיג געזונד.

— דאָס וויל ער נאָר פאָר דיר זיך בעריהמען אַז ער איז אַזאַ העלד — האָט דער דאָקטאָר געזאָגט — מיר קען ער אָבער ניט בלאָפען.

ער האָט דעם קראַנקען אונטערזוכט און נאכהער געזאָגט צו איהם:

— עס וואַרטען דרויסען געסט, וועלכע זיינען געקומען דיר בעזוכען.

— מיר בעזוכען? — האָט ניימאַן איבערגעפרעגט אַ פער־וואונדערטער, ניט וויסענדיג ווער דאָס קען זיין. ער איז דאָך אין ניו יאָרק עלענד ווי אַ שטיין. אָן דעם עדעלען ניוסדיעלער האָט ער געהאַט פערגעסען.

דער דאָקטאָר האָט זיך געוואונדערט, ווארום ניימאַן האָט גלייך ניט געטראָפען ווער די וויזיטאָרס זיינען און ער האָט צו איהם געזאָגט:

— נו, טרעף ווער די געסט זיינען?

ניימאַן האָט זיך פערטראַכט און געזאָגט:

— איך וויים ווירקליך ניט.

— דער מאַן, ביי וועמען דו וואָהנסט און זיין טאָכטער זייַנען געקומען דיר געוואָהר ווערען — האָט דער דאָקטאָר איהם ערקלערט.

— רופט זיי אריין! — האָט דער קראַנקער געזאָגט, ווערענדיג זעהר נערוועז — איך בעט איך, רופט זיי אריין.

עס האָט איהם שטאַרק פערדראָסען, פאַר וואָס ער האָט באַלד ניט געטראָפען, אז דאָס זיינען זיינע עדעלע פריינד צו איהם געקומען. נאָך מעהר האָט איהם געקרענקט וואָס פלאָרא איז דאָ דערביי. זי וועט זעהען, אז ער איז ניט דאַנקבאַר צו די, וועלכע טהוען איהם גוטעס, זי וועט פון דער געשיכטע ארויסנעהמען, אז ער האָט ניט קיין עדלען כאַראַקטער.

דער דאָקטאָר האָט געהייסען די נוירס, זי זאָל אריינרופען די געסט און ווען זיי זיינען אריינגעקומען, האָט ניימאַן צו זיי אויסגעשריען מיט אַלע זיינע קרעפטען, אויסשטרעקענדיג צו זיי די הענד:

— קומט אהער! קומט אהער! וואָס מאַכט איהר? אה, איך בין איך אזוי דאַנקבאַר וואָס איהר זייט געקומען! פון וואַנען האָט איהר זיך דערוואוסט וועגען דעם?

— ווי פיהלסטו זיך ניימאַן? — האָט דער ניוס־דיעלער בעגריסט זיין באָרדער מיט מיטלייד — אזא אונגליק, אזא אונגליק!

ניימאַן האָט געוואָלט זאָגען, אז דיעזער אונגליק וועט זיך פאַר איהם ענדיגען מיט א גרויסען גליק. ער האָט זיך אָבער צוריקגעהאַלטען און האָט בלויז געוואָרפען א צופריעדענעם בליק אויף פלאָרא'ן, אזוי ווי ער וואָלט איהר זאָגען: זעהסט, איך בין ניט אזוי עלענד ווי דו מיינסט, איך האָב טהייערע פריינד! נאָכהער האָט ער זיך אָפגערופען:

— איך בין שוין פאַלשטענדיג געזונד, נאָר דער דאָקטאָר מיינער איז זעהר א שלעכטער מענש און וויל מיך ניט לאָזען אהיים.

אַלע האָבען זיך צולאַכט, אויסער ראָזי, וועלכע איז געשטאַנען הינטער דעם פאָטער מיט א בלייכע געזיכט און מיט א קלאַפענדעם האַרץ.

ניימאַן האָט דאָס בעמערקט און ער האָט זיך געווענדעט צו איהר, זאָגענדיג מיט אַ שמייכעל, וועלכען די באַנדאַזשען אויפ'ן געזיכט האָבען פערשטעלט און וועלכער האָט זיך בלויז אָפּגעשפּיג־געלט אין זיינע אויגען:

— ראָזי, וואָס שטעהט איהר עפּעס אַזוי פון ווייטען? איהר זייט ברוגז מיט מיר?

דאָס מיידעל האָט אַ שטאַרקען ציטער געטהאָן.

— איך וועל דיר זאָגען דעם אמת, זי האָט מיר דאָס אַהער געשלעפּט. איך האָב געדיינקט, אַז מען וועט היינט געוויס צו דיר ניט צולאָזען. אָבער זי האָט גע'טענה'ט, אַז מען וועט אונז צולאָ־זען און זי האָט טאַקע אויסגעפיהרט — האָט דער ניוס־דילער ווייטער געזאָגט.

— ווען איהר וואָלט מיר ניט געזאָגט ווער איהר זייט, וואָלט איך אייך זיכער ניט אריינגעלאָזט — האָט דער דאָקטאָר זיך אָפּ־געררופען.

— נו, ראָזי, איהר ווילט טאַקע ניט צוגעהן צו מיר? — האָט ניימאַן ווידער זיך געווענדעט צו דער מיידעל, מיט דעם פריהערדיגען שמייכעל — טאָ וואָס־זשע זייט איהר געקומען?

ווען ער וואָלט געוואוסט וואָס אין איהר הארצען קומט יעצט פאָר, וואָלט ער איהר דיעזע פראַגען ניט געשטעלט. די הארץ האָט איהר יעצט אַזוי געקלעמט, אַז עס האָט איהר געקאָסט אַ שטיק געזונד, אום איינצוהאַלטען זיך פון וויינען. דאָס איז ניט געווען דער געוועהנליכער מיטליידס־געפיהל, וועלכער אַ קראַנקער אָדער אַ ליידענדער רופט ארויס אין אַ מענשען וואָס האָט אַ פיהלענדע הארץ, אַ פיעל שטאַרקערער געפיהל איז דאָס געווען. יאָ, איהר פאָטער האָט ווירקליך איהר געהיימנים ענטדעקט — ראָזי איז אין ניימאַן'ען זעהר שטאַרק פערליעבט. דערזעהענדיג איהר גע־ליעבטען מיט דעם בארג באַנדאַזשען ארום זיין קאָפּ, האָט זיך איהר געדוכט, אַז אָט, אָט ענדיגט זיך איהר לעבען... אין די אויגען איז איהר מיט אַ מאָל פינסטער געוואָרען, אַלעס ארום איהר האָט אויס־געקוקט שוואַרץ, אפילו די שנעע־ווייסע באַנדאַזשען אויף דעם

קראַנקען׳ס קאָפּ... ערשט ווען זי האָט זיין שטימע דערהערט איז זי עטוואָס רוהיגער געוואָרען.

אָבער יעצט ליידעט זי פון אַן אנדער געפיהל. זי האָט זיך בעגעגענט מיט פלאָראַ׳ס בליקען און זי האָט דערביי דערפיהלט אַ שמערצליכען שטאָך אין הארצען. עס האָט זיך איהר געדוכט, אַז יענע קוקט אויף איהר מיט אַ מין שטאָלץ, ווי זי וואָלט זיך רייצען מיט איהר. אין ראָזי׳ס הארצען האָט גלייך אויפגעפלאַמט אַ טיעפע פיינדשאַפט צו דיעזער אונבעקאַנטער מיידעל און זי האָט זעהר געליטען דערפאַר וואָס זי געפינט זיך דאָ צוזאַמען מיט ניימאַן׳ען. זי האָט שוין יעצט געדענקט, אַז דער דאָקטאָר האָט דעם אמת ניט געזאָגט, אַז וואָס די צייטונג האָט געשריעבען וועגען דעם ראָמאַן צווישען דער פריילין מיט ניימאַן׳ען איז וואהר.

— ראָזי, מען רעדט דאָך צו דיר, ניימאַן פרעגט דאָך דיר עפּעס — האָט דער פאָטער אַ לייכטען ציה געטהאָן די טאָכטער פאַר׳ן האנד. אין איהם האָט יעצט די הארץ ביטער געוויינט. ער האָט גוט פערשטאַנען ווארום זיין קינד איז אַזוי צוטראָגען.

ראָזי האָט אַ ציטער געטהאָן, אַזוי ווי מען וואָלט איהר פון טיעפען שלאָף פּלוצלונג אויפגעוועקט און מיט אַ געצוואונגענעם שמייכעל איז זי צוגעגאַנגען צום קראַנקען און געזאָגט:

— דאָס ערשטע מאָל אין מיין לעבען וואָס איך געפין זיך אין אַ האָספּיטאַל, בין איך עפּעס אַזוי ווי ערשטוינט געוואָרען.

— איך דאַנק אייך זעהר פאַר אייער פריינדליכקייט — האָט ניימאַן היים געדריקט איהר האנד — איך וויים ווירקליך ניט, מיט וואָס איך האָב דאָס פערדיענט אַזאַ טיעפע פריינדשאַפט ביי אייך.

ער האָט זי אויסגעפרעגט אויף די מוטער, דעם ברודער און געזאָגט, אַז ער וויל זיי אויך גערן זעהן. דאַן האָט ער צוגערופען פלאָראַ׳ן און פאַר איהר פאָרגעשטעלט ראָזי׳ן, זאָגענדיג:

— איך וואָלט וועלען, אַז איהר זאָלט זיך נעהענטער בעקענען און ווערען בעפריינד׳עט.

— מיט פערגניגען — האָט פלאָראַ געענטפערט, דריקענדיג מיט ליעבע ראָזי׳ס האנד.

זי איז ווירקליך געווען זעהר צופריעדען וואָס ניימאַן האָט אַזעלכע גוטע פריינד. אַז מען האָט אימיצען ליעב, ווינשט מען זיך, אַז די גאַנצע וועלט זאָל צו איהם זיין פריינדליך, איהם ליעבען...

ראָזי האָט אָבער גאַנץ אַנדערש געפיהלט. זי האָט פלאָרא'ן בעטראַכט אַלס איהרע אַ קאָנקורענטין, און איהר ליעבע צו ניי־מאַן'ען און די פיינדשאַפט צו איהר איז יעצט נאָך שטאַרקער גע־וואָרען. דאָך האָט זי זיך בעהערשט, אום ניט ארויסצואווייזען קיין פיינדליכקייט צו איהר נייער בעקאַנטער.

דאָ איז אין צימער אריינגעקומען אַ נוירס, וועלכע האָט דער־לאַנגט דעם דאָקטאָר אַ וויזיט־קאַרטעל, אויף וועלכען עס זיינען גע־ווען אויפגעשריעבען עטליכע צייליען. ווען דער דאָקטאָר האָט עס איבערגעלעזען, איז ער געוואָרען שטאַרק צוטראָגען און איז צוגע־גאַנגען צו דער טהיר. פלאָרא איז צו איהם צוגעלאָפען און געזאָגט:

— דאָס איז אודאי פון פרענק'ען, יאָ?

— פון וואַנען ווייסטו? — האָט דער ארצט פערוואונדערט געפרעגט.

זי האָט איהם איבערגעגעבען, אַז די מוטער איז שוין דאָ פריי־הער געווען מיט נאָך אַ מאַן און אַז דיעזער מאַן איז געוויס געווען ניט קיין אַנדערער ווי פרענק. זיי האָבען זי ארויסגערופען, אָבער זי האָט צו זיי ניט געוואָלט ארויסגעהן.

— וואָרום האָסטו מיר דאָס ביז יעצט ניט געזאָגט? — האָט דער דאָקטאָר זי געפרעגט.

— איך האָב דאָך ניט געהאַט קיין געלעגענהייט. זיי זיינען דאָך באַלד אריינגעקומען — האָט פלאָרא זיך פערענטפערט, אָנ־ווייזענדיג אויף דעם ניום־דיעלער און זיין טאָכטער.

— קום מיט מיר — איז דער דאָקטאָר מיט פלאָרא'ן ארויס־געגאַנגען.

אין קאָרידאָר האָט זי איהם אָפּגעשטעלט און געפרעגט:

— וואָס ווילט איהר טהאָן?

— איך וויל גאָר ניט טהאָן. ער בעט מיר, אַז ער וויל מיר זעהן, געה איך צו איהם.

— טאַ וואָס־זשע דאַרפט איהר מיר האָבען ?

— ער וויל דאָך אודאי דיר אויך זעהן, וועלען מיר דאָס אָב־פּטור'ן צוזאַמען...

— וואו ווילט איהר איהם זעהן ?

— ביי מיר אין צימער. געה דו אהין אריין און איך וועל באַלד מיט איהם אריינקומען.

פלאָרא איז אוועק אין דעם דאָקטאָר'ס פּריוואט צימער. זי איז יעצט געווען זעהר רוהיג, קאַלטבלוטיג — זי האָט זיך צוגע־גרייט צו דעם ענדליכען קאמפף...

דרויסען לעבען דער טהיר פון האָספּיטאל זיינען געשטאנען פלאָרא'ס מוטער און פרענק. ווען דאָקטאָר סטענטאָן איז צו זיי ארויסגעקומען, זיינען זיי צו איהם צוגעלאָפען, אָבער זיי זיינען גע־ווען אזוי אויפגערעגט, דאָס זיי האָבען קיין וואָרט ניט געקענט ריידען. דער ארצט האָט זיך אויך געפונען אין א פערלעגענהייט. ער האָט ניט געדענקט, אז מיסעס זינגער וועט דאָ אויך זיין. ער האָט זיך אָבער ניט פערלאָרען און גלייך אָנגעפאנגען צו געהן צום ענין.

— איהר ווילט אודאי זעהן פלאָרא'ן — האָט ער געזאָגט גע־לאסען.

— פריהער ווילען מיר אייך זעהן ! — האָט פרענק געענטפערט אביסעל חוצפה'דיג.

— וואָס פערלאנגט איהר ? — האָט דער ארצט אויף פרענק'ן א בייזען קוק געטהאָן.

— ווארום ערלויבט איהר פלאָרא'ן דאָ צו זיין ? — איז דער יונגערמאן אלץ מעהר אין כעס געוואָרען.

— בעפאָר איך וועל אייך ענטפערען אויף דער פראגע, וועל איך אייך בעמערקען, אז איהר זאָלט זיין אביסעל העפליכער, אז ניט וועל איך מיט אייך גאָר ניט ריידען.

— איהר דאַרפט איהם ענטשולדיגען דאָקטאָר — האָט מיסעס זינגער פערטהיידיגט איהר טאָכטער'ס חתן — ער איז אין כעס און דאָס איז ניט אָהן אן אורזאכע. איהר פערשטעהט דאָך... איהר

האָט דאָך אודאי שוין געלעזען וואָס די צייטונגען האָבען אויסגע־טראַכט אויף מיין קינד — האָט די פרוי שוין גענומען וויינען — איהר פּיקטשור האָבען זיי אריינגעשטעלט. אזא חרפּה, אזא שאנ־דע...

— אז ער איז אין כעס געהט ער איהם צו מיר אויסלאָזען! — האָט דער דאָקטאָר געזאָגט בייזליך.

— דאָס איז אַלעס צוליעב אייך! — האָט פרענק זיך נאָך שטאַרקער גענומען קאָכען — איהר זייט אין דעם נאָך מעהר שול־דיג ווי זי! ווארום ערלויבט איהר איהר צו זיין אין האָספּיטאַל?

— איך וועל אייך גאָר ניט ענטפערען, ביז איהר וועט זיך ניט אויפפיהרען אנשטענדיג געגען מיר — האָט דער ארצט געזאָגט און, ווענדענדיג זיך צו מיסעס זינגער, האָט ער צוגעגעבען — אייך וועל איך יאָ זאָגען, ווארום איך ערלויב איהר דאָ צו פערברייינגען: נייי־מאַן ליעגט אין אַ פּריוואַט־ צימער און איהר ווייסט דאָך, אז צו פּאַציענטען, וועלכע ליעגען אין פּריוואַט־צימערען איז צו יעדער צייט ערלויבט אריינצוקומען, סיידען ווען דער קראַנקער געפינט זיך אין אַזאַ צושטאַנד, דאָס וויזיטען זיינען פאַר איהם שעדליך. נייי־מאַן'ען קען מען אָבער יאָ בעזוכען. אָט זיינען טאַקע יעצט ביי איהם דאָ נאָך אַנדערע געסט. האָט איהר, מיסעס זינגער, ניט פערבראַכט ביי פּלאָרא'ס בעט גאַנצע טעג און נעכט?

— ניט היינט געדאַכט, ניט היינט געדאַכט! ניט היינט גע־דאַכט! — האָט די פרוי דריי מאָל אויסגעשפּיגען, ריידענדיג אין אידיש.

— וואָס איז דאָס? — האָט דער דאָקטאָר זי אָנגעקוקט ער־שטוינט — איך פערשטעה ניט וואָס איהר זאָגט און וואָס האָט איהר עפּעס געשפּיגען?

די פרוי האָט זיך פערשעהמט און אַ קוק געטהאָן אויף פרענק'ן מיט בעטענדע בליקען, אז ער זאָל דעם דאָקטאָר ערקלעהרען, וואָס איהר שפּייען בעדייטעט. פרענק האָט דעם ארצט ערקלעהרט, אז עס איז אַ מנהג ביי אידען, אז ווען מען דערמאָנט וועגען עפּעס אַן

אונגליק, זאָל מען זאָגען דריי מאָל „ניט היינט געדאַכט“ און ביי יע־דען מאָל אויסשפּייען.

— אַ זעהר נאַרישער, דומער מנהג — האָט דער דאָקטאָר מיט אַן איראָנישען שמייכעל בעמערקט — און איך גלויב, אז פערנינפ־טיגע אידען האַלטען ניט פון דיזען לעכערליכען מנהג.

— וואו איז פלאָרא ? — האָט מיסעס זינגער געפרעגט — וואָ־רום האָט זי פריהער ניט געוואָלט ארויסקומען. מיר זיינען שוין דאָ פריהער געווען.

— זי איז אינעווייניג — האָט דער דאָקטאָר געענטפערט זעהר העפליך — און ווארום זי האָט ניט געוואָלט ארויסקומען צו אייך, וועט איהר אזוי גוט זיין איהר זעלבסט פרעגען.

— מיר האָבען ניט ערוואַרטעט, אז איהר וועט אזוי נעגען אונז האַנדלען — האָט פרענק זיך אָפּגערופען, סטאַרענדיג זיך שוין צו זיין העפליך — מיר האָבען אייך געהאַלטען פאַר אַ פריינד.

— אזוי ! און יעצט האָט איהר זיך שוין איבערציינגט, אז איך בין דאָס ניט ?

— איך זעה דאָך, איהר האָט זי ניט געדאַרפט אהער אריינלאָ־זען. וואָס פאַר אַ מחותן איז זי מיט דעם טרעמפּ ? זי האָט דאָך אונז אַלעמען היינט די אויגען פערשוואַרצט. מיסטער זינגער וויים נאָך פון גאָר ניט. שטעלט אייך פאָר וואָס עס וועט זיין, ווען ער וועט זיך דערפון דערוויסען.

— צי איך האָב זי געדאַרפט אהער אריינלאָזען, צי ניט, דאָס לאָזט איבער צו מיר — האָט דער דאָקטאָר אויך גערעדט צו איהם העפליך — איהר זייט צו פּאַרטייאיש דאָס צו אורטהיילען. און ווע־גען אייער צווייטער בעמערקונג, וואָס פאַר אַ מחותן פלאָרא איז מיט מיסטער ניימאַן'ען — דערויף האָף איך, אז זי וועט דאָס אייך אליין ערקלעהרען. איך ראַטה אייך אָבער — האָט ער צוגעגעבען מיט אַ פערבאָרגענעם שמייכעל — אז איהר זאָלט, ריידענדיג מיט פלאָרא'ן, מיסטער ניימאַן'ען „טרעמפּ“ ניט אָנרופען, דען איהר וועט גוט ניט אָפּשניידען.

— וואָס דען איז ער, ניט קיין טרעמפּ? — האָט זיך פרענק ווידער שטאַרק געקאָכט.

— אויב איהר ווילט פון מיר אן אנטוואָרט, וועל איך אייך איהם אויפ'ן שטעל געבען — איז דער דאָקטאָר אויך שוין געוואָרען אויפגערעגט, זעהענדיג אז פרענק האלט זיך ווידער ניט ארטיג — מיסטער ניימאַן איז פּונקט אזא דזשענטעלמען, ווי איהר און ווי איך.

פרענק האָט איראָניש געשמייכעלט.

— זאָל ער זיך זיין א דזשענטעלמען — האָט מיסעס זינגער געזאָגט מיט אנגסט אין איהר שטימע — אָבער וואָס וויל ער האָבען פון מיין קינד? וואָס פאר אן אונגליק האָט מיר עפּעס דאָ געטראָפן? ווער קען איהם, ווער ווייס איהם? אפשר איז איהם ווייניג געווען פופציג דאָלאַר, וועל איך איהם געבען נאָך פופציג, אפילו הונדערט און זאָל ער זיך געהן פון וואנען ער איז געגומען! וואָס איז דאָס עפּעס פאר אָ מין אָנשיקעניש אויף מיין קאָפּ?!

דער דאָקטאָר האָט מיטלייד געהאט מיט דער פרוי. ער האָט געפיהלט ווי שטאַרק זי ליידעט. ער האָט דארום איהר געוואָלט עט־וואָס בערוהיגען און געזאָגט:

— מאדאם זינגער, מיסטער ניימאַן איז אן אָרענטליכער יונ־גערמאַן און איהר דארפט אויף איהם אין כעס ניט זיין. ער וויל פלאָרא'ן קיין שלכטס ניט טהאָן, איך פערזיכער אייך דאָס...

— אז איך בין איהם מוחל זיינע טובות! האָט די פרוי זיך ווידער צושריען — הלואי וואָלטען מיר איהם גאָר ניט געוועזן דער־קענט, וואָלטען מיר היינט די שאַנדע ניט געהאט.

— זיין גליק וואָס ער ליגט יעצט קראנק, זאָנסט וואָלט איך זיך מיט איהם אָפּגערעכענט! — האָט פרענק געזאָגט, קריצענדיג מיט די צייהן פון כעס — אָבער איך וועל זיך נאָך מיט איהם צו־זאַמענטרעפען, דאַן...

— איך מוז אייך אויפמערקזאם מאכען — האָט דער דאָקטאָר צו איהם געזאָגט, — אז ניימאַן איז ניט קיין שרעקעדיגער אינ־געל און ער וועט צו יעדער צייט זיך מיט אייך וועלען בעגעגענען.

איהר האָט דאָך שוין געהאַט אַ געלעגענהייט איהם אביסעל קענען צו לערנען דאָ, ווען ער האָט זיך ענטזאָגט צו נעהמען אייער טשעק. דאָס איז איינס. צווייטענס, ערלויבט מיר אייך צו בעמערקען, אַז איך בין זעהר איבערראַשט צו הערען פון אייך אַזעלכע רייד. וואָס הייסט איהר סטראַשעט? דאָס איז דאָך עפּעס גאָר ניט מעשה דזשענטעלמען!...

— ערלויבט מיר אייך אויך אויפמערקזאַם צו מאַכען — האָט פרענק געענטפערט מיט פערבאָרגענע איראָניע — אַז איך בין אויך איבערראַשט, זעהענדיג ווי איהר האַלט אַזוי שטאָהל און אייזען פון דיעזען יונג.

— מיך וואונדערט עס אויך זעהר — האָט מיסעס זינגער זיך אָפּגערופען — איך האָב אימער געדענקט, אַז איהר זייט אונזערער אַ פריינד, צום סוף...

אין איהר שטימע האָבען זיך געהערט פערשטיקטע טרעהרען.

— איהר וועט מיט דער צייט זיך איבערצייגען, אַז איך בין אייך ווירקליך אַ פריינד — האָט דער דאָקטאָר גערעדט פון טיעפען הארצען — איהר דאַרפט אין דעם גאָר ניט צווייפלען, מאַדאַם. און אייך קען איך זאָגען — האָט ער זיך געווענדעט צו פרענק'ען — אַז איך האַלט אימער מיט דעם יעניגען, וועלכער האַנדעלט ריכטיג און עהרליך... אָבער גענוג וועגען דעם — איז ער שוין געוואָרען אונגעדולדיג — איהר ווילט דאָך זעהען פלאָרא'ן, קומט־זשע אַריין. זי איז ביי מיר אין צימער. אָבער איך וועל אייך איין זאַך בעמערקען — האָט ער צוגעגעבען — אַז איהר זאָלט זיך האַלטען רוהיג, ניט מאַכען קיינע סקאַנדאַלען, זאָנסט וועל איך אייך מוזען בעטען, איהר זאָלט פערלאָזען מיין צימער.

— מיר ווילען גאָר ניט אַריינגעהן — האָט פרענק זיך בעלייריגט — אַלעס וואָס מיר פערלאַנגען איז, אַז פלאָרא זאָל מיט אונז אַהיים געהן!

— עס ווענדעט זיך אָבער, צו זי וויל דאָס. ווי איך וויים, וועט זי פון דאַנען ניט אַוועקגעהן ביז מיסטער ניימאַן וועט ניט אַרויסגעהן פון האָספּיטאַל.

— מיר ווילען דאָס באַלד זעהען! — איז פרענק אָנגעצונדען געוואָרען פון רציחה — מיר ווילען דאָס באַלד זעהען!

— איהר ווילט אַלזאָ דוקא מאַכען א סקאַנדאַל, ווי איך זעה! — האָט זיך אויף דעם דאָקטאָר'ס געזיכט אויף בעוויזען אן אויס־דרוק פון כעס.

— איך דאַרף אייך קיין רעכענונג פון מיינע האַנדלונגען ניט אָפּגעבען! — האָט פרענק זיך אַלץ מעהר געקאָכט.

— איהר זייט שוין ווידער פרעך און איך וועל אייך פון יעצט אָן גאָר ניט ענטפערען — האָט זיך דער דאָקטאָר אָבגעקעהרט פון פרענק'ען. נאָכהער האָט ער זיך געווענדעט צו פלאָרא'ס מוטער, וועלכע האָט איהר אויפגערעגטען צוקינפטיגען איידעם געצויגען ביים אַרבעל, ער זאָל שווייגען, זאָגענדיג — מאַדאַם זינגער, קומט מיט מיר צו פלאָרא'ן.

— און מיסטער פרענק? — האָט זי צו דעם אַרצט געזאָגט מיט בעטענדע בליקען, אז ער זאָל איהם אויך ערלויבען מיטצוגעהן.

— ער קען דאָ בלייבען — האָט דער דאָקטאָר געזאָגט אין א שטרענגען טאָן — איך האָב פיינד צו האַנדלען מיט פרעכע מענ־שען.

— בעט זיך ניט, מיסעס זינגער — האָט פרענק כלומרשט מיט שטאָלץ געזאָגט — געהט איהר אריין און ברענגט איהר אָהער. איך וועל סיי ווי סיי ניט אריינגעהן!

די פרוי האָט זיך געפונען אין א פערלעגענהייט. עס איז איהר זעהר ניט אנגענהם געווען איבערצולאָזען אויפ'ן גאַס פרענק'ן. זי האָט אָבער קיין אַנדערע ברירה ניט געהאַט. זי האָט זיך פאַר איהם ענטשולדיגט און איז אַוועק מיט'ן דאָקטאָר צו דער טאָכטער.

דערזעהענדיג די טאָכטער, איז מיסעס זינגער צוגעלאָפען צו איהר און אויסגעבראָכען אין א געוויין. פלאָרא'ן האָבען דער מו־טער'ס טרעהרען זעהר גערירט. זי האָט זיך אָבער געמאַכט א האַרץ ווי ביי א גזלן. זי האָט זיך אָנגעשטרענגט מיט אַלע איהרע קרעפ־טען צו פערשטיקען אין זיך אַלע סענטימענטאַלע געפיהלען. קיינע טרעהרען, קיין בעטען טאָר איהר יעצט ניט ריהרען. זי מוז זיין

קאַלטבלוטיג, ווי אַ כירורג, בשעת ער מאַכט אַן אָפּעראַציאָן אויף זיינעם אַ פּאַציענט, קאַלטבלוטיג און אויסגערעכענט, זאָגנסט וועט זי איהר צוועק ניט ערגרייכען. זעהענדיג אָבער, אַז די מוטער הערט ניט אויף צו וויינען, האָט זי אַ זאָג געטהאָן מיט אַ געמאַכטע פרעה־ליכקייט.

— וואָס וויינסטו, מאַמאַ, איך בין דאָך ניט קראַנק.

— עס איז נאָך ערגער ווי דו וואָלסט חלילה קראַנק געווען!

— האָט די מוטער געכליפּעט — די שאַנדע וואָס דו האָסט אונז היינט פערשאַפט איז ערגער ווי די ערגסטע קרענק.

— שאַנדע?! — האָט פלאָרא געזאָגט ערשטוינט — וואָס מיינסטו מאַמאַ?

די מוטער האָט איהר דערלאַנגט די ענגלישע צייטונג, אין וועל־כער עס איז געווען פלאָרא'ס בילד און געזאָגט:

— נאַ, לעז, וועסטו שוין זעהן.

פלאָרא האָט אַ כאַפּ געטהאָן די צייטונג, זי האָט געעפענט און, דערזעהענדיג איהר בילד דאָרט, איז זי געוואָרען בלייך ווי קאַלך. זי האָט שנעל איבערגעלעזען וואָס עס איז געווען געשריעבען וועגען איהר און ווען זי האָט געענדיגט, האָט זי טיעף אָפּגעאָטהעמט און געלאַסען געזאָגט צו דער מוטער:

— דאָס רופסטו אָן שאַנדע? איך זעה ניט מיט וואָס דו האָסט זיך דאָ אַזוי צו שעהמען.

— פלאָרא! — האָט די מוטער פערצווייפעלט פערבראָכען די הענד — זיינען דיעזע ווערטער פון דיין מויל ארויסגעקומען? גע־וואַלד, וואָס הערען מיינע אויערען! וואָס האָב איך דערלעבט!

דער דאָקטאָר, וועלכער האָט זיך ביז יעצט גאָר ניט אריינגע־מישט אין זיך פערטיעפט כלומרשט אין אַ בוך, האָט זיך יעצט אָבגע־רופען, ווענדענדיג זיך צו דער פערוויינטער פרוי:

— מאַדאַם, איהר פערשאַפט זיך אומזיסטע ליידען. פלאָרא איז ניט קיין בייבי. זי האַנדעלט לויט איהרע געפיהלען און פון אייך, אלס מוטער, האָב איך ערוואַרט, אַז איהר וועט זיין אויף איהר זייט. פון אייער מאַן, זעהט איהר, ערוואַרט איך דאָס ניט, אָבער

פון אייך... ווער קען נאָך אזוי גוט פערשטעהן איהר הארץ ווי איהר — א מוטער און פרוי.

— איך זאָל זיין אויף איהר זייט ? ! און איהר זאָגט עס נאָך !

— האָט די פרוי זיך ווייטער געקאָכט — גיכער וועט זיין מיין לויה, איידער איך וועל ערלויבען אזא זאך. וואָס מיינט איהר עפּעס ? זאָלסט שוין אהיים געהן ! — האָט זי ווילד געכומען טופּען מיט די פיס, ווענדענדיג זיך צו דער טאָכטער — א היים געה, זאָג איך דיר, דו הערסט ?

— איך וועל פון דאנען ניט אוועקגעהן — האָט פלאָרא געלאַ־סען גענטפערט — איך האָב דאָך דיר טעלעפאָנירט אז איך בלייב דאָ.

— פלאָרא, איך זאָג דו זאָלסט אהיים געהן ! — האָט די מו־טער זיך נאָך שטארקער צושריען — אז ניט שיק איך אהער דעם טאטען, דאן וועסטו שוין געהן.

— אפילו גאָט אליין זאָל אהער קומען, וועל איך אויך ניט געהן — האָט פלאָרא גערעדט מיט דער זעלבער געלאסענהייט וואָס פריהער.

— דאָקטאר סטענטאָן ! — האָט מיסעס זינגער מיט אָפּענעם כעס געזאָגט צום ארצט — איך האָב זיך ווירקליך ניט געריכט, אז איהר זאָלט אזוי געגען אונז האנדלען.

— עס טהוט מיר זעהר לייד וואָס איהר בעגרייפט מיר ניט — האָט דער דאָקטאָר צו איהר געזאָגט אין א טאָן פון ערגערניס — וואָלט איהר מיר פערשטאנען, וואָלט איהר געוואוסט, אז אלעס וואָס איך טהו, איז דאָס נור אויס אויפריכטיגער פריינדשאפט צו אייער פאמיליע. איך האָב דאָס אייך שוין פריהער ערקלעהרט און איך ווידערהאָל עס אייך יעצט.

— ווארום טרייבט איהר זי ניט ארויס פון דאנען, הא ? — האָט די פרוי ווייטער געליארעמט — וואו איז דאָס געהערט געוואָ־רען, אז א געזונטער מענש זאָל זיין אין א האָספּיטאָל. איהר העלפט דאָך איהר אליין צו !

— ארויסטרייבען זי ? איך האָב קיין מאָראַלע רעכט ניט אזוי

צו טהאָן. אָבער איך האָב זי געבעטען, זי זאָל אהיים געהן. איז דאָס וואהר, פלאָרא? — האָט דער דאָקטאָר זיך גע'עדות'ט מיט מיסס זינגער.

— עס איז אמת, — האָט פלאָרא געענטפערט — איך קען אָבער ניט אוועקגעהן פון דאַנען.

— דו דארפסט טאקי זיין אין א האָספיטאל, אָבער ניט דאָ, נור אין א משוגעים־האָספיטאל — האָט די מוטער טרויעריג געשאָקעלט מיט'ן קאָפּ — פלאָרא, פלאָרא, וואו איז דיין שכל אהינגעקומען? וואָס טהוט זיך עפּעס מיט דיר?

— מאַמא, דו שניידסט מיין האַרץ מיט דיינע רייד. איך האָב ערווארטעט, אז דו וועסט זיין די איינציגע אין הויז, וואָס וועט מיט מיר מיטפיהלען. צום סוף זעה איך, אז איך האָב א טעות געהאט. איין פריינד איז מיר בלויז געבליבען און דאָס איז מיין טהייערער, עדעלער דאָקטאָר! — האָט פלאָרא ליעבליך ארומגענומען דעם אַרצט.

די מוטער האָט ווידער עפּעס געוואָלט זאָגען, אָבער דער דאָקטאָר האָט פריהער פערכאפּט, זאָגענדיג:

— נישקשה, זי וועט זיין אויף דיין זייט. זי וועט זיך מיט דער צייט אליין איבערצייגען, אז זי האָט א טעות געהאט. איהר וועט זעהן, מיסעס זינגער, אז איהר וועט בעדויערען פאַרוואָס איהר האָט פערשאפּט פלאָרא'ן שמערצען. איך וויל אז איהר זאָלט גוט נאָכדיינקען וועגען מיינע רייד. איהר קענט מיך זעהר גוט. איך בין אַן ערנסטער מענש. ווען איך וואָלט וויסען, אז דאָ האַנדעלט זיך אום עפּעס א קאַפּריז, וואָלט איך געווען דער ערשטער איהר דעריין צו שטערען. פלאָרא איז אין ניימאַן'ען פערליעבט, ערנסט פערליעבט און ניימאַן ליעבט זי אויך ניט ווייניגער ווי זי איהם. — דאָס איז קיין שפּיעלכעל ניט....

— און איהר רעדט אזוי גלייכגילטיג וועגען דעם אלעם? — האָט מיסעס זינגער אויסגעבראָכען אין אַ נייעם שטראָם טרעהרען — מיר בלוטעט דאָס האַרץ און איהר רעדט זיך פונקט ווי עס וואָלט זיך דאָ געהאנדעלט אום א קלייניגקייט. וואָס הייסט זי איז

פערליעבט אין דעם יונג ?! ווער איז ער ? ווער קען איהם ? ווי קומט זי צו איהם ? דאָס איז איינס. צווייטענס, פערגעסט איהר גאָר, אז זי האָט א חתן ? וואָס מיינט איהר עפּעס, דאָס איז א שפּיעלכעל, וואָס ?

— טרעפט דען ניט, אז א מיידעל פערליעבט זיך אין אן אנ־דערען און וואַרפט אַוועק איהר חתן ? — האָט דער דאָקטאָר ווייטער געזוכט צו ווירקען אויף דער פרוי — עס טרעפט זאָגאר, אז פערהייראַטע פרויען שיידען זיך מיט זייערע מענער און פעראייניגען זיך נאָכהער מיט די, צו וועמען זייער הארץ בעלאַנגט. און דאָס זעלבע פּאַסירט אויך מיט מענער. אָבער וואָצו די אַלע רייד ? ווייסט איהר דען דאָס אַליין ניט פּונקט אזוי ווי איך ?

— איך ווייס, איך ווייס מיין אונגליק ! — האָט מיסעס זינ־גער ביטער געקלאָגט — הלואי וואָלט איך דאָס ניט דערלעבט צו וויסען !

— מאַמאַ, וואָרום צורייסט דו מיר אזוי מיין הארץ אין דער צייט, ווען איך בין אזוי גליקליך ? — האָט פלאָרא אין א וויינענ־דיגען טאָן געזאָגט צו דער מוטער.

— גליקליך ביזטו ? — האָט די מוטער טרויעריג געשאָקעלט מיט׳ן קאָפּ — מיינע שונאים זאָלען אזוי גליקליך זיין זייער גאַנ־צען לעבען !

— אין וואָס איהר גליק בעשטעהט קען קיינער ניט וויסען אזוי גוט, ווי זי זעלבסט — האָט דער דאָקטאָר בעמערקט.

— יא, זי ווייס, זי ווייס — האָט די מוטער געבליפּעט — בלינד איז זי, זי זעהט ניט די געפאַהר וואָס עס שטעהט פאַר איהר. דעם שכל האָט מען בייא איהר צוגענומען...

— מאַמעניו, ווען דו זאָלסט וויסען ווי הייס איך ליעב ניי־מאַן׳ען, ווי גליקליך איך בין, וואָלסטו אזוי ניט ריידען ; דו וואָלסט זיך אויך געפיהלט גליקליך — האָט פלאָרא אין א געפיהלפאָלע שטימע געזאָגט צו דער מוטער.

— איך וויל טאקע ניט וויסען ! — האָט מיסעס זינגער זי אָבּ־געשטויסען פון זיך — איך וויל דערפון ניט הערען. וואַרט ! —

האָט זי צו איהר געמאַכט מיט'ן פינגער — דער פּאַפּאַ וועט דאָ אהערקומען, מיט איהם וועסטו שוין אַזוי ניט ריידען. ער וועט אַזעלכע רייד ניט וועלען הערען פון דיר.

— אויך אייער מאַן וועט מיט דער צייט זיך איבערצייגען, אַז פלאָרא האָט ריכטיג געהאַנדעלט — האָט דער דאָקטאָר זיך ווידער אָפּגערופען — איך פערזיכער אייך, מיסעס זינגער, ווען פלאָרא וואָלט פרענק'ן געליעבט, וואָלט זי זיך אין קיין אנדערען קיינמאָהל ניט געווען איינגעליעבט.

דאָ האָט זיך מיסעס זינגער דערמאָנט אָן פרענק'ן. זי איז אַזוי ערביטערט געווען, דאָס זי האָט אָן איהם גאָר געהאַט פערגעסען, און זי האָט געטראַכט וואָס זי זאָל דאָ טהאָן. זאָל זי ארויסגעהן צו איהם, האָט זי אָבער נאָך אַלץ געהאָפּט, אַז זי וועט די טאָכטער דאָך איבעררייידען, זי זאָל מיט איהר אהיים געהן. זאָל זי פלאָרא'ן זאָגען, אַז זי זאָל מיט איהר ארויסגעהן צו איהם, האָט זי ווידער מורא געהאַט, אַז זי וועט זיך מיט פרענק'ן באַלד צוקריעגען, און דאָס האָט זי דורכאויס געוואָלט אויסמיידען. זי איז ביי זיך כמעט זיכער געווען, אַז פלאָרא וועט ענדליך פון נייעמאַן'ען זיך אָבטשעפּען און הייראַטהען מיט פרענק'ן. זי האָט זיך דארום געפונען אין אַ פערלעגענהייט, ניט ווילענדיג וואָס זי זאָל דאָ טהאָן. ענדליך האָט זי זיך עטוואָס בערוהיגט און געזאָגט געלאַסען:

— וואָס שפּעטער וועט זיין, וועלען מיר זעהן, אָבער יעצט קום אהיים, פלאָרא. דער פּאַפּאַ מוז שוין געוויס זיין אין הויז.

פלאָרא איז יעצט געווען גליקליך וואָס די מוטער האָט זיך בערוהיגט, אָבער אין דער זעלבער צייט האָט זי מורא געהאַט, אַז זי וועט זיך באַלד ווידער ערגערען, ווען זי וועט הערען, אַז זי וויל ניט אהיים געהן.

— מאַמעניו, איך קען ניט אוועקגעהן פון דאַנען — האָט פלאָרא זיך געבעטען ביי דער מוטער — און וואָס אַנבעלאַנגט דעם פּאַפּאַ, וועל איך איהם באַלד אָפּרופען דורכ'ן טעלעפאָן. איך וועל מיט איהם ריידען און אַלעס וועט זיין אָלל־רייט.

די מוטער איז ווירקליך ווידער זעהר אונרוהיג געוואָרען. זי

האָט פערצווייפעלט פערבראָכען די הענד און ביטער געזיפצט.

— אפשר וואָלסטו טאקע היינט אהיים געגאנגען — האָט דער דאָקטאָר געזאָגט צו פלאָרא׳ן, ניט קענענדיג שוין צו קוקען דאָס צער פון מיסעס זינגער — אויב דו ווילסט, וועל איך מיט דיר מיטגעהן.

— ניין, איך בלייב דאָ — האָט פלאָרא ענטשלאָסען געזאָגט, ווערענדיג נערוועז.

— האָסט פערגעסען, אַז מיסטער פרענק וואַרט אונטען — האָט דער דאָקטאָר ווייטער געזאָגט — ער וויל זיך דאָך זעהען מיט דיר.

— ווארום איז ער ניט אריינגעקומען? — איז שוין יעצט אָן פלאָרא׳ן ניט געווען צו דערקענען, אַז זי איז מיט עטליכע מינוטען צוריק געווען נערוועז — איך וויים, אַז ער וואַרט אונטען.

— ער האָט זיך געגען מיר פרעך אויפגעפיהרט, האָב איך איהם ניט געוואָלט אריינלאָזען — האָט דער אַרצט איהר ערקלעהרט.

— איהר דארפט אויף איהם קיין פעראיבעל ניט האָבען, דאָקטאָר — האָט מיסעס זינגער זיך אָפּגערופען — ער איז נעבעך אזוי פערביטערט...

— איך געה איהם אהער אריינברייגנען — האָט פלאָרא זיך געלאָזען געהן צו דער טיהר — דאָ וועל איך מיט איהם אלעם „סעטלען". אין דיעזען פלאץ האָב איך איהם אָנגעהויבען פיינד צו קריגען. ליגענדיג דאָ האָב איך אויסגעפונען, אַז ער איז אַ גראָבער עגאָאיסט, אַז דעם איינציגען אָפּפער וואָס ער קען פאר מיר בריינגען איז — געלד... היינט, באלד וועל איך אלעס מיט איהם ענדיגען און טאקע דאָ.

די מוטער איז צו איהר צוגעלאָפען און זי פערהאַלטען, זאָגענדיג מיט טרעהרען אין די אויגען:

— פלאָרא, דו וועסט ניט געהן, איך שווער ביי מיין געזונד, ביי מיין לעבען, אַז דו וועסט ניט געהן.

דאָ האָט זיך געהערט אַ קלאַפּ אין טיהר און עס איז אריינגעקומען אַ בעדיענער, וועלכער האָט דעם דאָקטאָר געמעלדעט, אַז

א געוויסער מיסטער זינגער ווארט אונטען אויף איהם.

— א קלאָג איז צו מיר, דער פּאפּא איז דאָ! — האָט מיסעס זינגער מיטביידע הענד זיך אָנגעכאפּט פאר'ן קאָפּ — פון וואַנען האָט ער זיך דערוואוסט, אז מיר זיינען דאָ.

— וואָס האָסטו זיך אזוי דערשראָקען? — האָט פלאָרא גע־זוכט צו בערוהיגען דער מוטער — גאַנץ גוט וואָס ער איז דאָ. איך וויל טאקע, ער זאָל זיין דערביי, ווען איך וועל ריידען מיט פרענק'ען. דאָקטאָר — האָט זי צוגעגעבען, ווענדענדיג זיך צום ארצט — זייט אזוי גוט און הייסט אהער ארייננקומען דעם פּאפּא און פרענק'ען.

— ניין, ניין! — האָט די מוטער פּראָטעסטירט — טהוט דאָס ניט, וואָרים דאָ וועט זיין אזא סקאנדאל, אז דער גאנצער האָס־פּיטאל וועט זיך איבערקעהרען.

— עס וועט קיין שום סקאנדאל ניט זיין — האָט פלאָרא גע־לאסען גערעדט — דו שרעקסט זיך אומזיסט מאמע. זאָלען זיי אריינקומען. דאָקטאָר — האָט זי זיך ווידער געבעטען ביי דעם ארצט — זייט איהר זיך אליין מטריח און ברייננגט זיי אריין אהער. זאָגט זיי, אז אויב זיי ווילען מאכען דעם מינדעסטען סקאנדאל, וועט איהר זיי פון דאַנען ארויספיהרען.

דער דאָקטאָר איז ארויס. פלאָרא איז צוגעשפּרונגען צו דער מוטער, זיך ארויפגעוואָרפען איהר אויפ'ן האלז און אין א געפיהל־פאָלע שטימע געזאָגט:

— מאמעניו, האָב מיטלייד מיט מיר! דו האָסט דאָך מיר אימער אזוי היים ליעב געהאט, טאָ ווארום פערשאפּסטו מיר יעצט אזוי פיעל שמערצען? איז דען ניט גענוג פאר דיר, ווען איך זאָג דיר, אז איך האָב ניימאַן'ען אזוי שטארק ליעב, אז אָהן איהם האָט דער לעבען ביי מיר קיין שום ווערטה ניט? אָה, ווען דו זאָלסט וויסען וואָס פאר אן עדלער, גוטער מענש ער איז! ער האָט דאָך מיין לעבען גערעטעט! זיין בלוט האָט ער דאָך אוועקגעגעבען אום מיר ביים לעבען צו דערהאלטען. און וואָס האָט פרענק פאר מיר געטהאָן, הא? איך האָב געשוועבט צווישען לעבען און טויט און ער

האָט מיך ראַטעווען ניט געוואָלט. ער האָט ביי זיך געווים געטראַכט: ווער ניט זיין פלאָרא, וועט זיין אַן אַנדערע... ווי־זשע קען מען אַזאַ גראָבען מענשען ליעב האָבען? און דו ווייסט דאָך, אַז איך האָב איהם קיינמאָל ניט געליעבט. איך שווער דיר ביי גאָט, אַז ביז איך האָב ניימאַן׳ען ניט דערקענט, האָב איך גאָר ניט געוואוסט וואָס ליעבע איז. מאַמעניו, פערשטעהסטו מיך נאָך אַלץ ניט? ווערסטו נאָך ווייטער זיין געגען מיר?

— קינד מיינס! — האָט די מוטער געוויינט מיט הייסע טרעה־רען, צוטוליענדיג די טאָכטער פעסט צו זיך און קושענדיג זי אין שטערען — איך פערשטעה דיך, איך פערשטעה דיך זעהר גוט. אָבער בעטראַכט נאָר די שאַנדע וואָס דו פערשאַפסט אונז. מען רעדט דאָך שוין יעצט צווישען אַלע אונזערע בעקאַנטע וועגען אונז. מיר וועלען זיך דאָך שעהמען צו ווייזען פאַר מענשען...

— קיין ערגערע שאַנדע זאָלסטו קיינמאָל אין לעבען ניט האָ־בען — האָט פלאָרא ווייטער געריעדט פון טיעפען הארצען — וואָס אַרט עס דיך וואָס מען רעדט! וואָלסטו געוואָלט צוליעב דעם מיך אונגליקליך מאַכען אויף דעם גאַנצען לעבען?

— דיך אונגליקליך מאַכען? — האָט די מוטער נאָך שטאַרקער זיך צוגעטוליעט צו זיך — נאָך וואָס לעב איך דען אויף דער וועלט, ווען ניט צוליעב דיר? האָט איך ניט געוויינט און געבעטען זיך ביי דאָקטאָר סטענטאָן, ער זאָל נעהמען מיין בלוט, אום דיך צו ראַטע־ווען? איך...

זי האָט פּלוצלונג אַ שטאַרקען ציטער געטהאָן, איז אָפּגעשפּרונ־גען פון דער טאָכטער און געזאָגט מיט שרעק:

— דער פּאַפּאַ געהט. פלאָרא־לעבען געדענק, ברענג איהם ניט אין כעס אריין, איך בעט דיך! מיר וועלען זעהן וואָס שפּעטער וועט זיין. איך... איך...

זי האָט ניט געענדיגט. די טהיר האָט זיך געעפענט און עס איז אריין דער דאָקטאָר און נאָך איהם זינגער מיט פרענק׳ן.

פלאָרא איז געשטאַנען רוהיג. איהר געזיכט איז יעצט געווען עטוואָס בלייך, אָבער מען האָט אויף איהר ניט געקענט בעמערקען

דעם מינדעסטען צייכען פון אויפרעגונג, ווערענד די מוטער האט זיך געטרייסעלט ווי אין א פיבער. דער דאקטאר האט זיינע אויגען ניט אראבגענומען פון פלארא'ן און בעוואונדערט איהר מערקווירדיג רוהיגע האלטונג אין דיעזען מאמענט.

— פלארא! — האט פרענק אויסגעשריען אין א קול, אין וועלכען עס האט זיך געהערט א פערשטיקטער שמערץ — וואס טהוט זיך עפעס מיט דיר? דו האסט געוואוסט, אז איך ווארט אונטען און ביזט צו מיר ניט ארויסגעקומען!

— איך האב געוואלט געהן, נאר די מאמע האט מיר ניט גע־לאזען — האט פלארא געלאסען געענטפערט.

— איך מיין פריהער, ווען איך האב צו דיר געשיקט זאגען, אז איך און די מאמע ווארטען דרויסען — האט פרענק ווייטער גערעדט.

איהר פאדערט אלזא פון מיר רעכנונג? — מיסטער פרענק — האט פלארא אויף איהם א שטרענגען קוק געטהאן.

— וואס איז דאס פאר א „מיסטער פרענק"? — האט דער פאטער אויף איהר א געשריי געטהאן אין א פערשטיקטען קול — וואס איז דאס עפעס פאר א „מאנקי־ביזנעס", הא? און אז ער פאדערט רעכענונג, טאר ער ניט, וואס? ער האט א רעכט דערצו!

— ניין, ער האט קיין רעכט ניט דערצו — האט פלארא אין א שארפע שטימע געענטפערט, אפאטהעמענדיג שווער.

די מוטער איז צוגעלאפען און זיך אוועקגעשטעלט צווישען דער טאכטער און דעם מאן. אבער מיסטער זינגער האט איהר אב־געשטויסען אן א זייט, זאגענדיג צו איהר מיט רציחה:

— וואו רוקסטו זיך, אלטע בהמה?! נעהסט זיך שוין אנ־נעהמען פאר איהר?

די פרוי האט זיך זעהר פערשעהמט פאר דעם דאקטאר און האט זיך ביטער צוכליפעט.

— צו וועמען האסטו דאס אזוי גערעדט דו, הא? — האט זינ־גער, קריצענדיג מיט די ציינער זיך צוגערוקט צו דער טאכטער, וועל־כע איז געשטאנען אין א רוהיגער פאזע.

— מיסטער זינגער! — האט דער דאקטאר זיך אפגערופען

אין אַ שטרענגען טאָן — איהר האָט דאָך מיר עפּעס פערשפּראָכען. איהר האָט שוין פערגעסען? איך וועל ניט ערלויבען דאָ קיינע סקאַנדאַלען!

אויך פרענק איז צוגעלאָפען צו דעם אויפגערעגטען און זיך ביי איהם געבעטען:

— מיסטער זינגער, מאַכט ניט קיינע סקאַנדאַלען! בערוּ־היגט זיך. מיט גוטען וועלען מיר מעהר אויפטהאָן ווי מיט בייזען.

זינגער האָט אָבער ניט געלאָזען ריידען צו זיך. ער האָט ווייטער געשריען, ווענדענדיג זיך צום דאָקטאָר:

— אויב איהר ווילט אויסמיידען סקאַנדאַלען, טאָ טרייבט איהר ארוים פון דאַנען!

— איך האָב שוין פריהער אייער פרוי ערקלעהרט, אַז איך האָב קיין רעכט ניט אַזוי צו האַנדלען — האָט דער דאָקטאָר געענטפערט — ניימאַן איז אַ פּריוואַט פּאַציענט.

— אַ פּריוואַט פּאַציענט! — האָט זינגער גיפטיג איהם אי־בערקרימט — איך וואָלט וועלען וויסען, ווער עס צאָהלט דאָס דאָ פאַר איהם.

— איך צאָהל! — האָט דער דאָקטאָר געענטפערט אין אַ שאַרפען טאָן.

— הם... איהר צאָהלט פאַר איהם! — האָט זינגער נאָך אַלץ ניט אויפגעהערט צו ריידען מיט גיפט — אָבער וועמען אַרט עס? איך וויל, אַז איהר זאָלט דאָ פּלאַראַ'ן ניט ערלויבען צו זיין.

און ווענדענדיג זיך צו דער טאָכטער, האָט ער מיט כעס אַ טופּע געטהאָן מיט'ן פוס און געשריען:

— אָט שוין, אין דער מינוט זאָלסטו פון דאַנען ארויסגעהן!

— מיסטער זינגער! — איז ווידער צו איהם צוגעגאַנגען פרענק און זיך ביי איהם געבעטען — פאָלגט מיר, בערוהיגט זיך. איהר וועט זעהען, אַז מיט גוטען וועלען מיר פיעל מעהר אויפ־טהאָן ווי מיט בייזען. דאָקטאָר — האָט ער צוגעגעבען, ווענדענדיג זיך צום אַרצט, וועלכער האָט ארומגעשפּאַנט הין און צוריק אי־בער'ן צימער אַן אויפגערעגטער — ווילט איהר זיין אַזוי פריינד־

ליך און מיר געבען אויף עטליכע מינוט א ציממער, וואו איך זאל קענען רעדען מיט פלארא'ן אונטער פיער אויגען?

פלארא האט א לייכטען ציטער געטהאן און געזאגט אין א נערוועזען טאן:

— אויב איהר האט מיר עפעס צו רעדען, קענט איהר דאס טהאן דא אין אלעמענס אנוועזענהייט. מיר האבען ניט קיינע סודות צווישען זיך.

אויף פרענק'ס געזיכט האט זיך בעוויעזען א שמערצליכער אויסדרוק. ער איז צוגעגאנגען צו פלארא'ן און מיט אויסגעשטרעקטע הענד האט ער אין א בעטענדען טאן געזאגט:

— פלארא, איך וויל מיט דיר בלויז עטליכע ווערטער ריידען און איך וויל ניט אז אימיצער זאל דערביי זיין. קענסטו דאס ניט טהאן פאר מיר?

— ניין — האט פלארא ענטשלאסען געענטפערט, שאקלענדיג מיט'ן קאפ — איך וויל דוקא, אז עס זאל יא אימיצער זיין דערביי, ווען מיר וועלען האבען אונזער לעצטען געשפרעך.

— וואס?! — האט פרענק איבערגעפרעגט מיט שרעק, ווע־רענד זיין געזיכט האט זיך מיט א טוידטע בלייכקייט בעצויגען.

— יא, אונזער לעצטער געשפרעך. היינט ווערט אלעס צווישען אונז געסעמעלט! — האט פלארא גערעדט שארף און שטאלץ.

— איך האב מורא, אז עס וועט טאקע זיין דיין לעצטער גע־שפרעך היינט, אויב דו געהסט גלייך ניט אהיים! — איז זינגער ווידער צוגעשפרונגען צו פלארא'ן מיט אויפגעהויבענע פויסטען, אזוי ווי ער וואלט זיך וועלען ווארפען צו איהר שלאגען.

— מיסטר זינגער! — איז דער דאקטאר צוגעלאפען און מיט זיך פערשטעלט פלארא'ן, אזוי, אז ער איז געבליבען שטעהן פנים צו פנים מיט זינגער'ן, וועלכער איז געוועזען ווילד פון כעס — איהר שפיעלט זיך צו פיעל מיט מיין גערולד. איך גיב אייך מיין לעצטע ווארנונג, וועט איהר זיך ניט האלטען רוהיג, רוף איך גלייך אריין מענשען און מען וועט אייך פון דאנען ארויספיהרען. איך קען ניט ערלויבען דא קיינע סקאנדאלען. דא איז א האספיטאל.

— איך זאָג דיר נאָך אַמאָל, פּאַפּאַ — האָט פלאָרא זיך אָפּ־געזרופּען געלאַסען אָבער אין אַ פעסטען טאָן — אויב דו ביזט אַ־ער געקומען מיט'ן צוועק, מיר אַ היים צו נעהמען, איז געווען אומזיסט דיין טרחה. קיינער קען מיר ניט פון דאַנען צו נעהמען אַ חוץ איין מענש, און מיט איהם וועל איך געהן, ווען די פּאַסענדע צייט וועט קומען.

— אין דער ערד אַריין וועסטו ביי מיר געהן און דאָס טאַקע באַלד! — האָט דער פאָטער ווידער געליאַרעמט.

— פלאָרא, בלויז אַ פּאָר ווערטער וויל איך מיט דיר ריידען! — האָט פרענק זיך ווידער געבעטען ביי זיין כלה — ניט מעהר ווי אַ פּאָר ווערטער. קענסטו דאָס פאַר מיר ניט טהאָן? האָב איך זיך דאָס ביי דיר פערדיענט?

— עס טהוט מיר זעהר לייד, וואָס איך קען אייך ניט צוליעב טהאָן — האָט פלאָרא געלאַסען געענטפערט — און וואָס אַנבע־טרעפט צו איהר האָט זיך דאָס ביי מיר פערדיענט, וועלל... איך האָב מיט אייך קיינע רעכנונגען ניט. איך האָב שוין מיין חשבון געמאַכט און האָב שוין אונטערגעצויגען די אונטערשטע שורה...

— נאַ, גיב אַ קוק און שעפּ נחת פון דיין טעכטער'ל! — האָט זינגער איראָניש געזאָגט צו דער פרוי — דו הערסט אַביסעל אַ לשון? ווי זי האָט זיך דאָס אַזוי שנעל אויסגעלערענט!

די פרוי האָט טרויעריג געשאָקעלט מיט'ן קאָפּ און געווישט די טרעהרען פון די אויגען, שלוכצענדיג דערביי אין דער שטיל.

— פלאָרא, איז דאָס דיין לעצטער בעשלוס? — האָט פרענק מיט אַ טיעפען אַנגסט ווייטער זיך געבעטען ביי זיין כלה — דו ווילסט מיט מיר ניט ריידען אַ פּאָר ווערטער אונטער פיער אויגען?

— איך האָב דאָך אייך שוין געזאָגט. איך בייט ניט אַזוי שנעל מיין מיינונג און איך וויל טאַקע, אַז איהר זאָלט זיך דאָס גוט אין אַכט נעהמען — האָט פלאָרא געענטפערט אַלץ מיט דער זעלבער געלאַסענער, רוהיגער האַלטונג וואָס פריהער.

פרענק האָט גענומען זיין העט, געוואָרפען אַ טרויעריגען בליק

אויף פלאַרא׳ן און מיט אַ שטילען „גוד נייט“ זיך געלאָזען געהן צו דער טיהר.

זינגער איז צו איהם צוגעלאָפען, איהם אָנגעכאַפּט פאַר די הענד און געוואָלט עפּעס זאָגען. אָבער דאָ האָט זיך דערהערט פלאַרא׳ס שטימע:

— איך וואָלט אייך וועלען בעטען, מיסטער פרענק, איהר זאָלט אַזוי גוט זיין און פערבלייבען דאָ נאָך אַ ווײַלע. איך האָב אויך מיט אייך עפּעס צו ריידען, אָבער אונזער געשפּרעך, קען גע־פיהרט ווערען דאָ, אַלע מעגען עס הערען.

— פלאַרא לעבען! — איז די מוטער צוגעגאַנגען צו איהר און זיך געבעטען מיט טרעהרען אין די אויגען — וואָרום ביזטו אַזוי פּער׳עקשן׳ט? קענסטו אַזא קליינינגקייט ניט צוליעב טהאָן. איך בעט דיך. זאָגט איהר אַליין, דאָקטאָר — האָט זי זיך געווענדעט צום אַרצט — איז זי גערעכט? דאַרף זי אַזוי האַנדלען?

— מיסטער פרענק — האָט דער דאָקטאָר זיך אָפּגערופען — איהר פערבלייבט דאָ מיט פלאַרא׳ן און מיר וועלען אַלע אַרויסגעהן.

פלאַרא האָט געשוויעגען. געגען דאָקטאָר האָט זי ניט געקענט פּראָטעסטירען. פרענק האָט אַ נייג געטהאָן מיט׳ן קאָפּ און געמאַכט דערביי כלומרשט אַ מינע, אַזוי ווי ער וואָלט איהם דאַנקען דער־פאַר. אָבער אין האַרצען האָט ער דעם דאָקטאָר געהאַסט. ער האָט געדיינקט, אַז ער איז אין דעם אַלעם שולדיג. וואָרום האָט ער עפּעס פּונקט אויסגעקליעבען ניימאַן׳ען. עס זיינען דאָך געקומען אַזוי פיעל געזונטע קערלען, איירישע, איטאַליענישע, פּאָליאַקען און נעגערס; ניימאַן איז געווען דער איינציגער איד, האָט ער איהם גאַר אויס־געקליבען!

— קומט! — האָט דער דאָקטאָר אַ מאַך געטהאָן מיט׳ן קאָפּ צו די זינגערס, וועלכע זיינען נאָך איהם אויך אַרויסגעגאַנגען.

פרענק איז געבליעבען שטעהן בעוועגלאָז אויף דעם זעלבען אָרט, וואו זינגער האָט איהם פריהער אָבגעשטעלט, ווען ער האָט שוין געוואָלט אַוועקגעהן. זיינע אויגען זיינען געווען אַרונטערגע־לאָזען צו דער ערד און זיין געזיכט איז מיט אַ געדיכטען וואָלקען

פון טרויער בעצויגען געוואָרען. פלאָרא, פערקעהרט, איז געווען, ווי פריהער, רוהיג געלאַסען. זי האָט אַ פּאָר מאָל אַ בליק געטהאָן אויף פרענק׳ען און אין איהר בליק האָט זיך יעדעס מאָל אָפּגע־שפּיעגעלט האַס און פעראַכטונג.

יא דער האַס צו איהר חתן איז געוואַקסען אין דער זעלבער צייט וואָס איהר ליעבע צו ניימאַן׳ען האָט זיך אַלץ שטאַרקער צופלאַ־קערט אין איהר הארצען. וואָס שטאַרקער זי האָט געליעבט, אַלץ שטאַרקער איז געוואָרען איהר האַס צו פרענק׳ען. ליעבע און האַס — דיעזע צוויי קאָנטראַסטען, דיעזע צוויי פערקעהרטע געפיהלען האָבען יעצט אַנגעפילט פלאָרא׳ס הארץ און די נשמה. די הויפּט אורזאַכע ווארום זי האָט פרענק׳ען אַזוי פיינד געקראָגען איז געווען דאָס, וואָס ער האָט איהר לעבען ניט געוואָלט ראַטעווען. ער האָט זי נאָר געליעבט, ווען זי איז געווען געזונד, פּרעהליך, מונטער. טאָ־מער איז זי קראַנק געוואָרען און איהר לעבען האָט געהאַנגען אויף אַ האָאר, האָט ער גאָר ניט פּאַר איהר געוואָלט טהאָן. דאָס איז בלויז מהיילוויז געווען ריכטיג. אַם שטאַרקסטען האָט זי פרענק׳ען אָנגעהויבען פיינד צו קריעגען ערשט דאַן, ווען אין איהר הארץ האָט מעכטיג זיך צופלאַמט די ליעבע צו ניימאַן׳ען, און דאָס איז געווען דאַן, ווען זי האָט פון איהם דעם בריעף בעקומען.

אַ היבשע ווייְלע האָט אין צימער געהערשט אַ דריקענדע שטיל־קייט. פרענק האָט געוואַרט, אַז פלאָרא זאָל פריהער אָנפאַנגען צו ריידען. דאָס איז ניט געווען דערפאַר, ווייל ער האָט זיך געשעהמט; ער האָט איינפאַך ניט געקענט איצט ריידען. זיין הארץ האָט איהם שמערצליך געקלעמט, אין האַלז האָט איהם עפּעס געגומען שטיקען און אין מוח האָבען טויזענדער גלאָקען געקלונגען...

עס גיעבט אַ שטילקייט, וועלכע בערוישט, בעטויבט, מעהר ווי דער שטאַרקסטער, רוישיגסטער געפּילדער און ליאַרם...

פלאָרא האָט אויך געשוויגען, אָבער צוליעב אַן אַנדערע אורזאַ־כע. זי האָט זיך פלוצלונג דערמאָהנט אָן די געסט, וועלכע געפינען זיך יעצט ביי ניימאַן׳ען. זי איז געווען צופריעדען וואָס ער איז ניט געבליעבען אַליין מיט דער נוירם. מיט זיינע פריינד איז איהם

געווים היימליכער. אָבער באַלד האָט איהר בעהערשט עפּעס אַן אונ־רוהיגקייט. פאַר איהרע אויגען איז אַרויסגעשוואומען די בילד פון דער מיידעל — ראָזי׳ס אומעדיגע, פערזאָרגטע געזיכט. אָנפאַנגס האָט זי געמיינט, אַז דאָס איז אַן אויסדרוק פון מיטלייד צו ניי־מאַן׳ען, און זי האָט אין האַרצען געפיהלט אַ טיעפע דאַנקבאַרקייט צו דער מיידעל און איהר פאָטער, וואָס זיי זיינען געקומען בעזוכען איהר געליעבטען. אָבער יעצט איז זי עפּעס מיט זייער וויזיט ניט צופריעדען, איבערהויפּט מיט דער מיידעל׳ס. זי דערמאָהנט זיך אָן איהר מאָדנער האַלטונג, אָן איהרע טרויעריגע בליקען און זי קומט צום שלום, אַז דאָס איז ניט קיין געוועהנליכער אויסדרוק פון מיט־לייד... דיעזע אונצופריעדענהייט פערשפּרייט זיך אין איהר און באַפּט אַרום איהר האַרץ, איהר נשמה. זי מוז שוין אַריינלויפען אַהין, זי וועט זיי דאַרטען מיט ניימאַן׳ען אַליין ניט לאָזען, בעשליסט זי, און עס פערדריסט זי שטאַרק, פאַר וואָס זי איז גאָר פון דאָרט אַרויסגעגאַנגען; זי האָט די געסט ניט געדאַרפט איבערלאָזען מיט ניימאַן׳ען. זי ברענט פון נייגיעריגקייט צו וויסען וואָס זיי האָבען דאָרטען גערעדט. וואָלטען זיי ריידען אין ענגליש, וואָלט זי געקענט פרעגען די נוירס. זי איז אָבער זיכער געווען, אַז דער געשפּרעך ווערט געפיהרט אין אידיש.

אַ נערוועזער ציטער האָט אויפגעטרייסעלט אַלע איהרע גליע־דער. זי האָט געוואָרפען אַ בייזען בליק אויף פרענק׳ען און איבער־געריסען די שטילקייט, זאָגענדיג:

— אַלזאָ וואָס האָט איהר מיר צו זאָגען, מיסטער פרענק?

פרענק האָט זי אַ ווייַלע בעטראַכט מיט אַ טרויעריגען בליק און נאַכהער געזאָגט אין אַ ריהרענדע שטימע:

— פלאָרא, ווארום פייניגסטו מיך אַזוי גרויזאַם? וואָס...

— דאָס האָב איך דאָך שוין געהערט — האָט פלאָרא אונגע־דולדיג איהם איבערגעשלאָגען די רייד — זאָגט וואָס איהר האָט צו זאָגען און מאַכט עס קורץ און שאַרף, איך האָב קיין צייט ניט.

פרענק האָט טיעף אָפּגעזיפצט, אומגעקוקט זיך אין אַלע זיי־טען מיט די זעלבע טרויעריגע בליקען וואָס פריהער, אַזוי ווי ער

וואָלט זיך וועלען איבערצייגען, צי קיינער הערט זיך ניט צו און ווידער אָנגעפאַנגען:

— ווען איך האָב יעצט געוואָלט אַוועקגעהן, האָסטו געזאָגט, אַז דו האָסט מיט מיר עפּעס צו ריידען. וויל איך פריהער הערען וואָס דו ווילסט זאָגען.

— אָלל־רייט — האָט פלאָרא איהם נאָכגעגעבען — איך האָב אייך געוואָלט זאָגען אָט וואָס: צווישען מיר און אייך איז אַלעס אויס און איך וויל, אַז מיר זאָלען זיך פונאַנדערגעהן ווי פריינד.

פרענק'ס געזיכט האָט זיך קאָנוואולסיוו אויסגעקרימט און פון זיינע אויגען האָבען פייערדיגע פונקען געשפּריצט, ווען ער האָט געזאָגט, קר־צענדיג מיט די ציינער, פון ווילדען כעס:

— עס איז אַלזאָ אמת, הא? און איך...

— איהר מיינט אודאי וואָס די צייטונג האָט וועגען מיר געשריבען? — האָט פלאָרא איהם ווידער ניט געלאָזען ווייטער רעדען — יא, עס איז אמת. איך וויים ניט פון וואַנען דער רעפּאָרטער האָט דאָס אַלעס אויסגעפונען, אָבער אַלעס איז ריכטיג. אַלזאָ דאָס איז וואָס איך האָב אייך געוואָלט זאָגען און יעצט לאָמיך הערען וואָס איהר האָט מיט מיר צו ריידען, אָבער מאַכט עס שנעלער — האָט זי געענדיגט, ווערענדיג אַליין אונגעדולדיגער.

פרענק איז געבליעבען שטעהן בעוועגלאָז.

— איך האָב דאָך קיין צייט ניט — האָט פלאָרא ווידער געזאָגט מיט אונגעדולד, מאַכענדיג דערביי אַ בעוועגונג, אזוי ווי זי וואָלט וועלען אַוועקגעהן.

פרענק איז צוגעגאַנגען נעהנטער צו פלאָרא'ן און געזאָגט אין אַ פערשטיקטען אָבער איראָנישען קול:

— איך האָב געהאַט מיט דיר אַ סך צו ריידען, נור אזוי ווי דו האָסט קיין צייט ניט, וועל איך עס מאַכען קורץ און שאַרף, אזוי ווי דו פערלאַנגסט: זיינען דאָס געווען דיינע לעצטע ווערטער?

— יא — האָט פלאָרא געענטפערט שאַרף און ענטשלאָסען.

— מעג איך וויסען די אורזאַכע פון דיין האַנדלונג? — האָט פרענק ווייטער געפרעגט, פערבייסענדיג די ליפּען פון כעס.

— איהר האָט דאָך געלעזען אין די צייטונג...

— דו האָסט ניט געהאַט דעם מוטה מיר דאָס אַליין צו ער־קלעהרען און האָסט דאָס מיר געלאָזען וויסען דורך א צייטונג — האָט ער שוין גערעדט מיט אָפענעם כעס — האָסט מיר פאַר דער וועלט פערשעהמט!

— איך האָב אייך שוין ערקלעהרט, אַז איך האָב קיין אהנונג ניט וועה עס האָט דאָס אין דער צייטונג אריינגעגעבען. און ווי־דער זעה איך דאָ ניט קיין שום שאַנדע.

— נו, געוויס זעהסטו ניט קיין שום שאַנדע — האָט פרענק איהר געשטאָכען — פאַר דיר איז עס נאָך פיעלייכט אַן עהרע... אָבער פאַר מיר, פאַר מיר?...

— וואָס זשע ווילט איהר פון מיר? — איז פלאָרא ווידער געוואָרען אונגעדולדיג.

— פלאָרא, איך גיעב דיר צייט זיך צו בעדיינקען — האָט פרענק געזאָגט, סטאַרענדיג זיך צו האַלטען שטאָלץ — איך בין זיכער, אַז דו וועסט אַמאָל דיעזען שריט בעדויערען. איך וויל דיר געבען א געלעגענהייט צוריקצוציהען דיינע פריהערדיגע ווערטער.

— קיינמאָל ניט — האָט פלאָרא געשאָקעלט מיט'ן קאָפּ — מיין בעשלוס וועל איך ניט ענדערן.

— דו וועסט עס אַמאָל בעדויערען, אָבער עס וועט שוין דאַן זיין צו שפּעט.

— וואָס אַארט עס אייך?

— אָה, ווען עס וואָלט מיך ניט געאַרט, וואָלט איך קיין איין וואָרט דאָ ניט פערלאָרען! — האָט זיך א טיעפער אנגסט געהערט אין זיין שטימע — עס אַארט מיר אָבער זעהר. פלאָרא! — האָט ער בעטענדיג אויסגעשטרעקט צו איהר די הענד — דיינקסטו אַז איך האָב קיין הארץ ניט? אַז איך פיהל גאָר ניט, ווען מען שניידט מיר מיין פלייש, ווען מען צאַפּט מיר מיין בלוט?

פלאָרא האָט געשוויגען.

— וואָרום ענטפערסטו מיר ניט? — האָט זיין שטימע גע־

קלונגען אלץ ווייכער, געפיהלפאלער, ריהרענדער.

— איך האב אייך ערקלעהרט, אז איך האב קיין צייט ניט און איהר האלט מיר אויף אומזיסט — האט פלארא קאלטבלוטיג גע־זאגט.

— אלל־רייט, איך וועל דאס אבלייגען אויף א׳ן אנדערס מאל — האט פרענק זיך ביי איהר ווידער געבעטען — איך וועל דא זיין מארגען, איבערמארגען; דא, אדער אין דער היים, אויב דער פאפא וועט דיר ניט ערלויבען דא צו פערבלייבען. דו קענסט אלזא געהן יעצט וואו דו דארפסט און איך וועל אהיים געהן.

— איך האב דאך אייך שוין ערקלעהרט, אז איך האב מיט אייך ניט מעהר וואס צו ריידען — צווישען אונז איז אלעס אויס! — האט פלארא אויף איהם א שטרייננגען קוק געטהאן.

פרענק האט אייניגע מאל שווער אפגעאטהעמט. פון זיין גע־זיכט האט מען געקענט לעזען, אז ער פיהרט אן מיט זיך א׳ן אי־נערליכען קאמפף, צו ער זאל וויטער ריידען צו ניט. ענדליך האט ער זיך אפגערופען נאך מיט מעהר אונטערטהעניגקייט און געבעטען ווי פריהער:

— פלארא, דאס וואס איך זאג דיר יעצט, זיינען אויך מיינע לעצטע ווערטער. דו קענסט מיר, דאכט זיך, ניט פון נעכטען. די קענסט מיך נאך זינט דו ביזט א קליין קינד געוועזן, ווען איך האב דיך אויף מיינע הענד ארומגעטראגען. דו ווייסט אלזא, אז איך בין א שטאלצער מענש, איך האב זיך פיינד צו בעטען, צו בויגען פאר אימיצען. ביי דיר אבער בעט איך זיך יא, ווייל... ווייל דאס איז א גאנץ אנדער זאך... זאלסט וויסען פלארא, אז איך לייד שרעקליך. דער היינטיגער טאג האט מיר א האלב לעבען געקאסט. איך האב דיך ליעב, פלארא, און איך בין זיכער, אז דו ווייסט עס גאנץ גוט. איך...

— איך ווייס עס ניט, עס איז ניט וואהר! — האט פלארא איהם איבערגעשלאגען די רייד.

— וואס ? ! — האט ער זיך א שטארקען קלאפ געטהאן אין דער ברוסט — דו ווייסט בעסער פון מיר וואס אין מיין הארץ

טהוט זיך. ווען איך וואָלט דיך ניט געליעבט, וואָלט איך זיך ביי דיר ניט אזוי געבעטען. אין ביזנעס איז מיר ניט איינמאָל פאָרגע־קומען, דאָס איך האָב געקענט פערדיענען אַ סך געלד; איך האָב אָבער געדאַרפט דערביי בויגען מיין שטאָלץ, האָב איך דאָס ניט גע־וואָלט טהאָן.

— איהר פערשטעהט זעלבסט ניט אייערע געפיהלען. איהר האָט מיר קיינמאָל ניט ליעב געהאט — איהר האָט ז י ך ליעב גע־האַט אין מיר. דאָס איז — א י י ג ע נ ל י ע ב ע.

— וואָס הייסט איך האָב דיר ניט ליעב געהאט? — האָט פרענק זיך געקאָכט, ניט פערשטעהענדיג וואָס זי מיינט — בין איך דען ניט דיין חתן? איז ביי אונז קיין פערלאָבונג ניט געווען? און אויב דו זאָגסט מיר צו, אַז דו וועסט מעהר מיט דעם טרעמפ...

— שטיל! — האָט פלאָרא ווילד אַ טופּע געטהאָן מיט די פיס — איהר זאָלט ניט וואגען צו בעליידיגען מיסטער ניימאַן'ען! רעספּעקט פאַר אזעלכע ערדלע מענשען ווי ער איז!

פלאָרא האָט געזעהען אַז זי וועט אזוי שנעל פון איהם ניט פּטור ווערען און דאָ האָט איהר געצוויגען אריינצוגעהן צו איהר געליעבטען... זי האָט גלייך פאַרטגעזעצט בייז:

— מיסטער פרענק, עס איז אומזיסט אייער ריידען. איך וועל מיין בעשלוס ניט בייטען. איך בעלאַנג יעצט מיט מיין הארץ און מיין זעעלע צו ניימאַן'ען — איז דאָס גענוג דייטליך פאַר אייך?

פרענק האָט פון כעס פערביסען די ליפּען. היבשע עטליכע מי־נוטען האָט ער געשוויגען און נאכהער האָט ער געזאָגט אין אַ פערצווייפעלטען טאָן:

— געווים... געווים, דו קענסט טהאָן וואָס דיר געפעלט... איך... איך קען דיר ניט צווינגען... אָבער איך וויל דיר ניט ערלויבען צו טראַמפּלען אויף מיינע געפיהלען. מיין הארץ... ניין, דו האָסט עס קיין מאָל ניט פערשטאַנען. און איך האָב געמיינט, אַז דו בעגרייפסט מיר. אָה, הלואי וואָלט איך דיר ניט געווען געליעבט, וואָלט איך יעצט די שאַנדע ניט געהאט! — האָט ער געענדיגט מיט פערשטיק־טע טרעהרען.

— איהר האָט רעכט — האָט פלאָרא געשאָקעלט מיט'ן קאָפּ, אַזוי ווי זי וואָלט מיט איהם זיין איינפערשטאַנען — איך האָב אייך ווירקליך ניט פערשטאַנען. איך בין איבערהויפּט געווען בלינד ביז יעצט...

— אָבער אצונד האָסטו שוין די אויגען געעפענט! ער, מר. ניימאַן, האָט זיי דיר געעפענט — האָט ער סאַרקאַסטיש געשאָקעלט מיט'ן קאָפּ.

— יא — האָט פלאָרא ווידער איהם צוגעגעבען, ריידענדיג אין אַ שטאָלצען טאָן — ער האָט מיר טאַקע מיינע אויגען געעפענט. איך האָב געלעבט אין אַ טעות, מיינענדיג, אַז איהר האָט מיר ליעב.

— און דו האָסט זיך אַזוי שנעל איבערציינגט, אַז איך האָב דיך ניט ליעב? — האָט זיך אין זיין שטימע ווידער געהערט אַן אָפּקלאַנג פון אינערליכע ליידען.

— יא, זאָנסט וואָלט איך אַזוי ניט געהאַנדעלט. מיין קראַנקהייט איז פאַר מיר געווען אַ דאָפּעלטער גליק. זי האָט מיר אַרויסגענומען פון אַ שרעקליכען טעות און האָט מיר גליקליך געמאַכט.

פלאָרא האָט פון די מינע אויף פרענק'ס געזיכט געזעהן, אַז ער פערשטעהט ניט וואָס זי מיינט, און זי האָט דאָס איהם דייטליכער ערקלעהרט:

— ווען איך בין קראַנק געווען, האָב איך אייך דערזעהן אין אייערע ריכטיגע פאַרבען. איך האָב זיך דאַן איבערציינגט, אַז איהר האָט מיר ניט ליעב. איך האָב געשוועבט צווישען טויט און לעבען. מען האָט געדאַרפט האָבען אַ קוואָרט בלוט, מיר צו ראַטעווען. וואו זייט איהר דאַן געווען, האַ? איהר זאָגט דאָך, אַז איהר האָט מיך געליעבט — האָט איהר ניט געדאַרפט זיין דער ערשטער מיר בלוט צו געבען?

פרענק האָט עפּעס געוואָלט זאָגען, אָבער פלאָרא האָט איהם געגעבען אַ צייכען מיט דער האַנד, אַז ער זאָל שווייגען, וואָס ער האָט געפאָלגט און זי האָט פאָרטגעזעצט נאָך מיט מעהר אויפרעגונג ווי פריהער:

— איך האָב איך קיין מאָל ניט געליעבט. איך האָב יעצט ערשט אויסגעפונען, אז ליעבע — דיעזער העכסטער גליק אין לע־בען — איז מיר ביז איצט גאָר פרעמד געווען. איך האָב אייך אָבער בעטראַכט אלס מיין צוקינפטיגען לעבענס־בעגלייטער. ווען עס וואָלט פּאַסירט א פערקעהרטער פאַל, ווען איהר וואָלט קראַנק געוואָרען און מען וואָלט געדאַרפט האָבען בלוט, אום אייער לעבען צו ראַ־טעווען, וואָלט איך געווען די ערשטע דאָס אייך צו געבען; און ניט מיט איין קוואָרט, נאָר פיעלע, פיעלע קוואָרטען — ביז דעם לעצטען טראָפּען וואָלט איך אָפּגעגעבען! אָבער ווי האָט איהר גע־האַנדעלט?

פלאָרא׳ס געזיכט האָט יעצט געפלאַמט. אין איהרע אויגען האָבען געבלישטשעט טרעהרען און אלע איהרע גליעדער האָבען זיך שטאַרק געטרייסעלט. פרענק האָט א ווײַלע געשוויגען, איינגראָבענ־דיג די אויגען אין דער ערד, נאָכהער האָט ער זיך אָפּגערופען מיט געמאַכטען קוראַזש:

— דאָקטאָר סטענטאָן האָט דאָך געזאָגט, אז מען קען נעהמען בלוט פון יעדען געזונטען מענשען. איך...

— געוויס, אז איהר האָט זיך אליין ניט אָפּגערופען, האָט מען געמוזט זיך ווענדען צו פרעמדע — האָט פלאָרא ניט געוואָלט הערען זיין ווייטערע פערטהיידיגונג — אָבער ווען איהר וואָלט מיר ערנסט געליעבט, וואָלט מען אין קיין צייטונג ניט געדאַרפט אַדווערטייזען נאָך פרעמדע בלוט. אָבער דאַנקען גאָט וואָס עס האָט זיך אזוי אויס־געלאָזען!

די לעצטע ווערטער איהרע האָבען פרענק׳ען געשניטען די האַרץ ווי מיט טעמפּע מעסערס. ער איז צוגעגאַנגען נאָך נעהענטער צו פלאָרא׳ן אזוי, אז ער האָט כמעט אָנגעריהרט איהרע קליידער און געזאָגט אין א טאָן, פול מיט חרטה און ביטערקייט, אזוי ווי אן אָנגעקלאָגטער פאַר א שווערען פערברעכען וואָס בעט זיך ביים ריכ־טער, ער זאָל זיין מילד ביים ארויסגעבען דעם פסק:

— פלאָרא, ווארום לאָזטו מיר ניט אויסריידען? דו האָלסט אין איין איבערשלאָגען מיר די רייד! ערלויב מיר, איך זאָל דיר

אַלעס ערקלעהרען. איך וועל דיר איבערציינגען, אַז איך האָב דיר יאָ ליעב געהאַט. דער פּאַפּאַ ווייס וואָס פאַר אַ שידוכים מען האָט מיר אַלץ גערעדט. איך האָב יעצט געקענט זיין פיעל רייכער ווי איך בין. איך האָב אָבער פון קיינעם ניט געוואָלט הערען. ווארום? ווייל איך האָב דיך געליעבט. איך האָב דיך ליעב בעקומען, ווען דו ביזט נאָך געוועזען יונג, ווען דו האָסט נאָך געטראָגען אַ קורצע קליידעל און ביזט אין סקוהל געגאַנגען. וואָס דו ביזט עלטער געוואָרען מיט אַ יאָהר, איז מיין ליעבע צו דיר אַלץ שטאַרקער געוואָרען.

ער האָט אַ פּאָאר מאָל שנעל אָפּגעאָטהעמט און פאָרטגעזעצט:

— גלויב מיר, פלאָרא! — האָט זיין שטימע אַלץ געפיהלפאָלער געקלונגען — ווען דו וואָלסט געוואוסט ווי היים איך האָב דיך געליעבט, וואָלסטו אַזוי ניט גערעדט. יעדעס מאָל וואָס איך האָב געמאַכט גוטע ביזנעס, האָב איך דיך אַלץ אין זינען געהאַט. איך האָב אימער געטרוימט אַז מיר וועלען לעבען גליקליך. איך וועל דיר אַלע פערגניגענס פערשאַפען. דו וועסט האָבען אַ רייכע הויז, געלד, דיענסטען, אַן אויטאָמאָביל — אַלעס, אַלעס וואָס געלד קען נור קויפען.

— און אַז איך וואָלט קראַנק געוואָרען נאָך דער חתונה און מען וואָלט געדאַרפט האָבען בלוט, וואָלט איהר עס מיר אויך געקויפט! — האָט פלאָרא געזאָגט מיט גאַל.

— מיין הארץ בלוטעט צו שטאַרק און איך קען קיין סך ניט ריידען — האָט פרענק ווייטער געזאָגט — איך וועל דיר בלויז זאָגען נאָך אַ פּאָאר ווערטער: ווען איך וואָלט געוואוסט, אַז עס וועט זיך אַזוי אויסלאָזען, וואָלט איך מיין בלוט ניט געזשאַלעוועט. איך בעט דיך, אַז דו זאָלסט עס מיר גלויבען, איך רייד יעצט פון מיין טיעפען הארצען.

פלאָרא האָט ניט געצווייפעלט אין די אויפריכטיגקייט פון זיינע רייד. זי האָט גוט געוואוסט, אַז ער האָט פיינד צו זאָגען ליגען, אָבער דאָך איז איהר הארץ געוועזן קאַלט ווי שטיין; זיינע ווערטער, זיין בעטען זיך ביי איהר האָבען זי ניט גערירט, ניט ארויסגערופען קיין שום מיטליידס-געפיהל צו איהם, פאַרקעהרט, זי האָט

זיך נאָך געסטאַרעט אַרויסצו־ווייזען איהם מעהר שטרענגקייט און געזאָגט:

— דאָס זאָגט איהר אַלעס יעצט, ווען איהר ווייסט, אַז איך בעלאַנג שוין צו אַן אַנדערען.

— עס איז ניט וואהר! — האָט פרענק ווילד אויסגעשריען — דו בעלאַנגסט ניט צו קיינעם, אויסער צו מיר! די גאַנצע וועלט ווייס, אַז דו בעלאַנגסט צו מיר, אַז דו ביזט מיין כלה, מיר זיינען דאָך פערלאָבט...

אויף פלאָרא'ס ליפען האָט זיך בעוויעזען אַ ביטערער שמייכעל און זי האָט געזאָגט:

— און יעצט ווייס שוין די וועלט. אַז איך בעלאַנג מעהר צו אייך ניט, נאָר צו ניימאַן'ען.

— איך וויל דאָס ניט הערען. פלאָרא! — האָט פרענק פערצווייפעלט זיך געריסען ביים קאָפּ — שנייד פון מיר לעבעדיגע שטיקער פלייש, טהו מיר אָן די ערגסטע יסורים, אָבער דיעזע רייד וויל איך מעהר ניט הערען! פלאָרא! — האָט ער אויסגעשטרעקט צו איהר די הענד — האָסטו קיין שום מיטלייד ניט מיט מיר?

— איך האָב אייך געזאָגט שוין אַזוי פיעל מאָל, אַז איך האָב קיין צייט ניט, — האָט פלאָרא געענטפערט, דורכשפּיזענדיג איהם מיט איהרע שטרענגע בליקען.

— שוין, שוין, נאָך אַ פּאָר ווערטער — האָט זיין שטימע נערוועז געציטערט, פונקט ווי זיין גאַנצער קערפּער — אָבער טאַקע ניט מעהר ווי אַ פּאַאר ווערטער, פיליכט די לעצטע...

— איך נעהם אייער וואָרט, אַז איהר וועט מיר לענגער ניט אויפהאַלטען, — האָט פלאָרא געזאָגט מיט דער זעלבער קאַלטבלוטיגקייט ווי פריהער.

— אָלל־רייט — האָט פרענק גענומען שנעל ריידען, אַזוי ווי ער וואָלט מורא האָבען אַ סעקונדע צו פערלירען — איך וויל דיר בעטען, אַז דו זאָלסט מיר ערלויבען צו קומען צו דיר, דיר צו זעהן.

פלאָרא האָט געשאָקעלט מיט'ן קאָפּ אויף ניין.

— שלאָג מיר ניט איבער און לאָז מיר אויסריידען — האָט

זיך יעצט אין זיין שטימע געהערט כמעט א געוויין — דו ווייסט דאָך ניט, וואָס איך וויל דיר זאָגען. איך וויל קומען צו דיר און איך וויל דיר איבערצייגען, ווי היים איך ליעב דיך. איך וועל פועל'ען ביים פאפא, ער זאָל דיר ערלויבען דאָ צו פערבלייבען — און דו ווייסט דאָך, אַז איך קען ביי איהם אויספיהרען א זאַך, ווען איך וויל עס נאָר — איך וועל דיר איבערצייגען, אַז דו האָסט אַ טעות אין מיר. איך האָב דיר ביז יעצט קיין ליעבע ניט ארויסגעוויעזען, ווייל איך האָב עס בעטראַכט פאר אַן איבריגע זאַך. איך האָב דאָך דיך כמעט אויף מיינע הענד אויסגעהאָדעוועט און פון אימער דיך אַלס מיינע בעטראַכט. פאַקטיש זיינען מיר שוין גייסטיג לאנג פערהייראַטה. יעצט דאַרף בלויז שטאַטפינדען די אָפיציעלע צערעמאָניע. פאַר די לעצטע פּאָאר יאָהר בעטראַכט איך זיך און דיך אַלס מאַן און פרוי, און דאָס איז אויך איינע פון די אורזאַכען, ווארום איך האָב דיר קיין צערטליכע ליעבע ניט ארויסגעצייגט. ביי מאַן און פרוי ווערט דאָך פערשוואונדען יענע ראָמאַנטישע ליעבע — האָט ער געענדיגט מיט א טרויעריגען שמייכעל.

פלאָרא איז איבערראשט געוואָרען פון דיעזע רייד. זי האָט קיינמאָל פון איהם אַזעלכע ווערטער ניט געהערט. זי האָט איהם אימער בעטראַכט אַלס א קאַלטען מענשען, אָהן אַ שום וואַרימען געפיהל, — צוויי טראָפּען ווי איהר פאָטער. ווען זי פלעגט מיט איהם געהן שפּאַציערען אָדער פארברייגגען ביי זיך אין הויז, פלעגט זי פון איהם קיין צערטליכען וואָרט ניט הערען. תמיד פלעגט ער מיט איהר ריידען וועגען ביזנעס, וועגען די „דיעלס“ וואָס ער האָט געמאַכט, און פּלוצלונג זעהט זי פאר זיך גאָר א נייעם מענשען! אַז דיעזע רייד זיינען ניט קיין אויסגעלערענטע, אַז זיי קומען פון זיין טיעפען הארצען — אין דעם האָט זי ניט געצווייפעלט, און דאָס האָט נאָך פערשטאַרקט איהר איבערראשונג.

— אייער בעהויפּטונג איז ניט ריכטיג — האָט פלאָרא, נאָך אַ ווייַלע טראַכטען, זיך אָפּגערופען — ווען מאַן און פרוי זיינען פערבונדען דורך דער הייליגער, געטליכער ליעבע, איז ביי זיי דער גאַנצער לעבען איין חופה־טאָג...

— ביזט גערעכט, פלאָרא, — האָט ער צוגעשטימט, ווערענדיג פריילעך, ווייל זי רעדט צו איהם און איז ניט מעהר אזוי שטרענג — איך האָב דאָס אָבער פריהער ניט פערשטאַנען, ניט געפיהלט. יעצט אָבער...

— יעצט! — האָט פלאָרא איראָניש איהם איבערגעקרימט.

— יא, יעצט — האָט ער ווידער שנעל אָנגעפאַנגען — יעצט, ווען דו האָסט זיך איינגערעדט, אז דו... איך מיין, אז איך ליעב דיך ניט — האָט ער זיך שנעל צוריקגעכאַפּט — פלאָרא, שטעל מיר צו פּראָבע! — האָט ער ארויפגעלייגט די הענד אויף זיין ברוסט — פאָדער פון מיר בעווייזע, צו איך האָב דיך ליעב, וועסטו זיך דעריין איבערצייגען. און אויב דו וועסט אויסגעפינען, אַז איך האָב דיך ניט ליעב, דאַן זאָלסטו מיר פערשטויסען, אָבער ניט יעצט, ניט יעצט!...

— איך צווייפעל ניט, אַז איהר האָט מיך ליעב — איז פלאָרא שוין ווידער געוואָרען אונגעדולדיג און עס האָט איהר שוין פערדראָסען ווארום זי האָט איהם פריהער נאָכגעגעבען און איז דאָ לענגער פערבליבען — אָבער, ווי איך האָב אייך שוין פריהער געזאָגט, אייער ליעבע איז אַן עגאָאיסטישע. איהר ליעבט מיר מיט די זעלבע געפיהלען, מיט וועלכע איהר ליעבט אייער געלד.

— געוואַלד, רייד ניט אזוי, פלאָרא! — האָט פרענק געוואָרפען מיט די פויסטען אין דער לופטען — איך וועל דיר איבערצייגען, אז דו האָסט אין דעם א טעות. איך וועל מיין גאַנצען פאַרמעגען אוועקגעבען, ביז צו איין סענט און וועל אויף דאָס ניי אָנפאַנגען זיך ארויפצואַרבייטען. און ווייסטו צו וועמען איך וויל עס געבען? טאַקע צו דעם מר. ניימאַן'ען.

— מיסטער ניימאַן איז ניט קיין שנאָרער! — האָט פלאָרא אויסגעשריען אין א בעליידיגטען טאָן — איהר האָט דאָך, דאַכט זיך, שוין געהאַט א געלעגענהייט צו איבערצייגען זיך אין דעם. עס איז וואהר, אז ער איז אָרים — האָט זי צוגעגעבען — אָבער ער האָט אין זיך שטאָלץ און געפיהל פון מענשען־ווירדע, פיעלייכט אין א גרעסערע מאָס, ווי מאַנכע רייכע. ער האָט זיין בלוט פאַר מיר גע־

געבען, מיר דאָס לעבען געראַטעוועט און ער האָט קיין איין סענט דערפאַר ניט געוואָלט נעהמען.

— דיר האָט ער דיין לעבען געראַטעוועט און מיין לעבען האָט ער רואינירט! — האָט זיך אַ פערשטיקטער יאָמער געהערט אין פרענק'ס שטימע.

דיעזער פערשטיקטער יאָמער האָט פיעל מעהר געקענט ריה־רען, ווי דער הארצרייסענדער געוויין. אין איהם האָט זיך געהערט דער אָפּקלאַנג פון שרעקליכע אינערליכע ליידען פון אַ מענשען, וועלכער קען ניט וויינען, ווען מען זאָל אפילו צושניידען זיין קער־פּער פּאַסענווייז, ווען מען זאָל איהם אָנטהאָן די שוידערליכסטע עינוים פון דער אינקוויזיציע, די גרויליגסטע פּיין — דאָס איז געווען אַ וועה־געשריי פון אַ פערוואונדעטען לייב... מענשען זיינען אָפט גליקליך, ווען זיי קענען זיך אויסוויינען אין זייערע צרות, יסורים; עס ווערט זיי דאַן עפּעס לייכטער אויפ'ן הארצען. אזעלכע נאַטורען אָבער ווי פרענק, קענען ניט וויינען. זיי שטיקען אלעס אין זיך און בלויז אמאָל רייסט זיך ביי זיי ארויס אזא פערשטיקטער יאָמער.

פלאָרא האָט אַ שטאַרקען ציטער געטהאָן, און איהר געזיכט האָט זיך פּלוצלונג מיט אַ טויטע ווייסקייט בעצויגען. זי האָט שרעקליך געליטען פון דעם געדאַנק, אז פרענק האָט צו ניימאַן'ען ניט קיין גוטע געפיהלען. זי האָט וועגען דעם גאָר ניט געטראַכט. זי האָט איבערהויפּט קיין אהנונג ניט געהאַט, אז ער וועט אזוי שטאַרק ליידען פון דער געשיכטע. זי האָט געמיינט, אז ער וועט זיך דער־פון קיין גרויסען וועזען ניט מאַכען, אז ער וועט זיין צו שטאָלץ ביי איהר זיך צו בעטען. זי האָט דורכאויס געוואָלט, אז פרענק זאָל ווע־גען ניימאַן'ען האָבען אַ גוטע מיינונג, אז ער זאָל איהר אין אלעס בעשולדיגען, בלויז איהר און זי האָט איהם דאָס ערקלעהרט, זאָ־גענדיג אין אַ מילדען טאָן:

— מיסטער ניימאַן איז דאָ גאָר ניט שולדיג. קיינער איז אי־בערהויפּט דאָ ניט שולדיג. איך האָב איהם די ערשטע אָנגעפאַנגען צו ליעבען. אזוי שנעל ווי איך האָב דערפיהלט ווי זיין בלוט פליסט

אין מיינע אָדערען, האָב איך אין דער זעלבער צייט אויך דער־פיהלט א הייסע ליעבע צו איהם. איהר בעגרייפט עס פיליייכט ניט, און דאָס איז קיין וואונדער. איך וואָלט עס אייך געוואָלט ערקלעה־רען, אָבער מיט ווערטער איז מיר דאָס אונמעגליך צו טהאָן — דאָס דאַרף מען פיהלען. איהר דאַרפט אויף איהם ניט טראָגען קיין בייז האַרץ.

פרענק, זעהענדיג, אז זיינע לעצטע ווערטער האָבען געמאַכט א טיעפען איינדרוק אויף זיין כלה, האָט ער פאָרטגעזעצט:

— דו ווילסט איהם פערטהיידיגען, אָבער עס געלינגט דיר ניט. דו אַליין ווייסט, אז ער האָט מיר מיין לעבען רואינירט. איך וועל זיך נאָך מיט איהם טרעפען און איך וועל האָבען מיט איהם וואָס צו רעדען... איך וועל דיעזען מ ע נ ש ע ן ־ ר ע ט ט ע ר, דיעזע ג ו ט ע נשמה שטעלען איינינע פראַגען...

אין פלאָרא'ס אויגען האָבען טרעהרען גענומען בלישצען. אָבער אין דער זעלבער סעקונדע האָט איהר געזיכט בעקומען דעם פריהער־דיגען שטרענגען אויסדרוק און זי האָט געזאָגט אין א שאַרפען טאָן:

— עס איז אומזיסט, ווי איך זעה, מיינע רייד. איהר ווילט מיר ניט פערשטעהן. גוד־באַי! איך האָב מעהר קיין צייט ניט.

זי איז צוגעגאַנגען צו דער טהיר.

פרענק איז א ווילדער צוגעשפרונגען און מיט זיין געזונדען קערפער צוגעשפאַרט די טהיר, זאָגענדיג מיט א פערשטיקטען אָטהעם:

— נאָך צוויי ווערטער, פלאָרא־לעבען, זאָלסט גוט געדיינקען, וואָס דו טהוסט. דו שפּיעלסט זיך מיט א מענשענס לעבען. מיין לע־בען האָט אָהן דיר קיין שום ווערטה ניט. אויב דו האָסט שוין גע־געבען די ציימונגען א געלעגענהייט צו האָבען א סענסיישאָן וועגען אונז, ווערסטו זיי יעצט געבען נאָך אזא געלעגענהייט. אין קורצען וועלען זיי וועגען מיין זעלבסט־מאָרד שרייבען.

פלאָרא איז ווידער טויט־בלייך געוואָרען, אויף איהר געזיכט האָט מען לייכט געקענט לעזען, וואָס פאַר א ליידען זי לעבט יעצט דורך ווי אין איהר האַרצען בושעוועט א ווילדער שטורעם...

זי האָט געשוויגען און עס האָט זיך געהערט דאָס שווערע סאָפּען פון איהר ברוסט, וועלכע האָט זיך האסטיג געהויבען און אַרונטערגע־לאָזען.

— יעצט קענסטו געהן, פלאָרא, — האָט זיך ווידער אין פרענק'ס שטימע געהערט דער פריהערדיגער מורא'דיגער פערשטיק־טער יאָמער — איך האָב דיר מיינע לעצטע ווערטער געזאָגט. איי־דער איך וועל מיין טהאַט אויספיהרען, וועל איך נאָך ביי דיר זיין. איך וועל זיך סטאַרען צוריק צו געווינען דיין ליעבע צו מיר אין דעם זעלבען פּלאַץ, וואו דו האָסט זי פערלאָרען — אין דיעזען האָספּי־טאַל; איך וועל זיך אויך נאָך זעהן פריהער מיט א י ה ם; איך וועל אַ רייד טהאָן מיט זיין געוויסען, אויב ער האָט אַזעלכעס, און אויב איך וועל גאָר ניט מאַכען, וועט אַ פּיסטעל זיין מיין רעטער. קענסט שוין געהן.

דאָס זאָגענדיג האָט ער האסטיג אויפגעפּראַלט די טהיר.

זינגער איז צו זיי דער ערשטער צוגעלאָפען, נאָך איהם זיינען נאָכגעגאַנגען דער דאָקטאָר און מיסעס זינגער.

— נו? — האָט דער פאָטער געפרעגט ביי פלאָרא'ן אין אַ טאָן, אין וועלכען עס האָט זיך געהערט מעהר געבעט, ווי בעפעהל.

— מיסטער זינגער! — האָט פרענק זיך געבעטען ביי זיין מחותן — ערלויבט פלאָרא'ן זי זאָל דא פערברייגגען אַ געוויסע צייט!

זינגער, די פרוי און דער דאָקטאָר האָבען אָנגעקוקט פרענק'ן מיט ערשטוינטע בליקען.

— הער מיך אויס, פלאָרא, — האָט דער פאָטער זיך ווידער געווענדעט צו דער טאָכטער — יעצט מוזטו אַהיים געהן מיט אונז און אויב דו ווילסט פאָלגען, וועל איך דיר ערלויבען אַהער צו קומען יעדען טאָג.

— פלאָרא־לעבען! — איז די מוטער צו איהר צוגעגאַנגען — טהו צוליעב דעם טאַטען, דו זעהסט דאָך...

— איך וועל ניט אַהיים געהן. דאָ איז יעצט מיין היים! — האָט פלאָרא ענטשלאָסען געענטפערט.

— גערדיינק! — האָט דער פּאָטער איהר געסטראַשעט — אויב דו געהסט יעצט ניט אַהיים, טאָרסטו מעהר מיין שוועל ניט איבערטרעטען, ווייל איך מעהר פון דיר ניט וויסען און ניט הערען! דו האָסט יעצט די ברירה. דאָקטאָר סטענטאָן איז אן עדות.

פלאָרא האָט געשוויגען.

— דו ענטפערסט ניט! אַלזאָ גוט, קום אַהיים! — האָט זינגער מיט כעס אַ שלעפּ געטהאָן זיין פרוי — זאָל זי דאָ פער־בלייבען. זי וועט שוין שפּעטער חרטה האָבען...

— מיסטער זינגער! — האָט זיך פרענק ווידער ביי איהם געבעטען — איך זעה ניט איין ווארום איהר ערגערט זיך אַזוי. וואָס פאַר אַ שלעכטעס בעגעהט זי דען דאָ? זי וויל צוזעהן דעם קראַנ־קען, צו וועלכען זי פיהלט... אַ דאַנקבאַרקייט און...

ער איז צוטומעלט געוואָרען און ניט געקענט ענדיגען וואָס ער האָט געוואָלט זאָגען.

— דו האָלטסט שוין אויך מיט איהר? — האָט זינגער זיך צושריען אויף פרענק'ן — זי האָט דיך שוין איבערגערעדט מיט איהר גלאַטען צינגעלע? וואָס הייסט זי זאָל דאָ פערבלייבען? — האָט ער געקוקט אויף דער טאָכטער מיט פייערדיגע בליקען — וואָס וועלען מענשען זאָגען? מען וועט דאָך טאַקע מיינען אַז עס איז אמת, וואָס די ציימונג האָט געשריבען.

דער פערביטערטער פאָטער האָט נאָך אַלץ ניט געגלויבט, אַז די געשיכטע וועגען זיין טאָכטער'ס ראָמאַן מיט ניימאַן'ען איז אמת.

— עס איז טאַקע וואהר — האָט פלאָרא שארף געזאָגט — איהר זאָלט אַלע וויסען, אַז צווישען מיר און מיסטער פרענק'ן איז אַלעס אויס. איך האָב דאָס איהם איצט אַליין ערקלערט.

— קום אַהיים! — האָט זינגער אַ כאַפּ געטהאָן זיין פרוי און זי כמעט ארונטערגעשלעפּט פון די שטיגען.

פרענק איז נאָך אַ ווײַלע געשטאַנען. זיין געזיכט האָט אויס־געדריקט שרעקליכע אינערליכע ליידען און אין זיינע אויגען האָט זיך אָפּגעשפּיגעלט אי צאָרן, אי ליעבע. ענדליך האָט ער געזאָגט אַ

שטילען „גוד נייט" און, פערנייגענדיג זיך פאַר דעם דאָקטאָר, איז ער שנעל אוועק.

— זיית איהר פיליכט יעצט געווען ביי ניימאַן'ען ? — האָט פלאָרא געפרעגט נערוועז ביים דאָקטאָר, וואַרפענדיג דערשראָקענע בליקען צו דעם צימער, וואו איהר געליעבטער איז געלעגען.

— יא, — האָט דער ארצט געענטפערט — איך בין דאָרט געווען כמעט די גאַנצע צייט, ניט וועלענדיג אויסהערען דיין טאַטען'ס טענות.

— איהר האָט איהם פיליכט דערצעהלט, וואָס דאָ איז פאָר־געקומען ?

— ביזט פעררייקט ? ער טאָר פון קיין זאַך יעצט ניט וויסען. ער האָט זיך שוין היינט אזוי אויך צופיעל אנגעשטרענגט, אויפגע־רעגט.

— איך מיין ניט, אז מען דארף עם איהם דערצעהלען — האָט פלאָרא זיך פערענטפערט.

— וואָס מעהר איך דיינק נאָך וועגען דעם, אַלץ מעהר ער־שטוינט ווער איך — האָט דער דאָקטאָר ווידער אָנגעפאַנגען, — אַן אנדער קראַנקער, נאָך אזא אָפּעראַציאָן, ליעגט א פּאָאר טעג אין א בעוואוסטלאָזען צושטאַנד און ער פיהלט זיך אזוי ווי א געזונדער מענש. וואונדערבאַר ! וואונדערבאַר ! — האָט ער געצווי־גען מיט די פּלייצעס און געדרעהט מיט דעם קאָפּ — ער פערברייננגט דאָרט מיט זיינע געסט פרעהליך, מונטער.

— וואָס, זיי זיינען נאָך ניט אוועקגעגאַנגען ? — האָט פלאָרא, ווערענדיג נאָך נערוועזער געפרעגט.

— וואָס וואונדערסטו זיך עפּעס אזוי ? — האָט דער דאָקטאָר אויף איהר געוואָרפען א דורכדריינגענדען בליק.

— זיי וועלען דאָך איהם דאָרט פערמאַטערען ! — האָט פלאָרא זיך געסטאַרעט צו בערוהיגען, וועלענדיג אז דער דאָקטאָר זאָל ניט פערשטעהן די אורזאכע פון איהר אויפרעגונג.

— עה, איך פערשטעה שוין וואָס דיר שמעקט ניט וואָס די געסט פערברייננגען אזוי לאַנג ביי ניימאַן'ען — האָט דער דאָקטאָר

מיט אַ שמייכעל געזאָגט — די מיידעל דאָרט, האַ? האָסט מורא פאַר אַ קאָנקורענטקע... זי איז פיעל שעהנער פון דיר, און, אויב איך האָב קיין טעות ניט, איז זי אויך קליגער פון דיר. היט זיך, פלאָראַ!

— אויב זי געפעהלט אייך אַזוי שטאַרק, קענט איהר זיך דאָך אין איהר איינליעבען — האָט פלאָראַ איהם געענטפערט אויך מיט אַ שמייכעל — איך ווייס אַפילו ניט צו זי וועט וועלען אַזאַ אַלטען בחור, אָבער פּרובירען מעגט איהר יעדענפאַלס. וועט זי אייך ענטזאַגען, איז דאָך דאָס ביי אייך ניט קיין נאָווינע. הונדערטע מיידלאך האָבען דאָך אייך שוין ענטזאַגט. און וואָס אַנבעלאַנגט מיר האָב איך פאַר איהר קיין מורא ניט. איך בין מיט ניימאַן'ען זיכער.

דיעזער שמייכעל איז געווען אַ געמאַכטער. אין האַרצען אָבער האָבען איהר דעם דאָקטאָרס ווערטער געשטאָכען ווי מיט געגליהטע שפּיזען.

— קיין שום זיכערעס איז אויף דער וועלט ניטאָ — האָט דער דאָקטאָר זיך ווידער גערייצט מיט פלאָראַ'ן — און איך ראַטה דיר ווי אַ פריינד, דו זאָלסט האָבען אַן אויג אויף ניימאַן'ען. זי קען בעסער געפעלען ווי דו.

— יעדער אַלטער בחור רעדט בלויז נאַרישקייטען און איך האָב מיט אייך דאַרום ניט וואָס צו ריידען — האָט פלאָראַ ווייטער זיך געצוואונגען צו שמייכלען, — קומט אַריין צו ניימאַן'ען און הייסט די געסט אַהיים געהן.

— עס הויבט זיך גאָר ניט אָן! — האָט דער אַרצט געזאָגט, ניט וויסענדיג וואָס פאַר אַ ליידען ער פערשאַפט מיט זיין שפּאַסען זיין פריינדין — ווארום זאָל איך זיי אַרויסטרייבען? דו מעגסט דאָ זיין?

— וויפיעל איז דען דער שיעור? — האָט פלאָראַ זיך שוין ניט געקענט מעהר בעהערשען און געזאָגט אין אַ שטאַרק אויפגערעגטען טאָן. — שוין איבער צוויי שטונדען ווי זיי האַקען איהם דאָרט אַ קאָפּ!

— זעה איך דאָך טאַקע, אַז מיין פערדאַכט איז ניט געווען אָהן

א גרונד. דו ביזט טאקע אייפערזיכטיג אויף אן אמת — האָט דער דאָקטאָר געזאָגט שוין ערנסט.

— נו, בין איך, טאָ וואָס קומט מיר דערפאר? — האָט זיך שוין אין פלאָרא׳ס שטימע געהערט טרעהרען, — אז מען ליעבט איז מען אייפערזיכטיג. נאטירליך, אן אלטער בחור ווייס ניט פון דיעזען געפיהל.

דער ארצט האָט נאָך עפּעס געוואָלט זאָגען, אָבער פלאָרא האָט איהם האסטיג א נעהם געטהאָן ביים ארם און איז מיט איהם צו־געגאנגען צו דעם צימער, וואו ניימאן איז געלעגען.

— ווארט נאָך א ווײלע — האָט דער דאָקטאָר זיך אָפּגע־שטעלט — צוויי זאכען וויל איך דיר זאָגען. ערשטענס, אז ניימאן וועט דיך פרעגען, וואו דו ביזט געווען די גאנצע צייט, זאָלסטו זאָ־גען, אז דו ביזט געווען אהיים געגאנגען. איך האָב דאָס איהם פריי־הער ערקלעהרט.

— ער האָט אייך דען געפרעגט אויף מיר?

— געפרעגט, געפרעגט! — שלאָג מיר ניט איבער די רייד. איך האָב געמוזט זאָגען א ליגען. צווייטענס, וויל איך, אז דו זאָלסט מיר דערצעהלען וועגען דעם געשפּרעך וואָס דו האָסט געהאט מיט מיסטער פרענק׳ן.

— שפּעטער, שפּעטער, איך וועל אייך אלעס דערצעהלען — האָט פלאָרא געזאָגט א גליקליכע, הערענדיג אז ניימאן האָט זיך אויף איהר געפרעגט און דאָס אין יענער מיידעל׳ס געגענווארט... — יעצט קומט אריין און הייסט די געסט, זיי זאָלען שוין אהיים געהן, איך בעט אייך — האָט זי שעלמיש געגלעט דעם דאָקטאָר איבערן געזיכט און געעפענט די טהיר.

— איהר האָט זיך אזוי לאנג געזאמט! — האָט ניימאן מיט א ליעבליכען שמייכעל אויף זיינע ליפען געזאָגט צו פלאָרא׳ן — און איך האָב געמיינט, אז איהר וועט שוין היינט דאָ ניט זיין.

פלאָרא, אנשטאט צו ענטפערען איהר געליעבטען, האָט א קוק געטהאָן מיט טריאומפירענדע בליקען אויף ראָזי׳ן, וועלכע איז גע־זעסען אויף א שטוהל לעבען דעם בעט און וועלכע איז פלוצלונג

בלייך געוואָרען, דערנאָך האָט זי מיט די זעלבע בליקען א קוק געטהאָן אויף דעם דאָקטאָר, אַזוי ווי זי וואָלט צו איהם זאָגען: „איהר זעהט איך האָב ניט קיין מורא פאר קיין קאָנקורענטקעס“ און געענטפערט:

— איך האָב דאָך אייך געזאָגט, אַז איך וועל דאָ פערבלייבען די גאַנצע צייט וואָס איהר וועט דאָ זיין, טאָ ווי האָט איהר געקענט דיינקען, אַז איך וועל דאָ היינט מעהר ניט זיין?

זי האָט ווידער א קוק געטהאָן אויף ראָזי׳ן. דיעזע ווערטער איהרע זיינען געווען מעהר געריכטעט צו דער מיידעל, ווי צו ניימאַן׳ען. פלאָרא האָט בעשלאָסען אינדירעקט צו לאָזען וויסען די געסט, אַז ניימאַן איז איהר געליעבטער.

ראָזי׳ס פאָטער, וועלכער איז געשטאַנען צו קאָפּען פון דעם קראַנקען, האָט גענומען אומגעהן איבערן צימער. ער איז געווען ערנסט פערטראַכט. פלאָרא׳ס רייד האָבען זיך טיעף איינגעגראָבען אין זיין הארצען. עס איז אַלזאָ אמת וואָס די צייטונג האָט געשריעבען. זיי זיינען טאַקע פערליעבט איינער אין דעם אַנדערען, און ער האָט גענומען זוכען א וועג ווי אַזוי צו ראַטעווען זיין קינד פון דעם געפאהר כל זמן עס איז נאָך ניט צו שפּעט. ער האָט בעשלאָסען נאָך היינט, געהענדיג אהיים, מיט איהר צו האָבען אַן אָפּענעם געשפּרעך. ער איז צו געגאַנגען צו דער טאָכטער און געזאָגט:

— קום ראָזי׳לע אהיים.

— וואָס איילסטו זיך? — האָט די מיידעל זיך געבעטען ביי איהם מיט איהרע בליקען, אַז ער זאָל נאָך פערבלייבען.

— עס איז שוין ניט פריה — האָט דער צייטונגס־מאַן ווייטער געזאָגט — איך דאַרף דאָך מאָרגען פריה אויפשטעהן, דו ווייסט דאָך.

— טאָ געה זשע דו אהיים און איך וועל דאָ נאָך א ווײַלע פערבלייבען — האָט ראָזי זיך ווייטער געבעטען ביים פאָטער.

— „דהאַט׳ס רייט“ — האָט ניימאַן זיך אָפּגערופען — זאָל ראָזי דאָ נאָך זיין א ווײַלע.

פלאָרא האָט יעצט געפיהלט ווי א שלאַנג וואָלט איהר א־בים

געטהאָן. זי איז געווען אזוי צופריעדען ווען זי האָט געהערט, אז דער פאָטער וויל שוין אהיים געהן און דאָ וויל ניימאַן גאָר, אז זי זאָל נאָך פערבלייבען, זי אליין !... עס האָט איהר שטארק פערדראָסען אויף ניימאַן'ען. און נאָך מעהר איז זי אויפגערעגט געוואָרען ווען זי האָט זיך בעגעגענט מיט דעם דאָקטאָר'ס איראָנישע בליקען, וועל־כע האָבען צו איהר געזאָגט : „נו, פלאָרא, ווער האָט געהאט רעכט ?"

— ווערסט אליין אהיים געהן ? — האָט דער פאָטער ווידער געפרופט צו בעוועגען די טאָכטער, זי זאָל מיט איהם מיטגעהן.

— קיינער וועט איהר ניט אויפעסען — האָט ניימאַן זיך וויע־דער אָפגערופען מיט א שמייכעל — ווער וועט זיך דאָס צו אזא מיאוס'קייט ווי זי איז צוריהרען ?

פלאָרא איז יעצט שיער פון זינען ניט ארונטער פון שמערצען. זי האָט געוואָרפען א בייזען בליק אויף ניימאַן'ען. זי האָט געוואָלט, אז ער זאָל זעהן אז עס פערדריסט איהר, אז זי איז אויף איהם אין כעס. ניימאַן האָט עס אָבער ניט בעמערקט. זיינע אויגען זיינען געווען געריכטעט אויף ראָזי'ן, וועמעס געזיכט עס האָט יעצט געשטראהלט פון אינערליכע צופריעדענהייט. און דאָס האָט פלאָרא'ן נאָך מעהר גע־ערגערט. „זעה נאָר ווי ער קוקט דאָס אויף איהר !" — האָט זי צו זיך זעלבסט געזאָגט — „ער עסט איהר אויף מיט די אויגען" !.. זי האָט געפיהלט ווי צו צולויפען צו דער מיידעל, זי אָנכאפען און ארויסוואַרפען. פלוצלונג האָט זי דערפיהלט אויף זיך דעם דאָק־טאָר'ס שטעכיגע בליקען. זי האָט ניט געוואָלט זיך מיט זיי בע־געגענען, כאָטש זי האָט געוואוסט, אז ער, דער דאָקטאָר, איז דער איינציגער, וועלכער קען איהר יעצט העלפען. ער קען די געסט ער־קלערען, אז דער קראַנקער דארף רוהען און זיי וועלען גלייך אהיים געהן. זי וויל דאָס אָבער ביי איהם ניט בעטען. זאָל ער ניט מיינען, אז זי האָט טאַקע מורא פאַר א קאָנקורענטין...

פלוצלונג איז איהר ארויפגעקומען א גליקליכער געדאַנק אויפ'ן זינען. זי וועט אויך בעטען דעם ניוס־דיעלער, ער זאָל ערלויבען די טאָכטער דאָ צו פערברייננגען אביסעל לייננגער. זי וועט איהר דאַן אהיים בעגלייטען און אויפ'ן וועג איהר אלעס ערקלערען וועגען איהר

ליעבע צו ניימאַן׳ען. אגב האָט זי געוואָלט ווייזען דעם דאָקטאָר און אויך ניימאַן׳ען. אַז זי איז ניט איפּערזיכטיג... און זי האָט זיך אָפּגערופען, ווענדענדיג זיך צום צייטונגס־פּערקויפער:

— זאָל אייער טאָכטער דאָ נאָך פערבלייבען. איך וועל זי בעגלייטען אהיים.

— זעהר גוט — האָט ניימאַן געזאָגט אַ צופריעדענער — איך וויל טאַקע, אַז איהר זאָלט בעפריינדעט ווערען — האָט ער געקוקט אויף ביידע פרייליגס.

דער ניוס דיעלער האָט זיך געפונען אין אַ פערלעגענהייט. ער האָט דורכאויס געוואָלט היינט האָבען אַ געשפּרעך מיט ראָזי׳ן, איהר אויפוויזען אויף די געפאַהר, וועלכע שטעהט איהר פאָר. ער איז אויך ניט געווען צופריעדען, וואָס פלאָרא וועט איהר אהיים בעגלייטען. ער איז זיכער געווען, אַז זי וועט מיט זיין טאָכטער רייד־דען וועגען איהר ראָמאַן. עס איז דאָך מעהר קיין סוד ניט, ווי באַלד עס איז שוין וועגען דעם געשריעבען געוואָרען אין די צייטונגען, און ער האָט זיך פאָרגעשטעלט ווי אַזוי ראָזי וועט דערפון ליידען. און בלייבען דאָ האָט דאָך שוין ניט געפּאַסט, נאָכדעם ווי ער האָט ערקלערט, אַז ער מוז שוין אהיים געהן. ער האָט דארום ניט גע־וואוסט ווי צו בעשליסען. פון דיעזער פערלעגענהייט האָט איהם ארויסגענומען דער דאָקטאָר, וועלכער האָט געזאָגט אין אַ שאַרפען טאָן:

— ווי איך זעה, פערנעהמט איהר זיך דאָ צו פערברייגגען אַ גאַנצע נאַכט און דאָס וועל איך ניט ערלויבען. ער דאַרף שוין רו־הען — האָט ער אָנגעוויזען אויף ניימאַן׳ען — ער האָט זיך שוין צופיעל היינט אָנגעשטרענגט.

ער האָט ארויסגענומען דעם זייגער און, זעהענדיג ווי שפּעט עס איז, האָט ער צוגעגעבען:

— דאָס העכסטע וואָס איך וועל אייך אַלעמען ערלויבען דאָ צו זיין איז נאָך צעהן מינוט. דאַן מוזט איהר אַלע פערלאָזען דעם צימער.

— איך אויך? — האָט פלאָרא עטוואָס קאָקעטיש אַ פרעג גע־טהאָן, ווארפענדיג דערביי אַ כיטרען זייטיגען בליק אויף ראָזי׳ן.

ראָזי האָט פערשטאַנען וואָס דאָ קומט פאָר. דאָס איז קענטיג געווען אָן איהר געזיכט, וועלכעס איז געווען בלייך און איבער וועל־בען עס זיינען נערוועזע צוקען דורכגעלאָפען; מען האָט דאָס אויך געקענט לעזען פון איהרע אויגען, אין וועלכע עס האָט זיך יעצט אַ ים מיט טרויער אָפּגעשפּיגעלט.

אַ זיסער, ווארימער געפיהל האָט פלאָראַ׳ס הארץ געגלעט.

— דו אויך — האָט דער דאָקטאָר אַ זאָג געטהאָן אין נאָך אַ שאַרפערען טאָן — ביי מיר זיינען קיין יחסנים ניט פאַראַן.

פלאָרא האָט שעלמיש איהם געשמייכעלט אין די אויגען אריין און, ווענדענדיג זיך צו ניימאַן׳ען, האָט זי געזאָגט אין אַ ליעבליכען טאָן:

— דו הערסט ?

— געוויס הערט ער, ער איז ניט טויב — האָט דער ארצט וויי־טער גערעדט — און אויב דו דענקסט, אַז ער וועט דיר קענען עפּעס העלפען, האָסטו אַ גרויסען טעות. ער איז ביי מיר אויך אַ קנאַ־פּער יחסן.

— אזוי ווי איהר קוקט איהם יעצט אָן — האָט פלאָראַ, שמייכ־לענדיג, זיך געווענדעט צו ראָזי׳ן און איהר פאָטער — קענט איהר מיינען, אַז דאָס איז אַ געפעהרליכער גזלן, ניט וואהר ? און אין דער אמת׳ן איז ער אַ מענש אָהן אַ גאַל. טהייל מאָל איז ער אמת בייז. אָבער דאָס איז צוליעב אַ געוויסע אורזאַכע — האָט זי געענדיגט אין אַ פיעל בעדייטענדען טאָן.

— געוויס, אַז מען איז אין כעס איז דאָס צוליעב אַן אורזאַ־כע — האָט ראָזי געזאָגט — מעהר ווי פאר יוצא וועגען. דען אין איהר הארצען האָט יעצט אַ שטורעם ווילד געבושעוועט. זי, פלאָראַ, וועט דאָ פערבלייבען מיט ניימאַן׳ען און זי וועט מוזען אהיים געהן !.. אַך, ווי גליקליך זי האָט זיך געפיהלט פריהער אין די פּאָר שטונדען וואָס זי איז פערבליעבען דאָ מיט ניימאַן׳ען ! די גליקליכ־סטע שטונדען אין איהר לעבען זיינען דאָס געווען. ער איז צו איהר אזוי גוט געווען, ניט אויפגעהערט צו דאַנקען פאר דעם פערגניגען וואָס זי האָט איהם פערשאַפט מיט איהר וויזיט, מינוטען לאַנג האָט

ער איהר האנד אין זיינע געהאלטען, זי געגלעט אזוי צארט און ליעב־ליך און יעצט מוז זי אהיים געהן, און זי, איהר בלוטיגסטער פיינד, וועט דא פערבלייבען. יא, ראזי האט יעצט געקוקט אויף פלארא׳ן, ווי אויף איהר ערגסטען לעבענס־פיינד. זי האט אויפגעציטערט, ווען ניימאן האט פריהער געזאגט, אז זיי זאלען ווערען בעפריינדעט. אה, ווען ער זאל וויסען וואס אין איהר הארץ קומט פאר, ווען ער זאל וויסען ווי היים זי ליעבט איהם, וואלט ער דאס ניט זאגען! ווערען בעפריינדעט מיט א מענשען, וועלכער וועט איהר גליק צו־שטערען!..

פון איהרע געדאנקען האט איהר איבערגעריסען דער דאק־טאר, וועלכער האט געזאגט צו פלארא׳ן:

— דו פערדרייד נאר דערוויילע מיר ניט די צייהנער, וועסט זיך באלד אפטראגען פון דאנען.

— און אז ניט? — האט פלארא כלומרשט זיך געגענגעשטעלט מיט חוצפה.

— אז ניט וועט דיר די נוירס ארויסבעטען פון דאנען.

— וועלען מיר זעהן.

דער ארצט האט וויעדער ארויסגענומען דעם זייגער און גע־זאגט:

— עס איז נאך געבליעבען דריי מינוט צייט.

דער ניום־דיעלער איז צוגעגאנגען צום קראנקען, זיך געזע־געגט און איהם געוואונשען, ער זאל אין קורצען געזונד ווערען. דאן איז ער צוגעגאנגען צו דער טאכטער און געזאגט צו איהר אין דער שטיל:

— גמה, זעגען זיך מיט איהם און לאמיר שוין געהן.

ראזי איז צוגעגאנגען צו ניימאן׳ען, איהם געגעבען די האנד און אין א געפיהלפאלע שטימע איהם געוואונשען א רוהיגע נאכט.

— דו וועסט דאך געווים מארגען וויעדער קומען מיר בעזוכען

— האט ניימאן געזאגט אין א טאן, אזוי ווי ער וואלט זי זעהר בעטען, זי זאל קומען.

פערשיעדענע געפיהלען האבען יעצט בעהערשט די הערצער פון

ביידע מיידלעך. ראַזי איז געווען גליקליך וואָס ניימאַן לאַדעט איהר איין, זי זאָל איהם בעזוכען. איהר האַרץ איז געווען איבערפול מיט גליקליכע, זיסע האָפנונגען. זי וועט ניימאַן׳ען, ווען ער וועט ווערען געזונד, ערקלעהרען ווי היים זי ליעבט איהם און זי האָט געהאָפט, געווען במעט זיכער, אַז ער וועט זי ניט פערשטויסען. זי האָט יעצט שוין ניט געגלויבט, אַז ער איז פערליעבט אין דער רייכער מיידעל, אין פלאָרא׳ן, ווי די ציימונג האָט געשריבען, ער וואָלט דאָך זי ניט אַזוי געבעטען זי זאָל קומען. עס קען זיין, אַז פלאָרא איז אין איהם פערליעבט, האָט זי צוגעגעבען, אָבער ניימאַן ליעבט זי ניט, און מיט דיעזע גליקליכע האָפנונגען האָט זי פערלאָזען דעם האָס־פיטאַל.

פלאָרא האָט איהר נאָכגעקוקט מיט בייזע בליקען. די שנאה צו ראַזי׳ן האָט זיך יעצט נאָך שטאַרקער צופלאַקערט אין איהר האַרצען. אויך אויף ניימאַן׳ען האָט זי געהאַט פערדרוס וואָרום ער האָט איהר געבעטען, זי זאָל קומען.

דער דאָקטאָר האָט איצט פלאָרא׳ן ערנסט ערקלערט, אַז זי מוז פערלאָזען דעם צימער, דען ער געהט איבערבינדען ניימאַן׳ען די וואונדען. זי האָט זיך ביי איהם געבעטען. ער זאָל איהר ערלויבען צו פערבלייבען, פילייכט וועט זי קענען איהם צוהעלפען.

— דו קענסט מיר גאָר ניט העלפען — איז דער דאָקטאָר שוין געוואָרען אונגעדולדיג — דערצו האָב איך אַ נוירס.

פלאָרא איז צוגעגאַנגען צו ניימאַן׳ען, איהם אַ הייסען קוש געטהאָן אין דעם פערבאַנדאַזשירטען שטערן, זאָגענדיג ליעבליך:

— איך זאָג דיר נאָך ניט קיין „גוד נייט“, ווייל איך וועל נאָך דאָ הייגט זיין, אויב דו וועסט ניט שלאָפען.

— זאָג איהם בעסער יא „גוד נייט“ און זאָל ער שלאָפען — האָט דער דאָקטאָר זיך אָפגערופען.

— עס איז ניט אייערע ביזנעס! — האָט פלאָרא שטיפעריש געשמייכעלט צום אַרצט און איז אַרויס.

צעהנטער קאַפּיטעל.

דער ניוס־דיעלער, אַרויסקומענדיג פון האָספּיטאַל, האָט זיך גלייך גענומען אויסצופיהרען זיין בעשלוס — צו האָבען אַן אָפענעם געשפּרעך מיט דער טאָכטער. אָפּגעהענדיג עטליכע טריט, האָט ער געוואָרפען אַ זייטיגען בליק אויף איהר און זעהענדיג איהר פרעהליכע געזיכט, איז די האַרץ אין איהם נאָך מעהר פערקלעמט געוואָרען און ער האָט גלייך אָנגעפאַנגען:

— ראָזי לעבען, איך וויל מיט דיר וועגען עפּעס וויכטיגעס ריידען, אָבער פריהער פערלאַנג איך פון דיר איין זאַך, נעמליך, אַז דו זאָלסט זיין צו מיר אָפענהערציג.

די טאָכטער האָט איהם אַ ווײַלע אָנגעקוקט מיט דורכדרינגענדע בליקען און געזאָגט:

— האָסטו זיך דען שוין אַמאָל איבערצייגט, אַז איך בין צו דיר ניט אָפענהערציג, אַז איך האָב עפּעס געהיימניסע פון דיר?

— חלילה, איך זאָג דאָס ניט — האָט דער פאָטער ווייטער גערעדט — איך וויל טאַקע אַז דאָס זאָל ווייטער אַזוי זיין, הויפּט־זעכליך אין דעם געשפּרעך וואָס איך וועל דאָ מיט דיר האָבען.

— דו מאַכסט מיר נייגעריג, פּאַפּאַ — האָט ראָזי ליעבליך געשמייכעלט, זייענדיג ווירקליך טשיקאַווע וואָס דער פאָטער וויל איהר דאָ זאָגען. אַז דער פאָטער ווייס גענוי, וואָס אין איהר האַרצען קומט פאָר — דאָס האָט זי ניט פערדעכטיגט.

דער ניוס־דיעלער האָט אַ פּאָר מאָל שווער אָפּגעזיפצט און פּאָרטגעזעצט:

— הער מיר אויס, ראָזי'לע, מיט קאָפּ. דו ביזט נאָך יונג, דו הויבסט ערשט אָן אַרויפצושטעלען דיינע פיס אויף דעם ברייטען לעבענס־וועג... דו האָסט נאָך ווייניג ערפאַהרונג אין לעבען. זאָלסט וויסען, אַז אין פיעלע לעבענס־דראַמאַס און טראַגעדיעס זיינען די עלטערן, איך מיין די, וואָס ליידען, מעהר שולדיג, ווי די אומשטענ־דען, וועלכע מען בעטראַכט געוועהנליך אַלס די אורזאַכע פון די פּאַסירונגען. ווען מענשען זאָלען זיך אַרומקוקען מיט אָפענע אוי־

גען, וואָלטען פיעלע אונגליקען אויסגעמיעדען געוואָרען. די הויפּט צרה איז אָבער וואָס מענשען זעהען בלויז איין זייט אָדער זיינען געגנצליך פערבלענדעט. ראָזי'לע! — האָט אין זיין שטימע יעצט געקלונגען א ווארנונג — איך וויל, אַז דו זאָלסט האַלטען דיינע אויגען אָפען און זאָלסט זעהן די געפאהר וואָס עס שטעהט דיר פאָר!

ראָזי האָט זיך אויפמערקזאַם צוגעהערט צום פאָטער'ס רייד און איהר האַרץ האָט דערביי שטארק געציטערט. זי האָט שוין איצט דייטליך געזעהן, אַז דער פאָטער ווייס איהר סעקרעט. אָבער ניט דאָס האָט איהר געשראָקען. פריהער אָדער שפּעטער וואָלט זי דאָך איהם אַלעס אַליין ענטפּלעקט. די אורזאַכע פון איהר שרעקען זיך איז געוועזען א גאַנץ אַנדערע. וועגען וואָס פאר א געפאהר רעדט ער דאָ? אָט דיעזע פראגע האָט שמערצליך געעגבערט איהר מוח און ווען ער האָט געענדיגט, האָט זי זיך אָפּגערופען אין א ציטערענדע שטימע:

— דו רעדסט מיט מיר האַלבע ווערטער און איך קען דיך ניט פערשטעהן.

— און איך בין זיכער געוועזען, אַז דו פערשטעהסט מיך יא — האָט דער פאָטער ווייטער געזאָגט, איינקוקענדיג זיך מיט זיינע מילדע, קלוגע אויגען אין דער טאָכטער — אַלזאָ וועל איך עס דיר דייטליכער ערקלעהרען. איך רייד דאָ וועגען דיינע געפּיהלען צו ניימאַן'ען.

— ראָזי האָט א שטאַרקען ציטער געטהאָן און זיך אָבגעשטעלט.

דער גיוס־דיעלער האָט זיך אויך אָפּגעשטעלט און טיעף אָפּגעזיפצט.

— ראָזי'לע — האָט ער נאָך א קורצע פויזע פאָרטגעזעצט — איך ווייס, אַז איך האָב דיר מיט מיינע רייד פערשאַפט שמערצען, אָבער איך קען זיך אַנדערש ניט העלפען; איך לייד פיללייכט נאָך מעהר ווי דו. דו ווייסט גאַנץ גוט ווי טהייער דו ביזט ביי מיר. איך בין אימער בערייט מיין לעבען פאר דיר מקריב צו זיין. אָבער מיין האַרץ בלוטעט ווען איך זעה, אַז דו קריכסט אַליין אין געפאהר און עס איז מיין הייליגע פליכט דיר דערויף אויפמערקזאַם צו מאַכען.

ראָזי האָט געשוויגען. איהרע אויגען האָבען געקוקט פערטראַכט ערגעץ ווייט, ווייט...

— דו האָסט גאָר ניט וואָס צו זאָגען ? — האָט דער פאָטער צערטליך זי געפרעגט — וואָרום שווייגסטו ?

אויף ראָזי'ס געזיכט האָט זיך פּלוצלונג אַ שטאָלצער, ענט־שלאָסענער אויסדרוק בעוויזען און זי האָט גענומעןריידען אין אַ שאַרפער שטימע :

— איך וועל זיך בענוצען מיט דיין פריהערדיגע בעמערקונג : אַז מענשען זיינען געוואָהנט צו קוקען איינזייטיג אויף פּאַסירונגען אין לעבען. דאָס איז יעצט דער פאַל מיט דיר. איך זעה קיין שום געפאַהר ניט.

— ריכטיג — האָט דער פאָטער אין אַ ליעבליכען טאָן איהר צוגעגבען — דו זעהסט טאַקע ניט קיין געפאַהר און דאָס איז צוליעב צוויי אורזאַכען : ערשטענס, ווייל דו ביזט נאָך אונערפאַהרען אין לעבען, האָסט נאָך גאָר ניט דורכגעמאַכט, ביזט נאָר וואָס אַרויס פון אונטער דער מאַמעס פאַרטוך, ווי מען זאָגט ; צווייטענס, ביזטו פערבלענדעט ; די ליעבע פערבלענדעט דיר די אויגען און דו קענסט די געפאַהר ניט זעהן. איך אָבער, אַלס זייטיגער מענש...

— לאָמיך שוין הערען אין וואָס עס בעשטעהט דיעזע געפאַהר — איז ראָזי שוין געוואָרען נערוועז און אונגעדולדיג.

— נאָך וואָס רעגסטו זיך אויף, ראָזי'לע — האָט דער פאָטער איהר צערטליך גענומען גלעטען איבער'ן קאָפּ — מיר קענען דאָך רעדען געלאַסען. דו ווילסט אַלזאָ וויסען אין וואָס דיעזע געפאַהר בעשטעהט. איך וועל דאָס דיר באַלד איבערצייגען. אין דיין ליעבע בעשטעהט זי. דו טאָרסט ניימאַן'ען ניט ליעבען. דו מוזט זעהן אָנצוואָוועגדען אַלע מיטלען, אום איהם צו פערגעסען, אַרויסצושלאָ־גען איהם פון דיינע געדאַנקען.

דער ניוס־דיעלער איז שוין אויך געווען נערוועז. זיינע הענד האָבען שטאַרק געציטערט און אויף זיין סימפּאַטהישע געזיכט האָט זיך אַן אויסדרוק פון שרעק בעוויזען.

פון ראָזי'ס ברוסט האָט זיך אַ שווערער, אָבגעריסענער זיפץ

ארויסגעריסען און זי האָט געזאָגט אין א וויינענדיגע שטיממע:

— פאפא, דאָס וועט קיינמאָל ניט פאסירען. צו פערגעסען ניימאן'ען, איהם ארויסצושלאָגען פון מיינע געדאנקען — דערצו איז נאָר דאָ איין מיטעל, דער לעצטער מיטעל...

— ראָזי לעבען! — האָט דער פאָטער איהר פערשטעלט מיט דער האנד דאָס מויל — רייד ניט קיין נארישקייטען! דו ביזט דאָך א קלוגע, מאָ ווי קומען צו דיר אזעלכע רייד? פאָלג מיר און דו וועסט זעהען, אז אלעס וועט זיין אלל־רייט. זעהסטו דען ניט, אז די געהסט אין א געפאהר? ניימאן האָט דאָך א געליעבטע...

— דאָס קימערט מיר גאָר ניט. איך האָב איהם ליעב געקראָגען, נאָך איידער איך האָב געוואוסט, אז אימיצער ליעבט איהם אויך. דעם ערשטען טאָג וואָס ער איז צו אונז געקומען, האָב איך איהם שוין ליעב בעקומען.

— ווייס ער דערפון? האָסטו דאָס איהם ערקלעהרט?

— מיט ווערטער ניט, אָבער מיט מיינע אויגען האָב איך איהם דאָס גאנץ דייטליך ארויסגעזאָגט.

— טאָמער האָט ער דאָס גאָר ניט פערשטאנען. ניט יעדער קען לעזען די אויגען־שפראך...

— ער האָט דאָס אָבער יא פערשטאנען, איך בין זיכער אין דעם.

— האָט ער דיר דען אפגעענטפערט מיט ליעבע?

— דאָס קען איך ניט זאָגען. אָבער ער איז געווען צו מיר זעהר פריינדליך.

— ער איז דאָך געווען צו אלעמען אין הויז פריינדליך.

— און אויב ער האָט ניט פערשטאנען וואָס מיינע אויגען האָ־בען איהם געזאָגט צעהנדליגע מאָל דורכ'ן טאָג — האָט ראָזי געזאָגט קאפריזנע — וועל איך עס איהם מינדליך ערקלעהרען און דאָס פיעלייכט נאָך מאָרגען. ער האָט דאָך מיר געבעטען איך זאָל צו איהם מאָרגען קומען.

ביי די לעצטע ווערטער האָט א גליקליכער פייער'ל א בלישץ געטהאָן אין איהרע אויגען.

דעם ניום־דיעלער׳ס געזיכט האָט זיך נאָך שטאַרקער פערכמור־רעט און ער האָט געזאָגט:

— ראָזי־לעבען, דו וועסט דאָס ניט טהאָן און דו וועסט מעהר צו איהם ניט געהן אויף בעזוך. דו טאָרסט ניט...

— פּאָפּאָ, דיינע רייד רופען אַרויס אין מיר ערשטוינונג — איז ראָזי געוואָרען נאָך מעהר אויפגערעגט — איך זעה אין דיר יעצט גאָר אַן אַנדערען מענשען. איך האָב אימער געדיינקט, אַז ווען עס וועט קומען די צייט ווען מיין הארץ וועט אָנפאַנגען צו ליעבען, ווען איך וועל זיך אויסקלייבען אַ לעבענס־בעגלייטער, וועסטו מיר דעריין ניט שטערען. דו האָסט ניט איינמאָל אינדירעקט מיט מיר וועגען דעם גערעדט. די עלטערען, וועלכע שטערען זייערע קינדער אין זייערע ליעבעס־אַנגעלעגענהייטען, פלעגסטו אימער אַנרופען טיראַנען, און צום סוף האנדעלסטו אויך ניט בעסער.

— דו בעגרייפסט מיך ניט, ראָזי־לעבען — האָט דער פאָטער געזאָגט מיט אַנגסט — איך וואָלט דיר קיינמאָל ניט געשטערט אין אַזאַ פאַל. דער יעניגער, וואָס דיין הארץ וואָלט אויסגעקליעבען, וואָלט ביי מיר געווען אַזוי ליעב און טהייער ווי דו ביזט ביי מיר. איך וואָלט דיר מיין ברכה געגעבען און איך וואָלט געווען ניט וויי־ניגער גליקליך ווי דו. דאָ איז אָבער אַ גאַנץ אַנדערע זאַך. דו האָסט זיך פערליעבט אין אַ מענשען, וועמעס הארץ עס איז ניט פריי, וועל־כער האָט אַ געליעבטע.

— פון וואַנען ווייסטו, אַז ער ליעבט זי? מאַלע וואָס די צייי־טונג האָט דאָרט געשריעבען!

— עס וואונדערט מיר, אַז דו האָסט דאָס ניט בעמערקט. דאָס איז דאָך אַזוי דייטליך צו זעהען פון זיינע בענעהמונגען צו איהר.

— איך האָב דאָס ניט געזעהן. ער איז צו מיר געווען פונקט אַזוי העפליך ווי צו איהר. אָבער איך וויל פון קיין זאַך ניט וויסען — האָט זי מיט אַ נערוועזען ציטער צוגעגעבען — איך ליעב איהם און דאָס אַלעס! ווען די גאַנצע וועלט מיידלאַך זאָלען איהם אפילו ליעבען, וועט מיין ליעבע צו איהם ניט שוואַכער ווערען.

— דו ווילסט אַלזאָ ניט אויסמיידען קיין אונגליק — האָט דער

פּאָטער טרויעריג געשאָקעלט מיט'ן קאָפּ — געדיינק, ראָזי־לעבען, דו וועסט דאָס שפּעטער בעדויערען. געדיינק אויך, אז דו מאכסט ניט נאָר זיך זעלבסט אונגליקליך, נאָר אויך מיך, די מאמען, דאָס גאַנצע הויז.

אין דעם פּאָטער'ס אויגען האָבען זיך טרעהרען בעוויזען.

— דו ערגערסט זיך אומזיסט, פּאַפּאַ — האָט ראָזי זיך ליעב־ליך צוגעטוליעט צום פּאָטער — דו וועסט זעהען, אז איך וועל גע־ווינען ניימאַן'ס ליעבע און וועל זיין גליקליך. איך בין שוין גליקליך.

דער פּאָטער האָט געשוויגען און טרויעריג געשאָקעלט מיט'ן קאָפּ.

— קום אהיים, פּאַפּאַ — האָט זי דעם פּאָטער גענומען אונ־טער'ן אָרעם — דו ביזט דאָך מיעד און הונגעריג.

— פון היינט אָן וועל איך שוין ניט רוהען, ניט עסען — האָט דער צייטונגס־פערקויפער אין א וויינענדיגען קול געזאָגט — איך זעה שוין מיין אונגליק!

— דו זעהסט גאָר ניט, עס דוכט זיך דיר.

א היבשע שטרעקע זיינען זיי געגאַנגען ווי שטומע. יעדער פון זיי איז געווען פערזונקען אין געדאַנקען. ווען זיי זיינען צוגעקומען צו זייער וואָהנונג, האָט דער פּאָטער זיך אָפּגעשטעלט און געזאָגט פערטראַכטערהייד:

— איין האָפנונג האָב איך נאָך, די לעצטע האָפנונג, און דאָס איז, אז ניימאַן וועט דיר זאָגען דעם אמת, ער וועט דיר ערקלהרען, אַז זיין הארץ בעלאַנגט צו יענער פריילין, וואָס מיר האָבען ביי איהם בעגעגענט. איך האָף, אז דאַן וועסטו זיך בערוהיגען.

— פּאַפּאַ, דו שניידסט מיין הארץ ווי מיט מעסערס! — האָט ראָזא אויסגעבראָכען אין א הערצליכען געוויין.

— איך שנייד דיין הארץ? — האָט דער פּאָטער כמעט אויך געוויינט — אוי, ראָזי'לע! דו ווילסט מיר ניט פערשטעהן. איך האָב ניימאַן'ען זעהר גינציג און ווען ניט דיעזער פאַל מיט יענער מיידעל, וואָלט איך געווען גליקליך, ווען דו וואָלסט זיין ליעבע געווינען. אָבער...

— לאָז דאָס איבער צו מיר, פּאַפּאַ, וועסט זעהן, אַז מיין וואונש וועט פּערווירקליכט ווערען.

דער פּאַטער האָט שווער אָבגעזיפצט און געזאָגט:

— נאָך אַ זאַך וויל איך דיר זאָגען: זאָל די מאַמע דערוויל פון קיין זאַך ניט וויסען. צו איהר שוואַכקייט פעהלט ניט מעהר, נאָר זי זאָל זיך נעהמען ערגערען.

— דאָס האָב איך טאַקע דיר געוואָלט בעטען, אַז דו זאָלסט פאַר איהר גאָר ניט זאָגען — האָט ראָזי אויסגעווישט די טרעהרען פון איהרע אויגען.

— אַז דו וועסט זיך אָבער ערגערן, וועט זי דאָך אָן דיר דערקענען.

— איך וועל זיין רוהיג, פּאַפּאַ, וועסט זעהן, איך וועל זיך ניט האָבען צוליעב וואָס צו ערגערן — האָט זי מיט אַ שמייכעל צוגעגעבען.

אין הארצען האָט זי יעצט געהאָפּט נאָך מעהר ווי פריהער, אַז זי וועט ניימאַן'ס האַרץ געווינען.

* * *

אין דער זעלבער צייט איז פלאָרא אומגעגאַנגען טיעף פערטראַכט הין און צוריק איבער איהר צימער אין האָספּיטאַל, וועלכעס האָט זיך געפונען אין דער אבטהיילונג וואו די פּריוועט־נורסעס האָבען געוואָהנט. אין איהר מוח האָט יעצט אויפגעלעבט איהר בעגעגעניש מיט פרענק'ען. אין איהרע אויערן קלינגען זיינע רייד און פאַר איהרע אויגען שטעהט זיין געשטאַלט — זיינע טרויעריגע בליקען, זיין טיעף אומעדיג געזיכט. זי שטריינגט זיך אָן מיט אַלע איהרע קרעפטען דיעזעס געשטאַלט פון זיך צו פערטרייבען, סטאַרעט זיך צו טראַכטען וועגען עפּעס אנדערש, אָבער איהר מיה איז אומזיסט. פרענק'ס אָנבליק טרעט פון איהר ניט אָפּ, פערקעהרט, עס ערשיינט נאָך אַלץ בולט'ער פאַר איהר און זיינע רייד קלינגען אַלץ שאַרפער, הילכענדער אין איהרע אויערן, און דאָס מאַכט איהר נאָך מעהר נערוועז.

ניט דער זעלבער פרענק האָט פריהער צו איהר גערעדט. א גאנץ נייעם מענשען האָט זי איצט פאר זיך דערזעהן. ווי קומען צו איהם פלוצלונג אזעלכע ווייכע, געפיהלפאָלע רייד? אז זיינע ווערטער זיינען ארויסגעקומען פון דער טיעפעניש פון זיין הארצען, אז זיי זיינען געווען אויפריכטיג — אין דעם האָט זי ניט געצווייפעלט; און דאָס האָט איהר יעצט פערשאפט ליידען. עס האָט איהר געפלאָגט דער געוויסען, אז זי איז צו איהם געווען צו שטריינג. זי האָט איהם געדארפט מילדער בעהאנדלען. אך, ווען ער וואָלט צו איהר אזוי ווייך ניט גערעדט! זי האָט ערווארטעט, אז ער וועט זיך קאָכען, בייזערן. ריידען צו איהר אזוי ווי איהר פאָטער. דערפאר האָט זי דאָס איהם אזוי אונרחמנות'דיג בעהאנדעלט.

— און וואָס וועט ווייטער זיין? — האָט זי זיך אָפּגעשטעלט אין מיטען צימער — ער וועט איהר ניט צו־רוה לאָזען, ער וועט איהר פערפאָלגען מיט זיין ליעבע און פ־עלייכט נאָך אויספיהרען זיין סטראשונאָק — זיך נעהמען דאָס לעבען.

ביי דיזען געדאנק איז אַ שוידער דורכגעלאָפען איבער אַלע איהרע גליעדער. ניין, זי טאָר דאָס ניט דערלאָזען. זי וויל ניט בויען איהר גליק אויף יענעם'ס אונגליק. זי וועט דעם גאנצען לעבען ליידען, איהר געוויסען וועט איהר קיין מאָל ניט אויפהערען צו פּלאָגען. וואָלט ניימאַן געווען געזונד, וואָלט זי איהם אַלעם דערצעהלט, מיט איהם זיך בעראטהען ווי אזוי צו האנדלען. אָבער יעצט טאָר זי מיט איהם גאָר ניט ריידען וועגען דעם. דאָס וואָלט איהם צו שטאַרק אויפגערעגט.

זי האָט ווידער גענומען ארומשפּאַנען איבער'ן צימער. איהר מוח האָט געגליהט פון אויפרעגונג און פון די פיעלע געדאַנקען, וואָס האָבען זיך דאָרט געפּלאָנטערט. ענדליך האָט זי בעשלאָסען צו שרייבען צו פרענק'ען אַ בריעף. זי וועט נאָך אַמאָל פאר איהם איהר הארץ עפּענען, איהם ערקלעהרען, אז זי קען אַנדערש ניט האנדלען און איהם בעטען, ער זאָל איהר פערצייהען און זיך בערוהיגען.

זי איז אַרויס און געבעטען ביי אַ נוירס טינט און פעדער און

פאפיער און זיך אוועקגעזעצט שרייבען דעם בריעף. א היבשע ווײלע איז זי געזעסען און געטראכט וואָס זי זאָל שרייבען. אָט האָט זי שוין געהאַט אין קאָפּ דעם גאנצען בריעף, און דאָך האָט זי די ערשטע שורה ניט געקענט אויפשרייבען. עס איז איהר זעהר שווער געוועזען אָנצופאנגען.

— פיעלייכט גאָר ניט שרייבען? — האָט זי זיך בעראַטהען מיט זיך זעלבסט — ער קען נאָך שלעכט אויסטייטשען מיין בריעף. ער קען נאָך דיינקען, אז איך האָב חרטה, אז איך בעט זיך ביי איהם.

איהר געזיכט האָט זיך קראַמפּפהאַפט אויסגעקרימט און מיט ציטערענדע הענד האָט זי איינגעטונקט די פעדער אין טינט, זאָגענדיג:

— טאָמער דיינקט ער ווירקליך, אז איך וועל אמאָל חרטה האָבען, דאַרף איך דאָך אודאי שרייבען...

און זי האָט אויפגעשריעבען די פאָלגענדע צייל:

„מיסטער פרענק: —

איהר וועט זיך געוויס ניט ווייניג וואונדערן, ווען איהר וועט בעקומען דיעזען בריעף. איהר וועט זיך געוויס פרעגען: נאָכדעם ווי צווישען אונז ביידען איז אַלעס געענדיגט, ווי קום איך אַלזאָ צו אייך צו שרייבען? וועל איך אייך ערקלעהרען די אורזאַכע, וואָס האָט מיך געצוואונגען זיך צו אייך צו ווענדען מיט דיעזען בריעף.

ווען איהר זייט פון מיר אוועק, האָב איך גענומען נאָכדיינקען וועגען דעם, וואָס עס איז צווישען אונז היינט פאָרגעקומען און בין געקומען צום בעשלוס, אז איך האָב אייך נאָך א פּאָר וויכטיגע זאַכען ניט געזאָגט. איך בין געווען זעהר נערוועז און זיי זיינען מיר פון זינען ארויס. אַלזאָ דאָס איז די אורזאַכע פון מיין יעצטיגען שרייבען צו אייך.

— אָבער פריהער וויל איך אייך בעטען אום ענטשולדיגונג דערפאַר וואָס איך בין צו אייך געווען פיעלייכט ניט העפליך. איהר דאַרפט מיר פערצייהען. איהר פערשטעהט דאָך געוויס וואָס אין מיין הארץ האָט זיך דאַן געטהאָן... איך האָב ערוואַרטעט, אז

איהר וועט מיר בעגרייפען און זאגאר מיט מיר סימפאטהיזירען, ווייל איהר קענט מיר, איהר ווייסט, אז איך בין אימער אויפריכטיג אין מיינע האנדלונגען. זעהט, איך האב אייך ניט אויסגעביטען אויף א רייכערען אדער שעהנערען פון אייך. איך האב געהאנדעלט לויט די שטימע פון מיין הארצען... מיין געליעבטער איז אן ארי־מער ארבייטער און איך וועל זיין גליקליך זאגאר אין ארמוטה מיט איהם מיינע יאהרען אויסצולעבען. איך וויעדערהאל וואס איך האב אייך שוין היינט געזאגט: איך האב אייך קיינמאל ניט געליעבט. איך האב ביז יעצט איבערהויפט ניט געוואוסט וואס עס איז אזעל־כעס ליעבע.

— נאך אזא אפענע ערקלעהרונג, גלויב איך, בלייבט פאר אייך מעהר ניט צו טהאן ווי זיך צו בערוהיגען, און וועגען דעם וויל איך הויפטזעכליך יעצט מיט אייך זיך דורכרעדען דורך דיעזע צייל‌ען.

— איהר זייט אוועק פון מיר בייז. מיין וואונש איז, אז מיר זאלען זיך פאנאנדערגעהן ווי פריינד, איהר זאלט צו מיר קיין האס ניט טראגען, ווייל איך האב צו אייך אויך ניט קיין שלעכטע גע־פיהלען. מיין יעצטיגע האנדלונג איז פאר אייך פיעלייכט נאך א גליק. דאס וואס עס האט פאסירט יעצט, וואלט פיעלייכט געקענט פאסירען שפעטער, ווען מיר וואלטען שוין געווען פערהייראט, דען אונזער הייראט וואלט ניט געבויט געווען אויף דעם פונדאמענט פון ליעבע. איך זעה יעצט דייטליך, אז איך האב אייך ניט גע־ליעבט. און שטעלט זיך פאר וואס עס וואלט דאן געווען...

— מיין איינציגסטער וואונש דארום איז, אז איהר זאלט זיך בערוהיגען און זיין גליקליך. איהר וועט דאס געוויס זיין און יע־דענפאלס גליקליכער ווי מיט מיר...

אכטונגספאל,

פלארא".

ווען זי האט געענדיגט דעם בריעף, האט זי זיך וויעדער פער־טראכט, צו זי זאל איהם גאר שיקען. זי האט איהם א פאר מאל איבערגעלעזען און עפעס האט ער איהר ניט צופריעדענגעשטעלט.

זי האָט זיך אָנגעשטריינגט זיך פאַרצושטעלען אין די געדאַנקען וואָס פאַר אַן איינדרוק עס וועט אויף איהם מאַכען דיעזער בריעף. עס האָט זיך איהר אויסגעוויעזען, אַז ער איז ניט גענוג שטריינג, אַז ער קען מאַכען דעם איינדרוק, אַזוי ווי זי וואָלט זיך עפּעס וועלען פערענטפערען פאַר איהם.

פלוצלונג האָט זיך געהערט א קלאַפּ אין טהיר און עס איז אריינגעקומען דער דאָקטאָר. פלאָרא האָט זיך דערפרעהט. זי וועט זיך מיט איהם בעראַטהען, צו זי זאָל שיקען דעם בריעף.

— איך בין דיר געקומען זאָגען „גוד נייט“ — האָט דער ארצט געזאָגט, בלייבענדיג שטעהן ביי דער טהיר — און איך געה שוין אוועק. דו ביזט מיעד און איך דארף זיך אויך אויסרוהען. מיר האָבען ביידע היינט דורכגעלעבט א היבש ביסעל אויפרעגונג.

— זיצט נאָך א ווײַלע — האָט פלאָרא זיך געבעטען ביים דאָקטאָר — איך וויל זיך מיט אייך וועגען עטוואָס בעראַטהען.

ער האָט זיך אַוועקגעזעצט. זי האָט איהם דערצעהלט וועגען דעם בריעף וואָס זי האָט געשריבען צו פרענק'ען, וויזענדיג איהם דעם בריעף.

דער דאָקטאָר האָט איהם אויפמערקזאַם דורכגעלעזען און געזאָגט:

— אויב דו האָסט איהם דאָס זעלבע שוין מינדליך ערקלעהרט, זעה איך ניט נאָך וואָס דו זאָלסט צו איהם שרייבען.

פלאָרא האָט איהם יעצט מיט איינצעלהייטען דערצעהלט דעם געשפּרעך וואָס זי האָט געהאַט מיט פרענק'ען, ווי ער האָט זיך געבעטען ביי איהר און ענדליך געסטראַשעט מיט זעלבסטמאָרד, אויב זי וועט איהם פון זיך פערשטויסען.

— דאָס וואָלט געווען שרעקליך! — האָט זי געענדיגט, וועהרענדיג זעהר נערוועז — מיין געוויסען וואָלט מיר דעם גאַנצען לעבען געפּלאָגט. איך וויל, אַז מיר זאָלען זיך פאַנאַנדערגעהן ווי פריינד, און דערפאַר האָב איך בעשלאָסען צו איהם צו שרייבען.

— זעלבסטמאָרד? פרענק וועט בעגעהן זעלבסטמאָרד? —

האט דער דאקטאר א פערוואונדערטער געצויגען מיט די פלייצעס — דאס איז פאר מיר אונפערשטענדליך.

— איהר חידוש'ט זיך, און איך האב זיך אויך ניט ווייניג געוואונדערט. אבער איך מוז אייך זאגען, אז דאס איז ניט געווען סתם גערעדט. ער האט דאס געמיינט זעהר ערנסט. איהר האט געזאלט זעהן ווי ער האט אויסגעקוקט בשעת ער האט דאס געזאגט. זיינע אויגען האבען דערמאהנט אן אויפגערעגטען טיגער...

— איז ער דאך טאקע ערנסט פערליעבט אין דיר.

פלארא האט שווער אבגעזיפצט.

דער ארצט האט זיך א ווײלע פערטראכט, נאכהער ווידער אנגעפאנגען:

— די מענשליכע נשמה איז אן אייביגע רעטעניש. ווער האט זיך דאס געזאלט ריכטען, אז אין דיזען הארטען, קאלטען מענשען'ס הארץ זאל זיך געפינען פלאץ פאר סענטימענטאלע געפיהלען! ער האט אויף מיר אימער געמאכט דעם איינדרוק אלס א מענש אהן א שום ווארימען געפיהל.

—ווי זשע דיינקט איהר, זאל איך איהם שיקען דעם בריעף?

— האט פלארא געפרעגט מיט אנגסט אין איהר שטימע.

— שאדען קען עס ניט — האט דער דאקטאר געענטפערט — אבוואהל...

ער האט ניט געענדיגט און איז פלוצלונג אנשווייגען געווארען.

— ווארום ענדיגט איהר ניט וואס איהר האט געוואלט זאגען? — האט פלארא דערשראקען איהם אנגעקוקט.

— איך דיינק — האט דער דאקטאר פארטגעזעצט, נאכדיינקענדיג — אויב עס איז ווירקליך אזוי דער פאל, ווי דו ערקלערסט, וועט דער בריעף ווייניג וואס העלפען. עס וועט איהם פיעלייכט נאך מעהר אויפרייצען.

— טא וואס זשע בלייבט מיר צו טהאן? — האט פלארא געפרעגט אין א וויינענדיגע שטימע.

— אט דאס איז אז מען לאזט זיך אריין אין נארישקייטען — האט דער ארצט געזאגט אין א פילאזאפישען טאן.

— אין מיר בלוטעט די הארץ און איהר מאכט שפאס! —
האט פלארא איהם געמאכט פארווירפע.

— וואס זשע זאל איך דיר טהאן? איך בין א דאקטאר. איך קען היילען קראנקע. צו ליעבעס־שמערצען האב איך קיין שום מע־דיצין ניט.

פלארא האט זיך בייז אבגעקעהרט פון איהם.

— זי איז גאר ברוגז אז מען זאגט איהר דעם אמת.

— איהר זייט ווירקליך א מענש מיט א שטיינערנע הארץ —
האט זי שארף געזאגט, בלייבענדיג זיצען אין דער זעלבער פויזע.

— אונזער פראפעסיאן פאדערט דאס. מיר טארען ניט זיין סענטימענטאל.

זעהענדיג, אז פלארא ערגערט זיך אלץ מעהר, האט דער דאק־טאר זיך שוין לייגער ניט געוואלט רייצען מיט איהר און געזאגט אין א מילדען טאן, אננעהמענדיג איהר פאר דער האנד:

— שרייב אן דעם אדרעס און גיב מיר דעם בריעף, וועל איך איהם שוין בעזארגען.

אויף פלארא'ס געזיכט האט זיך א פרעהליכער שמייכעל בע־וויזען. זי האט זיך צוריק אומגעקעהרט צום דאקטאר און געזאגט:

— וואס פאר א פערגעניגען האט איהר ווען איהר ערגערט מיר, הא?

דער ארצט האט געשמייכעלט.

— געדיינקט, איך וועל זיך שוין מיט איך פאר אלעם מיט אמאל אפרעכענען! — האט זי איהם געסטראשעט מיט'ן פינ־גער.

— גיב מיר שוין דעם בריעף, איך וויל אהיים געהן — האט דער דאקטאר ווייטער געשמייכעלט.

פלארא האט אויף א קאנווערט אנגעשריבען דעם אדרעס. זי איז ווידער געווארען נערוועז. דערלאנגענדיג דעם דאקטאר דעם בריעף, האט זי געזאגט:

— אה, ווי גליקליך איך וועל זיין, אז דער בריעף וועט אויף איהם מאכען א גוטע ווירקונג, און ער וועט זיך בערוהיגען.

— דו ערוואַרטעסט צופיעל פלאַרא — האָט דער דאָקטאָר געזאָגט אין אַן ערנסטען טאָן, אויפהויבענדיג זיך פון שטוהל — אויב פרענק ליעבט דיך ערנסט, וועט ער זיך אַזוי שנעל ניט בע־רוהיגען. ווען ער וואָלט ניט געווען אַ מענש מיט אַזאַ פעסטען כאַ־ראַקטער, וואָלט ער זיך גיכער געווען בערוהיגט. איבריגענס — האָט ער צוגעגעבען — איך וועל שוין וויסען ווי עס האַלט מיט איהם.

— וואו וועט איהר זיך זעהן מיט איהם? — האָט פלאַרא איהם ערשטוינט אָנגעקוקט.

— דאָס־ווייס איך נאָך ניט. פיעלייכט ביי מיר אין הויז אָדער גאָר ביי דיינע עלטערען.

— איהר האָט דען בעשטימט זיך מיט איהם צו זעהן? — איז פלאַרא נאָך מעהר ערשטוינט געוואָרען.

— איך האָב דאָס יעצט ערשט בעשלאָסען. איך וועל איהם אין דער פריה אָפּרופען דורכ׳ן טעלעפאָן.

— דאָס איז גוט! — האָט פלאַרא אונטערגעטאַנצט פון פרייד — רעדט מיט איהם, ערקלעהרט איהם אַלעס...

— איך וועל איהם ערקלעהרען, אַז ער דאַרף זיין גליקליך וואָס ער ווערט פּטור פון אַזאַ שלאַק, פון אַזאַ צרה ווי דו ביזט.

— איהר פאַנגט שוין ווידער אָן?

— איך שרעק זיך ווינציג פאַר אַזעלכע העלדינען ווי דו ביזט. איך וועל ביי פרענק׳ען פועל׳ן, אַז ער זאָל אפילו דיין נאָמען ניט וועלען מעהר הערען.

— הלואי! — האָט פלאַרא פרעהליך אויסגעשריען — זעהט אַז ער זאָל זיך בערוהיגען און ער זאָל מיר ניט בלייבען קיין שונא. איך בין איהם אויך ניט קיין פיינד נאָך דעם היינטיגען געשפּרעך.

— אַזוי זייט איהר אַלע חוה׳ס טעכטער — האָט דער דאָק־טאָר ווייטער גערעדט אין אַ פילאָזאָפישען טאָן — איהר, פרויען, האָט דעם גרעסטען פערגניגען ווען אימיצער ערקלעהרט איך אַז ער האָט איך ליעב. איך בין זיכער, אַז דו האָסט פרענק׳ען גע־האַסט און יעצט, אַז דו האָסט געהערט פון זיין אייגען מויל, אַז

ער איז אין דיר פערליעבט, ביזטו איהם שוין א פריינד. איהר זייט א מאָדנע פאָלק, איהר פרויען!...

— אהא, דער אַלטער בחור האָט זיך שוין אין אייך צורעדט — האָט פלאָרא איראָניש געענטפערט.

— זעה נאָר, אז דו זאָלסט ניט פערבלייבען קיין אַלטע בתולה — האָט דער דאָקטאָר איהר אָבגעענטפערט מיט א שטאָך — אן אַלטער בחור איז נאָך ניט אזוי שלעכט, אָבער אן אַלטע פריי־לין...

— ווען איך זאָל אפילו בלייבען אן אַלטע מויד, וואָלט איך אייך אויך ניט הייראַטען — האָט זי זיך ווידער מיט איהם גע־רייצט.

— דו ווילסט מיר שוין ווידער פערריידען די צייהנער — איז דער דאָקטאָר כלומרשט געוואָרען ערנסט — דו ווייסט דאָך וואָס איך מיין. די פריילין וואָס איז פריהער געווען ביי ניימאַן׳ען...

— נו, איז זי געוועזן, איז וואָס? — איז פלאָרא שוין געוואָ־רען נערוועז — ער טאָר ניט האָבען קיין בעקאַנטע? איך בין צו־פריעדען זי זאָל איהם קומען בעזוכען — האָט זי צוגעגעבען מיט געמאַכטען מוטה, וועהרענד טיעף אין הארצען האָט זי פעראיבעל געהאַט אויף דעם דאָקטאָר, פארוואָס ער האָט די מיידעל דער־מאָהנט.

— אז דו ביזט צופריעדען, בין איך דאָס אודאי.

— איהר ווילט מיר מאכען אייפערזיכטיג, אָבער דאָס וועט אייך אויף קיין פאַל ניט געלינגען.

— איך דאַרף עס ניט ערשט מאכען. דו ביזט עס שוין.

פלאָרא האָט שוין יעצט פערלאָרען די קאָנטראָלע איבער זיך און האָט זיך צושריען:

— נו, בין איך, בין איך אייפערזיכטיג, איז וואָס? איך האָב דאָך אייך שוין געזאָגט, אז מען ליעבט ערנסט, איז מען אייפער־זיכטיג. דאָס איז א גאַנץ נאַטירליכער געפיהל.

— יעצט הער איך ווערטער — האָט דער דאָקטאָר געזאָגט טריאומפפירענד — אָבער דערצעהל מיר ניט קיין מעשיות, אז

דו ביזט צופריעדען, אז די פריילין זאל בעזוכען ניימאן׳ען, אז עס אַרט דיך ניט.

ער האט ארויסגענומען דעם זייגער, א קוק געטהאן ווי שפעט ס׳איז און פארטגעזעצט:

— איך בין אריינגעקומען דיר זאגען „גוד נייט" און האב איבער א האלבע שטונדע גע׳פטור׳ט. אלזא איך געה שוין. „גוד נייט" — האט ער צו איהר אויסגעשטרעקט די האנד.

— ווען־זשע וועט איהר זיך זעהען מיט פרענק׳ען? — האט פלארא איהם נאך פערהאלטען.

— ער וועט דעם בריעף ערהאלטען אין דער פריה מיט דער ערשטער פאסט וואהרשיינליך — האט דער דאקטאר געענט־פערט — וועל איך זיך מיט איהם זעהן ארום 9 אוהר, איידער איך וועל אהער קומען.

— האט איהר אנגעזאגט די נאכט־נוירס, אז זי זאל מיך אריינלאזען צו ניימאן׳ען? — האט פלארא ווייטער געפרעגט — זי קען דאך מיר ניט.

— איך האב איהר אנגעזאגט, אז זי זאל דיך ניט אריינ־לאזען — האט דער ארצט געענטפערט אין אן ערנסטען טאן.

— געננוג שוין שפאסען.

— איך מיין עס ערנסט. זי וועט קיינעם צו איהם ניט אריינ־לאזען. ער דארף רוהען און דו דארפסט אויך רוהען.

— ווייסט איהר דען ניט, אז אויב איהר וועט מיר צו איהם ניט אריינלאזען וועל איך געוויס ניט קענען רוהען?

— פלארא, איך בעט דיך, דינג זיך ניט מיט מיר.

זעהענדיג, אז דער דאקטאר ווערט אונגעדולדיג, האט זי זיך ביי איהם געבעטען, ער זאל אנזאגען די נוירס, אז זי זאל איהר ער־לויבען כאטש א פאר מאל אויף ניימאן׳ען א קוק צו טהאן פון ווייטען. דער ארצט האט עס אבער איהר ניט געוואלט צוליעב טהאן און איז אוועק.

ווי א פערוואונדעטער טיגער איז פלארא ווידער אומגעגאנ־גען הין און צוריק אין איהר צימער. דעם דאקטאר׳ס בעמערקונג

וועגען דעם ניוס־דיעלער'ס טאָכטער האָט זיך טיעף איינגעקריצט אין איהר הארצען. פון דעם ערשטען בליק ווען זי האָט איהר דער־זעהען האָט זי אינסטינקטיוו געפיהלט, אז דיעזע מיידעל וועט איהר שמערצען פערשאַפען. זי האָט זיך אָבער געסטארעט צו פערטריי־בען פון זיך דיעזען געפיהל... זי איז זיכער געווען, אז ניימאַן ליעבט איהר און זי האָט פאר קיין קאָנקורענטין קיין מורא ניט געהאַט. אָבער ווען זי האָט געהערט, אז ניימאַן לאַדעט איין די פריילין, זי זאָל איהם קומען בעזוכען, האָט עס איהר שטארק געערגערט, אָבער זי האָט זיך באלד בערוהיגט, אז ער איז דערביי גאָר ניט אויסען. יעצט האָט זיך אין איהר הארצען וויעדער צופלאַמט א פיינדליכער געפיהל צו דער מיידעל. זי האָט שטארק בעדויערט וואָרום זי האָט ניט געהאַט קיין געלעגענהייט מיט איהר צו זיין אונטער פיער אויגען און איהר דייטליך ערקלעהרען, אז ניימאַן איז איהר געליעבטער, און זי האָט בעשלאָסען, אז אויב זי וועט דאָ מאָרגען זיין, וועט זי האָבען מיט איהר אַן אָפענעם געשפרעך.

אין באלד איז איהר דיעזער בעשלוס פארגעקומען אלס ניט פראַקטיש. עס וועט אויסזעהען, אזוי ווי זי וואָלט זיך ביי איהר בעטען, זי זאָל זיך אָפּטשעפּען פון ניימאַן'ען; זי וועט דיינקען, אז זי איז מיט ניימאַן'ען ניט זיכער. און זי האָט בעשלאָסען, מיט דער מיידעל וועגען איהר ליעבע קיין וואָרט ניט צו ריידען. זי מוז דאָס שוין געוויס וויסען פון דער צייטונג, איז א געדאנק איהר דורכגעלאָפען דורכ'ן מוח, און אויב זי האָט די צייטונג ניט גע־לעזען, האָט זי דאָס זעלבסט ארויסגעזעהען דערפון, וואָס זי איז דאָ פערבליעבען מיט ניימאַן'ען. און אפשר האָט ניימאַן עס איהר אליין דערצעהלט — איז וויעדער א נייער געדאנק איהר ארויפ־געקומען אויפ'ן זינען. אה, ווי גוט דאָס וואָלט געווען ווען ער זאָל ווירקליך איהר דאָס געוועזען זאָגען!

זי האָט יעצט געפיהלט א שטארקען בעגעהר צו זעהען ניי־מאַן'ען. טאָמער שלאָפט ער ניט, וועט זי איהם פרעגען. ניין, זי וועט איהם ניט פרעגען, נאָר האָבען מיט איהם א געשפרעך ווע־גען דער מיידעל, און אויב ער האָט איהר דערצעהלט וועגען זייער

ליעבע, וועט ער עס איהר דאָך זאָגען. אָבער ווי קען זי זעהן ניי־מאַן'ען, אז דער דאָקטאָר האָט אָנגעזאָגט, מען זאָל זי ניט אריינ־לאָזען.

א פּאָר שטונדען איז זי אַזוי אומגעגאַנגען. אָבוואָהל זי איז געווען ערשעפּפט און הונגעריג, דאָך האָט זי וועגען רוהען ניט געדיינקט. זי מוז נאָך היינט זעהען ניימאַן'ען, זאָנסט וועט זי ניט קענען שלאָפען. זי איז אַלץ מעהר אויפגערעגט געוואָרען און אַלץ בייע געדאַנקען — טרויעריגע און פרעהליכע — האָבען אין איהר מוח אריינגעדרונגען.

ענדליך האָט זי בעשלאָסען צו בעמען ביי ניימאַן'ס נוירס, זי זאָל איהר ערלויבען בלויז אויף איהם א קוק צו טהאָן. זי וועט איהר פערזיכערען, אז דער דאָקטאָר וועט זיך וועגען דעם ניט דערוויסען. זי האָט שטיל געעפענט די טהיר און איז אויף די שפּיץ־פינגער צוגעגאַנגען צו דעם צימער, וואו ניימאַן איז געלעגען און זעהר שטיל אָנגעקלאַפּט אן די טהיר.

די נוירס איז ארויסגעקומען, האָט זי בעגריסט מיט א פריינד־ליכען שמייכעל און געזאָגט:

— נאָך וואָס האָט איהר געדאַרפט אָנקלאַפּען? קומט אריין.

פלאָרא האָט זי ערשטוינט אָנגעקוקט. די נוירס איז פּלוצ־לונג געוואָרען צוטומעלט און געזאָגט, צומאַכענדיג הינטער זיך די טהיר, אַזוי ווי זי וואָלט מורא געהאַט, אז פלאָרא זאָל זיך ניט מיט געוואלד אהין אריינרייסען:

— איך זעה אז איך האָב געהאַט א טעות. ווי איז אייער נאָמען?

— איך בין מיסס זינגער — האָט פלאָרא ארויסגעשטאַ־מעלט אין א ציטערנדע שטימע.

אויף דער נוירס' געזיכט האָט זיך בעוויעזען דער פריהערי־גער ליעבליכער שמייכעל און זי האָט געזאָגט:

אויב אַזוי איז עס טאַקע ניט קיין טעות. איך ערוואַרט אייך שוין פון א פּאָר שטונדען. זעהענדיג אז איהר קומט ניט, האָב איך געדיינקט, אז איהר שלאָפט שוין.

פלאָרא האָט שוין געזעהן, אז דער דאָקטאָר האָט ווידער געשפּיעלט מיט איהר א שפּאַס. דער נוירס האָט ער אָנגעזאָגט, אז זי זאָל זי אריינלאָזען און איהר האָט ער געזאָגט פערקעהרט. ער האָט עס אומישנע געטהאָן, אום זי זאָל זיך לייגען שלאָפען — האָט זי אויסגעטייטשט דעם דאָקטאָר'ס האנדלונג.

— איך בין טאַקע געשלאָפען — האָט פלאָרא געזאָגט א תירוץ — און האָב זיך ערשט יעצט אויפגעכאַפּט.

— איהר ווילט אריינגעהן ? —האָט די נוירס שוין געוואָלט עפענען די טהיר.

— וואַרט נאָך א וויילע — האָט פלאָרא זי פערהאַלטען — ער שלאָפט ?

— יא, ער שלאָפט זעהר גוט. מיר האָבען איהם געגעבען א מעדיצין אום ער זאָל שלאָפען.

— ער קען זיך נאָך פּיעלייכט אויפכאַפּען ווען מיר וועלען ביידע דאָרט זיין.

— ניין. ער שלאָפט מיט א האַרטען שלאָף. איבעריגענס, מיר וועלען דאָך ניט מאַכען קיין געוואַלדען.

— שוין לאַנג ווי ער איז אנשלאָפען געוואָרען ?

די נוירס האָט א קוק געטהאָן אויפ'ן זייגער'ל, וואָס האָט געהאַנגען אויף איהר ברוסט און געענטפערט :

— שוין איבער פיער שטונדען.

— און ער האָט זיך ניט אויפגעכאַפּט דורך דער צייט ? — האָט זיך פלאָרא געוואונדערט.

— ניין. ער האָט אָבער א פּאָר מאָל גערעדט דורכ'ן שלאָף.

— איהר האָט געהערט וואָס ער האָט גערעדט ? — האָט פלאָרא נייגיעריג געפרעגט.

די נוירס האָט אויף איהר געוואָרפען א זייטיגען בליק און געענטפערט :

— ענטשולדיגט מיר פאַר מיין דרייסטקייט. וואָס אינטערעסירט אייך אזוי צו וויסען וואָס דער קראַנקער האָט גערעדט פון שלאָף ?

— אז עס וואָלט מיר ניט אינטערעסירען, וואָלט איך דאָך ניט געפרעגט — האָט פלאָרא מיט א שמייכעל געענטפערט.

די נוירס האָט געשוויגען.

— איהר ווילט מיר אלזאָ ניט זאָגען? — האָט פלאָרא געקוקט אויף דער נוירס מיט בעטענדע בליקען.

— עס וועט איך נאָך פיעלייכט פערדריסען — האָט די נוירס געענטפערט — מען דארף איבערהויפּט ניט שיינקען קיין אויפמערקזאַמקייט צו דעם וואָס אימיצער רעדט פון שלאָף, בפרט ביי א קראנקען, — האָט זי צוגעגעבען.

אין פלאָרא׳ן איז די האַרץ איינגעפאַלען פון שרעק. וואָס האָט ער אזעלכעס געקענט ריידען, אז עס זאָל איהם פערדריסען? און וואָס רעדט עפּעס די נוירס צו איהר מיט אָנצוהערענישען? ווייס זי וועגען איהרע פערהעלטניסע מיט ניימאַן׳ען? האָט עס איהר דער דאָקטאָר געזאָגט? אָבער זי מוז דאָך דאָס וויסען. זי האָט זיך מיט אַלע קרעפטען געסטאַרעט צו בערוהיגען און געזאָגט געלאַסען:

— אייער בעמערקונג איז טאַקע ריכטיג, אָבער דאָך וואָלט איך זעהר וועלען וויסען וואָס ער האָט גערעדט, און איך בעט אייך זעהר, איהר זאָלט עס מיר זאָגען!

די נוירס האָט זיך א ווײַלע פערטראַכט און נאָכהער געזאָגט, שמייכלענדיג:

— איהר ווייסט דאָך, עס ווערט בעהויפּטעט, וועגען וואָס א מענש טראַכט ביי טאָג, טרוימט ער און רעדט וועגען דעם זעלבען ביי־נאַכט, ווען ער שלאָפט. ער האָט גערעדט...

זי האָט פּלוצלונג אָבגעהאַקט, זיך ווידער פערטראַכט א ווײַלע און פאָרטגעזעצט:

— ענטשולדיגט, מיסס זינגער, ווי איז אייער ערשטער נאָמען?

— פלאָרא — האָט זי, ציטערענדיג מיט אַלע גליעדער, שנעל געענטפערט.

— ער האָט דערמאָהנט א מיידעל׳ס נאָמען — האָט די

נוירס ווייטער געזאָגט, ניט ארונטערנעהמענדיג איהרע אויגען פון פלאָרא׳ן, וועלכע איז יעצט געשטאַנען א פערשעהמטע, מיט ארונ־טערגעלאָזענע אויגען.

פלאָרא איז זיכער געווען, אז ניימאַן האָט איהר נאָמען דער־מאָנט און זי איז געווען אויף דעם זיבעטען הימעל פון גליק. אָבער באַלד האָט א געדאַנק ווי א גיפטיגע שלאַנג גענומען גריזשען איהר מיח: אפשר האָט ער גאָר דערמאָנט דעם נאָמען פון דעם ניוס־דיעלערס טאָכטער? זי איז כמעט זיכער געווען, אז ער האָט דאָס טאַקע יענער מיידעל׳ס נאָמען דערמאָנט און דערפאַר האָט דאָס די נוירס איהר ניט געוואָלט זאָגען. זי האָט זיך אָבער גע־שעהמט איהר איבערצופרעגען.

אויף איהר געזיכט האָט זיך אַן אומעדיגער וואָלקען פער־שפרייט.

די נוירס האָט געוואוסט, אז פלאָרא איז איהר פאַציענט׳ס געליעבטע. דער דאָקטאָר האָט עס איהר דערצעהלט. ווען ער האָט איהר געזאָגט, אז זי זאָל מיסס זינגער צו יעדער צייט צולאָ־זען צום קראַנקען. זי האָט אַלזאָ גוט פערשטאַנען וואָס אין פלאָ־רא׳ס הארצען קומט יעצט פאָר. זי דענקט געווים, אז איהר גע־ליעבטער האָט גערעדט וועגען אַן אנדער מיידעל. עס האָט איהר שוין פערדראָסען, וואָרום זי האָט איהר פעראורזאַכט דיעזע ליי־דען און זי האָט זיך אָבגערופען אין א ליעבליכען טאָן:

— אייער נאָמען האָט ער א פּאָר מאָל דערמאָנט.

א גליקליכער געפיהל האָט זיך יעצט צוגאָסען איבער פלאָ־רא׳ס אַלע גליעדער. זי האָט א קוק געטהאָן אויף די נוירס מיט אויגען פול מיט דאַנקבאַרקייט.

ניימאַן האָט איהר נאָמען אין שלאָף דערמאָהנט! — ווער קען זיך יעצט צו איהר גליק פערגלייכען?

זי האָט זיך שוין יעצט פאַר דעם ניוס־דיעלער׳ס טאָכטער ניט געשראָקען...

— הפנים ער דענקט זעהר פיעל וועגען אייך, ווען ער איז

וואך — האָט די נוירס געזאָגט מיט א ליעבליכען שמייכעל, זע־הענדיג ווי פלאָרא׳ס געזיכט שטראהלט פון אינערליכען גליק — אז ער רעדט וועגען אייך אין שלאָף.

פלאָרא האָט א ווײלע געשוויגען און נאכהער געזאָגט האלב פערשעהמט:

— איהר האָט דאָך געזאָגט, אז ער האָט עפּעס גערעדט. וואָס האָט ער געזאָגט?

— קומט אריין אינעווייניג, וועל איך אייך דערצעהלען — האָט די נוירס ליעבליך געענטפערט — און עס קען זיין, אז איהר וועט אליין הערען איהם ריידען — האָט זי צוגעגעבען — עטלי־כע מינוטען איידער איהר זייט צוגעקומען, האָט ער ווידער גע־רעדט.

זי האָט געעפענט די טהיר און זיי זיינען שטיל אריינגעגאנגען אין דעם קראַנקען׳ס צימער.

פלאָרא איז געבליבען שטעהן ביי דער טהיר. מיט אן איינ־געהאלטענעם אָטהעם און מיט ענטציקטע בליקען האָט זי זיך איינגעקוקט אין דעם שטיקעל געזיכט וואָס האָט זיך ארויסגעזעהען פון דעם בארג מיט פרישע באנדאזשען, מיט וועלכע דער דאָקטאָר האָט מיט עטליכע שטונדען צוריק פערבונדען נייםאַן׳ס וואונדען.

— קומט ווייטער — האָט די נוירס צו איהר געזאָגט, א וואונק טהאָנדיג מיט׳ן קאָפּ — האָט ניט קיין מורא, איהר וועט איהם ניט אויפוועקען.

פלאָרא איז צוגעגאנגען נעהענטער צום בעט און זיך אוועק־געזעצט אויף א שטוהל, ניט ארונטערנעהמענדיג אלץ איהרע אויגען פון דעם שלאָפענדען. זי האָט געלעזען פון זיין געזיכט, אז ער טרוימט יעצט ווידער וועגען איהר און זי איז געוועזען אזוי גליק־ליך!

— ווייסט איהר וואָס — האָט פלאָרא זיך געווענדעט צו דער נוירס — איהר קענט געהן שלאָפען און איך וועל דאָ זיצען. איהר וועט מיר זאָגען וואָס איך דאַרף איהם געבען אין פאַל ווען ער וועט ערוואַכען.

— וואָס רעדט איהר! — האָט די נוירס פערוואונדערט געזאָגט — איך טאָר דאָס ניט טהאָן. איך וואָלט גלייך מיין שטעלע פערלאָרען. איך טאָר פון דעם פאַציענט ניט אָבטרעטען ביז עס קומט ניט די טאָג־נוירס.

פלאָרא איז דערביי גאָר ניט אויסען געווען. זי האָט איינפאך געוואָלט די נוירס אָפדיענען פאַר די פרעהליכע נאַכריכט, וואָס זי האָט איהר מיטגעטהיילט, אז נייטאַן האָט וועגען איהר גערעדט פון שלאָף און אויך האָט זי געוואָלט האָבען דאָס פערגניגען זעלבסט צו בעדיענען איהר געליעבטען, וואָס דאָס איז געווען דער הויפט צוועק פון איהר זיין אין האָספיטאַל.

— איהר האָט דאָך מיר פערשפּראָכען צו זאָגען וואָס ער האָט וועגען מיר גערעדט, — האָט פלאָרא זיך ווידער געווענדעט צו דער נוירס.

— איהר זייט זעהר א נייגעריגע, ווי איך זעה — האָט די נוירס געענטפערט מיט א שמייכעל — וואָס אינטערעסירט עס אייך אזוי צו וויסען וואָס ער האָט גערעדט?

— וואָלט עס אייך ניט געווען אינטערעסירען, ווען איהר וואָלט זיך געפינען אין מיין לאַגע? — האָט פלאָרא געפרעגט אָפענהערציג.

דער נוירס׳ געזיכט איז פלוצלונג בלייך געוואָרען און פון איהר ברוסט האָט זיך א פערשטיקטער זיפץ ארויסגעריסען. פלאָרא האָט פערשטאַנען, אז זי האָט מיט איהר פראַגע אָנגעריהרט א וואונד, וועלכע איז פערבאָרגען ערגעץ טיעף אין דער נוירס׳ הארצען — א וואונד, וועלכע די פערגאַנגענהייט האָט אין איהר איבערגעלאָזען און די געגענוואַרט האָט נאָך ניט פערהיילט, און עס האָט איהר שטאַרק פערדראָסען וואָרום זי האָט געלאָזען לויפען איהר צונג.

א ווייל האָט אין צימער געהערשט א שטילקייט. ענדליך האָט פלאָרא ווידער געזאָגט:

— פערצייהעט מיר פאַר מיין דרייסטקייט. ניט ווילענדיג רייסט זיך אמאָל ארויס א וואָרט...

— איך האָב גאָר ניט צו אייך — האָט די נוירס העפליך

געזאָגט, וועהרענד איבער איהר בלייכען געזיכט זיינען נערוועזע צוקען דורכגעלאָפען. — איהר ווילט וויסען וואָס דער קראַנקער האָט גערעדט, הערט זשע. איך געדיינק יעדעס וואָרט: דאָס ערשטע מאָל האָט ער איינינע מאָל אייער נאָמען אויסגערופען: „פלאָרא, פלאָרא!“ האָט ער געשריען און דערביי אויסגעשטרעקט די הענד, אַזוי ווי ער וואָלט אייך וועלען אַרומנעהמען... אין אַ ווײַלע שפּעטער האָט ער ווידער דערמאָנט אייער נאָמען און דערביי געזאָגט: „ביזטו גליקליך? אָה, איך בין אַזוי גליקליך! האָב ניט קיין מורא פאַר קיינעם. איך וועל דיך בעשיצען“. און דאָס לעצטע מאָל איידער איהר זייט צוגעקומען, האָט ער עפּעס גערעדט איבערגעריסענע, אונפערשטענדליכע ווערטער.

פלאָרא האָט זיך געהאַט צוגעטוליעט צו דער נוירס און געשלונגען מיט ענטציקונג יעדעס וואָרט וואָס איז אַרויס פון איהר מויל. איהר געזיכט האָט געפלאַמט און איהרע אויגען האָבען געגליהט פון אינערליכען גליק.

— וואָס פאַר אַ אונפערשטענדליכע ווערטער האָט ער גערעדט? — האָט פלאָרא געפרעגט אין אַ פרעהליכע שטימע, ווען די נוירס האָט געענדיגט.

— ער האָט עפּעס דערמאָנט טרעמפּס, פריזאַנס, הונגער און פערשיעדענע שטעדט.

פלאָרא האָט געצויגען מיט די פּלייצעס.

— איך האָב געמיינט, אַז ער רעדט דאָס פון היץ — האָט די נוירס פאָרטגעזעצט — און איך האָב געמאָסטען זיין טעמפּעראַטור; ער האָט אָבער קיין היץ ניט געהאַט.

פלאָרא'ס געזיכט האָט יעצט געשטראַהלט פון העכסטען גליק. דאָס איז געווען אַ שאַרפער קאָנטראַסט פון דער נוירס' געזיכט, וועלכעס איז נאָך אַלץ געווען בלייך און מיט אַ געדיכטען וואָלקען פון אומעט און ליידען פערשלייערט. פלאָרא האָט זיך יעצט געפונען אין אַ פערלעגענהייט. זעהענדיג ווי די נוירס איז נאָך אַלץ פערביטערט, האָט זי זיך געסטאַרעט צו בעהערשען איהרע געפיהלען, אום ניט אַרויסצוציינען דאָס גליק, מיט וועלכען

איהר הארץ איז יעצט געווען איבערפול. זי האט אלץ דייט־ליכער געזעהען, אז איהר פריהערדיגע בעמערקונג האט אין איהר נייער בעקאנטער בעריהרט אן אלטע וואונד. די נוירס האט געוויס אמאל געליעבט און איז אין איהר ליעבע ענטוישט געווארען. דא האט זי זיך עראינערט אן דעם פאקט, דאס פיעל פרויען וועלכע ווערען ענטטוישט אין ליעבע, ווערען נוירסעס אדער געהען אוועק אין מאנאסטירען, וואו זיי לעבען אוים זייערע יאהרען אין איינ־זאמקייט. זי האט זיך דארום געפונען אין אן אונאנגענעהמער לא־גע. זי האט זיך בעטראכט אלס א קארגע, וועלכע עסט א געשמאקען מאלצייט, וועהרענד לעבען איהר געפינט זיך א הונגעריגער, וואס שמאכטעט נאך א שטיקעל ברויט...

— ער האט וואהרשיינליך געטרוימט פון א בוך, וואס ער האט ביט לאנג געלעזען האט די נוירס ווידער אנגעפאנגען.

פלארא האט דערקענט אין דעם טאן, אין וועלכען זי האט גע־רעדט, אז זי וויל איהר אריינציהען אין א געשפרעך און זי איז געווען גערן דאס איהר צוליעב צו טהאן. זי וואלט אלעס אין דער וועלט פאר איהר יעצט געטהאן, אום איהר אביסעל אויפצומונ־טערן.

און עס האט זיך באלד צווישען זיי פערבונדען א געשפרעך. זיי האבען שוין צווישען זיך גערעדט, אזוי ווי זיי וואלטען געווען אלטע בעקאנטע.

פרויען ווערען שנעלער בעקענט, אינטים צווישען זיך, ווי מע־נער.

פלארא האט איהר דערצעהלט די גאנצע געשיכטע פון איהר ראמאן. פון צייט צו צייט פלעגט זי א קוק טהאן אויף איהר גע־ליעבטען, וועלכער איז רוהיג געשלאפען, און איהר געזיכט האט אלץ העכער געשטראהלט פון אינערליכען גליק. זי איז געווען אזוי בעגייסטערט, אז זי האט פערגעסען, דאס איהר צוהערערין טראגט טיעפע וואונדען אין איהר הארצען — ליעבעס־וואונדען, ווי זי האט פריהער געדיינקט. ווען זי האט געענדיגט האבען זיך פון דער נוירס׳ ברוסט ווידער ארויסגעריסען פערשטיקטע זיפצען. פלארא האט

זיך אין הארצען ווידער געמאכט שטארקע פארווירפע, וואָרום זי האָט זיך פערגעסען און אזוי בעגייסטערט גערעדט וועגען איהר גליק.

און ווידער האָט אין צימער געהערשט א שטילקייט. עס האָט זיך געהערט דאָס רעגעלע אָטהעמען פון דעם שלאָפענדען און פון צייט צו צייט די פערשטיקטע זיפצען, וועלכע האָבען זיך נאָך אליץ ארויסגעריסען פון דער נוירס' ברוסט. פלאָרא איז געווען גליקליך וואָס ניימאַן שלאָפט אזוי רוהיג. פון דער אנדער זייט האָט אין איהר הארצען ערוואכט א שטארקער מיטלייד צו דער נוירס און זי האָט בעשלאָסען ביי איהר צו פרעגען וואָס עס דריקט אזוי איהר הארץ.

— וואָס זיפצט איהר עפּעס אזוי? — האָט פלאָרא זיך געווענדעט צו דער נוירס אין א טאָן, אין וועלכען עס האָט זיך געהערט מיטלייד — איך זעה, אז איהר טראָגט עפּעס א געהיימניס אין אייער הארצען. ענטשולדיגט מיר פאר מיין דרייסטקייט. זעהט איהר, איך בין אן אָפענהערציגע. איך האָב זיך ערשט מיט אייך בעקענט און איהר ווייסט שוין כמעט מיין גאנצע לעבענס־געשיכטע.

— איך בין אזוי צופרידען וואָס איך האָב זיך מיט אייך בעקענט! — האָט די נוירס גערעדט מיט הארץ — איך פיהל, אז איך האָב אין אייך פאר זיך א נייע פריינדין ערוואָרבען, און איך נויטיג זיך אזוי שטארק אין אן אמת'ע פריינדין! איך בין דאָ אן עלענדע, איך האָב אבסאָלוט קיינעם ניט אין נויאָרק.

— זייט זיכער, אז איהר האָט אין מיר אזעלכע געפונען — האָט פלאָרא איהר פערזיכערט אין איהר פריינדשאפט — אויך איך נויטיג זיך אין אמת'ע פריינד, אבוואָהל איך בין דאָ ניט עלענד. א וואָהרער פריינד איז א גליק אין לעבען. איך דיינק, אז ווען א מענש האָט עטליכע אמת'ע פריינד, איז ער גליקליכער ווי ווען ער וואָלט געהאט מיליאָנען.

— ריכטיג — האָט די נוירס געשאָקעלט מיט'ן קאָפּ — אָבער ליידער איז אזוי שווער צו געפינען אן אמת'ן פריינד, מען ווערט אָפט ענטטוישט און די ענטטוישונג איז אזא ביטערע!

— איך זעה, אז איהר האָט שוין ליידער געהאַט ערפאַהרונג אין דעם — האָט פלאָרא ווידער געזאָגט מיט מיטלייד אין איהר שטימע.

— יאָ — האָט די נוירס טרויעריג צוגעשאָקעלט מיט'ן קאָפּ — איך בין ביטער ענטטוישט געוואָרען און איך וועל צוליעב דעם מיין גאַנצען לעבען ליידען.

פלאָרא האָט עפּעס געוואָלט זאָגען, אָבער די נוירס האָט גלייך פאָרטגעזעצט:

— איך ווייס וואָס איהר ווילט זאָגען, אַז עס איז ניט כדאַי צוליעב אַ ענטטוישונג דעם גאַנצען לעבען צו ליידען. הערט אָבער אויס מיין טרויעריגע געשיכטע און איהר וועט זעהן, אַז איך האָב רעכט.

זי האָט טיעף אָפּגעאָטהעמט און ווייטער גערעדט:

— עס איז זעהר אַ לאַנגע געשיכטע. ווען איך זאָל אייך וועלען איבערגעבען אַלע איינצעלהייטען, וואָלט עס געדאַרפט נעהמען פיעלע שטונדען. איך וועל עס אַלזאָ מאַכען בקיצור. איך שטאַם אויך פון אַ רייכע פאַמיליע. מיין פאָטער איז אַ גרויסער לאָיער און מיין אָנקעל (מיין פאָטער'ס ברודער) איז אַ דזשאַדזש פון אַ סופּרים קאָורט. איך בין ערצויגען געוואָרען אין לוקסוס. ביי מיין פאַמיליע בין איך די עלטעסטע. איך האָב געהאַט אַ גוטע פריינדין, די בעס־טע פריינדין מיט וועלכע איך בין צוזאַמען אין קאַלעדזש געגאַנ־גען. איך האָב דיעזע פריינדין מיינע געליעבט פונקט ווי מיינע שוועסטער און ברידער. זי איז אויך געווען אַ רייכע. איהר פאָטער איז אַ באַנקיער. עס איז ניט אַוועק אַ טאָג אַז מיר זאָלען זיך ניט זעהען. עטליכע יאָהר האָט דיעזע פריינדשאַפט אָנגעהאַלטען ביז...

זי האָט פּלוצלונג אָבגעהאַקט. איהר געזיכט איז יעצט נאָך בלייכער געוואָרען און פון איהרע אויגען האָט אַ ים מיט טרויער ארויסגעקוקט. ענדליך האָט זי געמאַכט אַ בעוועגונג, אַזוי ווי זי וואָלט זיך אָנשטריינגען ווייטער צו ריידען און פאָרטגעזעצט:

— ביי מיין אָנקעל דעם דזשאַדזש איז געווען אַ פאַרטהי. זיין זוהן האָט געענדיגט קאַלעדזש און צוליעב דעם האָט מען געמאַכט

די פארטהי. אונזער גאנצע פאמיליע איז נאטירליך געווען איינגע־לאדען. דארט האב איך זיך בעקענט מיט א יונגען מאן, א סטודענט, מיין קאזין'ס א פריינד; מיין קאזין האט מיר טאקע פאר איהם פארגעשטעלט. מיר האבען דעם גאנצען אבענד פערבראכט צוזא־מען. מיט קיין אנדערע אויסער מיר האט ער ניט געטאנצט. איך האב איהם פארגעשטעלט פאר מיינע עלטערען און זיי האבען איהם איינגעלאדען ער זאל אונז בעזוכען. שוין יענעם אבענד האט דער יונגער מאן מיין הארץ געפאנגען. איך האב גע־פיהלט, אז איך בין ניט גלייכגילטיג צו איהם; און דאס איז געווען דער ערשטער און דער לעצטער — האט זי צוגעגעבען, וועהרענד א ציטער האט אויפגעטרייסעלט איהר גאנצען קערפער.

זי איז ווידער אנשוויגען געווארען. אין איהרע אויגען האבען יעצט טרעהרען געבלישצעט. אין פלארא'ן איז די הארץ פערקלעמט געווארען אוים מיטלייד צו איהר נייע פריינדין. זי האט איהר דערצעהלט א געשיכטע, פולל מיט פרייד און גליק, און דא הערט זי א געשיכטע, פול מיט טרויער און ענטטוישונג. זי האט איהר געוואלט זאגען א טרייסטווארט. זי האט זיך אבער צוריקגעהאל־טען, ניט וועלענדיג איהר איבערשלאגען און דאס געלאזען אויף שפעטער, ווען זי וועט ענדיגען.

די נוירס האט אבגעקעהרט דעם קאפ, אויסגעווישט די טרעה־רען פון די אויגען און ווייטער אנגעפאנגען אין א וויינענדיגע שטי־מע:

אויף מארגען איז מיין נייער בעקאנטער צו אונז געקומען. איך בין געווען אזוי גליקליך! מיין פריינדין איז דאן ביי אונז געווען. איך האב איהר שוין געהאט דערצעהלט וועגען איהם. זי האט שוין אויך געוואוסט, אז איך בין צו איהם ניט גלייכגילטיג און זי איז געווען די איינציגע, פאר וועמען איך האב מיין הארץ פערטרויט. פאר מיינע עלטערן איז דאס נאך געווען א סעקרעט. מיר האבען פערבראכט א פרייליכען אבענד. ווען ער איז אוועק, האט ער מיר געפרעגט, צו איך וועל איהם ערלויבען אפט מיר צו בעזוכען. נאטירליך האב איך איהם ערלויבט און צו מיין גליק

האָט זיך דאַן קיינער אין דער וועלט ניט געקענט גלייבען.

— פּלאַרא! פּלאַרא! — האָט זיך פּלוצלונג געהערט ניי־מאַן'ס פערשלאָפענע שטימע.

— מיסס זינגער האָט אַ ציטער געטהאָן און איהר געזיכט האָט זיך מיט אַ טויטע בלייכקייט בעצויגען. זי איז אַזוי הינגעריסען געוואָרען פון דער נוירס' ערצעהלונג, אַז זי האָט גאָר געהאַט פער־געסען וואו זי געפינט זיך.

— שששא — האָט די נוירס געשעפּטשעט צו איהר אין דער שטיל — ער וועט אודאי נאָך עפּעס זאָגען. פריהער איז אויך אַזוי געווען. וואָס האָט איהר זיך אַזוי דערשראָקען?

די נוירס האָטווירקליך געטראָפען. ניימאַן האָט באַלד וויע־דער גערעדט:

— פּלאַרא! איך... איך בין טאַקע אָרים... אַן ארבייטער בין איך.. אָבער מיין הארץ איז רייך מיט ליעבע.. איך בין אַ ליע־בע־מיליאָנער, און דו ביזט די ערשטע און די לעצטע... מיין בלוט.. מיין גאַנצען לעבען קען איך פאַר דיר אָפּפערען...

די בלייכקייט און שרעק איז שוין יעצט פערשוואונדען פון פּלאַרא'ס געזיכט. אַ גליקליכע איז זי אויף די שפּיץ פינגער צו־געגאַנגען צום בעט און זיך איינגעגראָבען מיט איהרע שטראַהלענ־דע בליקען אין דעם שלאָפענדען. זי האָט געהאַט אַ שטאַרקען בע־געהר, ארויפצוּוואַרפען זיך אויף איהם און איהם קושען, אויפ־וועקען און זאָגען איהם ווי היים זי ליעבט איהם, אַז דאָס, וואָס ער איז אָרים שפּיעלט ביי איהר די מינדעסטע ראָלע ניט. זי האָט זיך אָבער צוריקגעהאַלטען דערפון און ניט מחמת זי האָט זיך גע־שעהמט פאַר דער נוירס, נאָר ווייל זי האָט געדיינקט, אַז דאָס וועט איהר נאָך מעהר מאַכען צום ליידען, עס וועט הייסען ווי זי רייצט זיך מיט איהר... אַ פּאָר מינוטען איז זי אַזוי געשטאַנען און דער־נאָך האָט זי זיך צוריקגעקעהרט אויף איהר פריהעריגען פּלאַץ, זאָגענדיג:

— דאָס ערשטע מאָל וואָס איך הער אַ מענשען ריידען פון שלאָף.

— די פראגע וואס ער איז אָרים און איהר זייט רייך מוז איהם נעבעך זעהר שטארק בעאונרוהיגען — האט די נוירס בע־מערקט — ער מוז פיעל דיינקען וועגען דעם, אז ער רעדט דאס אזש פון שלאף.

— וואהרשיינליך — האט פלארא צוגעגעבען — אבער ער ווייס דאך, אז דאס שפיעלט ביי מיר קיין שום ראָליע ניט.

די נוירס האט זיך איינגעקוקט אין איהר זייגער'ל און גע־זאגט:

— עס איז שוין שפעט. איהר זייט דאך געוויס מיעד. געהט שוין שלאפען. איך וועל מיין געשיכטע ענדיגען אן אנדערס מאל.

פלארא האט איהר ערקלערט, אז זי איז ניט מיעד, זי וויל נאך ניט שלאפען און איז צוגעשטאנען, אז זי זאל איהר יעצט אלעס דערצעהלען.

— יעדען אבענד איז ער צו מיר געקומען — האט די נוירס נאך א קורצע פויזע גענומען ווייטער דערצעהלען איהר לעבענס־געשיכטע — זיינע עלטערן האבען געוואהנט אין אן אנדער שטאדט. זיין פאטער איז א פראמינענטער דאקטאר, און ער האט אויך שטו־דירט מעדיצין. אונזער ליעבע איז לאנג קיין סוד ניט געבליבען. מיין גאנצע פאמיליע האט עס באלד בעמערקט. מיין ליעבע צו איהם איז געוואקסען און געוואקסען. דאס זעלבע איז אויך געוועזען מיט זיינע געפיהלען צו מיר. עס זיינען אוועק א פאר מאנאטען און ער האט זיך מיר אפען ערקלערט אין ליעבע. איך האב דאן איהם ערקלעהרט אז ער האט שוין פון לאנג מיין הארץ געפאנגען און צו אונזער גליק איז קיין גרענעץ ניט געווען. דערנאך האט ער אפיציעל געבעטען ביי מיינע עלטערן אום מיין האנד און זיי האבען אונז זייער ברכה געגעבען.

וואקיישאן צייט האט ער מיר איינגעלאדען צו זיינע על־טערן. מען האט מיר דארט זעהר ווארים עמפפאנגען (זיי האבען שוין פון אלעם געוואוסט). קנאפע צוויי מאנאטען האב איך דארט פערבראכט. זיינע עלטערן האבען מיר זעהר ליעב געהאט און מיר אלערליי פערגעניגענס פערשאפט. איך האב דארט געזאלט פער־

בלייבען לייגגער, ביז דעם אָנפאַנג פון סקוהל־סיזאָן. פּלוצלונג בע־קום איך א בריעף פון מיין פריינדין, אז זי איז ערנסט קראַנק. איך האָב זיך באַלד מיט אַלעמען געזעגענט און בין אהיים געפאָה־רען און גלייך אוועקגעלאָפען צו מיין פריינדין. זי איז ווירקליך געווען ערנסט קראַנק אויף לונגען־ענטצינדונג. די גרעסטע דאָק־טוירים פון שטאָדט האָבען פון איהר בעט ניט אָפּגעטראָטען. איך האָב געראַטהען איהרע עלטערן, אז זיי זאָלען שיקען נאָך מיין צור־קינפטיגען שוויגער־פאָטער. זיי האָבען מיין ראַטה אָנגענומען און איך האָב זעלבסט צו איהם געשיקט א טעלעגראַמע. אויפ'ן צוויי־טען טאָג איז ער געקומען צוזאַמען מיט מיין געליעבטען (מיין געליעבטער האָט שיין געהאַלטען ביים ענדיגען קאָלעדזש און דער פאָטער פלעגט איהם מיטנעהמען צו קראַנקע, ווען ער איז אין דערהיים געווען). ווען איך האָב געשיקט די טעלעגראַמע האָב איך געוואוסט, אז ער וועט מיטקומען, איך האָב עס געפיהלט... אָבער הלואי וואָלט ער ניט געווען געקומען! — האָט זי געענדיגט מיט א הערצרייסענדען זיפץ און איז פּלוצלונג אנשוויגען געוואָרען.

פלאָרא האָט אויך געשוויגען און די הארץ האָט אין איהר גע־נומען האסטיג קלאַפּען. זי האָט פערשטאַנען, אז יעצט קומט די טרויעריגסטע טהייל פון דער געשיכטע און עפּעס א מאָדנער גע־פיהל האָט איהר יעצט בעהערשט. זי איז געווען נייגעריג צו ווי־סען וואָס עס האָט ווייטער פּאַסירט און פון דער אנדערער זייט האָט זי זיך עפּעס געשראָקען, אזוי ווי די געשיכטע וואָלט געהאַט עפּעס א שייכות מיט איהר... דיעזער געפיהל איז געווען שטאַר־קער ווי איהר נייגיעריגקייט. זי האָט זיך געוואונשען, אז ניימאַן זאָל זיך יעצט אויפכאַפּען און די נוירס זאָל ניט קענען פאָרט־זעטצען איהר ערצעהלונג. זי וויל יעצט די ענדע ניט וויסען. זי וויל פריהער רײדען מיט ניימאַנ'ען, איהם פרעגען וועגען זיין טרוים און איהם בערוהיגען, אז ער זאָל מעהר ניט דיינקען וועגען דעם וואָס ער איז אָרים און זי איז רייך. מיט איהם איז זי די רייכסטע, די גליקליכסטע פערזאָן אויף דער וועלט... א קוק טהאָנ־דיג אָבער אויף דעם שלאָפענדען, האָט זי געזעהען אז איהר וואונש

וועט יעצט ניט פערווירקליכט ווערן, דען ער איז רוהיג געשלאָפען מיט א פעסטען שלאָף.

די נוירס האָט פאָרטגעזעצט איהר ערצעהלונג, ריידענדיג שנעל, אזוי ווי זי וואָלט שוין קיין קרעפטען ניט געהאט צו רעדען:

— איך האָב זעלבסט מיין מלאך המות אונטערגעבראכט — האָט זיך אין איהר שטימע געהערט א פערשטיקטע פערצווייפלונג — מיין פריינדין האָט געשוואָרען צווישען לעבען און טוידט. איך, מיין געליעבטער, זיין פאָטער, איינציגע דאָקטוירים פון אונזער שטאָדט, נוירסעס און איהר פאמיליע האָבען פון איהר בעט ניט אָפּגעטראָטען. איך האָב געקושט די הענד פון מיין געליעבטען׳ס פאָטער, געוויינט פאר איהם, ער זאָל מיין פריינדין ראַטעווען. ער איז פינף טעג ביי איהר פערבליבען, אָבוואָהל ער האָט בעקומען פיעלע טעלעגראמעס, דורך וועלכע מען האָט איהם גערופען צו אנדערע פאציענטען. דער קריזיס איז פאָראיבער און מיין פריינדין איז לעבען געבליבען. די דאָקטוירים און די נוירסעס האָבען בעוואונדערט די ענערגיע און איבערגעבענהייט וואָס מיין געליעבטען׳ס פאָטער האָט ארויסגעוויזען צו זיין פאציענטין. זיי האָבען אַלע ערקלערט, אז נאָר איהם האָט די קראנקע צו פערדאנקען פאר איהר לעבען.

זי איז ווידער א ווײַלע אנשוויגען געוואָרען אום אָפּצוכאַפּען דעם אָטהעם און באלד נאָך שנעלער גענומען ריידען:

— דער פאָטער איז אהיים געפאָהרען און מיין געליעבטער איז פערבליבען. גאנצע טעג און ביז שפּעט אין דער נאכט פלעגען מיר צוזאמען פערברייינגען ביי מיין פריינדין׳ס בעט. ווען זי איז בעסער געוואָרען, האָבען די דאָקטוירים איהר געראטהען צו מאכען א רייזע קיין יוראָפּ. זי איז געפאָהרען מיט איהר מוטער. עטליכע וואָכען נאָך מיין פריינדין׳ס אָברייזען האָב איך בעמערקט, אז מיין געליעבטער געהט עפּעס ארום פערטרויערט, פערזאָרגט. ער פלעגט אָפּזיצען שטונדען לאַנג און קיין וואָרט ניט אויסרעדען. אימער איז ער געווען פריילעך, לעבעדיג. ווען ער פלעגט קומען צו אונז האָט מען איהם אין גאנצען הויז געהערט, עס האָט גע־

הילכט מיט זיין שפּאסען, זינגען, מיט וועלכען ער האָט געקענט א טוידטען לעבעדיג מאַכען... און דאָ איז אין איהם פּלוצלונג אזא ענדערונג פאָרגעקומען! מיר האָט זיך אימער געדוכט, אז ער קען גאָר קיינמאָל טרויעריג ניט זיין. איך האָב איהם געפרעגט די אורזאַכע פון די פּלעצליכע ענדערונג אין איהם. ער האָט מיר געענטפערט, אז דאָס איז צוליעב די לעצטע עקזאַמענס וואָס ער דאַרף אָפּגעבען, אז ער ארבייט צו שווער. איך האָב איהם נאַטירליך געגלויבט (איך האָב איהם צו היים געליעבט אום צו דיינקען אז ער זאָגט מיר ניט דעם אמת) און איך האָב דעם זעלבען תירוץ געגעבען מיינע עלטערן, ווען זיי האָבען מיר געפרעגט, וואָס עס איז עפּעס פּלוצלונג געוואָרען מיט וויקטאָר'ען (זיין נאָמען איז געוועזן וויקטאָר).

ארויסרעדענדיג דעם נאָמען פון איהר געליבטען, האָט זיך די נוירס ביטער צוּוויינט. פּלאָרא האָט איהר ארומגענומען, זי געבעטען, זי זאָל זיך בערוהיגען, זאָגענדיג מיט טיעפער מיטלייד אין איהר שטימע:

— זאָל שוין זיין גענוג פאַר היינט. איהר וועט מיר אַן אַנדערס מאָל דערצעהלען דאָס איבעריגע. דאָס ריידען פערשאַפט דאָך אייך שמערצען.

— איך ענדיג שוין באלד — האָט די נוירס געזאָגט שלוכצענדיג — עס קאָסט מיר צו פיעל געזונד, ווען איך דערמאָן זיך אָן מיין טרויעריגע געשיכטע. איהר זייט די איינציגע, פאַר וועמען איך דערצעהל זי און איך טהו דאָס ווייל... ווייל איך וויל, אז איהר זאָלט עפּעס לערנען פון מיין ביטערער ערפאַהרונג.

— וואָס מיינט איהר דערמיט? — האָט פלאָרא א דערשראָקענע געפרעגט, ווערענד עפּעס אַן אונרוהיגקייט האָט דורכגענומען איהר הארץ.

— איך מיין קיין בעזאָנדערעס — האָט די נוירס געענטפערט, נאָך אַלץ וויינענדיג — איינפאַך פון לעבען לערנען מיר מעהר ווי פון טויזענדער ביכער. דאָס לעבען איז אונזער בעסטער לעהרער. איהר קענט פון מיין טרויעריגער ערפאַהרונג פיעלעס לערנען.

זי איז אויפגעשטאנען, צוגעגאנגען צום טישעל, אויף וועל־כען עס איז געשטאנען א ווייסער קרוג מיט אייז־וואסער, אנגע־גאסען א גלאז און עס אויסטרינקענדיג שנעל, האט זי זיך צוריק אוועקגעזעצט און ווידער אנגעפאנגען:

— ער איז געווארען אלץ אומעדיגער, טרויעריגער. איך האב איהם מעהר ניט געפרעגט. איך האב געגלויבט אין זיין ערשטע־ תירוץ. נאר אין הארצען האב איך שרעקליך געליטען און מיטלייד געהאט מיט איהם וואס ער ארבייט אזוי שווער. אזוי איז אוועק דער הערבסט. אין מיין הארצען איז אויך געווען הערבסט — אומ־ עדיג, טרויעריג. איך האב אבער געהאפט אויף דעם ליעבען מאי — אויף דעם אייביגען מאי, וועלכע אונזער ליעבע האט אונז געזאלט שאפען. איך האב געהאפט, אז ער וועט איבערקומען די עקזאמענס, וועט קריגען זיין דיפלאמא און מיר וועלען ווידער זיין גליקליך, ווי פריהער. דעם מאנאט יאנואר איז ער ווייניג געקומען צו מיר: איך האב זעהר געביינקט נאך איהם, אבער איך האב איהם פערציי־ העט, וויסענדיג, אז ער איז פערנומען מיט זיינע עקזאמענס.

ער האט ענדליך בעקומען זיין דיפלאמא, געווארען דאקטאר מעדיצין, אבער ער איז אלץ ווייטער געווען אומעדיג. יעצט האט מיר שוין מיין הארץ גענומען שטארק שרעקען. איך האב איהם ווייטער געפרעגט ווארום ער איז יעצט פערטרויערט, האט ער מיר געענטפערט, אז ער האט מיר ביז יעצט די אמת'ע אורזאכע ניט געוואלט זאגען. דאס איז נעמליך דערפאר, וואס ער מוז אפפאה־ רען אויף צוויי יאהר נאך דייטשלאנד. זיין פאטער פערלאנגט דורכאויס, אז ער זאל אין דייטשלאנד פארטזעטצען זיין שטודיום איידער ער וועט אנפאנגען פראקטיצירען, און אז ער וויל איהם שיקען צו זיינעם א פריינד, א פראפעסאר פון בערלין. (איך האב אייך פערגעסען צו זאגען, אז זיין פאטער איז א דייטש, די מוטער איז אן אמעריקאנערין.)

איך האב איהם געטרייסט, צוגעגעבען מוטה, ער זאל זיך ניט ערגערען און נאכגעבען דעם פאטער'ס פערלאנג. ער האט דאן אויף

מיר לאנג געקוקט מיט אזעלכע טרויעריגע בליקען, און ענדליך גע־זאגט, אז ער וועט מיר פאלגען.

שילדערן אייך וואס איך האב איבערגעלעבט ביז ער איז אב־געפאהרען — דאס בין איך ניט אים שטאנדע. מען דארף זיין א קינסטלער דערצו. איהר קענט זיך אבער מאכען א בעגריף פון מיינע ליידען וואס איך האב דאן דורכגעמאכט. ביים געזעגענען זיך האבען מיר בעשלאסען, אז אין אנדערהאלבען יאהר ארום וועל איך קומען קיין בערלין, וואו מיר וועלען צוזאמען פערברייננגען זעקס מאנאטען און דאן אהיים קומען.

אנפאנגס האט ער מיר געשריבען הייסע ליעבעס־בריעף. פלוצלונג האט ער אויפגעהערט צו שרייבען. איך בין ארומגעגאנ־גען ווי וואהנזיניג. יעדעס מאל וואס עס איז אנגעקומען די פאסט פון יוראפ און איך האב פון איהם קיין בריעף ניט בעקומען, האב איך געמיינט, אז מיין לעבען ענדיגט זיך.

ענדליך האב איך איהם געשיקט א קייבעלגראם און איך האב בעקומען א בריעף — דעם לעצטען בריעף!

און ווידער האט זי אויסגעבראכען אין א פערשטיקטען, שלוב־צענדען געוויין. אבער מיט א שטארקע אנשטרייננגונג האט זי זיך אביסעל בעהערשט און כליפענדיג געענדיגט:

— ער האט מיר געשריעבען, אז צווישען אונז האט זיך אלעס געענדיגט, אז זיין הארץ בעלאנגט יעצט צו אן אנדערע, צו... צו מיין פריינדין!

פון פלארא'ס ברוסט האט זיך א הילכיגער געשריי ארויסגעריי־סען, ווי א דונער וואלט איהר געטראפען. זי האט זיך נערוועז אומ־געקעהרט צו ניימאן'ען, דיינקענדיג, אז ער האט זיך געווים אויפ־געוועקט פון איהר געשריי: ער איז אבער ווייטער געשלאפען רוהיג.

— איהר וואונדערט זיך? — האט די נוירס ווייטער גערעדט מיט א זיפץ — און ווי האב איך נאך געדארפט פיהלען?

— האט אייך אייער פריינדין געשריעבען בריעף פון יוראפ?

— האט פלארא, ציטערענדיג פיבערהאפט, געפרעגט.

— יעס — האט די נוירס געענטפערט, שאקלענדיג טרויעריג

מיט'ן קאָפּ — אָנפאַנגס פלעגט זי מיר אָפּט שרייבען, אין יעדען בריעף פלעגט זי צושרייבען: „גריס פון מיר הערצליך דיין וויקטאָר'ען". שפּעטער האָט זי שוין זעלטענער געשריבען און צו דעם לעצטען בריעף וואָס איך האָב בעקומען פון מיין געליעבטען, האָט זי אויך צוגעשריבען א פּאָר ווערטער.

— וואָס פאר א פערדאָרבענהייט! וואָס פאר א געמיינהייט!
— האָט פלאָרא געציטערט פאר כעס.

— איך האָב אייך געזאָגט פריהער, אז דאָס לעבען איז דער בעסטער לעהרער פאר דעם מענשען — האָט די נוירס שוין גערעדט אין א געלאַסענעם טאָן — אז מען לעזט אין א בוך אזא שילדערונג, דיינקט מען, אז אין דער ווירקליכקייט קען דאָס ניט פּאַסירען, אז דאָס האָט דעם פערפאַסער'ס פאַנטאַזיע געשאַפען.

פלאָרא'ס פאָרגעפיהל, אז די געשיכטע וועט אין איהר אַרויסרופען אן אונרוהיגקייט, איז פערווירקליכט געוואָרען. זי איז יעצט בעפאַלען געוואָרען פון אן אונבעוואוסטע שרעק. אָבער אין דער זעלבער צייט האָט זיך אין איהר נאָך שטאַרקער צופלאַקערט די נייגעריגקייט צו וויסען אַלע איינצעלהייטען ווי אזוי די פריינדין און דער געליעבטער האָבען זי פערראַטהען. זי האָט בעשלאָסען, מעהר איהר ניט איבערצושלאָגען די רייד און זי געבעטען, זי זאָל ווייטער דערצעהלען.

— עס איז שוין באַלד טאָג — האָט די נוירס ווידער געקוקט אויפ'ן זייגעריל ווי שפּעט עס איז — געהט שלאָפען.

— איך וויל אבסאָלוט ניט שלאָפען — האָט פלאָרא נערוועז גערעדט — דערצעהלט ווייטער. איך וויל וויסען אַלע איינצעלהייטען. איהר האָט רעכט. פון לעבען קען מען מעהר לערנען ווי פון ביכער.

— א פּאָר טעג האָב איך מיין אונגליק געהאַלטען פערבאָרגען טיעף אין מיין הארצען — האָט די נוירס איהר צוליעב געטהאָן און ווייטער דערצעהלט — אָבער מיינע ליעבע עלטערען האָבן גלייך בעמערקט, אז מיט מיר האָט עטוואָס וויכטיגעס פּאַסירט. זיי זיינען צוגעשטאַנען צו מיר, איך זאָל זיי זאָגען וואָס עס איז געשעהן און

איך האָב זיי אַלעס דערצעהלט. מיינע שמערצען זיינען געווען אונ־ערטרעגליך. שרעקליכע געדאנקען האָבען מיר געמאַטערט ביי טאָג און ביי נאכט — געדאנקען פון ראַכע און פון זעלבסטמאָרד. מיין פאַמיליע האָט מיר אָבער געהיט אויף שריט און טריט. מען איז פון מיר ניט אָפּגעטראָטען אויף קיין איין סעקונדע. איך בין שוין גע־שטאַנען אויפ'ן שוועל פון וואהנזין. דאן האָט מען מיר אריינגע־געבען אין א סאַניטאַריום פון נערווען־קראַנקע. אין דיעזען אַנ־שטאַלט בין איך אָפּגעווען עטליכע מאָנאַט, און ווען איך בין פון דאָרט ארויס, האָב איך זיך געפיהלט אביסעל רוהיגער — איך האָב זיך שוין געהאַט צוגעוועהנט צו מיין אונגליק... איך האָב זיך אָבער קיין אָרט ניט געקענט געפינען אין דער היים און איך האָב בעשלאָ־סען זיך אוועקצולאָזען אין דער וועלט אריין. איך האָב לאַנג גע־קעמפפט געגען מיינע עלטערען ביז זיי האָבען מיר דאָס ערלויבט. איך בין געפאָהרען אין שיקאַגאָ, וואו איך בין אָנגעקומען אין א האָספּיטאַל און געוואָרען א נוירס. אין ניו יאָרק בין איך ערשט די צווייטע וואָך. איך האַלט אין איין ארומרייזען. לאַנג אויף איין פּלאַץ קען איך ניט זיין. אָבער איך בין שוין כמעט אין גאַנצען בע־רוהיגט. מיין איינציגער פערגניגען אין לעבען איז יעצט מיין פּראָפעסיאָן. דאָס אומגעהן ארום קראַנקע, ליידענדע מענשען מאַכט מיר פערגעסען אָן מיינע אייגענע ליידען.

— ווען האָט דאָס פּאַסירט? — האָט פלאָרא געפרעגט, קוקענ־דיג אויף דער נוירס מיט מיטליידענדע בליקען.

— דעם קומענדען ווינטער וועט ווערען דריי יאָהר.

— האָט ער אייך ערקלעהרט ווארום ער האָט אייך אזוי שענדליך פערראַטהען?

— יא, ער איז אן עהרליכער און אָפּענהערציגער מענש. אין זיין לעצטען בריעף צו מיר האָט ער מיר אַלעס ארויסגעשריבען. מיין פריינדין האָט זיך אין איהם איינגעליעבט. דאָס האָט פּאַסירט דאן, ווען זי האָט זיך נאָך ניט אין גאַנצען געהאַט ערהאָלט פון איהר קראַנקהייט. זי האָט איהם ערקלעהרט, אַז זי ליעבט איהם פון דער ערשטער מינוט וואָס זי האָט איהם ביי מיר דערזעהן און יעצט, ווען

זיין פאטער האט איהר דאס לעבען געראטעוועט, איז איהר ליעבע צו איהם נאך שטארקער געווארען. ער האט איהר געענטפערט, אז ער ליעבט מיר און ער וועט מיר קיינמאל ניט אויפהערען צו ליעבען. האט זי געוויינט און געקלאגט פאר איהם, אז אויב ער וועט זי פערשטויסען, וועט זי זיך דאס לעבען נעהמען. ער האט א זעהר שוואבען כאראקטער און זי האט איבער איהם געהאט אן איינפלוס — ענטשולדיגט ער זיך אין זיין בריעף — ער האט לאנג געקעמפפט, אבער ענדליך האט ער זיך געמוזט אונטערגעבען. צום שלום פון זיין בריעף בעט ער מיך, אז איך זאל זיך בערוהיגען און ניט טראגען אין מיין הארצען קיין האס צו איהם.

— און וואס האט אייער געוועזענע פריינדין צוגעשריעבען?

— מיין פעררעטהערין האט מיר אויך געבעטען, איך זאל איהר פערצייהען.

אויף פלארא'ס ליפען זיינען שוין געווען עטליכע שארפע פערדאמונגס־ווערטער אויף דעם פאאר'ל, וועלכע האבען צובראכען דאס יונגע לעבען פון דיזער פריילין. זי האט אבער דיזע ווערטער ניט ארויסגערעדט. זי האט פלוצלונג דערהערט די שטימע פון איהר געוויסען: „האסטו דען ניט אזוי געהאנדעלט געגען פרענק'ען?" פאר איהרע אויגען האט פלוצלונג פארבייגעשוועבט פרענק'ס פערטרויערטע געשטאלט; אין איהרע אויערן האבען אויף דאס ניי געגומען קלינגען זיינע רייד, זיין בעטען זיך ביי איהר. „האסטו דען אליין היינט ניט געשריבען אן ענגליכען בריעף צו פרענק'ען?" — האט זיך ווידער געלאזט הערען די זעלבע פריהעריגע שטימע פון איהר געוויסען. זי האט זיך געסטארעט צו בערוהיגען איהר געוויסען מיט פערשיעדענע אנטווארטען: זי האט פרענק'ען קיינמאל ניט געליעבט. ער האט זי פעררראטהען, ניט זי איהם. ער האט זיין בלוט ניט געוואלט געבען, אום איהר לעבען צו ראטעווען. דאס האט אבער ניט געהאלפען. זי האט זיך בערוהיגען ניט געקענט. מורא האבענדיג, אז די נוירס זאל ניט בעמערקען אז אין איהר הארצען קומט יעצט עפעס פאר, האט זי איהר גענומען טרייסטען, אז זי

וועט נאָך אמאָל געפינען גליק אין לעבען און זי געבעטען, אז זי זאָל זיך אָבשטעלען אין ניו יאָרק:

— איך וויל אייך זעהר האָבען פאר א פריינדין — האָט פלאָרא גערעדט מיט אָפענהערציגקייט — איהר האָט גלייך מיין סימפּאַטהי געוואונען און איהר האָט שוין אין מיר א וואהרע פריינדין, וועלכע וועט אייך קיינמאָל ניט פערראַטהען.

— איך דאנק אייך זעהר — האָט די נוירס פריינדליך געענטפערט — איך נויטיג זיך זעהר אין א וואהרע פריינדין און איך פיהל, אז איך האָב דאָס אין אייך געפונען. און וואָס אנבעלאַנגט פערראטה — האָט זי צוגעגעבען מיט א טרויעריגען שמייכעל — וועגען דעם בין איך שוין פערזיכערט. איך האָב זיך שוין מיין לעבענס-וועג אויסגעטראָטען.

פלאָרא האָט איהר ווייטער געטרייסט. דאָ איז איהר געקומען אויפ'ן זינען א געדאנק: זי וועט איהר שדכנ'ען איהר פריינד, דעם דאָקטאָר.

— פאָהרט איהר אמאָל צו אייערע עלטערען? — האָט פלאָרא זי געפרעגט, וועלענדיג אומישנע זי אריינציהען ווייטער אין א געשפרעך, אום דערמיט איינצושטילען דעם ווילדען שטורעם, וואָס האָט געבושעוועט אין איהר הארצען.

— יעדען „קריסטמעס“ פאָהר איך אהיים, און עס קאָסט מיר גענוג געזונד ביז זיי לאָזען מיר צוריק פאָהרען.

— און וואָס האָבען זיינע עלטערען געזאָגט, ווען זיי האָבען דערהערט די געשיכטע?

— ער איז דאָך זייער קינד. דענקענדיג, אז ער וועט מיט איהר זיין גליקליך, האָבען זיי געגעבען זייער צושטימונג.

— זיינען זיי שוין פערהייראטה?

— זיי האָבען שוין א קינד. זיי האָבען געהייראטה אין יוראָפּ. זיי וואָהנען צוזאמען מיט זיינע עלטערען און ער האָט שוין א נאָמען אלס א גרויסער דאָקטאָר.

עס איז שוין געוועזן טאָג, ווען פלאָרא האָט פערלאָזען דאָס צימער. פאר'ן אוועקגעהן האָט זי זיך א ווײַלע אָפּגעשטעלט ביים בעט

און זיך איינגעקוקט אין איהר געליעבטען. מיט איהרע בליקען, פול מיט ליעבע און אינערליכען גליק, האָט זי איהם „גוט מאָרגען" געזאָגט. אין דיזען מאָמענט האָט זי פערגעסען אָן די גייסטיגע יסורים וואָס זי האָט אָקאָרשט איבערגעלעבט, און אין דיזער צופריעדענער שטימונג איז זי אריין צו זיך אין צימער. זי האָט זיך געפיהלט זעהר מיעד. דער קאָפּ איז איהר געווען שווער, ווי מיט בליי אָנגעגאָסען. זי האָט זיך אין די קליידער א וואָרף געטהאָן אויפ'ן בעט. זי האָט אָבער ניט געקענט איינשלאָפען. די טרויעריגע געשיכטע פון דער נויר'ס האָט אויפגעלעבט אין איהר מח און אין דער זעלבער צייט האָט די שטימע פון איהר געוויסען גענומען וויעדער איינ'טענה'ען מיט איהר. א היבשע צייט האָט זי זיך אזוי געמאטערט ביז זי איז ענדליך אנשלאָפען געוואָרען.

עלפטער קאַפּיטעל.

דאָקטאָר סטענטאָן האָט פערשפּאָרט אָפּצורופען פרענק'ען דורך דעם טעלעפאָן, ווי ער האָט עס פערשפּראָכען פלאָרא'ן. פרענק איז צו איהם אליין געקומען, און דאָס אין דער בעגלייטונג פון פלאָרא'ס עלטערען. ווען דער דאָקטאָר איז אין דער פריה ארויס פון זיין באַד־צימער, האָט איהם זיין בעדיענער געמעלדעט וועגען די געסט. ער האָט זיי געהייסען אריינפיהרען אין דעם עמפּפאַנגס־צימער און באַלד איז ער צו זיי אהין אריינגעגאַנגען, אָנגעטהאָן אין זיין מאָרגען־ראָק. ער האָט די געסט פריינדליך בעגריסט און זיך געווענדעט צו פרענק'ען:

— זעהר גוט וואָס איהר זייט געקומען. איך האָב אייך נאָר וואָס געוואָלט אָפּרופען דורך דעם טעלעפאָן און אייך בעטען, איהר זאָלט זיך בעמיהען קומען אהער.

פרענק איז געווען זעהר אויפגערעגט, אָבער די פריינדליכע ווערטער פון דעם ארצט האָבען איהם עטוואָס בערוהיגט. ער האָט א קוק געטהאָן אויף זינגער'ן, אזוי ווי ער וואָלט איהם בעטען, אז ער זאָל איהם מיטהעלפען און זיך אָפּגערופען:

— מיר זיינען א גאַנצע נאַכט ניט געשלאָפען. מיר האָבען אלין

גערעדט וועגען אונזער אונגליק. ענדליך האָבען מיר בעשלאָסען צו קומען צו אייך אַלס צו דעם איינציגען, וועלכער קען אונז העלפען.

— דאָקטאָר! — האָט זינגער אויך זיך געווענדעט צום ארצט — האָט מיטלייד מיט אונז און ראַטעוועט אונז פון שאנדע. מיר ווילען דאָס ניט איבערלעבען.

— פון שאנדע? — האָט דער ארצט איראָניש געשמייכעלט, שאָקלענדיג מיט'ן קאָפּ — איך זעה ניט וואו עס איז דאָ די שאנדע. אָבער לאָמיר וועגען דעם יעצט ניט דעבאַטירען — האָט ער שנעל צוגעגעבען — זאָגט מיר, וואָס קען איך טהאָן פאַר אייך.

— טרייבט איהר ארויס פון האָספּיטאל! — האָט זינגער שוין אויפגעהויבען זיין שטימע — וואָס האָט זי דאָרטען צו טהאָן?

— איך האָב דאָך אייך נעכטען שוין ערקלעהרט, אז איך האָב קיין רעכט אזוי צו האנדלען. צווייטענס, ווען זי זאָל אפילו ניט זיין אין האָספּיטאל, וועט זי אויך אהיים ניט געהן.

— וואו דען וועט זי געהן? — האָט מיסעס זינגער אין א וויינענדיגע שטימע געפרעגט, פערברעכענדיג פערצווייפעלט די הענד.

זינגער האָט, קריצענדיג מיט די ציינער, געוואָרפען אויף דער פרוי א גיפטיגען בליק, פאַר וואָס זי האָט זיך אָפּגערופען. די פראַ־גע האָט ער גאָר געוואָלט שטעלען.

— איך האָב איהר נעכטען פיעל מאָל געבעטען, זי זאָל אהיים געהן — האָט דער דאָקטאָר געענטפערט — און זי האָט מיר געזאָגט, אז ווען איך וועל זי זאָגאָר מיט געוואַלד ארויסוואַרפען פון האָספּי־טאל, וועט זי צו אייך אין הויז ניט קומען. זי וועט געהען וואו די אויגען וועלען איהר טראָגען, און איך וואָלט אייך ראַטהען...

— זאָל זי געהן! — האָט זינגער ניט געלאָזט דעם דאָקטאָר ריידען — זאָל זי קיינעם ניט סטראַשען.

— דער דאָקטאָר האָט דאָך עפּעס געוואָלט זאָגען — האָט די פרוי אויפמערקזאם געמאכט דעם מאַן.

— שארראַפּ, דו אלטע בהמה! — האָט זינגער זיך פארגעסען

וואו ער געפינט זיך — זאָל זי געהן וואו נאָר זי וויל, אבי זי זאָל ניט זיין מיט דעם טרעמפּ צוזאמען.

— איך זעה, אז עס ווידערהאָלט זיך די נעכטיגע געשיכטע — האָט דער דאָקטאָר געזאָגט, ווערענדיג אונגעדולדיג — און מיר וועלען ווידער צו קיין צוועק ניט קומען. איך האָב געוואָלט רופען מיסטער פרענק'ען, אום זיך מיט איהם פריינדליך דורכצורײדען.

— שטערען מיר אייך פּיעלייכט? — האָט זינגער שטעכיג געפרעגט.

— יא — האָט דער דאָקטאָר שארף געענטפערט — איך וויל זיך מיט מיסטער פרענק'ען דורכריידען אונטער פיער אויגען.

זינגער איז בייז אויפגעשפּרונגען פון זיין שטוהל און, א וואונק טהוענדיג צו דער פרוי, האָט ער מיט כעס געזאָגט:

— קום, מען דארף אונז דאָ ניט האָבען. מען געהט דאָ ריידען סודות!

— איהר קענט דאָ בלייבען — האָט דער דאָקטאָר געזאָגט — און איך מיט מיסטער פרענק'ען וועלען אריינגעהן אין אַן אנדער צימער.

דער דאָקטאָר און פרענק זיינען אריין אין א צווייטען צימער. פרענק איז ווידער געווען שטארק צוטראָגען.

— האָט איהר בעקומען פלאָרא'ס בריעף? — האָט דער דאָקטאָר איהם געפרעגט.

— זי האָט מיר געשריבען א בריעף? — האָבען ביי פרענק'ען די אויגען גענומען בלישצען.

— יא. זי האָט נעכטען, נאָך אייער אוועקגעהן, צו אייך א בריעף געשריבען.

— איך בין נאָך אין דער היים ניט געווען פון נעכטען אָן.

— אָבער ניט וועגען דעם וויל איך מיט אייך ריידען. ווען איך האָב בעשלאָסען צו בעטען אייך קומען צו מיר, האָב איך עפּעס אנדערש אין זינען געהאַט. איך וויל זיך מיט אייך פריינדליך דורכ־

ריידען און איך האָף, אַז איהר וועט מיר שענקען אייער אויפמערקזאַמקייט און וועט זיך ניט קאָכען ווי מיסטער זינגער.

— איהר דאַרפט איהם פערצייהען, איהר דאַרפט אונז אַלעמען פערצייהען. אונזערע הערצער זיינען אַזוי ערביטערט.

— דאָס פערשטעה איך. אָבער אַ מענש מוז זיך קענען קאָנטראָלירען. אין לעבען קומט פערשיעדענעס פאָר.

— ווייסט איהר פיעלייכט וואָס זי שרייבט אין דעם בריעף?

— יאָ. איך האָב דעם בריעף געלעזען. זי האָט איהם ניט געוואָלט אוועקשיקען ביז זי וועט איהם מיר ניט ווייזען.

פרענק האָט זיך געבעטען, ער זאָל איהם זאָגען וואָס זי שרייבט און דער דאָקטאָר האָט איהם איבערגעגעבען דעם גאַנצען אינהאַלט פון בריעף.

פרענק'ס געזיכט האָט זיך ווילד אויסגעקרימט און אין זיינע אויגען האָט זיך אָפּגעשפּיעגעלט האַס און צאָרן.

— איך האָב ערוואַרטעט, אַז איהר וועט אַנדערש האַנדלען — האָט דער דאָקטאָר ווידער אָנגעפאַנגען אין אַן ערנסטען טאָן — איך האָב געדיינקט, אַז איהר וועט האַנדלען איבערלייגט. איהר זייט דאָך אַ מענש מיט אַ געזעצטען פערשטאַנד, מיט אויסרעכענונג און אויך מיט שטאָלץ.

— איך פערשטעה ניט וואָס איהר מיינט. מיט וואָס האַנדעל איך דאָ ניט ריכטיג? — האָט פרענק געפרעגט.

— איך, זייענדיג אויף אייער פּלאַץ, וואָלט אַנדערש געוועזען געהאַנדעלט. ווען מיין כלה זאָל מיר ערקלעהרען, אַז זי ליעבט מיר ניט, אַז איך קען מיט איהר קיינמאָל ניט זיין גליקליך, וואָלט איך איהר נאָך געדאַנקט פאַר אַזאַ אָפענהערציגע ערקלעהרונג.

— דאָקטאָר, איך וועל יעצט פאַר אייך מיין גאַנצע האַרץ עפענען — האָט פרענק געזאָגט מיט אַנגסט — זי, פלאָרא, וויל מיר ניט פערשטעהען, אָבער איהר וועט מיר בעגרייפען. ווען איך וואָלט זיך געפיהלט אין עפּעס שולדיג, ווען איך זאָל וויסען, אַז זי בעשטראָפט דאָס מיר פאַר עטוואָס, וואָלט איך קיין וואָרט ניט גע־

רעדט. איך האָב איהר ניט נעצוואונגען, זי זאָל פאַר מיר פערלאָבט ווערען. זי האָט דאָס געטהאָן מיט איהר אייגענעם ווילען, און יעצט דערצעהלט זי מיר אַ מעשה, אַז זי האָט מיר ניט ליעב!

— פּאַסירט דען נים אַזעלכעס זעהר אָפט אין לעבען? — האָט דער דאָקטאָר געזוכט איהם צו בערוהיגען — צווייפעלט איהר דען אין איהר אויפריכטיגקייט?

— איך וויל פון קיין זאַך ניט וויסען. פלאָרא איז מיינע, זי בעלאַנגט צו מיר און זי וועט זיין מיין פרוי.

— וואָס הייסט, זי בעלאַנגט צו אייך? וואָס איז זי אַ „פּראָפּערטי", אַ „לאָט"? זי האָט דאָך אַן אייגענעם ווילען.

— ווארום בין איך ביז יעצט גוט געוועזן פאַר איהר, הא? פריהער בין איך איהר געפעלען געוועזן און יעצט טויג איך שוין פאַר איהר ניט!

— זי ליעבט דאָך אַן אַנדערען.

פרענק איז האַסטיג אויפגעשפּרונגען פון זיין שטוהל און ווי אַ פערוואונדעטער טיגער גענומען אומגעהן איבער'ן צימער, שרייענדיג אויפ'ן קול:

— בלוט וועט זיך גיסען, אויב זי וועט מיט דעם טרעמפּ אומגעהן! דאָס איז קיין שפּאַס ניט, דאָקטאָר! איהר האָט פריהער געזאָגט, אַז איך בין אַ מענש מיט שטאָלץ. דאָס איז וואהר און דערפאַר טאַקע וועל איך ניט ערלויבען, אַז זי זאָל מיט דיעזען קערל זיך בעגעגענען. בעגרייפט מיר דאָקטאָר! האָט ער זיך אָפּגעשטעלט פאַר דעם אַרצט — ווען פלאָרא וואָלט מיר אויסגעביטען אויף אַן אַנדערען, אַ געבילדעטערען, אַ רייכערען פון מיר, וואָלט איך אפשר ניט געוועזן ריידען קיין וואָרט. אין הארצען וואָלט עס מיר טאַקע געוועזן גוט געקרענקט, אָבער איך וואָלט פערשטאַנען די אורזאַכע ווארום זי האָט דאָס געטהאָן. אָבער אַז זי בייט מיר אויס אויף דיעזען טרעמפּ!

— הערט מיר אויס, מיסטער פרענק — האָט דער דאָקטאָר גערעדט זעהר העפליך — איך וויל, אַז איהר זאָלט פריהער פער-

שטעהן מיין ראָלע דאָ. ניט ווילענדיג בין איך אריינגעצויגען געוואָ־רען אין דיעזער אפערע. איך בין זיכער, אז איהר און מיסטער זינ־גער זייט מיר דערפאר קיין פריינד ניט, און דאָס איז נאַטירליך; אָבער גלויבט מיר, אז איך האָב דאָ קיין בעזונדערען אינטערעס ניט אויסער איינפאַכע מענשליכע פפליכט. איך בין צו פלאָרא׳ן ניט מעהר פריינד ווי צו איייך און די זינגערס. און אַלס אַ פריינד איז מיין פפליכט צו שטעלען זיך אויף דער זייט פון דעם גערעכטען, און די גערעכטע איז דאָ פלאָראַ. זי האַנדעלט לויט אידרע געפיהלען. איהר זאָגט, אז ווען זי וואָלט אייך געווען אויסגעביטען אויף אַ רייך־בערען פון אייך, וואָלט איהר קיין סקאַנדאַל ניט געמאַכט. זעהט איהר, ווען זי וואָלט אזוי געווען געטהאָן, וואָלט זי מיר מעהר אַלס איהר פריינד ניט געקענט האָבען. זי וואָלט דאַן אין מיינע אויגען געשטאַנען זעהר נידעריג. דער וואָס האַנדעלט מיט געפיהלען צוליעב געלד, יענער איז אַ קליינליך מענשעלע... פלאָראַ וואָלט אָבער קיינ־מאָל אזא זאַך ניט טהאָן. זי האָט אין זיך אַן עדעלע נשמה. איהר האָט דאָך דעם בעסטען בעוויז, אַז רייכטהום שפּיעלט ביי איהר קיין שום ראָלע ניט, אַז זי האָט איהר הארץ אוועקגעגעבען צו אַן אָרימען ארבייטער. און וואָס אַנבעלאַנגט צו מיסטער ניימאַן׳ען, האָט איהר אַ גרויסען מיסטייק וועגען איהם. ער איז אַ געבילדעטער יונגער מאַן און בעזיצט אַן עדעלע, וואַרימע הארץ.

— מען זעהט דאָך טאַקע וואָס פאַר אַן עדעלע הארץ ער בע־זיצט, אַז ער רואינירט אַ צווייטענס לעבען! — האָט פרענק בע־מערקט גיפטיג.

— מען קען נאַטירליך ניט ערוואַרטען, אַז איהר זאָלט צו איהם האָבען פריינדליכע געפיהלען, איך וויל אייך אָבער בעטען, אַז ריידענדיג מיט מיר, זאָלט איהר איהם ניט בעליידיגען.

פרענק האָט עפּעס אַ בורטשע געטהאָן אונטער דער נאָז.

— איך האָב יעצט ניט קיין פיעל צייט — האָט דער דאָק־טאָר ווייטער גערעדט — איך דאַרף באַלד געהען אין האָספּיטאָל.

איך אפעליר אלזא צו אייך, מיסטער פרענק, אז איהר זאלט קיין סקאנדאלען ניט מאכען, פלארא איז דא גאר ניט שולדיג.

— אה, ניין. זי איז גאר ניט שולדיג — האט פרענק געקאכט מיט רציחה — איך בין שולדיג!

— אזוי דיינקט זי טאקע. איהר האט זיך קיינמאל ניט גע־סטארעט איהר ליעבע צו געווינען, זאגט זי. איהר זייט אימער געווען קאלט צו איהר, איהר פלעגט זי בעטראכטען אלס א זאך וואס איהר האט געקויפט און זי בעלאנגט צו אייך. פון אייער זייט פלעגט איהר אויך קיינמאל ניט ארויסווייזען קיין ליעבע צו איהר.

— ווייל מיר זיינען אזעלכע נארישקייטען קיינמאל אין זינען ניט געלעגען — האט פרענק געזאגט אין א טאן פון שטאלץ — איך בין א פראקטישער מענש, א ביזנעס־מאן.

— די מעטהאדען, וועלכע ווערען בענוצט אין ביזנעס, קענען אבער איבעראל ניט געברויכט ווערען, הויפטזעכליך אין ליעבע...

— אבער ווען איך וואלט געגעבען מיין בלוט וואלט שוין אלעס געווען אלל־רייט! — האט דער צוריקגעוויזענער חתן זיך געטריי־סעלט פון כעס.

— מעגליך — האט דער ארצט ווייטער געלאסען גערעדט — זי וואלט זיך דאך דאן ניט צוזאמענגעטראפען מיט מיסטער ניי־מאן'ען, און דער פאקט גופא, אז איהר האט אייער בלוט געגעבען אום איהר צו ראטעווען, וואלט איהר איבערציינגט, אז איהר האט זי ווירקליך ליעב.

— ווארום האט איהר מיר ניט געזאגט, אז איך זאל געבען מיין בלוט? — האט פרענק מיט ביטערען פארוואורף געפרעגט, אזוי ווי ער וואלט דעם ארצט בעשולדיגט אין זיין אונגליק — ווען איהר וואלט מיר זאגען, וואלט איך אייך פאלגען.

— אייער פראגע איז זעהר א נאאיווע — האט דער דאקטאר געענטפערט — אזעלכע זאכען זאגט מען ניט. איהר האט דאס אליין געדארפט טהאן. ווארום האבען זיך פלארא'ס עלטערען גלייך אפ־גערופען, אז זיי וועלען געבען זייער בלוט?

— זי איז דאָך זייער קינד.

דער דאָקטאָר האָט א מאַך געטהאָן מיט'ן קאָפּ, אזוי ווי ער וואָלט זאָגען: עס איז נוצלאָז דאָס ריידען. איהר פערשטעהט מיך ניט.

— דאָקטאָר! — האָט פרענק פערצווייפעלט אויסגעשטרעקט צום אָרצט די הענד — איך בין געקומען צו אייך אָלס צו דעם איינ־ציגען מענשען, וועלכער קען מיך ראַטעווען! איהר האָט אויף פלאָ־ראַ'ן אַן איינפלוס. ערקלעהרט איהר, אז זי בעגעהט א שרעקליכען פערברעכען, אז זי וועט רואינירען מיין לעבען. איך וועל די שאַנדע ניט אריבערטראָגען. אויף וועמען האָט זי מיך אויסגעביטען?

— מיינע רייד קענען שוין יעצט גאָר ניט העלפען. פלאָרא איז ניט קיין בייבי, וועמען מען זאָל קענען איבעררריידען, בפרט אין אַזאַ אנגעלעגענהייט. און איך בעט אייך נאָך אמאָל, מיסטער פרענק, בערוהיגט זיך און מאַכט ניט קיינע סקאַנדאַלען.

פרענק האָט ווידער גענומען אומגעהן איבער'ן צימער מיט האסטיגע טריט, בייסענדיג די ליפּען פון כעס. דער דאָקטאָר האָט זיך גענומען צוגרייטען אוועקצוגעהן.

— איין ביטע האָב איך צו אייך, דאָקטאָר — האָט פרענק געזאָגט — און איך בעט אייך, איהר זאָלט מיר דאָס ניט ענטזאָגען. ערלויבט מיר זיך צו זעהען מיט דעם... מיט ניימאַן'ען. איך וויל מיט איהם בלויז עטליכע ווערטער ריידען.

דער אָרצט האָט זיך א ווײַלע פערטראַכט און געענטפערט:

— איך וועל אייך דאָס ערלויבען, אָבער ניט יעצט. אין עטליכע טעג אַרום, ווען ער וועט זיך פיהלען בעסער.

— איך דאַנק אייך זעהר! — האָט פרענק צו איהם אויסגע־שטרעקט זיין האַנד — איהר וועט זעהן, אז איך וועל מיט איהם ריידען, וועט ער זיך פון פלאָרא'ן אָפּטשעפּען.

דער דאָקטאָר האָט געשוויגען. ער האָט קיין הארץ ניט געהאַט אוועקצורייבען פון דעם ערביטערטען זיין האָפנונג, אָבוואָהל ער האָט געוואוסט, אז עס וועט זיך מיט גאָר ניט אויסלאָזען.

— איהר וועט זעהען, דאָקטאָר, אז פלאָרא וועט בלייבען ביי מיר! — האָט פרענק ווידער געזאָגט, שוין עטוואָס בערוהיגט.

דער ארצט האָט ווייטער געשוויגען.

— איך וועל אייך פאָלגען — האָט פרענק פאָרטגעזעצט — איך וועל פלאָרא'ן צורוה לאָזען. איך וועל איהר בלויז א בריעף שרייבען. איך וועל אויך בעטען מיסטער זינגער'ן, ער זאָל ניט מאַכען קיין סקאנדאלען.

— אויב איהר ווילט ווירקליך אויסמיידען עפענטליכע סקאנדאלען, ראטה איך אייך, אז איהר זאָלט פלאָרא'ן גענצליך צורוה לאָזען — האָט דער דאָקטאָר איהם ווי געוואָרענט.

זיי זיינען צוריק אריינגעגאנגען אין דעם עמפפאנגס־צימער, וואו די זינגערס האָבען געווארט. פרענק איז צוגעלאָפען צו פלאָרא'ס פאָטער און געזאָגט אין א פרעהליכען טאָן:

— מיסטער זינגער, עס וועט אַלעס זיין אָלל־רייט! איך האָב שוין מיט'ן דאָקטאָר אָבגערעדט. אין עטליכע טעג ארום וועט פלאָרא זיין צוריק אין דער היים און עס וועט אַלעס זיין ווי געוועזן.

— איך וויל, זי זאָל היינט אַהיים געהן — האָט זינגער געזאָגט, קוקענדיג בייז אויף דעם דאָקטאָר.

— עס מאַכט ניט אויס, זאָל זי זיין עטליכע טעג אין האָספיטאל — האָט פרענק ווייטער געזאָגט.

— דיר מאַכט עס ניט אויס — האָט זינגער מיט כעס אָבגעשטויסען פרענק'ען פון זיך — אָבער איך וויל דאָס ניט!

— איהר מוזט מיר ענטשולדיגען, איך מוז שוין אוועקגעהן — האָט דער דאָקטאָר געזאָגט העפליך, אויסמיידענדיג צו ענטפערען דעם אויפגערעגטען זינגער'ען.

— אָבער מיט וואָס געהען מיר אוועק? — האָט זינגער איהם געפרעגט מיט איינגעהאַלטענעם כעס — וואָס בלייבט מיט פלאָרא'ן?

— עס וועט אַלעס זיין אָלל־רייט — האָט פרענק זיך ווידער אָפגערופען — קומט אַהיים און באַדערט זיך מעהר ניט.

— איך רייד דאָך ניט צו דיר! — האָט זינגער איהם ווידער בייז אָפּגעשטויסען פון זיך.

— ענטשולדיגט מיר, מיסטער זינגער — האָט דער דאָקטאָר געזאָגט שוין פון שוועל — איך האָב שוין קיין צייט ניט. מיסטער פּרענק וועט אייך שוין אַלעס ערקלעהרען. „גוד ביי״!

ער האָט זיך פערנייגט פאַר די געסט און איז ארויס.

* *

*

ארום צוועלף אוהר האָט זיך פלאָרא אויפגעכאַפּט. זי איז היבשע עטליכע מינוטען געשטאַנען בעוועגלאָז און ערשטוינט. זי האָט ניט געוואוסט וואו זי געפינט זיך. אין איהר מח האָבען זיך נאָך געפּלאָנטערט אָבגעריסענע געדאנקען פון די פערשיעדענע חלומות וואָס זי האָט אין שלאָף געזעהן. זי האָט אַ פּאָאר מאָל מיט די הענד אויסגעריבען די אויגען און זיך ענדליך דערמאָנט וואו זי איז יעצט. זעהענדיג אויף איהר זייגער׳ל ווי שפּעט עס איז, איז זי געוואָרען זעהר נערוועז. זי איז צוגעשפּרונגען צו דער טהיר, וועלענדיג ארייגלויפען צו ניימאַן׳ען. זי איז אָבער געבליבען שטעהן טיעף פערטראַכט מיט אַן אויסדרוק פון אונצופריעדענהייט אויף איהר געזיכט. זי איז אוועק פון דער טהיר און צוגעגאַנגען צום שפּיעגעל וואָס האָט געהאַנגען אויף דער וואַנד.

אַ שוואַכער שמייכעל האָט זיך בעוויזען אויף איהר בלייכע, מיעדע געזיכט, זעהענדיג אַז איהרע האָאר זיינען צושויבערט און אַז עס איז צוקנייטשט די ווייסטעל און די דרעסס. אַ שעהן פּנים וואָלט זי געהאַט, ווען זי זאָל אַזוי אריינגעהן צו ניימאַן׳ען — האָט זי געטראַכט.

מיט נערוועזע בעוועגונגען האָט זי פאַרנאַנדערגעלאָזען אי־בער די שולטערען איהרע לאַנגע, שעהנע האָאר, וועלכע האָבען אין גאַנצען צוגעדעקט איהר קערפּער ביז׳ן גארטעל. דאַן האָט זי מיט די זעלבע נערוועזקייט אויפגעשפּילעט די ווייסטעל און עס אויס־געטהאָן. זי איז צוגעגאַנגען צום וואַש־טישעל, זיך ארומגעוואַשען

און פערקאַמט זאָרגפעלטיג די האָאר. ווען זי האָט געוואָלט אָנ־טהאָן די וויסטעל איז זי ווידער אונצופריעדען געוואָרען. די וויסטעל איז איהר ניט געפעלען. דאַן האָט זי בעטראַכט די קלייד און איהר אונצופריעדענהייט איז נאָך שטאַרקער געוואָרען. ניט אין דיעזע קליידער האָט זי יעצט געוואָלט ערשיינען פאַר איהר געליעבטען. אין איהר שעהנסטע וויסט און דרעסס האָט זי זיך יעצט געוואָלט פאַר איהם בעווייזען. זי וועט טעלעפאָנירען צו דער מוטער, זי זאָל איהר צושיקען אַנדערע קליידער.

פלוצלונג האָבען זיך געהערט עטליכע לייכטע קלעפּ אין טהיר. פלאָרא האָט אַ ציטער געטהאָן און געפרעגט ווער דאָס איז.

— דאָס בין איך — האָט זי געהערט דעם דאָקטאָר'ס שטימע.

זי האָט אַ כאַפּ געטהאָן די וויסטעל און דערמיט פערשטעלט איהר נאַקעטע, אַלבאַסטער־ווייסע פולע ברוסט און, צולויפענדיג צו דער טהיר, האָט זי נערוועז געזאָגט:

— ענטשולדיגט מיר, איהר קענט יעצט ניט אריינגעהן. איך וועל פאַרטיג ווערען אין עטליכע מינוטען ארום.

— איך וועל אויף דיר וואַרטען אין ניימאַן'ס צימער — האָט דער דאָקטאָר צו איהר געזאָגט פון יענער זייט טהיר און באַלד האָבען זיך געהערט זיינע טריט.

פלאָרא האָט זיך האַסטיג אָנגעטאָן. זי איז געווען זעהר צו־טראָגען דערפון וואָס זי קען איהרע קליידער ניט בייטען. אַך, ווען זי זאָל יעצט קענען דאָ האָבען איהר שעהנסטע דרעסס!

פון וואַנען עס האָט זיך פלוצלונג צו איהר גענומען דער בע־געהר זיך אויסצופוצען פאַר ניימאַן'ען — וועגען דעם האָט זי זיך זעלבסט קיין רעכנונג ניט געקענט אָפּגעבען און זי האָט וועגען דעם פיעל ניט נאָכגעדיינקט. דיעזער וואונש האָט זיך אַלץ שטאַרקער צו־פלאַמט אין איהר און זי האָט אַלץ מעהר געליטען דערפון וואָס זי קען דאָס ניט ערדייכען. עפּעס האָט זי געוואָלט יעצט וואָס שעהנער אויסזעהן...

אַ היבשע ווייַלע איז זיאַ געשטאַנען ביים שפּיעגעל, פּאָפּראַ־

וועט איהר פריזורע, די ווייסט, די קלייד און איז ארויס. אין קאָ־רידאָר איז איהר אנטקעגען געקומען א בעדיענערין, טראָגענדיג א טאַץ, וועלכע איז געווען איבערגעדעקט מיט א ווייסע טישטוך׳ל.

— איך טראָג דאָס פאר אייך ברעקפעסט — האָט די בעדיע־נערין געזאָגט צו פלאָרא׳ן — דאָקטאָר סטענטאָן האָט עס געהייסען צו אייך אריינטראָגען.

פלאָרא האָט זיך אומגעקעהרט צוריק אין איהר צימער. די מיידעל האָט אוועקגעשטעלט א גלאָז מילך, א פּאָאר אייער, א פרי־שע בולקעלע און פערשיעדענע פרוכטען. פלאָרא האָט קיין געדולד ניט געהאט צו עסען, זי האָט בלויז אויסגעטרונקען די מילך, אויס־גענאָגט א האלבען אָרענדזש און איז אריין צו ניימאַן׳ען.

— אָט איז זי דאָך דאָ! — האָט דער דאָקטאָר א זאָג געטהאָן מיט א שמייכעל צו ניימאַן׳ען — און דו האָסט געמיינט, אז זי וועט שוין ניט קומען.

פלאָרא איז צוגעלאָפען צום קראנקען, וועלכער איז שוין יעצט געלעגען אויף עטליכע קישענס אזוי, אז עס האָט אויסגעוויזען ווי ער וואָלט געזעסען, און איהם געפרעגט ווי ער פיהלט.

— איך בין אָלל־רייט! — האָט ער פרעהליך געענטפערט — איך האָב שוין היינט געגעסען א גוטען ברעקפעסט און דער דאָקטאָר פערשפּרעכט מיר צו געבען נאָך א בעסערען דינער.

פלאָרא׳ס געזיכט האָט געשטראַהלט פון גליק.

— און ווי פיהלסטו זיך עפּעס? האָט ניימאַן געפרעגט ביי פלאָרא׳ן — עס מוז ניט זיין זעהר אנגענעהם פאר א געזונטען מענ־שען צו פערברייננגען אין דיעזען פּלאַץ.

פלאָרא האָט איהם געענטפערט, אז זי פיהלט זיך זעהר גוט, אזוי ווי ביי זיך אין דער היים. זי האָט איהם אויך דערצעהלט, אז זי האָט דאָ א גאנצע נאכט פערבראכט מיט דער נוירס און זי האָט געהערט ווי ער האָט גערעדט פון שלאָף. ניימאַן האָט זיך שטארק פערשעהמט.

ער האָט אודאי גערעדט נארישקייטען — האָט דער דאָקטאָר זיך אָפּגערופען.

— דאָס מאָל האָט איהר געטראָפען — האָט פלאָרא, שמייכלענדיג געענטפערט — ער האָט טאקע געפּלאפּלט אונזיניגע רייד.

— וואָס האָב איך אזעלכעס גערעדט? — איז ניימאן געוואָרען נייגיעריג.

פלאָרא האָט א קוק געטהאָן אויפ'ן דאָקטאָר און נאכהער אויף די נוירס. דער ארצט האָט פערשטאנען וואָס זי איז דערמיט אויסען און ער האָט געבעטען די נוירס, זי זאָל אויף א ווײלע ארויסגעהן, וואָס זי האָט גלייך געפאָלגט.

— און אייך וויל איך אויך דאָ ניט האָבען — האָט פלאָרא מיט א שטיפערישען שמייכעל געזאָגט צום ארצט.

— פלאָרא! — האָט ניימאן אין א טאָן פון לייכטען פאָרוואורף געזאָגט — פאר דעם דאָקטאָר האָבען מיר קיינע סעקרעטען ניט.

— דו האָסט איהם ליעב און איך קען איהם ניט אָנקוקען. ער איז א שלעכטער מענש — האָט פלאָרא זיך געסטארעט צו זיין ערנסט.

— צו אזא בחור'טע ווי דו ביזט איז א העגקער נאָך צו מילד — האָט זיך דער דאָקטאָר אָפּגערופען און, ווענדענדיג זיך צו ניימאן'ען, האָט ער צוגעגעבען — איך בין דיר אסור ניט מקנא מיט איהר. ביזט מיאוס אריינגעפאלען, ברודערקע.

— אי, וועל איך זיך אין קורצען מיט אייך אָפּרעכענען! — האָט פלאָרא איהם געסטראשעט מיט'ן פויסט — אי וועלען מיר דאָס האָבען שפּאָס!

זי האָט אין זינען געהאַט די נאכט־נוירס, וועלכע זי האָט בעשלאָסען צו שדכן'ען דעם ארצט. דערמאָנענדיג זיך אָן די נאכטנוירס, האָט זי זיך גלייך עראינערט אָן איהר טרויעריגע לעבענסגעשיכטע, אָן איהר שרעקליכע ליעבעס־ענטוישונג און דאָס האָט

יעצט פערביטערט איהר געמיטה. זי האָט שוין יעצט קיין חשק ניט געהאט צו שפּאסען. זי איז פּלוצלונג געוואָרען זעהר ערנסט, וואָס עס האָט ניט ווייניג געוואונדערט אי דעם ארצט, אי דעם קראַנקען.

פלאָרא האָט דערצעהלט וואָס ער האָט גערעדט פון שלאָף און ווען זי האָט געענדיגט, האָט זי צוגעגעבען עטוואָס פערשעהמט:

— איך האָב זיך זעהר געשעהמט פאר דער נוירס, ווען דו האָסט זיך געבעטען ביי מיר, אז איך זאָל דיר ליעב האָבען, אָבּ־וואָהל דו ביזט אָרים. וואהרשיינליך טראכסט דו דאָך וועגען דעם.

— נאָך אמאָל, ניימאן, אז דו וועסט וועלען ריידען פון שלאָף, זאָלסטו ניט ריידען ווען אימיצער וועט זיין דערביי... — האָט דער דאָקטאָר זיך אָפּגערופען.

— ער איז שוין ווידער דאָ מיט זיין שפּאַס! — האָט פלאָ־רא כלומרשט בייז א בורטשע געטהאָן — מיר פערדריסט עס און ער וויצעלט זיך.

— עס פערדריסט דיר? — האָט ניימאן איהר צערטליך אָנ־גענומען פאר די האנד.

— געוויס פערדריסט עס מיר — האָט פלאָרא, פעשטשענדיג זיך, געענטפערט — אזעלכע געדאַנקען דאַרפען דיר אויפ'ן זינען גאָר ניט ארויפקומען.

— און אז ס'דיינקט זיך אָבער פאָרט? — האָט ניימאן איהר ליעבליך געקוקט אין די אויגען אריין, אזוי ווי ער וואָלט ביי איהר בעטען אום פערציידונג.

— זעהסטו שוין, ניימאן — האָט דער ארצט זיך אָפּגערופען — זי וויל דיר בעפעהלען ווי אזוי דו זאָלסט דיינקען. אוי, זייט איהר, ווייבער, א פאָלק! — האָט ער צוגעגעבען, ווענדענדיג זיך צו פלאָרא'ן — וואויל און גוט איז דעם יעניגען, וועלכער קען אייך ניט!

— ביזטו אויך מיט דער זעלבער מיינונג וואָס דער דאָקטאָר? — האָט פלאָרא ליעבליך געפרעגט ביי ניימאן'ען.

ער האָט געשמייכעלט און געשאָקעלט מיט'ן קאָפּ אויף ניין.

— אהא ! — האָט פלאָרא זיך גערייצט מיט'ן דאָקטאָר — ער איז קליגער פון אייך. און ווענדענדיג זיך צו איהר געליעבטען, האָט זי צוגעגעבען — איך וויל ניט, אז דו זאָלסט זיך ארומטראָגען מיט אזעלכע געדאנקען. ליעבע, אמת'ע ליעבע איז דער גרעסטער רייכטהום אויף דער וועלט, דאָס איז אן אוצר.

— ביזט שוין פערטיג ? — האָט דער דאָקטאָר איהר געפרעגט

— עס פאַסט דאָך ניט צו לאָזען די נוירס אזוי לאנג ווארטען אין דרויסען.

— איהר קענט איהר אריינרופען — האָט פלאָרא געענטפערט.

דער ארצט האָט געעפענט די טהיר און עס איז אריינגעקומען די נוירס, טראָגענדיג אין דער האנד א פראכטפאָלען בוקעט בלומען.

— דאָס האָט מען געשיקט פאר מיסטער ניימאן'ען — האָט די נוירס געזאָגט, ווענדענדיג זיך צום דאָקטאָר.

פלאָרא האָט א שטאַרקען ציטער געטהאָן און איהר געזיכט האָט זיך מיט א טויטע בלייכקייט בעצויגען. „ווער האָט דאָס געשיקט דיעזע בלומען ?" — האָט איהר די פראַגע ווי מיט שפּילקעס געשטאָכען איהר מח און איהר הארץ.

ניימאן האָט אויסגעשטרעקט די האנד און צוגענומען די בלומען. אין זיינע אויגען האָט זיך אָפּגעשפּיעגעלט טיעפע צופריעדענהייט. ער האָט איינגעגראָבען זיין נאָז אין דעם בוקעט און זיך געקוויקט מיט דעם דופטענדען ריח פון די הערליכע רויזען. דאן האָט ער אָבגעריסען די שעהנסטע בלום און, א וואונק טהוענדיג צו פלאָרא'ן, זי זאָל צוקומען, האָט ער איהר דערלאנגט די בלום. פלאָרא האָט צוגענומען די רויז מיט געמאכטע ליעבליכקייט אויף איהר געזיכט, ווערהענד אין הארצען האָט זי געפיהלט, אז ניט קיין רויז האַלט זי יעצט, נאָר א דאָרן, א שטעכיגען דאָרן...

— ווער האָט דאָס דיר געשיקט דיעזע בלומען ? — האָט פלאָרא געפרעגט מיט פערשטיקטער אויפרעגונג.

— וואָס הייסט ווער ? — האָט ניימאן זי אָנגעקוקט ערשטוינט

— דו מאכסט שפּאַס ?

— איך מיין עס זעהר ערנסט — האָט פלאָרא יעצט שוין ניט געקענט פערשטיקען איהר אויפרעגונג — פון וועמען זיינען די בלומען ?

— און איך האָב געמיינט, אז דו האָסט מיר געוואָלט סורפּריי־זען — האָט ניימאַן געזאָגט ווערענדיג שוין נייגעריג — ווירקליך, ווער האָט דאָס מיר געשיקט ?

דעם דאָקטאָר האָט אויך אינטערעסירט צו וויסען ווער עס האָט געשיקט דעם בוקעט און ער האָט זיך געווענדעט צו דער נוירס:

— ווער האָט די בלומען געבראַכט ?

— א באָי, וואהרשיינליך פון דעם בלומען־סטאָר, וואו זיי זיי־נען געקויפט געוואָרען.

— האָט איהר איהם געפרעגט פאר וועמען זיי זיינען ?

— יא. ער האָט מיר אויסדריקליך געזאָגט, אז דאָס איז פאר מיסטער ארטהור ניימאַן.

שוין לאַנג ווי ער האָט זיי געבראַכט ?

— צוריק מיט א פינף מינוט.

— בעמיהט זיך איהם נאָכצולויפען, פיעלייכט וועט איהר איהם נאָך כאַפּען ; אויב יא, קומט מיט איהם אהער אריין.

די נוירס איז שנעל ארויסגעלאָפען פון צימער. אין עטליכע מינוטען ארום איז זי אליין צוריק געקומען, ערקלעהרענדיג, אז זי האָט שוין דעם איבערברייגגער פון די בלומען ניט געקענט געפינען.

— איך וויים שוין ווער עס האָט דאָס געשיקט — האָט ניי־מאַן זיך אָפּגערופען — איך בין זיכער אז איך האָב קיין טעות ניט. דאָס האָט מיר געשיקט די פריילין, וואָס איז דאָ נעבטען געוועזן.

ער האָט ניט בעמערקט ווי פלאָרא האָט א שטאַרקען ציטער גע־טהאָן און אויף איהר געזיכט האָט זיך בעוויזען אן אויסדרוק, אזוי ווי א גיפטיגע שלאַנג וואָלט איהר א ביס געטהאָן. דער דאָקטאָר

האָט עס אָבער יאָ בעמערקט און ער האָט גוט פערשטאנען פלאָרא׳ס יעצטיגע ליידען.

— זי איז אזא גוטע נשמה! — האָט ניימאן ווייטער געזאָגט — אַלע זיינען זיי מענשען מיט דימענטענע הע־צער, איך וועל אין מיין לעבען ניט פערגעסען וואָס די פאמיליע האָט פאר מיר געטהאָן. זיי האָב איך אויך צו פערדאנקען פאר מיין יעצטיגען גליק.

די לעצטע ווערטער האָבען פלאָרא׳ן עטוואָס בערוהיגט. „אונ־זער גליק מיינט ער דאָך" — האָט זי ביי זיך געטראכט און זיך אוועקגעזעצט צוקאָפּענס פון איהר געליעבטען. ניימאן האָט זיך אַלץ געקוויקט מיט דעם דופטענדען גערוך פון די בלומען, ניט בע־מערקענדיג, ווי פלאָרא ווערט דערפון געקריינקט. עס האָט איהר זעהר געערגערט וואָס ניט זי האָט איהם דיעזען פערגעניגען פער־שאפט, נאָר א פרעמדע מיידעל. זי האָט זיך געמאכט פאָרווירפע, ווארום עס איז איהר ניט געקומען אויפ׳ן זינען צו קויפען בלומען. און אז עס וואָלט איהר יאָ געקומען אויפ׳ן געדאנקען — וואָלט זי דאָך אויך דאָס ניט געקענט קויפען. זי האָט דאָך קיין סענט ניט ביי זיך. און זי האָט בעשלאָסען צו לייהען ביים דאָקטאָר אביסעל געלד און צו קויפען די שעהנסטע, די טהייערסטע בלומען. זי וויל ניט, אז איהר געליעבטער זאָל זיך קוויקען מיט פרעמדע בלומען... האָט איהר אָבער ווייטער פערדראָסען, ווארום זי וועט ניט זיין די ערשטע; עס וועט הייסען, אז זי טהוט נאָך יענער פריילין. און דערמאָנענדיג זיך, אז ניימאן האָט לכתחילה געדיינקט, אז דאָס האָט זי איהם די בלומען געשיקט, האָט זי זיך נאָך מעהר געגריזשעט די הארץ.

דער דאָקטאָר האָט די גאנצע צייט בעטראכט פלאָרא׳ן מיט פאָרשענדע בליקען. ער האָט געזעהן וואָס אין איהר נשמה קומט יעצט פאר און ער האָט איהר געוואָלט בערוהיגען. ער האָט זיך אָפּ־גערופען:

— פלאָרא, וועסט אזוי גוט זיין ארייננעהן צו דיר אין צימער, איך געה ניימאן׳ען איבערבינדען די וואונדען.

— נא, נעהם מיט די בלומען — האָט ניימאַן איהר דערלאַנגט דעם בוקעט — ווען דו וועסט צוריק קומען, וועסטו זיי מיטברייי‌נגען.

אריינקומענדיג אין איהר צימער, האָט זי די בלומען מיט כעס א שליידער געטהאָן אויף דער ערד. א געקריינקטע, א פערב־טערטע האָט זי גענומען ארומשפּאַנען איבער'ן צימער און יעדעס מאָל וואָס איהרע בליקען זיינען געפאַלען אויף די בלומען, האָט זיך איהר גע־זיכט קראַמפּפהאַפט אויסגעקרימט. ענדליך האָט זי מיט ווילדען כעס זיי א שליידער געטהאָן מיט'ן פוס אונטער דעם בעט.

מיט אונגעדולד האָט זי ערוואַרטעט דעם דאָקטאָר. זי האָט געוואוסט, אז ער וועט זיכער אהער אריינקומען. ער וויל דאָך איהר געוויס איבערגעבען וואָס ער האָט גערעדט מיט פרענק'ען. זי וועט ביי איהם נעהמען געלד און שיקען קויפען בלומען, פונקט די זעלבע בלומען...

— ניימאַן וועט דאָך אָבער מיינען, אז דאָס זיינען יענער מיי־דעל'ס בלומען — האָט זיך עפּעס א שטימע מיט איהר גערייצט.

זי האָט אויסגעבראָכען אין א שטילען, ביטערען געוויין.

— יענע מיידעל וועט היינט ווידער קומען צו איהם — האָט זי געטראַכט, וועהרענד הייסע טרעהרען האָבען געשטראָמט פון איהרע אויגען. ניין, זי וועט דאָס ניט דערלאָזען, ווען עס זאָל איהר אפילו דאָס לעבען קאָסטען. זי וועט בעטען דעם דאָקטאָר, ער זאָל איהר ניט ערלויבען צו בעזוכען ניימאַן'ען, און ער וועט עס איהר זי־כער צוליעב טהאָן. אויב זי וועט היינט קומען, וועט זי מיט איהר האָבען אַן אָפענעם געשפּרעך. ווען זי וואָלט דאָס נעכטען געוועזן געטהאָן, וואָלט זי היינט קיין בלומען ניט געשיקט און זי וואָלט יעצט אזוי שרעקליך ניט געליטען.

אין איהר מוח האָט יעצט אויפגעלעבט די טרויעריגע לעבענס־געשיכטע פון דער נאַכט־נוירס. יאָ, זי האָט רעכט. דער לעבען איז דער בעסטער לעהרער. מיט איהר וועט דאָס זעלבע ניט פּאַסירען. זי וועט וואַכען און ניט דערלאָזען, אז מען זאָל איהר גליק צושטע־רען. זי האָט געפיהלט א טיעפע דאנקבארקייט צו דער נוירס, דער־

פאַר וואָס זי האָט איהר דערצעהלט איהר לעבענס־געשיכטע. זי וועט דערפון פיעלעס לערנען. זי וועט האַלטען איהרע אויגען אָפען.

— וואָס וועט אָבער נייטאַן זאָגען ווען ער וועט זעהן, אז די מיידעל קומט ניט? ער האָט דאָך זי זעלבסט געבעטען זי זאָל איהם בעזוכען — האָט די זעלבע געהיימע שטימע זיך ווידער גענומען רייצען מיט איהר.

א שוידער האָט דורכגענומען איהר גאַנצען קערפּער און זי איז געבליבען שטעהן אין מיטען צימער, ווי א פערשטיינערטע. זי האָט מיט זיך יעצט פאָרגעשטעלט א בילד פון אייפערזוכט, פערצווייפלונג און אונבעהאָלפענקייט.

פון דיעזען צושטאַנד האָט איהר אויפגעוועקט א קלאַפּ אין טיהר. פלאָרא האָט נערוועז אויסגעווישט די אויגען און געעפענט די טיהר. דערזעהענדיג, אז דאָס איז דאָקטאָר סטענטאָן, האָט זי זיך זעהר דערפרעהט.

— איך האָב געטראָפען — האָט דער דאָקטאָר געזאָגט, ארייבערשפּרינגענדיג דעם שוועל.

— וואָס האָט איהר געטראָפען? — האָט פלאָרא געזאָגט מיט אַן אַנגעשטריינגטען שמייכעל, פערמאַכענדיג די טיהר.

— אז דו האָסט דאָ געוויינט.

— דאָקטאָר! — האָט פלאָרא זיך צו איהם געווענדעט אין א בעטענדען טאָן — לאָזט יעצט צורוה אייער שפּאַס. איך בין צופיעל ערביטערט.

— אַלץ צוליעב די בלומען, הא?

— יא, טאַקע צוליעב דעם! — האָט זיך אין פלאָרא'ן אויף דאָס ניי צופלאַקערט דער פריהעריגער כעס — וואָס פאַר א חוצפה האָט זי צו שיקען איהם בלומען?

— און ווידער מוז איך אויסדריקען מיין אַלטע מיינונג, אז פערליעבטע פערליערען זייער זינען. וואָס הייסט עפּעס, זי האָט קיין רעכט ניט נייטאַן'ען צו שיקען בלומען?

— געווים האָט זי קיין רעכט ניט! דאָס איז אַן אונפּער־שעהמטהייט! און איך וועל עס איהר היינט זאָגען.

דער דאָקטאָר האָט מיטלייד געהאַט מיט איהר און ניט גע־וואָלט, זי זאָל זיך ווייטער ערגערען. ער האָט איהר בלויז געראַ־טהען, אַז ווען די מיידעל וועט קומען, זאָל זי קיין סקאַנדאַלען ניט מאַכען.

— איך וועל קיין סקאַנדאַלען ניט מאַכען, אָבער ריידען וועל איך מיט איהר, איך מוז. איך וויל אייך אויך בעטען, אַז איהר זאָלט איהר ניט ערלויבען צו קומען אַהער.

— דאָס, האָב איך דאָך דיר שוין ערקלעהרט, קען איך ניט טהאָן. אָבער דו ערגערסט זיך אומזיסט — האָט דער דאָקטאָר צוגעגעבען — ניימאַן וועט דיך ניט אויסבייטען אויף קיין אַנדערע. קענסט זיין רוהיג וועגען דעם.

ער האָט דיעזע ווערטער אַרויסגעזאָגט אַזוי ערנסט און אי־בערצייגענד, אַז פלאָרא האָט זיך גאַר מחיה געווען. זי האָט גע־פיהלט, ווי ער וואָלט אין איהר אַ נייע נשמה אַריינגעגעבען.

— איך צווייפעל ניט אין ניימאַן׳ס ליעבע צו מיר — האָט זי שוין עטוואָס פריילִיך געזאָגט — אָבער אין לעבען פּאַסירען אַזוי פיעל טרויעריגע געשיכטעס.

זי האָט איהם דערצעהלט די געשיכטע פון דער נאַכט־נוירס. דער אַרצט האָט זיך אויפמערקזאַם צוגעהערט און ווען זי האָט גע־ענדיגט, האָט ער זיך אָפּגערופען:

— איך האָב באַלד אַן איהר דערקענט, אַז זי איז אַ ליידענדע, אַז טיעף אין איהר הארצען זיינען פערבאָרגען וואונדען. איך האָב אויך דערקענט, אַז זי שטאַמט פון אַן אינטעליגענטע הויז.

— יאָ, זי איז זעהר אַן אינטערעסאַנטע פּערזאָן — האָט פלאָ־רא געלויבט די נוירס — עס איז אַ פערגעניגען מיט איהר צו פער־בריינגען.

דער דאָקטאָר האָט פערשטאַנען צו וואָס זי ציעלט דאָ און ער

אין גלייך איבערגעגאנגען צו אן אנדער געשפּרעך. ער האָט איהר דערצעהלט וועגען זיין בעגעגעניש מיט פרענק'ען און איהרע על־טערען.

— איך דארף ניט האָבען זיינע בריעף — האָט פלאָרא זיך גע־נומען קאָכען, הערענדיג אז פרענק האָט געזאָגט, אז ער וועט צו איהר שרייבען.

— דו רעדסט שוין ווידער נארישקייטען — האָט דער דאָק־טאָר געזוכט זי צו בערוהיגען — דו קענסט איהם ניט פערוועהרען צו טהאָן דאָס, וואָס ער וויל. איך האָב אויף איהם געהאט אן איינ־פלוס. ער האָט מיר פערשפּראָכען אז ער וועט דיר צורות לאָזען.

— טאָ דארף ער ניט שרייבען צו מיר. צווישען אונז איז אלעס שוין געענדיגט.

— ביי איהם איז עס אָבער נאָך ניט געענדיגט, און אויב דו וועסט האנדלען פערנינפטיג, וועט אלעס זיך גוט ענדיגען.

— מען קען פערריקט ווערען! — האָט פלאָרא אויסגעשריען מיט אנגסט, אָנכאַפּענדיג זיך מיטביידע הענד פאר'ן קאָפּ — פון איין זייט איז דאָ איין צרה און פון דער אנדערער זייט א צווייטע!

— מיט גערולד און לאָגישער אויסגערעכענטקייט וועסטו אלע צרות בעזייטיגען — האָט דער דאָקטאָר זי געטרייסט מיט פאטער־ליכער ליעבע. די הויפּט זאך איז נאָר — דו זאָלסט זיך ניט ערגערן. ניימאן פערבעסערט זיך. די וואונדען היילען זיך אויסגעצייכענט. אין א וואָך ארום וועט ער שוין קענען פערלאָזען דאָס בעט. ער וועט אָבער נאכהער דארפען רוהען עטליכע וואָכען, אבסאָלוט רוהען.

— ווי דערלעב איך שוין, ער זאָל פון דאנען ארויסגעהן! — האָט פלאָרא געזאָגט אין א פריילינען טאָן — דאן וועל איך שוין פון קיינע צרות ניט וויסען.

* * *

פאר נאכט איז ראָזי געקומען. מען האָט איהר גלייך צום קראנקען אריינגעלאָזט. ניימאן האָט זי זעהר ליעבליך בעגריסט און איהר הערצליך בעדאנקט פאר די בלומען וואָס זי האָט איהם גע־

שיקט. אויך פלאָרא האָט איהר וואָרעם אויפגענומען. זי האָט שוין יעצט צו איהר קיין בייזע געפיהלען ניט געהאט. א לאַנגען געשפּרעך האָט זי פריהער געהאט מיט ניימאַן׳ען. דאָס איז אייגענטליך געווען דער ערשטער אינטימער געשפּרעך וואָס זי האָט מיט איהם געהאט זינט זי האָט איהר הארץ און איהר נשמה איהם אָבגעגעבען; דאָס איז געווען א מינדליכע ליעבעס־ערקלעהרונג. וועגען זייער הייסע ליעבע האָבען זיי גערעדט, וועגען זייער צוקונפט, וועלכע זיי האָבען געמאָהלען אין די הערליכסטע פארבען.

פלאָרא האָט זיך אַלזאָ גענצליך בערוהיגט. איהר הארץ האָט מעהר ניט געדריקט דער פריהעריגער צווייפעל, די אלע פראגען, וועלכע האָבען נעכטען און היינט געעגבערט איהר מח, זיינען יעצט פערשוואונדען; זייער פלאַץ האָט פערנומען איין געדאנק: ניי־מאַן ליעבט זי ערנסט און היים. זי איז געווען אזוי גליקליך, אז אין איהר הארצען איז קיין פלאַץ ניט געווען פאר בייזע, ביטערע גע־פיהלען צו דער אריינגעקומענער מיידעל. זי האָט מעהר ראָזי׳ן אלס איהר קאָנקורענטין ניט בעטראכט. זי האָט זאָגאר וועגען דעם דענ־קען ניט געוואָלט. עס וואָלט געווען א פערברעכען געגען ניימאַן׳ען, ווען זי זאָל בלויז טראכטען וועגען דעם, נאָכדעם ווי ער האָט איהר אזוי אָפען ערקלעהרט, ווי גליקליך ער איז מיט איהר ליעבע.

אויך האָט איהר מעהר ניט בעאונרוהיגט די ערשינערונג וועגען דער נאכט־נוירס׳ טרויעריגען ראָמאַן. יענער איז געווען א שוועכלונג, ער האָט זיך דארום געלאָזט בעאיינפלוסען פון דעם באַנ־קיער׳ס טאָכטער. ניימאַן איז אָבער א מאַן מיט א פעסטען כאראַק־טער — ער איז א ריעז, און קיין פרויענצימער אין דער וועלט וועט אויף איהם קיין ווירקונג ניט קענען האָבען. זי האָט דארום בעגריסט דעם ניוס דיעלער׳ס טאָכטער מיט אמת׳ע פריינדליכקייט. זי איז ווירקליך געווען צופריעדען וואָס זי איז געקומען.

אָבער ראָזי׳ס הארץ איז רוהיג ניט געווען. א שטורם האָט דאָרט ווילד געבושעוועט. אויך זי האָט א גאנצע נאכט ניט געשלאָ־פען. זינט זי האָט נעכטען פערלאָזט דעם האָספּיטאַל האָט זי נאָך

אויף קיין איין מינוט ניט אויפגעהערט צו דיינקען וועגען נייםאן'ען. נאָך אין דער פריה האָט זי געוואָלט אהער לויפען, אָבער עס האָט עפּעס ניט געפּאסט אזוי פריה צו קומען. האָט זי בלומען געשיקט און געצעהלט די מינוטען ווען זי וועט איהם קענען זעהן. זי וואָלט נאָך פריהער געקומען, האָט איהר דער פאָטער ניט געלאָזען געהן, און זי האָט געהאט א לאנגען, שווערען קאמפף מיט איהם, ביז ער האָט עס איהר ערלויבט. מיט א קלאָפּענדע הארץ איז זי דעם גאנצען וועג געגאנגען. זי האָט געוואוסט, אז זי וועט דאָ געפינען איהר ערגסטען שונא — פלאָרא'ן. און וואָס נעהענטער זי איז צוגעקומען צום האָספּיטאל, אלץ שטארקער, האסטיגער האָט איהר הארץ געקלאפּט. צוויי פערשיעדענע געפיהלען האָבען זי בעהערשט — זי האָט געגארט צו זעהן נייםאן'ען, אָבער זי האָט זיך ניט געוואָלט בעגעגענען מיט פלאָרא'ן. יעדעס מאָל וואָס זי האָט זיך דערמאָנט אָן איהר, פלעגט א פראָסט דורכלויפען איבער איהר קערפּער און געמאכט גליווערען די בלוט אין איהרע אָדערען.

דאָס זעלבע האָט אויך מיט איהר פּאסירט יעצט, ווען זי האָט איבערגעטראָטען די שוועל פון דעם קראנקען'ס צימער.

אָבער נייםאן'ס ווארימע בעגריסונג און זיין הערצליכער דאנק פאר איהרע בלומען האָבען אין איהר א נייעם געמיטה געשאפען, א פרעהליכען. זיינע רייד האָבען אַ זיסען, מחיה'דיגען ציטער אין איהר הארץ ארויסגערופען. זי האָט זיך געפיהלט גליקליך, אָבער ליידער האָט דיעזעס גליק אָנגעהאלטען בלויז א פּאָאר סעקונדען. דען ווען זי האָט בעגעגענט פלאָרא'ס בליקען, האָבען די פריהערדיגע געפיהלען אויף דאָס ניי פערקלעמט איהר הארץ.

זי איז מיט לאנגזאמע טריט צוגעגאנגען צו נייםאן'ען, אויסגעשטרעקט צו איהם איהר האנד, וועלכע האָט יעצט שטארק געציטערט, און איהם געפרעגט ווי ער פיהלט זיך, דערנאָך האָט זי מיט געמאכטע העפליכקייט אַ לייכטען נייג געטהאָן מיט'ן קאָפּ צו פלאָרא'ן, ענטפערענדיג דערמיט אויף איהר בעגריסונג.

— איך בין אַלץ רייט ! — האָט ניימאַן ליעבליך געענטפערט — אָט וועל איך אייך באַלד איבערצייגען, אז איך זאָג קיין ליגען ניט — האָט ער צוגעגעבען מיט א שמייכעל.

דאָס זאָגענדיג האָט ער ראָזי'ן געגעבען אזא שטאַרקען דריק אין האנד, אז זי האָט אזש א געשריי געטהאָן פון וועהטאָג.

— משוגענער ! — האָט פלאָרא א זאָג געטהאָן מיט שפּאס צו ניימאַן'ען.

— ווילסט אפשר אויך פּרובירען ? — האָט ניימאַן איהר גע־פרעגט, אויסשטרעקענדיג צו איהר די האנד.

— איך בין דיר מוחל די טובה ! — האָט פלאָרא איהם געגע־בען א לייכטען קלאַפּ איבער די האנד.

ניימאַן האָט געבעטען ראָזי'ן, זי זאָל זיך אוועקזעצען. פלאָרא האָט זיך אויך אוועקגעזעצט און זיי האָבען אלע דריי פרעהליך פער־בראכט א פּאָאַר שטונדען, ריידענדיג איבער פערשיעדענע זאכען. פלאָרא האָט זיך די גאנצע צייט געסטאַרעט צו זיין וואָס פריינד־ליכער צו ראָזי'ן, וואָס עס איז זעהר געפעלען ניימאַן'ען. ראָזי איז צו איהר אויך געווען העפליך און פריינדליך, אָבער דאָס זיינען געווען ניט קיין נאַטירליכע געפיהלען ; אין הארצען האָט זי צו פלאָרא'ן געפיהלט א ביטערע שנאה.

ראָזי האָט געוואַרט אויף א געלעגענהייט צו בלייבען אַליין מיט ניימאַן'ען. זי האָט איהם געוואָלט ערקלעהרען איהרע געפיהלען צו איהם. זעהענדיג אז פלאָרא האָט גאָר ניט בדעה אַפּצוטרעטען, איז זי געוואָרען זעהר נערוועז.

ענדליך האָט זיך געמאכט אזא געלעגענהייט. עס איז אריינ־געקומען א בעדיענער און ערקלעהרט פלאָרא'ן, אז א מעסענדזשער־באָי האָט פאַר איהר געבראכט א בריעף. פלאָרא איז געוואָרען זעהר צוטראָגען. זי האָט פערשטאַנען, אז דער בריעף איז געוויס פון פרענק'ען. זי איז שנעל ארויסגעלאָפען.

ראָזי האָט בעשלאָסען אויסצונוצען דיעזע געלעגענהייט.

— דער בריעף מוז געוויס זיין פון איהרע עלטערען — האָט

ניימאן געזאָגט — עס מוז זיי פערדריסען פאר וואָס זי קומט ניט אהיים.

דאָ האָט ער זיך געכאפּט, אז ראָזי ווייס געוויס ניט ווער פלאָרא איז און אז זי מוז זיך אודאי וואונדערען וואָס זי טהוט דאָ ביי איהם; און איהר פאָטער האָט זיך אויך נעכטען געמוזט חדוש'ען און ער האָט בעשלאָסען איהר אלעס צו דערצעהלען.

— ווייסטו ווער דיעזע פריילין איז? — האָט ניימאן געזאָגט אין אידיש צו ראָזי'ן.

ראָזי האָט א ציטער געטהאָן. זי האָט זיך אָבער גלייך בע־הערשט און געענטפערט געלאסען:

— דיינע א פריינדין געוויס.

— זי איז צו מיר מעהר ווי א פריינדין — האָט דער קראנקער געזאָגט מיט א פיעל־בעדייטענדען שמייכעל.

ראָזי האָט דערפיהלט א שמערצליכען שטאָך אין הארצען און איהר געזיכט איז יעצט געוואָרען בלייך ווי שנעע.

— זי איז מיין געליעבטע — האָט ניימאן פאָרטגעזעצט אין א טאָן פון בעגייסטערונג — זי איז...

— ווארום האָט איהר גאָר ניט דערצעהלט, אז איהר האָט א געליעבטע? — האָט ראָזי איהם איבערגעשלאָגען די רייד.

אין איהרע רייד האָט זיך געהערט א שארפער פאָרוואורף. ניי־מאן האָט אויף איהר אן ערשטוינטען בליק געוואָרפען. ער האָט ערשט יעצט בעמערקט איהר בלייכע געזיכט און ער האָט גלייך פער־שטאַנען די אורזאכע דערפון.

— וואָס האָב איך געהאט צו דערצעהלען? — האָט ער גע־זאָגט, קוקענדיג אויף ראָזי'ן מיט דורכדרינגענדע בליקען — מיט דער צייט וואָלט איהר אלעס געוועען געוואוסט.

— פון ראָזי'ס ברוסט האָט זיך א ביטערער זיפץ ארויסגע־ריסען.

פאר ניימאן'ען איז מיט אמאָל אלעס קלאָהר געוואָרען. א מאָדנער געפיהל האָט ארומגענומען זיין הארץ. ער האָט געזעהן,

אז די מיידעל ליידעט שרעקליך, און אז ער איז די אורזאכע פון איהרע ליידען. ער האט געוואלט עפעס זאגען, אבער ער האט זיך צוריקגעהאלטען, דיינקענדיג, אז ראזי געהט אנפאנגען צו ריידען. זעהענדיג אבער אז זי שווייגט, האט ער זיך אפגערופען:

— וואס וואלט דען געווען, ווען איך וואלט דערצעהלט, אז איך האב א געליעבטע? וועמען קען דאס איבערהויפט אינטערעסירען?

— איהר וואלט דערמיט פערשפארט א געוויסע פערזאן צו לייי־דען — האט זי טרויעריג געענטפערט.

ניימאן האט איהר אנגענומען פאר די האנד און, קוקענדיג איהר ליעבליך אין די אויגען אריין, געזאגט:

— ראזי, דיינע ווערטער בעאונרוהיגען מיר זעהר. איך וויל, דו זאלסט פאר מיר זיין אפענהערציג און אלעס דערצעהלען.

ראזי האט זיך דערמאנט, אז אט באלד קומט אן פלארא און זי וועט מעהר ניט קענען ריידען. זי האט שנעל און אין א נער־ווענזען טאן פאר איהם ענדליך איהר הארץ געעפענט.

— הער מיך אויס, ראזי — האט ניימאן געזאגט אין א גע־לאסענעם טאן, ווען זי האט געענדיגט — דיינע ווערטער האבען מיר פערשאפט יסורים. איך לייד שרעקליך דערפון וואס דו ליידעסט, אבער דו מוזט זיך בערוהיגען, דען דאס איז דער איינציגער אויס־וועג. פלארא איז די ערשטע פרויענצימער וואס איך ליעב און זי וועט אויך זיין די לעצטע. איהר אויפהערען צו ליעבען וועל איך נור דאן, ווען מיין הארץ וועט אין מיר אויפהערען צו קלאפען. איך האב אייער גאנצע פאמיליע זעהר ליעב; איהר זייט אלע עדעלע, גוטהערציגע מענשען. אזעלכע ווי איהר זייט בעגעגענט מען ליידער ניט פיעל היינטיגע צייטען. מיין גאנצען לעבען וועל איך אייך אלעמען דאנקבאר זיין פאר אלעס וואס איהר האט פאר מיר גע־טהאן, און פאר מיין יעצטיגען גליק, — פאר מיין ליעבע — האב איך אויך דיין עדעלען פאטער צו פערדאנקען. און עס וועט שרעקליך פלאגען מיין געוויסען, ווען דו זאלסט צוליעב מיר ליידען, ווען דיינע ליעבע עלטערען זאלען וויסען, אז דורך מיר איז זייער פאמיליען־

גליק צושטערט געוואָרען. דו ביזט דאָך אַ פערנינפטיגע און אַ קלו־גע און איך בין זיכער אז דו בעגרייפסט מיין לאַגע.

— איך וואָלט ניט געלאָזען מיינע געפיהלען זיך פונאנדער־פלאַקערען, ווען איך וואָלט וויסען, אז אייער הארץ איז ניט פריי — האָט ראָזי געזאָגט מיט פערשטיקטע טרעהרען אין איהר שטימע.

— איך צווייפעל ניט אין דעם — האָט ניימאַן געענטפערט מיט אנגסט — אָבער עס איז דאָך ניט מיין שולד. דו ווייסט דאָך, אז איך האָב דיר קיין בעזונדערע אויפמערקזאמקייט ניט געשאָנקען.

— איך בעשולדיג דיר חלילה ניט. איך...

זי האָט ניט געקענט ווייטער ריידען. טרעהרען האָבען איהר גענומען שטיקען אין האלז.

— ראָזי, איך בין שוין יעצט ניט אזוי שטאַרק ווי פריהער — האָט ניימאַן געזאָגט אין אַ שוואַכע שטימע — דורך די עטליכע מינוט האָב איך מיינע קרעפטען פערלאָרען. ווען דו זאָלסט וויסען ווי דו האָסט פערוואונדעט מיין הארץ! האָב מיטלייד מיט מיר און בערוהיג זיך! אויב דו וועסט ווייטער אזוי ליידען, אויב איך וועל ניט זעהען, אז דו ביזט גענצליך בערוהיגט, וועל איך פאַלען אַ קרבן. איך וועל דאָס ניט קענען איבערטראָגען; און ניט נור איין אָפּ־פער וועסטו ברייננען, נור צוויי — זי, מיין געליעבטע, וועט אויך זיין אַ קרבן. איך אַפּעליער צו דיין געוויסען — בערוהיג זיך. רייס ארויס פון דיין הארצען דיעזע געפיהלען און דו וועסט נאָך אַמאָל זיין גליקליך.

— אה, ווען איך זאָל דאָס קענען! — האָט ראָזי אויסגעשריען פערצווייפעלט.

— דו וועסט דאָס קענען — האָט ניימאַן זי געטרייסט — דו ביזט דאָך ניט פון די שוואַכע כאַראַקטערע, ווי ווייט איך קען דיך — און מיט אַ שטאַרקען ווילען קען אַ מענש איבער זיך הערשען, מאַכען פון זיך וואָס ער וויל. פערגעס ניט, אז דיינע ליידען וועלען ברייננען אונשולדיגע אָפּפער — האָב דאָס שטענדיג אין דיינע געדאַנקען, און דו וועסט זעהען, אז דאָס וועט דיר העלפען צו בע־

רוהיגען זיך. ראָזי ! — האָט ער זיך געבעטען ביי איהר אין א טאָן, אזוי ווי איינער וואָס קלאָגט פאר א גזלן, ער זאָל איהם שענקען זיין לעבען — מיין גאנצער לעבען איז איין געשיכטע פון שרעקלי־בע ליידען, פון שטענדיגען פּלאָגען זיך, פון הונגער, קעלט, היי־מאטהסלאָזיגקייט, עלענד, בעליידיגונג. איך האָב יעצט ערשט אָנ־געהויבען צו געניסען אביסעלע גליק — איך וועל נאָך דאַרפען גע־נוג קעמפּפען, ביז איך וועל פאָלשטענדיג זיין גליקליך. דרויב זשע דו ביי מיר ניט אוועק דאָס גליק !

— איהר פערשטעהט מיר ניט — האָט ראָזי געזאָגט זיפצענ־דיג — איך וויל אייער גליק ניט שטערען. זייט גליקליך מיט אייער געליעבטע אייער גאנצען לעבען. איך ווינש עס אייך פון טיעפען הארצען. פערצייהעט מיר וואָס איך האָב אייך יעצט געמאכט צו ליידען. גלויבט מיר, איך האָב זיך ניט געקענט בעהערשען און האָב געמוזט מיין הארץ פאר אייך אויסריידען. איך וועל זיך סטאַ־רען אייך צו פאָלגען, איך וועל זיך פּיעלייכט בערוהיגען און לעבען מיט׳ן געדאנק, אז איהר זייט כאָטש גליקליך.

— און דו וועסט אויך זיין גליקליך — האָט ניימאַן געזאָגט שוין עטוואָס בערוהיגט — עס וועט זיך געפינען א מאן, וועלכער וועט דיר ליעבען, אזוי ווי דו ביזט ווערטה און ער וועט דיר גליק־ליך מאכען.

— איהר האָט א טעות, איהר פערשטעהט מיר ווידער ניט — האָט ראָזי פאַרטגעזעצט — איך וועל מעהר אין מיין לעבען שוין ניט ליעבען. מיין ליעבע איז אויך די ערשטע און די לעצטע... אָבער איך וועל אייך מעהר ניט באדערען — האָט זי צוגעגעבען. זייט געזונד און לעבט גליקליך !

זי האָט זיך אויפגעשטעלט.

— וואַרט נאָך א ווײלע — האָט ניימאַן זי פערהאַלטען — איך וויל, אז דו זאָלסט יאָ קומען צו מיר, מיין וואונש איז, אז דו זאָלסט בעפריינדעט ווערען מיט פלאָראַ׳ן, מיין געליעבטע, און איך בין זי־כער, אז דו וועסט זי ליעב בעקומען, ווען דו וועסט זיך איבערציי־

גען, וואָס פאַר אַן ערעלע נשמה זי בעזיצט. דו האָסט דאָך ניט קיין בייזע געפיהלען צו איהר, ניט וואהר?

— איך האָב צו קיינעם קיין בייזע געפיהלען ניט — האָט ראָזי געענטפערט אין אַ טאָן פון יאוש.

דאָס איז געווען דער ריינער אמת. די פריהערדיגע פיינדליכע געפיהלען צו פלאָרא'ן זיינען עפּעס, ווי דורך אַ כישוף, פערשוואונדען פון איהר האַרצען. הערענדיג, אַז ניימאַן וויל זי זעהן, האָט זי זיך דערפרעהט. זי וועט האָבען דאָס פערגעניגען איהם צו זעהן — דאָס איז פאַר איהר אויך שוין געווען אַ גליק...

— נאָך איין זאַך וויל איך דיך בעטען — האָט ניימאַן נאָך אַ ווײַלע שטיל שווייגען געזאָגט — איך וויל אַז דיינע עלטערען זאָלען פון קיין זאַך ניט וויסען.

— דער פּאַפּאַ ווייס שוין פון אַלעם — האָט ראָזי איהם ערקלעהרט.

אויף דעם קראַנקען'ס געזיכט האָט זיך בעוויזען אַן אויסדרוק פון אינערליכע ליידען.

ראָזי האָט איהם ערקלעהרט ווי אַזוי דער פאָטער האָט זיך דערפון דערוואוסט און וועגען זיין שטעלונג אין דיעזער אַנגעלעגענהייט.

— בעט איהם, אַז ער זאָל מאָרגען אהער קומען. איך וויל איהם ערקלעהרען, אַז איך בין גאָר ניט שולדיג — האָט ניימאַן געזאָגט.

— ער ווייס דאָס אַליין, איך האָב עס איהם שוין ערקלעהרט — האָט ראָזי געענטפערט.

דאָ האָט זיך די טהיר געעפענט און עס איז אַריינגעקומען פלאָרא. אויף איהר געזיכט איז קענטיג געווען, אַז איהר האַרץ איז עפּעס אונרוהיג. זי האָט זיך אָבער געסטאַרעט דיעזע אונרוהיגקייט צו פערבאָרגען.

— וואָס האָט דיר דער מעסענדזשער־באָי געבראַכט?

— אַ בריעף — האָט פלאָרא געענטפערט מיט אַ געצוואונגענעם שמייכעל.

— פון דער היים, הא?

פלאָרא האָט צוגעשאָקעלט מיט'ן קאָפּ, אויסמיידענדיג זיך צו בעגעגענען מיט ניימאַן'ס בליקען, אום ער זאָל ניט דערקענען אָן איהרע אויגען, אז זי זאָגט א ליגען.

— איך האָב גלייך געוואוסט, אז דאָס איז א בריעף פון דיינע עלטערען און איך האָב דאָס צו ראָזי'ן געזאָגט. ווער שרייבט דעם בריעף — דער טאטע צו די מאמע?

— די מאמע — האָט פלאָרא אין פערלעגענהייט געענטפערט.

— ווייז מיר דעם בריעף, איך וויל זעהען וואָס זי שרייבט — האָט ניימאַן אויסגעשטרעקט די האַנד.

פלאָרא איז פּלוצלונג שטאַרק רויט געוואָרען און האָט געשוויגען. ניימאַן האָט געדיינקט, אז זי שעהמט זיך צו געבען דעם בריעף ווייל ראָזי איז דאָ דערביי און ער האָט זיך ווידער געווענדעט צו איהר:

— גיב מיר דעם בריעף, פלאָרא. מיר דאַרפען זיך פאר ראָזי'ן גאָר ניט היטען.

פלאָרא האָט ליעבליך געשמייכעלט. זי איז געווען זעהר צופריעדען וואָס ראָזי ווייס שוין פון איהר ראָמאַן, און דאָס טאַקע פון ניימאַן'ען זעלבסט. זי האָט געפיהלט, אזוי ווי א שווערער שטיין וואָלט זיך אַראָפּגעקייקעלט פון איהר הארצען. פון דער אנדערער זייט האָט זי אָבער ניט געוואוסט ווי אזוי זיך ארויסצודרעהען דאָ מיט דעם בריעף. זאָגען איהם דעם אמת, אז דער בריעף איז פון פרענק'ען, האָט זי ניט געוואָלט, דען זי האָט מורא געהאט, אז ער זאָל זיך דערפון ניט אויפרעגען. אין דעם לאַנגען געשפּרעך וואָס זי האָט פריהער מיט איהם געהאט, האָט ניימאַן קיין איינמאָל איהר חתן'ס נאָמען ניט דערמאָנט, אזוי ווי ער וואָלט גאָר ניט עקזיסטירען, און דאָ זאָל זי איהם דערמאָנען. צווייטענס, וואָלט דער אינהאַלט פון דעם בריעף זיכער געווירקט שלעכט אויף זיין געזונדס צושטאַנד. זי האָט דארום ניט געוואוסט וואָס צו טהאָן.

— נו, גיב מיר שוין דעם בריעף! — איז ניימאַן ווידער צו איהר צוגעשטאַנען.

— איך האָב איהם געלאָזען אין מיין צימער — האָט פלאָרא געפּרובירט זיך אַרויסדרעהען — איך וועל איהם דיר שפּעטער ווייזען.

ראָזי האָט זיך אויפגעהויבען און זיך גענומען געזעגענען מיט ניימאַן'ען.

— וואָס איילט איהר זיך? זיצט נאָך א ווײַלע — האָט פלאָ־רא צו איהר געזאָגט אין א פריינדליכען טאָן.

ניימאַן האָט איהר אויך געבעטען, זי זאָל נאָך בלייבען.

— וואַרט ביז דער דאָקטאָר וועט קומען — האָט פלאָרא ווידער מיט דער זעלבער פריינדליכקייט זיך געווענדעט צו ראָזי'ן — איך בין נאָך פון נעכטען אָן אין סטריט ניט געווען, וועלען מיר זיך אביסעל דורכגעהן.

דאָס זאָגענדיג, האָט זי איהר אָנגענומען מיטביידע הענד און זי צוריק אַוועקגעזעצט.

— מיט איהר קען מען זיך ניט איינרייסען — האָט ניימאַן געזאָגט מיט א שמייכעל — זי מוז אויספיהרען דאָס איהריגע.

פלאָרא האָט זיך אויך אַוועקגעזעצט. זי איז יעצט אריינגעפאַ־לען אין א פרעהליכען געמיטה און האָט געשטיפט און געשפּאַסט. ראָזי איז אנפאנגס געווען אַפּאַטיש געשטימט, אָבער נאכהער איז זי אויך הינגעריסען געוואָרען פון פלאָרא'ס שפּאַסען און זיך אויך בעטהייליגט אין דעם געשפּרעך, וואָס עס האָט ניימאַן'ען אמת געפרעהט.

שפּעטער איז דער דאָקטאָר געקומען. ראָזי האָט זיך געזע־גענט מיט ניימאַן'ען. ער האָט איהר געבעטען זי זאָל מאָרגען וויע־דער קומען און געהייסען גריסען די עלטערען און די קינדער. זי האָט פערשפּראָכען צו קומען און איז ארויס צוזאמען מיט פלאָראַן.

אין ראָזי'ן האָט זיך יעצט די שטימונג געענדערט. זייענדיג לעבען ניימאַן'ען איז זי געווען מונטער און יעצט איז זי פּלוצלונג בעהערשט געוואָרען פון א טיעפען אומעט. פלאָרא'ס אנוועזענ־הייט איז אויף איהר יעצט געווען א לאסט. זי האָט איצט געוואָלט

זיין איינע אליין — אליין מיט איהרע געדאנקען. פלארא האט דיע־
זע ענדערונג אין איהר בעמערקט און זי האט געזוכט פאסענדע ווער־
טער, מיט וועלכע אנצופאנגען א געשפרעך. דער אבענד איז גע־
ווען א שעהנער. די לבנה האט מאיעסטעטיש ארומשפאציערט
איבער דעם קלאהרען הימעל, בעגלייט פון מיליאנען שטערען. א
פריש קיהל ווינטעל האט לוסטיג ארומגעשוועבט און מילד געגלעט
די פערבייגעהענדע. פלארא׳ן איז איינגעפאלען אנצופאנגען א גע־
שפרעך וועגען וועטער און זי האט זיך אפגערופען:

— וואס פאר א שעהנער אבענד היינט איז! אויב איהר האט
צייט קענען מיר נעהמען א לאנגען שפאציער.

— מען וועט אין דער היים איבערקלעהרען. איך האב זיך שוין
אזוי אויך צו לאנג געזאמט — האט ראזי געענטפערט עפעס אונ־
צופריעדען.

— זיי ווייסען דאך וואו איהר זייט געגאנגען, וואס וועלען זיי
איבערקלעהרען? — האט פלארא אלץ איהר געוואלט בעוועגען, זי
זאל מיט איהר געהן שפאציערען.

— עס איז שוין ניט פריה — האט ראזי ווייטער געזאגט —
און איך מוז מארגען אויפשטעהן צו דער ארבייט.

— איהר ארבייט? ביי וואס ארבייט איהר? —

— איך בין א פינדישערין ביי קלאוקס.

— היינט האט איהר אויך געארבייט?

— ניין. אבער מארגען וויל איך שוין ארבייטען.

דיעזע ווערטער האט זי ארויסגערעדט אין א טאן פון ענטשלא־
סענהייט.

— א גאנצען טאג וועט איהר ארבייטען? — האט פלארא
ווייטער געפרעגט.

— געוויס — האט ראזי געענטפערט.

— איהר האט דאך פערשפראכען מר. ניימאן׳ען, אז איהר וועט
איהם מארגען בעזוכען.

ראזי האט א ציטער געטהאן דערהערענדיג דעם נאמען פון דעם,

ווען זי ליעבט מיט דער גאנצער קראפט פון איהר יונגער נשמה און ווען עס האָרץ עס בעלאנגט צו אַן אנדערע, צו איהר בעגלייטע־רין. פלאָרא האָט דאָס בעמערקט און איבער איהר קערפּער איז אויך אַ לייכטער ציטער דורכגעלאָפען, זעהענדיג ווי ראָזי איז געוואָ־רען צוטראָגען ווען זי האָט דערמאָנט איהר געליעבטען'ס נאָמען. זי מוז האָבען מיט איהר יעצט אַן אָפענעם געשפּרעך. נאָכדעם ווי ניי־מאַן האָט שוין מיט איהר גערעדט, וועט עס איהר לייכטער אָנקו־מען. זי האָט אָבער געוואַרט אויף אַן אנטוואָרט אויף איהר פריה־עריגע בעמערקונג.

ראָזי איז געגאַנגען טיעף פערטראַכט און האָט געשוויגען.

— ניימאַן וועט זיך זעהר וואונדערען מאָרגען ווען ער וועט אייך ניט זעהען — האָט פלאָרא זיך ווידער אָפּגערופען, איינגראָ־בענדיג זיך מיט איהרע בליקען אין איהר בעגלייטערין, וועלענדיג זעהען וואָס פאַר אַן איינדרוק וועלען איהרע רייד אויף איהר יעצט מאַכען.

— איך מוז אָבער ארבייטען — האָט ראָזי ענדליך געזאָגט מיט אַ מין עקשנות אין איהר שטימע, אַזוי ווי זי וואָלט זיך האַמפּערען מיט אימיצען, וועלכער וויל אַז זי זאָל ניט ארבייטען...

די פערביטערטע האָט נעבעך געהאָפט אין דער ארבייט צו פער־שטיקען איהרע טיעפע שמערצען; זי האָט געהאָפט, אַז אין דעם ווילדען גערויש פון די מאַשינען וועט זי פערטויבען איהרע ליעבעס־שמערצען...

— זאָל איך זאָגען מר. ניימאַן'ען, אַז איהר וועט מאָרגען ניט קומען? — האָט פלאָרא נאָך אַ ווייל ע שטילשווייגען געפרעגט.

ווידער איז אַ שוידער דורכגעלאָפען איבער ראָזי'ס קערפּער. פלאָרא האָט זיך שוין ניט געקענט בעהערשען און האָט איהר ווייטער געפרעגט:

— וואָס איז אייך? עפּעס זייט איהר אַזוי צוטראָגען זינט איהר האָט פערלאָזען דעם האָספּיטאַל. ענטשולדיגט מיר פאַר מיין דרייסטקייט, אָבער איך בעט אייך, איהר זאָלט פאַר מיר זיין אָפען־

הערציג. איך דיינק, אז איך האָב זאָגאַר אַ רעכט דאָס ביי אייך צו בעטען, דען איהר זייט דאָך ניימאַן'ס אַ פריינדין...

— עס איז מיר גאָר ניט. עס דוכט זיך אייך — האָט ראָזי אין אַ שוואַכע, ציטערענדע שטימע געענטפערט.

— הערט מיר אויס, — האָט פלאָרא אַ זאָג געטהאָן מיט הארץ, אָננעהמענדיג איהר בעגלייטערין אונטער'ן ארעם — ניט נאָר דאַכט זיך מיר ניט, זאָנדערען איך ווייס געגוי וואָס עס קומט פאָר אין אייער הארצען. מען דאַרף דערצו ניט זיין קיין גרויסער חכם. אַ מענש מיט אָפענע אויגען קען דאָס אַן אייך לייכט בעמערקען. אַלזאָ, איך ווייס אַלעס וואָס איהר לעבט יעצט דורך און איך וויל מיט אייך וועגען דעם ריידען.

ראָזי האָט געשוויגען, וועהרענד פלאָרא האָט ווייטער גע־רעדט:

— פריהער פון אַלעס וויל איך, אַז איהר זאָלט וויסען, דאָס איהר האָט אין מיר אַן אמת'ע פריינדין. איך בין זיך פאָר אייך מודה און מתודה, אַז נעכטען בין איך דאָס צו אייך ניט געווען, און זאָגאַר היינט, ביז מיט אַ פּאָר שטונדען צוריק, האָב איך אייך בע־טראַכט אַלס מיינעם אַ שונא. זעהט, ווי איך בין צו אייך אָפען־הערציג — האָט זי צוגעגעבען — און איך בעט אייך, אַז איהר זאָלט אויך אַזוי זיין צו מיר. צווייפעלט איהר אין מיין אָפענהערציג־קייט?

ראָזי האָט געשאָקעלט מיט'ן קאָפּ אויף ניין. זי האָט געוואָלט דאָס ערקלעהרען מיט ווערטער, אָבער איהר הארץ איז יעצט געווען אָנגעזאָפּט מיט טרעהרען און זי האָט געפיהלט, אַז אַזוי שנעל ווי זי וועט אָנפאַנגען צו ריידען, וועט זי זיך פאַנאַנדערוויינען.

— עס פרעהט מיר זעהר וואָס איך האָב געוואונען אייער צו־טרויען און איך בין זיכער, אַז איהר וועט אין דער צוקונפט זיך אי־בערצייגען, אַז איהר האָט זיך אין מיר ניט גענאַרט — האָט פלאָרא ווייטער גערעדט — איהר וועט זיך איבערציינגען, אַז איהר האָט פיעלייכט ניט קיין בעסערע פריינדין פון מיר, אָבוואָהל איהר האָט

מיר אויך, פונקט ווי איך אייך, בעטראכט אלס אייערע א פיינדין. איז דאס וואהר?

ראזי איז געווען טיעף גערירט פון דיעזע פריינדליכקייט און אפענהערציגקייט. זי האט ניט געקענט פערבארגען דעם אמת און צוגעשאקעלט מיט'ן קאפ אויף יא.

— אבער איך האף, אז איהר בעטראכט מיר מעהר ניט אלס אזעלכע — האט מיסס זינגער ווידער אנגעפאנגען — איהר האט צו מיר די זעלבע געפיהלען וואס איך צו אייך. די אורזאכע פון אונזער געגענזייטיגע שנאה איז שוין יעצט בעזייטיגט געווארען. איך וועל מיט אייך ריידען מעהר אפען. איהר זייט שוין יעצט איבערציינט, אז ניימאן ליעבט מיר ערנסט, ניט וואהר?

ראזי האט זיך אבגעשטעלט. איהר בלאסע געזיכט האט יעצט, ביי דעם אבשיין פון דער לבנה, אויסגעוויזען נאך פיעל בלייכער. איהרע אויגען האבען ווי פערשמארט געקוקט ערגעץ ווייט, ווייט. פלארא האט א ווילע געשוויגען, דיינקענדיג, אז איהר בעגלייטערין וועט עפעס זאגען. אבער זעהענדיג, אז זי שווייגט, האט זי זיך אפגערופען:

— איך וויים איהר ליידעט, אבער איהר קענט זיך לייכט פון אייערע ליידען בעפרייען. נעהמט צו הילף אייער פערשטאנד און איהר וועט דאס לייכט קענען בעהויפטען. איהר זייט דאך א געוויסענהאפטער מענש. איהר וועט דאך ניט וועלען צושטערען יענעמ'ס גליק. און דיינקט ניט, אז מיין הארץ איז שוין פריי פון ליידען — האט זי מיט א זיפץ צוגעגעבען — איך לעב יעצט אויך דורך שרעקליכע יסורים, גייסטיגע נאטירליך. ווען איהר וועט פערגלייכען מיינע שמערצען מיט אייערע, וועט איהר מיט מיר זיכער מיטלייד האבען.

— איהר ליידעט דאך צוליעב א צוועק. איהר וועט דאך ענדליך בעלוינט ווערען פאר אייערע יעצטיגע שמערצען — האט ראזי ענדליך ארויסגעשטאמעלט אין א שטימע, אין וועלכע עס האט זיך נעהערט פערשטיקטע טרעהרען.

— ריכטיג — האָט פלאָרא זיך דערפרייט וואָס זי האָט ענדליך בעוועגט איהר בעגלייטערין צוםריידען — איך לייד און אין דער זעלבער צייט בין איך גליקליך מיט מיין ליעבע. אָבער, ווי איך האָב שוין געזאָגט, קענט איהר זיך אויך בערוהיגען, ווען איהר זאָלט עס נאָר וועלען.

— עס איז לייכט צו זאָגען יענעם, מען זאָל זיך בערוהיגען — האָט ראָזי מיט א הערצרייסענדען זיפץ געענטפערט.

— מיר שיינט, אז ווען איך וואָלט געווען אויף אייער פלאַץ, וואָלט איך אזוי ניט געליטען — האָט פלאָרא אַלץ ניט אויפגעהערט זי צו טרייסטען.

— עס דוכט זיך אייך. דאָס הארץ וויל פון קיין ארגומענטען ניט וויסען...

— דאָס איז ריכטיג. אָבער די נאטור האָט דערפאר געגעבען דעם מענשען א מוח, וועלכער זאָל אין געוויסע אומשטענדען הערשען איבער דעם הארץ. אין אייער פאַל, דארפט איהר זיך צוהאָרכען וואָס דער מח זאָגט אייך.

— די שטימע פון הארצען איז אָבער שטארקער ווי די שטימע פון מח. די ערשטע פערטויבט די לעצטע. פאָלגט איהר דען ניט די שטימע פון אייער הארצען? — האָט ראָזי א קוק געטהאָן מיט שטרייגע בליקען אויף פלאָרא'ן.

פלאָרא האָט א לייכטען ציטער געטהאָן. זי האָט זיך אָבער גלייך בעהערשט און געזאָגט מיט געמאכטער געלאַסענהייט:

— איך מוז צוגעבען, אז אייערע ארגומענטען זיינען שטארקער פון מיינע. יא, עס איז וואהר, איך פאָלג טאקע די שטימע פון מיין הארצען. איהר מיינט דאָך דאָ געווים מיין האנדלונג געגען מיין חתן. איך האָב אזוי געהאנדעלט, ווייל איך בין נאָכגעגאנגען וואו מיין הארץ האָט מיר געפיהרט. איך האָב מיין חתן קיינמאָל ניט געליעבט, איך האָב איבערהויפּט ניט געוואוסט וואָס עס איז אזעלכעס ליעבע, ביז איך האָב ניימאַן'ען ניט דערקענט. ער איז געווען דער יעניגער וואָס האָט אין מיין הארצען אָנגעצונדען דיעזען

געטליכען פייער, ער איז דער ערשטער וואָס האָט מיר דיזען הי־מעלשען גענוס געגעבען און צו איהם בעלאַנגט מיין הארץ אויף אייביג.

— און מיט מיר האָט אויך דאָס זעלבע פּאַסירט — האָט ראָזי מיט אַ זיפץ געזאָגט — דעם זעלבען פייער האָט ניימאַן אויך אין מיין הארצען אָנגעצונדען. ביז איך האָב איהם ניט דערקענט, האָב איך ניט געוואוסט וואָס עס איז אזעלכעס ליעבע. אויך איך האָב איהם מיין הארץ אויף אייביג אוועקגעגעבען.

— עס איז אָבער דאָ אַן אונטערשיעד צווישען מיר און אייך. איך האָב ניימאַן'ען ליעב בעקומען, ווייל ער האָט מיר מיין לעבען געראַטעוועט. מיט זיין בלוט האָט ער מיין לעבען געוואונען. איהר ווייסט דאָך ווי אזוי מיר זיינען בעקאַנט געוואָרען. ווען איך האָב גענומען שפּירען זיין בלוט אין מיינע אָדערען, האָב איך אין דער זעלבער צייט גענומען פיהלען, אז איך בעלאַנג צו איהם. איך בין אייגענטליך אַ טהייל פון זיין קערפּער. ער האָט מיר ניט נאָר מיין לעבען געראַטעוועט, נאָר זינט זיין בלוט פליסט אין מיר, בין איך אַ גאַנץ אַנדערער מענש געוואָרען. דאָס איז ניט איבערטריבען. איך בין ניט די זעלבע וואָס אמאָל. מיין כאַראַקטער האָט זיך אין גאַנצען געענדערט. איך בין אימער געווען אַ שטאָלצע, זיך געהאַל־טען פאר אַן אריסטאָקראַטקע, איך האָב נאָך קיינמאָל מיט אַן אַר־ביימער־מיידעל ניט גערעדט. אָבער זינט איך האָב ניימאַן'ען ליעב בעקומען, קוק איך מיט פעראַכטונג און עקעל אויף דיזען פוסטען שטאָלץ. מיר ציהט יעצט צו די מענשען פון ניימאַן'ס קלאַס — צו ארביימער, און איך גלויב, אז צווישען זיי וועל איך שוין מיינע יאָה־רען אויסלעבען. וואָס איך מיין אלזאָ דערמיט צו בעצוועקען איז, אז ניימאַן האָט פון מיר אַן אַנדערען מענשען געמאַכט. אונזער ליעבע טראָגט גאָר אַן אַנדערען כאַראַקטער, זי איז ניט עהנליך צו די געוועהנליכע ליעבעס.

— איך בעגרייף ניט דעם אונטערשיעד, וועגען וועלכען איהר רעדט — האָט ראָזי געענטפערט — איך ווייס, אז איך ליעב איהם

פונקט אזוי היים ווי איהר, און פיעלייכט נאָך הייסער — האָט זי טרויעריג צוגעגעבען — ווייל אייער ליעבע ווערט דאָך ערוויעדערט, ער ליעבט דאָך אייך, וועהרענד איך...

זיא האָט ווייטער ניט געקענט ריידען. א שטראָם טרעהרען האָט גענומען פליסען פון איהרע אויגען.

פלאָרא'ס הארץ איז צוריסען געוואָרען אויף שטיקלעך אוים רחמנות צו דער ליידענדער. אין עהנליכע פעלע ווערט די געליעבטע אָנגעצונדען פון אייפערזוכט, ווען זי דערוויסט זיך, אז אן אנדערע פרויענצימער איז פערליעבט אין איהר געליעבטען. דאָ איז אָבער געווען א פערקעהרטער פאַל. פלאָרא האָט מיטגעליטען מיט דעם ניוס־דיעלער'ס טאָכטער, און דאָס איז געווען דערפאַר, ווייל ערשטענס, האָט זי ניט געצווייפעלט, אז ניימאַן וועט איהר קיינמאָל ניט אויסבייטען אויף קיין אנדערע; צווייטענס, האָט זי צו ראָזי'ן געפיהלט אמת'ע פריינדשאַפט צוליעב דעם וואָס זי איז געווען צו איהר אזוי אָפענהערציג און פאר איהר איהר הארץ געעפענט, אויך צוליעב דעם וואָס דורך איהר פאָטער האָט ניימאַן געזעהן דעם אדווערטייזמענט, אז מען דאַרף האָבען בלוט פאר איהר און הויפטזעכליך, ווייל ניימאַן איז צו דער מיידעל אזוי פריינדליך געווען; און זי האָט דאָך געוואוסט, אז עס איז איהר געליעבטען'ס וואונש, אז זי זאָל צו ראָזי'ן זיין פריינדליך. זי האָט דארום שרעקליך געליטען וואָס ראָזי ליידעט אזוי שטארק און זי האָט איהר געוואָלט בערוהיגען. זי האָט איהר געלאָזען זיך אביסעל אויסוויינען. פון אייגענער ערפאַהרונג האָט זי געוואוסט, אז אין געוויסע מאָמענטען מאַכען טרעהרען אביסעל לייכטער אויפ'ן הארצען... נאָכהער האָט זי זיך אָפגערופען:

— איך האָב אייך פריהער געזאָגט, אז איך וויים אלעס וואָס עס קומט יעצט פאר אין אייער הארצען און דאָס לאָזט מיר ניט צורוה. איך וויל ניט, אז צוליעב ניימאַן'ען זאָל אימיצער ליידען, בפרט איהר וואָס איהר זייט אזוי גוט געווען צו איהם.

— איז דען דערצו דאָ אַ הילף? — האָט ראָזי נאָך אַלץ ביטער געוויינט.

— געוויס איז דאָ א הילף — האָט פלאָרא געענטפערט — דער איינציגער מיטעל איז, איהר זאָלט זיך בערוהיגען. איך וויל, אז איהר זאָלט אָפט קומען צו מיר. איך מיין צו אונז, איהר זאָלט אונז בעטראַכטען פאַר אייערע פריינד, און איך פערזיכער אייך, אז איהר וועט זיך בערוהיגען.

פלאָרא האָט איהר ווייטער געטרייסט און געבעטען, זי זאָל בע־זוכען ניימאַן'ען. ביים געזעגענען זיך האָט ראָזי פערשפּראָכען מאָרגען אָבענד, נאָך דער ארבייט, צו קומען אין האָספּיטאל אריין.

* * *

ווען פלאָרא איז צוריקגעקומען אין האָספּיטאל אריין איז שוין געווען שפּעט. זי איז אריין אין ניימאַן'ס צימער. זי איז איבער־ראַשט געוואָרען, געפינענדיג נאָך דאָרט דעם דאָקטאָר. ניימאן איז שוין געשלאָפען. זי האָט דערקענט, אז מיט איהר אריינקומען האָט זי איבערגעריסען דעם געשפּרעך וואָס דער ארצט האָט געהאט מיט דער נוירס.

— איך שטער אייך פיעלייכט? — האָט זי מיט א שמייכעל געפרעגט.

— געוויס שטערסטו — האָט דער דאָקטאָר כלומרשט בייז א זאָג געטהאָן — איבעראַל ביזטו א שטערונג. איך דאַרף אהיים געהן און דאָ מוז איך וואַרטען. א שעהנער שפּאַציער איז דאָס גע־ווען!

— איך דיינק, אז איהר וואָלט געווען העכסט צופריעדען, ווען דער שפּאַציער וואָלט נאָך לענגער געדויערט — האָט פלאָרא גע־זאָגט, שמייכלענדיג.

די נוירס האָט אויף איהר געוואָרפען א בליק, פול מיט פאָר־וואורף, ווערענד דער דאָקטאָר האָט זיך אָפּגערופען:

— מיר ווייסען שוין דיינע חכמות. ווי איהר קוקט איהר אָן — האָט ער זיך געווענדעט צו דער נוירס — האַלט זי זיך פאַר די גרעס־טע חכמת אין דער וועלט.

— עס איז זעהר גוט ווען א מענש האלט פון זיך — האָט די נוירס געענטפערט מיט א ליעבליכען שמייכעל.

זיי האָבען א ווײלע נאָך פערבראכט ריידענדיג איבער פער־שיעדענע זאכען. דאן האָט דער דאָקטאָר זיך פריינדליך געזעגענט מיט דער נוירס און ער איז צוזאמען מיט פלאָרא'ן ארויסגעגאנגען.

— איז זי ניט אן אינטערעסאנטע פערזאָן? — האָט פלאָרא געפרעגט דעם דאָקטאָר, ווען זיי זיינען אריין אין איהר צימער.

— יא — האָט דער אַרצט געענטפערט און פון זיין טאָן איז קענטיג געווען, אז דער געשפרעך וואָס ער האָט געהאט מיט דער נוירס האָט אויף איהם געמאכט א טיעפען איינדרוק — זי איז אין כעס אויף דיר ווארום דו האָסט מיר דערצעהלט איהר לעבענס־גע־שיכטע. איך דיינק, אז זי וועט דערפאַר רעזיגנירען פון איהר שטעלע.

— איהר מיינט עס ערנסט? — האָט פלאָרא געפרעגט נער־וועז.

— יא. זי האָט זאָגאר ארייגעוואָרפען א וואָרט וועגען דעם. זי איז זעהר אן עמפפינדליכע און זי וויל ניט, אז מען זאָל וויסען פון איהר פערגאנגענהייט — האָט דער אַרצט געענטפערט פער־טראכטענדיג זיך.

— געהט אייך דען אזוי שטארק אין לעבען, אז זי זאָל בלייבען?

— האָט פלאָרא געפרעגט, קוקענדיג אויף דעם דאָקטאָר מיט דורכ־דרינגענדע בליקען.

— איך וועל דיר באלד אָפּגעבען רעכענונג צו עס געהט מיר אין לעבען, צו ניט — האָט דער אַרצט מיט געמאכטען כעס גע־ענטפערט.

— דאָס הערצעלע קלאפט שוין, הא? עפּעס טיאָכקעט שוין דאָרטען, ניט וואהר? — האָט פלאָרא ארויפגעלעגט איהר האנד אויף זיין ברוסט. דער אַלטער בחור איז פערוואנדעלט געוואָרען אין א יונגען מאנטשיק...

— צוליעב דיין גרויס מויל וועט זי פון דאנען אוועקגעהן! — איז דער דאָקטאָר ווירקליך געוואָרען נערוועז — יענע פערטרויט

דיר איהר געהיימנים און דו געהסט און צופּויקסט עס גלייך !

— און אייך פּערדריסט טאקע וואָס איך האב עס אייך דער־צעהלט ? קוקט מיר נאָך גלייך אין די אויגען אריין און זאָגט מיר צו עס פּערדריסט אייך ווירקליך.

דער דאָקטאָר האָט איהר לייכט אָפּגעשטויסען פון זיך און אויף זיין געזיכט האָט זיך בעוויזען א קינדערשער, פּערשעהמטער שמייכעל.

— זי וועט ניט אוועקגעהן פון דאנען — האָט פלאָרא געזאָגט, צוטוליענדיג זיך צום ארצט, אזוי ווי א קינד לאסטשעט זיך צו א פאָטער — זייט רוהיג. לאָזט עס איבער צו מיר. איך וועל נאָך היינט האָבען מיט איהר א געשפּרעך.

— איך בין דיר מוחל ! — האָט דער דאָקטאָר זיך כלומרשט געבייזערט, אָבער עס איז קענטיג געווען, אז ער האָט זיך געוואונשען, זי זאָל מיט איהר ריידען — ווער בעט דיר, דו זאָלסט עפּעס ריידען !

— איך מיין, איך וועל ריידען מיט איהר, אז זי זאָל ניט אוועק־געהן פון דאנען — האָט פלאָרא געשמייכעלט, וועהרענד איהרע אויגען האָבען שעלמיש געקוקט אויף איהר פריינד.

— אז מען בעט עס ביי דיר ניט. אז זי וויל אוועקגעהן, זאָל זי זיך געהן געזונטערהייד.

— איהר ווילט דאָך אָבער ניט, אז זי זאָל רעזיגנירען.

— מאַלע וואָס איך וויל אַלץ ניט און איך מוז דולדען ! אָט וואָלט איך וועלען, אז דו זאָלסט זיך פון מיר אָפּטשעפּען און דו קלעפּסט זיך אַלס צו מיר ווי פּעך !..

— אויך דאָס ווילט איהר ניט — האָט פלאָרא שטיפעריש איהם געשמייכעלט גלייך אין געזיכט אריין — פּעטער, מען קען אייך !...

— אוי, וויל איך דאָס ! נעהם דיר דיין געליעבטען און געה זיך וואו דו ווילסט. זאָל אייך א גוטער מענש ניט קענען !

— אדרבא, גיט איהם מיר כּאַטש שוין און איך געה גלייך אוועק פון דאַנען.

— דו וועסט איהם קריעגען, דו וועסט איהם קריעגען, דעם תכשיט! נאָך אין א פּאָר טעג ארום און איך וועל איהם פון דאַנען ארויסשיקען. איהם וועט שוין קיינמאָל אין לעבען גאָר ניט זיין. ער בעזיצט א ריעזיגע קראַפט.

— און אויך אן עדעלע נשמה און א דיעמענטענע הארץ — האָט פלאָרא מיט בעגייסטערונג צוגעגעבען.

— דאָס קענסטו נאָך ניט וויסען — האָט דער דאָקטאָר געזאָגט מיט געמאכטע ערנסטקייט.

— איהר וועט מיר דעם שידוך ניט קאַליע מאַכען. עס איז שוין צו שפּעט.

— זיי נאָך ניט אזוי זיכער, דו חכמה מיינע — איז דער דאָקטאָר ווירקליך געוואָרען ערנסט — דו היט זיך בעסער, זעה אז עס זאָל זיך מיט דיר ניט אויסלאָזען ווי מיט דער נוירס. די פריילין וואָס קומט צו ניימאַן׳ען...

פלאָרא האָט איהם ווייטער ניט געלאָזען ריידען און איהם איבערגעגעבען דעם געשפּרעך וואָס זי האָט געהאַט מיט ראָזי׳ן.

— האָב איך ריכטיג געהאַנדעלט? — האָט זי געפרעגט, ווען זי האָט געענדיגט.

— אָבער וואָס פאר אַן איינדרוק האָסטו אויף איהר געמאכט? — האָט דער דאָקטאָר אָפּגעענטפערט מיט א פראַגע.

— איך דיינק, אז זי האָט זיך עטוואָס בערוהיגט. נאַטירליך, אזעלכע זאכען ווערען ניט אזוי שנעל געטהאָן. אָבער איך האָף, אז זי וועט זיך מיט דער צייט בערוהיגען.

— עס איז אויף איהר א גרויסער מיטלייד, נעבעך.

— עפּעס הער איך פון אייך היינט נייע דבורים! — האָט פלאָרא דעם ארצט שטיפעריש א שטויס געטהאָן מיט׳ן עלענבויגען — איהר פלעגט דאָך אימער חוזק מאכען פון „אזעלכע זאכען". הפּנים דער מלאך פון ליעבע האָט שוין עטליכע פון זיינע פיילען ארייגגע-

שאָסען אין אייער הארצען און איהר זייט שוין קליגער געוואָרען...

— דו פאנגסט שוין ווידער אָן!

— ווערט נאָר ניט אין כעס — האָט פלאָרא ליעבליך איהם נעגלעט איבער'ן געזיכט — איך וועל מיט איהר היינט רעדען און איך פערזיכער אייך, אז זי וועט פון דאנען ניט אוועקגעהן.

— ניט אנדערש דו ביזט פעררוקט געוואָרען! — האָט דער דאָקטאָר זיך געסטארעט אָנצונעהמען א מינע פון כעס — וואָס האָסטו זיך צו מיר עפּעס צוגעטשעפּעט! וואָס פלאפּעלסטו עפּעס אזוי פיעל היינט?

— דיעזע מינע פּאסט אייך יעצט ניט — האָט זי ווידער שעלמיש איהם געלאכט אין די אויגען אריין — איהר רעדט דאָך ניט דאָס, וואָס איהר מיינט.

— אזוי? — דו קענסט שוין לעזען יענעם'ס געדאנקען אויך?

— האָט דער דאָקטאָר געזאָגט מיט איראָניע.

— אוי, קען איך לעזען יענעם'ס געדאנקען! אָט וועל איך אייך באלד איבערציייגען. איהר דענקט יעצט וועגען מיסס גאָרדאָן, די נאכט נוירס.

— אֵי, אֵי, וואָס פאר א חכמה!

— אָבער איך האָב געטראָפען! — האָט פלאָרא א פרעהליכע געפּאטשט מיט די הענד.

— פונקט ווי א בלינדער שיסער, אזוי האָסטו געטראָפען — האָט דער דאָקטאָר געענטפערט. אָבער זאָל שוין זיין גענוג וועגען דיעזע נארישקייטען...

— ווידער נארישקייטען?... — האָט זי איהם איבערגע־שלאָגען.

— לאָז מיר אויסרעדען. וואָס הערט זיך עפּעס מכח „יענע זאכען"? האָסט דו בעקומען א בריעף פון פרענק'ען? — האָט דער ארצט געפרעגט".

אין פלאָרא'ן האָט זיך די שטימונג פּלוצלונג געענדערט. זי איז שוין יעצט ניט געווען פרעהליך, נאָר ערנסט פערזאָרגט.

— יעס, איך האָב ערהאַלטען פאר נאכט פון איהם א בריעף — האָט פלאָרא טרויעריג געענטפערט.

— וואָס שרייבט ער?

— איהר קענט דאָך פערשטעהן וואָס ער שרייבט. ווידער די אלטע געשיכטע — האָט זי געענדיגט מיט א שווערען זיפץ.

— ווייז מיר דעם בריעף, איך וויל איהם לעזען.

— איך וועל איהם אייך באלד צייגען. אָבער פריהער וויל איך זיך מיט אייך וועגען עטוואָס בעראטהען.

זי האָט זיך א ווײלע פערטראכט און באלד ווידער אָנגעפאנגען.

— דיינקט איהר ניט אז איך דארף נייטאן'ען אלעס דערצעהלען?

— וואָס מיינסטו מיט דעם „אלעס"? — האָט דער דאָקטאָר געפרעגט פערוואונדערט.

— איך מיין אלעס וואָס געהט דאָ פאָר. ערשטענס, איז מיין געוויסען בעשווערט דערפאר וואָס איך האָב פאר איהם סודות. ער האָט געהערט, אז עס איז דאָ א בריעף צו מיר. האָט ער מיר געפרעגט פון וועמען דאָס איז, האָב איך איהם געזאָגט א ליגען, אז דאָס איז פון דער מאמען; און איך קען איהם קיין ליגען ניט זאָגען. צווייטענס, דענק איך, אז ער דארף זיך צוגרייטען צו דעם וואָס עס וועט אין דער צוקונפט פאסירען.

— איך פערשטעה נאָך אלץ ניט וואָס דו מיינסט — האָט דער דאָקטאָר איהר אָנגעקוקט פערוואונדערט.

— וואָס פערשטעהט איהר דאָ ניט? — איז פלאָרא געוואָרען אונגעדולדיג — די הויפט סקאנדאלען וועלען זיך ערשט אָנפאנגען ווען ער וועט ארויסקומען פון האָספיטאל. איהר האָט דאָך מיר אליין געזאָגט, אז פרענק האָט געזאָגט, אז ער וועט זיך פערזענליך זעהען מיט נייטאן'ען; און אז איהר וועט לעזען מיין בריעף, וועט איהר זעהן וואָס ער שרייבט צו מיר. און מיינע עלטערען וועלען אויך ניט שווייגען. אלזאָ, איך דענק, אז מיר דארפען זיך

צוגרייטען עפּעס צו טהאָן, בפרט ווען איהר זאָגט, אז ניימאַן וועט אין עטליכע טעג ארום זיין געזונד און קענען פערלאָזען דאָס בעט.

דער ארצט האָט זיך טיעף פערטראַכט און נאכהער זיך אָבגע־רופען אין אן ערנסטען טאָן:

— עס קען ניט שאַדען, אז דו זאָלסט איהם אַלעס דערצעהלען. אָבער — האָט ער געצויגען מיט די פּלייצעס — איך וויים ניט וואָס דו מיינסט מיט דעם צוגרייטען זיך.

— איך מיין איינפאַך, אז מיר מוזען טהוען עטוואָס, וואָס זאָל מאַכען אונמעגליך ווייטערע סקאַנדאַלען.

— צום ביישפּיעל?

— אויב איהר וועט ניט לאַכען פון מיר, וועל איך אייך זאָגען מיין פּלאַן, דיעזער פּלאַן איז מיר דאָס טאַקע יעצט געקומען אויפ'ן זינען.

— נו, לאָמיר אָקאָרשט הערען. אויב מען וועט דארפען פון איהם לאַכען, וועל איך דיר געוויס ניט שאַנעווען...

— דערווייל זייט נאָר ערנסט — האָט פלאָרא איהם שטיפע־ריש א לייכטען קלאַפּ געגעבען איבער דער האנד — מיין פּלאַן איז, אז מיר זאָלען געזעצליך הייראַטהען, אָהן מיינע עלטערען'ס וויסען. ווען זיי וועלען הערען, אז מיר זיינען שוין פערהייראַטה וועלען זיי שוין מוזען מאַכען א שוויג. געפעלט אייך מיין פּלאַן?

— ניין — האָט דער ארצט געענטפערט, נאָכדיינקענדיג.

— איהר מיינט עס ערנסט? — האָט פלאָרא איהם ערשטוינט אָנגעקוקט.

— געוויס מיין איך עס ערנסט — האָט דער דאָקטאָר, פער־טראַכטענדיג זיך נאָך אַלץ, געענטפערט — און איך וועל דיר ער־קלעהרען ווארום דיין פּלאַן געפעלט מיר ניט. ערשטענס, וואָלט געווען ראַטהזאַם אז דו און ניימאַן זאָלט זיך בעסער דערקענען איי־נער דעם אנדערען. איהר קענט דאָך נאָך ניט איינער דעם אנדע־רען'ס כאַראַקטער. פיעלע אונגליקליכע פאַמיליען־לעבענס שטאַ־מען דערפון וואָס מאַן און ווייב האָבען זיך פאַר דער חתונה ניט גוט

געקענט אין זייערע כאראקטערע, אין זייערע אנשויאונגען. דו קענסט דאך נאך ניט רעכט ניימאן'ען, האסט איהם אין גאנצען איי־ניגע מאל געזעהן; און דאס זעלבע געהט אויך אויף איהם. ער קען דאך דיך אויך ניט.

— איהר האט אן אירטהום, דאקטאר — האט פלארא גערעדט שנעל און אין א נערוועזען טאן — איך קען ניימאן'ען אזוי גוט, אזוי גענוי. מיר דוכט זיך, אז איך קען איהם שוין פון פיעלע יאה־רען, און איך גלויב, אז ער קען מיך שוין אויך גרינדליך.

— דאס זיינען אלץ פראזען, פלארא — דיין צוהיצטע פאנטא־זיע מאכט דיר אזוי דיינקען. אבער ניט אימער לעבט דער מענש אונטער דער ווירקונג פון זיין פאנטאזיע. עס קומט די ווירקליכ־קייט — די קאלטע, גרויזאמע, אונערבארמליכע ווירקליכקייט און צוזאמען מיט איהר די ביטערע ענטוישונג. דו לעבסט יעצט גענצ־ליך אונטער דעם איינפלוס פון דיין ליעבע, וועלכע האט זיך מעכטיג צופלאמט אין דיין הארצען. אבער פערגעס ניט, אז דיזע פלאמענ־דע ליעבע עקזיסטירט ניט איביג. זי ווערט מיט דער צייט אבגע־קיהלט. דאס לעבען קיהלט איהר אב. ביי מאנכע מענשען זיינען די ליעבעס געפיהלען געגליכען צו א פלאם פון שטרוי, וואס גיט מעהר ליכט ווי ווארעמקייט. עס גיט זיך א צופלאקער העל, אבער באלד ווערט דער פלאם שוואכער, שוואכער, ביז ער געהט ענדליך אין גאנ־צען אויס און עס בלייבט ניט מעהר ווי אש.

— איהר האט א טעות, דאקטאר! — האט פלארא, ווערענדיג אלץ נערוועזער, אויסגעשריען מיט אנגסט — אונזער ליעבע וועט קיינמאל ניט אבגעקיהלט ווערען. די זונן קען גיכער אויפהערען צו שיינען, זיך אויסלעשען, אבער ניט אונזער ליעבע. אונזער ליעבע וועט קיינמאל ניט אבגעקיהלט ווערען אין אונזערע הערצער. זי וועט אימער פלאקערן און אונז געבען דעם העכסטען לעבענס־גליק.

— דו בעגרייפסט מיר ניט, פלארא — האט דער ארצט צו איהר געזאגט מיט פאטערליכע צערטליכקייט — עס קען זיין, אז עס איז ווירקליך אזוי. איך לייקען ניט, אז עס זיינען פאראן מענשען, ביי

וועמען די ליעבע ווערט קיינמאָל ניט אָבגעקיהלט. איך קען פער־זענליך איינינע אזעלכע. צווישען מיינע פריינד געפינט זיך אין אלט פּאָר פּאָלק, וועלכע האָט שוין אור־אייניקלעך און זיי ליעבען זיך נאָך אזוי היים, אזוי ווי אין די ערשטע יאָהרען פון זייער בעקאַנטשאַפט. אָבער דאָס זיינען דאָך אַלץ אויסנאַהמען, און פון אויסנאַהמען קען מען קיין ביישפּיעל ניט נעהמען. ביי די מאַיאָריטעט מענשען קומט אָבער פּאָר אזוי ווי איך האָב פריהער געזאָגט. די קאַלטע ווירקליכ־קייט פערטרייבט שנעל די יוגענד־פּאַנטאזיעס, מען דערבליקט דעם לעבען אין זיין גאַנצער נאַקעטקייט און — כמעט איבעראַל פּאָלגט די ענטטוישונג. מען דערפיהלט זיך פּלוצלונג, אזוי ווי מען וואָלט פון הויכע הימלען אַרונטערגעשליידערט געוואָרען אין א טיעפען תהום אריין... בעגרייף מיר גוט, פלאָרא! — האָט ער זיך ווי גע־בעטען ביי זיין צוהערערין, וועלכע איז יעצט געזעסען שטאַרק פער־טראַכט — איך וויל דאָ ניט שווער מאַכען דיין האַרץ. וואָס איך בין דאָ אויסען איז, אז דו זאָלסט גוט נאָכדיינקען וועגען דעם שריט וואָס דו געהסט מאַכען. איך האָב דיך ליעב און איך וואָלט וועלען, אז דו זאָלסט זיין גליקליך. איך האָב דיר ביז יעצט געהאָלפען אויף דעם וועג צו דיין גליק, ניט קוקענדיג וואָס דיינע עלטערען און פרענק זוערען מיר דערפאַר בלוט־שונאים, איך וועל דיר אין דער צוקונפט אויך העלפען. איך בין אָבער אָבסאָלוט געגען דיין פּלאַן, אז דו זאָלסט שוין הייראַטהען מיט ניימאַן׳ען.

— וואָרום ? — האָט זיך יעצט אין פלאָראַ׳ס שטימע געהערט פערשטיקטע טרעהרען — טרעהרען פון א קינד וואָס בעט עפּעס ביי דער מאַמען און מען וויל עס ניט נאָכגעבען — וואָרום זייט איהר דאַגעגען ?

— וויל איך דאַרף דיר דאָס ערקלעהרען — האָט דער דאָקטאָר פּאָרטגעזעצט מיט דער זעלבער צערטליכקייט וויא פריהער — איך גלויב, אז דו ווייסט גאַנץ גוט, אז איך האָב ניימאַן׳ען זעהר גינציג. ער איז זעהר א וואוילער יונג. איך האָב איהם ליעב געקראָגען באַלד ווי איך האָב איהם דערקענט. ער איז מיר גלייך געפעלען געוועזן.

אָבער צווישען מיין ליעבע צו איהם און דיינע איז דאָ א גרויסער אונטערשיעד. אז איך זאָל אמאָל ענטווישט ווערען אין איהם, וועט עס ניט זיין אזוי געפעהרליך, ווי ווען דאָס זעלבע זאָל פּאַסירען מיט דיר.

— אָבער וואָס מאכט איך עפּעס צום דענקען, אז איך וועל פון איהם ענטטוישט ווערען?

— איין זאַך מאַכט מיר אזוי צום דענקען — ער איז א מענש, א מענש און ניט קיין מלאך. אין דיינע אויגען ערשיינט ער פיליייכט אלס מלאך, און דאָס איז אויך נאַטירליך. איך בין זיכער, אז אין ניימאַן'ס אויגען ביזטו אויך א מלאך. אָבער דאָס איז אַללעס, ווי איך האָב שוין פריהער געזאָגט — דער פּראָדוקט פון דער צוהיצ־טער פאַנטאַזיע. איך בין אָבער א זייטיגער מענש, איך קוק אויף דעם מיט אנדערע אויגען, מיט אויגען פון דער ווירקליכקייט. פלאָרא, איהר קענט זיך נאָך ניט פערבינדען אויף אייביג, איהר טאָרט דאָס ניט טהאָן אין די אינטערעסען פון אייער געמיינזאַמען גליק!

— האָט ער געענדיגט אין א פילאָזאָפישען טאָן.

ער איז א ווײלע געבליבען שטיל. זעהענדיג אז פלאָרא וויל עפּעס זאָגען, האָט ער פערכאַפּט פריהער, זאָגענדיג:

— איך האָב נאָך ניט געענדיגט. איך וויל דיר אָנגעבען נאָך אורזאַכען וואָרום איך בין געגען דיעזען פלאַן דיינעם. שטעל דיר פאָר איהר האָט שוין געהייראַטה. וואָס וועט איהר דאַן טהאָן? יעצט דוכט זיך דיר, אז דו וועסט זיין גליקליך, פיהרענדיג אַן אָרימען לעבען. דו האָסט אָבער אַ גרויסען טעות דערביי. עס איז זעהר שווער פאַר א פּערזאָן ווי דו זיך צו צוגעוועהנען צו אַן אָרימען לעבען. דו האָסט דאָך קיין מאָל פון קיין נויט ניט געוואוסט, האָסט זיך דאָך אימער געבאָדען אין לוקסוס און אין וואוילטאָג.

פלאָרא האָט ווידער געמאַכט א בעוועגונג, אזוי ווי זי וואָלט וועלען עפּעס ריידען. אָבער דער דאָקטאָר האָט איהר ניט געלאָזען קומען צום וואָרט און פאָרגעזעצט:

— איך ווייס וואָס דו ווילסט זאָגען: דו וועסט זיין גליקליך צו ליידען זאָגאר הונגער צוזאַמען מיט ניימאַן'ען. דאָס איז אָבער

ניט מעהר ווי פוסטע רייד. איך גלויב דיר, אז דו פיהלסט עס יעצט אזוי. אָבער אזעלכע געפיהלען ענדערען זיך אין ווירקליכען לעבען. אין ביכער לעזען מיר אָפט ווי רייכע יונגע לייט אָדער פריילינס פערליעבען זיך אין אָרימע, זיי אָפּפערען מיט זייער רייכטהום צוליעב זייער ליעבע און לעבען גליקליך זאָגאר אין ארמוטה און נויטה. אָבער דאָס, מיין טהייערע, איז ניט מעהר ווי שעהנע שילדערונגען פון דעם פערפאַסער׳ס פאַנטאַזיע. אין דעם לעבען געפינט מען כמעט ניט אזעלכע ביישפּיעלע. איך קען דיר בריינגען פיעלע פאַקטען, וואָס וועלען בעשטעטיגען מיין בעהויפּטונג. אלזאָ דו זאָלסט זיך ניט איינריידען, אז דו וועסט קענען זיין די פרוי פון אן אָרימען ארבייטער, אונגעאַכטעט אויף דעם, ווי היים דו זאָלסט איהם ניט ליעבען. מען דאַרף דאַרום זעהען פריהער פון אללעם, אז ניימאַן זאָל זיך צו עטוואָס דער שלאָגען. דערצו זיינען פאַראַן צוויי וועגען: דער ערשטער וועג איז, אז דיינע עלטערן זאָלען איינוויליגען אויף דעם שידוך. דאַן וואָלט איהם דיין פאָטער שוין פערזאָרגט, און איך בין זיכער, אז ניימאַן וואָלט געווען פיעל פעהיגער צו ריעל־עסטייט ביזנעס ווי פרענק. דער צווייטער וועג איז, אויב דיינע עלטערן וועלען ניט וועלען איינוויליגען, זאָל ער זיך אליין צו עפּעס דערשלאָגען. פון זיין בריעף, וואָס ער האָט געשריעבען צו דיר, זעה איך, אז ער קען גוט ענגליש. ער בעזיצט אויך, ווי דו ערקלעהרסט מיר, פאָלשטענדיג די פראַנצויזישע שפּראַך. ער איז אין אלגעמיין אן אינטעליגענטער מענש. ווען ער וועט ארויסגעהן פון האָספּיטאַל, וועל איך איהם נעהמען צו זיך. ביי מיר יועט ער קענען זיין ווי לאַנג ער וועט נאָר וועלען, און עס קען זיין, אז איך וועל איהם קענען שאַפען א גוטע בעשעפטיגונג. מיינער א פריינד איז א רעדאַקטאָר פון א גרויסער טעגליכער צייטונג. וועל איך איהם בעטען, ער זאָל ניימאַן׳ען צונעהמען אלס רעפּאָרטער. איך גלויב, אז ער וואָלט געווען פעהיג אויך דערצו, און מיט דער צייט וואָלט ער קענען ווערען א צייטונגס־שרייבער. פון זיין בריעף זעהט זיך אויך, אז ער האָט טאַלאַנט צו שרייבען.

— און וואו וועל איך זיין? — האָט פלאָרא נאַאיוו א פרעג געטהאָן.

— וואָס הייסט וואו דו וועסט זיין? אין דער היים וועסטו זיין — האָט דער ארצט געענטפערט.

— ניין, איך וועל זיך שוין מיט ניימאַן'ען ניט שיידען — האָט פלאָרא קאפריזנע ווייטער געזאָגט — איך וועל זיין צוזאמען מיט איהם.

— אונזין! — דו מוזט זיין אין דער היים — האָט דער דאָקטאָר געזאָגט אין עטוואָס א שארפען טאָן — אויב מען קען אויסמיידען עפענטליכע סקאנדאַלען, דארף מען דאָס טהאָן. איך האָף דאָך אַלץ, אז איך וועל דיינע עלטערן ענדליך איבעררייידען. אָבער פריהער איז נויטווענדיג איין זאַך. דו זאָלסט געגצליך סעט־לען מיט פרענק'ען.

— איך האָב דאָך שוין מיט איהם אַלעס געסעטעלט! — האָט פלאָרא בייז אויסגעשריען.

— ד ו האָסט שוין געסעטעלט, אָבער ניט ער; און ער וועט עס נאָך אזוי שנעל ניט טהאָן — האָט דער דאָקטאָר ווייטער גע־לאַסען גערעדט — מען דארף אַלזאָ דאָ האַנדלען זעהר פערנינפטיג, דיפּלאָמאַטיש, זאָ צו זאָגען. און מיין מיינונג איז, אז דו זאָלסט אהיים געהן באַטש מאָרגען. דאָס וואָס דו ביזט דאָ, לעבען ניי־מאַן'ען, מאַכט פרענק'ען ווילד. ער וואָלט זיך גיכער בערוהיגען, ווען דו וואָלסט געווען אין דער היים, ווען ער זאָל מיט דיר קענען עפּטער ריידען. דיין מאַמע איז אויף דיין זייט. זי זאָגט עס אָפען ניט ארויס, ווייל זי האָט מורא פאר דעם טאַטען, אָבער איך בין זיכער, אז זי וועט דיר העלפען מיט וואָס זי וועט נאָר קענען צו ערדייכען דיין ציעל.

— איך וועל פון דאנען ניט אוועקגעהן — האָט פלאָרא גע־זאָגט עקשנות'דיג — איך מוז בלייבען מיט ניימאַן'ען.

— וואָס האָסטו אזוי מורא? דו דיינקסט אז מען וועט איהם דיר אויסכאַפּען? קענסט זיין זיכער אז קיינער וועט זיך נאָך דיעזע מציאה ניט יאָגען — האָט דער דאָקטאָר געשמייכעלט.

— דערפאר האָב איך קיין מורא נים, איך בין מיט איהם זיכער.

— טאָ דארפסטו געווים אהיים געהן. איך וועל מאָרגען איי־בעררײדען מיט ניימאַן'ען און דו וועסט זעהען, אז ער וועט דיר אליין הייסען אהיים געהן.

— איך וועל איהם נים פאָלגען. איך וויל זיך מעהר נים בעגעגענען מיט פרענק'ען.

— איך האָב דיר געזאָגט מיין מיינונג. איבעריגענס מהו ווי דו פארשטעהסט. פון מיינעט וועגען מעגסטו אפילו הייראַטהען, און אויב דו וועסט וועלען, וועל איך נאָך זיין אן עדות, ווען דו וועסט ארויסנעהמען די „מעררידזש לייסענס". איך האָב אָבער געהאלטען אלס מיין פפליכט דיר צו זאָגען מיין מיינונג וועגען דיין פלאַן.

פלאָרא האָט זיך א ווײלע פערטראַכט און נאכהער געזאָגט:

— אללעס וואָס איהר האָט געזאָגט איז ריכטיג און לאָגיש. אָבער ביי מיר איז דער פאַל גאַנץ אַנדערש. בעסער קענען לערנען ניימאַן'ען דארף איך נים. איך קען איהם גרינדליך. איך זעה נים קיין בעסערען וועג, ווי אזוי ענדליך פטור צו ווערען פון פרענק'ען, ווי נאָר דורך געזעצליכער הייראַטה. ווען ער וועט זיך דערוויסען, אז מיר זיינען שוין מאַן און פרוי, וועט ער זיך גלייך בערוהיגען. און דאָס זעלבע וועט אויך זיין מיט די עלטערן.

— איך וועל דיר צוגעבען, אז עס וועט ווירקליך אזוי זיין (אָבוואָהל איך בין איבערצייגט, אז דאָס וועט פרענק'ען נאָך מעהר דערצערנען), אָבער איך האַלט זיך נאָך אלץ ביי דאָס מייניגע, אז דו קענסט נאָך נים ניימאַן'ס כאראַקטער און — וואָס דער עיקר איז — דו ווייסט דאָך גאַר נים וועגען זיין פערגאַנגענהייט.

די לעצטע ווערטער האָט ער ארויסגערעדט שארף און אין א פיעל בעדייטענדען טאָן.

— וואָס מיינט איהר דערמיט, אז איך ווייס גאַר נים וועגען זיין פערגאַנגענהייט? — האָט פלאָרא א שטאַרקען ציטער געטהאָן.

— איך מיין גאַנץ איינפאַך. דו ווייסט דאָך נים ווער ער איז,

פון וואַנען ער קומט, וואָס מיט איהם האָט פּאַסירט. האָסטו ווען אַ טראַכט געטהאָן, פיעלייכט האָט ער ערגעץ איבערגעלאָזען אַ פרוי מיט קינדער?

פלאָרא האָט געמיינט, אַז דער דאָקטאָר מאַכט שפּאַס און זי האָט איהם דערויף געענטפערט מיט אַ שמייכעל. זי האָט ניימאַן'ען פערגעטערט — ווי האָט איהר גאַר געקענט איינפאַלען צו טראַכ־טען אַזעלכעס וועגען איהם! ניט נאָר האָט זי ניט אָנגעהויבען צו דיינקען וועגען דעם, נאָר זי איז זאָגאַר זיכער געווען, אַז זי איז ביי איהם די ערשטע געליעבטע.

— דו דיינקסט געוויס אַז איך מאַך שפּאַס — האָט דער דאָק־טאָר ווייטער געזאָגט — אָבער איך מיין עס זעהר ערנסט. איך מאַך דאָ קיינע בעשולדיגונגען, אָבער דאָס קען דאָך מעגליך זיין. ביי איך, אידען, האָט מען זעהר יונג חתונה.

די ערנסטקייט, מיט וועלכע דער דאָקטאָר האָט גערעדט, האָט פערטריעבען דעם שמייכעל פון פלאָרא'ס געזיכט. זי איז געווען זעהר אומעטיג, אָבוואָהל אין הארצען איז זי נאָך אַלץ זיכער געווען, אַז ניימאַן האָט ניט קיין פרוי.

— איך האָב וועגען דעם קיינמאָל ניט געטראַכט — האָט זי ענדליך זיך אָפּגערופען מיט אַנגסט אין איהר שטימע — ווייל איך בין זיכער, אַז ער איז אַ בחור, ווייל איך בין זיכער, אַז איך בין די ערשטע געליעבטע זיינע.

— מעגליך אַז עס איז ווירקליך אַזוי, אָבער עס קען דאָך אויך זיין פערקעהרט.

— אייער אויפגאַבע איז אימער צו לייגען מיר שטיינער אויפ'ן הארצען! אימער טראַכט איהר אויס עפּעס אַנדערש.

— אויב דו מיינסט עס ערנסט, וועל איך זיך מעהר ניט מישען אין דיינע אַנגעלעגענהייטען. פון היינט אָן קענסטו טהאָן ווי דו ווילסט נאָר אַליין.

— איהר האָט זיך שוין בעליידיגט?

— געוויס איז דאָס פאַר מיר אַ בעליידיגונג. איך בין אויסען

דיין טובה און דו דערצעהלסט מיר א געשיכטע וועגען שווער מאַ־בען דיין הארץ.

— אויב איהר וועט זיך ניט מישען אין מיינע אנגעלעגענהיי־טען, וועל איך זיך אין אייערע אויך ניט מישען — האָט פלאָרא געזאָגט מיט אַנצוהערעניש — איך וועל ניט רעדען מיט דער נוירם...

— פיהרסטו מיך גאָר איבער! — האָט דער ארצט גוטמוטהיג געשמייכעלט — אז איך וועל דארפען ריידען קען איך עס אליין טהאָן. איך דארף ניט קיין שלוחים.

— איך וועל איהר אָבער דערצעהלען וואָס פאַר א סחורה איהר זייט, וועט זי אויף אייך אפילו א קוק ניט וועלען טהאָן.

זיי האָבען נאָך א ווייל׳ע אַזוי געשפּאַסט צוזאמען. פלאָרא האָט געבעטען דעם דאָקטאָר, ער זאָל מאָרגען פאָדערען ביי נויי־מאן׳ען, ער זאָל איהם דערצעהלען זיין לעבענס־געשיכטע. זי האָט געוואָלט, אז ער זאָל זיך איבערצייגען, אז זי האָט ניט קיין טעות אין איהר געליעבטען, ווען זי בעטראַכט איהם אַלס א הייליגען מענשען אין בעצוג צו פערהעלטניסע מיט פרויען...

עס איז שוין געוועזן שפּעט. דער ארצט האָט שוין געוואָלט אוועקגעהן, אָבער ער האָט זיך דערמאָנט אָן פרענק׳ס בריעף, און ער האָט געבעטען ביי פלאָרא׳ן, זי זאָל איהם געבען דעם בריעף. זי האָט ארויסגענומען פון א קאָנווערט, וואָס איז געלעגען אויף דעם טיש, א בעשריבענע בויגעלע פּאַפּיער און עס איהם דערלאַנגט מיט ציטערענדע הענד.

זי איז יעצט ווידער געוואָרען אויפגערעגט.

דער דאָקטאָר האָט גענומען לעזען דעם בריעף:

„מיין טהייערע פלאָרא!

ערשטענס דאנק איך דיר פאר דיין בריעף. איך בין ניט קיין שרייבער, אום דיר צו קענען שילדערען די שמערצען וואָס דו האָסט מיר פערשאַפט. איך קען דיר בלויז זאָגען, אז איך בין שוין אויס מענש. איך בין געוועזן אזוי ערביטערט, ווען איך בין אוועק פון דיר, אז מיר האָט זיך געדוכט, אז די גאַנצע וועלט געהט אונטער.

וואָס ווילסטו פון מיר? פאַר וואָס פייניגסטו מיך אזוי? עס פרעהט מיר וואָס דו גיבסט צו, אז דו האָסט מיר ניט גוט בעהאַנדעלט, און איך האָף, אז דו וועסט זיך שנעל ארומזעהן וואו דו האַלסט אין דער וועלט. איך פערצייהע דיר אלעס, איך מוז דאָס טהאָן, ווייל איך האָב דיך ליעב. גלויב מיר, ווען אימיצער זאָל אזוי געגען מיר האַנדלען אין ביזנעס, וואָלט איך ניט פערצייהט. איך וואָלט זיך שוין מיט יענעם אָפּגערעכענט... און דאָס קען דיר דיענען אַלס בעוויז ווי היים איך ליעב דיך.

איך בין געוועזן ביי דאָקטאָר סטענטאָן. איך האָב איהם פערשפּראָכען, אז איך וועל זיין רוהיג און אויסמיידען סקאַנדאַלען, און אויך דאָס טהו איך אוים ליעבע צו דיר. איך בין געוועזן היינט ביים רעדאַקטאָר פון דער צייטונג, וועלכע האָט געשריעבען, אז די האָסט מיך אוועקגעוואָרפען און זיך פערליעבט אין ניימאַן'ען. איך האָב דאָרט געמאַכט א סקאַנדאַל און ער האָט מיר צוגעזאָגט, אז מאָרגען וועט ער דאָס אָבלייקענען אין דער צייטונג.

פלאָרא, איך בעט דיך, בעדיינק זיך און מאַך שוין אן ענדע צו דער טרויעריגער געשיכטע. איך דאַרף אין עטליכע טעג ארום וויעדער אָפּפאָהרען אויף א וואָך צייט. איך האָב אין אויסזיכט צו מאַכען א בריליאַנטענעם געשעפט, און דו וועסט דאָך ניט וועלען, אז איך זאָל די ביזנעס ניט מאַכען. עס שטעהט מיר צו פערדיענען א שעהנע פּאָאָר טויזענד דאָלאַר.

צו דיר אין האָספּיטאַל וועל איך מעהר ניט קומען, יעדענפאַלס ניט די טעג. איך וואַרט דאַרום צו בעקומען פון דיר אן אָנטוואָרט דורך א בריעף.

פיעלע קושען פון דיין

פרענק".

פלאָרא איז די גאַנצע צייט, וואָס דער דאָקטאָר האָט געלעזען דעם בריעף, ארומגעגאַנגען איבער'ן צימער פערזונקען אין טיעפע געדאַנקען. פון צייט צו צייט פלעגט זי וואַרפען אויף איהם א בליק, אום צו זעהן וואָס פאַר אן איינדרוק דער בריעף מאַכט אויף איהם.

ווען ער האָט געענדיגט לעזען, האָט זי זיך אָבגעשטעלט לעבען איהם און געזאָגט מיט פערביטערטקייט:

— איך קען אייך גאָר ניט שילדערען ווי שרעקליך איך לייד ווען איך נעהם יעצט טראַכטען, ווער עס האָט געזאָלט זיין מיין לעבענס־בעגלייטער. איך שעהם זיך פאַר זיך זעלבסט.

— דו דיינקסט איהם צו ענטפערן? — האָט דער דאָקטאָר אויסגעמיעדען אריינצוגעהן מיט איהר אין א דעבאַטע וועגען פרענק'ען.

— קיין איין וואָרט שרייב איך מעהר צו איהם ניט! — האָט פלאָרא מיט כעס אויסגעשריען.

— האָב איך דאָך אודאי רעכט, ווען איך זאָג, אז דו זאָלסט אהיים געהן — האָט דער דאָקטאָר ווייטער גערעדט — זעהסטו, איך האָב דיר דאָס גערעאָטהען, ניט וויסענדיג וואָס פרענק שרייבט צו דיר. ער וועט אוועקפאָהרען אויף א וואָך און מיר וועלען זיך קענען בענוצען מיט דער צייט. איך וועל ניימאַן'ען שאַפען א גוטע שטעלע, איך וועל ריידען מיט דיינע עלטערן און עס קען זיין, אז דאַן זאָל זיך מיר איינגעבען זיי איבערצורעדען.

פלאָרא האָט א ווײלע וועגען עפּעס נאָכגעדיינקט און נאָכהער געזאָגט:

— די גאַנצע צייט הער איך אָלץ ניט אויף צו טראַכטען וועגען דעם. איך דייגק, אז איהר האָט ווירקליך רעכט. אָבער גלויבט מיר, עס איז מיר אזוי שווער יעצט צו בעגעגענען זיך מיט פרענק'ען. איך ווער א פערציטערטע, ווען איך הער בלויז דערמאָנען זיין נאָמען

— ווייסטו נאָר וואָס? — האָט דער ארצט געזאָגט — מיר וועלען וועגען דעם איבעררײדען מיט ניימאַן'ען. איהם וועסטו דאָך שוין פאָלגען, האָ?

פלאָרא האָט געשמייכעלט און עס איז קענטיג געווען, אז דער פלאַן איז איהר זעהר געפעלען געווען.

זי האָט בעגלייט דעם דאָקטאָר ביז צו דער טיהר וואָס פיהרט

אַרויס אויפ׳ן גאַס און געזעגענענדיג זיך מיט איהם, האָט זי שטי־
פעריש געזאָגט:

— יעצט געה איך זיך נעהמען צו ביזנעס. איך וועל זעהן צו
פערדיענען שדכנות־געלד.

— דו געה בעסער שלאָפען און מאַך זיך ניט נאַריש — האָט
דער דאָקטאָר זי לייכט אָבגעשטויסען פון זיך און איז אוועק.

ווען פלאָרא איז אריינגעקומען אין ניימאַן׳ס צימער, האָט איהר
די נוירס פאַרגעוואָרפען, וואָרום זי האָט דערצעהלט פאר דאָקטאָר
סטענטאָן איהר לעבענס־געשיכטע. פלאָרא האָט זיך פארענטפערט,
אז זי האָט ניט געוואוסט אז זי דאַרף דאָס האַלטען בסוד, און אז
פאר אן אנדערען, אויסער דעם דאָקטאָר, וואָלט זי דאָס ניט דער־
צעהלט.

— און איך האָב גראָד ניט געוואָלט, אז דער דאָקטאָר זאָל
דאָס וויסען — האָט די נוירס געזאָגט מיט אנגסט אין איהר שטימע
— איך פיהל זיך יעצט דאָ זעהר ענג. איך וועל מוזען רעזיגנירען.

— רעזיגנירען? — האָט פלאָרא זיך געוואונדערט, זעהענ־
דיג אז דער דאָקטאָר האָט טאַקע ניט געמאַכט קיין שפּאַס, ווען ער
האָט איהר פריהער דאָס זעלבע געזאָגט — וואָרום זאָלט איהר רע־
זיגנירען, עס איז אייך דען דאָ שלעכט?

די נוירס האָט ניט געענטפערט, נאָר ביטערע זיפצען האָבען
זיך פון איהר ברוסט ארויסגעריסען.

— וואָס איז אייך? — איז פלאָרא צו איהר צוגעשטאַנען —
איך זעה, אז עס האָט פּלוצלונג מיט אייך עפּעס פּאַסירט און איך
בעט אייך, איהר זאָלט מיר אלעס דערצעהלען.

די נוירס האָט ווייטער געשוויגען.

— האָט איהר מעהר צו מיר קיין צוטרוי ניט? האָט איהר זיך
אין מיר דען ענטטוישט? — האָט פלאָרא דאָך געוואָלט ארויסקרי־
גען פון איהר א פּאָר ווערטער.

— איהר האָט קיין רעכט ניט געהאַט דעם דאָקטאָר צו דער־
צעהלען מיין פערגאַנגענהייט — האָט די נוירס ארויסגערעדט אין
א וויינענדיגע שטימע, וועהרענד איהר געזיכט האָט אויסגעדריקט

טיעפע אינערליכע ליידען — עס קומט מיר יעצט אוים ווידער צו נעהמען דעם וואנדער־שטאָק אין האנד און געהן זוכען א נייעם פּלאַץ.

— פיעלייכט האָב איך געהאַט א געוויסען מיין דערביי, ווען איך האָב דאָס איהם דערצעהלט — האָט פּלאַרא ענדליך בעשלאָסען צו האָבען מיט איהר אן אָפענעם געשפּרעך.

— האָט איהר געדאַרפט ביי מיר פריהער פרעגען ערלויבניס.

— אין אזעלכע אנגעלעגענהייטען פרעגט מען ניט — האָט פּלאַרא ערקלעהרט מיט א פערבאָרגענעם שמייכעל — ווען איך וואָלט אייך ניט בעטראַכט פאר אן אמת'ע פריינדין, וואָלט איך דאָס ניט געווען געטהאָן

דאָ האָט זי פאר די נוירס גענומען שילדערען דעם דאָקטאָר, וואָס פאר אן עדעלער, גוטהערציגער מענש ער איז. זי האָט וועגען איהם גערעדט מיט אזא בעגייסטערונג, מיט אזוי פיעל ליעבע, אזוי ווי ער וואָלט געווען איהר געליעבטער. די נוירס האָט זיך אויפמערקזאם צוגעהערט און פון איהר געזיכט איז קענטיג געווען, אז פּלאַרא'ס ווערטער מאַכען אויף איהר א טיעפען איינדרוק.

— ווען איהר האָט מיר נעכטען דערצעהלט אייער לעבענסגעשיכטע — האָט פּלאַרא געענדיגט — האָב איך גלייך בעשלאָסען דאָס צו דערצעהלען דעם דאָקטאָר. אָפען גערעדט, איך האָב געוואָלט, אז ער זאָל זיך אין אייך פעראינטערעסירען...

— איהר האָט דאָך זיך געדאַרפט שטעלען די פראגע, צו איך ווינש דאָס — האָט די נוירס בעמערקט — איהר האָט דאָך זיך געדאַרפט רעכענען מיט מיר.

— איך בין זיכער, אז ווען איהר וועט זיך מיט איהם בעסער בעקענען, וועט איהר ניט פאראיבעל האָבען אויף מיר ווארום איך האָב דאָס געטהאָן.

— האָט איהר א גרויסען טעות. איך האָב שוין לאַנג אָנגעוואָרען דעם גלויבען און צוטרויען צו מענער. איין מאָל אין מיין לעבען האָב איך געגלויבט!... — האָט די נוירס געענדיגט מיט פערשטיקטע טרעהרען אין איהר שטימע.

— אין דעם דאָקטאָר וועט איהר זיך קיינמאָל ניט ענטטוישען, ער איז א מלאך — האָט פלאָרא ווידער גענומען ריידען מיט בע־גייסטערונג — איך וויל, אז איהר זאָלט זיך אין איהם פעראינטע־רעסירען און איהר וועט זיין גליקליך אייער גאנצען לעבען. זאָגט מיר, וואָס האָט ער דאָ היינט מיט אייך גערעדט, ווען איך בין פריי־הער דאָ אריינגעקומען, האָב איך אָן אייערע ביידענס געזיכטער דערקענט, אז איהר האָט געפיהרט אן אינטערעסאנטען געשפרעך.

די נוירס האָט געשוויגען.

— איהר ווילט מיר ניט זאָגען וואָס איהר האָט גערעדט? — האָט פלאָרא ווייטער געפרעגט.

— ער האָט דוקא געוואָלט וויסען ווער איך בין.

— און איהר האָט איהם ניט געזאָגט?

— געוויס האָב איך איהם ניט געזאָגט.

— און מיר וועט איהר דאָס אויך ניט זאָגען?

— ניין. איהר האָט מיר איין מאָל שוין פערראַטהען.

— דיעזער פערראטהע קען אייך אָבער ברייגנען גליק.

— איך האָב שוין לאנג פערלאָרען דעם גלויבען אין דיעזען זאָרט גליק...

— עס וועט אייך ניט העלפען. איהר מוזט מיר זאָגען ווער איהר זייט.

— געהט בעסער שלאָפען. עס איז שוין אזוי שפעט.

— אז איהר וועט דאָס מיר זאָגען, וועל איך אייך עפעס דער־צעהלען, וואָס עס וועט אייך זעהר אינטערעסירען.

— איהר ווילט מיר מאַכען נייגיעריג?

— דער דאָקטאָר האָט מיט מיר וועגען אייך גערעדט.

איבער דער נוירס׳ געזיכט זיינען נערוועזע צוקען דורכגע־לאָפען. זי האָט עפעס געוואָלט זאָגען, זי האָט זיך אָבער צוריק־געהאַלטען.

— ווען איהר וואָלט וויסען וואָס ער האָט מיט מיר גערעדט, וואָלט עס אייך הנאה געטהאָן — האָט פלאָרא ווייטער געזאָגט.

— איהר קענט מיר נייגיעריג ניט מאַכען — האָט די נוירס

געזאָגט מיט א געצוואונגענעם שמייכעל אויף איהר פלאַמענדע געזיכט.

פלאָרא האָט דערקענט אין איהר טאָן אז זי וויל זעהר גערן וויסען וואָס דער דאָקטאָר האָט גערעדט וועגען איהר, נאָר זי שעהמט זיך דאָס איהר פאַרצושלאָגען און זי האָט פאָרטגעזעצט:

— ער האָט מיר געזאָגט, אז איהר ווילט רעזיגנירען. ער איז זעהר ניט צופריעדען געוועזען דערפון. פון זיינע רייד האָב איך געזעהן, אז ער ווינשט, דאָס איהר זאָלט דאָ בלייבען, אז ער איז פער־אינטערעסירט אין אייך.

— און טאַקע דערפאַר וועל איך די ענדע פון דיעזער וואָך דאָ זיך שוין ניט געפינען — האָט די נוירס געזאָגט מיט ענטשלאָסענהייט.

— און איך זאָג, אז איהר וועט דאָ בלייבען — האָט פלאָרא אויך ענטשלאָסען געזאָגט.

און ווידער האָט זי גענומען פאר איהר שילדערן דעם דאָק־טאָר׳ס עדעלען כאַראַקטער, ווי יעדער איינער ליעבט איהם און אכ־טעט איהם. זעהענדיג, אז איהרע רייד מאַכען אויף איהר צוהערערין אן איינדרוק, האָט זי זיך ליעבליך צוגעטוליעט צו איהר און געזאָגט מיט בעגייסטערונג און ליעבליכקייט אין איהר שטימע:

— איהר וועט זיין גליקליך פונקט ווי איך, און איך וויל, אז איהר זאָלט דאָס זיין, ווייל איך האָב אייך און דעם דאָקטאָר זעהר ליעב. איהר מוזט מיר פערשפרעכען אויף אייער עהרען־וואָרט, אז איהר וועט דאָ בלייבען. פערשפרעכט איהר מיר דאָס?

— ניין — האָט די נוירס מיט א זיפץ געענטפערט.

— ער וועט שרעקליך ליידען — האָט פלאָרא געזאָגט, ווע־רענדיג אומעדיג.

— דאָס איז ניט מיין שולד, נאָר אייערע. איהר האָט איהם ניט געדארפט דערצעהלען קיינע געשיכטעס...

— און אז ער וועט אייך אליין בעטען, אז איהר זאָלט דאָ בלייבען, אז ער וועט אייך ערקלעהרען, אז ער האָט אייך ליעב?

— דאָס וויל איך טאַקע אויסמיידען.

— איהר וועט דאָס ניט אויסמיידען — האָט פלאָרא מיט עקשנות געזאָגט — מאָרגען וועט ער עס איך נאָך ערקלעהרען און איהר וועט מוזען בלייבען, איהר וועט מוזען בלייבען — האָט זי קאפריזנע געפּאטשט מיט די הענד.

— געוויס וועט זי בלייבען! — האָט זיך פּלוצלונג געהערט ניימאַן'ס שטימע.

פלאָרא און די נוירס האָבען זיך זעהר דערשראָקען, זיי זיינען ביידע געוועזן אזוי פערטהאָן אין זייער געשפּרעך און האָבען אזוי הויך גערעדט, דאָס זיי האָבען גאָר געהאט פערגעסען, אז זיי קענען נאָך אויפוועקען דעם קראַנקען.

פלאָרא איז די ערשטע צו זיך געקומען, האָט אומגעקעהרט דעם קאָפּ צו איהר געליעבטען און געזאָגט מיט א שמייכעל:

— וואָס מישטו זיך אריין דאָרט, וואו מען דאַרף ניט?

— אז איך זאָג, אז מיסס גאָרדאָן וועט דאָ בלייבען, וועט זי בלייבען — האָט ניימאַן געזאָגט מיט א שמייכעל — דיר וועט זי ניט פאָלגען, אָבער מיר יא, ניט וואהר? — האָט ער זיך געווענ־דעט צו דער נוירס, וועלכע איז געזעסען אומגעקעהרט צו דער וואַנד מיט'ן געזיכט איינגעגראָבען אין איהרעביידע הענד.

די נוירס האָט ניט געענטפערט.

— זעהסטו וואָס פאר א בעדייטונג דו האָסט ביי מיסס גאָר־דאָן, אז זי וויל דיר אפילו ניט ענטפערען — האָט פלאָרא זיך גוטמוטהיג געררייצט מיט איהר געליעבטען.

— מיסס גאָרדאָן — האָט ניימאַן זיך ווידער געווענדעט צו דער נוירס — איהר ווילט מיר טאקע ניט ענטפערען?

— וואָס ווילט איהר פון מיר? — האָט די נוירס זיך אומ־געקעהרט צו זיי מיט'ן געזיכט, אויף וועלכען עס איז געוועזן אַן אויסדרוק פון אינערליכע ליידען — וואָס האָט איהר זיך צו מיר צוגעטשעפּעט? פריהער האָב איך געהאט איינע און יעצט האָב איך צוויי פּייניגער איבער זיך — האָט זי געענדיגט מיט א שמיי־כעל.

ניימאַן האָט זיך אויפגעזעצט אויף דעם געלעגער. פלאָרא איז

צוגעשפּרונגען צו איהם און איהם געהאָלפען זיך בעקוועם אוועק־זעצען. דאַן האָט ער געבעטען א טרונק. די נוירס האָט איהם דער־לאַנגט א גלאָז וואַסער און ווען ער האָט עס אויסגעטרונקען, האָט ער זיך אָפּגערופען מיט א צופריעדענעם שמייכעל:

— איך האָב געהערט אייער גאַנצען געשפּרעך און איך בעט אייך, איהר זאָלט מיר אויך ערלויבען צו זאָגען מיין מיינונג וועגען דעם.

— אָלל רייט! — האָט פלאָרא א פרעהליכע אויסגעשריען — וועט איהר זיך פערלאָזען אויף זיין מיינונג? — האָט זי זיך גע־ווענדעט צו דער נוירס.

— איך האַנדעל אימער ווי מיינע געפיהלען און געדאַנקען דיקטירען מיר — האָט די נוירס געלאַסען געענטפערט.

— איך בין זיכער, אז מיין מיינונג וועט זיין אין איינקלאַנג מיט אייערע געדאַנקען און געפיהלען — האָט ניימאַן ווייטער־געזאָגט.

פלאָרא האָט אויף איהם אויסגעשטעלט א פּאָאר פערוואונ־דערטע אויגען, וועהרענד די נוירס האָט זיך אָפּגערופען:

— אויב אזוי איז מיר זעהר אינטערעסאַנט צו הערען אייער מיינונג.

— איהר דיינקט און פיהלט דאָ צו בלייבען — האָט ניימאַן דרייסט גערעדט — איהר פיהרט אָבער אַן אין זיך אַן אינערליכען קאַמפּף דיעזע געפיהלען אייערע צו דערשטיקען. איהר קענט דאָס נימ לייקענען. איך האָב דאָס ארויסגעלעזען פון אייער געזיכט, בעטראַכטענדיג אייך די גאַנצע צייט וואָס איהר האָט פריהער גע־רעדט מיט׳ן דאָקטאָר. איהר האָט געמיינט, אז איך שלאָף, אָבער איך בין דאַן געוועזען וואַך. איך קען אייך שוין גראַטולירען מיט אייער גליק, מיסס גאָרדאָן! — האָט ער צו איהר אויסגעשטרעקט זיין האַנד.

פלאָרא האָט גענומען אונטערטאַנצען פון פרייד און פּאַטשענ־דיג מיט די הענד, האָט זי געזאָגט צו דער נוירס:

— איהר וועט זיך שוין יעצט ניט ארויסדרעהען. ניימאַן האָט אייך געכאַפּט ביי דער האַנד. .

די נוירס האָט געשוויגען. איהר געזיכט האָט נאָך שטאַרקער געפלאַמט און איהרע אויגען, אין וועלכע עס האָט זיך אָפּגעשפּיעגעלט אי פרייד, אי קומער, האָבען געקוקט דאָס אויף פלאָרא'ן, דאָס אויף נייטאַן'ען.

— איך ווייס ניט אייער לעבענס־געשיכטע, וועגען וועלכע איהר האָט פריהער גערעדט — האָט נייטאַן ווידער אָנגעפאַנגען — אָבער פון דעם ערשטען בליק האָב איך גלייך דערקענט, אז איהר האָט פיעל געליטען אין אייער לעבען, און איך האָב גלייך געפיהלט א טיעפע מיטלייד צו אייך, דען אויך מיין פערגאַנגענהייט איז ווייט ניט קיין פרעהליכע; און ווער קען נאָך מיטפיהלען מיט א ליידענדען ווי דער, וואָס האָט זעלבסט געליטען? אָבער יעצט האָט אייך דער שיקזאַל געגעבען א געלעגענהייט צו זיין גליקליך, אמת גליקליך. פלאָרא האָט אייך פריהער געשילדערט דאָקטאָר סמענטאָן'ען. זי קען איהם גוט. איך האָב זיך מיט איהם ערשט ניט לאַנג צוריק בעקענט, אָבער איך האָב איהם אויך זעהר ליעב. ער איז א זעלטענער מענש; און איך קען זיך אויף מענשען; איך פערליעב זיך ניט אזוי שנעל אין א מענשען.. איהר דאַרפט דארום ניט קעמפּפען מיט אייערע געפיהלען, מיסס גאָרדאָן, רייסט ארויס די פערגאַנגענהייט פון אייער הארצען און פערשטויסט ניט פון זיך דאָס גליק.

פון דער נוירס'ס ברוסט האָט זיך א הערצרייסענדער זיפץ ארויסגעריסען און זי האָט זיך אָפּגערופען אין א ציטערענדע שטימע:

— עס איז לייכט צו זאָגען „ארויסרייסען די פערגאַנגענהייט פון הארצען". אום דאָס צו טהאָן דאַרף מען ארויסרייסען די גאַנצע האַרץ, וועלכע איז אָנגעזאַפּט מיט דער פערגאַנגענהייט... דאָס איז ניט קיין לייכטע זאַך. צווייטענס, איז ביי מאַנכע מענשען די פערגאַנגענהייט הייליג, מעג זי זיין ווי טרויעריג... ביי מיר איז דיעזער

פאַל. מיין פערגאַנגענהייט איז ביי מיר הייליג, איך וועל זי טראָגען אין מיין הארצען ביז אין קבר!

— מיסס גאָרדאָן, איך בעגרייף איך זעהר גוט, אָבוואָהל, ווי איך האָב שוין געזאָגט, איך ווייס ניט פון אייער פערגאַנגענהייט — האָט ניימאַן געראַדט מיט טיעפע מיטלייד אין זיין שטימע — איהר וועט דאָך אָבער ניט אַפּלייקענען, אז דער דאָקטאָר פעראינטערע־סירט אייך. איך בין אַלזאָ זיכער, אז איהר וועט מיט דער צייט אָן אַלעם פערגעסען.

— האָב איך דאָך אייך שוין ערקלעהרט, אז איך וועל מיין פערגאַנגענהייט ניט פערגעסען. זי איז ביי מיר הייליג. איך בוק זיך צו איהר, איך לעב מיט איהר...

— א נעגענווערטיגעס גליק איז אָבער בעסער און זאָגאַר הייליגער ווי די פערגאַנגענהייט (איך מיין נאַטירליך נאָר אזא פערגאַנגענהייט, וועגען וועלכע מיר ריידען).

— עס איז מיר געווען אזוי גוט ביז יעצט, איז זי געקומען — האָט די נוירס אָנגעוויזען אויף פלאָרא'ן — און האָט מיר מיין רוהע געשטערט.

— אויב איהר ווילט איהר יעצט דערפאר ניט דאַנקען — האָט ניימאַן ליעבליך געשמייכעלט, קוקענדיג אויף פלאָרא'ן, וועט איהר דאָס שפּעטער טהאָן; דעם גאַנצען לעבען וועט איהר איהר דאַנקבאַר זיין. איך זעה דייטליך, אז איהר וועט זיין דאָקטאָר סטענטאָן'ס לעבענס־בעגלייטערין, און איך בין גליקליך וואָס מיין פלאָרא האָט אייך דיעזען גליק פערשאַפט.

פלאָרא האָט זיך ליעבליך צוגעטוליעט צו ניימאַן'ען. די צוויי ווערטער „מיין פלאָרא" האָבען אין איהר ארויסגערופען אונבע־שרייבליכע פרייד. דעם דאָקטאָרס וואַרנונג וועגען ניימאַן'ס פער־גאַנגענהייט האָט יעצט געקלונגען זעהר לעכערליך אין איהרע אויערען.

— דער שיקזאַל האָט אייך אַהער געבראַכט, אום איהר זאָלט דאָ אייער גליק געפינען — האָט פלאָרא געזאָגט ווענדענדיג זיך צו

דער נוירס — אויך איך האָב דאָ מיין גליק געפונען. עפּעס א מזל־דיגער פלאַץ איז דיעזער האָספּיטאַל...

זיי האָבען נאָך לאַנג גערעדט. פון דרויסען האָבען זיך שוין דורכ׳ן אָפּענעם פענסטער ארייגעריסען די ערשטע שטראַהלען פון דער אויפגעהענדער זונן. פלאָרא און ניימאַן האָבען מיט זייערע רייד געהאַט אויף דער נוירס אַ שטאַרקען איינפלוס. אויף זייערע פראַגען צו זי וועט פערבלייבען, האָט זי ניט געענטפערט, אָבער עס איז קענטיג געווען אַן איהר שווייגען, אז זי וועט שוין ניט אוועק, אז דער דאָקטאָר פערנעהמט שוין אַ פּלאַץ ביי איהר אין הארצען און נאָך מעהר אין איהר מוח...

פלאָרא האָט זיך געזעגענט מיט איהר געליעבטען, וועלכער האָט איהר שוין ארויסגעטריבען, זי זאָל געהן שלאָפען, און אויך מיט דער נוירס און איז ארויס. אין קאָרדיאָר איז זי געבליבען שטעהן ביי דער טהיר. זי האָט געוואָלט הערען וועגען וואָס זיי וועלען אָנפאַנגען צו ריידען און זי האָט טאַקע באַלד געהערט ניימאַן׳ס שטימע:

— איהר זייט ניט די איינציגע, מיסס גאָרדאָן — האָט ער געזאָגט — וועלכע רייסט מיט געוואַלד ארויס פון הארצען די פערגאַנגענהייט.

ווי א דונער האָבען פלאָרא׳ן דיעזע ווערטער געטראָפען. איהר האָט זיך געדוכט, אז זי האָט געהערט ווי ניימאַן האָט דערביי שטאַרק געזיפצט. „אַלזאָ, ער האָט אויך א פערגאַנגענהייט“. — האָט אַן אינערליכע שטימע געהילכט אין איהרע אויערן — „דער דאָקטאָר האָט אַלזאָ קיין טעות ניט געהאַט“... זי האָט געוואָלט צוריק ארייגעהן, אָבער זי האָט זיך מיט אַלע כחות צוריקגעהאַלטען. א שוידער האָט אויפגעטרייסעלט אַלע איהרע גליעדער. פון דער ווייטענס האָבען זיך געהערט טריט און זי איז אַ פערציטערטע שנעל ארייגעלאָפען צו זיך אין צימער.

אין איהרע אויערען האָבען נאָך אַלץ געקלונגען ניימאַן׳ס ווערטער, וועלכע האָבען געשניטען איהר הארץ וויא מיט טעמפּע מעסערס. א ווילדע האָט זי גענומען אומלויפען אי־

בער'ן צימער, קנייפענדיג זיך דאָס געזיכט און רייסענדיג זיך די האָאר פון קאָפּ. ניימאן האָט א פערגאנגענהייט. זי איז ביי איהם ניט די ערשטע — דיעזער געדאנק האָט זיך אלץ טיעפער איינגע־געסען אין איהר נשמה, אין איהר הארצען און איהר פערשאפט אונ־מענשליכע יסורים. זי האָט עטליכע מאָל געהאט בעשלאָסען ארייג־צוגעהן צו ניימאן'ען, בעטען די נוירס, זי זאָל זיי איבערלאָזען אליין און איהם פרעגען, איהם בעטען, ער זאָל איהר דערצעהלען זיין גאנ־צע פערגאנגענהייט. זי האָט זיך אָבער יעדעס מאָל צוריקגעהאל־טען, מורא האָבענדיג אז זי זאָל זיך ניט דערוויסען עטוואָס שרעק־ליכעס — פיעלייכט האָט ער טאקע ערגעץ־וואו א פרוי מיט קינדער. ביי דיעזען געדאנק האָט זי דערפיהלט א שרעקליכען וועהטאָג אין מח און אין די אויגען איז איהר פינסטער געוואָרען.

— דאָס קען ניט זיין! — דאָס קען ניט זיין! — האָט זי פער־צווייפעלט אויסגעשריען אין א פערשטיקטען קול, יעדעס מאָל ווען דיעזער געדאנק איז איהר געקומען אויפ'ן זינען, מאכענדיג דערביי ווילד מיט די הענד, אזוי ווי זי וואָלט איהם וועלען פערטרייבען פון זיך. אזוי ווי א טיגער, וועלכען מען האָט נאָר וואָס געפאנגען אין די פרייע, אונענדליכע ווילדערניסען און איהם פערשפארט אין אן אייזערנע שטייג האָט זי זיך יעצט געפיהלט.

זי האָט בעשלאָסען אוועקלויפען צום דאָקטאָר, זי וועט איהם פון בעט ארויסנעהמען, ער מוז גלייך מיט איהר אהער קומען און אויספרעגען ניימאן'ען וועגען זיין פערגאנגענהייט. זי מוז דאָס גלייך וויסען, אלעס, אלעס מוז זי וויסען...

זי איז צוגעלאָפען צום שפּיעגעל, אין איילעניש געבראכט די האָאר אין אָרדנונג, געכאפּט אויף זיך דעם אויבערמאנטעל און איז ארויס.

ארויסקומענדיג אויפ'ן גאס, איז פלאָרא געבליבען שטעהן ער־שטוינט, דערזעהענדיג דעם דאָקטאָר'ס אָוטאָמאָביל. זי איז צוגע־גאנגען צום שאָופער און געפרעגט וואו דער דאָקטאָר איז. ער האָט איהר געענטפערט, אז ער איז נאָר וואָס אריין אין האָספּיטאל.

— זייט אזוי גוט און רופט איהם ארויס — האָט זי געבעטען דעם שאָופער — זאָגט איהם, אז איך וואַרט דאָ אויף איהם.

ווען דער שאָופער איז ארונטער פון זיין פּלאַץ און זיך געלאָזען געהן צו די שטיגען וואָס האָבען געפיהרט צום האָספּיטאַל האָט פּלאַ־ רא איהם פערהאַלטען:

— וואָס טהוט דער דאָקטאָר דאָ אזוי פריה?

— מיר קומען יעצט פון א פּאַציענט — האָט דער שאָופער נעענטפערט — מען האָט דעם דאָקטאָר אויפגעוועקט, באַלד ווי ער האָט זיך נאָר וואָס געהאט געלייגט מען וועט דעם פּאַציענט באַלד ברייגנען אהער און ער וועט איהם דאָ מאַכען אן אפּערייש׳אָן.

פלאָרא איז געוואָרען זעהר אונגעדולדיג. זי וועט אלזאָ יעצט מיט דעם דאָקטאָר ניט קענען ריידען. דער שאָופער האָט איהר גע־ פרעגט, צו ער זאָל זיין בעל הבית ארויסרופען. זי האָט א ווייל׳ע נאָכגעדיינקט, ניט וויסענדיג ווי זיך צו בעשליסען. ענדליך האָט זי איהם געהייסען זאָגען דעם דאָקטאָר, זי בעט איהם, ער זאָל גלייך אריינקומען צו איהר אין צימער און זי איז צוריק אריין אין האָס־ פּיטאַל.

— וואָס ביזטו עפּעס אזוי פריה אויפגעשטאַנען? — האָט דער דאָקטאָר געפרעגט ביי פלאָרא׳ן, בלייבענדיג שטעהן אויף דער שוועל פון איהר צימער.

מיסס זינגער איז צוגעשפּרונגען צו איהם און, פערמאַכענדיג די טהיר, האָט זי נערוועז געפרעגט:

— איך בין נאָך גאָרניט געשלאָפען.

— אויפ׳ן ניכטערען מאָגען מאַכסטו שוין שפּאַס? וואָס הייסט, דו ביזט ניט געשלאָפען?

פלאָרא האָט זיך א וואָרף געטהאָן אויפ׳ן בעט און אויסגעבראָ־ כען אין א היסטערישען געוויין. עס האָט גענומען היבשע עטליכע מי־ נוטען ביז דעם דאָקטאָר איז געלונגען איהר איינצושטילען. באַלד האָט ער זיך דערוויסט די אורזאַכע פון איהר וויינען.

— נו, זעהסטו שוין אז איך האָב געהאט רעכט — האָט ער

זיך אָפּגערופען — עס קען אפילו זיין, אז פון דער גאנצער געשיכטע זאָל זיך אויסלאָזען א נעכטיגער טאָג; עס איז מעגליך, אז ניימאַן האָט קיין זאַך ניט געמיינט, ווען ער האָט געזאָגט. אז יעדער מענש האָט זיך זיין פערגאַנגענהייט. ער האָט דאָך דאָס געקענט זאָגען סתם אין דער וועלט אריין. אָבער פּאָזיטיוו דאַרף מען יעדענ־פאַלס זיין.

— ער האָט דאָס ניט געמיינט סתם אין דער וועלט אריין — האָט פלאָרא געזיפצט — וואָרום האָט ער דאָס ניט געזאָגט, ווען איך בין דערביי געווען, נאָר ערשט ווען איך בין ארויסגעגאַנגען? און ווער ווייס וואָס ער האָט דאָרט נאָך גערעדט.

— בערוהיג זיך. איך וועל היינט מיט איהם האָבען אן אָפּע־נעם געשפּרעך און איך וועל אַלעס דערגעהן.

— איך ווער דערשטיקט, דאָקטאָר! — האָט פלאָרא אויסגע־שריען מיט שמערץ, אָנווייזענדיג אויף איהר ברוסט — אָט דאָ שטיקט מיר און עס קלעמט אזוי שטאַרק!

דער ארצט האָט אונטערזוכט איהר פּולס און געזאָגט מיט פּאָ־טערליכע צערטליכקייט:

— דיינע נערוועז זיינען צושטרויעט. דו מוזט זיך בערוהיגען. עס קען זיין, אז דו ליידעסט יעצט אומזיסט. דער שאָופער האָט מיר דערצעהלט, אז ער האָט דיר געזאָגט, אז איך קום יעצט פון א פּאַציענט, וועלכען מען דאַרף יעדע מינוט אהער ברייננגען. אלעס ווערט שוין צוגעגרייט צו דער אָפּעראַציאָן. אין א האַלבע שטונדע ארום וועל איך זיין פערטיג און איך וועל אריינגעהן צו ניימאַן'ען.

— וועל איך אויך זיין דערביי? — האָט פלאָרא געפרעגט.

דער דאָקטאָר האָט זיך פערטראַכט עטליכע סעקונדען און גע־ענטפערט:

— ניין. עס איז גלייכער דו זאָלסט ניט אַנוועזענד זיין ביי דיעזען געשפּרעך. פיעלייכט וועט ער אלעס ניט וועלען דערצעהלען. ווען איך וועל זעהן, אז מיין פערדאַכט האָט קיין גרונד ניט, וועל איך דיך אריינרופען.

— איך וועל דאָ משוגע ווערען פון אונגעדולד! — האָט פלאָ־ רא געזאָגט מיט טרעהרען אין איהר שטימע.

עס האָט זיך געהערט א לייכטער קלאַפּען אין טהיר.

— קאָם אין! — האָט דער ארצט אויסגעשריען.

קיינער איז אָבער ניט אריינגעקומען. פון קאָרידאָר האָבען זיך געהערט לייכטע, שנעלע טריט, אזוי ווי אימיצער וואָלט אנטלויפען.

דער דאָקטאָר איז צוגעלאָפען צו דער טהיר, זי געעפענט און איז געבליעבען שטעהן ערשטוינט. אין דער זעלבער צייט האָט זיך געעהרט ווי די טריט אין קאָרידאָר האָבען זיך פּלוצלונג אָבגעשטעלט.

— קומט אריין, וואָס אנטלויפט איהר? — האָט דער ארצט שמייכלענדיג א זאָג געטהאָן. און ווידער האָבען זיך געהערט די זעלבע טריט אויף דעם שטיינערנעם פלאָר פון קאָרידאָר און עס איז אריינגעקומען מיסס גאָרדאָן. זי איז געווען זעהר פערשעהמט.

— וואָס זייט איהר אנטלאָפען? — האָט דער דאָקטאָר איהר געפרעגט, פערמאַכענדיג די טהיר.

די נוירס איז יעצט נאָך מעהר פערשעהמט געוואָרען און האָט געענטפערט מיט ארונטערגעלאָזענע אויגען:

— איך בין פאַרבייגעגאַנגען, האָב איך געהערט מיסס זינגער'ס שטימע, האָב איך אָנגעקלאַפּט. איך האָב זיך געוואונדערט וואָס זי איז שוין אזוי פריה אויפגעשטאַנען. זי איז ניט לאנג צוריק געגאַנ־ גען שלאָפען.

— און אז איהר האָט געהערט מיין שטימע, זייט איהר אנטלאָ־ פען — האָט דער ארצט גוטמוטהיג געשמייכעלט — איך מוז זיין א שרעקליכער מענש וואָס מען אנטלויפט פון מיר...

דער נוירס'ס געזיכט האָט יעצט געפלאַמט פון פערשעהמטקייט.

— וואָס דען, א גוטער מענש זייט איהר? — האָט פלאָרא זיך אָפּגערופען מיט געמאַכטע ערנסטקייט — פון אזא מענשען ווי איהר דאַרף מען וויכען ווי פון א פייער.

— טאָ וואָרום זשע קלעפּסטו זיך צו מיר ווי א ביהן צו האָניג? — האָט דער דאָקטאָר געשמייכעלט.

— א שעהנעםביישפּיעל האָט איהר זיך אויסגעקליבען! — האָט פלאָרא געשפּאַסט — צו האַניג פערגלייכט ער זיך גאָר! אָט איך וועל אייך געבען דעם ריכטיגען ביישפּיעל: אז מען דארף דעם גנב, שניידט מען איהם פון דער תליה...

דער ארצט און די נוירס האָבען זיך צולאכט.

עס האָט זיך ווידער געהערט א קלאַפּ אין טהיר און עס איז אריין א בעדיענער, וועלכער האָט געמעלדעט דעם דאָקטאָר, אז מען האָט געבראכט דעם פּאַציענט.

— זאָל מען איהם אריינטראָגען אין אָפּעראַציאָנס־צימער, איך קום גלייך אריין אהין — האָט דער דאָקטאָר געגעבען א בעפעהל.

דאַן האָט ער זיך געווענדעט צו דער נוירס:

— איהר זייט דאָך שוין יעצט פריי, ניט וואהר?

די נוירס האָט געשאָקעלט מיט'ן קאָפּ אויף יאָ.

— און וואָס מאכט עפּעס מר. ניימאַן? — האָט ער ווייטער געפרעגט.

— ער פיהלט אויסגעצייכענט — האָט זי געענטפערט, קוקענ־דיג אויף פלאָרא'ן — ער איז שוין היינט ארונטער פון בעט.

— ווארום האָט איהר עס איהם ערלויבט? — האָט דער דאָק־טאָר געפרעגט ניט מיט שטרענגקייט.

— איך האָב פּראָטעסטירט, אָבער ער האָט מיר ניט געוואָלט פאָלגען. איך האָב איהם געמוזט דערלאנגען דעם שלאָף־ראָק און ער איז ארונטער פון בעט. ער איז אומגעגאנגען איבער'ן צימער ביי א האלבע שטונדע ווי א געזונטער מענש.

פלאָרא'ס געזיכט האָט געשטראהלט פון גליק.

— ער וועט שוין כאפּען פון מיר א גאָב דערפאר! — האָט דער דאָקטאָר געזאָגט מיט געמאכטען כעס.

— אזוי, ער שרעקט זיך טאקע א סך פאר אייך! — האָט פלאָ־רא איהם שעלמיש געלאכט אין די אויגען אריין. א גאָב וועט ער איהם געבען!...

— מיר האָבען שוין אזעלכע העלדען ווי ניימאַן געזעהן.

— ער איז מעהר העלד פון אייך.

— נו, געוויס, אז ער האט אזא העלדין ווי דו פאר א געליעבטע.

— ציהט מיך ניט ביי דער צונג! — האט פלארא צו איהם גע־מאכט מיט'ן פינגער — איך וועל אייך באלד עפעס זאגען וואס וועט אייך ניט שמעקען. איהר ווייסט דאך דאס שפריכווערטעל: אז מען האט א געהאנגענעם אין דער משפחה, דארף מען קיין תליה ניט דערמאנען — האט זי געענדיגט אין א צוויי־דייטיגען טאן.

דער דאקטאר און די נוירס זיינען געווארען פערשעהמט, ווי קליינע קינדער, ווען מען כאפט זיי ביי עפעס א שפיצעל וואס זיי האבען אבגעארבייט.

— יעצט דארפט איהר שוין מעהר ניט חוזק מאכען פון ליעבע — האט פלארא ווייטער געזאגט מיט אנצוהערענים.

— נו, גענוג שוין פלאפלען! — האט דער ארצט גוטמוטהיג א זאג געטהאן, ווארפענדיג פון דער זייט א דורשטיגען בליק אויף דער נוירס — אז זי צולאזט איהר צונג, ווייס זי שוין ניט ווען אויפצו־הערען.

— איהר ווייסט דאך אז איהר כאפט א פארציע יעדעס מאל וואס איהר טשעפעט זיך — האט פלארא ווייטער געזאגט — טא פאר וואס פאנגט איהר אן? — נו, געהט שוין טהאן אייער ארבייט, איהר בוטשער! — האט זי געענדיגט מיט דעם פריהערינען שעל־מישען שמייכעל.

— איך דארף שוין טאקע געהן — האט דער ארצט געזאגט, צוגעהענדיג צו דער טהיר.

ער איז אבער געבליעבען שטעהן און, אומקעהרענדיג דעם קאפ צו פלארא'ן, האט ער צוגעגעבען:

— ווארום דו רופסט מיר בוטשער, פערשטעה איך ניט. אפשר איז עס דערפאר וואס איך האב איינמאל געשניטען א קעלבעל... מיסס פלארא זינגער?

דאס זאגענדיג האט ער שטיפעריש א מאך געטהאן צו איהר מיט'ן קאפ און איז שנעל ארויס. די נוירס האט אויסגעבראכען אין

א הילכענדען, הארציגען געלעכטער, וועלכער האָט זיך געהערט אזש אין קאָרידאָר און וועלכער האָט ווי הערליכע מוזיק אָבגעקלונגען אין דעם דאָקטאָר׳ס אויערען.

פלאָרא האָט זיך יעצט געפיהלט אין א גוטע שטימונג. די נייעס, אז ניימאַן געהט שוין ארום, האָט איהר זעהר דערפרעהט. עס האָט איהר אויך הארציג געפרעהט, זעהענדיג ווי דער דאָקטאָר איז ווירקליך פעראינטערעסירט אין דער נוירס, דען זי האָט בעמערקט די גנבה׳שע בליקען, וואָס ער האָט די גאנצע צייט אויף איהר גע־וואָרפען. בעטראכטענדיג יעצט די נוירס האָט זי אויך פון איהר געזיכט געלעזען, אז איהרע געדאנקען זיינען יעצט פערנומען מיט׳ן דאָקטאָר. זי האָט זיך נאָך אמאָל איבערצייגט, אז איהרע און ניי־מאַן׳ס רייד האָבען אויף איהר געהאט א ווירקונג.

— איז ניט דאָקטאָר סטענטאָן א ליעבליכער מענש? — האָט זי זיך געווענדעט צו דער נוירס, וועלכע איז געזעסען פערטראכט.

די נוירס האָט אויף איהר א קוק געטהאָן מיט א ליעבליכען שמייכעל, וועלכער האָט מעהר גערעדט, ווי די שארפסטע ווערטער.

— איך פערזיכער אייך, אז איהר וועט איהם בעסער קענען, וועט איהר צוגעבען, דאָס איהר האָט נאָך אזא מענשען ניט בעגע־גענט אין אייער לעבען.

— איך האָב דאָך אייך שוין געזאָגט — האָט די נוירס זיך אָפגערופען מיט א טיעפען זיפץ — אז איך האָב שוין פערלאָרען דעם גלויבען אין מענשען. איך זעה יעצט אין יעדען מענשען דריי פערטעל טייפעל...

— דאָקטאָר סטענטאָן וועט אייך אומקעהרען צוריק אייער אמאָליגען גלויבען — האָט פלאָרא גערעדט מיט בעגייסטערונג — אין איהם וועט איהר קיין שפור פון א טייפעל ניט געפינען — ער איז בלויז מענש, ניין, א מלאך איז ער, א וואהרער מלאך און ווען איהר וועט איהם ליעבען, וועט ער פערוואנדעלט ווערען אין אייערע אויגען אין א גאָט...

— איך האָב שוין געהאט אמאָל א נאָט ! — האָט די נוירס ווידער ביטער געזיפצט.

עס האָט זיך ווידער געהערט א קלאַפּ אין טהיר און אויף דער שוועל האָט זיך בעוויזען דער דאָקטאָר, אָנגעטהאָן אין א שנעע ווייסען ראָק און אין א לאַנגען פארטוך פון דער זעלבער ווייסקייט וואָס דער ראָק. זיין געזיכט איז יעצט געווען ערנסט, שטרענג. א קוק טהאָנדיג יעצט אויף איהם, האָט זיך געדאַכט, אז דיעזער מענש בעזיצט ניט אין זיך קיין פונק פון רחמנות, אז ער איז אימער א בייזער און אז זעלטען קען זיך א פרעהליכער שמייכעל בעווייזען אויף זיין געזיכט.

— איך האָב צו אייך א ביטע ! — האָט ער העפליך געזאָגט, זיך ווענדענדיג צו דער נוירס.

מיס גאָרדאָן האָט זיך אויפגעשטעלט און מיט א מינע פון דעם געוועהנליכען רעספּעקט וואָס א נוירס האָט צו איהר דאָקטאָר האָט זי געזאָגט :

— וואָס קען איך פאר אייך טהאָן ?

— ענטשולדיגט מיר פאר מיין דרייסטקייט — האָט דער ארצט נאָך העפליכער גערעדט, א נייג טהוענדיג מיט'ן קאָפּ — איהר זייט דאָך יעצט שוין פריי פון אייער דיענסט און איך וויל אייך בע־מיהען, איהר זאָלט מיר צו העלפען ביי דער אָפּעראַציאָן. מיין נוירס איז נאָך ניטאָ. זי קומט געוועהנליך ערשט אום 9 אוהר. איך וואָלט ניט געוואגט אייך צו בעטען, ווען איהר וואָלט שוין געווען איבער־געטהאָן.

— מיט פערגעניגען — האָט די נוירס געענטפערט, ווערענדיג עטוואָס צוטומעלט — איך געה זיך וואשען די הענד.

— אַלעס איז שוין צוגעגרייט — האָט דער דאָקטאָר ווייטער אָנגעפאנגען, ווהערענד זיין געזיכט האָט געשטראַהלט פון אינער־ליכען גליק — עס וועט ניט לאַנג נעהמען. עס איז א קיים פון אפּענ־דיסיטיס.

— אז עס איז ניט כדאי אזוי פיעל וועגען דעם צו רעדען — האָט די נוירס געזאָגט, צוגעהענדיג צו דער טהיר.

— מיסס גאָרדאָן — האָט פלאָרא זי צוריקגערופען — איך וואָלט אייך נאָך וועלען זעהן איידער איהר וועט אוועקגעהן.

— געווים וועל איך אייך נאָך זעהן — האָט די נוירס געענטפערט — איך זאָג דאָך אייך ניט קיין „גוד־באַי".

דאָס זאָגענדיג איז זי שנעל ארויס פון צימער.

— אי, זייט איהר א חברה־מאן! — האָט פלאָרא געזאָגט צום דאָקטאָר מיט א שעלמישען שמייכעל — עס ווילט זיך אייך, מיסס גאָרדאָן זאָל אייך צו העלפען...

גלויבסט מיר ניט, אז מיין נוירס איז נאָך ניטאָ? — האָט ער זיך ווי פערענטפערט.

— איך גלויב אייך, איך גלויב אייך! — האָט זי ליעבליך איהם נעגלעט איבער'ן געזיכט — איך האָב פאַר אייך פרעהליכע נייעס, אָבער דאָס וועל איך אייך שפּעטער איבערגעבען. נו, — האָט זי איהם לייכט געשטויסען פון זיך — סטאַרעט זיך, אז מיסס גאָרדאָן זאָל זיך אין אייך פערליעבען אלס גרויסער כירורג, דען אלס מענש קען זי אויף אייך ניט קוקען...

דער ארצט איז אוועק מיט א גליקליכען שמייכעל אויף זיין געזיכט, סטראַשענדיג שפּאַסיג פלאָרא'ן מיט דעם פינגער, אזוי ווי ער וואָלט זאָגען: וואַרט, איך וועל זיך שוין מיט דיר אָברעכענען...

בלייבענדיג אליין, איז פלאָרא וויעדער בעהערשט געוואָרען פון אומעדיגע געפיהלען. דער פערדאַכט, אז ניימאַן האָט הינטער זיך עפּעס א פערגאַנגענהייט האָט וויעדער אויפגעלעבט אין איהר מוח און זי האָט געצעהלט די מינוטען אז דער דאָקטאָר זאָל שוין צוריק קומען און האָבען מיט ניימאַן'ען א געשפּרעך. אין דער זעלבער צייט וועט זי רעדען מיט די נוירס און וועט זעהען ארויסצוקריגען פון איהר וואָס ניימאַן האָט איהר דערצעהלט.

א דיענסט האָט אריינגעבראַכט פריהשטיק. פלאָרא האָט זיך אָבער צו דעם ניט צוגעריהרט. ניט עסען איז איהר יעצט געלעגען

אין זינען. איהר צוקונפט, איהר גליק, איהר גאנצער לעבען איז יעצט געשטאנען אין קאָן...

אין א פערטעל שטונדע ארום איז אריינגעלאָפען די נוירס מיט א פלאַמענדע געזיכט און מיט בלישטשענדע אויגען — אויגען, וועלכע מען זעהט נאָר ביי אַ פערזאָן, וועמעס הארץ עס איז איבערפולל מיט גליק. זי איז צוגעשפרונגען צו פלאָרא׳ן, אַנגעכאפט איהרע ביידע הענד און געזאָגט מיט בעגייסטערונג:

— עס פעהלען מיר ווערטער אום אויסצודריקען מיין ענטציקונג. איך האָב נאָך אַזאַ פעהיגען, אַזאַ געשיקטען כירורג ווי דאָקטאָר סטענטאָן ניט בעגעגענט. איך האָב שוין בייגעוואָהנט פיעלע אָפעראַציאָנען. איך האָב צוגעהאָלפען ביי אָפעראַציאָנען, וואָס זיינען געמאכט געוואָרען פון בעריהמטע פראָפעסאָרען פון לאנד. אָבער אזאַ קינסטלער, ווי דאָקטאָר סטענטאָן האָב איך נאָך ניט געזעהען. וואונדערבארע קונצען בעוויזט ער מיט זיין מעסער. אין פינף מינוטען האָט ער שוין געהאָט דעם אַפענדיקס אויסגעשניטען. וואונדערבאר! וואונדערבאר!

— נו, איהר וועט שוין ניט רעזיגנירען פון אייער שטעלע? — האָט פלאָרא איהר געפרעגט מיט א ליעבליכען שמייכעל.

די נוירס האָט ארויפגעלייגט איהר האנד אויף מיסס זינגער׳ס מויל, זאָגענדיג אויך מיט א שמייכעל:

— מיט מיר דארפט איהר דאָך זיך ניט טשעפען.

פלאָרא האָט לייכט אוועקגענומען די נוירס׳ האנד פון איהר מויל און וויטער געזאָגט:

— איך מיין עס גאנץ ערנסט. יעצט זייט איהר ענטציקט פון איהם, ווייל ער איז א קינסטלער אין זיין פראָפעסיאָן. ווען איהר וועט איהם בעסער קענען, וועט איהר פיעלייכט נאָך מעהר ענטציקט ווערען, זעהענדיג וואָס פאר אן ערעלער, ליעבליכער מענש ער איז. איהר ווייסט דאָך שוין געוויס, אז ער רעגיערט איבער דיעזען האָספיטאל ווי א קעניג איבער זיין קעניגרייך. זיין וואָרט איז דאָ הייליג, זיין בעפעהל — געזעץ. אלע דאָקטוירים און אַנגעשטעלטע ליע־

בען איהם ווי א פאָטער. ער איז זעהר רייך, אָבער ער האָט זיך קיינמאָהל נאָך קיין רייכטהום ניט געיאָגט. ער האָט בעקומען א גרויסע ירושה פון זיין פאָטער, וועלכער איז געוועזן א מיליאָנער. אויף דעם האָספּיטאַל לאָזט ער זיך קאָסטען שעהנע סומען. ביז יעצט איז דער האָספּיטאַל געוועזן זיין גאנצער לעבען, זיין גאנצער גליק. און פון יעצט אָן...

די נוירס האָט ווידער ארויפגעלעגט איהר האנד אויף פלאָ־ראַ'ס מויל, זאָגענדיג מיט א גליקליכען שמייכעל אויף איהרע ליפּען..

— ביז יעצט האָט איהר גערעדט צו דער זאַך, האָב איך אייך מיט פערגעניגען אויסגעהערט, אָבער יעצט פאַנגט איהר שוין אָן צו ריידען נארישקייטען...

— מיינע רייד! — האָט זיך פּלוצלונג דערהערט דעם דאָק־טאָר'ס שטימע — איז זי האַלט אין איין פּלאַפּלען נארישקייטען?

— האָט ער זיך געווענדעט מיט א שמייכעל צו דער נוירס.

ביידע מיידלעך זיינען געבליבען שטעהן שטארק פערשעהמט. פלאָרא איז די ערשטע געקומען צו זיך און געזאָגט מיט געמאַכטען כעס:

— א שעהנער דזשענטעלמען זייט איהר! — איהר קומט אריין ניט אָנקלאַפּענדיג אין טהיר און איהר הערט זיך נאָך צו צו א פרעמ־דען געשפּרעך!

— די טהיר איז געוועזן אָפען — האָט דער ארצט זיך ענטשול־דיגט — און צו אייער געשפּרעך האָב איך זיך ניט צוגעהערט. איך בין נאָר וואָס אריינגעקומען. איך האָב בלויז געהערט מיסס גאָר־דאָן'ס לעצטע ווערטער — אז דו רעדסט נארישקייטען.

— נו, טראָגט זיך שוין אָב פון דאנען! — האָט פלאָרא צו איהם געזאָגט — איהר דארפט דאָך ערגעץ געהן.

— איך האָב צייט. עס ברענט ניט — האָט ער זיך מיט איהר גערייצט.

— מיר ווילען אייך אָבער דאָ ניט האָבען. מיר דארפען ענדי־גען אונזער געשפּרעך.

— דו קענסט בלויז ריידען אין דיין נאָמען, אָבער ניט אין מיסס גאָרדאָן'ס נאָמען — האָב איך רעכט? — האָט דער ארצט זיך געווענדעט צו דער נוירס, איינגראָבענדיג זיך אין איהר געזיכט מיט אויגען, פול מיט ליעבע.

די נוירס האָט געשמייכעלט, ארונטערלאָזענדיג פערשעהמט די אויגען.

— איך בין ניט אריינגעקומען צו דיר — האָט דער דאָקטאָר ווידער אָנגעפאנגען, ווענדענדיג זיך צו פלאָרא'ן — איך בין אריינגעקומען צו מיסס גאָרדאָן.

דאָס זאָגענדיג, האָט ער זיך געווענדעט צו דער נוירס און, אויסשטרעקענדיג צו איהר די רעכטע האנד, האָט ער פאָרטגעזעצט אין א ליעבליכע שטימע, וואָס איז געקומען פון טיעפען הארצען:

— איך בין אייך געקומען דאנקען פאר אייער פריינדליכקייט וואָס איהר האָט מיר צוגעהאָלפען ביי דער אָפערײשאָן. דערביי מוז איך אייך זאָגען דעם אמת — ניט קיין קאָמפלימענט — אז איהר זייט אן אויסגעצייכענטע נוירס. איך האָב דאָס ערשט יעצט בעמערקט. אין מיין פראקטיק האָב איך שוין מיט פיעלע נוירסעס געארבייט, אָבער אזא פעהיגע און פלינקע ווי איהר האָב איך נאָך ניט בעגעגענט. עס איז א פערגעניגען צו ארבייטען מיט אזעלכע אסיסטענטען ווי איהר זייט.

די נוירס האָט געפיהלט ווי א זיסע וואַרימקייט נעהמט שטראָמען איבער איהר גאנצען קערפער. א גליקליכער געפיהל האָט זיך פערשפרייט איבער איהר הארץ, וואָס איז זייט די לעצטע פאָאר יאָהר געוועזן אָנגעזאָפט מיט גאַל.

— זאָל אייך קיין גוטער מענש ניט קענען! — האָט פלאָרא א פרעהליכע אויסגעשריען — זי קומט צולויפען מיט א שמחה, אז זי האָט נאָך אזא געשיקטען כירורג ניט געזעהן און ער איז ווידער ענטציקט פון איהר אלס נוירס!

— די אייפערזוכט רעדט שוין ארויס פון איהר — האָט דער דאָקטאָר געזאָגט מיט א גליקליכען שמייכעל.

— אייפערזוכט ? — האָט פלאָרא ווייטער נערעדט — פון מיינעטוועגען מעגט איהר כאָטש אָט שוין געהן אין סיטי האָלל און הייראטהען.

— מיסס זינגער ! — האָט די נוירס זיך געבעטען ביי איהר מיט איהרע בליקען, אז זי זאָל שווייגען.

— אויב איהר זייט ניט מיעד — האָט דער ארצט ליעבליך גע־זאָגט צו דער נוירס — וועל איך אייך בעטען, איהר זאָלט דאָ נאָך פערבלייבען א וויילע. איך וועל אריינגעהן צו ניימאַן'ען און נאכ־הער וועלען מיר מיסס זינגער אהיים פיהרען.

— ווער האָט אייך דאָס געזאָגט, אז איך וויל אהיים געהן ?

— האָט פלאָרא געפרעגט, ווערענדיג פלוצלונג ערנסט.

— מיר האָבען דאָך נעכטען אָפּגערעדט, אז אויב ניימאַן וועט דיר הייסען אהיים געהן וועסטו איהם פאָלגען — איז דער ארצט אויך געוואָרען ערנסט.

— איהר ווייסט דאָך נאָך ניט צו ער וועט הייסען.

— איך וועל דאָך מיט איהם ריידען, און דו וועסט אויך מיט איהם ריידען. נו, וועט איהר דאָ בלייבען ? — האָט דער דאָקטאָר זיך געווענדעט צו דער נוירס.

זי האָט א שאָקעל געטהאָן מיט'ן קאָפּ אויף יאָ. פון איהרע אויגען האָט מען געקענט לעזען, אז ווען זי וואָלט זיך זאָגאר גע־פיהלט ווי מיעד, וואָלט זי אויך געבליבען...

דער דאָקטאָר האָט שוין יעצט פערנומען א היבשען פּלאַץ אין איהר הארצען.

— אלזאָ, איך געה אריין צו ניימאַן'ען. דאָס ערשטע וועט ער פון מיר כאפּען א גוטע פּאָרציע פאר וואָס ער איז ארונטער פון בעט — האָט דער ארצט זיך געלאָזט געהן צו דער טהיר.

— איך בעט אייך, מאכט איהם ניט קיין פאָרווירפע — האָט די נוירס זיך ביי איהם געבעטען — עס וועט הייסען, אז איך האָב געמסר'ט אויף איהם.

— אז איהר פערלאַנגט עס, וועל איך אייך צוליעב טהאָן —

האָט ער געענטפערט, קוקענדיג אויף איהר מיט אויגען, אין וועל־כע עס האָט זיך אָפּגעשפּיעגעלט אַ ים מיט ליעבע און גליקזעליגקייט און איז ארויסגעלאָפען מיט דער פלינקייט פון אַ שטיפערשען אינ־געל.

צוועלפטער קאַפּיטעל.

— גוט מאָרגען! — האָט דער דאָקטאָר פרעהליך בעגריסט ניימאן׳ען, וועלכער האָט יעצט געהאלטען אין מיטען עסען ברעק־פעסט — אַ גוטען אַפּעטיט!

— אַן אַפּעטיט האָב איך שוין גאָר אַ גוטען — האָט ניימאן שמייכלענדיג געענטפערט — איהר הייסט מיר בעסער דערלאַנגען עסען. דאָס, וואָס מען גיט מיר איז דאָך גאָר פאר אַ קראַנקען.

— און וואָס ביזטו דען?

— איך בין שוין געזונד. איך דארף עסען און איהר הייסט מיר נאָר קאָרמענען אזוי ווי אַ בייבי.

— ווער זאָגט דאָס דיר, אז דו ביזט שוין געזונד?

— קיינער דארף עס מיר ניט זאָגען. איך פיהל עס. איהר ווייסט, איך בין שוין ארונטער פון בעט און ארומגעגאַנגען איבער׳ן צימער ביי אַ האַלבע שטונדע.

— די נוירס וועט פון מיר כאַפּען אַ גאָב דערפאר — האָט דער דאָקטאָר כלומרשט זיך געבייזערט — ווארום האָט זי דיר דאָס ער־לויבט?

— ערשטענס, האָט זי טאַקע ניט געלאָזען. זי האָט פּראָטעס־טירט, אָבער איך האָב געטהאָן דאָס מייניגע. צווייטענס, וועט איהר איהר קיין גאָב ניט געבען — האָט ניימאן געענדיגט מיט אַ פיעל בעדייטענדען שמייכעל.

דער דאָקטאָר האָט איהם אונטערזוכט, איבערגעבונדען די וואונדען, וועלכע זיינען שוין כמעט געווען פערהיילט. ניימאן האָט אַ כאַפּ געטהאָן דעם דאָקטאָר׳ס האנד און זי אזוי פעסט געדריקט, אז דער דאָקטאָר האָט אַ געשריי געטהאָן פון שמערצען.

— נו, יעצט גלויבט איהר מיר שוין אז איך בין געזונד? — האָט ניימאַן שטיפעריש געזאָגט צום אַרצט — איך האָב אייך געגעבען אַן איבערצייגענדען בעוויז...

— עפּעס ביזטו מיר היינט אזוי פרעהליך — האָט דער אַרצט געזאָגט רייבענדיג די האנד, וועלכע ניימאַן האָט געדריקט.

— איך בין אימער פרעהליך. אין די גרעסטע צרות פערליער איך ניט דעם מוטה. אזא נאַטור האָב איך שוין, און א דאנק דעם האַלט איך זיך נאָך אויף די פיס, זאָנסט וואָלט שוין לאנג אויף מיר גראָז געוואַקסען.

דער דאָקטאָר האָט זיך געווענדעט צו די נוירס, זאָגענדיג:

— איהר וועט אַזוי גוט זיין און אונז דאָ לאָזען אליין אויף א פּאָאַר שטונדען. אויב איך וועל אייך דאַרפען, וועל איך אייך רופען.

די נוירס האָט העפליך א נייג געטהאָן מיט'ן קאָפּ און איז אַרויס.

— איך גלייך ניט די נוירס, די נאַכט־נוירס האָב איך ליעבער — האָט ניימאַן ווייטער געזאָגט אין א שטיפערשען טאָן, ווען די נוירס האָט הינטער זיך צוגעמאַכט די טיהר.

— איך וועל דאָס דערצעהלען פלאָרא'ן — האָט דער דאָקטאָר געשמייכעלט.

— איהר וועט זיך אומזיסט בעמיהען. זי וויים עס אליין.

— שפּאָס אָן א זייט — איז דער דאָקטאָר געוואָרען ערנסט — איך וויל יעצט מיט דיר וועגען זעהר וויכטיגעס רעדען.

און ער האָט איהם דערצעהלט אלעס וואָס עס איז פאָרגעקומען צווישען פלאָרא'ן און איהרע עלטערן און אויך וועגען פרענק'ען. ניימאַן האָט זיך ערנסט און אויפמערקזאַם צוגעהאָרכט און ווען דער דאָקטאָר האָט געענדיגט, האָט ער זיך אָפּגערופען:

— איהר לאָזט מיר נאָר אַרויסגעהן פון דאַנען און אלעס וועט שוין זיין אָלל־רייט.

— זיי ניט קיין קינד — האָט דער דאָקטאָר גערעדט מיט הארץ — דו קענסט נאָך יעצט דעם האָספּיטאל ניט פערלאָזען. איך וועל

דיר ערלויבען ארומצוגעהן און וועל בעפעהלען, מען זאָל דיר געבען גוט צו עסען, ווי פאר א געזונטען מענשען. אָבער דו מוזט דאָ נאָך בלייבען עטליכע טעג, ביז די וואונדען וועלען זיין פאָלשטענדיג פערהיילט.

— וויל איך ניט אז פלאָרא זאָל אהיים געהן. זיי וועלען דאָך איהר פערמוטשען.

דער דאָקטאָר האָט איהם ערקלעהרט אז ער האָט א טעות. עס איז גלייכער, אז זי זאָל זיין אין דער היים.

— לאָז דאָס אלעס איבער צו מיר — האָט ער געענדיגט — דו ווייסט דאָך, אז איך וועל דיר שלעכטס ניט ראטהען.

— איך וויל אָבער ניט, אז זי זאָל זיך באגעגענען מיט מיסטער פרענק'ען! — האָט ניימאן אויסגעשריען פון טיעפען הארצען — ער וועט דאָך איהר פערפייניגען.

— האָב קיין מורא ניט. ער וועט איהר ניט פערפייניגען.

— וואָרום איז ער אזא שווייןְ? אז זי זאָגט איהם אויסדריק־ליך, אז זי האָט איהם ניט ליעב, פאר וואָס טשעפּעט ער זיך ניט אָפּ פון איהר?

— דו רעדסט זעהר נאאיוו, ניימאן. ער וויל זיך ניט אָפּטשעפּען פון איהר. זי איז דאָך זיין כלה און ער זאָגט, אז ער האָט איהר ליעב.

— דיעזע בעשעפעניש רעדט פון ליעבע! ווי קומט צו איהם גאָר אזא הייליגער געפיהל? ער האָט דאָך קיין הארץ ניט. א שטיין האָט ער אנשטאָט א הארץ.

— קענסט עס אָנרופען עגאָאיסטישע ליעבע, אָבער ער ליעבט איהר דאָך און דער איינציגער וועג ווי אזוי פלאָרא זאָל זיך פון איהם גענצליך בעפרייען, איז, אז זי זאָל אהיים געהען, דו קענסט זיך אויף איהר פערלאָזען. זי האָט א שטארקען כאראקטער און ער וועט איהר ניט בעאיינפלוסען. און זייענדיג אין דער היים, וועט זי מיט דער צייט געווינען די עלטערן אויף איהר זייט, דאָס הייסט דעם פאָטער, דען די מוטער איז שוין יעצט ניט דאגעגען.

דער דאָקטאָר האָט נאָך א היבשע ווײלע מיט איהם ארגומענ־

טירט, ביז ער האָט ענדליך צוגעשטימט, אז פלאָרא זאָל אהיים געהן.

— יעצט בלייבט די פראגע: צו וויל זי אהיים געהן? — האָט ניימאן געזאָגט.

— זי האָט אָנפאנגס ניט געוואָלט הערען דערפון — האָט דער דאָקטאָר איהם ערקלעהרט — אָבער זי האָט ענדליך איינגעוויליגט אז זי וועט דיר פאָלגען. וואָס דו וועסט זאָגען, אזוי וועט זי טאָהן.

— טאָ הייסט איהר אריינרופען, וועל איך איהר זאָגען — האָט ניימאן זיך אָפּגערופען, זייענדיג העכסט צופריעדען וואָס פלאָרא וויל ניט טהאָן קיין זאך אָהן זיין צושטימונג.

— לאָמיר דאָס אָפּלייגען אויף שפּעטער — האָט דער דאָקטאָר געזאָגט.

— ווארום זי שלאָפט דען נאָך? ביז טאָג איז זי דאָ היינט געזעסען. מיר האָבען געהאט אן אינטערעסאנטען געשפּרעך מיט מיסס גאָרדאָן. איהר ווייסט, זי וועט שוין דאָ בלייבען — האָט ניימאן געזאָגט מיט א קלוגען שמייכעל.

— זי שלאָפט ניט — האָט דער דאָקטאָר זיך געמאכט ניט פערשטעהענדיג — איך בין נאָך ניט פערטיג. איך וויל מיט דיר נאָך עפּעס ריידען, אָדער בעסער געזאָגט, איך וויל אז דו זאָלסט מיר עפּעס דערצעהלען.

—מיט פערגעניגען.

— איך וויל אז דו זאָלסט מיר יעצט דערצעהלען דיין גאנצע לעבענס-געשיכטע.

— וואָס עפּעס יעצט?

— ווארום ניט יעצט? וואָס איז, דו האָסט קיין צייט ניט?

— איך האָב גענוג צייט. פּיעלייכט האָט איהר קיין צייט ניט. דען דאָס וועט נעהמען א פּאָאָר שטונדען. מיין לעבענס-געשיכטע איז זעהר א רייכע — רייך אין צרות און אונגליקען — האָט ניימאן געענדיגט מיט א מיעפען זיפץ.

— איך האָב צייט — האָט דער דאָקטאָר איהם ערקלעהרט.

— טאַ זייט אַזוי גוט און רופט אריין פלאַרא'ן. איך וויל אַז זי זאָל עס אויך הערען.

דער ארצט האָט אויף איהם געוואָרפען א דורכדרינגענדען בליק און געפרעגט:

— עס מאכט ניט אוים, אז פלאַרא זאָל זיין אנוועזענד?

— ווארום זאָל זי ניט קענען זיין אנוועזענד? — האָט ניימאַן איהם ערשטוינט אַנגעקוקט.

— איך ווייס. פיעלייכט וועסטו זיך פיהלען געבונדען אין איהר געגענווארט, וועסט ניט קענען אַלעס דערצעהלען.

— איך פערשטעהע אייך ניט, ווירקליך. וואָרום זאָל איך אין איהר געגענווארט ניט קענען אללעס דערצעהלען? פערקעהרט, איך וויל טאַקע, אז זי זאָל וויסען מיין לעבענס־געשיכטע.

—אָבער טאָמער געפינען זיך אין דיין ביאָגראַפיע אַזעלכע איינצעלהייטען, פאַקטען, פון וועלכע פלאַרא קען נאָך ליידען.

— אָה, דאָס מיינט איהר! — האָט ניימאַן זיך צולאַכט — איהר האָט מורא, פיעלייכט האָב איך א ראָמאַנטישע פערגאַנגענהייט הינטער זיך, טאָמער האָב איך געהאַט געליעבטע און פלאָרא וועט ווערען אייפערזיכטיג. ניין, מיין פערגאַנגענהייט איז ריין פון דעם. פלאַרא איז די ערשטע געליעבטע מיינע — די ערשטע און די לעצ־טע. אויב איהר האָט דאָס געמיינט — האָט ער צוגעגעבען — דאַן קענט איהר זי דרייסט אַהער אריינרופען.

דער דאָקטאָר איז צוגעגאַנגען צו דער טיהר. אָבער ער האָט זיך אָבגעשטעלט און געזאָגט:

— אפשר וועסט דאָס איהר בעזונדער דערצעהלען?

— איך בעגרייף אייך ניט, דאָקטאָר— האָט ניימאַן איהם ערשטוינט אַנגעקוקט — רעדט קלאָהרע דבורים.

— זי איז יעצט ניט אַליין אין איהר צימער — האָט דער דאָק־טאָר ווי פערשעהמט געשטאַמעלט — מיסס גאָרדאָן איז מיט איהר.

— טאָ רופט־זשע אריין מיסס גאָרדאָן אויך — האָט ניימאַן לעבהאַפט געזאָגט — זי מעג אויך זיין אנוועזענד. איך האָב קיינע

סודות ניט. מיין לעבענס־געשיכטע איז א זויבערע, אָהן דעם מינ־דעסטען פלעקעלע. אמת, עס וועט אייך פיעלייכט קיין פערגעניגען ניט פערשאַפען. איהר וועט דאָ הערען א געשיכטע, א וואָהרע גע־שיכטע פון שרעקליכע יסורים, פון טייפעלשע אונגערעכטיגקייטען, פון מענשליכע פערדאָרבענהייט און אכזריות — איהר וועט הערען די געשיכטע פון איינעם פון פיעלע אונגליקליכע, וועלכע זיינען אָפּ־פער פון דער היינטיגער וועלט־אָרדנונג. צווייטענס — האָט ער צוגעגעבען מיט א ליעבליכען שמייכעל — ווען מיין לעבענס־גע־שיכטע וואָלט זאָגאר יא ענטהאַלטען אין זיך עפּעס א געהיימנים, וואָלט איך עס אויך ניט פערבאָרגען פון מיסס גאָרדאָן, ווייל איך בעטראַכט זי ניט אַלס פרעמדע. זי...

דער דאָקטאָר האָט ניט געוואָלט ווייטער הערען און איז א פער־שעהמטער ארויסגעלאָפען פון צימער.

ניימאַן איז ארונטערגעשפּרונגען פון בעט און שנעל אויף זיך ארויפגענומען דעם שלאָף־ראָק. דערהערענדיג אין קאָרידאָר טריט, האָט ער זיך בעהאַלטען הינטער די טיהר אַזוי, אז ווען מען וועט זי עפענען, זאָל מען איהם ניט בעמערקען. ער האָט דערקענט פלאָ־ראַ'ס טריט, און אז זי געהט פאָראויס. ער האָט זיך נאָך פעסטער צוגעטוליעט צו דער וואַנד מיט אַן איינגעהאַלטענעם אָטהעם.

— די טיהר האָט זיך געעפענט און פלאָרא איז אריין די ער־שטע. ניט געפינענדיג ניימאַן'ען אין בעט, האָט זי אַן ערשטוינטע ארויסגעשריען:

— דאָקטאָר, ניימאַן איז דאָך גאָר ניטאָ!

דער ארצט איז שנעל אריינגעלאָפען, זאָגענדיג:

— ער האָט שוין דאָ עפּעס אָפּגעשפּיעלט א „טריק". וואו איז ער ערגעץ?

און געפינענדיג איהם הינטער דער טיהר, האָט ער איהם אָנגע־נומען פאַר'ן אויער און כלומרשט מיט כעס א טופּע געטאָהן מיט די פיס, זאָגענדיג:

— אין בעט אריין זאָלסטו מיר שוין געהן!

ניימאַן האָט א כאַפּ געטאָהן פלאָרא'ן אין זיינע אָרעמס, זי פעסט צוגעטוליעט צו זיך און גענומען מיט איהר ארומטאַנצען אי־בערן צימער.

— זיין פּלאַטץ דאַרף זיין אין א משוגעים־הויז — האָט דער דאָקטאָר שמייכלענדיג געזאָגט צו מיסס גאַרדאַן, וועלכע האָט אויך ליעבליך געשמייכעלט, צוקוקענדיג צו דיעזער סצענע.

— אויב ער דאַרף דאָרט זיין, דאַרפט איהר אויך מיט איהם מיטגעהן — האָט פלאָרא געענטפערט, וועהרענד איהר געזיכט האָט געשטראַהלט פון גליק.

— גוט געענטפערט! — האָט ניימאַן נאָך פעסטער צוגעטו־ליעט זיין געליעבטע צו זיך.

— דעם אמת געזאָגט, האָב איך שוין יעצט מורא זיך צו טשע־פּען מיט איהם — האָט פלאָרא ווייטער געזאָגט — ער האָט שוין יעצט ווער עס זאָל זיך פאַר איהם אָננעהמען...

— האָלט שוין איין אביסעל דיין צונג! האָט דער דאָקטאָר א זאָג געטאָהן מיט א פערשטיקטען שמייכעל.

— ער ציטערט פאַר דעם אמת, ווי א טייפעל פאַר קדושה — האָט ניימאַן זיך אָבגערופען.

— אָבער מיסס גאַרדאַן איז שוין ניט אזוי — האָט פלאָרא וויעדער געזאָגט — זי בעליידיגט זיך ניט ווען מען זאָגט איהר דעם אמת. ווען איך האָב איהר געזאָגט, אז איך ווייס, אז זי ליעבט...

— שטיל — איז דער דאָקטאָר צו איהר צוגעלאָפען מיט א געמאַכטען כעס — מען האָט שוין געהערט דיינע חכמות. טאָמער האָט נאָך מיסס גאַרדאַן ניט געוואוסט, אז זי איז א נאַר, דאַרף זי עס ארויסציינען פאַר איהר.

— דאָקטאָר, איך וועל מאַכען שלום צווישען אייך און פלאָרא'ן — האָט ניימאַן געזאָגט, ארויפלייגענדיג זיינעביידע הענד אויף דעם אַרצט'ס שולטערן — אויף אייער האָכצייט וועט איהר זיך איינער דעם אנדערען איבערבעטען.

— ווערט שוין פערשטומט — האָט דער דאָקטאָר שטיפעריש

איהם ליכט אָבגעשטויסען פון זיך. און ווענדענדיג זיך צו דער נוירס, האָט ער צוגעגעבען, שמייכלענדיג ליעבליך — עס איז ניט אויסצוהאַלטען פון זיי. צוויי משוגעים... דאַנקען גאָט וואָס מיר ווע־לען כאָטש היינט פון איהר פטור ווערען — האָט ער אָנגעוויזען אויף פלאָרא׳ן.

פלאָרא האָט שוין געוואוסט פון דאָקטאָר וועגען ניימאַן׳ס בעשלוס, אז זי זאָל היינט אהיים געהן, און זי האָט בעשטימט צו פאָלגען. זי האָט אָבער געוואָלט אָפּענטפּערען דעם דאָקטאָר פאַר זיין לעצטע בעמערקונג און א זאָג געטהאָן איראָניש:

— איך ווייס, אז איהר ווילט פון מיר פטור ווערען און ניט נאָר פון מיר אליין, זאָנדערן פון ניימאַן׳ען אויך. איהר ווילט דאָ בלייבען אליין מיט... — האָט זי שעלמיש א וואונק געטהאָן אויף די נוירס.

— מיסס זינגער! — האָט די נוירס צו איהר געזאָגט אין א בעטענדען טאָן — עס איז דאָך שוין טאקע אביסעל צופיעל... זאָל שוין זיין גענוג.

— דו זעהסט, ניימאַן — האָט פלאָרא געזאָגט צו איהר גע־ליעבטען — זי האָט זיך שוין אָנגעשטעקט פון איהם. זי קען שוין אויך ניט פערטראָגען דעם אמת... איך זאָג דיר, אז דאָס איז א פּאַ־סענדע פּאָאָר. דער שיקזאל ווייסט וואָס ער טהוט...

— מיר פּאַסען זיך גיכער ווי איהר — האָט דער דאָקטאָר זיך אָפּגערופען — דו מיט ניימאַן׳ען זייט דאָך גאָר קיין פּאָאָר ניט.

א ווייל׳ע האָבען זיי נאָך אזוי געשטיפט, ביז דער דאָקטאָר האָט געמאַכט א פּאָרשלאָג, אז ניימאַן זאָל אָנפאַנגען דערצעהלען זיין לע־בענס־געשיכטע. ניימאַן האָט זיך אוועקגעזעצט אויפ׳ן בעט. לעבען איהם האָבען זיך געזעצט אויף שטוהלען דער ארצט, די נוירס און פלאָרא.

ניימאַן איז פּלוצלונג געוואָרען ערנסט. זיינע גרויסע אויגען האָבען זיך מיט טרויער בעצויגען, ווען ער האָט אָנגעפאַנגען:

— איך בין געבאָרען געוואָרען אין א קליין שטעדטעל אין גאַ־

ליציען. ווען איך בין אויף דער וועלט געקומען, איז מיין פאָטער שוין געווען א מאַן פון א יאָהר עטליכע און זעכציג. די מוטער איז געווען אינגער פון איהם. קיין קינדער האָבען זיך ביי זיי ניט גע־האָדעוועט. פון עלף קינדער בין איך געבליבען מיט מיינע אן עלטע־רע שוועסטער. מיין פאָטער איז אמאָל געווען זעהר רייך. ער האָט געפיהרט גרויסע וואַלד־געשעפטען. ער איז געווען א וועלטליכער מענש, א פרומער, אָבער ניט קיין פאַנאַטיקער. מיר און די שוועסטער האָט ער געגעבען א אידישע ערציהונג. ער האָט אונז אָבער אויך געלאָזט לערנען שפּראַכען און קענטניסע.

מיין שוועסטער האָט געענדיגט א הויכשוהלע, נאָכהער האָט זי געהייראַט און איהר הייראַטה איז געווען אן אונגליק פאַר איהר און פאַר מיינע עלטערען. זי האָט זיך איינגעליעבט, אין דער שטאָדט, וואו זי האָט שטודירט, אין א יונגען מאַן, וועלכען מיינע עלטערען האָבען ניט געוואָלט, ווייל ער האָט געהאַט א שם אלס א שאַרלאַטאַן. די עלטערען האָבען געוויינט און געקלאָגט פאַר איהר, זי זאָל זיך פון איהם דערווייטערען, אָבער עס האָט ניט געהאָלפען און אזוי ווי זי איז ביי זיי געווען א ציטעריגע, האָבען זיי איהר ענדליך געמוזט נאָכגעבען.

באַלד נאָך איהר הייראַטה האָט זיך ביי אונז דאָס רעדעל פון גליק געגעבען א קעהר אויף צוריק. אין א קנאַפּען יאָהר צייט, האָט דער תכשיט געמאַכט א תל פון א היבשע סומע געלד, וואָס ער האָט בעקומען אלס נדן. איז ער געקומען צום שווער, ער זאָל איהם ווייטער געבען געלד און דער טאַטע האָט געגעבען. עס האָט ניט לאַנג גענומען און ער האָט פון דיעזע געלד אויך געמאַכט א סוף. יעצט האָט ער שוין געשיקט מיין שוועסטער. ער האָט איהר געסטראַשעט, אז אויב זי וועט קיין געלד ניט ברייינגען, וועט ער זי פערלאָזען. זי האָט שוין יעצט געזעהן איהר אונגליק, אָבער זי האָט זיך שוין ניט געקענט העלפען; עס איז שוין געווען צו שפּעט. אגב האָט זי איהם נאָך אליין היים געליעבט. קורץ, דער טאַטע האָט ווידער געגעבען געלד און ער האָט עס ווידער שנעל פערטאַכלעוועט. דאַן האָט ער

זיך גענומען צו שווינדלען. ער האָט געמאַכט עטליכע פאַלשע וועקסלען, אונטערשרייבענדיג מיין פאָטער'ס נאָמען. ער איז זיכער געווען, אז דער טאַטע וועט איהם ניט פערשיקען אין געפענגניס און אזוי איז טאַקע געווען — דער טאַטע האָט ווייטער געצאָהלט.

אָבער א ברונעם שעפּט זיך דאָך אויך אויס. דער חברה מאַן האָט אַלזאָ דעם טאַטען ברלות געשטעלט. די ענדע איז געווען, דאָס ער האָט אונז בע'גנב'עט אויף א היבשע סומע געלד און צירונג און איז אַנטלאָפען קיין אַמעריקא. דאָס איז געווען אַ שרעקליכער קלאַפּ פאַר מיינע אָרימע עלטערען. אויסער וואָס זיי זיינען געבליבען אָרים, איז אויך די שאַנדע געווען זעהר גרויס. מיין אָרימע מוטער האָט זיך דאָס שטאַרק גענומען צום האַרצען און איז דערפון גע־שטאָרבען.

אין ניימאַן'ס אויגען האָבען זיך טרעהרען בעוויזען און ער האָט איבערגעריסען זיין ערצעהלונג. די צוהערער זיינען געזעסען שטיל און זייערע געזיכטער האָבען אויסגעדריקט טיעפען מיטלייד. אַם שטאַרקסטען אָבער איז געווען גערירהט פלאָרא, אין וועמעס אויגען עס האָבען אויך טרעהרען גענומען בלישצען. אַן ערנסטע שטילקייט איז דאָס געווען. אין א ווייל ארום, האָט ניימאַן ווייטער גענומען דערצעהלען זיין לעבענס־געשיכטע, פערשטיקענדיג די טרעהרען:

— מיט מיין ליעבע מוטער'ס טויט פאַנגען זיך אָן מיינע צרות — שרעקליכע צרות, וועלכע האָבען אָנגעהאַלטען ביז ניט לאַנג צוריק. איך בין דאַן אַלט געווען אַכטצעהן יאָהר. איך האָב מיטגעהאָלפען מיין פאָטער אין געשעפט, אָבער עס איז שוין באַלד קיין געשעפט ניט געבליבען. די מוטער'ס טויט איז פאַר דעם טאַטען געווען דער לעצטער קלאַפּ. ער האָט בעשלאָסען צו פאָהרען קיין ירושלים, אום דאָרט אויסצולעבען זיינע לעצטע פּאָאָר יאָהר. ער האָט פערקויפט דאָס הויז און צוזאַמענגעקליבען א סומע געלד אויף רייזע־קאָסטען פאַר זיך און אונז. אָבער איך און מיין שוועסטער האָבען ניט גע־וואָלט פאָהרען. זי האָט נאָך געהאָפט, אז דער מאַן וועט זיך צו איהר אָפּרופען; זי האָט געגלויבט, אז קומענדיג אין א נייע לאַנד, וועט

ער זיך סטאַטקעווען, ווערען אַן אַנשטענדיגער מענש — די אומגליק־ליכע האָט איהם נאָך אַלץ געליעבט. איך, ווידער, וואָלט שוין פיע־לייכט געפאָהרען, איז מיר אָבער אַ מיטלייד געווען אויף מיין אָרימע שוועסטער, זי צו לאָזען איינע אַליין אין אַזאַ צושטאַנד. אין דער זעלבער צייט האָט מיר אָבער געריסען די האַרץ, דערמאָנענדיג זיך, אַז דער אַלטער טאַטע וועט מוזען זיין פערוואָגעלט איינער אַליין אין אַ פרעמדע לאַנד.

ענדליך האָט זיך דער שיקזאַל אריינגעמישט און פון אונז אונ־זער פאָטער צוגענומען. צוגרייטענדיג זיך צו דער רייזע אין דעם היילינגען לאַנד, איז ער פּלוצלינג געשטאָרבען פון אַפּאָפּלעקסיע.

דאָ האָט ער זיך ווידער אָפּגעשטעלט, שווער אָפּזיפּצענדיג און גענומען שנעל פאָרטזעצען:

— דערצעהלען אייך די שרעקליכע יסורים וואָס מיר האָבען איבערגעלעבט ביי אונזער צווייטען בראָך, דיינק איך איז איבעריג. מיט די ביסעל געלד וואָס אונז איז געבליבען, האָבען מיר זיך געלאָ־זען איבער דער ברייטער וועלט. מיר זיינען געפאָהרען קיין פּאַריז. מיין שוועסטער האָט בעקומען אַ שטעלע אין אַ גרויסען סטאָר און איך האָב אויך געקראָגען בעשעפטיגונג. קיין פּאַריז זיינען מיר געפאָהרען אויף דערוויל. מיר האָבען געהאַט בעשלאָסען אַז ווען מיר וועלען בעקומען אַ נאַכריכט וואו מיין שוועסטער'ס מאַן געפינט זיך, וועלען מיר גלייך צו איהם פאָהרען.

עס זיינען אוועק טעג, וואָכען און מאָנאַטען — פון דעם תכשיט האָט זיך קיין שפור ניט געהערט. מיר האָבען ניט אויפגעהערט צו שרייבען צו גוטע פריינד אין אַמעריקאַ, זיי זאָלען איהם זוכען, אָבער זיי האָבען אונז גאָר ניט געקענט מיטטהיילען.

מיין אָרימע שוועסטער האָט גענומען אייינגעהן פון טאָג צו טאָג. איהר שעהנע, בליהענדע געזיכט איז געוואָרען אַלץ בלייכער, אויסגעדאַרטער, פון איהרע רייצענדע אויגען האָט אַלץ אַ טיעפערע מרה שחורה ארויסגעקוקט. עס האָט ניט געהאָלפען מיין טרייסטען איהר. די לעבעדיגע, לוסטיגע וועלט־שטאָדט האָט איהר ניט אָנגע־

הויבען צו אינטערעסירען. וויינען, קלאָגען איז געווען איהר טאָג־טעגליכע שפּייז. זי איז אויפגעשטאַנען מיט טרעהרען און זיך גע־לייגט מיט טרעהרען. אונצעהליגע שלאָפלאָזע נעכט האָט זי פער־בראַכט און איהרע וואונדער שעהנע אויגען אויסגעוויינט.

איך האָב זיך זעהר געשראָקען פאר איהר — און זי איז דאָך געווען אלעס וואָס איך האָב פערמאָגט אין לעבען. האָב איך גע־מאַכט א פאָרשלאג, אז מיר זאָלען פאָהרען קיין אמעריקא. מיין אונגליקליכע שוועסטער האָט דערביי אויפגעלעבט. עס שטעהט יעצט פאר מיינע אויגען איהר שטראַהלענדע געזיכט, אין מיינע אויערען קלינגען יעצט די ווערטער וואָס זי האָט דאַן צו מיר געזאָגט: „ווערסט זעהן, ארטהור, מיר וועלען איהם אויסגעפינען. פרעמדע מענשען, מעגען זיי זאָגאר זיין די בעסטע פריינד, ווילען זיך אזוי פיעל די מיה ניט געבען, אָבער מיר וועלען איהם געפינען, און מיר וועלען אלע זיין גליקליך!“

איך האָב קיין הארץ ניט געהאַט ביי איהר דיעזען גלויבען אוועקצורויבען, אָבער טיעף אין מיין האַרצען בין איך געווען איבער־צייגט, אז אויב מיר וועלען איהם שוין זאגאר געפינען, וועט דער שאַרלאַטאַן איהר נייע שמערצען פערשאַפען. איך בין אָבער געווען העכסט גליקליך, וואָס מיין אָרימע שוועסטער האָט זיך כאָטש א ביסעל בערוהיגט.

ענדליך זיינען מיר געפאָהרען קיין אמעריקא. דאָס איז געווען מיט קנאַפע צעהן יאָהר צוריק. מיר האָבען זיך אָבגעשטעלט אין ניו־יאָרק און גלייך פון דעם ערשטען טאָג גענומען זיך צו זוכען דעם יונגענמאַנטשיק. מיר זיינען ארומגעגאַנגען פון איין בעקאַנטען צו דעם אַנדערען, פון איין לאַנדס־מאַן צו דעם אַנדערען — אָבער אלעס אָהן ערפאָלג. קיינער האָט פון איהם ניט געהערט. מיר זיי־נען אָבער נאָך אלץ ניט מיעד געוואָרען. אין מיין שוועסטער האָט נאָך אלץ געפלאַמט די האָפנונג, אז זי וועט איהם ענדליך געפינען און מיר האָבען ווייטער געזוכט, געזוכט.

מיר האָבען גענומען וואַנדערען איבער די קלענערע שטעדט־

לעך ניט ווייט פון ניו יאָרק, וואו עס האָבען געוואָהנט אונזערע בע־קאנטע, ביז מיר האָבען געפונען אַ שפּור פון איהם. אַ לאַנדסמאַן האָט אונז איבערגעגעבען, אַז ער האָט איהם מיט אַ יאָהר צוריק בע־געגענט אין שיקאגאָ, און ער האָט אונז געגעבען איין עצה ווי אַזוי איהם צו זוכען. מיר זיינען גלייך געפאָהרען קיין שיקאגאָ, וואו מיר האָבען איהם, נאָך פיעל מיה, אויסגעפונען. דער באַנדיט האָט זיך כלומרשט דערפרעהט, וואָס ער האָט זיין פרוי דערזעהן. ער האָט פערשפּראָכען שוין צו זיין גוט און פרום. מיין שוועסטער האָט איהם געגלויבט און איז געווען איבער גליקליך.

אויף מיין פראַגע: וואָס ער טהוט, פון וואַנען ער מאַכט אַ לעבען, האָט ער געענטפערט, אַז ער איז אין ביזנעס, און אַז ער האָט שוין דורך דער צייט געהאַט געמאַכט אַ סך געלד, אָבער ער האָט עס צוריק פערלאָרען. דאָס איז געווען אַן אָנצוהערעניס, אַז מיר זאָלען איהם ווייטער געבען געלד.

איך האָב זיך מיט אַלע מיינע קרעפטען בעהערשט, אַז איך זאָל דעם באַנדיט ניט ערמאָרדען, דען ער איז דאָך געווען דער מלאך־המות פון מיינע עלטערען. דיעזע אָנשטרענגונג האָט מיר געגנוג געזונד געקאָסט. ווען ער האָט געהערט וואָס ער האָט אָבגעטהאָן, האָט ער כלומרשט געוויינט, אָבער דאָס זיינען געווען קראָקאָדילען־טרעהרען. מיין אָרימע, לייכטזיניגע שוועסטער האָט איהם אַלעס פערצייהעט און זיי זיינען געגאַנגען וואָהנען צוזאַמען. איך האָב אויך ביי זיי געוואָהנט, אָבוואָהל דער לומפּ האָט דאָס שטאַרק ניט געוואָלט. איך האָב בעשלאָסען פון יעצט אָן מיינע אויגען ניט אַרונטערצונעהמען פון מיין שוועסטער. דאָס ביסעל געלד וואָס מיר האָבען געהאַט האָבען מיר איהם אָוועקגעגעבען. ער האָט דאָס כלומרשט געדאַרפט צו ביזנעס.

איך האָב זיך גענומען לעהרנען אַן אַרבייט — קאַרפּענטעריי. איך האָב געראַדע אָנגעטראָפען אַ גוטען פּלאַץ. דער פאָרמאַן איז געווען אַ גוטער מענש און ער האָט מיר געלעהרענט די אַרבייט. אין

א פּאָר וואָכען ארום האָב איך שוין פעררדיענט מעהר וויפיעל איך האָב געדארפט אויף מיין לעבען.

מיט מיין לאגע וואָלט איך שוין געווען צופריעדען. ליידער האָבען זיך באלד אָנגעהויבען פאר מיר נייע צרות. אהיים קומענדיג פון דער ארבייט, פלעג איך אָפט בעמערקען אָן מיין שוועסטער'ס אויגען, אז זי האָט געוויינט. איך בין צו איהר צוגעשטאַנען, זי זאָל מיר זאָגען וואָס עס איז די אורזאַכע פון איהר וויינען. זי האָט זיך אָבער אימער אויסגעדרעהט מיט פערשיעדענע תירוצים. האָב איך בעשלאָסען, אז איך מוז דאָס אליין אויסגעפינען.

א געוויסען פריהמאָרגען בין איך, ווי געוועהנליך, אוועק צו דער ארבייט, אָבער איך בין אין פעקטאָרי ניט געגאַנגען, בין גע־בליבען בעהאַלטען אין הויז. באלד האָב איך געהערט מיין שוועס־טער'ס פערצווייפעלטע געשרייען: „ניין, דו קענסט מיר אויף טוידט דער'הרג'ענען און דאָס וועסטו ביי מיר ניט אויספיהרען". א פייער האָט זיך צופלאַקערט אין מיין מח, די בלוט האָט אין מיר גענומען זידען. ווי א ווילדע חיה בין איך אריינגעלאָפען אין הויז, און פאר מיינע אויגען האָט זיך פאָרגעשטעלט א שרעקליכע בילד: מיין אָרימע שוועסטער איז געלעגען אויף דעם פלאָר מיט צושויבערטע האָאר, א צובלוטיגטע, א צוקאליעטשעטע און איבער איהר איז גע־שטאַנען איהר מאַן, דער מערדער. איך ווייס ניט פון וואַנען עס האָט זיך דאן צו מיר גענומען אזוי פיעל כח, גענוג, אז מיט איין קלאַפּ האָב איך דעם באַנדיט אַוועקגעלייגט אויף דעם פלאָר. ווען ניט די שכנים וואָס זיינען זיך באלד צוזאַמענגעלאָפען אויף זיינע ווילדע קולות, וואָלט איך איהם זיכער געווען ערמאָרדעט. א ווילדער ראַכע־געפיהל האָט זיך אין מיר צופלאַקערט. איך האָב זיך מיט דעם באַנדיט געוואָלט אָברעכענען פאר מיינע אָרימע עלטערען, וועל־כע זיינען דורך איהם פון דער וועלט אומגעקומען, פאר מיין אָרימע שוועסטער, פאר אללעם, פאר אללעם.

אביסעל האָב איך מיין ראַכע דורשט געשטילט. איך האָב דעם באַנדיט געלאָזען אין א טייך בלוט, ווען צוויי פּאָליסלייט האָבען מיר

צוגענומען. ווען מען האָט מיר פאָרגעבראַכט פאַר דעם דזשאָדזש, האָב איך דערצעהלט דעם גאַנצען אמת. דער דזשאָדזש האָט אויס־גערריקט זיין מיטלייד און געשיקט נאָך דעם לומפּ און מיין שוועס־טער. זיי זיינען שוין אָבער אין שיקאַגאָ ניט געווען. דער פּאָליס־מאַן וואָס איז נאָך זיי אוועק, האָט געפונען אין זייער וואָהנונג בלויז די ליידיגע ווענד. דער באַנדיט האָט גלייך אַללעם אויספּערקויפט און איז פערשוואונדען, צוזאַמען מיט מיין שוועסטער. דער דזשאָדזש האָט מיר בעפרייט, פערשפּרעכענדיג, אויב איך וועל דעם קערל אויסגעפינען, וועט ער איהם שווער בעשטראָפען.

און וויעדער האָבען זיך פאַר מיר אָנגעפאַנגען נייע צרות. איך האָב זיך אוועקגעלאָזען זוכען מיין אָרימע שוועסטער. ניט האָבענ־דיג קיין שפּור וועגען איהר, בין איך געפאָהרען פון שטאָדט צו שטאָדט. פלעג איך וואו בעקומען ארבייט, פלעג איך אָבארבייטען א פּאָר וואָכען אום צו מאַכען אביסעל געלד און דאַן בין איך אוועק אין אַן אנדער שטאָדט. האָב איך קיין ארבייט ניט בעקומען, פלעג איך געהן צו פוס אָדער זיך ארייג׳גנב׳ענען אין א פראַכט־טריין.

אזוי זיינען אוועק וואָכען, מאָנאַטען און יאָהרען. אויף מיין פוס־רייזע האָב איך זיך בעקענט מיט פיעלע אונגליקליכע יונגע און עלטערע מענשען, וועלכע מען רופט דאָ „טרעמפּס״.

ניימאַן האָט זיך פּלוצלונג אָבגעשטעלט און א היבשע ווײלע זיך טיעף פערטראַכט. נאָכהער האָט ער שאָקלענדיג טרויעריג מיט׳ן קאָפּ, פאָרטגעזעצט מיט א זיפץ:

— די היעגע געזעלשאַפט איז צו גרויזאַם אין איהר בענעהמען זיך צו דיעזע טרעמפּס. אָה, ווען מען זאָל וויסען די שרעקליכע טראַגעדיעס וואָס יעדער פון זיי טראָגט טיעף אין זיין הארצען! די אונגליקליכסטע מענשען זיינען זיי. אָבער ווער וועט זיך דאָס נעהמען די מיה זיך צו פעראינטערעסירען מיט א טרעמפּ!... צו בעטראַכטען, צו האַסען איז פיעל לייכטער ווי צו ליעבען... איך האָב ניט איין פּאָר שטרענגע בליקען אויף מיין אומוואַנדערען בעגעגענט. פיעלע מענשען — הערען און דאַמען — האָבען אויף מיר געקוקט

מיט שפּאָט און פּעראַכטונג, אַבוואָהל איך האָב ביי קיינעם קיין נדבה ניט געבעטען. האָב איך געהאַט עטליכע סענט, האָב איך גע־געסען, האָב איך ניט געהאַט קיין געלד, האָב איך געהונגערט. און עס זיינען געווען צייטען, ווען איך האָב צוויי, דריי טעג קיין שפּייז אין מיין מויל ניט געהאַט. איך האָב דעם הונגער מיט קאַלטע וואַ־סער געשטילט, און ווען דאָס האָט ניט געהאָלפען, פלעג איך קליי־בען עסען פון די מיסט־באַרעלס. אָפט פלעגט מיר דערביי פאָרקומען זיך צו פייטען מיט קאָנקורענטען — הינד און קעץ.

— גאָטעניו! — האָט פלאָרא אויסגעשריען, אָנכאַפּענדיג זיך מיט ביידע הענד פאַר'ן קאָפּ — ווי שרעקליך דו האָסט נעביך גע־ליטען!

— דאָס איז נאָך ניט אַלעס — האָט ניימאַן מיט אַ טרויעריגען שמייכעל ווידער אָנגעפאַנגען — הער ווייטער. נאָך אַ פּאָר יאָהר וואַנדערען, האָב איך ענדליך אַ היים געפונען — אין אַ פּריזאָן. מען האָט מיר, צוזאַמען מיט נאָך עטליכע אונגליקליכע ווי איך, געפּאַקט אויף אַ פראַכט־טריין און מען האָט אונז אַרעסטירט. דער דזשאַדזש האָט אונז אַלעמען פעראורטהיילט צו אַ יאָהר פּריזאָן. מיינע חברים זיינען געווען צופריעדען וואָס זיי וועלען ענדליך האָבען אַ מאָהלצייט אָבצועסען און אַן אָרט וואו דעם מיעדען, שוואַכען קאָפּ אוועקצו־לייגען. אָבער איך בין צופריעדען ניט געווען. איך האָב בעסער גע־וואָלט ווייטער הונגערען און זוכען מיין אונגליקליכע שוועסטער. אָבער איך האָב דאָך קיין ברירה ניט געהאַט. אין פּריזאָן האָב איך געאַרבייט אַלס קאַרפּענטער און האָב זיך דעם טרייד ציעמליך גוט אויסגעלעהרענט. ביי נאַכט פלעג איך שטודירען די ענגלישע שפּראַך און האָב אויך געמאַכט גוטע פּאָרשריטע. פאַר מיין אָנשטענ־דיגען אויפפיהרען זיך האָט מיר דער וואָרדען זעהר ליעב געהאַט. ווען ער האָט אויסגעפונען אז איך קען פראַנצויזיש, האָט ער מיר אין גאַנצען בעפרייט פון דער אַרבייט און איך האָב געגעבען פראַנ־צויזישע לעסאָנס זיינע צוויי מיידלעך. אַלע פּריזאָנערס האָבען מיר

מקנא געווען, אָבער קיינער האָט ניט געוואוסט, וואָס פאר א טיעפע וואונדען עס זיינען אין מיין הארצען פערבאָרגען.

ווען עס איז געקומען די צייט פון מיין בעפרייאונג, האָט מיר דער וואָרדען און זיין פרוי געבעטען, איך זאָל ביי זיי פערבלייבען, אָבער איך האָב דערפון ניט געוואָלט הערען און, ארויסגעהענדיג פון פּריזאָן, האָב איך זיך ווידער אוועקגעלאָזט וואַנדערען. כמעט די גאַנצע סאוטה און וועסט האָב איך דורכגעקרייצט און פון מיין אָרי־מע שוועסטער האָב איך אַלץ קיין שפּור ניט געפונען.

ענדליך האָב איך בעשלאָסען נאָכצופרעגען ביי מיינע לאַנדס־לייט אין ניו־יאָרק, דענקענדיג, פּיעלייכט ווייסען זיי עפּעס וועגען איהר. איך האָב זיך דאָן געפונען אין א שטאָדט אין טעקסעס. צוויי וואָכען האָב איך געוואַרט אויף אַן אַנטוואָרט און ענדליך האָב איך ערהאַלטען א בריעף.

ניימאַן האָט זיך אויפגעשטעלט און גענומען עפּעס זוכען מיט די אויגען, אין וועלכע עס האָבען זיך ווידער טרעהרען בעוויזען.

— וואָס זוכסטו? — האָט דער דאָקטאָר איהם געפרעגט אין א טאָן פון טיעפען מיטלייד.

— וואו זיינען מיינע קליידער? — האָט ניימאַן געזאָגט אין א ציטערענדע שטימע — איך וויל עפּעס פון דאָרט ארויסנעהמען.

— דיינע קליידער געפינען זיך אין דער גאַרדעראָבע — האָט דער אַרצט איהם ערקלעהרט — וואָס ווילסטו דען פון דאָרט ארויס־נעהמען?

— אין דער בוזים־טאַש פון מיין ראָק ליגט א נאָטיץ־ביכעל. איך דאַרף עס יעצט האָבען — האָט ניימאַן, ווערענדיג אַלץ מעהר אויפגערעגט, געזאָגט.

דער אַרצט איז ארויס און אין א ווײַלע ארום איז ער צוריק אַריינגעקומען, טראָגענדיג אין האַנד דאָס נאָטיץ־ביכעל, וועלכעס ער האָט דערלאַנגט ניימאַן'ען.

מיט ציטערענדע הענד האָט ניימאַן געעפענט דאָס ביכעל,

ארויסגענומען פון דאָרט אַן אויסשניט פון אַ ציימונג און געזאָגט אין אַן אַנגסטפּאָלער שטימע.

— אַט דאָס האָבען מיר מיינע לאַנדסלייט צוגעשיקט, צוזאַמען מיט עטליכע ווערטער. איך האָב שוין מעהר מיין אָרימע שוועסטער ניט געדאַרפט זוכען. זיא האָט געמאַכט אַ סוף צו איהר עלענדען, אונגליקליכען לעבען. זיא האָט זיך דערשטיקט מיט געז און פאַר'ן טויט האָט זי אויפגעשריבען דיעזע ציילען — האָט ער אָנגעוויזען אויף דעם אויסשניט פון דער ציימונג — צו מיר האָט זיא דאָס געשריבען.

די לעצטע ווערטער האָט ער ארויסגערעדט מיט אַ פערשטיקטען קול, מאַכענדיג דערביי אַ בעוועגונג מיט'ן קאָפּ, אַזוי ווי איינער וואָס שטיקט זיך מיט אַ ביסען. נאָכהער האָט ער פאָרגעלעזען :

— אָרימע, אונגליקליכע שוועסטער! זאָ האָט אין די לעצטע מינוטען פון איהר לעבען וועגען מיר געטראַכט, איהר לעצטען „גוד באַי" האָט זיא צו מיר געזאָגט.

ער האָט גענומען לעזען איהר בריעף, איבערזעצענדיג איהם אויף ענגליש :

„ליעבער ברודער! טהייערער אַרטהור! איך בין געצוואונגען צו מאַכען אַן ענדע צו מיין עלענדען לעבען. נאָך אין עטליכע מינוטען וועל איך שוין זיין דאָרט, וואו אונזערע ליעבע עלטערען זיינען. איך האָב געקעמפּפט אַזוי לאַנג ביז די לעצטע קרעפטען האָבען מיר שוין פערלאָזען. מעהר קעמפּפען קען איך שוין ניט. איידער נאָכצוגעבען די שמוציגע פערלאַנגען פון מיין מערדער, איידער פערטרונקען צו ווערען אין זומפּ, וועל איך בעסער מאַכען אַ סוף צו מיין לעבען.

אָה, ווי איך וואָלט דיך יעצט וועלען זעהן, טהייערער ברודער מיינער! וואו ביזטו ערגעץ? ווי לעבסטו? דיעזע פראַגע עגבערט מיר יעצט מיין מח. ווען איך זאָל וויסען, אַז דו ביזט גליקליך, וואָלט מיר דער טויט פיעל ליעבער געווען. ווען מען האָט דיר אַרעסטירט, האָט דער באַנדיט מיר מיט געוואַלט ארויסגעפיהרט פון שיקאַגאָ.

ער איז מיט מיר ארומגעפּאָהרען איבער פערשיעדענע שטעדט. ער האָט מיר געצוואונגען, איך זאָל פיהרען א שמוציגען לעבען און איהם געבען געלד. מיט מיינע אלע קרעפטען האָב איך געגען איהם געקעמפּפט. איך האָב געטהאָן די שווערסטע ארבייט: געוואַשען פרעמדע וועש, א דיענסט געווען. יעדען סענט האָט ער ביי מיר צוגענומען. ענדליך האָט ער מיר געבראַכט קיין ניו־יאָרק, וואו מיר זיינען שוין א פּאָר מאָנאטען. איך האָב דאָ געארבייט אין א שאָפּ. מיין גאַנצען פערדיענסט האָב איך איהם אוועקגעגעבען. פאַר זיך האָב איך בלויז איבערגעלאָזט אויף אַ שטיקעל טרוקען ברויט. אָבער דער גזלן איז דערפון ניט צופריעדען. ער האָט מיר היינט געזאָגט, אויב איך וועל ניט טהאָן וואָס ער פערלאַנגט פון מיר, וועט ער מאָר־גען אוועקפאָהרען און איך וועל מעהר ניט וויסען וואו זיין גע־ביין איז אהינגעקומען.

ער דאַרף באַלד קומען נאָך אַן אַנטוואָרט, און ער וועט מיין אַנטוואָרט בעקומען — מיין לעצטען אַנטוואָרט. צעהן סענט האָב איך געהאַט ביי זיך — מיין גאַנצער פארמעגען. פאַר דעם געלד האָב איך געקויפט אַ גען פייפ, וואָס וועט מיר העלפען זיך בעפרייען פון אַלע מיינע צרות.

אַדיע, טהייערער ברודער מיינער! לעב גליקליך, טהייערער אַרטהור! פאַר דיין אָרימע שוועסטער איז דאָס לעבען געווען צו גרויזאַם. קיין איין גליקליכע מינוט האָט עס מיר ניט נעגעבען. מיין געוויסען איז יעצט זעהר בעשווערט. איך פיהל זיך אויך שולדיג אין דעם טויט פון אונזערע ליעבע עלטערען. אויב עס איז דאָ אַ גאָט אויף דער וועלט, וועט ער מיר זיכער פערצייהען, דען איך האָב מיינע זינד אויסגעקויפט מיט מיינע שרעקליכע ליידען. דער גיהנם קען שוין שרעקליכער ניט זיין. לעב דו כאָטש גליקליך, גו־טער, עדעלער אַרטהור! בעוויין ניט דיין אונגליקליכע שוועסטער, דען מיר וועט באַלד זיין זעהר גוט — איך וועל מעהר שוין ניט ליידען. אַדיע, אַדיע, אַרטהור! לעב גליקליך! זאָל אונזער פאַמיליע פון דיר פאָרטגעזעצט ווערען. איך, דיין אונגליקליכע שוועסטער,

וועלכע פאַלט יעצט אַ קרבן אויף דעם אַלטאַר פון ריינע ליעבע, ווינש עס דיר פון טיעפען הארצען. דאָס איז מיין לעצטער וואונש אין די לעצטע מינוטען פון לעבען. זאָל אונזער נאָמען מיט דיר ניט אָבגעמעקט ווערען. לעב וואָהל, טהייערער ארטהור, לעב וואָהל!

דיין אונגליקליכע שוועסטער

בליהמעלע".

ניימאַן האָט האסטיג צוגעטראָגען דאָס שטיקעל געדרוקטע פאַפּיער צו זיינע ליפּען און עס געקושט, אַזוי ווי מען קושט אַ היילינע זאַך, וועהרענד פון זיינע אויגען האָבען הייסע טרעהרען גענומען פליסען שטראָמען־ווייז. זיינע צוהערער האָבען אויך גע־וויינט. זאָגאַר דער דאָקטאָר, וועלכער איז געוועהנליך גלייכגילטיג צו די שרקליכסטע מענשליכסטע יסורים — זאָגאַר ער האָט יעצט געוויינט. אַ ריהרענדע, אַ הערצרייסענדע סצענע איז דאָס געווען. די צוהערער, פּונקט ווי ניימאַן, האָבען מיט הארציגע טרעהרען בע־וויינט דעם יונגען אונשולדיגען קרבן פון ריינער ליעבע, און אין אַלעמענס הערצער האָט יעצט געפלאַמט אַ געפיהל פון האַס און ראַכע צו איהר מערדער. אַ היבשע ווייל האָט דיעזע סצענע אָנגע־האַלטען. ענדליך האָט ניימאַן זיך ווידער אָבגערופען, סטאַרענדיג זיך צו בעהערשען:

— עס איז איבעריג אייך צו דערצעהלען ווי איך האָב געפיהלט, ווען איך האָב דיעזען בריעף פון מיינע לאַנדס־לייט בעקומען. איין געדאַנק האָט מיר בלויז דאַן בעהערשט: אויסגעפונען דעם באַנדיט און איהם ערמאָרדען, צוזאַמען מיט זיך. וועגען קיין אַנדער זאַך האָב איך ניט געטראַכט. און איך האָב ווידער גענומען מיין וואַנ־דער־שטאָק אין האַנד און זיך געלאָזען פון דאָרף צו דאָרף, פון שטאָדט צו שטאָדט. עס האָט גענומען היבשע עטליכע וואָכען ביז איך האָב זיך ענדליך אַהער דערשלעפּט פון טעקסעס. איך האָב די גאַנצע שטאָדט דורכגעזוכט, אָבער איך האָב דעם באַנדיט ניט געפונען. איך האָב שפּעטער אויסגעפונען, אַז די פּאָליציי האָט איהם אויך געזוכט, און זי האָט קיין שפּור וועגען איהם ניט געקענט דער־

געהן. איך פלעג אָפּט צו מיין שוועסטער׳ס קבר געהן און דאָרט מיין ביטער הארץ אויסגיסען. צו מיינע לאַנדס־לייט האָב איך זיך גע־שעהמט צו קומען, און זיי האָבען זיך אויך געשעהמט מיט מיר, ווייל איך האָב אויסגעזעהען ווי א טרעמפּ. האָב איך זיך ארומגעוואָל־גערט אין די פּאַרקס, געקליבען שטיקלעך ברויט פון די מיסט־באַ־רעלס.

מיין שוועסטער׳ס לעצטער וואונש, אז מיט מיר זאָל די פאַ־מיליע אונזערע ניט אָבגעמעקט ווערען פון דער וועלט, איז מיר קיינ־מאָל פון געדאנקען ניט ארויסגעגאַנגען. די צייט, וואָס היילט אַלע וואונדען, האָט ענדליך מיין וואונד אויך געהיילט. איך האָב גענו־מען זוכען ארבייט. לייכט איז מיר ניט אָנגעקומען ביז איך האָב געפונען א דזשאָב. איך האָב זיך מיט דער צייט עטוואָס בערוהיגט, און אזוי זיינען ווידער אַוועק עטליכע יאָהר. די לעצטע צייט האָב איך זיך ווידער געפונען אין א שרעקליכע לאַגע, אָבער אין דיעזער לאַגע האָב איך אויך מיין גליק געפונען — האָט ער געענדיגט, קו־קענדיג מיט א ליעבליכען שמייכעל אויף פלאָרא׳ן.

מיסס זינגער האָט זיך צוגעטוליעט צו איהר געליעבטען און, גלעטענדיג מיט איהר האַנד זיין געזיכט, אזוי ווי א מוטער, ווען זי וויל איינשטילען איהר צו־ווינטע קינד, האָט זי געזאָגט אין א צערטליכען, ליעבליכען טאָן:

— מעהר וועסטו שוין אין לעבען ניט ליידען. פון יעצט אָן וועסטו שוין אימער זיין גליקליך.

דער דאָקטאָר און מיסס גאָרדאָן האָבען אויך געטרייסט ניי־מאַן׳ען מיט די וואַרעמסטע ווערטער.

— אָפּט בעוואונדער איך זיך זעלבסט פון וואַנען עס האָבען זיך צו מיר גענומען אזוי פיעל קרעפטען דיעזע אַלע צרות אריבער־צוטראָגען — האָט ניימאַן ווייטער געזאָגט — דאָס וואָס איך האָב אייך דאָ דערצעהלט איז נאָך ניט קיין צעהנטע טהייל פון די אַלע ליידען וואָס איך האָב איבערגעלעבט. ווייסט איהר, דאָקטאָר, אז ווען איהר האָט מיר צום ערשטען מאָל דאָ געזעהען, האָב איך דאַן

שוין דריי טעג ניט געהאט געגעסען? — האָט ער זיך געוועגדעט צום אַרצט — נאָר דעם זעלבען פריה־מאָרגען האָב איך געגעסען אַ גוטען ברעקפעסט. דער עדעלער ניוס־דיעלער האָט מיר געגעבען עט־ליכע סענט. איך האָב ניט געוואָלט נעהמען, אָבער ער האָט עס מיר מיט געוואַלד אין האַנד אַריינגעשטופּט.

— איך האָב געלעזען פון דיין פּנים אַז דו האָסט זעהר פיעל געליטען אין דיין לעבען.

— און איך האָב דאָס ניט בעמערקט — האָט פלאָרא נאַאיוו געזאָגט — ווען איך האָב אויף דיר אַ קוק געגעבען נאָכדעם ווי דו האָסט מיר שוין געהאט דיין בלוט געגעבען, האָב איך פון דיינע אויגען אַרויסגעלעזען, אַז דו פיהלסט זיך גליקליך.

— און דו האָסט טאַקע קיין טעות ניט געהאט — האָט ניימאַן ליעבליך געענטפערט — איך האָב זיך טאַקע דאַן געפיהלט זעהר גליקליך וואָס איך האָב דיין לעבען געראַטעוועט.

פלאָרא האָט זיך נאָך פעסטער צוגעטוליעט צו איהר געליעב־טען. איהר האַרץ איז יעצט געוועזען בעשווערט פון אַ שטאַרקען חרטה־געפיהל פאַר וואָס זי האָט גאָר געדיינקט, אַז זי איז ניט די ערשטע געליעבטע ביי ניימאַן'ען. זי האָט געוואָלט ביי איהם בעטען פערצייהונג, און האָט דאָס איהם דערצעהלט.

ניימאַן האָט גוטמוטהיג געשמייכעלט און געזאָגט:

— עס איז געוועזען גאַנץ נאַטירליך אַז דו האָסט אַזוי געקענט דיינקען און דו דאַרפסט ביי מיר קיין פערצייהונג ניט בעטען. אַמע־ריקאַ איז אַן אַנגעלאָפענע לאַנד. עס איז דאָ ניט לייכט אויסצוגע־פינען די פערגאַנגענהייט פון אַן אימיגראַנט.

— און איך בין געגאַנגען נאָך ווייטער — האָט דער דאָקטאָר זיך אָבגערופען — איך האָב זאָגאַר געדיינקט, אַז דו ביזט שוין פערהייראַטה.

— יאַ, ער האָט מיר נאָך צוגעלעגט שטיינער אויף מיין האַר־צען — האָט פלאָרא זיך געפעסטשעט פאַר איהר געליעבטען.

— און דאָס איז אויך געוועזען נאַטירליך — האָט ניימאַן גע־

זאָגט מיט דעם זעלבען גוטמוטהיגען שמייכעל וואָס פריהער — אַלעס האָט געקענט מעגליך זיין. אָבער יעצט גלויבט איהר מיר שוין ?

— איך גלויב דיר אַלעס אַ חוץ איין זאַך, וואָס איז מיר זעהר אונגלויבליך — האָט דער אַרצט געזאָגט מיט אַן ערנסטע מינע.

ניימאַן האָט אויף איהם אויסגעשטעלט אַ פּאָר פערוואונדערטע אויגען; מיסס גאַרדאָן האָט אויך אויסגעדריקט ערשטוינונג, וועה־רענד אין פלאָרא׳ן האָט די הארץ גענומען האסטיג קלאַפּען פון שרעק. אַלע האָבען זיי אין דער העכסטער שפּאַנונג ערוואַרטעט צו הערען פון דעם דאָקטאָר וואָס ער מיינט דאָ. דער אַרצט האָט אַ ווײַלע געשוויגען, וועלענדיג שטאַרקער אָנציהען זייער געדולד, נאָכהער האָט ער זיך אָפּגערופען אין אַ געלאַסענעם טאָן:

— עס איז מיר שווער צו גלויבען, איך קען עס גאָר ניט בעג־רייפען, אַז אַזא קלוגער, פערנינפטיגער יונג ווי דו זאָלסט זיך ווירק־ליך האָבען איינגעליעבט אין דיעזער פריילײן — האָט ער מיט׳ן קאָפּ אַ מאַך געטהאָן צו פלאָרא׳ן — וואו זיינען דיינע אויגען גע־ווען ?

ניימאַן און די גוירס האָבען אויסגעבראָכען אין אַ הארציגען געלעכטער, וועהרענד פלאָרא איז צוגעשפּרונגען צום דאָקטאָר און געבענדיג איהם עטליכע לייכטע קלעפּ איבער׳ן שולטער, האָט זי געזאָגט:

— אַלטער בחור וואָס איהר זייט! וואָס טשעפּעט איהר זיך אַלץ צו מיר? שוין פון יאָהרען ווי ער לאָזט מיר ניט צו רוה — האָט זי זיך געווענדעט צו דער גוירס — אַזוי ווי איך וואָלט שולדיג געווען וואָס קיין מיידעל וויל אויף איהם אפילו קיין קוק ניט געבען!

— ניימאַן, וואו האָסטו געהאַט דיינע אויגען? — האָט דער דאָקטאָר ווייטער געזאָגט, אָבשטויסענדיג פון זיך פלאָרא׳ן — וואָס האָט זיך מיט דיר געטהאָן? אַזא פּראַקטישער, ערפאַהרענער מענש ווי דו...

— שעהמט זיך כאָטש פאַר מיסס גאַרדאָן — האָט פלאָרא זיך

אָפּגערופען — איהר ווילט דאָך ביי איהר אויסנעהמען און צום סוף פלאָפּעלט איהר נארישקייטען.

— ער דאַרף שוין ניט אויסנעהמען — האָט ניימאַן געזאָגט מיט א ליעבליבען שמייכעל — זעהסטו דען ניט פון מיסס גאָרדאָן'ס אויגען, אַז זי האָט איהם ליעב?

די נוירס האָט אויף איהם אַ קוק געטהאָן מיט פאָרוואורף, וועהרענד איהר געזיכט איז געוואָרען רויט ווי צונטער.

— קומט, מיסס גאָרדאָן — האָט דער דאָקטאָר אַ זאָג געטהאָן צו דער נוירס — לאָמיר זיי דאָ אליין לאָזען. זיי ריידען שוין ביידע פון פייער און פון וואסער.

אין זיין שטימע האָט זיך געהערט גליק און צופריעדענהייט און זיין געזיכט האָט געפלאַמט פון רויטקייט.

די נוירס האָט זיך אויפגעשטעלט.

— איהר געהט דאָך נאָך ניט אוועק — האָט פלאָרא צו איהר געזאָגט — איהר וועט מיר אהיים בעגלייטען און איהר וועט ביי אונז עסען מיטאָג.

די נוירס האָט העפליך אַ נייג געטהאָן מיט'ן קאָפּ אויף יאָ און איז שנעל ארויס.

— איהר לאָזט לויפען אייערע צינגער, ניט רעכענענדיג זיך מיט יענעם'ס געפיהלען! — האָט דער דאָקטאָר געזאָגט אין אן ערנסטען טאָן.

— און איהר רעכענט זיך עפּעס מיט יענעם'ס געפיהלען — האָט איהם פלאָרא געפרעגט.

דער דאָקטאָר האָט עפּעס געוואָלט זאָגען. אָבער פלאָרא האָט איהם לייכט געשטופּט צו דער טיהר, זאָגענדיג:

— געהט שוין, געהט שוין. דיא הארץ קלאַפּט דאָך אין אייך ווי ביי א גזלן. איהר האָט דאָך אומישנע ארויסגערופען מיסס גאָר־דאָן, אום איהר זאָלט מיט איהר ריידען אונטער פיער אויגען. פער־טער, מען קען אייך...

דער דאָקטאָר איז ארויס מיט אַ מינע פון אַ פערשעהמטען חדר־

אינגעל, ווען די מוטער דערמאָנט איהם אויף שפּאַס, אז ער וועט אמאָל האָבען א כלה...

פלאָרא איז דאַן צוגעלאָפען צו ניימאַן'ען און בעדעקט זיין גע־זיכט מיט הייסע, ליידענשאַפטליכע קושען, זאָגענדיג שטיל, מיט אַן איינגעהאַלטענעם אָטהעם:

— אָה, ליעבער ארטהור, איך בין יעצט אזוי גליקליך! זינט איך האָב דיין לעבענס געשיכטע דערהערט האָט זיך מיין ליעבע צו דיר נאָך שטאַרקער צופלאַקערט אין מיין האַרצען. מעהר וועסטו שוין ניט ליידען, ליעבער, טהייערער ארטהור מיינער! פערגעס אָן אַלע דיינע ליידען און זאָל פון היינט אָן קיין טרויעריגער געפיהל דיין האַרץ ניט בעריהרען.

זי האָט פּלוצלונג דערפיהלט א הייסע פלישיגקייט אויף איהר געזיכט. זי האָט אויפגעהויבען איהרע אויגען און דערזעהן אז ניי־מאַן וויינט.

— וואָס וויינסטו, טהייערער? — האָט זי צערטליך געפרעגט.

— דאָס זיינען פריידענס־טרעהרען — האָט ניימאַן געענט־פערט, צוטוליענדיג איהר פעסט צו זיין ברוסט און איינגראָבענדיג זיינע ליפּען אין איהר צאַרטע, סאַמעט־גלאַטע געזיכט — איך בין יעצט דער גליקליכסטער מענש אויף דער וועלט. אין דיר האָב איך אויך צוריק מיין שוועסטער געפונען. דו ביזט זעהר עהנליך צו איהר און טאַקע דערפאַר האָב איך דיר פון דעם ערשטען בליק ליעב בע־קומען. דיינע מאַניערען זיינען עהנליך צו איהרע און אויך דיין האַרץ...

— אז דו וועסט ארויס פון האָספּיטאַל וועלען מיר ביידע אויף איהר קבר געהן — האָט פלאָרא גערעדט מיט בעגייסטערונג — מיר וועלען איהר קבר מיט בלומען בעציערען און זי וועט אונז מזל טוב ווינשען...

ניימאַן האָט ווידער איינגעגראָבען זיינע ליפּען אין איהר געזיכט און זי לאַנג און הייס געקושט.

אין דער זעלבער צייט האָבען זיך אין דער זעלבער געביידע נאָך צוויי שמאַכטענדע, ליידענדע הערצער מיט גליק געקוויקט. דער דאָקטאָר און מיסס גאָרדאָן האָבען צווישען זיך אין זיין פּריוואַט־צימער אַן אינטימען געשפּרעך געפיהרט.

דער געשפּרעך האָט זיך אָנגעפאַנגען וועגען די גליקליכע פּער־ליעבטע פּאָאָר׳ל. פלוצלונג האָט די נורס איהם געבעטען, ער זאָל איהר דערצעהלען זיין לעבענס־געשיכטע.

מיט פערגעניגען וועל איך דאָס אייך דערצעהלען — האָט דער אַרצט געזאָגט א פריילעכער — מיין פערגאַנגענהייט איז עהנליך צו אייערע, ווי צוויי טראָפּען וואַסער. אויך איך טראָג אין מיין הארצען אַלטע וואונדען...

ער האָט זיך מיט זיין שטוהל צוגערוקט נעהנטער צו איהר און אָנגעפאַנגען:

— דאָס איז געווען מיט עטליכע און צוואַנציג יאָהר צוריק. איך האָב דאָן נאָר וואָס געהאַט געענדיגט קאַלעדזש און בין אָנגעקומען אויף פּראַקטיקע אין אַ האָספּיטאַל. מיין פאָטער איז געווען אַ פיעל־פאַכער מיליאָנער און ער האָט ניט געוואָלט, אַז איך זאָל פּראַקטיצי־רען מעדיצין. איך האָב נאָך דריי ברידער. זיי האָבען אַלע געענ־דיגט קאַלעדזש, אָבער קיינער פון זיי איז ניט געבליעבען ביי זייער פּראָפעסיאָן. זיי זיינען אַלע אריין צום פאָטער אין די ביזנעס. איך האָב אָבער מיין פּראָפעסיאָן ליעב געהאַט. און בעשלאָסען מיין גאַנצען לעבען איהר צו ווידמען. מיינע עלטערען זיינען דערפאַר מיט מיר אַ צייט געווען ברוגז. ערשט ווען זיי האָבען געהערט ווע־גען מיינע פאָרטשריטע, ווען איך האָב בעקומען אַ נאָמען אלס כי־רורג, האָבען זיי זיך מיט מיר איבערגעבעטען.

אין דעם האָספּיטאַל איז געווען אַ נורס, וועלכע האָט מיר פּעראינטערעסירט באַלד פון דעם ערשטען טאָג וואָס איך בין אהין אָנגעקומען. זי איז אַלט געווען אַ יאָהר אכט און צוואַנציג. קיין זעלטענע שעהנהייט איז זי ניט געווען. אַ הויכע, שלאַנקע בלאָנדינ־

קע, אָבער אויגען האָט זי געהאַט וואונדער שעהנע. איהרער איין בליק האָט געקענט א מענשען פער׳כשוף׳ען און — זי האָט מיר טאַקע בעצויבערט. איהרע אויגען האָבען מיר פערפאָלגט אויף יעדען טריט און שריט. איך האָב געזוכט א געלעגענהייט זיך מיט איהר צו בעקענען, און דאָס איז מיר ניט שווער אָנגעקומען. ביי דער ערשטער בעקאַנטשאַפט מיט איהר, האָט זי שוין בעמערקט, אז איך בין אין איהר פעראינטערעסירט. איך בין פון דער נאטור אן אָפענהערציגער מענש און איך קען מיינע געפיהלען ניט פערבאָרגען, האָב איך אימיצען ליעב, זאָג איך דאָס איהם אָפען און דאָס זעלבע איז פערקעהרט, ווען איך האָב וועמען פיינד. זי איז צו מיר אויך געווען אָפענהערציג. איך האָב זיך דערוואוסט ווער זי איז. זי האָט מיר דערצעהלט איהר לעבענס-געשיכטע, וועלכע האָט נאָך פערגרעסערט מיין אינטערעס אין איהר.

פונקט ווי איהר, איז זי אויך געווען א קינד פון רייכע עלטערן און צוליעב די זעלבע אורזאַכע וואָס איהר איז זי געוואָרען א נוירס — זי איז ענטוישט געוואָרען אין ליעבע און האָט בעשלאָסען מעהר קיין גליק אין לעבען ניט צו זוכען. זי האָט קיין רעליגיעזע ערציהונג ניט בעקומען, ווייל איהרע עלטערן זיינען געווען פריידייניקער. זאָנסט וואָלט זי אריינגעטראָטען אין א מאָנאַסטיר.

דיעזע אָפענהערציגקייט צו מיר האָט פאַרטגעזעצט די ארבייט וואָס איהרע אויגען האָבען אָנגעפאַנגען. איך האָב זיך אין איהר פערליעבט און אין א קורצע צייט, האָב איך דאָס איהר ערקלעהרט. זי האָט מיר פערשטויסען, ערקלעהרענדיג, אז זי וועט צוליעב מיר מוזען פערלאָזען דאָס האָספּיטאַל. איך האָב זיך געריכט אויף אזא אַנטוואָרט, דען זי איז געווען פון יענע שטאַרקע נאטור, וואָס בייטען ניט זייערע בעשליסע. איך האָב זיך געבעטען ביי איהר, אז זי זאָל פערליעבט און אין א קורצע צייט האָב איך דאָס איהר ערקלעהרט. פיהלען צו איהר קיין וואָרט ניט צו ריידען. זי האָט מיר געגלויבט און איז פערבליעבען.

מיין ליעבע צו איהר איז אָבער דערפון ניט אָבגעקיהלט געוואָ־

רען, פערקעהרט, זי האָט זיך נאָך שטאַרקער פערנאַנדערגעפלאַ־
קערט. איך בין געווען גליקליך וואָס איך קען כאָטש אַ פּאָר מאָל
אין טאָג זיך קוויקען מיט איהרע וואונדער שעהנע אויגען, אָבוואָהל
זי פלעגט זיי אַרונטערלאָזען יעדעס מאָל וואָס מיר פלעגען זיך בעגעג־
נען. אין מיין הארצען האָט געלעבט אַ האָפנונג, אַז זי וועט מיר
מיט דער צייט איהר אויפמערקזאַמקייט שיינקען.

עס זיינען אַזוי אַוועק היבשע עטליכע מאָנאַטען. דורך דער
צייט פלעגט זי מיר צוהעלפען ביי פערשיעדענע אָפּעראַציאָנען. איך
בין געווען אַזוי גליקליך, ווען איך האָב זי געהאַט לעבען זיך!

לײדער איז מיין האָפנונג ניט פערווירקליכט געוואָרען. זי איז
געפאַלען אַן אָפּפער פון איהר פּראָפעסיאָן. זי האָט געהאַט אַ פּאַ־
ציענט וואָס איז קראַנק געווען אויף טיפוס און זי האָט זיך אָנגע־
שטעקט מיט דער זעלבער קראַנקהייט. איך האָב וועלטען איינגע־
לײגט אום איהר צו ראַטעווען. טאָג און נאַכט בין איך ביי איהר
בעט געווען. איהרע פריהעריגע לײדען האָבען אַזוי אויסגעמוטשעט
איהר קערפּער, אַז זי האָט דעם קריזיס ניט געקענט דורכמאַכען און
איז געשטאָרבען. איך בין געווען לעבען איהר אין די לעצטע מינו־
טען פון איהר לעבען. ווען זי האָט דעם טויט לעבען זיך דער־
שפּירט, האָט זי אויפגעהויבען אויף מיר איהרע אויגען און אין דיע־
זער פּאָזע האָט זי פון דעם לעבען אַבשיעד גענומען.

ער איז אויף אַ ווײלע אַנשוויגען געוואָרען און געבליעבען זי־
צען מיט אַן אַרונטערגעזונקענעם קאָפּ. נאָכהער האָט ער אין אַ
פּעסטען טאָן פאָרטגעזעצט:

— וואָס איך האָב דאַן איבערגעלעבט דאַרף איך אייך ניט דער־
צעהלען. מעהר ווי צוואַנציג יאָהר זיינען שוין פאַרביי זינט יע־
נעם אונגליקליכען טאָג און איהר אַנדענקען לעבט נאָך אין מיין האַר־
צען, איך האָב די גאַנצע צייט נאָך געפיהלט דעם צויבער פון איהרע
וואונדערשעהנע אויגען. און איך וואָלט שוין אַזוי מיינע יאָהרען
געווען אויסגעלעבט, ווען...

ער איז ווידער פלוצלונג אַנשוויגען געוואָרען. זיין געזיכט

האט געפלאמט מיט יענער רויטקייט, וואס בעווייזט זיך אויף'ן געזיכט ווען די הארץ איז איבערפולט מיט גליק... ער איז אויפגע־שטאנען און גענומען אומשפאנען איבער'ן צימער. ענדליך האט ער זיך אפגעשטעלט לעבען דער נוירס, וועלכע איז געזעסען פערזונקען אין א ים פון געדאנקען, און געזאגט מיט הארץ:

— ווען איך האב אייך דערזעהן איז אין מיר א געוואלדיגע אי־בערקעהרענעס פארגעקומען. די געפיהלען, וועלכע האבען מעהר ווי צוויי צעהנדליג יאהרען אין מיר געשלאפען, האבען ווידער ערוואכט.. און ווען איך האב זיך דערוואוסט וועגען אייער לעבענס־געשיכטע, האבען זיך דיעזע געפיהלען אין מיר אלץ שטארקער צופלאקערט. און היינט, ווען איהר האט מיר צוגעהאלפען ביי דער אפערייישאן, האבען זיי דערגרייכט די העכסטע שטופע. מיסס גארדאן, איך ליעב אייך! — האט ער געענדיגט, ריידענדיג פון טיעפען הארצען.

די נוירס האט א שטארקען ציטער געטהאן און איז געבליבען זיצען שטיל מיט אן אראפגעלאזענעם קאפ.

— איהר האט מיר גאר ניט וואס צו זאגען? — האט דער דאקטאר ווידער אנגעפאנגען נאך א ווייל שטיל שוויגען — איך וויל פון אייך הערען אן אנטווארט. אייער אנטווארט וועט בעשטי־מען, אויב איך קען נאך האפען צו זיין אמאל גליקליך, אדער ניט. איך דארף דאך אייך ניט זאגען, אז מיין גליק בעשטעהט ניט בלויז אין הייראטהען. דען דאס וואלט שוין לאנג געווען געשעהן, ווען עס וואלט אזוי געווען דער פאל. ליעבע, הייליגע, וואהרע ליעבע — אט דאס איז מיין גליק, און ביז איצט, ביז איך האב אייך ניט דערזעהן, האב איך דאס ניט געפיהלט. איהר האט מיר ווידער יונג געמאכט, א נייע, יונגע נשמה האט איהר אין מיר אריינגעגע־בען, איך ליעב אייך און וויל מיט אייך גליקליך זיין!

די נוירס האט אויף איהם אויפגעהויבען איהרע אויגען, אין וועלכע עס האבען געבלישצעט טרעהרען און געזאגט אין א ציטערענ־דע שטימע:

— אויך אין מיין הארצען איז א געוואלדיגע ענדערונג פארגע־

קומען, זינט איך האָב זיך מיט פלאָרא׳ן און ניימאַן׳ען בעקענט. זייער ערנסטע ליעבע האָט מיר אומגעקעהרט מיין פערלאָרענעם גלויבען אין גליק און הויפּטזעכליך אין מענשען, און אייער יעצטיגע ערצעהלונג האָט דיעזען גלויבען אין מיר נאָך פערפעסטיגט. איך האָב געצווייפעלט אין אמת׳ע ליעבע. דאָס, וואָס איך אליין האָב אזוי הייס און ערנסט געליעבט און אזוי שרעקליך געליטען צוליעב דעם — דאָס איז פאר מיר מעהר קיין בעוויז ניט געוועז. אָבער איך זעה, אז איך האָב א טעות געהאט, איך פיהל...

זי האָט פּלוצלונג אָבגעהאקט און אויסגעבראָכען אין א הארציגען געוויין. אין דעם דאָקטאָר׳ס אויגען האָבען זיך אויך בעוויזען טרעהרען — פריידענס־טרעהרען. ער האָט געזעהן, אז זי וועט איהם ניט פערשטויסען און נאָך שטארקער האָט ער דאָס געפיהלט... א ווײַלע האָט אין צימער געהערשט א שטילקייט — א הייליגע שטילקייט איז דאָס געוועזן. ענדליך איז דער דאָקטאָר צוגעגאנגען צו דער נוירס און אָננעהמענדיג צערטליך איהר האנד האָט ער געזאָגט אין א שטילען, זאנפטען טאָן, קוקענדיג מיט זיינע פייכטע, ליעבליכע בליקען אין איהרע אויגען אריין:

— זאָלען דיעזע יעצטיגע טרעהרען אייערע זיין דער לעצטער שמערצענס־אויסגוס און פון היינט אָן זאָלט איהר פערגעסען אָן אייער ביטערע פערגאנגענהייט און איהר זאָלט זיין גליקליך מיט דער געגענוואַרט און צוקונפט!

זי האָט ווייטער געשוויגען.

— ווי איז אייער ערשטער נאָמען? — האָט דער דאָקטאָר ווייטער געפרעגט אין דעם זעלבען זאנפטען טאָן, ניט ארויסלאָזענדיג אַלץ איהר האנד פון זיינע.

— ביטרים — האָט זי שטיל געענטפערט.

— פון היינט אָן וועל איך אייך ביי דיעזען נאָמען רופען — האָט דער ארצט ווייטער אָנגעפאנגען — ביטרים, איך ווארט אויף דיין אנטוואָרט. מיין צוקונפט איז יעצט אין דיינע הענד. אָן דיר איז אנבעלאנגט אויב איך זאָל נאָך אמאָל זיין גליקליך אָדער ניט.

אנשטאט צו ענטפערען מיט דעם מויל, האט זי געענטפערט מיט איהרע אויגען, אין וועלכע עס האט זיך יעצט אפגעשפיעגעלט א ים מיט גליק און ליעבע. דער דאקטאר האט דאס גוט פערשטאנען און ער האט א גליקליכער אויסגעשריען:

— ביטרים, איך בין יעצט דער גליקליכסטער מענש אויף דער וועלט און פאר דעם האב איך נאר דיר צו פערדאנקען! ווי א גוטער מלאך האסטו ארונטערגעשוועבט פון הימעל, אום מיר צו בעלאהנען פאר די פיעל יעהריגע ליידען מיינע! טהייערע ביטרים! איך האב ניט קיין ווערטער, אום אויסצודריקען די געפיהלען פון מיין הארצען. די גאנצע וועלט האט יעצט אין מיינע אויגען אן אנדער אויסזעהן בעקומען. ביטרים, ביזטו אויך אזוי גליקליך?

— יא! — האט זי געענטפערט, קוקענדיג אויף איהם מיט די זעלבע בליקען וואס פריהער.

ער האט איהר האסטיג א כאפ געטהאן אין זיינע ארעמס, זי פעסט צוגעדריקט צו זיך און אבגעפרעסט א לאנגען, הייסען קוש אויף איהרע ליפען. זי האט איהם אויך מיט דעם זעלבען אפגעענטפערט.

— קום אריין צו ניימאן'ען! — האט דער דאקטאר געזאגט מיט פרייד — איך וועל זיי אלעם דערצעהלען און זיי וועלען אונז די ערשטע גליק ווינשען.

די נוירם איז געבליבען שטעהן פערשעהמט.

— וואס שעהסטו זיך, נארעלע? — האט ער צוגעטוליעט זיין געזיכט צו איהר פנים — היינט נאך וועלען דאס אלע וויסען, די גאנצע וועלט וועט היינט פון אונזער גליק וויסען. טעלעגראפיר גלייך וועגען דעם צו דיינע עלטערען, איך וועל אויך מיין פאמיליע דאס לאזען וויסען. קום!

ער האט איהר לייכט אויפגעהויבען און זי צוגעטראגען צו דער טהיר.

— איך וועל שפעטער אהין אריינקומען — האט זי זיך געבעטען מיט א פערשעהמטען שמייכעל אויף איהרע ליפען.

— ניין, איך וויל ניט — האָט ער קאפּריזנע געענטפערט — איך וויל אַז מיר זאָלען געהן צוזאמען.

דאָס זאָגענדיג האָט ער געעפענט די טהיר און איז מיט איהר אַרויס אין קאָרידאָר.

אריינקומענדיג צו ניימאן'ען, האָט דער דאָקטאָר געזאָגט אין א געמאכטען ערנסטען טאָן:

— ביטריס פאָהרט היינט אהיים.

— ווער פאָהרט היינט אהיים? — האָט פלאָרא געפרעגט פער־וואונדערט, ניט פערשטעהענדיג וואָס ער מיינט.

— איך מיין מיסס גאָרדאָן — האָט דער אַרצט אַ זאָג געטהאָן ווי פערשעהמט — איהר ערשטער נאָמען איז ביטריס.

— אַז איהר ווייסט שוין איהר ערשטען נאָמען, פאָהרט זי שוין ניט אהיים — האָט ניימאן געזאָגט אין אַ שטיפערישען טאָן — ניט וואהר, פלאָרא — האָט ער זיך געווענדעט צו זיין געליעבטע.

די נוירס איז געשטאַנען ביי דער טהיר שטאַרק פערשעהמט. דער דאָקטאָר איז צוגעגאַנגען צו איהר, זי אָנגענומען פאר די האנד און געזאָגט:

— מילא, דו זעהסט דאָך אַז מען קען זיך פאר די חברה ניט אויסהיטען, טאָ לאָמיר זיי זאָגען דעם אמת.

— איהר דאַרפט שוין גאָר ניט זאָגען! — האָט פלאָרא א פרעהליכע אויסגעשריען — איך האָב דאָס נאָך נעכטען, עהער־נעכ־טען געוואוסט.

און צולויפענדיג צו די נוירס, האָט זי זי גענומען קושען, זאָ־גענדיג:

— איך ווינש אייך גליק! אָה, איך בין יעצט אזוי גליקליך. ביז יעצט האָב איך זיך מיט אייער אַלטען ארומגעקריעגט, אָבער פון יעצט אָן וועלען מיר שוין לעבען בשלום. ער איז אפילו ניט מיט אַלעמען... אָבער איך האָף, אַז איהר וועט איהם מאכען פאר א לייט.

דאָן האָט זי זיך געווענדעט צום דאָקטאָר, וועמעס געזיכט עס האָט יעצט געשטראַהלט מיט גליק און געזאָגט, רייצענדיג זיך מיט איהם:

— אהא, האָב איך אייך געזאָגט, אז איך וועל זיך שוין מיט אייך אָפּרעכענען פאַר די גאַנצע צייט וואָס איהר האָט זיך גערייצט מיט מיר! איהר וועט נאָך ווייטער אָפּלאַכען פון ליעבע? איהר וועט נאָך ווייטער זאָגען, אז אלע פערליעבטע זיינען משוגעים?

— איך האַלט זיך נאָך אַלץ ביי דער זעלבער מיינונג — האָט דער דאָקטאָר שמייכלענדיג געענטפערט — איך בין אָנגעשטעקט גע־וואָרען פון אייך...

ניימאַן איז צוגעגאַנגען צו דער נוירס און, אויסשטרעקענדיג צו איהר די האַנד, האָט ער געזאָגט אין א ריהרענדען טאָן:

— נעהמט אויך צו מיין גליקס־וואונש. זאָל דאָס גליק אייךביידען בעגלייטען אויף יעדען טריט און שריט.

נאַכהער האָט ער זיך געווענדעט צום דאָקטאָר און געזאָגט:

— אייך האָב איך פאַר מיין גליק צו פערדאַנקען און מיין גאַנ־צען לעבען וועל איך אייך דאַנקבאַר זיין — איך און פלאָרא. אונזער גליק איז יעצט נאָך פיעל שטאַרקער געוואָרען דערמיט וואָס איהר זייט אויך גליקליך.

דער דאָקטאָר האָט ניימאַן'ען א כאַפּ געטהאָן אין זיינע אַרעמס און איהם געגומען קושען, זאָגענדיג אין א טאָן, פול מיט העכסטער פרייד און גליק:

— לאָמיר אַלע זיין גליקליך. מיר זיינען דאָס אַלע ווערטה. אַלע האָבען מיר גענוג געליטען אין לעבען און יעצט האָט אונז דאָס שיקזאַל בעלאָהנט, גוט בעלאָהנט. ניימאַן, אין דיזען פייערליכען מאָמענט וויל איך פון דיר, אז דו זאָלסט מיר פאַרשפּרעכען איין זאַך: איך וויל, אז דו זאָלסט מיר מעהר ניט בעטראַכטען אַלס א העכערען פון דיר, נור אַלס דיינעם גלייכען, אַלס דיינער א פריינד און דו זאָלסט מיר ערלויבען צו זאָרגען פאַר דיר, איך זאָל דיר בעזאָרגען מיט א גו־טע בעשעפטיגונג. פערשפּרעכסטו דאָס מיר?

— יא — האָט ניימאַן געענטפערט.

— אָט אזוי ביזטו א וואוילער יונג! — האָט דער דאָקטאָר איהם ליעבליך געקלאַפּט איבער די פּלייצע — אזוי האָב איך דיך ליעב.

דאָן האָט ער זיך געווענדעט צו פלאָרא'ן, זאָגענדיג אין א בעפעהלענדען טאָן:

— מיסס זינגער, דו וועסט אזוי גוט זיין זיך צוגרייטען צו דער רייזע. איך וועל דיך אהיים פיהרען מיט מיין אָטאָמאָביל.

— איהר וועט דאָך בלייבען ביי אונז? האָט פלאָרא זיך געווענדעט צו דער נוירס.

מיסס גאָרדאָן האָט צוגעשאָקעלט מיט'ן קאָפּ אויף יאָ.

פלאָרא האָט זיך געזעגנט מיט ניימאן'ען, און איז ארויס, צוזאמען מיט דעם דאָקטאָר און די נוירס.

דרייצעהנטער קאפּיטעל.

ווען דער אָטאָמאָביל האָט זיך אָפּגעשטעלט פאר די זינגערס הויז, איז פלאָרא פּלוצלונג געוואָרען אומעטיג. דעם גאנצען וועג האָט זי געשטיפּט, געלאכט, אָבער ווי זי האָט דערזעהן איהר וואָהנונג, האָט די הארץ גענומען אין איהר קלאַפּען.

צוקומענדיג צו דער טהיר, האָט אין פלאָרא'ן די הארץ נאָך האַסטיגער גענומען קלאַפּען. זי האָט זיך בעהאַלטען אונטער דער נוירס' פּלייצע.

— זאָג, ביטרים, איז זי ניט קיין נאר? — האָט דער דאָקטאָר זיך געווענדעט צו זיין געליעבטע — זעה נאָר ווי זי ציטערט... און דאָס האַלט זיך נאָך פאר א העלדין. מען דאַרף איהר אריינפיהרען אין איהר אייגען הויז אריין, פּונקט ווי א סקוהל קינד, ווען עס פארפעהלט א פּאָר טעג צו קומען אין סקוהל און די מוטער פיהרט עס אריין צום טיטשער.

דאָס זאָגענדיג האָט ער א דריק געטהאָן דאָס עלעקטרישע גלעקעל אין טהיר.

פון אינעווייניג האָט זיך געהערט טריט און באַלד האָט זיך די טהיר געעפענט און עס האָט זיך בעוויזען מיסעס זינגער, וועלכע האָט זיך מיט טרעהרען ארויפגעוואָרפען אויף די טאָכטער און זי גענומען קושען.

— ווער איז דאָס דאָרט — האָט זיך געהערט פון א ווייטערן צימער זינגער'ס בייזע שטימע.

— געה אריין צום פּאפּאַ, פלאָרא־לעבען — האָט די מוטער צו איהר געזאָגט אין א נערוועזען, פערשטיקטען קול, אויסווישענדיג שנעל די טרעהרען פון די אויגען — און זעה, אז דו זאָלסט איהם ניט ברייננגען אין כעס אריין. מיט גוטען וועסטו ביי איהם אלעס פועל'ן. פרענק איז אויך דאָ.

דערהערענדיג אז פרענק איז דאָ, האָט פלאָרא א דערשראָקענע גענומען לויפען צוריק. אָבער דער דאָקטאָר האָט איהר אָנגעכאפּט און, האַלטענדיג זי פעסט, געזאָגט צו איהר.

— פלאָרא, דו ביזט משוגע? האָסט פערגעסען וואָס מיר האָבען גערעדט? איך בין דאָך דאָ.

— לאָזט מיר געהן! — האָט פלאָרא מיט אנגסט זיך ביים דאָקטאָר געבעטען, וועלענדיג זיך ארויסרייסען פון זיינע הענד — איך וויל זיך מיט איהם ניט בעגעגענען!

זינגער איז אריינגעקומען אין קאָרידאָר. דערזעהענדיג פלאָרא'ן און די איבעריגע געסט, האָט ער א זאָג געטהאָן אין א שטעכיגען טאָן:

— זעה נאָר, זעה נאָר ווענען איך זעה! א גאסט, כ'לעבען! נו, וואָס שטעהסטו עפּעס ביי דער טהיר?

די פרוי איז צו איהם צוגעגאנגען און עפּעס געשעפּטשעט צו איהם. זינגער האָט איהר בייז אָבגעשטויסען פון זיך און ווידער אָנגעפאנגען אין דעם זעלבען טאָן וואָס פריהער:

— וואָס האַלט איהר זי, דאָקטאָר? אז זי וויל געהן, זאָל זי געהן.

דער דאָקטאָר האָט יעצט אָפּגעלאָזען פלאָרא'ן, איז צוגעגאנגען צו זינגער'ן און געזאָגט אין א פריינדליכען טאָן:

— מיסטער זינגער, איז דאָס דער וועג?..

זינגער האָט איהם אָבער ניט געלאָזען ריידען, צושרייענדיג זיך אויפ'ן קול:

— שתדלנים האָט זי זיך מיטגעבראַכט! זאָל זי געהן צוריק וואו זי איז געווען ביז יעצט. איך וויל מעהר פון איהר ניט וויסען!

— האָב בושה, עס איז דאָך דאָ א פרעמדע פּערזאָן — האָט זיך די פרוי געבעטען ביי דעם אויפגערייצטען מאַן.

זינגער האָט איהר ווידער אָפּגעשטויסען פון זיך און נאָך העכער געשריען:

— איך וויל זי מעהר אין מיין הויז ניט האָבען. איך האָב שוין גענוג חרפּות און בושות פון איהר געהאַט, זאָל זי געהן!

די געשרייען האָבען אריינגעבראַכט פרענק'ען, וועלכער איז געווען זעהר צוטראָגען. דערזעהענדיג איהם, האָט זינגער געזאָגט מיט א שטעכיגען שמייכעל:

— אָט איז זי דאָך דאָ! אבי דו האָסט זיך געזאָרגט, אז זי וועט ניט קומען!

— מיסטער זינגער! — האָט פרענק איהם אָנגעכאַפּט פאר די האנד.

אָבער זינגער האָט איהם אויך אָבגעשטויסען פון זיך, זאָגענדיג:

— זי טאָר אין מיין הויז זיך ניט געפינען, אויב זי וועט ניט אויפ'ן שטעל צוזאָגען, אז זי וועט מעהר מיט יענעם טרעמפּ קיין ביזנעס ניט האָבען!

דער דאָקטאָר איז צוגעגאנגען צו פלאָרא'ן און איהר עפּעס געזאָגט אויפ'ן אויער, נאכהער איז ער צוגעגאנגען צו זינגער'ן און געזאָגט אין א שארפען טאָן:

— מיסטער זינגער, איך וויל אייך בלויז זאָגען עטליכע ווערטער און איך בעט אייך איהר זאָלט מיר אויסהערען. געדענקט גוט, איהר וועט בעדויערען פאר אייער יעצטיגע האנדלונג. טאָמער געהט פלאָרא יעצט אוועק פון דאנען, וועט זי זיך מעהר צו אייך ניט אומקעהרען צוריק. איך וועל איהר ניט לאָזען. איך האָב אייך בעטראַכט פאר א קלוגען, פּראַקטישען מענשען, איך זעה אָבער, אז איך האָב א טעות געהאַט.

— איז דאָס אלעס וואָס איהר ווילט מיר זאָגען? — האָט זינגער געזאָגט, קריצענדיג מיט די צייהן.

— שלאָגט מיר ניט איבער, וועל איך ענדיגען — האָט דער אַרצט גענטפּערט — איך וויל אייך זאָגען, אז איך האָב ערוואַרטעט פון אייך א פערנינפטיגערע האנדלונג.

— איך וויל ביי אייך ניט פרעגען ווי אזוי איך דאַרף האנדלען — האָט זינגער בייז א בורטשע געטהאָן.

— און איך וויל אייך חלילה ניט צווינגען, איהר זאָלט פאָלגען מיין ראטה — האָט דער דאָקטאָר געענטפערט — אלס פריינד אָבער וואָרען איך אייך, אז איהר וועט שפּעטער חרטה האָבען. איהר האָט נאָך יעצט צייט צוריקצוציהען אייערע ווערטער, און פלאָרא וועט דאָ פערבלייבען.

— איך האלט אייך מעהר פאר קיין פריינד ניט — האָט זינגער נאָך שטאַרקער געליאַרעמט — איהר זייט אין אלעם שולדיג — איהר און ניט קיין אנדערער. הלואי וואָלט איהר דאמאָלס מיין טעכטעריל ניט געווען דעם לעבען געראטעוועט, וואָלט מיר יעצט פיעל בעסער געווען. איך וואָלט שוין געווען געהאט פערגעסען אָן איהר און איך וואָלט פערשפּאָרט יעצט צו האָבען חרפות און בושות. נעכטען בין איך געווען קאָלעקטען רענט, האָבען אלע טענענטס מיר געפרעגט: „מיסטער זינגער, עס איז אמת וואָס די צייטונגען האָבען געשריבען וועגען אייער טאָכטער?“ איך האָב דאן געפיהלט, אז ווען עס וואָלט זיך פאר מיר א גרוב געווען געעפענט, וואָלט איך אהין אריינגעשפּרונגען. ווארום האָסטו מיר מיין פּנים פערשוואַרצט? ! — איז ער מיט אויפגעהויבענע פויסטען צוגעלאָפען צו דער טאָכטער.

דער דאָקטאָר האָט איהם פעסט אָנגעכאפּט פאר ביידע הענד און מיט כעס געשריען:

— איהר וועט ניט וואגען אויף איהר א האנד ארויפצולייגען, איהר הערט? פלאָרא האָט ניט געוואָלט אהיים געהן, אָבער איך האָב איהר געבעטען און זי האָט עס מיר צוליעב געטהאָן. ווען איהר גיט איהר אָבער אזא ברוך הבא, געהט זי שוין אוועק און איהר וועט זי מעהר אין אייער הויז ניט זעהען.

— טהוט עס מיר צוליעב, מיסטער זינגער! — האָט פרענק

מיט אנגסט געזאָגט — פערצייהעט איהר און איהר וועט זעהען, אז אַלעס וועט זיין אַלל־רייט!

פלאָרא האָט יעצט אין א שארפען, שטאַלצען טאָן א זאָג גע־טהאָן:

— איך פערלאנג ניט קיין פערצייהונג, וואָרים איך בין קיין שום פערברעכען ניט בעגאנגען.

און צוגעהענדיג נעהנטער צום פאָטער, האָט זי צוגעגעבען, קור־קענדיג איהם שארף אין די אויגען אריין:

— פאַפאַ, דו ביזט יעצט אויפגערעגט און איך קען דארום צו דיין פערשטאַנד ניט ריידען. איך וועל דארום ריידען צו דיין הארץ. ווילסטו אז דיין קינד זאָל זיין גליקליך אָדער אונגליקליך? איך בין שוין מעהר ניט קיין קינד, מיינע האנדלונגען זיינען ניט קיין לייכט־זיניגע. דו ווילסט עס יעצט ניט בעגרייפען, אָבער שפּעטער וועסטו חרטה האָבען פאר די אלע ליידען וואָס דו פערשאפסט מיר. מיין פריינד, דאָקטאָר סטענטאָן, קענענדיג מיר גוט, האָט ריכטיג ער־קלעהרט, אז אויב איך געה יעצט אוועק פון דיר, וועסטו מיר שוין מעהר ניט זעהען פאר דיינע אויגען. איך בעט זיך ניט ביי דיר, אז דו זאָלסט מיר ערלויבען דאָ צו בלייבען. איך האָב וואו צו זיין, און עס איז מיר דאָרט אזוי גוט ווי ביי דיר. מיר האָט אויך ניט אהיים געבראכט דיין רייכטהום. איך דארף קיין רייכטהום, איך בין גליקליך און דאָס שטעהט ביי מיר העכער ווי די גרעסטע עשירות פון דער וועלט. איך בין אָבער אהיים געקומען, ווייל איך האָב גע־דיינקט, אז דו ליידעסט וואָס איך בין אין דער פרעמד, און איבער־הויפּט די מאמע.

זי איז צוגעלאָפען צו דער מוטער און אויסגעבראָכען אין א הארציגען געוויין.

פלאָרא׳ס רייד האָבען אויף דעם פאָטער געמאכט א שטארקע ווירקונג. ער איז יעצט געווען בלאס ווי קאלך און עס איז קענטיג געווען, אז ער פיהרט אָן מיט זיך אן אינערליכען קאמפף. דער טאָכטער׳ס ווערטער האָבען ווירקליך געטראָפען זיין פאָטערליכע

הארץ. פון דער אנדער זייט האָט אָבער זיין דעספּאָטישער כּאראק־טער זיך ניט געוואָלט בויגען.

— מאיר, וואָס ווילסטו פון קינד האָבען? וואָס מוטשעסטו זי? זי האָט דאָך שוין באלד קיין כח ניט! — האָט מיסעס זינגער מיט טרעהרען זיך געבעטען ביים מאַן.

— שאַראַפּ! — האָט זינגער צו איהר אויסגעלאָזען דעם כּעס, טופּענדיג ווילד מיט די פיס — מען פרעגט ביי דיר ניט, דו אַלטע בהמה!

— קום, פלאָרא לעבען! — האָט די מוטער מיט ביטערע טרעה־רען געזאָגט צו דער טאָכטער — איך וועל דאָ אָהן דיר ניט בלייבען. זאָל ער אַלעמען פון הויז פערטרייבען. איך וועל מיט דיר מיטגעהן. מיינע טעג זיינען שוין סיי ווי סיי געצעהלטע. אז איך האָב אויס־געהאַלטען די פּאָר טעג וואָס דו ביזט דאָ ניט געווען, בין איך פון אייזען. איך וואונדער זיך וואָס איך לעב נאָך. קום מיין קינד און זאָל ער דאָ בלייבען!

— ענטשולדיגט מיר, מיסטער זינגער וואָס איך מיש זיך אריין — איז מיסס גאָרדאָן צו איהם צוגעגאנגען און געזאָגט אין א פריינד־ליכען טאָן — איך בין דאָ א פרעמדע. איהר זעהט מיר ערשט דאָס ערשטע מאָל. איך קען זיך אָבער ניט בעהערשען און איך מוז אייך אויפמערקזאם מאכען, אז איהר האנדעלט זעהר ניט ריכטיג. איך קען זיך מיט אייער טאָכטער אין גאנצען עטליכע טעג און איך קען אייך זאָגען, אז איך האָב איהר אזוי ליעב בעקומען, ווי זי וואָלט געווען מיינע א שוועסטער. איהר דאַרפט זיין שטאָלץ און גליקליך מיט איהר און צום סוף פיינינגט איהר זי. בעדענקט זיך, מיסטער זינגער, און מאכט ניט קיינע סקאנדאַלען, דען איהר וועט עס זיכער שפּעטער בעדויערען.

— זי איז אין דעם אַלעם שולדיג, ניט איך — האָט ער געענטפערט אין א ווייכען טאָן, אָן וועלכען עס איז קענטיג געווען, אז ער איז בערייט אַלעס נאָכצוגעבען.

— מיר וועלען שפּעטער וועגען דעם ריידען — האָט די נוירס ווייטער געזאָגט מיט דער זעלבער פריינדליכקייט — איך וועל דאָ

פערבלייבען מיט אייער טאָכטער און מיין בעסטע פריינדין, אויב איהר האָט נאַטירליך ניט דאַגעגען.

— איך טרייב חלילה קיינעם ניט פון הויז — האָט זינגער גע־זאָגט נאָך אין א ווייכערען טאָן און עס איז שוין גאָר ניט קענטיג גע־ווען, אז מיט א פּאָאָר מינוט צוריק איז ער געווען מלא רציחה — יע־דער אנשטענדיגער מענש איז ביי מיר א ליעבער גאַסט.

— איך האָף, אז איהר וועט ניט ענטווישט ווערען וואָס אנ־בעלאַנגט מיין אנשטענדיגקייט — האָט די נוירס ווייטער גערעדט, וועהרענד א זיסער שמייכעל האָט געשוועבט איבער איהר סימפּאַ־טישע געזיכט — דאָס קען אייך דער דאָקטאָר בעשטעטיגען — האָט זי געוואָרפען א ליעבליכען בליק אויף דעם ארצט — און אויב איהר נעהמט מיך צו אלס גאַסט, ווילט איהר דאָך מיר ניט עמפּפאַנגען דאָ אין קאָרידאָר...

—ביטע, ערלויבט ווייטער — האָט זינגער מיט א פערשעהמטע מינע אָנגעוויזען מיט דער האַנד אויף דעם צימער, וואָס איז געווען דער נעהענטסטער פון קאָרידאָר.

— איהר מיינט דאָך ניט בלויז מיר אליין — האָט מיסס גאָר־דאָן ווידער ליעבליך געשמייכעלט.

— וואָס האָט מען זיך עפּעס דאָ אָוועקגעשטעלט! — האָט זינגער בלומרשט זיך צושריען, אָבער עס איז קענטיג געווען, אז דער פריהעריגער כעס איז שוין יעצט אין גאַנצען פון איהם פערשוואונ־דען.

— כא, כא, כא! — האָט דער דאָקטאָר אויסגעבראָכען אין א פרעהליכען, הארציגען געלעכטער — דאכט זיך, מיסטער זינגער איז שוין ניט קיין יונגערמאַנטשיק און דאָך קען נאָך א פריילין אויף איהם האָבען אן איינפלוס? — האָט ער זיך געווענדעט צו דער ווירטהין, וועלכע איז יעצט געווען גליקליך וואָס איהר מאַן האָט זיך ענדליך געלאָזען איבערבעטען.

זינגער איז א פערשעהמטער אריין אין צימער. דער דאָקטאָר האָט א כאַפּ געטהאָן זיין געליעבטע אונטער'ן אָרעם און זי וואָרעם צוגעטוליעט צו זיך, אונטער דעם צווייטען אָרעם האָט ער אָנגע־

נומען פלאָרא׳ן, און זיי זיינען אויף אריין אין דעם זעלבען צימער. פרענק איז געווען זעהר ערביטערט. ער איז עפעס געווען שטאַרק אונצופריעדען פון זיין כלה׳ס נייע פריינדין. קיינער האָט איבער דעם הארטען, שטאָלצען זינגער׳ן ניט געקענט האָבען קיין איינפלוס, נאָר זי — האָט ער געטראכט — און זיין הארץ האָט געשראָקען, אז זי זאָל ווייטער איהר איינפלוס איבער איהם ניט אויסאיבען... א טיעפע פיינדשאפט האָט ער געפיהלט צו דיעזער אונבעקאנטער פריילין.

דער דאָקטאָר האָט פאר אלעמען פאָרגעשטעלט מיסס גאָרדאָן און נאכהער זיי ערקלעהרט, אז דאָס איז זיין צוקינפטיגע לעבענס־בעגלייטערין. דיעזע נייעס האָט אריינגעגעבען נאָך מעהר פרעה־ליכקייט אין דער אלגעמיינער שטימונג. זינגער און זיין פרוי האָ־בען דעם דאָקטאָר און זיין געליעבטע געוואונשען גליק, פרענק האָט זיי אויך גראטולירט, אָבער אין זיין הארצען האָט זיך אלץ מעהר פערשפרייט דער ביטערער געפיהל, ער האָט זיך אלץ מעהר געשראָ־קען, אז ער וועט פלאָרא׳ן ענדליך פערלירען.

— וואָס ביזטו ניט מכבד עפעס די געסט? — האָט זינגער אין א פרעהליכען טאָן א זאָג געטהאָן צו דער פרוי, און ווענדענדיג זיך צו דעם דאָקטאָר און מיסס גאָרדאָן, האָט ער צוגעגעבען — זיצט, ביטע!

מיסעס זינגער איז ארויסגעגאנגען. פלאָרא איז איהר נאָכ־געלאָפען, ערקלעהרענדיג, אז זי וועט איהר העלפען.

דער דאָקטאָר האָט זיך אוועקגעזעצט. זעהענדיג ווי פרענק איז צוטראָגען, האָט ער צו איהם געזאָגט:

— ווארום זיצט איהר ניט?

— איך מוז אוועקגעהן — האָט פרענק געענטפערט אין א נער־וועזען טאָן.

— וואו דארפסטו דאָס פלוצלונג געהן? — האָט זינגער איהם געפרעגט.

— איך דארף אטענדען געוויסע זאכען — האָט פרענק אונגע־דולדיג געענטפערט.

— בלייב דאָ, וועסט שפּעטער אַטענדען — האָט זינגער צו איהם געזאָגט אין אַ בעפעהלענדען טאָן.

פרענק האָט זיך ניט ווילענדיג אָוועקגעזעצט.

מיסעס זינגער איז אַריינגעקומען, טראָגענדיג אויף אַ טאַץ ליקער און ווייך. נאָך איהר איז נאָכגעגאַנגען פלאָרא, וועלכע האָט אויך געטראָגען אויף אַ טאַץ געבעקס. זינגער האָט געהייסען פלאָרא'ן זי זאָל זיך אַוועקזעצען. ער האָט אָנגעגאָסען אַ גלעזעל ווייך און געטרונקען אַ טאָאַסט פאַר דעם געזונד פון דעם דאָקטאָר און זיין געליעבטע. דאַן האָט פלאָרא דאָס זעלבע געטהאָן. זי איז געוועזען מונטער, פרעהליך. איהר הארץ איז יעצט געוועזען פול מיט האָפנונג, אַז דער פאָטער וועט מעהר ניט שטערען איהר גליק.

די פרעהליכע שטימונג איז אָבער באַלד געשטערט געוואָרען. עס איז געקומען די רייהע אויף פרענק'ען. זינגער האָט אָנגעגאָסען אַ גלעזעל ווייך און עס איהם דערלאַנגט. פרענק האָט זיך האַסטיג אויפגעשטעלט. זיין געזיכט איז געוועזען בלייך ווי קאַלך און אין זיינע אויגען האָט זיך אַ ווילדער כעס אָבגעשפּיעגעלט. אין אַ פערשטיקטע שטימע האָט ער אָנגעפאַנגען, ריידענדיג די גאַנצע צייט צום דאָקטאָר:

— איך ווינש אייך גליק אין דעם נייעם שריט וואָס איהר נעהמט יעצט אין לעבען. איך וועל זיך בענוצען מיט דער געלעגענהייט און וועל אייך זאָגען אַ פּאָאָר זייטיגע ווערטער: דאָקטאָר, איהר זייט יעצט גליקליך, בעט איך אייך, איהר זאָלט ניט צושטערען מיין גליק. איהר דאַרפט שוין יעצט פיהלען ווי עס פיהלט איינער וואָס געפינט זיך אין מיין לאַגע. איך האָב שוין גענוג וועגען דעם גערעדט מיט אייך. איך בעט אייך בלויז...

— זעץ זיך אַוועק, פרענק! — האָט זינגער אויסגעשריען, אַ קלאַפּ טהוענדיג מיט דער האַנד אָן טיש — יעצט איז ניט דער פּלאַץ וועגען דעם צו ריידען.

פרענק האָט זיך אַוועקגעזעצט מיט דער געהאָרכזאַמקייט פון אַ גוט קינד.

דער דאָקטאָר האָט זיך אויפגעשטעלט און געזאָגט אין א ליעב־ליכען טאָן, ווענדענדיג זיך צו אלע אנוועזענדע:

— פון טיעפען הארצען דאנק איך אייך, מיינע פריינדע, פאר אייערע ערנסטע און פריינדליכע צוואווינשונגען. און יעצט וועל איך אייך, מיסטער פרענק, ענטפערען אויף אייערע רייד — האָט ער זיך געווענדעט צו פלאָרא'ס חתן, וועלכער איז יעצט געוועזן נאָך מעהר צוטראָגען, ווי פריהער — איך האָב אייך שוין ניט איינמאָל ערקלעהרט, אז פלאָרא האנדעלט דאָ ווי איהרע אייגענע געפיהלען דיקטירען איהר. פלאָרא בעזיצט איהר פאָטער'ס פעסטען, אונ־בויגזאמען כאראקטער און אין דיעזער הינזיכט קען קיינער אויף איהר ניט ווירקען. קיינער וועט ניט לייקענען, אז איהר ליידעט און מען פיהלט צו אייך סימפאטהיע, אָבער צו דער זעלבער צייט נעהמט מען אויך אין אנבעטראכט פלאָרא'ן. זי האָט אויך א הארץ... קורץ, איך וויל, אז איהר זאָלט פארשטעהן, אז עס איז דאָ קיינעם ניט צו בעשולדיגען.

— איך וויים אָבער! — איז פרענק ווידער האסטיג אויפגע־שפרונגען — אז פלאָרא...

זינגער האָט איהם ווידער ניט געלאָזען ריידען, זאָגענדיג:

— איך וועל קיינעם יעצט ניט ערלויבען מעהר וועגען דער אנ־געלעגענהייט קיין וואָרט צו ריידען. מיר וועלען נאָך האָבען גענוג צייט וועגען דעם צו שמועסען.

— מיסטער זינגער האָט אבסאָלוט רעכט — האָט דער דאָק־טאָר זיך אָבגערופען — לאָזט דאָס איבער צו דער צייט. אז יעדער צד קאָכט זיך, קען מען צו קיין שלום ניט קומען. מיט גוטען, מיט איבערלייגונג קען מען פיעל מעהר אויפטהאָן אין אזעלכע אנגעלע־גענהייטען.

פלאָרא, וועלכע איז די גאנצע צייט וואָס פרענק און דער דאָק־טאָר האָבען גערעדט געזעסען ערנסט פערטראכט, האָט זיך געווענ־דעט צום פאָטער, ער זאָל איהר ערלויבען צו זאָגען בלויז א פאָר ווער־טער. זינגער האָט איהר ניט געוואָלט ערלויבען, אָבער אויף דער ביטע פון דעם דאָקטאָר, מיסס גאָרדאָן און זיין פרוי ,האָט ער ענד־

ליך איינגעוויליגט, בעמערקענדיג איהר, אז קיין לאנגען „ספיטש" זאָל זי ניט האלטען. זי האָט זיך ניט אויפגעשטעלט און אָנגעפאנגען אין א געלאסענעם טאָן:

— פאפא, דו האָסט מיר ביז יעצט ניט געגעבען קיין געלעגענהייט, איך זאָל פאר דיר מיין הארץ עפענען, די בעגרייפסט דארום מיר ניט און דיינקסט, אז איך האנדעל ניט ריכטיג.

— איך האָב דאָך געזאָגט, אז איך וועל מעהר וועגען דעם יעצט ניט ערלויבען צו ריידען — איז זינגער שוין געוואָרען אין כעס און ניט געלאָזען די טאָכטער ענדיגען, — איך האָב געדיינקט, אז דו ווילסט עפּעס אנדערש זאָגען.

— טאָ לאָז זשע מיר ענדיגען — האָט פלאָרא זיך געבעטען ביים פאָטער.

— וועגען דעם קיין איין וואָרט ניט! האָט זינגער מיט כעס געקלאפּט אין טיש אריין.

— איך וויל בלויז זאָגען צו פרענק'ען א פּאָר ווערטער — האָט פלאָרא זיך ווייטער געבעטען ביי איהם.

— קיין איין וואָרט ניט יעצט! וועסט נאָך מיט איהם רייי־דען — האָט זינגער אליץ ניט געוואָלט נאָכגעבען.

— דער פּאפּא האָט רעכט — האָט מיסס גאָרדאָן געזאָגט צו פלאָרא'ן — לאָזט דאָס איבער אויף אן אנדערם מאָל.

דער דאָקטאָר האָט זיך אויפגעשטעלט, ערקלעהרענדיג, אז ער מוז שוין אוועקגעהן. פרענק האָט זיך אויך אויפגעהויבען און געזאָגט צום דאָקטאָר, אז ער געהט מיט איהם.

— און וואָס מאכט עפּעס אייער פּאציענט, איך מיין ניי־מאן'ען? — האָט זינגער געפרעגט ביים דאָקטאָר.

אין פלאָרא'ן האָט יעצט די הארץ גענומען טאנצען פון שמחה, הערענדיג אז דער פאָטער אינטערעסירט זיך מיט איהר געליעבטען און זי האָט זיך געוואונדערט, ווי עס קומט צו איהם אזא פּלוצליכע ענדערונג. אָבער גאנץ אנדערש האָט פרענק יעצט געפיהלט. איהם האָבען זינגער'ס ווערטער געשטאָכען ווי געגליהטע שפּיזען און ער האָט זיך אויך געוואונדערט פון וואנען עס קומט צו דיזען הארטען

מענשען אזא שנעלע ענדערונג. ער האָט דאָך ביז יעצט ניימאַן'ס נאָמען אויף זיינע ליפּען ניט געוואָלט ארויפּברייננגען. אנדערש ווי „טרעמפּ" האָט ער איהם ניט גערופען, און טאקע דאָ האָט ער איהם פריהער מיט דעם זעלבען נאָמען אָנגערופען. ער האָט געקוקט אויף דעם ווירטה מיט בייזע, שטעכיגע בליקען.

— ער איז אָלל־רייט — האָט דער דאָקטאָר געענטפערט, זייענדיג אויך איבערראַשט פון זינגער'ס פראגע — ער געהט שוין ארום און די טעג וועט ער פערלאָזען דעם האָספּיטאַל.

— איהר ווייסט וואָס איך האָב בעשלאָסען — האָט זינגער ווייטער געזאָגט — ער בעקומט פון מיר דריי הונדערט דאָללאַר און זאָל ער זיך געהן געזונטערהייד.

פלאָרא האָט אויפגעציטערט. איהר געזיכט איז פלוצלונג בלייך געוואָרען און די פריהעריגע פרייד איז מיט אמאָל פערשוואונדען פון איהר הארצען. זי האָט עפּעס געוואָלט זאָגען, אָבער דער דאָקטאָר האָט צו איהר א וואונק געטהאָן, אז זי זאָל שווייגען און אליין האָט ער געזאָגט:

— מיסטער ניימאַן וועט ביי אייך קיין איין סענט ניט נעהמען. איהר האָט זיך דאָך שוין איבערצייגט, אז ער וויל קיין געלד ניט, און ער נייטיגט זיך ניט אין קיין געלד. איך וועל איהם נאָך היינט בעזאָרגען מיט א גוטען דזשאָב. ער וועט ווערען א רעפּאָרטער פון א גרויסע ענגלישע צייטונג און ער וועט בעקומען גוטע ווייזשעס.

זינגער'ס יעצטיגע ווערטער האָבען פרענק'ען זעהר דערפרעהט, ער האָט געזעהן, אז ער האָט פריהער א טעות געהאט, ווען ער האָט געדיינקט, דאָס פלאָרא האָט דעם פאָטער אויף איהר זייט און ער האָט זיך אָבגערופען אין א וואזשנעם טאָן, ווענדענדיג זיך צום דאָקטאָר:

— נישט־קשה, ער וועט נעהמען די דריי הונדערט דאָלאַר, און איך וועל איהם אויך געבען אזוי פיעל — האָט ער נאָך מיט מעהר וואזשנעקייט צוגעגעבען — זעקס הונדערט דאָלאַר איז א שעהנע סומע געלד. ער איז גאָר ניט אזא נארר, אז ער זאָל זיך ווארפען מיט געלד.

פלאָרא איז יעצט נאָך מעהר אויפגערעגט געוואָרען, זי האָט ווידער געוואָלט עפּעס זאָגען, אָבער דער דאָקטאָר האָט איהר דאָס מאָל אויך געגעבען א בעפעהל אויפ׳ן וואונק, אז זי זאָל שווייגען און ער האָט זיך אָבגערופען:

— אויך אייער געלד וועט מיסטער ניימאַן ניט נעהמען. איהר קענט איהם ניט, מיסטער פרענק. ניט נאָר זעקס הונדערט דאָלאַר, זאָנדערען זעקס הונדערט טויזענד דאָלאַר וועט ער ניט נעהמען. זיין שטאָלץ, זיין מענשען ווירדע איז ביי איהם טהייערער פון מיל־יאָנען.

— א שטאָלצער קבצן — האָט פרענק מיט א שטעכיגען שמייכעל בעמערקט.

— ריכטיג, אזוי איז ער טאַקע — האָט דער דאָקטאָר צוגע־שאָקעלט מיט׳ן קאָפּ — און איך האָב ליעב אזעלכע מענשען. א מענש דאַרף אימער הויך שעצען זיין פּערזענליכע ווירדע און דער וואָס בעזיצט ניט דיעזען געפיהל איז ענטוועדער א שמאַטע אָדער א גראָבער, עקעלהאפטער עגאָאיסט — האָט ער געענדיגט אין א צווייסדייטיגען טאָן.

פלאָרא האָט ליכט אָבגעאָטהעמט. עס האָט איהר שטאַרק הנאה געטהאָן וואָס דער דאָקטאָר האָט אזוי שעהן פערטהיידיגט איהר געליעבטען און אין דער זעלבער צייט דערלאַנגט א פּאַרציע פרענק׳ען.

— און איך האָב אויך ליעב אזא מענשען — האָט זיך זינגער אָבגערופען — א מענש וואָס לאָזט אויף זיך טרעטען, וואָס ערלויבט מען זאָל איהם שפּייען אין פּנים אריין — אזא מענש האָט ביי מיר קיין ווערטה ניט. איהר האָט רעכט, דאָקטאָר, אזא פּאַרשוין איז א שמאַטע.

זינגער איז דאָ גאָר ניט אויסען געווען. ער האָט בלויז צוגע־שטימט צו דעם דאָקטאָר׳ס מיינונג. אָבער פרענק׳ען האָבען וויע־דער דיעזע רייד געשטאָכען און ער האָט ווידער געקוקט מיט בייזע און ערשטוינענדע בליקען אויף זינגער׳ן, מורא האָבענדיג

אז ער זאָל נאָך עפּעס ערגערעס ניט הערען, האָט ער זיך געווענדעט צום דאָקטאָר, זאָגענדיג:

— קומט, איהר געהט?

— וואַרט נאָך איין ווײלע — האָט זינגער פערהאַלטען דעם אַרצט — איך האָב צו אײַך אַ בקשה. וועט איהר מיר ערלויבען איהם צו זעהן, איך מיין נייִמאַן'ען? איך וויל בלויז מיט איהם אַ פּאָאַר ווערטער ריידען.

— געוויס וועט דער דאָקטאָר ניט האָבען דאַגעגען — האָט פלאָרא פערכאַפּט, מורא האָבענדיג, פיעלייכט וועט דער אַרצט ניט ערלויבען — איך וועל מיט דיר פאַרנאַכט צוגעהן צו איהם.

— איך פרעג דאָך ניט ביי דיר! — האָט דער פאָטער עט־וואָס בייזליך געזאָגט — ערשטענס, ביזטו דאָך ניט דער באָס פון האָספּיטאָל, צווייטענס, וויל איך ניט, אַז דו זאָלסט זיין דערביי, ווען איך וועל מיט איהם ריידען.

— איך האָב ניט דאַגעגען — האָט דער דאָקטאָר געענט־פערט — איך וועל אָנזאָגען, אַז מען זאָל אײַך צו יעדער צייט צו־לאָזען צו איהם.

— ווילט איהר אפשר, אַז איך זאָל מיט אײַך מיטגעהן? — האָט פרענק געפרעגט ביי זינגער'ן.

— איך דאַרף ניט קיין בעגלייטער — האָט זינגער ווידער מיט כעס געענטפערט — איך קען אַליין טרעפען דעם וועג.

פלאָרא'ן האָט שוין יעצט ניט פערדראָסען פאַר וואָס דער פאָטער וויל איהר ניט מיטנעהמען. די האַרץ האָט איהר אַזוי גע־שראָקען, ווען פרענק האָט ערקלעהרט, אַז ער וויל מיטגעהן מיט'ן פאָטער...

דער דאָקטאָר האָט זיך געזעגענט מיט די זינגערס, נאָכהער האָט ער זיך געווענדעט צו זיין געליעבטע, זאָגענדיג צו איהר אין דער שטיל:

— לייג זיך צו און רוה זיך אויס, טהייערע. דו ביזט דאָך מיעד. אָבענדס וועסטו קומען, ווי געוועהנליך אין האָספּיטאָל אַריין און דו זאָלסט אַריינשיקען צום סופּעראינטענדענט דיין „רעזיג־

ניישאן". ער וועט שוין וויסען די אורזאכע — האָט ער צוגעגעבען מיט א ליעבליכען שמייכעל, וועלכער האָט געמאכט פלאַמען איהר געזיכט — און ווען ניימאַן וועט ארוים פון האָספּיטאַל, וועסטו שוין מעהר אהין ניט קומען.

דאַן האָט ער זיך געווענדעט צו פלאָרא'ן, זאָגענדיג מיט דעם זעלבען גליקליכען שמייכעל אויף זיינע ליפּען:

— איך וויל, אז דו זאָלסט גוט אכטונג געבען אויף ביטרים'ען, דו הערסט?

— טאקע גוט וואָס איהר דערמאָנט מיר — האָט פלאָרא גע־ענטפערט אויך מיט א שמייכעל — איך האָב זי ליעבער ווי אייך. איהר גיט בעסער אכטונג אויף ניימאַן'ען. ער האָט דאָך דאָרט קיינעם ניט.

— וואָס סוד'עט איהר זיך דאָרט? — האָט זינגער אין א גוט־מוטהיגען טאָן געפרעגט.

— מענסט הערען, פּאפּא — האָט פלאָרא געענטפערט, לאַ־כענדיג אויפ'ן קול — ער זאָגט מיר אָן, אז איך זאָל אכטונג געבען אויף זיין געליעבטע.

— איהר קענט זיין רוהיג — האָט זינגער פריינדליך געקלאַפּט דעם דאָקטאָר איבער דער פּלייצע — זי איז ביי אונז א ליעבער גאַסט.

דער דאָקטאָר האָט זיך העפליך פערנייגט און איז ארוים מיט א גליקליכע מינע אויף זיין געזיכט.

פרענק, זאָגענדיג א קאַלטען „גוד־באי", איז איהם נאָכגעגאַנ־גען.

* * *

ארויסקומענדיג אויפ'ן גאַס האָט דער דאָקטאָר זיך געזעגענט מיט פרענק'ען און געוואָלט צוגעהן צום אוטאָמאָביל. פרענק האָט איהם אָבער פערהאַלטען, זאָגענדיג:

— איהר געדיינקט איהר האָט מיר פערשפּראָכען, אז איהר וועט מיר ערלויבען זיך צו זעהן מיט ניימאַנ'ען.

— געווים געדיינק איך עס — האָט דער ארצט געענטפערט.

— איך וויל, אז איהר זאָלט מיר ערלויבען יעצט זיך צו זעהן מיט איהם.

— ווארום גראד יעצט?

— ווייל איך קען דאָס שוין לענגער ניט אריבערטראָגען. איך פיהל, אז איך פערליער דעם זינען. איך מוז איהם היינט זעהן.

— וואָס זשע וועט נייטאַן דען איך דערצו העלפען?

— אָה, ער קען מיר זעהר פיעל העלפען, ווען ער זאָל נאָר וועלען...

— צום ביישפיעל?

— ער זאָל פערלאָזען ניו יאָרק. ווען ער וועט דאָ ניט זיין, וועט פלאָרא שנעל איהם זיך ארויסשלאָגען פון איהרע געדאַנקען.

— עס וועט זיין אומזיסט אייער בעמיהען זיך. ניימאַן וועט ניו יאָרק ניט פערלאָזען.

— לאָזט דאָס איבער צו מיר, דאָקטאָר. איהר וועט זעהן, אז ער וועט יא אוועקפאָהרען פון דאַנען, לאָמיך נאָר מיט איהם ריידען.

פריינק האָט גערעדט אין א זיכערען, פעסטען טאָן. דער דאָקטאָר האָט א ווייל׳ע געשוויגען, בעטראַכטענדיג זיין בעגלייטער מיט פאָרשענדע בליקען, נאכהער האָט ער זיך אָפּגערופען:

— איך זאָג אייך נאָך אַמאָל, מר. פרענק, אז אייער אָנ־שטרענגונג וועט זיין אומזיסט. ניימאַן וועט דאָ בלייבען.

— און איך פערזיכער אייך, אז ווען ניימאַן וועט דאָ ניט זיין, וועט פלאָרא אין א גאַנץ קורצע צייט אן איהם פערגעסען און צווישען אונז וועט אַלעס זיין אָלל־רייט.

דער דאָקטאָר האָט געשמייכעלט.

— איך ווייס אז איהר גלויבט מיר ניט — האָט פרענק ווייטער גערעדט אין דעם זעלבען פעסטען, זיכערען טאָן — איהר וועט זיך אָבער איבערצייגען, אז איך האָב רעכט געהאַט.

— הערט מיר אויס, מיסטער פריינק — האָט דער דאָקטאָר געזאָגט מיט דעם זעלבען שמייכעל — איך בין ניט קיין ספּאָרט און

האָב ניט ליעב צו וועטען. אָבער אין דיעזען פאל וועט איך אייך טויזענד דאָלאַר אויף מיין האָספּיטאַל געגען אייערע פינף הונדערט דאָלאַר, אויב איהר וועט בעוועגען ניימאַן'ען, אז ער זאָל פערלאָזען נויאָרק.

— גערהט עס! — האָט פרענק אויסגעשריען, אָנכאַפּענדיג דעם דאָקטאָר'ס האנד — איך נעהם אָן אייער וועט.

— כאַפּט ניט און לאָזט מיר אויסריידען — האָט דער ארצט ארויסגעצויגען זיין האנד פון פרענק'ס — איך וויל ניט, אז עס זאָל דאָ זיין א מיספערשטענדניס. די בעדינגונג פון מיין געוועט איז ניט, אז ניימאַן זאָל אוועקפאָהרען פון דאנען אויף א געוויסע צייט (אָבוואָהל דאָס וועט אויך ניט פּאַסירען). איך מיין, אז איהר זאָלט פועל'ן ביי ניימאַן'ען, אז ער זאָל זיך ענטזאָגען פון פלאָרא'ן. יעצט פערשטעהט איהר מיך?

— איך פערשטעה אייך גאַנץ גוט און איך נעהם אָן אייער וועט — האָט פרענק נערוועז געענטפערט, וויעדער אָנכאַפּענדיג דעם דאָקטאָר'ס רעכטע האנד.

אין פרענק'ס אויגען האָט יעצט געבלישצעט א מאָדנער פייער, ווערענד דער ארצט האָט ווייטער גוטמוטהיג געשמייכעלט. איהם האָט די געשיכטע אמוזירט, ווי א גוטער שפּאַס.

— הייסט עס, אז איהר וועט ווירקען אויף ניימאַן'ען, אז ער זאָל זיך פון פלאָרא'ן אין גאַנצען ענטזאָגען — האָט דער דאָקטאָר שפּאַסיג בעמערקט.

— אַבסאָלוט — האָט פרענק צוגעשאָקעלט מיט'ן קאָפּ.

— און ווי אזוי וועלען מיר דאָס וויסען?

— ניימאַן וועט דאָס זעלבסט ערקלערען.

— מיסטער פרענק — האָט דער דאָקטאָר פריינדליך ארויפגעלעגט זיין האנד אויף זיין בעגלייטער'ס שולטער — עס איז א שאָד אויף אייערע פינף הונדערט דאָלאַר, און איך גיב אייך נאָך יעצט א געלעגענהייט צוריק צו ציהען אייער וועט. זעהט איהר, אזוי ווי עס איז מעגליך אז דיעזער אָטאָמאָביל זאָל פערוואַנדעלט ווערען אין א דאַמפּף־שיף — האָט ער אָנגעוויזען אויף זיין מאָ־

שין — אזוי איז מעגליך, אז איהר זאָלט ווירקען אויף נייזמאַנ'ען, אז ער זאָל אויפהערען צו ליעבען פלאָרא'ן (אז פלאָרא זאָל איהם אויפהערען צו ליעבען — וועגען דעם וויל איך גאָר יעצט ניט ריי־דען).

— ווילען מיר דאָך זעהען. דערויף האָבען מיר זיך דאָך גע־ועט — האָט פרענק געלאָסען געענטפערט.

אין זיינע אויגען האָט ווידער א בליץ געטהאָן דער זעל־בער פייער'ל וואָס פריהער. דער דאָקטאָר האָט דאָס ניט בעמערקט. ער איז געווען פערטראַכט, פאַרשטעלענדיג זיך די סצענע וואָס עס וועט זיך אָבשפּיעלען צווישען פרענק'ען און ניימאַן'ען און אַן זיין געזיכט איז קענטיג געווען, אז דאָס האָט איהם זעהר אמו־זירט.

— ווען ווילט איהר געהן צו ניימאַן'ען ? — האָט דער דאָק־טאָר געפרעגט ביי פרענק'ען.

— כאָטש שוין — האָט פרענק געענטפערט אין א נערוועזען טאָן.

— איך וועל אייך אויפשרייבען א „פּעסס“, וועט מען אייך צו ניימאַן'ען אריינלאָזען.

דער דאָקטאָר האָט ארויסגענומען פון בוזים־טאַש א וויזיט־קאַרט, אויפגעשריבען עטליכע שורות און דאָס דערלאַנגט פרענק'ען, זאָגענדיג מיט א שמייכעל :

— איך ווינש אייך ערפאָלג.

— איך דאַנק אייך — האָט פרענק זיך פערנייגט מיט א גע־מאַכטען שמייכעל און איז שנעל אוועק.

פיערצעהנטער קאַפּיטעל.

ווען דער דאָקטאָר איז אריין אין הויז, האָט איהם זיין בע־דיענער געמעלדעט, אז א פריילין וויל איהם זעהן.

— אודאי א פּאַציענט. זאָג איהר, אז זי זאָל קומען פאַר־נאַכט — האָט דער ארצט צו איהם געזאָגט — און דאָס זעלבע

זאַלסטו ערקלערען יעדען וואָס וועט יעצט קומען. איך בין זעהר מיעד און וויל זיך צולעגען אויף א פּאָר שטונדען.

דער בעדיענער איז אַרויס, אָבער אין א פּאָר מינוטען אַרום האָט ער זיך צוריק אומגעקעהרט, ערקלעהרענדיג, אַז די פריילין איז ניט קיין פּאַציענט און אַז זי בעט דעם דאָקטאָר, ער זאָל איהר שענקען בלויז א פּאָר מינוטען צייט.

— אָלל־רייט — האָט דער דאָקטאָר געענטפערט — פיהר זי אַריין אין עמפּפאַנגס־זאַאַל. איך וועל אַהין באַלד אַריינקומען.

דר. סטענטאָן איז ערשטוינט געוואָרען דערזעהענדיג דעם ניום־דיעלער'ס טאָכטער, ראָזי. ער האָט זיך אָבער באַלד קאָנטראָ־לירט, איז צוגעלאָפען צו איהר און, בעגריסענדיג זי העפליך, האָט ער געזאָגט:

— ענטשולדיגט מיר וואָס איך האָב אייך געלאָזען אַזוי לאַנג וואַרטען. איך האָב ניט געוואוסט, אַז דאָס זייט איהר.

די מיידעל איז געווען זעהר צוטומעלט. איהרע באַקען האָבען געפלאַמט פון רויטקייט און פון איהרע אויגען האָט א טיעפער אומעט אַרויסגעקוקט.

— וואָס זשע ווילט איהר זאָגען עפּעס גוטעס? — האָט דער דאָקטאָר ווידער אָנגעפאַנגען מיט דער זעלבער פריינדליכקייט, אָוועקזעצענדיג זיך לעבען דער מיידעל.

ראָזי האָט טיעף אָפּגעזיפצט און געזאָגט אין א שטילער, ציטערענדער שטימע:

— איך בין געקומען צו אייך מיט א ביטע, דאָקטאָר, און איך האָף, אַז איהר וועט דאָס מיר ניט ענטזאָגען.

— אויב עס וועט נאָר מעגליך זיין, וועל איך מיט פערגעני־גען ערפילען אייער פערלאַנג — האָט דער ערצט העפליך א נייג געטהאָן מיט'ן קאָפּ.

— איהר זייט דער איינציגער, וועלכער קען מיר העלפען אין מיין יעצטיגע לאַגע — האָט ראָזי ווידער אָנגעפאַנגען — און דאָ־

רום וועגד איך זיך צו אייך. מיין בקשה צו אייך איז, אז איהר זאָלט מיר צונעהמען אין אייער האָספּיטאַל אַלס נוירס.

— איך וועל דאָס מיט פערגעניגען פאַר אייך טהאָן — האָט דער דאָקטאָר געזאָגט — אָבער ענטשולדיגט מיר פאַר מיין דרייסטקייט: ווי קומט צו אייך עפּעס פּלוצלונג דיעזער פערלאַנג?

ראָזי האָט ווידער טיעף אָבגעזיפצט. איהר געזיכט האָט יעצט נאָך שטאַרקער געפלאַמט. זי האָט אראָנטערגעלאָזען די אויגען צו דער ערד און געענטפערט:

— דאָס איז יעצט מיין אייגציגער וואונש אין לעבען. ווען דיעזער וואונש פערווירקליכט ווערען, בלייב איך לעבען, אויב ניט, האָט דאָס לעבען ביי מיר קיין שום ווערטה ניט.

דער דאָקטאָר האָט פון פלאָרא'ן שוין געוואוסט וואָס עס קומט פאָר אין ראָזי'ס הארצען, און ער האָט מיט איהר שטאַרק מיטלייד געהאַט. ער איז געווען זעהר צופרידען, וואָס ער האָט אַ געלעגענהייט איהר צו העלפען. ער האָט איבערהויפּט קיינמאָל ניט ענטזאָגט, ווען מען פלעגט זיך צו איהם ווענדען נאָך אַ טובה. אָבער אין די שטימונג, אין וועלכער ער האָט זיך יעצט געפונען, האָט ער געוואָלט טהאָן בלויז גוטעס. די גאַנצע וועלט האָט ער געוואָלט בעדאַנקען פאַר זיין פּלעצליכען גליק. ענדליך האָט ער זיך אָפּגערופען מיט פאָטערליכער צערטליכקייט אין זיין שטימע:

— אייער יעצטיגע לאַגע איז מיר גוט בעקאַנט, אָבער איך קען ניט פארשטעהן ווארום איהר האָט זיך אריינגענומען אין קאָפּ אַזעלכע טרויעריגע געדאַנקען.

— ווער האָט אייך דערצעהלט, וועגען מיר? — איז ראָזי פערציטערט געוואָרען.

— פלאָרא האָט מיר אַלעס נעכטען דערצעהלט. איהר דאַרפט אויף איהר ניט פאַראיבעל האָבען דערפאַר, דען זי איז אייך אַן אמת'ע פריינדין. זי האָט מיטלייד מיט אייך און זי וואָלט געווען גליקליך ווען זי זאָל אייך עפּעס קענען העלפען. זי איז ניט געווען אויסען אייך צו פערראַטהען, ווען זי האָט מיר איבערגעגעבען דעם

געשפּרעך וואָס איהר האָט געהאַט מיט איהר, ווען זי האָט אייך נעכטען בעגלייט.

ראָזי איז געזעסען שטום מיט אַן אָראַבגעלאָזענעם קאָפּ, וועהרענד דער דאָקטאָר האָט ווייטער גערעדט:

— זיינען אייערע עלטערן ניט דאַגעגען אייער בעשלוס?

— זיי ווייסען נאָך ניט דערפון — האָט ראָזי געענטפערט, ניט ענדערענדיג איהר פּאָזע — איך האָב בעשלאָסען פריהער זיך מיט אייך צו זעהן.

— און ווען זיי וועלען זיין דאַגעגען?

— איך האָף, אַז זיי וועלען יאָ צושטימען. איך וועל זיי בעטען.

— ווילט איהר פיעלייכט, אַז איך זאָל מיט זיי רעדען?

— איך וויל אייך ניט בעמיהען. איך גלויב, איך וועל דאָס אַליין ביי זיי פּועל'ן.

— זייט איהר פעסט איבערצייגט ביי זיך, אַז איהר וועט ניט קיין חרטה האָבען אויף דיעזען שריט און פיהלט איהר זיך פעהיג צו דיעזער פּראָפעסיאָן?

— איך האָב דאָך אייך שוין געזאָגט, אַז איך בעטראַכט דאָס אַלס די איינציגע רעטונג פון מיין לעבען, און וואָס אַנבעלאַנגט מיין פעהיגקייט, — דאָס ווייס איך ניט. איך וועל זיך אָבער סטאַרען צו ערפילען אַלעס, וואָס מען וועט פערלאַנגען פון מיר.

— פון אַ נוירס פאָדערט זיך הויפּטזעכליך איין זאַך — געדולד. אַ נוירס מוז בעזיצען געדולד פון אַ מלאך. מען האָט אימער צו טהאָן מיט קראַנקע, ניט נאָרמאַלע מענשען, מען מוז האָבען געדולד אויסצושטעהן אַלע זייערע קאַפּריזען.

— איך גלויב, אַז איך בעזיץ דיזע אייגענשאַפט אין אַ היבשע מאָס.

— אויב אַזוי וועט איהר זיין אַ גוטע נוירס, און אויב אייערע עלטערן וועלען ניט האָבען דאַגעגען, קענט איהר אפילו היינט נאָך

אַנקומען אין האָספּיטאַל אַריין. פאַר נאַכט וועל איך ריידען מיט דער „העד נוירס“ וועגען אייך, זי איז אַן עדעלע פרוי און זי וועט אייך לערנען וואָס איהר האָט צו טהאָן.

— איך האָב ניט קיין ווערטער אום אייך אָבצודאַנקען פאַר די גרויסע טובה וואָס איהר האָט מיר יעצט געטהאָן! — האָט ראָזי מיט טרעהרען אין די אויגען אויסגעשטרעקט צום דאָקטאָר די האַנד.

דער דאָקטאָר האָט איהר וואַרעם געדריקט די האַנד און גע־זאָגט:

— איהר האָט מיר גאָר ניט וואָס צו דאַנקען. איך האָב דאָ קיין אויסערגעוועהנליכעס ניט געטהאָן. איך ווינש אייך ערפאָלג אין אייער נייער פּראָפעסיאָן. דאָס ערשטע האַלבע יאָהר וועט איהר זיך לערנען ווי אַזוי אַרומצוגעהן מיט קראַנקע, נאָכהער וועל איך אייך צונעהמען צו זיך און ווען איהר וועט זיין צוויי יאָהר אין האָספּיטאַל, וועט איהר בעקומען אַ דיפּלאָמאַ און דאַן וועט איהר קענען גאַנץ גוט פערדיענען. אויב איהר וועט וועלען אַרויס־טרעטען פון האָספּיטאַל, וועל איך אייך רעקאָמענדירען צו מיינע פּריוואַט־פּאַציענטען.

— ניט דאָס איז מיין פּלאַן, דאָקטאָר — האָט ראָזי גע־זאָגט אין אַ טרויעריגען טאָן — איך וויל ניט ווערען אַ נוירס, אום איך זאָל אַ סך געלד פערדיענען. מיין צוועק איז אַ גאַנץ אַנדערער.

דער דאָקטאָר, זעהענדיג אַז זי ליידעט פון דיעזער בעמער־קונג, האָט חרטה געהאַט וואָרום ער האָט דערמאָנט וועגען געלד. ער האָט דאָס געוואָלט פערגלעטען און געזאָגט:

— איך ווייס אַז דאָס איז ניט אייער הויפּט צוועק, איך האָב דאָס גלאַט דערמאָנט פאַרבייגעהענדיג און אויב איך האָב אייך דערמיט פערשאַפט אונאַנגענעהמליכקייט, בעט איך אייך אום פערציייהונג.

— איך וועל פון דעם האָספּיטאַל קיינמאָל ניט אַרויסטרע־טען — האָט ראָזי ווייטער געערעדט — איך וועל דאָרטען בלייבען מיין גאַנצען לעבען.

אין איהר טאָן האָט געקלונגען אַ טיעפער יאוש.

— אזוי זאָגען אלע וואָס קומען צו לערנען זיך אלס נוירס — האָט דער דאָקטאָר געזאָגט מיט אַ ליעבליכען, גוטמוטהיגען שמייכעל — אָבער טאקע אלע, ווי עס איז מיר בעקאַנט פון מיין לאַנגיעהריגער ערפאהרונג. אָבער שפּעטער לאָזט זיך גאָר אַנדערש אויס. פיעלע האבען חתונה פאר דאָקטוירים, אַנדערע לאָזען זיך אוועק מאַכען געלד, און דאָס איז טאַקע גאַנץ נאַטירליך.

— ביי מיר וועט דיעזער פאַל ניט זיין — האָט ראָזי געזאָגט אין אַ פעסטען, בעשטימטען טאָן — איך וועל אין האָספּיטאַל שוין אויסלעבען אלע מיינע יאָהרען.

— מיר וועלען זעהען וואָס עס וועט זיך אויסלאָזען אין אַ פּאאר יאָהר ארום — האָט דער דאָקטאָר זיך געסטארעט צו בעשטרייטען איהר בעהויפּטונג — אַ מענש דארף זיך ניט בעטראַכטען אלס אַן אויסנאַהמע. מיר זיינען אלע מענשען מיט די געוועהנליכע גוטע און שלעכטע אייגענשאַפטען. דאָס לעבען בעזיעגט דעם מענשען, ניט דער מענש דאס לעבען; דאָס לעבען איז מעכטיגער פון אונז. כמעט יעדע פריילין וואָס בעשליסט צו ווערען אַ נוירס, טהוט דאָס ניט אויס ליעבע צו דיזער פּראָפעסיאָן. זיי זיינען אלע כמעט ענטטוישט פון לעבען; יעדע פון זיי האָט געהאַט אַ „דיסאַפּאָינטמענט“ אין ליעבע, און צווישען די קרעכצען, זיפצען און שמערצענס־געשרייען פון די קראַנקע האָפען זיי צו פערטויבען זייערע אייגענע שמערצען און ליידען. אָבער די צייט היילט אויס זייערע וואונדען און זיי זוכען מיט דער צייט ווידער צו געניסען פון לעבען, און דאָס איז, ווי איך האָב שוין פריהער געזאָגט, גאַנץ נאַטירליך.

— איך האָב געהאָפט צו זיין גליקליך — האָט זי מיט פאַרשטיקטע טרערען געזאָגט — איך בין אָבער ביים סאַמע אָנפאַנג ענטטוישט געוואָרען. איך בעשולדיג אָבער קיינעם ניט. קיינער האָט מיר קיין שלעכטעס ניט געטהאָן. אָבער מעהר וועל איך אין לעבען קיין גליק ניט זוכען. איך האָב מיר שוין מיין לעבענס־פּראָגראַם אויסגעארבייט, און איך האָף איהם דורכצופיהרען.

דער דאָקטאָר האָט איהר וויעדער גענומען טרייסטען, ער־קלעהרענדיג איהר, אז זי רעדט זעהר נאאיוו און אז זי איז נאָך צו יונג אום צו בעגרייפען דאָס לעבען. ער האָט איהר פּאָרזיכערט, אז זי וועט דעם פּראָגראַם, וואָס זי האָט אויסגעאַרבייט, ניט דורכ־פיהרען און אַלס ביישפּיעל האָט ער איהר דערצעהלט בקיצור זיין אייגענע לעבענס־געשיכטע און אויך די ביאָגראַפיע פון זיין גע־ליעבטע.

ראָזי האָט דעם דאָקטאָר הערצליך גראַטולירט מיט זיין גליק און איהם נאָך אַמאָל געדאַנקט פאַר זיין פריינדליכקייט צו איהר.

— איהר וועט זעהן, אז מיט אייך וועט זיך אויך אזוי אויס־לאָזען — האָט דער דאָקטאָר איהר וויעדער געטרייסט — דאָס שיקזאַל איז ניט אַזוי גרויזאַם ווי מען דענקט. עס בעלאָהנט ענד־ליך דעם מענשען פאַר זיינע ליידען.

זי האָט זיך אויפגעשטעלט און זיך געזעגענט מיט'ן דאָקטאָר, וועלבער האָט איהר אַרויסבעגלייט. ביי דער טהיר האָט זי זיך אָפּגעשטעלט און געפרעגט עטוואָס פערשעהמט:

— ווי לאַנג וועט מיסטער ניימאַן בלייבען אין האָספּיטאַל?

— ער וועט די טעג אַרויסגעהן — האָט דער דאָקטאָר גע־ענטפערט — אַנטקעגען וואָס פרעגט איהר דאָס?

— ווען ער וועט אַרויס, וועל איך אַנקומען — האָט ראָזי געענטפערט, ווערענדיג נאָך מעהר פערשעהמט.

— איהר זייט דען ברוגז אויף איהם וואָס איהר ווילט זיך מיט איהם ניט בעגעגענען?

— ברוגז? — חלילה — האָט ראָזי טרויעריג געשמייכעלט — איך האָב דאָך אייך געזאָגט, אז איך בעשולדיג איהם ניט, איך בעשולדיג קיינעם ניט. איך ווינש איהם און זיין געליעבטע אַלל־דאָס־גוטס. אָבער בעגעגנען זיך מיט איהם וויל איך ניט. איך וויל איהם זיין גליק ניט שטערען.

— ניימאַן וועט דערפון ליידען, דען ער האָט צו אייך און אייער פאַמיליע די בעסטע געפיהלען און איך דיינק, אז איהר האָנ־

דעלט ניט ריכטיג — האָט דער דאָקטאָר אָפּענהערציג בעמערקט.

— דאָס איז איין פּונקט פון מיין לעבענס־פּראָגראַם — האָט ראָזי מיט אַ זיפץ געזאָגט — איך וועל מעהר מיסטער ניימאַן'ען ניט זעהען.

* * *

ווען פרענק איז אַוועק פון דאָקטאָר סטענטאָן'ען, איז ער אריין אין די באַנק, וואו ער האָט געהאַלטען זיין געלד און אַרויס־גענומען טויזענד דאָלאַר. פון דאָרט איז ער אַוועק אין האָספּיטאַל אריין. ווייזענדיג דעם דאָקטאָר'ס „פּעסס" האָט מען איהם צוגע־פיהרט צום צימער, וואו ניימאַן איז געלעגען און ער איז אריין.

ניימאַן, דערזעהענדיג דיעזען אונערוואַרטעטען גאַסט, איז אַ ביסעל ערשטוינט געוואָרען, ער האָט זיך אָבער באַלד בעהערשט און איהם בעגריסט מיט אַ פריינדליכע מינע, בעטענדיג איהם, ער זאָל זיך זעצען.

אין פרענק'ען האָט די האַרץ גענומען האַסטיג קלאַפּען, ער האָט זיך אָבער מיט אַלע קרעפטען געסטאַרעט צו בעהערשען זיך און צו זיין פריינדליך. ער האָט געפרעגט דעם קראַנקען ווי ער פיהלט זיך און אויסגעדריקט זיין בעדויערען וואָס עס האָט מיט איהם געטראָפען דיזער פאַל. ניימאַן האָט איהם פריינדליך בע־דאַנקט און איהם ערקלערט, אַז ער פיהלט זיך שוין געזונד, אַז ער קען שוין אפילו היינט פערלאָזען דעם האָספּיטאַל.

ביי די לעצטע ווערטער האָט פרענק אַ לייכטען ציטער געטהאָן.

— מיין וויזיט מוז אייך געווים וואונדערען — האָט פרענק נאָך אַ קורצע פּויזע געזאָגט אין אידיש, אום די נוירס זאָל ניט פאַרשטעהן.

— יא, עס וואונדערט מיך ווירקליך — האָט ניימאַן אָפּענ־הערציג געענטפערט אויך אין אידיש — אָבער יעדענפאַלס זייט איהר ביי מיר אַ ליעבער גאַסט.

— איך האָב מיט אייך זעהר וויכטיגעס צו ריידען — האָט פרענק ווידער געזאָגט אין דער זעלבער שפּראַך, ווערענדיג אַלץ

נערוועזער — ווילט איהר אזוי גוט זיין און הייסען די נוירס ארויסגעהן אויף א ווײלע?

נייםאן האט געבעטען די נוירס זי זאל פערלאזען דאס ציםער, וואס זי האט גלייך געפאלגט. דאן איז ער ארונטער פון בעט, אנגעטהאן דעם שלאף־ראק און זיך אוועקגעזעצט לעבען פרענק'ען. ער איז יעצט אויך געווען זעהר צוטראגען. עפעס האט איהם די הארץ זעהר געשראקען. דאס איז ניט געווען קיין פחד פאר פרענק'ען. ער האט פאר איהם קיין מורא ניט געהאט. ער איז בערייט געווען איהם צו זאגען דעם גאנצען אמת אונערשראקען. דיזע שרעק, וואס האט זיך יעצט אריינגע'גנב'עט אין זיין הארצען, איז געווען אן אונבעוואוסטע.

— איך וועל אייך ערקלערען דעם צוועק פון מיין יעצטיגען וויזיט אהן הקדמות — האט פרענק געזאגט, סטארענדיג זיך צו ריידען געלאסען — איך וועל גלייך צוגעהן צו דער זאך. ווייסט איהר, מיסטער נייםאן, אז איהר האט מיר געטהאן א שרעקליכע עולה? ווייסט איהר, אז אויסער די שאנדע, האט איהר מיר פערשאפט זעהר פיעל שמערצען?

— איך ווייס עס — האט נייםאן אין א רוהיגען אבער שארפען טאן געענטפערט — אבער איך בין דא גאר ניט שולדיג.

— וואס מיינט איהר, אז איהר זייט גאר ניט שולדיג? — האט פרענק שוין אויפגעהויבען זיין שטימע.

— אוב איהר ווילט, אז איך זאל אייך ענטפערען, מוזט איהר ריידען אביסעל שטילער, מוזט איהר ריידען ווי א מענש, ווי אן אנשטענדיגער מענש — האט נייםאן געזאגט מיט שטאלץ, קוקענדיג אויף דעם גאסט מיט שטרענגע בליקען — שרייען קען איך אויך.

— איך שריי, ווייל מיר טהוט וועה, ווייל מיין הארץ איז פערוואונדעט — האט פרענק געזאגט שוין אין א שטילערען טאן.

— האב איך אייך דאך שוין געזאגט, אז איך בין אין אייערע ליידען ניט שולדיג — האט נייםאן געענטפערט — און איך

מאך איך נאך אמאל אויפמערקזאם, אז אויב איהר ווילט מיט מיר ריידען, זאלט איהר זיך האלטען אנשטענדיג, ווי א דזשענטעלמאן.

ניימאן'ס שטאלצע האלטונג האט פרענק'ען נאך מעהר אויפגערעגט. „אזא קבצן און איז אזוי שטאלץ ביי זיך!" האט ער געטראכט. ער האט זיך אבער געמוזט אונטערווארפען זיין בעפעהל, זעהענדיג, אז אנדערש וועט ער מיט איהם גאר ניט מאכען, און ער האט ווידער אנגעפאנגען אין אלץ א מילדערן טאן:

— איהר מיינט צו זאגען, אז ניט איהר זייט שולדיג, נאר פלארא, ניט וואהר?

— איך זעה, אז איהר פערשטעהט מיר ניט — האט ניימאן געענטפערט — פלארא איז אויך ניט שולדיג — אויב עס איז איבערהויפט דא אין דעם פאל אימיצען צו בעשולדיגען, איז דאס קיין אנדערען ווי אייך — האט ער געענדיגט אין א שארפען טאן.

— מיך? — האט פרענק מיט אנגסט אויסגעשריען, סטארענדיג זיך ניט אויפצוהויבען זיין קול — איך בין שולדיג? — האט ער זיך געקלאפט אין דער ברוסט — איך?... איך?...

— ניט קיין אנדערער — האט ניימאן רוהיג צוגעשאקעלט מיט'ן קאפ.

— פלארא זאגט אויך דאס זעלבע — האט פרענק ווידער אנגעפאנגען מיט א פערשטיקטען אטהעם — איהר האט זיך ביידע אבגערעדט מיר דעם זעלבען ענטפער צו געבען. איך בין שולדיג... וואס מיינט איהר דערמיט?

— אויב פלארא האט אייך דעם זעלבען ענטפער געגעבען, האט זי דאך וואהרשיינליך אייך אויך ערקלעהרט וואס זי מיינט דערמיט. אין דיעזען פאל איז מיין ערקלעהרונג שוין איבעריג.

פרענק'ס געזיכט האט זיך אויסגעקרימט פון כעס. ווי וואגט ער אנצורופען זיין כלה ביי דעם נאמען! אונטער אנדערע אומשטענדען וואלט ער אזא חוצפה ניט געוועזען פארשוויגען. ער האט

זיך אָבער מיט אַלע קרעפטען בעהערשט, אום ניט צו מאַכען קיין סקאַנדאַל און ווייטער געזאָגט מיט געמאַכטער רוהיגקייט:

— עס איז אמת, פלאָרא האָט מיר אַלעס ערקלערט, אָבער איהר ערקלעהרונג איז אַ פאַלשע. איך פיהל זיך דאָ גאָר ניט שול־דיג. איבריגענס, דאַרף איך זיך פאַר קיינעם ניט פאַרענטפערען — האָט ער שטעכיג צוגעגעבען — איך בין אַהער געקומען מיט אייך צו ריידען וועגען ביזנעס.

— וועגען ביזנעס? — האָט ניימאַן אויף איהם אויסגע־שטעלט אַ פּאאַר שטרענגע אויגען.

— יאַ, איך האָב צו אייך אַ ביזנעס „פּראָפּאָזישאַן“. איך גיב אייך טויזענד דאָלאַר אַלס בעלאָהנונג וואָס איהר האָט מיט אייער בלוט געראַטעוועט דאָס לעבען פון מיין כלה און איך פערלאַנג פון אייך בלויז איין זאַך.

— אַזוי, טויזענד דאָלאַר גיט איהר מיר?! — האָט ניימאַן איראָניש איבערגעפרעגט.

— יאָ, טויזענד דאָלאַר בעקומט איהר אויפ׳ן שטעל — האָט פרענק געזאָגט מיט שטאָלץ — טויזענד דאָלאַר אין קעש, אויב איהר וועט מיר פאַרשפּרעכען די זאַך וואָס איך פאָדער פון אייך.

— טויזענד דאָלאַר אין קעש?! — האָט ניימאַן איראָניש געשאָקעלט מיט׳ן קאָפּ.

— אָט איז דאָס געלד! — האָט פרענק ארויסגענומען אַ פּע־קעלע פּאַפּיער־געלד — ביי מיר איז אַ וואָרט אַ וואָרט.

— און וואָס פערלאַנגט איהר אַזעלכעס פון מיר?

— ניט עפּעס אויסערגעוועהנליכעס, אַ קלייניגקייט פאָדער איך פון אייך — איך וויל, אַז איהר זאָלט פערלאָזען ניו יאָרק.

— דאָס אַלעס? טאַקע אַ קלייניגקייט... אָבער זאָגט מיר, איך בעט אייך, לוינט זיך אייך צוליעב אַזאַ קלייניגקייט צו בעצאָהלען אַזאַ גרויסע סומע געלד? איהר זייט דאָך עפּעס אַ ביזנעס מאַן...

— איך האָב דאָך אייך געזאָגט, אַז די טויזענד דאָלאַר גיב

איך אייך, דערפאר וואס איהר האט געראטעוועט דאס לעבען פון מיין כלה.

— און וואס שאדעט עס איך אזוי שטארק אז איך בין אין נויארק?

— וואס מאכט איהר זיך אזוי קינדיש, מיסטער ניימאן. איהר ווייסט דאך, אז אויב איהר וועט דא זיין, וועט ווידער זיין די זעל־בע געשיכטע. קלארא האט זיך אריינגענומען א משוגעת אין קאפ אריין...

— אזוי, א משוגעת!.. און אז איך וועל אוועק פון דאנען, וועט זי זיך דאס „משוגעת" פון קאפ ארויסשלאגען.

— פאזיטיוו, עס איז ביי מיר קיין שום צווייפעל ניט וועגען דעם.

אין ניימאן'ען האט שוין די געדולד געפלאצט און ער האט א זאג געטהאן אין א שארפען טאן:

— מיסטער פרענק, איהר האט זיך אומזיסט מטריח געוועו. איך בין ניט קיין ביזנעס־מאן... פון דעם געשעפט וועט גאר נישט ווערען.

— וואס מיינט איהר? — האט פרענק איהם אנגעקוקט מיט בייזע בליקען.

— דאס, וואס איהר האט געהערט. איך נעהם ניט אן אייער פארשלאג.

— וואס הייסט? — איז פרענק צוטומעלט געווארען.

ניימאן האט זיך אויפגעשטעלט און, אומגעהענדיג איבער'ן צימער, האט ער געזאגט:

— מיסטער פרענק, איהר זייט דאך א ביזנעס מאן און איהר ווייסט דאך אז „צייט איז געלד". עס איז א שאד די צייט אייערע.

— איהר האט זיך פיעלייכט בעליידיגט וואס איך גיעב אייך אזא קליינע סומע? — האט פרענק ווידער אנגעפאנגען — איך...

— מיסטער פרענק, איך וויל מעהר קיין ווארט וועגען דעם

ניט הערען! — האָט ניימאַן מיט כעס א טופּע געטהאָן מיט'ן פוס — איהר זייט יעצט מיין גאַסט, ווייל איך אייך ניט בעליידי־גען, זאָנסט וואָלט איך אייך געוויעזען וואָס עס הייסט מיר מאַכען אזא שמוציגען פאָרשלאַג.

— אַ שמוציגען פאָרשלאַג? — האָט פרענק ביטער געשמיי־כעלט.

— יא, א שמוציגער, אַ געמיינער פאָרשלאַג איז דאָס! — האָט ניימאַן, ווערענדיג אלץ מעהר אויפגערעגט, געענטפערט — ביי אייך, ביזנעס־לייט, איז פערקויפען געפיהלען, פערקויפען דאָס געוויסען א קלייניגקייט... איך בין אָבער ניט קיין ביזנעס־מאַן. ניט נאָר מיט טויזענד דאָלאַר, נאָר מיט אייער גאַנצען פערמעגען, ווי רייך איהר זאָלט ניט זיין, קענט איהר ביי מיר ניט קויפען מיינע געפיהלען, כאָטש איך בין אַן אָרימאַן.

— ענטשולדיגט מיר, איך האָב ניט געוואוסט, אז איהר וועט זיך בעליידיגען — האָט פרענק שוין גענומען ריידען מיט חניפה — איך האָב גערייגקט, אז איהר נויטיגט זיך אין געלד און איך האָב אייך איינפאַך געוואָלט אויסדריקען מיין דאַנקבארקייט.

— ווי שעהמט איהר זיך ניט אזוי צו ריידען? איהר זעהט דאָך שוין, אז איהר האָט דאָ ניט צו טהאָן מיט קיין אינגעל. אייער דאַנקבארקייט האָט איהר געוואָלט אויסדריקען... און וואָס איז עפּעס מכח דעם, אז איך זאָל פערלאָזען נויאָרק? אויף אייער פערלאַנג אוועקפאָהרען פון דאַנען!...

אין פרענק'ען האָט זיך יעצט צופלאַקערט דער כעס. ער זאָל זיך דארפען אזוי בעטען ביי דיעזען אָרימען יונג, וועלכער איז געגאַנגען פערקויפען א קוואָרט בלוט פאר פופציג דאָלאַר! ער האָט זיך אָבער דערמאָהנט אן פלאָרא'ן, וועלכע שטויסט איהם אָב פון זיך. אין זיין מוח האָט אויפגעלעבט די פריהערדיגע סצענע ביי זינגער'ן אין הויז. עפּעס איז איהם זינגער'ס האַלטונג פאָרגע־קומען מאָדנע. ביז יעצט האָט ער זיך אויף איהם געשטיצט. טאָ־מער האָט מען דעם אַלטען איבערגערעדט און ער וועט צושטימען

צום שידוך. ניין, דאס טאָר ניט געשעהען, דאָס וועט ניט געשעהען! אַלעס מוז זיך ענדיגען יעצט. ער מוז פון דאנען אַוועק מיט דער זיכערהייט, אַז פלאָרא בלייבט זיינע, אַז ניימאַן וועט זיך פון איהר אָבטשעפּען. אָבער ווי אַזוי קען דאָס געשעהען?

ער האָט פערשטיקט אין זיך דעם כעס און ווידער אָנגעפאַנגען, סטאָרענדיג זיך צו זיין וואָס פריינדליכער:

— מיסטער ניימאַן! — געהענדיג אָהער צו אייך, איז מיין הארץ געוועזן פול מיט האָפענונג, אַז איהר וועט מיר פערשטעהן, אַז איהר וועט בעגרייפען מיין לאַגע. צום סוף זייט איהר אַזוי שטרענג צו מיר, איהר ווילט מיר זאָגאר ניט אויסהערען.

— איך בין שטרענג ווייל איך קען ניט פערטראָגען קיין בע־ליידיגונג — האָט ניימאַן געענטפערט, אַוועקזעצענדיג זיך צוריק אויפ'ן בעט — און אויסגעהערט האָב איך אייך מיט אויפמערק־זאמקייט.

— איך האָב אייך נאָך אַלעס ניט ערקלערט און איך בעט אייך, איהר זאָלט מיר שענקען נאָך אַביסעל געדולד און מיר ווײ־טער אויסהערען.

— אָבער וועגען געלד, בעט איך אייך, אַז איהר זאָלט מעהר קיין וואָרט ניט דערמאָהנען.

— ניט וועגען דעם וויל איך יעצט מיט אייך ריידען, נאָר וועגען מיינע געפיהלען. האָט איהר זיך געשטעלט די פראַגע, ווי איך פיהל פון דיזער געשיכטע? ווייסט איהר, אַז איך געה די גאַנצע צייט ארום אַזוי ווי משוגע?

— הייסט עס, אַז איהר פאָדערט פון מיר אַן ענטפער, אַן ערקלערונג — האָט ניימאַן געלאַסען גערעדט — דעם אמת געזאָגט, פיהל איך זיך מאָראַליש ניט פערפליכטעט אייך דערויף צו אַנט־וואָרטען, אָבער דאָך וועל איך אייך געבען אַן ערקלערונג. איהר קענט מיר ניט און איהר קענט צווייפלען אין די אויפריכטיגקייט פון מיינע רייד. אָבער איך זאָג אייך דעם ריינעם אמת, דען איך בין אַ מענש וואָס האָס ליגען. אַלזאָ, ווען איך האָב גענומען פיהלען,

אז איך ליעב פלאָרא'ן, האָב איך ניט געוואוסט צוויי זאכען: איך האָב ניט געוואוסט אַז זי איז אַ רייך קינד און אויך, אַז זי איז פערלאָבט צו אייך. איהר מעגט עס מיר גלויבען אָדער ניט — אָבער דאָס איז די ריינע וואהרהייט. איהר קענט מיר אַלזאָ ניט חושד זיין אַז איך בין אויסען איהר געלד. אָבער ווען איך וואָלט געוואוסט, אַז זי האָט אַ חתן, וואָלט איך געווים אונטערדריקט מיינע געפיהלען.

— אָבער יעצט ווייסט איהר דאָך שוין! — האָט פרענק אַ זאָג געטהאָן מיט נאָך מעהר כעס.

— יעצט איז שוין צו שפּעט — האָט ניימאַן אין אַ שאַרפען אָבער געלאַסענעם טאָן געענטפערט.

— וואָס מיינט איהר?!

— גאַנץ איינפאַך. עס איז שוין יעצט צו שפּעט צו אונטער־דריקען די געפיהלען, און איהר פערשטעהט דאָס זעלבסט אויך.

אין פרענק'ען האָט זיך נאָך שטאַרקער צופלאַקערט דער כעס. ער האָט געוואָרפען אויף ניימאַנ'ען אַ שטעכיגען בליק און גע־זאָגט:

— איך וויל אייך ווייזען, אַז איך בין אַ דזשענטעלמאַן און איך גיעב אייך נאָך אַ מאָל אַ געלעגענהייט, איהר זאָלט זיך פאַר־בעסערען אייער לאַגע, דאָ האָט איהר די טויזענד דאָלאַר און פער־לאָזט ניו יאָרק.

דאָס זאָגענדיג האָט ער איהם דערלאַנגט דאָס פעקעלע פּאַפּיער־געלד.

ניימאַן האָט מיט כעס אַ שליידער געטהאָן דאָס געלד אין געזאָגט אין אַ בייזען טאָן, אַנווייזענדיג מיט דער האַנד אויף דער טהיר:

— נעהמט אייער געלד און געהט אַרויס פון דאַנען! איהר זאָלט שוין פערלאָזען דאָס צימער!

— אַזוי! איהר טרייבט מיר אַרויס פון דאַנען, מיסטער ניי־מאַן?! — האָט פרענק ווילד געקריצט מיט די ציינער — איך...

— איך האָב אייך גענוג געוואָרנט, אַז איהר זאָלט מיך ניט בעליידיגען — האָט ניימאַן נאָך שאַרפער יעצט גערעדט. איך האָב אייך געזאָגט, אַז מיר קויפט מען ניט מיט קיין געלד.

פרענק האָט מיט טרייסלענדע הענד אַ כאַפּ געטהאָן דאָס געלד, און צוגעהענדיג מיט האַסטיגע טריט צו דער טהיר, האָט ער געזאָגט, שטעכענדיג דערביי ניימאַנ'ען מיט זיינע ווילדע בליקען:

— מיסטער ניימאַן, מיר וועלען זיך נאָך זעהען. אונזער רעכענונג איז נאָך ניט געסעטעלט. אויב איהר האָט ניט געוואָלט, אַז איך זאָל האַנדלען געגען אייך ווי אַ דזשענטעלמאַן, וועל איך מוזען מיט אייך אַנדערש האַנדלען.

— איהר סטראַשעט מיר גאָר? — האָט ניימאַן זיך צולאַכט איראָניש.

— וועלל, מיר וועלען שוין זעהען.

— איך מוז אייך זאָגען, אַז איך בין אַ קנאַפּער פּחדן, מיסטער פרענק.

— איך ווייס וואָס איהר זייט, מיין העדר!

— זעהר גוט.

פרענק איז פלוצלונג אָבגעשפּרונגען פון דער טהיר און צוטרעטענדיג נאָהענט צו ניימאַן'ען, האָט ער געזאָגט:

— מיינע פריהערדיגע אַרגומענטען האָבען גאָר ניט געווירקט. פיעלייכט וועט דיעזער פאַקט אייך עפענען די אויגען און איהר וועט ענדליך וויסען וואָס איהר האָט צו טהאָן.

ער האָט טיעף אָבגעאָטהעמט און, טרייסלענדיג זיך ווי אין אַ פיבער, האָט ער פאַרטגעזעצט, ריידענדיג שנעל און אין אַ פערשטיקטער שטימע:

— איך האָב דאָס געוואָלט אויסמיידען, איך האָב געדיינקט אַז איך וועל קענען אויסקומען אָהן דעם, אַז איך וועל ניט דאַרפען פאַר אייך מיין גאַנצע האַרץ עפענען, אַלע מיינע געהיימניסע דערצעהלען, אָבער לײדער בין איך געצוואונגען דאָס צו טהאָן. איהר

זאָלט אלזאָ וויסען, מיסטער ניימאַן, אז פלאָרא איז ניט בלויז מיין כלה, זי איז... מיין פרוי.

— וואָס? ! — האָט ניימאַן א שפרונג געטהאָן, אזוי ווי א דונער וואָלט איהם געטראָפען. — וואָס האָט איהר געזאָגט? !...

א טייפעלשער שמייכעל האָט זיך בעוויזען אויף פרענק'ס געזיכט. ער האָט געזעהען, אז זיינע רייד האָבען געטראָפען אין ציעל און ער האָט בעשלאָסען נאָך צו גיסען אויל אויף דעם פייער, וואָס האָט זיך איצט צופלאַקערט אין ניימאַן'ס הארצען.

— איך וועל אין מאָנאַטען ניט צונעהמען די קרעפטען, וואָס איך האָב יעצט פערלאָרען, ארויסגעבענדיג פאר אייך דיעזע געהיימנים — האָט פרענק ווייטער גערעדט כלומרשט מיט אנגסט — איך האָב זיך אָבער אנדערש ניט געקענט העלפען, דען איהר האָט מיט גוטען ניט געוואָלט אָפטרעטען. אָבער יעצט האָף איך, אז איהר וועט שוין פארשטעהן וואָס איהר האָט צו טהאָן...

ניימאַן איז געשטאַנען בעוועגלאָז ווי א פאראַליזירטער און געקוקט מיט שטאַרע, אויסגעטאָרטשעטע אויגען אויף פרענק'ען.

פרענק האָט א קוק געטהאָן אויף זיין זייגער און געזאָגט:

— איך מוז שוין אוועקגעהן, אָבער איידער איך געה אוועק, וויל איך אייך נאָך אמאָל בעווייזען, אז איך בין א דזשענטעלמאַן. נעהמט צו די טויזענד דאָלאַר, מיסטער ניימאַן.

ניימאַן האָט שוין יעצט ניט פּראָטעסטירט. ער איז נאָך אלץ געשטאַנען אין די זעלבע פּאָזע, שטום, און ער האָט ניט געהערט וואָס פרענק האָט צו איהם גערעדט. זיין מח איז געוועזען פערנומען מיט דעם איינעם שרעקליכען געדאַנק: פלאָרא האָט איהם גענאַרט... ער האָט ערוואַכט, ווי פון א שרעקליכען חלום ערשט דאַן, ווען פרענק האָט גענומען שטופּען דאָס געלד אין זיינע הענד אריין.

— מיסטער פרענק! — האָט ער מיט פערשטיקטע טרעהרען אויסגעשריען, אָבשטויסענדיג פון זיך דאָס געלד! — זאָגט מיר דעם אמת, איך בעט אייך! א יאָ דאָס וואָס איהר האָט דאָ

פריהער געזאָגט איז ניט וואהר? איהר האָט עס אומישנע געזאָגט, אום איך זאָל פלאָרא'ן פערשטויסען. זאָגט מיר דעם אמת!

— קיין צוויי אמת'ן איז ביי מיר ניטאָ — האָט פרענק געלאַסען געענטפערט — איך האָב אייך דערצעהלט אַן אמת'ן פאַקט און איך בעט אייך, אז מיר זאָלען מעהר וועגען דעם ניט ריידען, ווארים דאָס פערשאַפט מיר שרעקליכע ליידען.

ער האָט געמאַכט א טריט צו די טהיר. ניימאַן איז איהם פער־שפּרונגען דעם וועג און, אָנכאַפּענדיג איהם מיטביידע הענד, האָט ער געזאָגט אין א וויינענדיגען טאָן:

— מיסטער פרענק, האָט מיטלייד מיט מיר און זאָגט מיר דעם אמת! איך קען דאָס אויף פלאָרא'ן ניט גלויבען. איך מיין... איך מיין, אז ווען עס וואָלט ווירקליך אזוי געוועזען, ווי איהר זאָגט, וואָלט זי מיר... וואָלט זי אייך ניט געוועזען פערשטויסען. עס קען ניט זיין, פלאָרא איז ריין, אונשולדיג ווי א מלאך.

אין פרענק'ען האָט די הארץ געטאַנצט פון פרייד, זעהענדיג ווי ניימאַן ליידעט אזוי שרעקליך. זיין נקמה־דורשט האָט ער אָבער נאָך ניט געהאַט געלאָשען און ער האָט ווידער אָנגעפאַנגען אין א געמאַכטען ערנסטען טאָן:

— געוויס איז פלאָרא א פיין קינד, דאָס וואָס עס האָט צווי־שען אונז פּאַסירט, איז געוועזען מיט אונזער ביידענס צושטימונג. איך האָב דאָך אייך שוין געזאָגט, אז ווען ניט איהר קראַנקהייט, וואָלטען מיר שוין געוועזען יעצט פערהייראַט. און דאָס וואָס איהר וואונדערט זיך ווארום זי האָט אויסגעהערט אייערע ליעבעס ער־קלעהרונגען און איז פון זיי הינגעריסען געוואָרען — וועלל, א מענש בעגעהט אמאָל א נארישקייט... איך בין אָבער זיכער, אז זי וואָלט זיך דאָך ענדליך דערמאָנט...

— מיסטער פרענק! — האָט ניימאַן מיט פערבראָכענע הענד זיך ווייטער ביי איהם געבעטען — איך וועל אייך ניט לאָזען אוועק־געהן פון דאַנען און איהר מוזט מיר זאָגען דעם אמת. איך קען אזא זאַך אויף פלאָרא'ן ניט גלויבען. איך וועל אייך צוואָגען, אז

איך וועל אוועק פון ניו יארק, אבי זאגט מיר דעם ריינעם אמת; און אז איך זאג עפעס צו, האלט איךווארט; איהר קענט מיר נאך ניט. איך וועל אייך אלעם ענטשולדיגען. איך בעגרייף, אז א מענש אין אייער לאגע איז אויף אלעס פעהיג... דער געדאנק, אז פלארא האט מיר ניט פעררעטהען, אז זי איז ריין און אונשולדיג — אט דאס וועט מיר געבען קרעפטען ווייטער צו שלעפען דעם יאך פון לעבען. זאגט מיר דעם אמת, מיסטער פרענק!

—איהר בעליידיגט מיר זעהר שטארק, מיסטער ניימאן — האט פרענק געזאגט מיט דער זעלבער געמאכטער ערנסטקייט וואס פריהער — און איהר פערשאפט מיר מיט אייערע רייד שמער־צען. איך קען מעהר וועגען דעם ניט ריידען. אלעס וואס איך האב אייך געזאגט איז אמת און מעהר האב איך אייך ניט וואס צו זא־גען. און וואס אנבעלאנגט אייער אוועקפאהרען פון ניו יארק, איז דאס מיר יעצט שוין גאנץ עגאל. פריהער, איידער איך האב אייך דאס ענטדעקט, האב איך געוואלט, אז איהר זאלט אוועקפאה־רען און איך האב אייך געוואלט העלפען, און אויך יעצט בעקומט איהר די טויזענד דאלאר, אבער איהר קענט דא בלייבען, אויב איהר ווילט.

דער קערל האט געוואוסט, אז ניימאן וועט שוין יעצט אין ניו יארק ניט בלייבען, דערפאר האט ער עס אזוי געזאגט.

פון ניימאן'ס ברוסט האט זיך א ביטערער זיפץ ארויסגעריס־סען, פרענק האט איהם געטרייסט, אז ער זאל זיך ניט ערגערען, אז עס פאסירען אזעלכע זאכען אין לעבען. ער האט ווייטער גע־רעדט ערנסט, וועהרענד אין הארצען האט ער זיך געפרעהט וואס ער האט אזוי גוט געשפיעלט זיין ראליע.

— אלזא, איהר נעהמט דאס געלד? — האט פרענק ווייטער געפרעגט.

ניימאן האט שווייגענד געשאקעלט מיט'ן קאפ אויף ניין.

— גוד באי! — האט פרענק צו איהם אויסגעשטרעקט די האנד — איך האף, אז מיר וועלען זיך נאך זעהן. אויב איהר וועט

זיך נויטיגען אין הילף, קומט צו מיר און איך וועל אייך אימער העלפען. איך וועל קיינמאָל ניט פארגעסען וואָס איהר האָט גע־טהאָן פאַר מיר, דערמיט וואָס איהר געראטעוועט דאָס לעבען פון מיין פרוי.

די לעצטע ווערטער האָבען ניימאַנ'ען געטראָפען ווי אַ גיפ־טיגע פייל אין הארצען. ער האָט ווילד אָנגעכאַפּט פרענק'ס האַנד און מיט אַ פערשטיקטער שטימע, אין וועלכער עס האָט זיך גע־הערט אַ טיעפער שמערץ און פערצווייפלונג, האָט ער געזאָגט:

— איך וועל אייך ניט לאָזען פון דאַנען אוועקגעהן, ביז איהר וועט זיך ניט מודה זיין, אַז דאָס, וואָס איהר האָט מיר יעצט דער־צעהלט, איז ניט וואהר. איך קען דאָס ניט גלויבען! דאָס איז אונמעגליך! ווארום האָט איהר זיך בענוצט מיט אַזאַ שמוציגען מיטעל?

פרענק איז בלומרשט געוואָרען אין כעס. ער האָט ארויסגע־ריסען זיין האַנד פון ניימאַן'ס און געזאָגט בייז:

— איך וויל מעהר אייערע בעליידיגונגען ניט דולדען! וואָס מיינט איהר עפּעס, איהר האָט דאָ צו טהאָן מיט אַ אינגעל, האַ? מיר קאָסטען די רייד בלוט און ער גלויבט מיר ניט! איבעריגענס — האָט ער צוגעגעבען — איהר קענט פרעגען פלאָרא'ן. זי וועט דאָס ניט אָבלייקענען.

דאָס זאָגענדיג האָט ער האַסטיג געעפענט די טהיר און איז ארויס.

ביי די לעצטע ווערטער האָט ניימאַן געפיהלט, אַזוי ווי ער וואָלט פּלוצלונג ארונטערגעשליידערט געוואָרען פון אַן אונגעהייער־ערע הויכקייט אין אַ שרעקליך טיעפען אָבגרונד אריין. זיין קאָפּ האָט געגליהט, אין זיינע אויערען האָט ווילד גערוישט, אַזוי ווי ער וואָלט אַ שדים־כאָר געהערט... אין די אויגען איז איהם גע־ווען פינסטער און ער האָט געפיהלט ווי ער זינקט אַלץ טיעפער, טיעפער אין דיעזען פינסטערען, אונענדליכען אָבגרונד...

פופצעהנטער קאפיטעל.

פאר נאכט האט זיך ניימאן ווידער ארויסגע׳גנב׳עט פון האספיטאל.

ער האט בעשלאסען איבערצוגעכטיגען אין ניו יארק און מארגען פאר־טאג ווערט ער ערגעץ פאהרען. אין ניו יארק ווערט ער מעהר ניט בלייבען. ער איז, אוועק אין א ביליגען האטעל אויף דער באוערי וואו ער האט גענומען א צימער. ער איז אבער ניט געשלאפען. ער האט א גאנצע נאכט געשריבען א בריעף צו פלארא׳ן. א גרויסען בריעף האט ער געשריבען און ער האט איהם ניט געענדיגט. ווען עס איז געווארען טאג, האט ער פערלאזען דעם האטעל, איז אוועק צו דער פעררי און איז אריבערגעפאהרען קיין דזשוירזי סיטי.

די נייעס, אז ניימאן איז ווידער פערשוואונדען, האט יעצט אין האספיטאל אנגעמאכט מעהר ליארם ווי ווען ער איז דעם ערשטען מאל נעלם געווארען. דער גאנצער האספיטאל איז אומגע־גאנגען ווי אויף רעדלאך. מען האט געזוכט און געזוכט אין יעדען ווינקעלע, מען האט געפרעגט ביי אלע בעדיענער, אבער פון ניימאנ׳ען איז קיין שפור ניט געווען.

אם מייסטען האט געציטערט דער סופעראינטענדענט. דער פאקט, אז א פאציענט קען ארויס פון האספיטאל אונבעמערקט איז געווען א שארפע קריטיק געגען זיין פיהרען פון דעם האספיטאל. וואס פיר א תירוץ ווערט ער יעצט געבען פאר דעם דאקטאר, פאר די דירעקטארען פון האספיטאל?

דיעזער ליארם איז נאך פיעל שטארקער געווארען, ווען עס איז אנגעקומען דאקטאר סטענטאן. דיעזער עדעלער, גוטהערציגער מענש איז יעצט פערוואנדעלט געווארען אין א ווילדען טיגער. ער האט אוועקגעגעבען א היבשע פארציע ניימאן׳ס נוירס, די העד נוירס און די גרעסטע מפלה האט אריינגעכאפט דער סופעראינ־טענדענט.

— וואָס פאַר אַן אָרדנונג איז דאָ עפּעס, אַז פּאַציענטען קענען פון דאַנען אַנטלויפען? — האָט ער געליאַרעמט.

אַלע זיינען געשטאַנען בלייכע, פערציטערטע און האָבען קיין וואָרט ניט גערעדט. און וואָס האָבען זיי געזאָלט ריידען? זיי האָבען דאָך געוואוסט, אַז עס איז זייער שולד. דער סופּעראינ־טענדענט האָט נאָך דעם זעלבען אָוועגד רעזיגנירט פון זיין אמט.

דער דאָקטאָר איז אָנפאַנגס געווען אַזוי צוטראָגען און אויפגע־בראַכט, אַז ער איז ניט אימשטאַנדע געווען נאָכצודיינקען וועגען די אורזאַכע פון ניימאַן'ס שריט, וואָס האָט איהם יעצט ווידער געצוואונגען צו אַנטלויפען. דער פאַקט, אַז צוויי מאָל איז אַ פּאַ־ציענט פערשוואונדען פון האָספּיטאַל, וועלכעס איז אימער געווען אַ מוסטער פון אַלע האָספּיטאַלס פון ניו יאָרק וואָס אַנבעלאַנגט דיסציפּלין און אָרדנונג — דאָס האָט איהם הויפּטזעכליך שטאַרק געערגערט אין די ערשטע מינוטען. אָבער שפּעטער האָט ער גענו־מען טראַכטען וועגען דעם וואָס עס האָט ניימאַן'ען געטריבען צו אַנטלויפען. ער האָט קיין אורזאַכע ניט געקענט געפינען. ער האָט גענומען די נוירס אויף אַ קרייץ־פערהער. דאָ האָט ער זיך דערמאָנט, אַז פרענק איז געווען ביי ניימאַנ'ען און עס איז שוין ביי איהם קיין צווייפעל ניט געווען, אַז פרענק איז שולדיג אין ניימאַן'ס אַנט־לויפען.

ער איז האַסטיג צוגעשפּרונגען צום טעלעפאָן און געוואָלט אָפּרופען זינגער'ס הויז, דיינקענדיג, אַז פרענק מוז זיך דאָרט יעצט געפינען. ער האָט זיך אָבער גלייך צוריקגעהאַלטען. ער האָט זיך מישב געווען, אַז עס איז בעסער ער זאָל איהם פּערזענליך זעהען. אָבער באַלד האָט ער זיך ווידער געפונען אין אַ פערלעגענהייט. פלאָרא און זיין געליעבטע וועלען זיכער באַלד אָנקומען. דיעזע נייעס וועט זיין אַ צו שרעקליכער קלאַפּ פאַר פלאָרא'ן. וואָס איז יעצט צו טהאָן? און דאָ האָט ער געמוזט בעזוכען זיינע פּאַציענטען. ער איז אַזוי געווען צוטראָגען, דאָס ער האָט ניט געוואוסט וואָס פריהער צו טהאָן. הויפּטזעכליך האָט ער געטראַכט וועגען איין זאַך — ווי

אזוי אויסצומיידען, אז דיעזע בשורה זאָל ניט שלעכט ווירקען אויף פלאָרא'ן.

ער האָט זיך א ווײלע פערטראַכט און נאָכהער געבעטען די נוירס, זי זאָל אַריינרופען זיין אסיסטענט. ווען דער דאָקטאָר איז אריינגעקומען, האָט ער איהם געבעטען, אז ער זאָל אָטענדען צו זיינע פּאציענטען, ערקלעהרענדיג איהם, אז ער איז יעצט ניט אים שטאַנדע קיין זאך צו טהאָן. דאַן איז ער אַרונטער אויפ'ן גאס און האָט בעשלאָסען דאָרט צו וואַרטען אויף פלאָרא'ן און זיין געליעבטע.

די קיהלע לופט האָט עטוואָס אָבגעקיהלט דעם דאָקטאָר'ס צו־היצטען מח און ער האָט רוהיג גענומען טראַכטען ווי אזוי ער זאָל פלאָרא'ן איבערגעבען דיעזע נייעס. אז ניימאַן וועט זיך אָברופען — אין דעם האָט ער ניט געצווייפעלט. אָבער ווי אזוי איבערצייגט מען דאָס איהר? דער עדעלער, גוטער מענש האָט יעצט אין גאַנ־צען פערגעסען אָן זיין אייגענעם גליק. זיינע געדאַנקען זיינען נאָר געוועזען פערנומען מיט פלאָרא'ן.

שטעהענדיג א ווײלע אזוי פערטראַכט, האָט ער געהערט פון וויטען פלאָרא'ס פרעהליכען געלעכטער. א שוידער איז דורכגע־לאָפען דורך אלע זיינע גליעדער. ער האָט זיך אומגעקוקט אין דער ריכטונג פון וואַנען דער געלעכטער האָט זיך געהערט און ער האָט געזעהן ווי פלאָרא שלעפּט זיין געליעבטע שטיפעריש אונטער'ן אָרעם, אָנווייזענדיג מיט דער האַנד אויף איהם מיט א פערקלעמ־טע האַרץ איז ער זיי אַנטקעגען געגאַנגען מיט באַזאָכטע טריט און זיי בעגריסט מיט א געמאַכטע פרעהליכע מינע.

— וואָס שטעהט איהר עפּעס אויפ'ן סטריט? — האָט פלאָרא איהם געפרעגט.

— אָט אזוי, איך בין אביסעל ארויסגעגאַנגען — האָט ער איהר געענטפערט, וועהרענד די האַרץ האָט אין איהם גענומען נאָך האַסטיגער קלאַפּען.

— עה, עס איז ניט „אזוי" — האָט פלאָרא ווייטער געשטיפּט — און איך האָב געוואוסט, אז איהר וועט דאָ וואַרטען — ניט

אויף מיר, נאטירליך. האב איך איך ניט געזאגט? — האט זי זיך גע'ערות'ט מיט מיסס גארדאן, וועלכע איז געשטאנען עטוואס פארשעהמט.

אויף דעם דאקטאר'ס געזיכט האט זיך א געצוואונגענער שמייכעל בעוויזען.

— איהר ווייסט — האט פלארא ווייטער געריידט אין א פרעה־ליכען טאן — איהר האט שוין א קאנקורענט און דאס איז מיין פאפא. ער האט דאך איהר ניט געלאזט אוועקגעהן און זי האט געמוזט פערשפרעכען, אז זי וועט מארגען ווידער זיין ביי אונז.

דער דאקטאר איז יעצט געווען דאפעלט צופרידען. עס האט איהם הנאה געטהאן וואס זיין געליעבטע ערווערבט זיך אזוי שנעל פריינד און ער איז אויך צופרידען געווען וואס פלארא איילט זיך ניט אריינצוגעהן אין האספיטאל.

— און די מאמע איז נאך מעהר פערליעבט אין איהר — האט פלארא געהאלטען אין איין דערצעהלען — ווען איהר זייט אוועק, האט זי גאר ניט געוואוסט וואס מיט איהר צו טהאן. זי האט איהר פארגעשלאגען, זי זאל ביי אונז וואהנען און זי וועט איהר אפגע־בען דעם שעהנסטען צימער, און דער פאפא האט זי געפרעגט וואס פאר א פרעזענט זי וויל, וועט ער איהר קויפען. איך בין שוין באלד אייפערזיכטיג — האט זי געענדיגט מיט א ליעבליכען שמיי־כעל.

אין דעם דאקטאר האט יעצט די הארץ געבלוטעט, טראכטענ־דיג ווי דיעזע פרעהליכע מיידעל וועט זיך פיהלען אין א פאאר מי־נוטען ארום, ווען זי וועט דערהערען די אונגעריכטע בשורה. ער האט זיך אויך זעהר געערגערט וואס זיין געליעבטע וועט אויך שטארק ליידען דערפון, דען ער איז זיכער געווען, אז זי האט פלארא'ן ניט ווייניגער ליעב, ווי פלארא איהר, און פיעלייכט נאך מעהר, ווייל זי איז דאך געווען די שדכן'טע; ווען ניט פלארא וואל־טען זיי יעצט ניט געווען אזוי גליקליך.

— און נאך א סורפרייז האב איך פאר אייך — האט מיסס

זינגער אין א ווײַלע אַרום ווידער אָנגעפאַנגען מיט דער זעלבער פרעהליכקייט וואָס פריהער — אָבער טאַקע א סורפּריז. איהר ווייסט, מיסס גאָרדאָן שפּיעלט דאָך זעהר שעהן פּיאַנאָ. איך דיינק, אַז זי איז אַ בעסערע פּיאַניסטין ווי א נוירס.

דער דאָקטאָר האָט אַ ליעבליכען קוק געגעבען אויף זיין געליעבטע, וועלכע איז נאָך אַלץ געשטאַנען פערשעהמט, און געזאָגט:

— דאָס איז ווירקליך פאַר מיר אַן איבעררײַשונג און אַן אַנגענעהמע, זעהר אַן אַנגענעהמע איבעררײַשונג. איך האָב זעהר ליעב מוזיק. ליידער בין איך אַזוי פערנומען, אַז איך האָב קיין צייט ניט צו בעזוכען אַמאָל די אָפּערא אָדער אַ קאָנצערט.

— נו, יעצט וועט איהר שוין האָבען מוזיק אין אייער אייגען הויז — האָט פלאָרא איהם געשמייכעלט גלייך אין די אויגען אַריין.

— סטאָפּ שוין — האָט מיסס גאָרדאָן זי אַ ציה געטהאָן ביים אַרבעל, קוקענדיג אויף איהר מיט בעטענדע בליקען.

דער דאָקטאָר האָט געוואונשען, אַז זי זאָל ווייטער ריידען. דער געשפּרעך האָט איהם פערשאַפט גרויס פערגעניגען. און א חוץ דעם האָט ער געוואָלט געווינען וואָס מעהר צייט צו טראַכטען, ווי אַזוי ער זאָל איהר איבערגעבען וואָס עס האָט פּאַסירט. פּלוצלונג איז איהם אַ געדאַנק געקומען אויפ'ן זינען און ער האָט זיך אָפּגערופען, ווענדענדיג זיך צו פלאָרא'ן:

— און איך האָב פאַר דיר אויך א נייעס.

— פאַר מיר אַ נייעס? — איז פלאָרא געוואָרען נייגיעריג.

— יאָ, פאַר דיר, דען מיסס גאָרדאָן קען ניט יענע פערזאָן.

ער האָט דערצעהלט וועגען ראָזי'ן, אַז זי איז געקומען צו איהם און געבעטען, אַז ער זאָל זי אַריינגעהמען אין האָספּיטאַל אַלס נוירס.

— איך האָב שוין מיסס גאָרדאָן וועגען איהר דערצעהלט — האָט פלאָרא געזאָגט שוין אין אַן ערנסטען טאָן — עס איז אויף איהר נעבאָך אַ גרויסער מיטלייד. זי איז זעהר אַן עדעל קינד.

— זי האָט איהר שוין וועגען דעם דערצעהלט! — האָט דער דאָקטאָר שפּאַסיג בעמערקט — דאָס ווערטעל וועגען איוך, ווייבער, איז טאַקע ריכטיג: וואָס אויפ'ן לונג איז אויפ'ן צונג.

— יעצט זייט איהר נאָך אַלץ ניט צופרידען מיט די ווייבער?

— האָט פלאָרא איהם אָבגעענטפערט אין א וואַזשנעם טאָן — ווער שאַפט אייך אייער גליק אַז ניט מיר, פרויען? איהר' וואָלט דאָך געבליבען אַן אַלטער בחור, ווען ניט...

מיסס גאָרדאָן האָט איהר פערשטעלט מיט דער האַנד דאָס מויל און ניט געלאָזען ווייטער רעדען, זאָגענדיג:

— סטאָפּ שוין. וואָס האָסטו עפּעס אַזוי צולאָזען דעם צונג:

—אַז איהר האַלט שוין אויך מיט איהם איז שלעכט — האָט פלאָרא בעפרייט איהר מויל — צוויי געגען איינעם איז נאַטירליך ניט קיין גלייכע פּאָאַר. אויב אַזוי מוז איך האָבען אימעצען צו הילף. ניימאַן וועט זיכער האַלטען מיט מיר. קומט אַריין צו איהם און דאָרט וועלען מיר ענדיגען די דיסקוסיאָן איבער די פראַגע וואָס פאַר אַ פּנים די מענער וואָלטען געהאַט, ווען עס וואָלטען קיין פרויען אויף דער וועלט ניט געווען.

דער אַרצט איז אַ פערציטערטער צו איהר צוגעשפּרונגען און אָנכאַפּענדיג זי פאַרביידע הענד, האָט ער געזאָגט מיט אַנגע־שטריינגטער געלאַסענהייט:

— דו קענסט יעצט צו ניימאַנ'ען ניט אַריינגעהן.

— פאַר וואָס?

— איך האָב איהם נאָר וואָס אַרויסגעצויגען די „סטיטשעס" פון די וואונדען. ער האָט געהאַט שמערצען און יעצט שלאָפט ער.

פלאָרא האָט דערפיהלט אַ ווייטאָג אין האַרצען, הערענדיג, אַז איהר געליעבטער האָט געהאַט שמערצען.

דער דאָקטאָר איז געווען זעהר צופרידען וואָס ער האָט געפונען אַ גוטען אויסרייד, ווי אַזוי פלאָרא'ן אָבצוהאַלטען פון אַריינצו־געהן צו ניימאַנ'ען און ער האָט געטראַכט וועגען אַ מיטעל ווי אַזוי

איהר אוועקצופיהרען פון דאנען. ער האט געוואלט געווינען צייט אום זיך צו זעהען מיט פרענק׳ען.

— איך האב א פארשלאג — האט ער זיך אבגערופען, ווענ־דענדיג זיך צוביידע פריילינס — לאמיר געהן אין טהעאטער אריין. איך וועל דיך היינט בעפרייען — האט ער זיך געווענדעט צו זיין געליעבטע — איך וועל אנשטעלען אן אנדער נוירס.

— איך וויל פריהער אריינגעהן צו ניימאן׳ען — האט פלארא געזאגט.

— משוגענע, ער שלאפט דאך.

מיסס גארדאן האט איהר אויך ערקלעהרט, אז עס איז בעסער, זי זאל ניט אריינגעהן, ער קען זיך נאך אויפוועקען.

— וועל איך איהם שוין היינט ניט קענען זעהן ? — האט פלארא געזאגט מיט אנגסט.

— וועט די וועלט אונטערגעהן. א קלייניגקייט עפעס ? — האט דער דאקטאר געשפאסט.

— איהר זייט אן עגאאיסט. אייך אינטערעסירט נאר אייער זאך...

— ליידיעס, עס איז שפעט — האט דער דאקטאר געזאגט, קו־קענדיג אויפ׳ן זייגער — מיר האבען דריי פערטעל שטונדע צייט. געהט און מאכט זיך פערטיג.

— דעם אמת זאגענדיג, האב איך ניט שטארק קיין חשק צו געהן אין טהעאטער — האט פלארא גערעדט אין אן ערנסטען טאן — ניימאן ליגט קראנק, ער האט היינט געהאט שמערצען און איך זאל זיך געהן אמוזירען. ניין, איך וועל אין טהעאטער ניט געהן.

פלארא האט אויסער דעם אין זינען געהאט נאך א זאך : דער דאקטאר וויל אודאי עפעס ריידען מיט זיין געליעבטער, און ווען זי וועט זיין מיט זיי, וועט זי זיי שטערען. דער דאקטאר איז אבער צוגעשטאנען צו איהר, אז זי זאל מיטגעהן. מיסס גארדאן האט איהר אויך געבעטען, זי זאל מיטגעהן. זי האט אין הארצען

פערדעכטיגט, אז עפּעס האָט דאָ פּאַסירט. אַלס נוירס האָט זי גע־וואוסט, אז מען האָט ביי ניימאַן'ען קיין „סטיטשעס" ניט געדאַרפט אַרויסציהען. זי האָט גלייך געוואָלט דאָס בעמערקען דעם דאָקטאָר. זי האָט זיך אָבער צוריקגעהאַלטען, וואַרטענדיג אויף אַ געלעגענהייט צו ריידען מיט איהם וועגען דעם, ווען פלאָרא וועט דערביי ניט זיין.

מיסס זינגער האָט ענדליך איינגעוויליגט צו געהן מיט זיי.

— עסס זיך ניט אָב די האַרץ, פלאָרא — האָט דער דאָקטאָר איהר ליעבליך געגלעט איבער'ן געזיכט — וועסט ניימאַן'ען מאָר־גען זעהען, און עס קען זיין, אז דו וועסט איהם שוין זעהן ניט אין האָספּיטאַל. איך וועל איהם פּיעלייכט נאָך מאָרגען אויסשרייבען.

ער האָט געהאָפּט מאָרגען איהם אויסצוגעפינען.

פלאָרא איז פון דיעזע רייד געוואָרען פריילין, וואָס עס האָט דעם דאָקטאָר זעהר געפרעהט.

— געה אהיים, פלאָרא, און טהו זיך איבער — האָט דער דאָקטאָר געזאָגט — אָבער מאַך עס שנעל, און איך וועל מיט מיסס גאָרדאָן צופאָהרען צו איהר וואָהנונג און פון דאָרטען וועלען מיר קו־מען צו דיר.

פלאָרא איז אוועק. דער דאָקטאָר האָט אריינגעזעצט זיין גע־ליעבטע אין זיין אויטאָמאָביל, וועלכער איז געשטאַנען פאַר דעם האָספּיטאַל און געהייסען דעם שאופער פאָהרען אויף די אדרעס וואָס זי האָט אָנגעגעבען.

— וואָס האָט דאָ פּאַסירט? — האָט די נוירס געפרעגט ביים דאָקטאָר, ווען דער אָטאָמאָביל האָט זיך גענומען ריהרען פון אָרט.

— וואָס מיינסטו? וואָס האָט געזאָלט פּאַסירען? — האָט דער ארצט פערוואונדערט אויף איהר אַ קוק געטהאָן.

זי האָט איהם ערקלערט וועגען די „סטיטשעס". ער האָט גע־זעהען, אז פאַר איהר קען ער דאָס מעהר בסוד ניט האַלטען און ער האָט איהר אַלעס דערצעהלט.

— איך בין זיכער, אז פרענק האָט דאָ אָנגעמאַכט אַ מיאוס'ע אינטריגע — האָט ער געענדיגט.

— אָבער וואָס וועט זיין, אז פלאָרא וועט זיך דערפון דערוויסען ? — איז די נוירס געווען פערזאָרגט.

— זי טאָר זיך דערפון ניט דערוויסען, און איך וויל דיר טאקע בעטען, אז דו זאָלסט זיין מיט איהר צוזאמען. פון טהעאטער וועסטו צו זיי אהיים געהן און וועסט דאָרט נעכטיגען. איך וועל נאָך היינט זעהן פרענק'ען און איך האָף, אז מאָרגען וועל איך אויסגעפינען ניימאַן'ען.

— וואו וועסטו זעהן פרענק'ען וויבאלד אז דו געהסט אין טהעאטער ?

— איך האָב שוין וועגען דעם געטראַכט און איך האָב אויסגעקלערט א פּלאַן: איך וועל באלד אָברופען מיין בעדיענער און איהם זאָגען, אז ארום ניין אוהר זאָל ער אָברופען דעם טהעאַטער, וואו מיר וועלען זיין און זאָל מיר היסען רופען. עס וועט כלומרשט הייסען אז מען רופט מיך צו א קראַנקען, דאַן וועל איך זיך פאַר אייך ענטשולדיגען און אוועקגעהן, און ווען די פאָרשטעלונג וועט זיך ענדיגען, וועסט דו מיטגעהן מיט פלאָרא'ן אהיים. און עס קען זיין, אז איך וועל דאָרט אויך זיין, אויב פרענק וועט דאָרט זיין; און אויב ניט, וועל איך דיר מאָרגען אָברופען דורכ'ן טעלעפאָן און דיר אלעס מיטטהיילען.

זי האָט צופרידען געשמייכעלט און איהם געמאַכט א קאָמפּלימענט פאַר די שנעלע און גוטע איינפעלע זיינע.

— אָבער וואָס וועט זיין, אז פלאָרא וועט מאָרגען וועלען געהן צו ניימאַן'ען ? — האָט זי אין א ווײלע ארום ווייטער געפרעגט.

— דאָס וועלען מיר שוין מאָרגען זעהען. איך קען שוין יעצט מעהר וועגען פלענער ניט טראַכטען. יעצט איז מיין מוח פערנומען נאָר מיט איין זאַך: צו זעהן פרענק'ען.

דעם דאָקטאָר'ס פּלאַן איז דורכגעפיהרט געוואָרען.

* * *

דעם זעלבען אבענד איז אין א געוויסען רעסטאָראַנט, וואו עס קומען זיך צוזאמען די ניו יאָרקער ריעל עסטייט לייט, פאָרגעקומען

דער פאָלגענדער געשפּרעך צווישען פרענק'ען און פלאָרא'ס פאָטער:

— איך וויל וויסען וואו איך האַלט אין דער וועלט — האָט פרענק זיך געקאָכט —איך וויל מעהר ניט ארומטאַפּען אין דער פינ־סטער. איהר זייט דער טאַטע און איהר דאַרפט האָבען די דעה, ניט דאָקטאָר סטענטאָן. זעהט איהר דען ניט אז ער האָט דאָ געשפּיעלט אַן אינטריגערישע ראָלע, ווען ער האָט אייך ערקלערט, אז פלאָרא איז שוואַך און אז די חתונה טאָר ניט שטאַטפינדען? ווען ניט ער, וואָלטען מיר שוין יעצט געווען פערהייראַט.

— קיינער זאָגט מיר קיין דעות ניט: איך טהו אימער וואָס איך אליין וויל, און דו ווייסט עס בעסער ווי אַנדערע — האָט זינ־גער איהם געענטפערט — דאָקטאָר סטענטאָן איז ניט קיין אינטרי־גאַנט. ער איז אַן עדעלער מענש.

— אַן עדעלער מענש! — האָט פרענק אויסגעבראָכען אין א שפּאָטישען געלעכטער — איהר זאָלט דאָס זאָגען! זעהט איהר דען ניט, אז ער האָט א ספּעציעלע אינטערעסע, אז צווישען מיר און פלאָרא'ן זאָל ווערען אויס שידוך און אז זי זאָל הייראַטען דוקא מיט דעם טרעמפּ?

— א ספּעציעלע אינטערעסע? וואָס מיינסטו דערמיט? וואָס איז, ער וויל פערדיענען שדכנות־געלד?

— ניט דאָס. ער וויל מיר קרענקען. ער איז אויף מיר אין כעס דערפאַר וואָס איך פלעג איהם ניט אָבגעבען אזוי פיעל כבוד.

—דו רעדסט עפּעס היינט, פרענק, ווי א נאַר. האָסט גאָר דעם קאָפּ פערלאָרען. דאָקטאָר סטענטאָן איז ניט קיין עהרגייציגער מענש.

— קענט איהר איהם ניט, מיסטער זינגער. איך האָב מיט איהם היינט גערעדט און איך פערשטעה בעסער ווי איהר וואָס פאַר א ראָלע ער שפּיעלט דאָ.

— וואָס פערשטעהסטו?

— איך בין איבערצייגט, אז ער רעדט פלאָרא'ן צו, אז זי זאָל מיר פערשטויסען. דאָס איז אַלץ זיין קאָפּ.

ווערענד פרענק האָט זיך ניט אויפגעהערט צו קאָכען, איז זינ־גער געווען קאַלטבלוטיג. ער האָט די גאַנצע צייט געלאַסען בעטראַכט פרענק׳ען און פון צייט צו צייט האָט זיך אויף זיין געזיכט בעוויזען א שמייכעל, וואָס עס האָט פרענק׳ען נאָך מעהר אויפגערעגט. איבער־הויפט איז פרענק׳ען ניט געפעלען געוואָרען זינגער׳ס יעצטיגע האַל־טונג.

— דו ווייסט, פרענק — האָט זינגער געזאָגט מיט א שמייכעל אויף זיינע ליפען — איך דערקען דיך גאָר ניט. איך זעה יעצט אין דיר גאָר אַן אנדערען מענשען. עפּעס רעדסטו ווי א מענש וואָס איז ניט ביים קלאָהרען זינען. וואָס הייסט דער דאָקטאָר אינטרי־גירט? און פלאָרא׳ן נעהמסטו גאָר ניט אין אנבעטראַכט? וואָס איז זי א בייבי, מען קען איהר איינרעדען? פרענק, וואָס איז מיט דיר געוואָרען?

די לעצטע בעמערקונג וועגען פלאָרא׳ן האָט געמאַכט אין פרענק׳ען זידען די בלוט. זיין געזיכט איז געווען בלייך און אויסגע־קרימט. טרייסלענדיג זיך פיבערהאַפט האָט ער מיט א ווילדען קול אויסגעשריען:

— און איך דערקען אייך אויך ניט, מיסטער זינגער. עפּעס הער איך יעצט פון אייך נייע דבורים. פיעלייכט... פיעלייכט געפעל איך אייך מעהר ניט אלס צוקינפטיגער איידעם? איך וויים... אפשר געפעלט אייך יענער טרעמפּ בעסער... שעהמט זיך ניט, איהר קענט דאָס מיר זאָגען און מיר וועלען זיין אוים מחותנים. איך וויל ניט, אז מען זאָל זיך מיט מיר וואָרפען!

— דו! דו! צו וועמען רעדסטו דאָס אזוי? — האָט זינגער מיט כעס א זעץ געטהאָן אן טישעל — אז דו קאָכסט זיך יאָ אזוי, וועל איך דיר טאַקע זאָגען וואָס איך האָב בעשלאָסען: איך וועל מעהר פלאָרא׳ן קיין דעה ניט זאָגען. זאָל זי טהאָן ווי זי וויל נאָר אליין. וויל זי בלייבען דיין כלה, בין איך צופרידען, און אויב ניט, וויל איך איהר מעהר קיין צרות ניט פערשאַפען. דו מיינסט, אז איך האָב ווייניג געליטען, זעהענדיג ווי שרעקליך זי האָט די לעצטע טעג

אויסגעזעהען. עס האָט מיר געבלוטעט מיין האַרץ, איך האָב זיך אָבער געמאַכט, אַז עס אַרט מיר ניט. זי איז מיין איינציג קינד, מיין אויג אין קאָפּ און איידער זי זאָל ליידען, מעג די גאַנצע וועלט די כפּרה איינגעהמען.

פון דעם גראָבען, פּראָסטען מענשען האָט יעצט אַרויסגערעדט זיין עדעלעס פאָטער־האַרץ.

פרענק׳ס געזיכט האָט זיך יעצט נאָך שטאַרקער אויסגעקרימט און קריצענדיג ווילד מיט די צייהן האָט ער מיט אַ פערשטיקטען אָטהעם געזאָגט, קוקענדיג מיט שטעכיגע בליקען אויף זינגער׳ן:

— אַזוי! די גאַנצע וועלט מעג אַ כּפּרה געהן! ? וואָס אַמאָל הער איך אַלץ מעהר איבערראַשענדע נייעס פון איך! און מיינע לייד־ דען — האָט ער זיך ווילד געקלאַפּט מיט דער פויסט אין ברוסט — מיינע שמערצען און מיין שאַנדע — דאָס איז גאָר ניט, האַ? איהר האָט נאָר אין זינען א י י ע ר קינד, און וואָס בין איך?

זינגער איז שוין געוואָרען אונגעדולדיג. ער האָט זיך אָבגע־ קעהרט פון איהם און האָט געשוויגען.

— איהר האָט מיר ניט וואָס צו ענטפערען, האַ? — האָט פרענק ווייטער זיך געקאָכט — וואָס שווייגט איהר?

— קענסט שוין פון מיינטוועגען ריידען ביז מאָרגען, איך וועל דיר קיין וואָרט מעהר ניט ענטפערען — האָט זינגער געזאָגט, ניט אומקעהרענדיג זיך צו איהם.

פרענק האָט וויטהענד פערביסען די ליפּען. ער איז יעצט גע־ ווען ווילד ווי אַ טיגער. אַ ווייעלע האָט ער געשוויגען, נאַכהער האָט ער ווידער געזאָגט אין אַ שטעכיגען טאָן:

— הייסט עס, אַז איהר האָט מיר מעהר גאָר ניט וואָס צו זאָ־ גען. אויב אַזוי קומט דאָך אייך שוין אַ מזל טוב. איך גראַטוליר אייך צו דער פערלאָבונג פון אייער טאָכטער מיט דעם בעוואוסטען פעהיגען ביזנעס מאַן, מיסטער ניימאַן!..

דיזע איראָנישע בעמערקונג האָט ווירקליך געטראָפען זינ־ גער׳ן. ביז יעצט האָט ער נאָך אַלץ געדיינקט צו פּועל׳ן מיט גוטעז

ביי פלאָרא׳ן, אז זי זאָל פרענק׳ען ניט פערשטויסען. אָבער די חוצפה וואָס פרענק האָט יעצט ארויסגעוויזען געגען איהם, האָט איהם פער׳מיאוס׳ט אין זיינע אויגען. ער האָט זיך אומגעקעהרט און געזאָגט אין א שאַרפען טאָן:

— פרענק, פון יעצט אָן איז צווישען אונז אַלעס אויס. ניט נאָר איז אויס שידוך, נור אפילו אין די ביזנעס וויל איך דיך מעהר ניט האָבען. אויב דו ווילסט, קענען מיר זיך שוין אָברעכענען און איך וועל דיר בעצאָהלען וואָס דיר קומט. און דאָס וואָס דו שטעכסט מיר מיט ניימאַן׳ען, איז עס זעהר א נארישע אָנצוהערעניש. פער־געס ניט ווער דו ביזט. ווען דו ביזט צו מיר אָנגעקומען, ביזטו דאָך אויך געווען א קבצן. ביי מיר האָסטו געמאַכט דיין פערמעגען! — האָט ער מיט כעס געקלאַפּט מיט׳ן פויסט אָן טיש — איך האָב דיר געמאַכט פאר א מענשען, און יעצט שטעכסטו מיר גאָר! דו ביזט ניט ווערטה ניימאַן׳ס נאָמען צו דערמאָנען. ער האָט געראַטעוועט מיין קינד׳ס לעבען, וועהרענד דו, איהר חתן...

ער האָט פּלוצלונג אָבגעהאַקט, איז האַסטיג אויפגעשפּרונגען פון זיין שטוהל און גענומען שרייען:

— דאָקטאָר! דאָקטאָר!

פרענק איז א פערצאַפּעלטער געוואָרען דערזעהענדיג דאָקטאָר סטענטאָן׳ען. ער איז זיכער געווען, אז ניימאַן האָט דעם ארצט דערצעהלט די גאַנצע געשיכטע און ער איז דאָס יעצט וועגען דעם אהער געקומען. ער האָט זיך יעצט געפונען אין א שרעקליכע פער־לעגענהייט. וואָלט ער זינגער׳ן נאָך געהאַט אויף זיין צד, וואָלט עס איהם ניט אזוי געאַרט, אָבער וואָס זאָל ער יעצט טהאָן? ער האָט זיך האַסטיג אויפגעשטעלט און געוואָלט אוועקגעהן.

דער דאָקטאָר איז שוין דערווייל צוגעקומען און האָט זיך בעגריסט מיט זינגער׳ן. בעמערקענדיג, אז פרענק וויל אוועקגעהן, האָט ער געזעהן אז זיין פערדאַכט, דאָס פרענק איז די אורזאַכע פון ניי־מאַן׳ס אנטלויפען, איז ריכטיג און ער האָט זיך מיט איהם אויך בעגריסט, זאָגענדיג:

— וואָס אַנטלויפט איהר עפּעס, מיסטער פרענק? איז עס פּיעלייכט דערפאַר וואָס איך בין אַריינגעקומען? שטער איך אייך פּיעלייכט?

— מיר שטערט איהר גאָר ניט, דאָקטאָר — האָט זינגער גע־ענטפערט, בעטאָנענדיג שטאַרק דאָס וואָרט „מיר" און וואַרפענדיג אַ בייזען בליק אויף פרענק'ען — מיר פרעהט זעהר וואָס איהר זייט גראַד געקומען. איך האָב טאַקע מיט אייך וועגען זעהר וויכטי־געם צו רעדען — האָט ער ווידער געוואָרפען אַ שטעכיגען בליק אויף פרענק'ען, וועלכער האָט זיך יעצט געטרייסעלט ווי אין אַ פיבער.

פרענק האָט שוין געזעהען, אַז זיין מפּלה איז נאָהענט. ער האָט שוין ניט געוואָלט אוועקגעהן, אום עס זאָל ניט הייסען, אַז ער אַנט־לויפט ווי אַ פּייגלינג און ער האָט זיך אָבגערופען, אָנשטריינגענדיג זיך צו האַלטען רוהיג:

— איהר שטערט מיר אויך גאָר ניט. איך האָב גלאַט געוואָלט אוועקגעהן.

דער דאָקטאָר האָט אַרויפגעלייגט ביידע הענט אויף זיינע שולטערן און געזאָגט מיט אַ שמייכעל, אוועקזעצענדיג איהם אויפ'ן שטוהל:

— זיצט און מיר וועלען צוזאַמען אַביסעל פערברייגגען.

— ווי קומט איהר עפּעס אַהער, דאָקטאָר? — האָט זינגער געפרעגט אין אַ פריינדליכען טאָן — איהר ווילט אפשר אַריינגעהן אין די ריעל־עסטייט ביזנעס?

דער דאָקטאָר האָט ערקלעהרט, אַז ער איז געווען אין דיעזער געגענד ביי אַ פּאַציענט און, ווימענדיג, אַז אַבענדס פערברייגגען זיי אין דיעזען רעסטאָראַנט, איז ער אַריינגעקומען זיך מיט זיי זעהען.

אין דער אמת'ן אָבער האָט ער זיך דערוואוסט פון דיזען רעס־טאָראַנט ערשט מיט אַ האַלבע שטונדע צוריק, ווען ער איז געווען

אין זינגער׳ס הויז, נאָכדעם ווי ער האָט פערלאָזען דעם טהעאַטער. מיסעס זינגער האָט איהם דאָס געזאָגט.

פרענק׳ען איז לייכטער געוואָרען אויפ׳ן הארצען.

זינגער האָט צוגערופען אַ ווייטער און בעשטעלט אַ פלעשעל גוטען וויין. זיי האָבען גערעדט וועגען אַלגעמיינע זאַכען, אויסלייר־דיגענדיג דערביי עטליכע פלעשלעך וויין. דעם דאָקטאָר איז געוואָ־רען אויפפאַלענד זינגער׳ס אויסערגעוועהליך גוטער מוטה און, פערקעהרט, האָט ער זיך געוואונדערט וואָס פרענק איז עפּעס אַזוי נידערגעשלאָגען.

ענדליך האָט זיך פרענק אויפגעשטעלט, ערקלערענדיג, אַז ער מוז שוין אַוועקגעהן. דער דאָקטאָר האָט איהם אָבער פערהאַלטען, זאָגענדיג:

— ווילט איהר אַזוי גוט זיין און מיר זאָגען וואָס איהר האָט היינט גערעדט מיט מר. ניימאַן׳ען?

אַ שוידער איז דורכגעלאָפען איבער פרענק׳ס אַלע גליעדער. ער האָט זיך אָבער געמאַכט קוראַזש און געענטפערט שטאָלץ:

— ענטשולדיגט מיר, דאָקטאָר, עפּעס זעהט עס אויס אַזוי ווי איהר וואָלט מיר דאָ נעהמען אויף אַ קרייץ־פערהער. איך בין ניט קיין פערברעכער און ניט איהר זייט אַ דזשאַדזש!

— איך נעהם אייך ניט אויף קיין קרייץ־פערהער, מיסטער פרענק — האָט דער דאָקטאָר זיך געסטאַרעט צו זיין פריינדליך — איך בעט אייך בלויז.

— קענט איהר דאָך דאָס ביי ניימאַן׳ען פרעגען.

— ניימאַן האָט זיך אַרויסגע׳גנב׳עט פון האָספּיטאַל און איך וויים ניט וואו ער איז.

— ער איז שוין ווידער אַנטלאָפען? — האָט זינגער זיך גע־וואונדערט.

פרענק האָט טייפעלש געשמייכעלט און געטראַכט ביי זיך: „מיין מיטעל האָט געווירקט“.

— אין דעם איז מיסטער פרענק שולדיג — האָט דער דאָקטאָר שוין מיט כעס אַ זאָג געטהאָן, וואָרפענדיג אַ שטעכיגען בליק אויף פרענק׳ען.

— וואָס מיינט איהר איך בין שולדיג? — האָט פרענק זיך גענומען בלומרשט קאָכען.

— באַלד נאָך אייער אַוועקגעהן פון האָספּיטאַל איז ער אַנטלאָפען. איהר האָט געווים עפּעס פערפּלאָנטען אַן אינטריגע און איך פאָדער פון אייך, איהר זאָלט מיר זאָגען דעם אמת.

— הערט מיר אויס, דאָקטאָר — האָט פרענק געזאָגט אין אַ וואַזשנעם טאָן — ווען אַן אַנדערער וואָלט געוועזן צו מיר אַזוי ריידען, וואָלט איך ענטוועדער איהם גוט בעליידיגט, אָדער איך וואָלט איהם גאָר ניט געענטפערט. איך רעספּעקטיר אייך אָבער און איך בין אייך בערייט צו זאָגען וואָס צווישען מיר און ניימאַן׳ען איז פאָרגעקומען.

— שטיל, דו פערדאַמטער ליגנער! — האָט זינגער אויף איהם אַ געשריי געטהאָן — ווי האָסטו ניט קיין בושה אַזוי צו ריידען אין מיין געגענוואָרט. וואָס האָסטו מיט עטליכע מינוטען צוריק דאָ געזאָגט וועגען דעם דאָקטאָר? דו רעספּעקטירסט דעם דאָקטאָר?! אָה, יעצט זעה איך דיך ערשט אין דיין ריכטיגען געשטאַלט! איך קען דיך שוין אַזוי פיעל יאָהרען, אָבער יעצט זעה איך ערשט, אַז איך האָב דיר ניט געקענט. דאָקטאָר! — האָט ער זיך געווענדעט צום אַרצט —, וועלכער האָט געקוקט מיט ערשטוינונג דאָס אויף זינגער׳ן, דאָס אויף פרענק׳ען — גלויבט איהם ניט קיין איין וואָרט! איהר האָט רעכט. דער יונג האָט אָנגעמאַכט עפּעס אַן אינטריגע. איידער איהר זייט אַהער אַריינגעקומען, האָט ער צווישען מיר און אייך אויך געוואָלט אָנמאַכען אַן אינטריגע. ער האָט מיר געוואָלט איינריידען, אַז איהר זייט מיין ערגסטער שונא. און וועגען דעם האָב איך טאַקע מיט אייך געוואָלט ריידען. ער האָט אַריינגעבאַפּט פון מיר דערפאַר אַ היבשע פּאָרציע און איך האָב איהם געזאָגט, אַז צווישען מיר און איהם איז אַלעס געענדיגט. יעצט האָבען זיך מיר ערשט מיינע אויגען געעפענט..

ער האָט שוועֶר געסאָפּעט, נאָכהער האָט ער זיך ווידער געווענדעט צו פּרענק'ען, זאָגענדיג אין א שטעכיגען טאָן:

— דו דארפסט זיך יעצט בעגראָבען פאר שאנדע, פּרענק! פּע, אינטריגעס גאר אָנמאכען!

פּרענק, זעהענדיג, אז ער האָט שוין זיין לעצטע קאָרט אויס־געשפּיעלט, אז ער האָט שוין פערלאָרען די מינדסטע האָפנונג פלאָ־רא'ן צוריק צו געווינען, האָט ער בעשלאָסען ווייטער אָנצוגעהן מיט זיינע אינטריגעס. מיט א שטאָלצער מינע האָט ער זיך אָבגע־רופען:

— מיסטער זינגער, איך לאַך זיך אויס פון אייער מוסר און פון אייערע סטראשונקעס. איך האָב שוין מיט אייך און מיט איי־ער טאָכטער געסעטעלט. איהר קענט זי שוין חתונה מאכען מיט וועמען איהר ווילט. וואָס מיינט איהר בין איך עפּעס — א אינגעלע, וואָס איהר וועט זיך מיט מיר וואָרפען? איהר קענט דאָס זאָגען פלאָרא'ן.

— שטיל! — האָט זינגער מיט רציחה א זעץ געטהאָן אָן טיש — איך וועל ניט ערלויבען, אז דיינע שמוציגע ליפּען זאָלען דערמאָנען מיין קינד'ס נאָמען! אָה, ווי בלינד איך בין געווען! ווע־מען איך האָב דאָס געוואָלט מיין קינד אָנפּערטרויען! קומט! — האָט ער אָנגעכאָפּט דעם ארצט ביים ארעם — איך קען מעהר זיין פּרצוף ניט אָנקוקען. קומט!

— בערוהיגט זיך, מיסטער זינגער — האָט דער דאָקטאָר איהם איינגעשטילט — ערגערט זיך ניט אזוי. איך וועל באלד מיט אייך געהן. איך וויל נאָך מיט מיסטער פּרענק'ען ריידען א פּאָר ווערטער. מיסטער פּרענק, וואו איז ניימאַן?

— איך גיב אייך מיין עהרען־וואָרט, אז איך האָב זיך ערשט יעצט פון אייך דאָ דערוואוסט, אז ער איז מעהר ניטאָ אין האָספּי־טאָל — האָט פּרענק געענטפערט מיט דער זעלבער שטאָלצער מינע.

— איך גלויב אייך. אָבער זאָגט מיר, וואָס האָט איהר מיט איהם געערעדט?

— דאָקטאָר, איך קען ניט זעהן ווי איהר ערנידעריגט זיך ביי דיעזען קערל, — האָט זינגער געזאָגט מיט אַנגסט — וואָס בעט איהר זיך אַזוי ביי איהם? קומט, מיר וועלען שוין ניימאַן'ען אויס־געפינען.

— איהר וועט איהם שוין ניט זעהן קיינמאָל, — האָט פרענק געזאָגט מיט דעם זעלבען שמייכעל וואָס פריהער אויף זיינע ליפּען.

— וואָס? — האָט דער דאָקטאָר אויסגעשריען א פערציטער־טער.

— יא, ער איז אַוועק און וועט מעהר קיין ניו יאָרק ניט קומען. באַלד ווי עס האָט זיך אָנגעפאַנגען די געשיכטע, האָב איך בעשלאָ־סען אויסצוגעפינען ווער ניימאַן איז. איך האָב אָנגעשטעלט פעהי־גע דעטעקטיווס און זיי האָבען אויסגעפונען, אַז ער האָט אין באַלטי־מאָר א פרוי מיט צוויי קינדער, וועלכע שטאַרבען פון הונגער.

— און איהר גלויבט אַז דאָס אין אמת? — האָט דער דאָקטאָר געפרעגט זיך טרייסלענדיג פון כעס.

— וואָס הייסט צו איך גלויב? די פרוי מיט די קינדער זיינען יעצט אין ניו יאָרק. איך האָב נאָך זיי געשיקט און האָב אַליין מיט דער פרוי היינט גערעדט.

ביים דאָקטאָר האָט שוין יעצט די געדולד געפּלאַצט. ער איז א ווילדער צוגעשפּרונגען צו פרענק'ען און געשריען:

— איהר זייט א פערדאַמטער ליגנער! און ניט נור דאָס זייט איהר, נור אויך א מיאוס'ער, נאַרישער אינטריגאַנט. קומט מיט אונז צו דער פרוי, איבערצייגט אונז, אַז איהר זייט ניט קיין ליגנער.

— דאָקטאָר, איך וואָרען אייך, איהר זאָלט קאָנטראָלירען אייער צונג! — האָט פרענק אויך געשריען, סטראַשענדיג איהם מיט'ן פינגער — איך וועל אייך האַלטען פעראַנטוואָרטליך פאַר יעדען וואָרט.

— דו ביזט א פערדאַמטער, עקעלהאַפטיגער ליגנער! — האָט דער דאָקטאָר ווייטער געשריען — און האַלט מיר פעראַנטוואָרטליך!

קום מיט מיר צו דער פרוי! נו, ווארום ראטעוועסט דו ניט דיין עהרע, הא? האסט דאך היינט אליין גערעדט מיט דער פרוי!... איהר זעהט, מיסטער זינגער? — האט ער זיך געווענדעט צו פלא־ רא'ס פאטער — אט דעם באנדיט האט איהר געוואלט אנפערטרויען אייער קינד, אזא גוטע, צארטע זעעלע, ווי פלארא איז!

— קומט, דאקטאר, — האט זינגער געזאגט — איך האב דאך אייך פריהער געבעטען, אז איהר זאלט מעהר מיט איהם ניט ריידען. איך האב דאך געזעהען, אז קיין איין וואהר ווארט געהט ניט ארוים פון זיין מויל.

פון רעסטאראנט איז דער דאקטאר מיט זינגער'ן אוועק אין דער רעדאקציאן פון דער ציימונג, וואו דעם דאקטאר'ס פריינד איז געווען איינער פון די הויפט רעדאקטארען. דער ארצט האט איהם דערצעהלט די גאנצע געשיכטע און זיך מיט איהם בעראטהען וואס עס איז דא צו טהאן. דער רעדאקטאר האט געראטהען, אז זינגער זאל אפדרוקען אין זיין נאמען עטליכע ווערטער צו דעם פערשוואונ־ דענעם, און אום ניימאן זאל ניט צווייפלען, אז דאס קומט ווירקליך פון זינגער'ן, וועט די רעדאקציאן מאכען א בעמערקונג, אז דאס איז אמת.

— מיר טהוען דאס געוועהנליך ניט — האט דער רעדאקטאר זיינע געסט ערקלעהרט — אבער דאס מאל ווילען מיר מאכען אן אויסנאהמע.

— און איך וועל פערעפענטליכען א פאאר ווערטער צו איהם — האט דער דאקטאר געזאגט.

— מאכט דאס שנעל — האט דער זשורנאליסט זיי ערקלעהרט — ווייל אונזער ציימונג געהט באלד צום דרוק.

אויף מארגען זיינען אין דער דערמאנטער ניו־יארקער ענגלי־ שער ציימונג ערשיענען צווישען די פערזענליכע אנאנסען די פאל־ גענדע צוויי נאטיצען:

„מיסטער ניימאן!

איך, פלארא'ס פאטער, בעט אייך, אז איהר זאלט אויפ'ן

שטעל קומען אין מיין הויז. אַלעס וועט זיין אָל־ראַיט. איך האָב ענדליך איינגעזעהען מיין טעות און יעצט בין איך בע־רייט אייך מיין פּאַטערליכען זעגען צו געבען. מיסטער פּ... האָב איך ווי אַ משוגענעם הונד פערטריעבען. איך בין זיכער, אז ער האָט געמאַכט אַ מיאוסע אינטריגע, און איך וועל איהם האַלטען דערפאַר פעראַנטוואָרטליך. קומט, איך ער־וואַרט אייך מיט אָפענע אָרעמס.

מאיר זינגער".

„היערמיט בעשטעטיגען מיר, אז די אויביגע אַנאָנסע איז אונז איבערגעגעבען געוואָרען פון מיסטער זינגער'ן פּער־זענליך.

רעדאַקציאָן."

„ניימאַן!

קום זאָפאָרט צו מיסטער זינגער'ען אָדער צו מיר פּער־זענליך. איך בעט דיך דאָס אויך אין דעם נאָמען פון מיסס ג... און אויב דו ווילסט ניט קומען, לאָז מיר וויסען וואו דו געפינסט זיך, וועל איך צו דיר קומען.

דיין וואָהרער פריינד

דר. סטענטאָן."

דער דאָקטאָר און זינגער האָבען פערבראַכט אין דער רעדאַקצ־יאָן ביז נאָך האַלבע נאַכט, ווען די צייטונג איז אַרויס פון דרוק, דאַן זיינען זייביידע אַוועק צו זינגער'ן אין הויז. אויף'ן וועג האָבען זיי בעשלאָסען פלאָרא'ן צו דערצעהלען דעם גאַנצען אמת. זיי זיינען געוועזען זיכער, אז זי וועט זיך ניט איבערשרעקען, ווי באַלד אז זי וועט הערען אַז דער פאָטער וויליגט איין אויף דעם שידוך.

ווען זינגער און דער דאָקטאָר זיינען אריינגעקומען אין הויז, האָבען זיי געפונען פלאָרא'ן און מיסס גאָרדאָן זיצען ביים טיש. מיסעס זינגער איז שוין געשלאָפען.

— גוט וואָס איהר זייט געקומען! — האָט פלאָרא אַ פריי־

ליכע אויסגעשריען — מיר דעבאטירען יעצט טאקע איבער דער דראמע, וואָס מיר האָבען היינט אבענד געזעהען און מיר קענען צו קיין בעשלוס ניט קומען.

דאָ האָט זי בעמערקט, אז דער פאָטער איז עפּעס צוטראָגען און זי האָט א דערשראָקענע געזאָגט:

— וואָס ביזטו עפּעס אזוי צוטראָגען, פּאפּא?

— צוטראָגען בין איך? — האָט זינגער געזאָגט מיט א שמייכעל — האָסט א טעות. פריילי‍ך בין איך, זעהר פריילי‍ך. עס איז ביי מיר היינט א יום טוב. איך האָב שוין מיט איהם כפּרות געשלאָגען.

— וואָס רעדסטו עפּעס, פּאפּא? מיט וועמען האָסטו דאָס געשלאָגען כפּרות? — האָט פלאָרא ערשטוינט אָנגעקוקט דעם פאָטער.

אין דער זעלבער צייט האָט דער דאָקטאָר שנעל איבערגעגעבען זיין געליעבטע די לעצטע נייעס. מיסס גאָרדאָן איז א פרעהליכע צוגעלאָפען צו פלאָרא'ן, ארויפגעוואָרפען זיך אויף איהר האלז און, קושענדיג זי, האָט זי געזאָגט:

— איך קען דיר שוין גראטולירען, פלאָרא!

— וואָס טהוט זיך דאָ עפּעס? — איז מיסס זינגער נאָך מעהר ערשטוינט געוואָרען.

דער דאָקטאָר האָט איהר אַלעס דערצעהלט און געוויזען די אדווערטייזמענטס אין דער צייטונג זאָגענדיג:

— וועסט זעהן, אז מאָרגען אין דער פריה וועט ניימאן דאָ זיין.

דער זיכערער טאָן, אין וועלכען דער דאָקטאָר האָט גערעדט האָט אויף איהר געווירקט און זי האָט זיך ניט געערגערט פון ניימאן'ס אנטלויפען. זי איז צוגעפאלען צום פאָטער און איהם היים געקושט. דאן איז זי אריינגעלאָפען אין שלאָף־צימער, האָט אויפגעוועקט די מוטער און איהר דערצעהלט וואָס עס האָט פּאסירט.

אין יעדען ווינקעלע פון הויז האָט יעצט אָבגעקלונגען גליק און פרייד.

* * *

ניימאַן האָט געוואוסט, אַז זיין אַנטלויפען וועט אָנמאַכען אַ גערודער און אַז מען וועט איהם זוכען. ווען ער איז אריבערגעקומען קיין דזשוירזי סיטי, איז ער אריין אין אַ סאַלון, זיך אוועקגעזעצט ביי אַ טישעל און גענומען ענדיגען דעם בריעף צו פלאָראַ'ן, אין וועלכען ער האָט ערקלעהרט די אורזאַכע פון זיין פערשווינדען. און ניט בלויז דאָס האָט ער געוואָלט ערקלעהרען; אין די פיעלע זייטען פאַפּיער וואָס ער האָט שוין געהאַט אָנגעשריבען נאָך אין דעם ביליגען האָטעל אין ניו יאָרק, האָט ער אויסגעגאָסען זיין פערוואונדעטע האַרץ; ער האָט בעוויינט זיין ערשטע ליעבע, אין וועלכע ער איז אַזוי ביטער ענטטוישט געוואָרען... ניט קיין בריעף, נאָר אַ גרויסער אַרטיקעל איז דאָס געווען.

ער האָט בעשלאָסען דעם בריעף צו שיקען ניט אויף פלאָראַ'ס אַדרעס, נאָר צום דאָקטאָר, ווייסענדיג, אַז זי וועט זאָ ווי זאָ איהם צייגען דעם בריעף. ער האָט טאַקע אויך צוגעשריבען עטליכע ווערטער צום דאָקטאָר.

ווען ער האָט געענדיגט שרייבען, האָט ער דעם בריעף אַריינגעלייגט אין אַ קאָנווערט, איהם פערקלעפּט און מיט איהם געגאַנגען אויף דער פּאָסט. אויף'ן וועג האָט ער געקויפט די זעלבע צייטונג, אין וועלכער דער דאָקטאָר האָט אַדוועטייזט דאַן, ווען ער איז דאָס ערשטע מאָל פערשוואונדען פון האָספּיטאַל. ער איז זיכער געווען דאָרט היינט וויעדער צו געפינען אַן אַנאָנסע צו איהם.

דערזעהענדיג די צוויי אַדוועטייזמענטס, איז ער אויפגעשפרונגען פון איבעראַשונג. דעם ערשטען אַדוועטייזמענט האָט ער איינינע מאָל איבערגעלעזען, ניט גלויבענדיג זיינע אייגענע אויגען וואָס ער זעהט, אָבער די אנמערקונג פון דער רעדאַקציאָן האָט ענדליך פאַרטריבען פון איהם דעם מינדעסטען צווייפעל. אַ היבשע ווייל איז ער געשטאַנען אויף איין אָרט און געטראַכט וואָס ער

האָט דאָ צו טהאָן. ער האָט ניט געקענט בעגרייפען וואָס עס האָט אזעלכעס פּלוצלונג פּאַסירט. נאָך וואָס וויל פלאָרא׳ס פאָטער איהם זעהן? מיינט ער ווירקליך ווי ער שרייבט אין דעם אדוועטייז־מענט? ווי קומט צו איהם פּלוצלונג אזא ענדערונג?

ער האָט שוין דעם בריעף צו פלאָרא׳ן ניט אוועקגעשיקט, ער איז אריין אין א דראָג סטאָר און אָפּגערופען דורכ׳ן טעלעפאָן דעם דאָקטאָר. דער ארצט האָט גלייך דערקענט זיין שטימע און צווישען זיי איז פאָרגעקומען דער פאָלגענדער געשפּרעך:

— פאר וואָס ביזטו ווידער אנטלאָפען?

— איך האָב אזוי געמוזט האנדלען — האָט ניימאַן געענט־פערט.

— האָסטו געלעזען די אדווערטייזמענט?

— יא.

— קומסטו באלד?

— ניין.

— וואָס הייסט ניין?

— איך קען מעהר פלאָרא׳ן ניט זעהן.

— וואָס?!

— צווישען מיר און פלאָרא׳ן איז אלעס אויס.

— דו ביזט משוגע, צו וואָס?

— ליידער בין איך דאָס יעצט נאָך ניט. איך וועל דאָס מיט דער צייט פּיעלייכט ווערען. עס וועט מיר זעהר שווער זיין אריבער־צוטראָגען דיעזע ענטטוישונג און איך וועל געוויס דעם זינען פער־ליערען.

— וואָס רעדסטו, ניימאַן? בעדענק זיך וואָס דו טהוסט!

— איך האָב שוין גוט נאָכגעדענקט וועגען דעם און מיין האנדלונג איז דער רעזולטאַט פון מיין דענקען. פלאָרא וועט אין קורצען פון מיר א בריעף בעקומען, אין וועלכען איך וועל איהר אלעס דייטליכער ערקלעהרען.

— ניימאַן, איך מוז דיר זאָפאָרט זעהען. קום גלייך צו מיר!

— עס טהוט מיר לייד, דאָקטאָר, וואָס איך קען אייער פער־לאַנג ניט ערפילען.

— וועל איך קומען צו דיר. איך מוז דיר גלייך זעהען. וואו ביזטו יעצט?

— איך בין ניט אין ניו יאָרק.

— ניט אין ניו יאָרק! — וואו דען?

— דאָס קען איך אייך ניט זאָגען.

— ניימאַן, זיי ניט קיין נאַר און קום גלייך צו מיר. איך קען דיר אבסאָלוט ניט בעגרייפען. ניימאַן, דו האָסט יעצט דיין גליק אין דער האנד. האָסט דאָך געלעזען וואָס מיסטער זינגער שרייבט צו דיר.

— ווי קומט עפּעס צו איהם פּלוצלונג אזא ענדערונג?

— אַז דו וועסט קומען צו מיר, וועל איך דאָס דיר אַלעס ערקלעהרען. דו זאָלסט וויסען וואָס פאר א מפּלה פרענק האָט אריינגעכאַפּט פון מיסטער זינגער'ען! ער האָט אויף דיר אויסגע־טראַכט א מיאוס'ען בלבול.

— אויף מיר — א בלבול?

— יאָ, אָבער איך האָב איהם אַוועקגעגעבען א גאָב, אַז ער וועט מיר האָבען צו געדענקען.

ניימאַן האָט זיך פערטראַכט. עס איז איהם מיט אַמאָל קלאָר געוואָרען די גאַנצע געשיכטע. פרענק האָט דאָ געשפּיעלט אַן אינ־טריגע. דאָס וואָס ער האָט איהם דערצעהלט וועגען זיינע פערהעלט־ניסע מיט פלאָרא'ן איז אויך א ליגען...

— איך קום שוין צו אייך, דאָקטאָר. איך בין אין דזשוירזי סיטי. אין א שטונדע ארום וועל איך ביי אייך זיין — האָט ניימאַן נערוועז געענדיגט דעם געשפּרעך דורכ'ן טעלעפאָן.

ווען ער איז צוגעקומען צום דאָקטאָר'ס הויז, האָט דער ארצט איהם שוין ערוואַרטעט פאר דער טהיר. ער האָט איהם מיט פרייד בעגריעסט, זאָגענדיג:

— דו האָסט אונז אַ היבש ביסעל שרעק פערשאַפט.

ניימאַן איז געשטאַנען אַ פערשעהמטער, ווי אַ חדר־אינגעל, וועלכען מען האָט געכאַפּט בשעת ער האָט אָבגעטהאָן עפּעס אַ שטיקעל קונדס׳שע ארבייט.

— מיר זיינען אַ גאַנצע נאַכט ניט געשלאָפען — האָט דער דאָקטאָר ווייטער געזאָגט, אָננעהמענדיג ניימאַן׳ען אונטער׳ן אָרעם און אריינפיהרענדיג איהם צו זיך אין הויז אריין.

ניימאַן איז נאָך אַלץ געווען פערשעהמט. שטאַמלענדיג האָט ער דעם דאָקטאָר דערצעהלט די אורזאַכע פון זיין אנטלויפען. ווען ער האָט געענדיגט האָט ער איהם געגעבען דעם בריעף, וואָס ער האָט געהאַט אָנגעשריבען צו פּלאַראַ׳ן, זאָגענדיג:

— איך בין יעצט אַזוי צוטראָגען, אַז איך קען ניט פיעל רע־דען. לעזט דאָס איבער וועט איהר זעהען וואָס איך האָב דורך דיזע עטליכע שטונדען איבערגעלעבט. אַ גאַנצע נאַכט האָב איך דאָס געשריבען און היינט האָב איך איהם אין דזשווירזי סיטי געענדיגט.

דער דאָקטאָר איז געווען זעהר אויפגעבראַכט, הערענדיג די גע־מיינע אינטריגע וואָס פרענק האָט דאָ אָנגעפיהרט. ער האָט ניימאַנ־ען דערצעהלט וואָס פרענק האָט אויף איהם אויסגעטראַכט. אָנפאַנגס האָט זיך ניימאַן צולאַכט, אָבער נאַכהער איז ער אַזוי אין כעס גע־וואָרען, אַז ער האָט געוואָלט אויפזוכען פרענק׳ען און זיך מיט איהם אָפּרעכענען דערפאַר. דער דאָקטאָר האָט איהם קוים צוריק־געהאַלטען, ערקלעהרענדיג איהם, אַז זיינגער וועט זיך שוין מיט איהם אָברעכענען. ער וועט איהם דאָס ניט שווייגען. אין קאָורט וועט ער זיך מוזען פערענטפערען אויף דיזע אַלע פערלוימדונגען.

דאַן איז דער דאָקטאָר מיט ניימאַן׳ען אוועק אין אַ דעפּאַרט־מענט סטאָר, וואו ער האָט פאַר איהם געקויפט שעהנע קליידער. ניימאַן האָט זיך איבערגעטהאָן ביים דאָקטאָר אין הויז און זיי זיינען אוועק צו די זינגערס. אויפ׳ן וועג האָט דער דאָקטאָר גע־שטיפט, געלאַכט, וועהרענד ניימאַן איז ניט געווען אין קיין פרעה־ליכער שטימונג. אין הארצען האָט ער ניט אויפגעהערט זיך צו

מאכען פּאָרווירפע, וואָרים ער האָט געקענט גלויבען אזא זאַך אויף פלאָרא'ן; און וואָס נעהענטער זיי זיינען צוגעקומען צו זינגער'ס וואָהנונג, אלץ אומעדיגער איז ער געוואָרען. דער ארצט האָט איהם אויפגעמונטערט, זאָגענדיג צו איהם מיט שפּאַס:

— אויב דו וועסט אריינקומען מיט אזא זויערע מינע, וועט דאָך פלאָרא אויף דיר ניט וועלען א קוק טהאָן אפילו.

— איך קען אייך ניט ערקלעהרען, דאָקטאָר, ווי איך פיהל יעצט. עפּעס איז מיר אזוי מאָדנע אויפ'ן הארצען...

ווען זיי זיינען צוגעקומען צו זינגער'ס הויז, האָט ניימאַן זיך אפּגעשטעלט און ערקלעהרט, אז ער וועט יעצט ניט אריינגעהן. ער וועט ביינאַכט קומען. אָבער דער דאָקטאָר האָט איהם פעסט אָנ־גענומען אונטער'ן אָרעם און אָנגעקלונגען אין טהיר.

— דאָס זיינען פלאָרא'ס טריט — האָט דער דאָקטאָר שטיל געזאָגט, הערענדיג ווי מען לויפט אינוועניג צו דער טהיר.

אין ניימאַן'ען האָט די הארץ גענומען האסטיג קלאפּען.

די טהיר האָט זיך געפענט און עס האָט זיך ווירקליך בעוויזען פלאָרא.

— דאָ האָסט דו דעם פערשוואונדענעם בחור! — האָט דער דאָקטאָר א זאָג געטהאָן צו איהר מיט א שמייכעל, אָנווייזענדיג אויף ניימאַן'ען, וועלכער איז געשטאַנען מיט ארונטערגעלאָזענע אויגען.

פלאָרא האָט זיך א פּאָר סעקונדען אין איהם איינגעקוקט. אין די נייע קליידער האָט ער פיעל שעהנער אויסגעזעהן. איבערהויפּט האָט זי איהם יעצט צום ערשטען מאָל געזעהן אין געוועהנליכע מלבושים. ביז יעצט האָט זי איהם אלץ געזעהן אין האָספּיטאל־קליידער. זי האָט זיך איהם ארויפגעוואָרפען אויפ'ן האלז און איהם גענומען היים קושען.

— איז דער פּאַפּאַ דאָ? — האָט דער דאָקטאָר געפרעגט.

— יא, ער וואַרט דאָך אויף אונזער גאַסט.

דער דאָקטאָר איז אריין אין די ווייטערע צימערען, פיהרענדיג מיט זיך ניימאַן'ען. זינגער, דערזעהענדיג דעם גאַסט, האָט ער איהם זעהר פריינדליך בעגריסט און געזאָגט:

— אזוי האָב איך דיר ליעב. איך האָב ליעב אז מען פאָלגט מיר.

מיסעס זינגער און מיסס גאָרדאָן האָבען זיך אויך ארומגע־כאַפּט מיט'ן גאַסט. ניימאַן'ס אויגען זיינען אָנגעפילט געוואָרען מיט פריידענס־טרעהרען.

דער דאָקטאָר האָט זיך פערמאַכט מיט זינגער'ן אין א בעזונ־דערען צימער, וואו ער האָט איהם דערצעהלט די אורזאַכע פון ניי־מאַן'ס נעכטיגען אנטלויפען.

זינגער איז געוואָרען אזוי אויפגעבראַכט פון דער געשיכטע, אז ער האָט געשריען, אז ער געהט אויפזוכען פרענק'ען און אז ער וועט איהם דערשיסען ווי א משוגענעם הונד. דער דאָקטאָר האָט איהם אויך קוים געקענט איינשטילען.

אין דער זעלבער צייט האָבען די פרויען ניימאַן'ען ארומגערינ־געלט און איהם אויסגעפרעגט ווארום ער איז אוועק. ער האָט פאַר־שעהמט געענטפערט, אז ער האָט זיך געוואָלט דערשלאָגען צו עפּעס א בעשעפטיגונג און אז נאכהער וואָלט ער זיך געוועזן אָפּגערופען. די אמת'ע אורזאַכע האָט ער זיך געשעהמט צו דערצעהלען.

דעם זעלבען טאָג נאָך האָט זיך זינגער געזעהען מיט זיין לאָיער, וועמען ער האָט איבערגעגעבען די קיים געגען פרענק'ען. דער לאָיער האָט ערקלעהרט, אז ער וועט מאַכען ניט קיין ציוויל קיים, נאָר א קרימינעלע קלאַגע וועגען פערליימדונג וועט ער געגען פרענק'ען ברייננגען.

* * *

עטליכע וואָכען שפּעטער.

ניימאַן האָט בעקומען א שטעלע אין דער דערמאָנטער ענג־לישער צייטונג אלס רעפּאָרטער. דער דאָקטאָר האָט קיין טעות ניט געהאַט, ווען ער האָט פאָראויסגעזאָגט, אז ניימאַן וועט זיין

פעהיג דערצו. ער איז געווען זעהר בעליעבט ביי אלע רעדאקטערע פאר זיין פלייסיגע ארבייט און פאר די אויסערגעוועהנליכע פעהיגקייטען. זינגער האט איהם אנפאנגס געוואלט ארייננעהמען צו זיך אין די ריעל עסטייט ביזנעס; אבער דער דאקטאר האט גערא־טהען אז ער זאל בעסער אננעהמען דעם דזשאב אלס רעפארטער, פערזיכערענדיג, אז ניימאן וועט אמאל זיין א גרויסער זשורנא־ליסט; און פאר זינגער'ן איז דאס געווען ניט קיין קליינער כבוד צו האבען אן איידעם א צייטונגס־שרייבער.

פרענק איז פאר שאנדע אנטלאפען פון ניו־יארק.

פלארא איז געווען גליקליך. יעדען אבענד פלעגט זי מיט ניימאן'ען פערברייינגען, צוזאמען מיט'ן דאקטאר און זיין געליעבטע, וועלכע האבען אויך גענאסען זייער גליק.

אין עטליכע מאנאטען ארום האבען אין א געוויסען טאג שטאטגעפונען די חתונות פוןביידע פארלעך. צו דעם דאקטאר'ס האכצייט זיינען זיך צוזאמען געקומען זיינע און מיסס גארדאן'ס פאמיליע. דער דאקטאר, אלס פריידענקער, האט קיין צערעמאניעס אין א קירכע ניט געמאכט. ער איז בלויז נאכגעקומען די געזעצליכע פארמאליטעטען. דערפאר האט ער בייגעוואהנט מיט זיין פרוי די חופה־צערעמאניע און די גרויסארטיגע סעודה ביי ניימאן'ען און פלארא'ן.

זינגער האט די חתונה פון זיין איינציגע טאכטער פעראיי־ביגט מיט א שעהנעם אנדענקען. ער האט געקויפט א בעטעל פאר דאקטאר סטענטאן'ס האספיטאל, וועלכעס עס טראגט דעם נאמען פון זיין בת־יחידה, און האט זיך פערפפליכטעט צו געבען א פאאר טויזענד דאלאר יעדעס יאהר ווי לאנג ער וועט לעבען אויף דעם זעלבען האספיטאל און האט אויך אין זיין צוואה איבערגעלאזען א געוויסע סומע געלד פאר דעם זעלבען צוועק.

ביי דער צערעמאניע אין האספיטאל, וואו מען האט דאס „פלארא־בעטעל" אויפגעשטעלט, איז צווישען די פיעלע געסט וואס זיינען איינגעלאדען געווארען אויך געווען ראזי, דעם גיוס־דיעלער'ס

טאָכטער. זי איז אָבער דאָרט קיין גאַסט ניט געווען; זי איז שוין געווען אַ נוירס. דערהערענדיג אַז גיימאַן און פלאָרא זיינען דאָ אין האָספּיטאל, איז זי געקומען זיי גראַטולירען צו זייער האָכצייט.

דאס פּאאר פּאָלק האָבען זי געבעטען אַז זי זאָל זיי בעזוכען, אָבער זי האָט ערקלעהרט, אַז זי איז זעהר פערנומען און האָט קיין צייט ניט אויף פערגעניגענס...

איהר איינציגער פערגעניגען אין לעבען איז יעצט געווען, צו העלפען די ליידענדע פּאַציענטען איהרע. דערמיט האָט זי אויך גע־לינדערט איהרע אייגענע שמערצען, מיט וועלכע איהר האַרץ איז געווען אָנגעזאַפּט...

ע נ ד ע.